

Rapport om den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik for 2021

CCI	2023DK06AFSP001
Title in English	The Danish Strategic CAP Plan 2023-2027
Titel på nationalsproget/-sprogene	DA - Den danske strategiske CAP-plan 2023-2027
Version	1.0
Det første år	2023
Foregående år	2027
Støtteberettiget fra	01-01-2021
Støtteberettiget til	31-12-2030
Nummer på Kommissionens afgørelse	
Dato for Kommissionens afgørelse	
Berørt(e) fond(e)	EGFL, ELFUL

Disclaimer

Denne rapport er forslag til den danske strategiske CAP-plan som fremsendt til EU Kommissionen den 22. december 2021. Forslaget er først endeligt, når det er godkendt af EU Kommissionen. Som følge af godkendelsesprocessen kan der forekomme ændringer i nærværende forslag.

Det bemærkes, at CAP-planen er fremsendt i EU Kommissionens tekniske system, SFC. Dette forslag til den danske CAP-plan er genereret fra systemet. Rapporten indeholder en del engelsk tekst, da ikke al systemtekst er oversat til dansk. Desuden er enkelte af rapportens elementer ikke færdigudviklet i det tekniske system og kan derfor ikke medtages i rapporten på nuværende tidspunkt. Det drejer sig hovedsageligt om afsnit 2.3.2 Planned interventions and outputs with a direct and significant link to result indicators. I rapporten er foretaget sproglige og formateringsmæssige rettelser såvel som enkelte præciseringer af hensyn til læseoplevelsen.

Landbrugsstyrelsen, den 7. Januar 2022

Indholdsfortegnelse

1 Strategisk erklæring	20
2 Assessments of needs and intervention strategy, including target plan and context indicators	24
2.1 Vurderinger af behov og interventionsstrategi	24
2.1.SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union	34
2.1.SO1.1 Sammenfatning af SWOT-analysen	34
2.1.SO1.1.1 Strengths	34
2.1.SO1.1.2 Weaknesses	34
2.1.SO1.1.3 Opportunities	35
2.1.SO1.1.4 Threats	35
2.1.SO1.1.5 Other comments	35
2.1.SO1.2 Fastlæggelse af behov	35
2.1.SO1.4 Intervention logic	37
2.1.SO1.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective	39
2.1.SO1.8 Selection of the result indicator(s)	39
2.1.SO1.9 Justification of the financial allocation	40
2.1.SO2 Enhance market orientation and increase farm competitiveness, both in the short and long term, including greater focus on research, technology and digitalisation	40
2.1.SO2.1 Sammenfatning af SWOT-analysen	40
2.1.SO2.1.1 Strengths	40
2.1.SO2.1.2 Weaknesses	41
2.1.SO2.1.3 Opportunities	41
2.1.SO2.1.4 Threats	41
2.1.SO2.1.5 Other comments	41
2.1.SO2.2 Fastlæggelse af behov	41
2.1.SO2.4 Intervention logic	42
2.1.SO2.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective	43
2.1.SO2.8 Selection of the result indicator(s)	43
2.1.SO2.9 Justification of the financial allocation	43
2.1.SO3 Forbedre landbrugernes position i værdikæden	43
2.1.SO3.1 Sammenfatning af SWOT-analysen	43
2.1.SO3.1.1 Strengths	43
2.1.SO3.1.2 Weaknesses	43
2.1.SO3.1.3 Opportunities	44
2.1.SO3.1.4 Threats	44
2.1.SO3.1.5 Other comments	44
2.1.SO3.2 Fastlæggelse af behov	44
2.1.SO3.4 Intervention logic	45
2.1.SO3.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective	46
2.1.SO3.8 Selection of the result indicator(s)	46
2.1.SO3.9 Justification of the financial allocation	46
2.1.SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy	46
2.1.SO4.1 Sammenfatning af SWOT-analysen	46
2.1.SO4.1.1 Strengths	46
2.1.SO4.1.2 Weaknesses	47
2.1.SO4.1.3 Opportunities	47
2.1.SO4.1.4 Threats	47

2.1.SO4.1.5 Other comments	47
2.1.SO4.2 Fastlæggelse af behov	47
2.1.SO4.3 Identification of the relevant (elements of) national plans emanating from the legislative instruments referred to in Annex XI of the CAP plan Regulation that have been taken into account in the CAP plans' needs assessment for this specific objective.....	47
2.1.SO4.4 Intervention logic	49
2.1.SO4.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective	50
2.1.SO4.7 Are you planning CAP contribution towards the LIFE programme (only for SO4, SO5, SO6).....	50
2.1.SO4.8 Selection of the result indicator(s)	50
2.1.SO4.9 Justification of the financial allocation.....	51
2.1.SO5 Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning af naturressourcer som vand, jord og luft, herunder ved at mindske afhængigheden af kemiske stoffer	52
2.1.SO5.1 Sammenfatning af SWOT-analysen	52
2.1.SO5.1.1 Strengths	52
2.1.SO5.1.2 Weaknesses	52
2.1.SO5.1.3 Opportunities	52
2.1.SO5.1.4 Threats	52
2.1.SO5.1.5 Other comments.....	52
2.1.SO5.2 Fastlæggelse af behov	52
2.1.SO5.3 Identification of the relevant (elements of) national plans emanating from the legislative instruments referred to in Annex XI of the CAP plan Regulation that have been taken into account in the CAP plans' needs assessment for this specific objective.....	53
2.1.SO5.4 Intervention logic	55
2.1.SO5.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective	56
2.1.SO5.7 Are you planning CAP contribution towards the LIFE programme (only for SO4, SO5, SO6).....	56
2.1.SO5.8 Selection of the result indicator(s)	56
2.1.SO5.9 Justification of the financial allocation.....	57
2.1.SO6 Bidrage til at bremse og vende tabet af biodiversitet, forbedre økosystemtjenesterne og bevare levesteder og landskaber	58
2.1.SO6.1 Sammenfatning af SWOT-analysen	58
2.1.SO6.1.1 Strengths	58
2.1.SO6.1.2 Weaknesses	58
2.1.SO6.1.3 Opportunities	58
2.1.SO6.1.4 Threats	58
2.1.SO6.1.5 Other comments.....	58
2.1.SO6.2 Fastlæggelse af behov	59
2.1.SO6.3 Identification of the relevant (elements of) national plans emanating from the legislative instruments referred to in Annex XI of the CAP plan Regulation that have been taken into account in the CAP plans' needs assessment for this specific objective.....	59
2.1.SO6.4 Intervention logic	61
2.1.SO6.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective	62
2.1.SO6.7 Are you planning CAP contribution towards the LIFE programme (only for SO4, SO5, SO6).....	62
2.1.SO6.8 Selection of the result indicator(s)	62
2.1.SO6.9 Justification of the financial allocation.....	63
2.1.SO7 Tiltrække og fastholde unge landbrugere og andre nye landbrugere og fremme bæredygtig virksomhedsudvikling i landdistrikterne.....	64
2.1.SO7.1 Sammenfatning af SWOT-analysen	64
2.1.SO7.1.1 Strengths	64
2.1.SO7.1.2 Weaknesses	64

2.1.SO7.1.3 Opportunities	64
2.1.SO7.1.4 Threats	64
2.1.SO7.1.5 Other comments.....	64
2.1.SO7.2 Fastlæggelse af behov	65
2.1.SO7.4 Intervention logic	67
2.1.SO7.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective	67
2.1.SO7.6 Are you planning CAP contribution towards the Erasmus programme	67
2.1.SO7.8 Selection of the result indicator(s)	67
2.1.SO7.9 Justification of the financial allocation	68
2.1.SO8 Promote employment, growth, gender equality, including the participation of women in farming, social inclusion and local development in rural areas, including the circular bio-economy and sustainable forestry.....	68
2.1.SO8.1 Sammenfatning af SWOT-analysen	68
2.1.SO8.1.1 Strengths	68
2.1.SO8.1.2 Weaknesses	68
2.1.SO8.1.3 Opportunities	69
2.1.SO8.1.4 Threats	69
2.1.SO8.1.5 Other comments	69
2.1.SO8.2 Fastlæggelse af behov	69
2.1.SO8.4 Intervention logic	70
2.1.SO8.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective	70
2.1.SO8.8 Selection of the result indicator(s)	70
2.1.SO8.9 Justification of the financial allocation	71
2.1.SO9 Forbedre den måde, hvorpå landbruget i EU reagerer på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder til sikre og nærende fødevarer af høj kvalitet, der er produceret på bæredygtig vis, reduktion af madspild samt forbedring af dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobiel resistens	71
2.1.SO9.1 Sammenfatning af SWOT-analysen	71
2.1.SO9.1.1 Strengths	71
2.1.SO9.1.2 Weaknesses	71
2.1.SO9.1.3 Opportunities	71
2.1.SO9.1.4 Threats	71
2.1.SO9.1.5 Other comments	71
2.1.SO9.2 Fastlæggelse af behov	72
2.1.SO9.4 Intervention logic	73
2.1.SO9.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective	74
2.1.SO9.8 Selection of the result indicator(s)	74
2.1.SO9.9 Justification of the financial allocation	76
2.1.XCO Tværgående målsætning om at modernisere sektoren ved at fremme og udveksle viden, innovation og digitalisering i landbruget og i landdistrikterne og tilskynde til udbredelsen heraf	76
2.1.XCO.1 Sammenfatning af SWOT-analysen	76
2.1.XCO.1.1 Strengths	76
2.1.XCO.1.2 Weaknesses.....	76
2.1.XCO.1.3 Opportunities	76
2.1.XCO.1.4 Threats	76
2.1.XCO.1.5 Other comments.....	76
2.1.XCO.2 Fastlæggelse af behov.....	77
2.1.XCO.4 Intervention logic.....	78
2.1.XCO.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective	78
2.1.XCO.8 Selection of the result indicator(s).....	78
2.1.XCO.9 Justification of the financial allocation.....	78
2.2 Context Indicators and other values used for the calculation of the targets	79

2.3 Targets Plan	80
2.3.1 Recapitulative table.....	80
2.3.2 Planned interventions and outputs with a direct and significant link to result indicators.....	86
2.3.3 Consistency with and contribution to the Union targets for 2030 set out in the Farm to Fork Strategy and the EU Biodiversity for 2030.....	86
3 Sammenhæng i strategien og komplementariteter	90
3.1 Overview of the environmental and climate architecture	90
3.1.1 A description of the overall contribution of conditionality to the specific environmental- and climate-related objectives set out in points (d), (e) and (f) of Article 6(1).....	90
3.1.2 Overview of the complementarity between the relevant baseline conditions, as referred to in Article 31(5) and Article 70(3), conditionality and the different interventions addressing environment and climate-related objectives.....	92
3.1.3 Explanation on how to achieve the greater overall contribution set out in Article 105.....	99
3.1.4 Explanation of how the environmental and climate architecture of the CAP Strategic Plan is meant to contribute to already established long-term national targets set out in or deriving from the legislative instruments referred to in Annex XI.....	102
3.1.5 Where relevant, CAP contribution towards LIFE projects	103
3.2 Overview of the generational renewal strategy	104
3.2.1 Where relevant, CAP contribution towards Erasmus projects.....	104
3.3 Explanation on how the interventions under coupled income support as referred to in Subsection 1 of Section 3 of Chapter II of Title III are consistent with the Water Framework Directive - 2000/60/EC	104
3.4 Overview as regards the aim of fairer distribution and more effective and efficient targeting of income support.....	104
3.5 Overview of the sector-related interventions	105
3.5.1 Fruit and Vegetables	105
3.5.2 Apiculture products.....	106
3.5.3 Wine.....	110
3.5.4 Hops	110
3.5.5 Olive oil and tables olive	110
3.5.6 Beef and veal.....	110
3.5.7 Milk and milk products.....	110
3.5.8 Sheep and goat	110
3.5.9 Protein crops	110
3.5.10 Sugar beet.....	110
3.5.11 Other sectors	111
3.6 Overview of the interventions that contribute to ensure a coherent and integrated approach to risk management, where relevant	111
3.7 Interplay between national and regional interventions	111
3.7.1 Where relevant, a description of the interplay between national and regional interventions, including the distribution of financial allocations per intervention and per fund.....	111
3.7.2 Where relevant, where elements of the CAP Strategic Plan are established at regional level, how does the interventions strategy ensure the coherence and the consistency of these elements with the elements of the CAP Strategic Plan established at national level.....	111
3.8 Overview of how the CAP Strategic Plan contributes to the objective of improving animal welfare and reducing antimicrobial resistance set out in point (i) of Article 6(1), including the baseline conditions and the complementarity	111
3.9 Simplification and reducing the administrative burden	112
3.10 Conditionality	115
3.10.1 Main issue: Climate change (mitigation of and adaptation to).....	115
3.10.1.1 GAEC 1: Maintenance of permanent grassland based on a ratio of permanent grassland in relation to agricultural area	115
3.10.1.1.1 Summary of the farm obligation (e.g. prior authorisation system and reconversion obligation).....	115
3.10.1.1.2 Territorial scope (national, regional, farm-level, group-of-holdings).....	115

3.10.1.1.3 Value of the reference ratio (including calculation method)	115
Explanation	115
3.10.1.1.4.Type of farmers concerned (all farmers that have permanent grasslands)	115
3.10.1.1.5 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard	115
3.10.1.2 GAEC 2: Protection of wetland and peatland.....	116
3.10.1.2.1 Summary of the on-farm practice	116
3.10.1.2.2 Year of application of the GAEC.....	116
3.10.1.2.3 Territorial scope and area designated	116
3.10.1.2.4 Type of farmers concerned	116
3.10.1.2.5 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard	116
3.10.1.3 GAEC 3: Ban on burning arable stubble, except for plant health reasons	116
3.10.1.3.1 Summary of the on-farm practice	116
3.10.1.3.2 Territorial scope	116
3.10.1.3.3 Type of farmers concerned	116
3.10.1.3.4 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard	117
3.10.2 Main issue: Water	117
3.10.2.1 GAEC 4: Establishment of buffer strips along water courses	117
3.10.2.1.1 Summary of the on-farm practice	117
3.10.2.1.2 Minimal width of buffer strips (in m)	117
3.10.2.1.3 Territorial scope, including water courses definition	117
3.10.2.1.4 Type of farmers concerned	117
3.10.2.1.5 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard	117
3.10.3 Main issue: soil(protection and quality)	117
3.10.3.1 GAEC 5: Tillage management, reducing the risk of soil degradation and erosion, including consideration of the slope gradient	117
3.10.3.1.1 Summary of the on-farm practice	117
3.10.3.1.2 Territorial scope (including erosion risks areas and the slope gradient)	117
3.10.3.1.3 Type of farmers concerned	117
3.10.3.1.4 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard	118
3.10.3.2 GAEC 6: Minimum soil cover to avoid bare soils in period(s) that are most sensitive ..	118
3.10.3.2.1 Summary of the on-farm practice (including the period concerned).....	118
3.10.3.2.2 Territorial scope	118
3.10.3.2.3 Type of farmers concerned	118
3.10.3.2.4 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard	118
3.10.3.3 GAEC 7: Crop rotation in arable land except for crops grown under water	118
3.10.3.3.1 Summary of the on-farm practice for crop rotation	118
3.10.3.3.2 Summary of the farm practice for crop diversification.....	118
3.10.3.3.3 Territorial scope	119
3.10.3.3.4 Type of farmers concerned	119
3.10.3.3.5 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard (notably if MS has chosen crop diversification)	119
3.10.4 Main issue: Biodiversity and landscape (protection and quality).....	119
3.10.4.1 GAEC 8: Minimum share of arable land devoted to non-productive areas and features, and on all agricultural area, retention of landscape features and ban on cutting hedges and trees during the bird breeding and rearing season	119
3.10.4.1.1 Summary of the in-farm practice	119
3.10.4.1.2 Territorial scope (applicable for the “minimum share” standard)	121
3.10.4.1.3 Type of farmers concerned (applicable for the “minimum share” standard).....	121
3.10.4.1.4 Explanation of the contribution to the main objective of the practice/standard	121

3.10.4.2 GAEC 9: Ban on converting or ploughing permanent grassland designated as environmentally-sensitive permanent grasslands in Natura 2000 sites	122
3.10.4.2.1 Summary of the on-farm practice	122
3.10.4.2.2 Territorial scope	122
3.10.4.2.3 Type of farmers concerned	122
3.10.4.2.4 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard	122
3.10.5 Additional GAEC (if applicable).....	122
4 Elementer, der er fælles for flere interventioner	123
4.1 Definition og minimumskrav	123
4.1.1 Landbrugsaktivitet	123
4.1.1.1 Definition af produktion	123
4.1.1.2 Definition af bevarelse af landbrugsareal	123
4.1.1.2.1 Arable Land	123
4.1.1.2.2 Permanent crops.....	123
4.1.1.2.3 Permanent grassland	123
4.1.2 Landbrugsareal.....	124
4.1.2.1 Elements of agroforestry systems when it is established and/or maintained on the agricultural area	124
4.1.2.1.1 Arable Land	124
4.1.2.1.2 Permanent crops.....	124
4.1.2.1.3 Permanent grassland	124
4.1.2.2 Arable land.....	124
4.1.2.2.1 Other comments relating to the definition of arable land	124
4.1.2.3 Permanent crops.....	125
4.1.2.3.1 Definition of nurseries	125
4.1.2.3.2 Definition of Short Rotation Coppice.....	125
4.1.2.3.3 Other comments relating to the definition of permanent crops	125
4.1.2.4 Permanent grassland	125
4.1.2.4.1 Definition of grasses and other herbaceous forage.....	125
4.1.2.4.2 Decision to use ‘ploughing’ criterion in relation to permanent grassland classification	125
4.1.2.4.3 Decision to use ‘tilling’ criterion in relation to permanent grassland classification ..	126
4.1.2.4.4 Decision to use ‘reseeding with different types of grasses’ criterion in relation to permanent grassland classification and its description in case of affirmative reply.....	126
4.1.2.4.5 Decision regarding the inclusion of other species such as trees and/or shrubs which produce animal feed, provided that grasses and other herbaceous forage remain predominant	126
4.1.2.4.6 Decision regarding the inclusion of other species, such as shrubs and/or trees, which could be grazed and/or which produce animal feed, where grasses and other herbaceous forage are traditionally not predominant or are absent in grazing areas	126
4.1.2.4.7 Other comments relating to the definition of permanent grassland.....	126
4.1.2.5 Other comments relating to the definition of agricultural area in general.....	126
4.1.3.1 Criteria how to establish the predominance of agricultural activity in case the land is also used for non-agricultural activities	126
4.1.3.2 Criteria to ensure that the land is at the disposal of the farmer.....	127
4.1.3.3 Period during which an area has to comply with the definition of ‘eligible hectare’	127
4.1.3.4 Decision to include areas used for agricultural activity only every second year.....	127
4.1.3.5 Decision regarding the inclusion of other landscape features (those not protected under GAEC), provided that they are not predominant and do not significantly hamper the performance of an agricultural activity due to the area they occupy	127
4.1.3.6 Decision as regards permanent grassland with scattered ineligible features, to apply fixed reduction coefficients to determine the area considered eligible.....	127
4.1.3.7 Decision to maintain the eligibility of previously eligible areas when they no longer meet the definition of ‘eligible hectare’ pursuant to paragraphs a) and b) of Article 4(4) of the SPR regulation as a result of using national schemes the conditions of which comply with the	

interventions covered by integrated system referred to in Art 63(2) of Regulation (EU) HzR allowing for the production of non-annex 1 products by way of paludiculture and which contribute to envi-clima related objectives of the SPR regulation.....	127
4.1.4 Active farmer	128
4.1.4.1 Criteria to identify those who have minimum level of agricultural activity.....	128
4.1.4.2 Decision to use a negative list of non-agricultural activities as a complementary tool	128
4.1.4.3 Decision to set an amount of direct payments not higher than EUR 5 000 under which farmers shall in any event be considered as ‘active farmers’	128
4.1.5 Ung landbruger	128
4.1.5.1 Maximum age limit.....	128
4.1.5.2 Conditions for being ‘head of the holding’	128
4.1.5.3 Appropriate training and/or skills required.....	128
4.1.6.1 Conditions for being ‘head of the holding’ for the first time.....	128
4.1.6.2 Appropriate training and skills required	128
4.1.7 Minimum requirements for receiving direct payments.....	129
4.1.7.1 Threshold	129
4.1.7.2 Explanation	129
4.1.8 Other definitions used in the CAP Plan	130
4.2 Element vedrørende direkte betalinger	131
4.2.1 Beskrivelse af, hvordan betalingsrettigheder fastsættes, hvis det er relevant, og hvordan reserven fungerer	131
4.2.1.1 Rettigheder.....	131
4.2.1.2 Territorialisering	131
4.2.1.3 System for intern konvergens	131
4.2.1.4 Hvordan reserven fungerer	131
Finansiering af konvergens (artikel 24, stk. 6)	131
Regler om tilførsel af midler til reserven.....	131
Rules on Payment Entitlements expiration and reversion to reserve.....	131
Andre elementer relateret til reserven.....	131
4.2.1.5 Rules related to transfers of payment entitlements (if any)	131
4.2.2 Reduction of direct payments	131
4.2.2.1 Description of the reduction and/or capping of direct payments.....	131
4.2.2.2 Subtraction of labour costs.....	131
4.2.2.3 Anslået resultat af nedsættelsen af direkte betalinger og loftet for hvert år	132
4.2.3 Application at the level of members of legal persons or groups/ at the level of group of affiliated legal entities (Article 110).....	132
4.2.4 Contribution to risk management tools.....	133
4.3 Teknisk bistand	133
4.3.1 Målsætninger.....	133
4.3.2 Aktiviteternes omfang og vejledende planlægning.....	133
4.3.3 Støttemodtagere	133
4.3.4 Rate	134
4.4 CAP-netværk.....	134
4.4.1 Sammenfatning vedrørende, overblik over og målsætninger for det nationale netværk vedrørende den fælles landbrugspolitik, herunder aktiviteter til støtte for EIP og videnstrømme inden for AKIS.....	134
4.4.2 Structure, governance and operation of the National CAP Network.....	136
4.5 Overview of the coordination, demarcation and complementarities between the EAFRD and other Union funds active in rural areas	136
4.6 Finansielle instrumenter.....	138
4.6.1 Beskrivelse af det finansielle instrument	138
4.7 Fælles elementer for interventionstyper til landdistriktsudvikling	138
4.7.1 Liste over ikkestøtteberettigede investeringer	138
4.7.2 Definition af landdistrikt og anvendelsesområde	139

4.7.3 Additional elements common for Sectoral interventions, for rural development interventions, or common for both Sectoral and Rural Development interventions.....	139
4.7.4 Gældende bidragsats(er) for interventioner til udvikling af landdistrikterne.....	141
5 De interventioner med direkte betalinger, sektorspecifikke interventioner og interventioner til landdistriktsudvikling, der angives i strategien	142
5.1 Direct Payments Interventions.....	146
BISS(21) - Basic income support	146
1 - Basisindkomststøtte (Grundbetaling)	146
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	146
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	146
3 Need(s) addressed by the intervention.....	146
4 Result indicator(s).....	146
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	146
6 Identification of relevant baseline elements	147
7 Range and amounts of support.....	147
8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	148
9 WTO compliance	148
11 Planned Unit Amounts - Definition	149
12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	149
Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare.....	151
10 - Eco-scheme for ny reguleringsmodel	151
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	151
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	151
3 Need(s) addressed by the intervention.....	151
4 Result indicator(s).....	151
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	152
6 Identification of relevant baseline elements	153
7 Range and amounts of support.....	154
8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	155
9 WTO compliance	155
11 Planned Unit Amounts - Definition	156
12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	156
5 - Eco-scheme for økologisk arealstøtte.....	158
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	158
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	158
3 Need(s) addressed by the intervention.....	158
4 Result indicator(s).....	159
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	159
6 Identification of relevant baseline elements	162
7 Range and amounts of support.....	163
8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	164
9 WTO compliance	164
11 Planned Unit Amounts - Definition	166
12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	167
6 - Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs	170
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	170
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	170
3 Need(s) addressed by the intervention.....	170
4 Result indicator(s).....	170
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	171
6 Identification of relevant baseline elements	172
7 Range and amounts of support.....	173
8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	174
9 WTO compliance	174
11 Planned Unit Amounts - Definition	175

12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	175
7 - Eco-scheme for ekstensivering med slæt.....	177
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	177
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	177
3 Need(s) addressed by the intervention	177
4 Result indicator(s).....	177
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	178
6 Identification of relevant baseline elements	179
7 Range and amounts of support.....	181
8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	181
9 WTO compliance	181
11 Planned Unit Amounts - Definition	182
12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	182
8 - Eco-scheme for planter.....	184
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	184
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	184
3 Need(s) addressed by the intervention.....	184
4 Result indicator(s).....	184
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	185
6 Identification of relevant baseline elements	186
7 Range and amounts of support.....	187
8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	187
9 WTO compliance	187
11 Planned Unit Amounts - Definition	188
12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	188
9 - Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed	190
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	190
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	190
3 Need(s) addressed by the intervention.....	190
4 Result indicator(s).....	190
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	191
6 Identification of relevant baseline elements	194
7 Range and amounts of support.....	195
8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	195
9 WTO compliance	195
11 Planned Unit Amounts - Definition	197
12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	197
CIS(32) - Koblet indkomststøtte.....	199
2 - Slagtepræmie	199
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	199
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	199
3 Need(s) addressed by the intervention.....	199
4 Result indicator(s).....	199
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	199
6 Identification of relevant baseline elements	200
7 Range and amounts of support.....	201
8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	201
9 WTO compliance	202
11 Planned Unit Amounts - Definition	203
12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	203
3 - Ko-præmie.....	205
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	205
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	205
3 Need(s) addressed by the intervention.....	205
4 Result indicator(s).....	205

5	Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	205
6	Identification of relevant baseline elements	206
7	Range and amounts of support.....	206
8	Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	206
9	WTO compliance	207
11	Planned Unit Amounts - Definition	208
12	Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	208
4	- Stivelseskartofler	209
1	Territorial scope and, if relevant, regional dimension	209
2	Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	209
3	Need(s) addressed by the intervention	209
4	Result indicator(s).....	209
5	Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	209
6	Identification of relevant baseline elements	210
7	Range and amounts of support.....	210
8	Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	210
9	WTO compliance	211
11	Planned Unit Amounts - Definition	212
12	Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	212
5.2	Sectoral Interventions	213
	Frugt og grøntsager	213
	Planned Unit Amounts - Definition	214
	Planned Unit Amounts - financial table with output	214
	INVRE(47(1)(a)) - - investments in tangible and intangible assets, research and experimental and innovative production methods and other actions	216
	11A - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver, innovation mv.....	216
	1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	216
	2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	216
	3 Need(s) addressed by the intervention	217
	4 Result indicator(s).....	217
	5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	217
	6 Form and rate of support/amounts/calculation methods	218
	7 Additional information specific to the Type of Intervention	218
	8 WTO compliance	218
	ADV11(47(1)(b)) - - advisory services and technical assistance, in particular concerning sustainable pest and disease control techniques, sustainable use of plant protection and animal health products, climate change adaptation and mitigation, the conditions of employment, employer obligations and occupational health and safety	218
	11B - Rådgivningstjenester og teknisk bistand mv.....	218
	1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	219
	2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	219
	3 Need(s) addressed by the intervention	219
	4 Result indicator(s).....	220
	5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	220
	6 Form and rate of support/amounts/calculation methods	220
	7 Additional information specific to the Type of Intervention	220
	8 WTO compliance	220
	TRAINCO(47(1)(c)) - - training including coaching and exchange of best practices, in particular concerning sustainable pest and disease control techniques, sustainable use of plant protection and animal health products, and climate change adaptation and mitigation, as well as the use of organised trading platforms and commodity exchanges on the spot and futures market	221
	11C - Uddannelse mv.....	221
	1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	221
	2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	221
	3 Need(s) addressed by the intervention	221

4 Result indicator(s).....	222
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	222
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods.....	222
7 Additional information specific to the Type of Intervention.....	223
8 WTO compliance.....	223
ORGAN(47(1)(d)) - - økologisk eller integreret produktion.....	223
11D - Økologisk eller integreret produktion.....	223
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension.....	223
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	223
3 Need(s) addressed by the intervention.....	224
4 Result indicator(s).....	224
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	224
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods.....	225
7 Additional information specific to the Type of Intervention.....	225
8 WTO compliance.....	225
TRANS(47(1)(e)) - - aktioner til forbedring af bæredygtigheden og effektiviteten i forbindelse med transport og oplagring af produkter.....	225
11E - Forbedring af bæredygtighed og effektivitet i forbindelse med transport og oplagring af produkter.....	225
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension.....	226
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	226
3 Need(s) addressed by the intervention.....	226
4 Result indicator(s).....	226
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	226
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods.....	227
7 Additional information specific to the Type of Intervention.....	227
8 WTO compliance.....	227
PROMO(47(1)(f)) - - promotion, communication and marketing including actions and activities aimed in particular at raising consumer awareness about the Union quality schemes and the importance of healthy diets, and at diversification and consolidation of markets.....	227
11F - Salgsfremstød, kommunikation og markedsføring mv.	227
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension.....	227
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	228
3 Need(s) addressed by the intervention.....	228
4 Result indicator(s).....	228
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	228
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods.....	229
7 Additional information specific to the Type of Intervention.....	229
8 WTO compliance.....	229
QUAL(47(1)(g)) - - Gennemførelse af såvel Unionens kvalitetsordninger som nationale kvalitetsordninger.....	229
11G - Gennemførelse af kvalitetsordninger.....	229
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension.....	229
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	230
3 Need(s) addressed by the intervention.....	230
4 Result indicator(s).....	230
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	230
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods.....	231
7 Additional information specific to the Type of Intervention.....	231
8 WTO compliance.....	231
TRACE(47(1)(h)) - - Gennemførelse af sporbarheds- og certificeringssystemer, navnlig overvågning af kvaliteten af produkter, der sendes til endelige forbrugere.....	231
11H - Gennemførelse af sporbarheds- og certificeringssystemer.....	231
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension.....	231
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	231

3 Need(s) addressed by the intervention	232
4 Result indicator(s)	232
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	232
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods	232
7 Additional information specific to the Type of Intervention	232
8 WTO compliance	232
CLIMA(47(1)(i)) - - actions to mitigate and to adapt to climate change.....	233
11I - Modvirkning af og tilpasning til klimaforandringer	233
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	233
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	233
3 Need(s) addressed by the intervention	233
4 Result indicator(s)	234
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	234
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods	234
7 Additional information specific to the Type of Intervention	234
8 WTO compliance	235
WITHD(47(2)(f)) - - Tilbagetrækning fra markedet med henblik på gratis uddeling eller andre formål, herunder om nødvendigt forarbejdning med henblik på at lette en sådan tilbagetrækning	235
11J - Tilbagekøb fra markedet	235
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	235
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	235
3 Need(s) addressed by the intervention	235
4 Result indicator(s)	235
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	236
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods	236
7 Additional information specific to the Type of Intervention	236
8 WTO compliance	236
GREEN(47(2)(g)) - - Grøn høst, der består i høsten på et givet areal af samtlige umodne uafsættelige produkter, der ikke forud for den grønne høst er blevet beskadiget på grund af vejrforhold, sygdom eller andre årsager	236
11K - Grøn høst	236
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	237
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	237
3 Need(s) addressed by the intervention	237
4 Result indicator(s)	237
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	237
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods	238
7 Additional information specific to the Type of Intervention	238
8 WTO compliance	238
NOHAR(47(2)(h)) - - undladt høst, der består i afslutningen af den igangværende produktionscyklus på et givet areal, hvor produktet er veludviklet og af sund, rimelig og sædvanlig handelskvalitet, dog ikke ødelæggelse af produkter på grund af vejrforhold eller sygdom	238
11L - Undladt høst	238
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	238
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	238
3 Need(s) addressed by the intervention	239
4 Result indicator(s)	239
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	239
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods	239
7 Additional information specific to the Type of Intervention	239
8 WTO compliance	240
HARIN(47(2)(i)) - - harvest and production insurance that contributes to safeguarding producers' incomes where there are losses as a consequence of natural disasters, adverse climatic events,	

diseases or pest infestations while ensuring that beneficiaries take necessary risk prevention measures.....	240
11M - Høst- og produktionsforsikring.....	240
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	240
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	240
3 Need(s) addressed by the intervention.....	240
4 Result indicator(s).....	241
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	241
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods.....	241
7 Additional information specific to the Type of Intervention	241
8 WTO compliance	241
Biavlsprodukter.....	242
ADVIBEEES(55(1)(a)) - - advisory services, technical assistance, training, information and exchange of best practices, including through networking, for beekeepers and beekeepers' organisations	242
12A - Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv.	242
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	242
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	242
3 Need(s) addressed by the intervention.....	242
4 Result indicator(s).....	243
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	243
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods.....	244
7 Additional information specific to the Type of Intervention	244
8 WTO compliance	244
9 Planned Unit Amounts - Definition	245
10 Planned Unit Amounts - Financial table with output	245
INVAPI(55(1)(b)) - - investments in tangible and intangible assets, as well as other actions	246
12B - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver samt andre aktioner mv.	246
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	246
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	246
3 Need(s) addressed by the intervention.....	246
4 Result indicator(s).....	246
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	246
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods.....	247
7 Additional information specific to the Type of Intervention	247
8 WTO compliance	247
9 Planned Unit Amounts - Definition	249
10 Planned Unit Amounts - Financial table with output	249
COOPAPI(55(1)(e)) - - samarbejde med specialorganer om gennemførelsen af programmer for forskning vedrørende biavl og bialvsprodukter	250
12C - Programmer for forskning.....	250
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	250
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	250
3 Need(s) addressed by the intervention.....	250
4 Result indicator(s).....	251
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	251
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods.....	251
7 Additional information specific to the Type of Intervention	252
8 WTO compliance	252
9 Planned Unit Amounts - Definition	253
10 Planned Unit Amounts - Financial table with output	253
PROMOBEES(55(1)(f)) - - promotion, communication and marketing including market monitoring actions and activities aimed in particular at raising consumer awareness about the quality of the apiculture products	254
12D - Salgsfremstød, kommunikation, markedsføring mv.....	254

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	254
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	254
3 Need(s) addressed by the intervention	254
4 Result indicator(s)	254
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	255
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods	255
7 Additional information specific to the Type of Intervention	255
8 WTO compliance	256
9 Planned Unit Amounts - Definition	257
10 Planned Unit Amounts - Financial table with output	257
ACTQUAL(55(1)(g)) - - aktioner til forbedring af produktkvaliteten	258
12E - Aktioner til forbedring af produktkvaliteten	258
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	258
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives ..	258
3 Need(s) addressed by the intervention	258
4 Result indicator(s)	259
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	259
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods	259
7 Additional information specific to the Type of Intervention	260
8 WTO compliance	260
9 Planned Unit Amounts - Definition	261
10 Planned Unit Amounts - Financial table with output	261
5.3 Rural Development Interventions	262
ENVCLIM(70) - Environmental, climate-related and other management commitments	262
13 - Pleje af græs- og naturarealer (N2000).....	262
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	262
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	262
3 Need(s) addressed by the intervention	262
4 Result indicator(s)	262
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	263
6 Identification of relevant baseline elements	265
7 Form and rate of support/amounts/calculation methods	266
8 Information regarding State aid assessment	267
9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	267
10 WTO compliance	267
11 Contribution rate(s) applicable to this intervention	267
12 Planned Unit Amounts - Definition	268
13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	269
14 - Biodiversitetsskov (N2000).....	274
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	274
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	274
3 Need(s) addressed by the intervention	274
4 Result indicator(s)	274
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	274
6 Identification of relevant baseline elements	276
7 Form and rate of support/amounts/calculation methods	276
8 Information regarding State aid assessment	277
9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	278
10 WTO compliance	278
11 Contribution rate(s) applicable to this intervention	278
12 Planned Unit Amounts - Definition	279
13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	283
15 - Engangskompensation	292
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	292
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	292

3	Need(s) addressed by the intervention	292
4	Result indicator(s)	292
5	Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	293
6	Identification of relevant baseline elements	294
7	Form and rate of support/amounts/calculation methods	295
8	Information regarding State aid assessment	296
9	Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	297
10	WTO compliance	297
11	Contribution rate(s) applicable to this intervention	297
12	Planned Unit Amounts - Definition	298
13	Planned Unit Amounts - Financial table with outputs.....	301
ANC(71)	- Naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger	308
17	- Ø-støtte	308
1	Territorial scope and, if relevant, regional dimension	308
2	Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	308
3	Need(s) addressed by the intervention	308
4	Result indicator(s).....	308
5	Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	308
6	Identification of relevant baseline elements	310
7	Form and rate of support/amounts/calculation methods	310
8	Information regarding State aid assessment	310
9	Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	310
10	WTO compliance	310
11	Contribution rate(s) applicable to this intervention	311
12	Planned Unit Amounts - Definition	312
13	Planned Unit Amounts - Financial table with outputs.....	312
ASD(72)	- Områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav	315
16	- Måltrettet regulering	315
1	Territorial scope and, if relevant, regional dimension	315
2	Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	315
3	Need(s) addressed by the intervention	315
4	Result indicator(s).....	315
5	Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	315
6	Identification of relevant baseline elements	317
7	Form and rate of support/amounts/calculation methods	318
8	Information regarding State aid assessment	319
9	Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	319
10	WTO compliance	319
11	Contribution rate(s) applicable to this intervention	320
12	Planned Unit Amounts - Definition	321
13	Planned Unit Amounts - Financial table with outputs.....	321
INVEST(73-74)	- Investments, including investments in irrigation	323
18	- Vand- og klimaprojekter.....	323
1	Territorial scope and, if relevant, regional dimension	323
2	Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	323
3	Need(s) addressed by the intervention	323
4	Result indicator(s).....	323
5	Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	324
6	Identification of relevant baseline elements	328
7	Form and rate of support/amounts/calculation methods	328
8	Information regarding State aid assessment	329
9	Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	329
10	WTO compliance	329
11	Contribution rate(s) applicable to this intervention	329
12	Planned Unit Amounts - Definition	330

13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	331
19 - Minivådområder	337
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	337
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	337
3 Need(s) addressed by the intervention	337
4 Result indicator(s)	337
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	337
6 Identification of relevant baseline elements	338
7 Form and rate of support/amounts/calculation methods	339
8 Information regarding State aid assessment	339
9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	339
10 WTO compliance	340
11 Contribution rate(s) applicable to this intervention	340
12 Planned Unit Amounts - Definition	341
13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	341
20 - Privat skovrejsning	344
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	344
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	344
3 Need(s) addressed by the intervention	344
4 Result indicator(s)	344
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	345
6 Identification of relevant baseline elements	346
7 Form and rate of support/amounts/calculation methods	346
8 Information regarding State aid assessment	347
9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	347
10 WTO compliance	347
11 Contribution rate(s) applicable to this intervention	347
12 Planned Unit Amounts - Definition	348
13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	348
21 - Rydning og forberedelse til afgræsning (N2000)	351
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	351
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	351
3 Need(s) addressed by the intervention	351
4 Result indicator(s)	351
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	351
6 Identification of relevant baseline elements	353
7 Form and rate of support/amounts/calculation methods	353
8 Information regarding State aid assessment	353
9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	354
10 WTO compliance	354
11 Contribution rate(s) applicable to this intervention	354
12 Planned Unit Amounts - Definition	355
13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	355
22 - Miljø- og climateknologi.....	358
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	358
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	358
3 Need(s) addressed by the intervention	358
4 Result indicator(s)	359
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	359
6 Identification of relevant baseline elements	360
7 Form and rate of support/amounts/calculation methods	361
8 Information regarding State aid assessment	361
9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	361
10 WTO compliance	362
11 Contribution rate(s) applicable to this intervention	362

12 Planned Unit Amounts - Definition	363
13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	363
23 - Etablering af anlæg til grøn bioraffinering	365
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	365
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	365
3 Need(s) addressed by the intervention	365
4 Result indicator(s)	366
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	366
6 Identification of relevant baseline elements	367
7 Form and rate of support/amounts/calculation methods	367
8 Information regarding State aid assessment	368
9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	368
10 WTO compliance	368
11 Contribution rate(s) applicable to this intervention	368
12 Planned Unit Amounts - Definition	369
13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	369
INSTAL(75) - Setting up of young farmers and new farmers and rural business start-up.....	372
24 - Etableringsstøtte til unge landbrugere	372
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	372
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	372
3 Need(s) addressed by the intervention	372
4 Result indicator(s)	372
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	372
6 Identification of relevant baseline elements	373
7 Form and rate of support/amounts/calculation methods	373
8 Information regarding State aid assessment	374
9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	374
10 WTO compliance	374
11 Contribution rate(s) applicable to this intervention	374
12 Planned Unit Amounts - Definition	375
13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	375
COOP(77) - Samarbejde	378
25 - LAG	378
1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension	378
2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives	378
3 Need(s) addressed by the intervention	378
4 Result indicator(s)	379
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention.....	379
6 Identification of relevant baseline elements	380
7 Form and rate of support/amounts/calculation methods	381
8 Information regarding State aid assessment	381
9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention.....	382
10 WTO compliance	382
11 Contribution rate(s) applicable to this intervention	383
12 Planned Unit Amounts - Definition	384
13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs	384
6 Financial plan.....	388
6.1 Overview table	388
6.2 Detailed financial information and breakdown per intervention and planning of output (TO BE FINALIZED)	391
6.2.1 Direct Payments	391
6.2.2 Sectoral	395
6.2.3 Rural Development	397
7 Forvaltnings- og koordineringssystem.....	413
7.1 Udpegelse af forvaltnings- og koordineringsorganer + kontrolorganer	413

7.2	Beskrivelse af overvågnings- og rapporteringsstrukturen	415
7.3	Oplysninger om kontrolsystemet og sanktioner	417
7.3.1	IACS - Integrated Administration and Control System	417
7.3.1.1	All elements of the IACS as set out in the Regulation [HZR] are established and operating as from 1 January 2023	417
7.3.1.1.1	Identification system for agricultural parcels (LPIS).....	417
7.3.1.1.2	Geo-spatial (GSA) and an animal-based application system (GSA).....	417
7.3.1.1.3	Are you applying an automatic claim system (in the meaning of Article 65(4)(f)) of the HZR?.....	418
7.3.1.1.4	Area monitoring system (AMS).....	418
7.3.1.1.6	System for the identification and registration of payment entitlements, where applicable	418
7.3.1.1.7	System for the identification and registration of animals in the meaning of article 65(4)(c) [Article 66(1)(g) HZR]	418
7.3.2	Non-IACS	419
7.3.2.1	Brief description on the penalty system for non-IACS interventions in line with the principles of effectiveness, proportionality and dissuasiveness	419
7.3.2.2	Brief description of the control system for non-IACS (control methods, cross-checks, durability of investments and related ex-post checks, etc)	421
7.3.2.3	Public procurement rules?.....	425
7.4	Konditionalitet	426
7.4.1	Control system for conditionality	426
7.4.1.1	Description of the control system for conditionality	426
7.4.1.2	Types of checks.....	428
7.4.2	Penalty system for conditionality.....	430
7.4.2.1	Description on the penalty system for conditionality	430
7.4.2.2	Definition and application of ‘reoccurrence’ (calculation and time span covered):.....	430
7.4.2.3	Definition and application of ‘intentionality’	430
7.4.3	Indication of the application of a simplified control system for small farmers	431
7.4.4	Competent control bodies responsible for the checks of conditionality practices, statutory management requirements	432
7.5	Social conditionality	434
7.5.1	Description of the control system for social conditionality	434
7.5.2	Description on the penalty system for social conditionality.....	434
8	Modernisation: AKIS and digitalisation	435
8.1	AKIS	435
8.1	Overall envisaged organisational set-up of the improved AKIS	435
8.2	Beskrivelse af, hvordan rådgivningstjenester, forskning og netværk vedrørende den fælles landbrugspolitik vil samarbejde inden for rammerne af AKIS (artikel 114, litra a), nr. ii)	435
8.3	Beskrivelse af organiseringen af alle bedriftskonsultanter i henhold til de krav, der er nævnt i artikel 15, stk. 2, 3 og 4.....	436
8.4	Description of how innovation support is provided as referred to in Article 114(a)(ii).....	437
8.5	Digitaliseringsstrategi (artikel 114, litra b)).....	438
Annexes	.....	439
	Annex I on the ex-ante evaluation and the strategic environmental assessment (SEA) referred to in Directive 2001/42/EC	439
	1. Summary of ex-ante evaluation process and results	439
	2. Recommendations of the ex-ante evaluation and SEA and how they have been addressed	443
	3. Ex-ante evaluation report.....	450
	4. Strategic environmental assessment report.....	450
	Annex II on the SWOT analysis	450
	Annex III on the consultation of the partners	450

1 Strategisk erklæring

Denne strategiske plan (CAP-planen) er den danske udmøntning af EU's fælles landbrugspolitik for perioden 2023-2027. Formålet er at sikre en effektiv implementering og forvaltning af den fælles landbrugspolitik. Implementeringen af CAP-planen sker i tæt samspil med nationale strategier og initiativer, herunder den politiske aftale om grøn omstilling af dansk landbrug af 4. oktober 2021. CAP-planen udmøntes derfor også med blik for, at visse indsatsområder prioriteres og løftes udenfor den fælles landbrugspolitik. Ligeledes skal Landdistriktsprogrammet i 2022 ses som en forløber til CAP 2023-2027.

Hovedformål og ordninger

CAP-planen skal understøtte EU-fælles målsætninger om en økonomisk bæredygtig landbrugssektor, fremme den grønne dagsorden indenfor miljø, klima og natur samt styrke udviklingen i landdistrikterne. Med dette afsæt har en kortlægning af styrker, svagheder, trusler og muligheder (SWOT) i det danske landbrugserhverv og landdistrikter og den efterfølgende behovsanalyse afdækket, hvordan der kan sammensættes en strategi og udmøntes ordninger, der understøtter de områder, hvor der er identificeret behov herfor.

I det følgende introduceres sammenhængen mellem behov, planlagte ordninger og samspillet til strategier og nationale indsatser med afsæt i de tre generelle målsætninger fastsat på EU-niveau. Bemærk, at den samme ordning kan bidrage til flere af de generelle målsætninger på samme tid.

Målsætning 1) At fremme en intelligent, konkurrencedygtig, robust og modstandsdygtig landbrugssektor og dermed garantere fødevarer sikkerheden på lang sigt

Indsatserne under denne målsætning har til formål at bidrage til, at dansk landbrug fortsat står stærkt i den internationale konkurrence. Med udmøntning af CAP'en er der prioriteret ordninger, der bidrager til at opretholde en bæredygtig landbrugsproduktion, øge konkurrenceevnen, understøtte økologien, styrke markedsorienteringen og fødevarer sikkerheden, samt forbedre landbrugernes position i værdikæden.

Det er vigtigt for den grønne omstilling at sikre økonomisk robusthed i landbrugserhvervet. En national ekspertgruppe med fokus på landbrugets økonomi kom i juni 2021 med en række anbefalinger, der kan bidrage til at sikre robustheden i landbrugets økonomi.

Målsætning 2) At støtte og styrke miljøbeskyttelsen, herunder biodiversitet, og klimaindsatsen og bidrage til opfyldelsen af Unionens miljø- og klimamålsætninger, herunder dens forpligtelser i henhold til Parisaftalen

Der er behov for at øge landbrugets bidrag til klimaindsatsen. Dansk landbrug har en høj klimaeffektivitet pr. produceret enhed. Den samlede drivhusgasudledning fra landbruget er dog høj sammenlignet med andre lande, da den animalske produktion udgør en stor del af den samlede produktion.

Der ses et centralt behov for at understøtte indsatser, der kan bidrage til reduktioner af kvælstof og fosfor. Endvidere vil det fortsat være en prioritet at forbedre forholdene for biodiversitet.

Med CAP-planen vil indsatsen for at fastholde og fremme de positive tendenser på miljø- og naturområdet fortsætte. Derfor bidrager CAP-planen i høj grad også til implementeringen af en række nationale miljø- og klimahandlingsplaner, herunder den nationale klimahandlingsplan, vandområdeplanerne, nitrathandlingsplanerne, det danske skovprogram, natur- og biodiversitetspakken og Natura 2000-planerne.

Målsætning 3) At styrke den socioøkonomiske struktur i landområderne.

Landbruget er et vigtigt erhverv for økonomien i landdistrikterne, ikke mindst i forhold til arbejdspladser. Landbruget som erhverv understøttes af et velfungerende rådgivnings- og forskningssystem, såvel som et velfungerende uddannelsessystem. Også andre erhverv, herunder industri og for visse landdistrikter turisme, er væsentlige for beskæftigelsen i landdistrikterne. Blandt udfordringerne i landdistrikterne er at

fastholde og fremme beskæftigelsen, samt at sikre lokal vækst og udvikling. For landbruget er det desuden en væsentlig udfordring at sikre generationsskiftet. Endvidere er det vigtigt, at landbrugssektoren forbedrer sin evne til at imødekomme efterspørgsel på bestemte fødevarer såsom økologi, såvel som produktion af bæredygtige fødevarer og høj fødevarer sikkerhed.

Ordningernes bidrag til de generelle målsætninger

Målsætning 1	Målsætning 2	Målsætning 3
	Vand- og klimaprojekter	
	Privat skovrejsning	
	Engangskompensation	
	Minivådområder	
Basisindkomststøtte (grundbetaling)	Eco-scheme for ny reguleringsmodel	Etableringsstøtte til unge landbrugere
Slagtepræmie	Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed	Lokale aktionsgrupper (LAG)
Ø-støtte	Eco-scheme for planter	Biavlsprodukter
Biavlsprodukter	Eco-scheme for ekstensivering med slæt	Rydning og forberedelse til afgræsning (N2000)
Producentorganisationer for frugt og grønt	Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs	Etablering af anlæg til grøn bioraffinering
Eco-scheme for økologisk arealstøtte	Eco-scheme for økologisk arealstøtte	Producentorganisationer for frugt og grønt
Eco-scheme for planter	Biodiversitetsskov (N2000)	Eco-scheme for økologisk arealstøtte
Etableringsstøtte til unge landbrugere	Rydning og forberedelse til afgræsning (N2000)	Eco-scheme for planter
Etablering af anlæg til grøn bioraffinering	Pleje af græs- og naturarealer (N2000)	Basisindkomststøtte (grundbetaling)
Ko-præmie	Målrettet regulering	Slagtepræmie
Stivelseskartofler	Producentorganisationer for frugt og grønt	
Miljø- og climateknologi	Biavlsprodukter	
	Etablering af anlæg til grøn bioraffinering	
	Miljø- og climateknologi	

Overordnede finansielle allokeringer

Årlige konvolutter	EU-ramme (national finansiering i parentes)
--------------------	---

Søjle I – Den Europæiske Garanti Fond (EGFL)	
Direkte betalinger (inkl. fleks)	6.425 mio. kr.
Producent organisationer – frugt og grønt	57 mio. kr.
Markedsordningen for biavlprodukter	2,2 mio. kr. (2,2 mio. kr.)
Søjle II - Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)	566 mio. kr. (190 mio. kr.)
Samlet overførsel af midler fra direkte betalinger i perioden 2022-26 (fleks)	2.030 mio. kr. i 2023-27 (fratrækkes direkte betalinger i 2022-26 og er til rådighed i søjle II i 2023-27), svarende til 403 mio. kr. årligt i gennemsnit.

Sammenhæng mellem EU's generelle og specifikke målsætninger

CAP-planen er som nævnt struktureret omkring EU's tre generelle målsætninger, der fremgår af CAP-plan forordningen (EU forordning 2021/2115) af 2. december 2021, og dækker hele den fælles landbrugspolitik for 2023-2027. Opfyldelsen af de overordnede målsætninger forfølges ved hjælp af de ni specifikke målsætninger jf. artikel 6 i CAP-plan forordningen. Det betyder, at både SWOT-analysen og de identificerede behov er bygget op omkring de ni specifikke målsætninger.

Sammenhængen mellem de ni specifikke målsætninger og de tre generelle målsætninger gennemgået ovenfor fremgår af figuren nedenfor.

Figur 1: EU's tre generelle målsætninger

Kommissionens henstillinger

EU-Kommissionen annoncerede i forbindelse med jord-til-bord-strategien, at der ville blive udarbejdet henstillinger om gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik til alle medlemsstater for at sikre, at den nationale implementering af EU's fælles landbrugspolitik (CAP) opfylder de overordnede målsætninger for den fælles landbrugspolitik og ambitionerne i den europæiske grønne pagt.

Den europæiske grønne pagt sætter kursen for, hvordan Europa senest i 2050 skal blive det første klimaneutrale kontinent. Det sker blandt andet via mål fastsat i EU's grønne pagt, herunder gennem seks kvantitative mål fra jord-til-bord-strategien og EU's biodiversitetsstrategi i 2030.

Henstillingerne har til formål at bistå medlemsstaterne med udarbejdelsen af deres strategiske planer under den fælles landbrugspolitik ved at identificere de hovedområder, som det anbefales af EU-Kommissionen, at medlemsstaterne fokuserer på for at sikre opfyldelsen af den fælles landbrugspolitik målsætninger og bidrage til målene i EU-Kommissionens grønne pagt.

I henstillingerne anbefaler EU-Kommissionen blandt andet Danmark, at øge fokus på dyrevelfærd og iværksætte tiltag, der fokuserer på biodiversitet og landskabslementer.

Det er vurderingen, at Danmark adresserer EU-Kommissionens henstillinger gennem den danske CAP-plan 2023-27 og via nationale tiltag, der ligger uden for den fælles landbrugspolitik. På den baggrund bidrager Danmark til opfyldelse af målsætningerne i den europæiske grønne pagt. Vurderingen af, hvordan Danmark håndterer henstillingerne, bør vurderes ud fra en helhedsbetragtning af de danske indsatser, og ikke alene det, der gennemføres igennem den strategiske plan for den fælles landbrugspolitik.

2 Assessments of needs and intervention strategy, including target plan and context indicators

2.1 Vurderinger af behov og interventionsstrategi

Kode	Titel	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behovet er behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
A1	Økonomisk modstandsdygtighed og udnyttelse af markedsmuligheder.	Høj relevans	Ja	X									
A2	Incitament til øget miljø- og klimavenlig produktion, der imødekommer forbrugernes efterspørgsel.	Meget høj relevans	Ja	X					Ja				
A3	Fremme generationsskifte for at realisere muligheder på fødevarerområdet.	Mellem relevans	Ja	X									
A4	Øget investeringsniveau for at realisere mulighederne for bæredygtig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja	X									
A5	Bedriftsrådgivning med større fokus på overskud frem for omsætning.	Mellem relevans	Nej	X									X
A6	Risikostyringsinstrumenter bringes mere i spil for at modgå trusler og kriser.	Mellem relevans	Nej	X									
A7	Reduktion af arbejdskraftbehovet gennem brugen af nye teknologiske muligheder.	Mellem relevans	Ja	X									
A8	Reducere afhængigheden af direkte støtte, mindske de økonomiske konsekvenser af rentestigning mv.	Mellem relevans	Ja	X									X
A9	Fastholde det høje niveau af fødevarerikkerhed.	Høj relevans	Ja	X									
B1	Øget teknologiudnyttelse for at understøtte mulighederne omkring sporbarhed og dokumentation.	Mellem relevans	Ja		X								
B2	Tættere kobling mellem forsknings- og teknologimiljøer om udviklingsprojekter.	Mellem relevans	Ja		X								X
B3	Forøge udbyttet for at reducere effekten af prisfølsomheden.	Mellem relevans	Ja		X								X
C1	Understøtte alternative afsætningskanaler og afsætningssamarbejde.	Mellem relevans	Ja			X							
D1	Fremme klimavenlig landbrugsproduktion.	Meget høj relevans	Ja				X						
D2	Udvidelse af skovarealet for at modvirke klimaeffekten.	Høj relevans	Ja				X		Ja				

Kode	Titel	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behovet er behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
D3	Øge incitamentet til klimarelaterede investeringer.	Meget høj relevans	Ja				X						X
E1	Fremme miljøvenlig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja					X					
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja					X					
E3	Modvirke negative påvirkning af naturen og naturressourcerne.	Meget høj relevans	Ja					X					
E4	Indsats for aktiv naturpleje.	Meget høj relevans	Ja					X					
E5	Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.	Meget høj relevans	Ja					X					
E6	Indsats mod jorderosion kan imødegå trusler som følge af klimaændringer.	Mellem relevans	Ja					X					
F1	Landbruget skal i højere grad understøtte naturen som en økosystemtjeneste.	Meget høj relevans	Ja						X				
F2	Fortsat indsats for at reducere udledningen af næringsstoffer til naturen.	Høj relevans	Ja						X				
F3	Mere skov på det danske areal for at understøtte biodiversiteten.	Høj relevans	Ja						X				
F4	Bedre levevilkår for bier og andre bestøvende insekter i landbrugslandskabet.	Høj relevans	Ja						X				
F5	Omlægning til økologisk jordbrug skal bidrage til mere biodiversitet.	Meget høj relevans	Ja						X				
F6	Invasive arter presser den danske biodiversitet.	Mellem relevans	Ja						X				
F7	Intensiv dyrkning på store arealer presser levesteder for dyr og planter i landbrugslandet.	Meget høj relevans	Ja						X				
G1	Bedre muligheder og forudsætninger for unge landbrugere for at etablere sig.	Mellem relevans	Ja							X			
G2	Etablering og udvikling af virksomheder i landdistrikterne (ikke primær produktion).	Mellem relevans	Ja							X			
G3	Øge unge landbrugeres økonomiske konkurrencedygtighed.	Mellem relevans	Ja							X			
G4	Fortsætte udviklingspotentialer i landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja							X			

Kode	Titel	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behovet er behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
G5	Erhvervsaktiviteten i landdistrikterne skal understøttes.	Mellem relevans	Ja							X			
G6	Iværksættere og innovative virksomheder understøtter udviklingen af landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja							X			
H1	Mobil arbejdsstyrke i landdistrikterne.	Mellem relevans	Delvis								X		X
H2	Landdistrikterne skal være attraktive.	Mellem relevans	Ja								X		
H3	Beskæftigelse og vækst i landdistrikterne.	Høj relevans	Ja								X		
H4	Lokal udvikling og social inklusion i landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja								X		
H5	Lokal udvikling i landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja								X		
I1	Tydelig mærkning af produkter i forhold til bæredygtighed og dyrevelfærd.	Mellem relevans	Delvis									X	
I2	Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.	Meget høj relevans	Ja									X	
I3	Styrke iværksætterier inden for bæredygtig og klimavenlig fødevarerproduktion.	Høj relevans	Ja									X	

A1 - Økonomisk modstandsdygtighed og udnyttelse af markedsmuligheder.

Der er behov for at sikre modstandsdygtigheden i landbruget og for at udnytte de fremtidige eksportmuligheder på nær-og fjernmarkeder, samt sikre en tilstrækkelig produktion af fødevarer.

A2 - Incitament til øget miljø- og klimavenlig produktion, der imødekommer forbrugernes efterspørgsel.

Incitament til øget miljø- og klimavenlig produktion, der imødekommer forbrugernes efterspørgsel, som f.eks. økologisk produktion.

Der er behov for økonomiske incitament til at producere produkter med høj grad af miljømæssig og klimamæssig bæredygtighed, herunder økologiske produkter, for at imødekomme den forventede stigning i efterspørgslen på denne type af produkter.

A3 - Fremme generationsskifte for at realisere muligheder på fødevarerområdet.

Der er behov for at støtte unge jordbrugere, så de får bedre mulighed for at etablere landbrugsbedrifter. Det vil kunne øge fødevarerproduktionen og produktiviteten på grund af de unge landbrugeres forbedrede mulighed for og tilbøjeligheder til at introducere nye teknologier og praksisser på bedrifterne.

A4 - Øget investeringsniveau for at realisere mulighederne for bæredygtig fødevarerproduktion.

Der er behov for investeringer, der kan sikre udvikling af produktionsapparatet, øge produktiviteten og dermed fremme fødevarerforsyningen med større ressourceeffektivitet. I det omfang investeringerne også tilgodeser en positiv udvikling for miljø, klima, dyrevelfærd og biodiversitet, vil det være en yderligere fordel.

A5 - Bedriftsrådgivning med større fokus på overskud frem for omsætning.

Der er behov for, at bedriftsrådgivningen i højere grad fokuserer på den økonomiske bundlinje for landbruget. En balanceret tilgang til forholdet mellem investeringer, gæld og indtjening er nødvendig for en rentabel vækst.

A6 - Risikostyringsinstrumenter bringes mere i spil for at modgå trusler og kriser.

Risikostyringsinstrumenter bringes mere i spil for at modgå trusler og kriser, der stammer fra udsving i fødevarerpriser og udbytter.

Der er behov for risikostyringsinstrumenter, som landbruget og fødevarerhvervene kan bruge for bedre selv at kunne imødegå økonomiske konsekvenser af udsving i udbytter og priser. Instrumenterne skal imødegå konsekvenserne af store udsving og samtidigt fastholde incitamentet for den mest effektive drift, hvor rådgivningssystemet vil have en vigtig rolle.

A7 - Reduktion af arbejdskraftbehovet gennem brugen af nye teknologiske muligheder.

Der er behov for investeringer i teknologier, der kan reducere arbejdskraftbehovet for at dæmpe op for truslen om mangel på arbejdskraft samt øge produktionen.

A8 - Reducere afhængigheden af direkte støtte, mindske de økonomiske konsekvenser af rentestigning mv.

Reducere afhængigheden af direkte støtte, mindske de økonomiske konsekvenser af en rentestigning og afhængigheden af eksterne investorer.

Der er behov for at sikre en økonomisk bæredygtig landbrugsdrift i lyset af lavere værdi af den direkte støtte, risikoen ved rentestigning og afhængigheden af eksterne investorer. Kilderne hertil omfatter fremme af rentable investeringer, rådgivningssystemet, risikostyring og en forsknings- og udviklingsindsats, som sigter mod forøgelse af driftsresultat gennem lavere samlede produktionsomkostninger og/eller højere og mere stabilt økonomisk udbytte og/eller produktion af produkter, der er placeret højere i værdikæden.

A9 - Fastholde det høje niveau af fødevarerikkerhed.

Der er behov for at fastholde og udvikle det høje niveau af fødevarerikkerhed i Danmark i hele værdikæden fra producent til forbruger.

B1 - Øget teknologiudnyttelse for at understøtte mulighederne omkring sporbarhed og dokumentation.

Der er behov for øget anvendelse af teknologier og systemer, der kan fremme markedsadgang, kvalitet og pris, gennem øget sporbarhed og dokumentation af landbrugsprodukter i hele produktionskæden.

B2 - Tættere kobling mellem forsknings- og teknologimiljøer om udviklingsprojekter.

Der er behov for udviklingsprojekter, hvor forskningsmiljøer og teknologiproducenter samarbejder om projekter. Fokus for projekterne kan med fordel være rettet mod klima, miljø, biodiversitet eller forbedret erhvervsøkonomi for at understøtte andre målsætninger for samfundet.

B3 - Forøge udbyttet for at reducere effekten af prisfølsomheden.

Der er behov for bidrag fra mange forskellige kilder for at sikre et højere udbytte. Indsatsen skal rettes mod tiltag, der bidrager til, at bedrifternes omkostninger holdes nede, samtidig med at udbyttet øges.

C1 - Understøtte alternative afsætningskanaler og afsætningssamarbejde.

Understøtte alternative afsætningskanaler og afsætningssamarbejde for at minimere truslerne mod landbrugernes position i forsyningskæden.

Der er behov for producentorganisationer og afsætningssamarbejder, der kan muliggøre bedre afdækning og udnyttelse af alternative afsætningskanaler og udnytte markedsmuligheder. Producentorganisationerne kan både bistå i afdækningsarbejdet og sikre medlemmerne en fælles, og dermed stærkere, forhandlingsposition over for aftagerne.

D1 - Fremme klimavenlig landbrugsproduktion.

Der er behov for anvendelse af staldbaserede-, lagerbaserede- og arealbaserede teknologier og klimavirkemidler, der reducerer udledninger af drivhusgasser, øger CO₂-optag og forbedrer klimaeffektiviteten i landbrugsproduktionen, og dermed nedsætter klimapåvirkningen på tværs af de kvotebelagte- og ikke-kvotebelagte sektorer, herunder transportsektoren og LULUCF (Land Use, Land-Use Change and Forestry), for at øge klimaeffektiviteten i hele landbrugets produktionskæde. Der er dermed behov for at belyse sammenhængen mellem nationale landbrugsaktiviteter og deraf følgende internationale drivhusgasemissioner, herunder blandt andet inklusion af ILUC (Indirect Land Use Change), for at sikre international effekt af nationale tiltag.

Der er behov for en øget, fokuseret indsats til udtagning af kulstofrige landbrugsarealer for at beskytte jordens kulstofindhold og mindske udledningen af drivhusgasser fra landbrugsfladen.

D2 - Udvidelse af skovarealet for at modvirke klimaeffekten.

Der er behov for fortsat at udvide det danske skovareal som beskrevet i Det Nationale Skovprogram, hvor det langsigtede mål er, at skovlandskaber skal dække 20-25 pct. af Danmarks areal inden udgangen af det 21. århundrede. Etablering og dyrkning af skov på landbrugsarealer kan bidrage til at reducere landbrugets udledning af drivhusgasser.

D3 - Øge incitamentet til klimarelaterede investeringer.

Der er behov for investeringer i klimamodvirkende og -tilpassende foranstaltninger for at tilpasse landbrugsproduktionen til konsekvenserne af klimaforandringerne.

E1 - Fremme miljøvenlig fødevarerproduktion.

Der er behov for at understøtte, at en stigende del af Danmarks landbrugsareal dyrkes miljøvenligt, særligt på arealer, hvor den intensive landbrugsdrift har den største negative virkning på biodiversitet, levesteder og landskaber, således at landbrugsproduktionen belaster naturressourcerne mindre og i synergi med den stigende forbrugerefterspørgsel efter bæredygtigt producerede fødevarer.

E2 - Sikring af grundvandet og overfladevand.

Der er behov for fortsat at nedsætte pesticidledningen og fremme integreret plantebeskyttelse for at bidrage til målsætningerne i EU-Kommissionens Farm-to-Fork strategi og sikre fødevarerikkerhed i form af rent grundvand. Ligeledes er der behov for at reducere udledningen af næringsstoffer fra landbruget til det danske vandmiljø for at sikre kvaliteten af det danske grundvand (langtidseffekt) og på kortere sigt reducere den samlede tilførsel af kvælstof og andre næringsstoffer til overfladevand (ferskvand og saltvand).

Der er behov for, at den høje anvendelsesgrad af præcisionsteknologi i landbrugsproduktionen øges og forbedres med henblik på at medvirke til at sikre kvaliteten af det danske grundvand og beskyttelsen af vandmiljøet.

Der er behov for at ekstensivere landbrugsdriften, plante skov eller udvikle eksisterende skove i udvalgte områder med henblik på at opretholde og sikre kvaliteten af det danske grundvand og reducere den samlede tilførsel af kvælstof og andre næringsstoffer til vandmiljøet.

E3 - Modvirke negative påvirkning af naturen og naturressourcerne.

Der er behov for øget beskyttelse af ammoniakfølsomme naturarealer udover de allerede gældende krav, og dermed øge arealernes naturværdi samt øge deres robusthed/bæreevne. Dette kan blandt andet ske ved at understøtte den ekstensive drift med slæt/afgræsning af naturarealerne med henblik på at fraføre næring fra arealerne. Derved modvirkes den kvælstofforurening, som tilføres de sårbare og naturligt næringsfattige naturområder fra hhv. luften og omkringliggende udbringningsarealer. Det kan også ske ved udtagning af landbrugsarealer.

E4 - Indsats for aktiv naturpleje.

Der er behov for en fortsat indsats for naturpleje og for alsidig arealanvendelse i landbruget med sigte på at forbedre forholdene for biodiversiteten.

E5 - Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.

Der er behov for at undgå negative effekter af det store samlede landbrugsareal, der rækker ud over selve landbrugsproduktionsarealet, særligt på miljø og natur/biodiversitet, herunder ift. næringsstoffer, pesticider, nedsættelse af emissioner af lattergas mv.

Naturen på landbrugsfladen bør beskyttes/genetableres, blandt andet gennem bedre muligheder for forekomster af småbiotoper på og omkring de dyrkede flader i landbrugslandskabet og derigennem øge levesteder og fødemuligheder for vilde dyr og planter i landbrugslandet samt sikre korridorer mellem småbiotoper/naturområder.

E6 - Indsats mod jorderosion kan imødegå trusler som følge af klimaændringer.

Der er behov for at imødegå den øgede risiko for vand- og vinderosion på landbrugsjorder ved forebyggende landbrugspraksis på de relevante arealer.

F1 - Landbruget skal i højere grad understøtte naturen som en økosystemtjeneste.

Der er behov for at sikre og fremme levesteder og fødegrundlag for vilde dyr, fugle, planter og insekter på og omkring landbrugsarealerne for at bremse tilbagegangen i arter i det åbne land samt forbedre vilkårene for naturlig skadedyrsbekæmpelse. Desuden er der behov for at få skabt sammenhæng mellem beskyttede/bevaringsværdige naturområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne med henblik på at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, både de almindelige og de, som er sjældne, truede eller karakteristiske i Danmark eller i EU-lande.

Der er behov for miljøvenlig landbrugsdrift, så der sikres mindre negativ påvirkning af natur og biodiversitet og af arealer, der er rige på biodiversitet, og hvor landskaberne er med til at understøtte danskernes interesse og brug af naturen. Endelig er der behov for at understøtte lokalt engagement og medejerskab til beskyttelsen og bevarelsen (inklusive naturpleje) af de lysåbne naturtyper i landbrugslandskabet, som ofte ligger på privat grund, og hvor pleje er afhængig af frivillig indsats.

F2 - Fortsat indsats for at reducere udledningen af næringsstoffer til naturen.

Der er behov for (klima- og miljø) fokuserede tiltag til nedbringelse af udledningen af næringsstoffer.

F3 - Mere skov på det danske areal for at understøtte biodiversiteten.

Der er behov for at understøtte landbrugslandets arealudvikling i forhold til skov og natur for at bidrage til biodiversiteten, således at mere plads til både skov og lysåbne naturtyper bidrager til at opfylde de nationale målsætninger for natur, klima og miljø m.v. Derudover vil etablering af skov og natur bidrage til beskyttelse af grundvand og kan bl.a. være en mulighed på arealer, hvor der er en sårbarhed i forhold til grundvand, der bruges til drikkevand.

Der er behov for at gennemføre en kortlægning af §25-skov på private arealer med henblik på at sikre og fremme biodiversiteten i de eksisterende skove.

Der er behov for at implementere en bred vifte af tiltag, som understøtter beskyttelse og udvikling af biodiversitet i skove og skovlandskaber, herunder landskaber med en integreret forvaltning af landbrugsarealer, skov og natur ud fra blandt andet miljømæssige formål.

Der er behov for at understøtte udvikling og implementering af skovdriftsformer, som i højere grad tilgodeser integrerede erhvervmæssige, naturmæssige og rekreative interesser.

F4 - Bedre levevilkår for bier og andre bestøvende insekter i landbrugslandskabet.

Der er behov for at sikre levesteder og fødegrundlag for bestøvende insekter både på og omkring landbrugsarealerne, således at mangel på bestøver ikke kommer til at udgøre en trussel mod vilde planter og udbytterne i landbrugets planteproduktion.

F5 - Omlægning til økologisk jordbrug skal bidrage til mere biodiversitet.

Der er behov for fortsat omlægning til økologisk drift for at sikre mere biodiversitet i og omkring det dyrkede landbrugsland i Danmark.

F6 - Invasive arter presser den danske biodiversitet.

Der er behov for at begrænse tilgangen af invasive arter til den danske natur og for aktivt at bekæmpe og monitorere invasive arter, der skader Danmarks natur, samfund og landbrug.

F7 - Intensiv dyrkning på store arealer presser levesteder for dyr og planter i landbrugslandet.

Der er behov for større variation i landbrugslandskabet, hvor småbiotoper kan eksistere på de dyrkede flader med henblik på at skabe flere levesteder og større fødegrundlag for fugle, vilde dyr og planter i landbrugslandskabet. Det kan blandt andet ske gennem en landbrugspraksis med skånsom drift uden jordbearbejdning og omlægning, og ved at understøtte forekomst af ekstensivt drevne landbrugsarealer, herunder græsningsarealer med stor variation i naturindhold og naturtype.

G1 - Bedre muligheder og forudsætninger for unge landbrugere for at etablere sig.

Der er behov for, at unge landbrugere får bedre muligheder og forudsætninger for etablering. Eksempelvis gennem særlig og målrettet rådgivning og facilitering af kontakten mellem unge landbrugere med ambitioner om at blive ejere eller medejere og de bedrifter, der kommer på markedet – frivilligt eller på grund af økonomiske problemer.

G2 - Etablering og udvikling af virksomheder i landdistrikterne (ikke primær produktion).

Der er behov for at understøtte iværksættere, etablerede mikrovirksomheder samt små og mellemstore virksomheder i landdistrikterne.

G3 - Øge unge landbrugeres økonomiske konkurrencedygtighed.

Der er behov for at øge unge landbrugers økonomiske konkurrencedygtighed ved etablering og investeringer, da de ofte ikke har mulighed for tilsvarende billig finansiering, som deres mere etablerede kollegaer.

G4 - Fortsætte udviklingspotentialet i landdistrikterne.

Der er behov for at sikre gode vilkår for udvikling og sammenhængskraft i landdistrikterne.

G5 - Erhvervsaktiviteten i landdistrikterne skal understøttes.

Der er behov for understøttelse af erhvervsaktivitet i landdistrikterne gennem midler for der igennem at øge beskæftigelsen samt fastholde og tiltrække borgere.

G6 - Iværksættere og innovative virksomheder understøtter udviklingen af landdistrikterne.

Der er behov for at kunne give støtte til iværksættere, etablerede mikrovirksomheder og små samt mellemstore virksomheder i landdistrikterne. Der er behov for at kunne støtte innovative tiltag, som kan understøtte den generelle udvikling i landdistrikterne, for eksempel nye ejerformer.

H1 - Mobil arbejdsstyrke i landdistrikterne.

Der er behov for forsat at sikre mobiliteten i og for arbejdsstyrken i landdistrikterne.

H2 - Landdistrikterne skal være attraktive.

Der er behov for at kunne give støtte til alle typer af juridiske personer, herunder foreninger, kommuner, enkeltpersoner, organisationer mv., som vil arbejde for, at det er attraktivt at leve i landdistrikterne.

H3 - Beskæftigelse og vækst i landdistrikterne.

Der er behov for at kunne give støtte til virksomheder og andre aktører indenfor alle brancher. Der kan være stor forskel på behov og specialisering forskellige steder i landet.

H4 - Lokal udvikling og social inklusion i landdistrikterne.

Der er behov for at sikre gode vilkår for udvikling og sammenhængskraft i landdistrikterne ved at understøtte et attraktivt forenings- og fritidsliv. Der er behov for at støtte op om det lokale forenings- og fritidsliv, som er med til at fastholde og tiltrække folk i de mindre landsbyer – og dermed understøtte social inklusion.

H5 - Lokal udvikling i landdistrikterne.

Der er behov for, at lokal udvikling i landdistrikterne fremmes. Støtte kan sikre denne udvikling ved for eksempel at give støtte til aktører eller aktiviteter, der medvirker til at øge beskæftigelsen og antallet af arbejdspladser i landdistrikterne, hvilket har indvirkning på muligheden for at tiltrække og fastholde bosætning af borgere.

I1 - Tydelig mærkning af produkter i forhold til bæredygtighed og dyrevelfærd.

Der er behov for mere mærkning af fødevarer, som let kan anvise niveauet af bæredygtighed og dyrevelfærd for forbrugerne.

I2 - Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.

Der er behov for at understøtte en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer. Det gælder udvikling, demonstration og produktion af de særlige produkter og produktionsformer, der efterspørges og forventes efterspurgt fremover på danske og internationale markeder. Herigennem vil dansk landbrug i højere grad understøtte samfundets krav til fødevarerproduktionen.

I3 - Styrke iværksætterier inden for bæredygtig og klimavenlig fødevarerproduktion.

Der er behov for at styrke iværksætterier inden for produktion, forarbejdning og afsætning af bæredygtige og klimavenlige fødevarer. Det gælder udvikling, demonstration og produktion af nye produkter og produktionsformer, der efterspørges på danske og internationale markeder. Herigennem vil dansk landbrug i højere grad understøtte forbrugernes krav nationalt såvel som globalt til fremtidens fødevarerproduktionen.

Need assessment to specific geographical areas, such as the outermost regions, mountainous and island areas.

Ikke relevant.

Methodology and criteria used for prioritisation

Den danske SWOT-analyse udgør grundlaget for den danske CAP-plan. SWOT-analysen har fundet i alt 161 elementer fordelt på styrker, svagheder, muligheder og trusler. SWOT-analysen består af tre rapporter, der hver især adresserer en overordnet målsætning med tilhørende delmålsætninger, jf. artikel 5 og 6 i CAP-plan forordningen. På baggrund af de udarbejdede SWOT-rapporter er der identificeret i alt 43 behov. I henhold til artikel 108 i CAP-plan forordningen er de identificerede behov vurderet og rangeret efter prioritet.

Prioritering af behovene er foretaget med afsæt i deres økonomiske relevans, deres miljø- og klimamæssige relevans samt deres relevans i relation til landdistriktsudvikling. Ligeledes er der ved prioriteringen taget hensyn til, om adressering af et behov bidrager til understøttelse af flere af de specifikke målsætninger, der fremgår af artikel 6 i CAP-plan forordningen, samt om adressering af behovet bidrager til imødekommelse af EU-strategier (Green Deal m.fl.), EU-direktiver inden for natur, klima og miljø eller nationale handlingsplaner inden for natur, miljø, klima og landdistriktsudvikling.

På baggrund af ovenstående vurdering rangeres behovene i fire overordnede grupper afhængigt af relevans:

Klassificering	Betydning
Meget høj relevans	Behov med <i>meget høj relevans</i> prioriteres i CAP-planen. Der designes passende støtteordninger og afsættes passende finansiering til imødegåelse af behov med høj relevans.
Høj relevans	Behov med <i>høj relevans</i> <u>bør</u> prioriteres i CAP-planen. Der designes støtteordninger og afsættes finansiering, der medvirker til imødegåelse af behov med høj relevans.
Mellem relevans	Behov med <i>mellem relevans</i> kan eventuelt prioriteres i CAP-planen. Der vil ikke nødvendigvis indgå støtteordninger eller finansiering i CAP-planen til imødegåelse af behov med mellem relevans. Behov med mellem relevans kan imødegås af afledte effekter af andre støtteordninger eller via indsatser eller strukturer, der ligger uden for CAP-planen.
Lav relevans	Behov med <i>lav relevans</i> skal ikke prioriteres i CAP-planen. Der afsættes ikke finansiering til imødegåelse af behov med lav relevans.

En høj rangering betyder ikke nødvendigvis, at behovet kræver en tilsvarende høj allokering af midler. Et behov kan for eksempel godt være af høj relevans, uden at det vil have store økonomiske omkostninger at adressere det.

Begrundelse for beslutningen om ikke at imødekomme de udpegede behov i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik or address them partially

A5. Bedriftsrådgivning med større fokus på overskud frem for omsætning

Behovet adresseres ikke direkte via afsatte CAP-midler. Det skyldes, at der i Danmark allerede eksisterer et veletableret og velfungerende bedriftsrådgivningssystem. Det er vigtigt, at bedriftsrådgivningen fortsætter sit arbejde med en balanceret rådgivning, der omfatter både økonomi med fokus på en positiv bundlinje og også rådgiver i forhold til nødvendige miljø- og klimarelaterede investeringer. Det danske bedriftsrådgivningssystem vurderes at kunne fortsætte dette arbejde under de eksisterende rammer, og derfor afsættes der ikke CAP-midler til adressering af behovet.

A6. Risikostyringsinstrumenter bringes mere i spil for at modgå trusler og kriser, der stammer fra udsving i fødevarepriser og udbytter.

Behovet adresseres ikke direkte via afsatte CAP-midler. Det skyldes, at risikostyring allerede sker på bedrifterne på markedsvilkår og håndteres via krav til brug af rådgivning til økonomistyring og bedriftsøkonomi samt en risikobaseret afgrødevariation og tilrettelæggelse af bedriften. Herudover eksisterer der en velfungerende finanssektor og særligt andelsselskaberne, der kan dæmpe prisudsving og give landbrugerne afsætningsikkerhed.

A8. Reducere afhængigheden af direkte støtte, mindske de økonomiske konsekvenser af en rentestigning og afhængigheden af eksterne investorer

Behovet adresseres delvist via afsatte CAP-midler. Der afsættes CAP-midler til adressering af behovet via markedsordningen for producentorganisationer for frugt og grønt og miljø- og klimateknologi fra 2025-27. Det bemærkes derudover, at der i år 2023 og 2024 er afsat midler under LDP 2022 til finansiering af miljø- og klimateknologi. Hertil kommer, at det landbrugsfaglige viden- og innovationsnetværk (AKIS), der har til hensigt at omsætte ny viden fra forskning til praksis i landbruget, og derigennem imødekommes behovet. Ovenstående vurderes at udgøre en tilstrækkelig adressering af behovet.

H1. Mobil arbejdsstyrke i landdistrikterne

Behovet adresseres delvist via afsatte CAP-midler. Der afsættes CAP-midler til adressering af behovet via LAG-ordningen, som vurderes at udgøre en tilstrækkelig adressering af behovet

I1. Tydelig mærkning af produkter i forhold til bæredygtighed og dyrevelfærd

Behovet adresseres delvist via afsatte CAP-midler. Der afsættes CAP-midler til adressering af behovet via markedsordningen for producentorganisationer for frugt og grønt. Hertil kommer, at der under miljø- og klimateknologi kan gives støtte til investeringer i teknologier, der skal forbedre dyrevelfærden. Herudover eksisterer landbrugets fonde, der uddeler tilskud til forskellige aktiviteter, herunder blandt andet dyrevelfærd og sygdomsbekæmpelse, forskning, rådgivning og uddannelse mv. Ovenstående vurderes at udgøre en tilstrækkelig adressering af behovet.

2.1.SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union

2.1.SO1.1 Sammenfatning af SWOT-analysen

2.1.SO1.1.1 Strengths

Målsætningen belyses gennem 19 SWOT-elementer.

Som styrker fremhæves, at landbruget i Danmark genererer en indkomst på niveau med andre erhverv, og at dansk landbrugsproduktion på flere produktionsområder står stærkt i den internationale konkurrence. Det gælder også for produktionen af økologiske varer. Disse markeds-mæssige styrkepositioner bygger på interne styrker i den danske landbrugssektor vurderet i forhold til internationale konkurrenter. Det gælder kombinationen af høj produktivitet og ressourceeffektivitet, høj produktkvalitet og høj fødevarer-sikkerhed. Vigtige forhold af betydning for disse styrkepositioner er en stærk, veldrevet landmandsejet bedriftsrådgivning, andelsbevægelsens betydning for at tilvejebringe skalaøkonomiske fordele i produktion og afsætning og et stærkt forsknings-, udviklings-, og demonstrationssystem (AKIS). Disse styrkepositioner skaber forudsætninger for, at de aktuelle eksportmuligheder, blandt andet inden for økologi, højkvalitetsprodukter og produkter med lavt CO₂-aftryk, kan udnyttes i de kommende år.

2.1.SO1.1.2 Weaknesses

På trods af de grundlæggende styrkepositioner beskrevet i afsnittet ovenfor, skærpes den internationale konkurrence, og dermed udstilles også væsentlige svagheder i dansk landbrugsproduktion. Som svagheder fremhæves blandt andet, at Danmarks eksportandel af animalske produkter er faldende, og at generationsskifteproblematikken påvirker dansk landbrugs indkomstniveau og modstandsdygtighed overfor konkurrence og eksterne økonomiske, politiske og klimamæssige udfordringer negativt. Det skal også nævnes som en svaghed, at erhvervets investeringer er faldende, hvilket igen kan forbindes med en høj gældsætning, der ligeledes er en af erhvervets svagheder. Det er endelig også en grundlæggende svaghed, at det danske landbrugserhverv er afhængigt af økonomisk støtte fra blandt andet EU, på trods af de åbenlyse styrkepositioner, som erhvervet også har.

2.1.SO1.1.3 Opportunities

Som muligheder fremhæves blandt andet de internationale efterspørgsels tendenser. På den ene side skaber den demografiske udvikling en fortsat efterspørgsel på fødevarer, som det danske erhverv har været og stadig er i en stærk position til at udnytte. På den anden side vil øget fokus på økologi, ressourceeffektivitet, klima og CO2-aftryk, herunder opmærksomheden på at fremme korte værdikæder blandt andet for at reducere sårbarhed overfor eksterne faktorer, stille andre krav end hvad, erhvervet er vant til. Den omstillingsparathed, som erhvervet har, og som også kendetegner den danske produktion af økologiske produkter, udgør et stærkt udgangspunkt for erhvervet til at udnytte disse markedstendenser i de kommende år.

2.1.SO1.1.4 Threats

Imidlertid skal det igen bemærkes, at gældsætningen i dansk landbrug fortsat er høj. Dermed oplever erhvervet også en alvorlig trussel fra de finansielle markeder. Adgang til kapital bliver vanskelig og en mulig stigning i renteniveauet er en alvorlig trussel for landbrugets økonomi.

2.1.SO1.1.5 Other comments

Ikke relevant.

2.1.SO1.2 Fastlæggelse af behov

Kode	Titel	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behovet er behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A1	Økonomisk modstandsdygtighed og udnyttelse af markedsmuligheder.	Høj relevans	Ja
A2	Incitamenter til øget miljø- og klimavenlig produktion, der imødekommer forbrugernes efterspørgsel.	Meget høj relevans	Ja
A3	Fremme generationsskifte for at realisere muligheder på fødevarerområdet.	Mellem relevans	Ja
A4	Øget investeringsniveau for at realisere mulighederne for bæredygtig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
A5	Bedriftsrådgivning med større fokus på overskud frem for omsætning.	Mellem relevans	Nej
A6	Risikostyringsinstrumenter bringes mere i spil for at modgå trusler og kriser.	Mellem relevans	Nej
A7	Reduktion af arbejdskraftbehovet gennem brugen af nye teknologiske muligheder.	Mellem relevans	Ja
A8	Reducere afhængigheden af direkte støtte, mindske de økonomiske konsekvenser af rentestigning mv.	Mellem relevans	Ja
A9	Fastholde det høje niveau af fødevarer sikkerhed.	Høj relevans	Ja

Other comments related to needs assessment.

En vurdering af behovene i forhold til risikostyring med udgangspunkt i SWOT-analysen

Behov A6. Risikostyringsinstrumenter bringes mere i spil for at modgå trusler og kriser stammende fra udsving i fødevarepriser og udbytter

Vurdering: Risikostyring er af stor betydning for den enkelte producent, der har behov herfor, men for erhvervet som helhed vurderes behovet at have mellemstor betydning. Risikostyring på bedrifterne sker på markedsvilkår og håndteres via krav til brug af rådgivning til økonomistyring og bedriftsøkonomi samt en risikobaseret afgrødevariation og tilrettelæggelse af bedriften. Herudover eksisterer der en velfungerende finanssektor og særligt andelsselskaberne, der kan dæmpe prisudsving og give landbrugerne afsætningsikkerhed. Den miljømæssige relevans vurderes at være mindre. Betydningen for landdistriktsudviklingen vurderes at være mellemstor, primært fordi erhvervets muligheder for at klare eksterne risici også har betydning for livet på landet i bredere forstand.

2.1.SO1.4 Intervention logic

Interventionsform	Interventionstype	Interventionskode (medlemsstat) — betegnelse	Fælles outputindikator
DPdecoupled	BISS(21) - Basic income support	1 - Basisindkomststøtte (Grundbetaling)	O.4. Number of hectares benefitting from for basic income support
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	5 - Eco-scheme for økologisk arealstøtte	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPcoupled	CIS(32) - Koblet indkomststøtte	2 - Slagtepræmie	O.11. Antal dyr, der er omfattet af koblet indkomststøtte
DPcoupled	CIS(32) - Koblet indkomststøtte	3 - Ko-præmie	O.11. Antal dyr, der er omfattet af koblet indkomststøtte
DPcoupled	CIS(32) - Koblet indkomststøtte	4 - Stivelseskartofler	O.10. Antal hektar, der er omfattet af koblet indkomststøtte
Sectoral - Frugt og grøntsager	INVRE(47(1)(a)) - investments in tangible and intangible assets, research and experimental and innovative production methods and other actions	11A - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver, innovation mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	ADV11(47(1)(b)) - advisory services and technical assistance, in particular concerning sustainable pest and disease control techniques, sustainable use of plant protection and animal health products, climate change adaptation and mitigation, the conditions of employment, employer obligations and occupational health and safety	11B - Rådgivningstjenester og teknisk bistand mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	TRAINCO(47(1)(c)) - training including coaching and exchange of best practices, in particular concerning sustainable pest and disease control techniques, sustainable use of plant protection and animal health products, and climate change adaptation and mitigation, as well as the use of organised trading platforms and commodity exchanges on the spot and futures market	11C - Uddannelse mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	ORGAN(47(1)(d)) - økologisk eller integreret produktion	11D - Økologisk eller integreret produktion	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	PROMO(47(1)(f)) - promotion, communication and marketing including actions and activities aimed in particular at raising consumer awareness about the Union quality schemes and the importance of healthy diets, and at diversification and consolidation of markets	11F - Salgsfremstød, kommunikation og markedsføring mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	WITHD(47(2)(f)) - tilbagetrækning fra markedet med henblik på gratis uddeling eller andre formål, herunder om nødvendigt forarbejdning med henblik på at lette en sådan tilbagetrækning	11J - Tilbagekøb fra markedet	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	GREEN(47(2)(g)) - grøn høst, der består i høsten på et givet areal af samtlige umodne uafsættelige produkter, der ikke forud for den grønne høst er blevet beskadiget på grund af vejrforhold, sygdom eller andre årsager	11K - Grøn høst	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	NOHAR(47(2)(h)) - undladt høst, der består i afslutningen af den igangværende produktionscyklus på et givet areal, hvor produktet er veludviklet og af sund, rimelig og sædvanlig	11L - Undladt høst	O.35. Antal støttede operationelle programmer

	handelskvalitet, dog ikke ødelæggelse af produkter på grund af vejrforhold eller sygdom		
Sectoral - Frugt og grøntsager	HARIN(47(2)(i)) - harvest and production insurance that contributes to safeguarding producers' incomes where there are losses as a consequence of natural disasters, adverse climatic events, diseases or pest infestations while ensuring that beneficiaries take necessary risk prevention measures	11M - Høst- og produktionsforsikring	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Biavlsprodukter	ADVIBEEES(55(1)(a)) - advisory services, technical assistance, training, information and exchange of best practices, including through networking, for beekeepers and beekeepers' organisations	12A - Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv.	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
Sectoral - Biavlsprodukter	INVAPI(55(1)(b)) - investments in tangible and intangible assets, as well as other actions	12B - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver samt andre aktioner mv.	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
Sectoral - Biavlsprodukter	COOPAPI(55(1)(e)) - samarbejde med specialorganer om gennemførelsen af programmer for forskning vedrørende biavl og biavlsprodukter	12C - Programmer for forskning	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
Sectoral - Biavlsprodukter	PROMOBEES(55(1)(f)) - promotion, communication and marketing including market monitoring actions and activities aimed in particular at raising consumer awareness about the quality of the apiculture products	12D - Salgsfremstød, kommunikation, markedsføring mv.	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
Sectoral - Biavlsprodukter	ACTQUAL(55(1)(g)) - aktioner til forbedring af produktkvaliteten	12E - Aktioner til forbedring af produktkvaliteten	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
RD	ANC(71) - Naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger	17 - Ø-støtte	O.12. Number of hectares benefitting from support for areas facing natural or specific constraints, including a breakdown per type of areas
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	22 - Miljø- og klimateknologi	O.20. Number of supported on-farm productive investment operations or units
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	23 - Etablering af anlæg til grøn bioraffinering	O.24. Number of supported off-farm productive investment operations or units
RD	INSTAL(75) - Setting up of young farmers and new farmers and rural business start-up	24 - Etableringsstøtte til unge landbrugere	O.25. Number of young farmers receiving setting-up support

Overview

Ovenstående ordninger under målsætning A udgør en kombination af direkte støtte og etårige arealordninger (eco-schemes) i søjle I, støtteordninger i søjle II og markedsordninger. Tilsammen vil de valgte ordninger bidrage til at opfylde de resultatmål, som skal støtte en bæredygtig landbrugsindkomst og modstandsdygtighed i landbrugssektoren med henblik på at øge fødevarerikkerheden på lang sigt og mangfoldigheden i landbruget samt sikre en økonomisk bæredygtig landbrugsproduktion.

2.1.SO1.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective

Ikke relevant.

2.1.SO1.8 Selection of the result indicator(s)

Valg af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

Resultatindikatorer [anbefalede resultatindikatorer for denne specifikke målsætning er angivet udelukkende med fed skrift]	Målværdi [udfyldes fra afsnit 2.3]
R.4 - Knytte indkomststøtte til normer og god praksis Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet	97.33 %
R.6^{PR} - Omfordele til mindre bedrifter Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)	104.76 %
R.7^{PR} - Enhancing support for farms in areas with specific needs Procentdel yderligere støtte pr. hektar i områder med større behov (sammenholdt med gennemsnittet)	109.72 %
R.8 - Måltrettet støtte til bedrifter i specifikke sektorer Andel af bedrifter, der er omfattet af koblet indkomststøtte til forbedring af konkurrenceevne, bæredygtighed eller kvalitet	21.71 %
R.10^{CU PR} - Bedre organisering af forsyningskæden Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	0.00 %
R.11/Frugt og grøntsager - Koncentrationen af udbuddet Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	65.20 %
R.14^{PR} - Kulstoflagring i jorden og biomassen Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)	47.90 %
R.19^{PR} - Forbedring og beskyttelse af jordbunden Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported commitments beneficial for soil management to improve soil quality and biota (such as reducing tillage, soil cover with crops, crop rotation included with leguminous crops)	29.57 %
R.21^{PR} - Beskytte vandkvaliteten Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til vandkvalitet	43.60 %
R.22^{PR} - Bæredygtig næringsstofforvaltning Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre næringsstofforvaltningen	43.60 %
R.24^{PR} - Bæredygtig og reduceret anvendelse af pesticider Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported specific commitments which lead to a sustainable use of pesticides in order to reduce risks and impacts of pesticides, such as pesticides leakage	17.27 %
R.26^{CU} - Investeringer på området naturressourcer Andel af bedrifter, der er omfattet af produktiv og ikkeproduktiv investeringsstøtte under den fælles landbrugspolitik i forbindelse med pleje af naturressourcerne	8.98 %
R.29^{PR} - Udvikling af økologisk landbrug Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der modtager støtte inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik til økologisk landbrug med en opdeling mellem bevarelse og omlægning	15.36 %

R.31^{PR} - Bevare levesteder og arter Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices	21.72 %
R.34^{PR} - Bevare landskabstræk Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til forvaltning af landskabstræk, herunder levende hegn og træer	0.00 %
R.36^{CU PR} - Generationsskifte Antal unge landbrugere, der drager fordel af etablering med støtte fra den fælles landbrugspolitik, herunder en kønsfordeling	1882.00
R.37^{CU} - Vækst og beskæftigelse i landområderne New jobs supported in CAP projects	2523.00
R.39^{CU} - Udvikle landdistrikternes økonomi Antal virksomheder i landdistrikterne, herunder inden for bioøkonomi, der er etableret med støtte under den fælles landbrugspolitik	0.00

Begrundelse for valget af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

De fastsatte resultatmål og milepæle skal sikre, at de identificerede behov under den specifikke målsætning A opfyldes og understøttes.

2.1.SO1.9 Justification of the financial allocation

Målsætning A: At støtte en bæredygtig landbrugsindkomst og modstandsdygtighed med henblik på at øge forsyningsikkerhed og landbrugsmæssig diversificering såvel som en økonomisk bæredygtig landbrugsproduktion i hele Unionen.

For at sikre opfyldelse af fastlagte resultatmål for i perioden 2023-2029 er der afsat følgende midler (mio. euro) pr. støtteordning:

- Basisindkomststøtte (grundbetaling): 3.176.577.181
- Stivelseskartofler: 3.355.704
- Ko-præmie: 28.590.604
- Slagtepræmie: 164.429.530
- Ø-støtte: 13.085.120
- Biavlsprodukter: 2.955.385
- Producentorganisationer for frugt og grønt: 38.255.034
- Eco-scheme for økologisk arealstøtte: 189.663.731
- Eco-scheme for planter: 64.228.188
- Etableringsstøtte til unge landbrugere: 129.360.000
- Miljø- og klimateknologi: 13.496.000
- Etablering af anlæg til grøn bioraffinering: 22.020.000

Der fastslås sammenhæng mellem resultatmål og den dertilhørende finansiering pr. støtteordning, der skal sikre opfyldelse af målene i 2029.

2.1.SO2 Enhance market orientation and increase farm competitiveness, both in the short and long term, including greater focus on research, technology and digitalisation

2.1.SO2.1 Sammenfatning af SWOT-analysen

2.1.SO2.1.1 Strengths

Målsætningen belyses gennem ti SWOT-elementer.

Som styrker fremhæves, at dansk landbrug har en stærk konkurrenceevne med høj eksport, ligesom dansk landbrug er blandt de bedste i verden til at udnytte nye teknologiske muligheder til kommercielle produkter og ydelser.

2.1.SO2.1.2 Weaknesses

Som svaghed fremhæves, at generationsskifteproblematikken kan være med til at svække evnen til at udnytte ny forskning og teknologi.

2.1.SO2.1.3 Opportunities

Som muligheder fremhæves blandt andet, at Danmark har en stærk international styrkeposition inden for forskning og udvikling på landbrugs- og fødevarerområdet, at danske landbrugere har et højt videns- og uddannelsesniveau, samt at Danmark har et stærkt og effektivt rådgivningssystem.

2.1.SO2.1.4 Threats

Som trusler fremhæves, at landbrugserhvervet oplever mangel på kvalificeret arbejdskraft, og at visse rammevilkår (for eksempel stigende lønninger) giver landbruget vanskelige konkurrencevilkår.

2.1.SO2.1.5 Other comments

Ingen bemærkninger.

2.1.SO2.2 Fastlæggelse af behov

Kode	Titel	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behovet er behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
B1	Øget teknologiudnyttelse for at understøtte mulighederne omkring sporbarhed og dokumentation.	Mellem relevans	Ja
B2	Tættere kobling mellem forsknings- og teknologimiljøer om udviklingsprojekter.	Mellem relevans	Ja
B3	Forøge udbyttet for at reducere effekten af prisfølsomheden.	Mellem relevans	Ja

Other comments related to needs assessment.

Ingen bemærkninger.

2.1.SO2.4 Intervention logic

Interventionsform	Interventionstype	Interventionskode (medlemsstat) — betegnelse	Fælles outputindikator
Sectoral - Frugt og grøntsager	INVRE(47(1)(a)) - investments in tangible and intangible assets, research and experimental and innovative production methods and other actions	11A - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver, innovation mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	ADV11(47(1)(b)) - advisory services and technical assistance, in particular concerning sustainable pest and disease control techniques, sustainable use of plant protection and animal health products, climate change adaptation and mitigation, the conditions of employment, employer obligations and occupational health and safety	11B - Rådgivningstjenester og teknisk bistand mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	TRAINCO(47(1)(c)) - training including coaching and exchange of best practices, in particular concerning sustainable pest and disease control techniques, sustainable use of plant protection and animal health products, and climate change adaptation and mitigation, as well as the use of organised trading platforms and commodity exchanges on the spot and futures market	11C - Uddannelse mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	ORGAN(47(1)(d)) - økologisk eller integreret produktion	11D - Økologisk eller integreret produktion	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	TRANS(47(1)(e)) - aktioner til forbedring af bæredygtigheden og effektiviteten i forbindelse med transport og oplagring af produkter	11E - Forbedring af bæredygtighed og effektivitet i forbindelse med transport og oplagring af produkter	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	PROMO(47(1)(f)) - promotion, communication and marketing including actions and activities aimed in particular at raising consumer awareness about the Union quality schemes and the importance of healthy diets, and at diversification and consolidation of markets	11F - Salgsfremstød, kommunikation og markedsføring mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	QUAL(47(1)(g)) - Gennemførelse af såvel Unionens kvalitetsordninger som nationale kvalitetsordninger	11G - Gennemførelse af kvalitetsordninger	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	TRACE(47(1)(h)) - gennemførelse af sporbarheds- og certificeringssystemer, navnlig overvågning af kvaliteten af produkter, der sælges til endelige forbrugere	11H - Gennemførelse af sporbarheds- og certificeringssystemer	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Biavlprodukter	ADVIBEEES(55(1)(a)) - advisory services, technical assistance, training, information and exchange of best practices, including through networking, for beekeepers and beekeepers' organisations	12A - Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv.	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
Sectoral - Biavlprodukter	COOPAPI(55(1)(e)) - samarbejde med specialorganer om gennemførelsen af programmer for forskning vedrørende biavl og biavlprodukter	12C - Programmer for forskning	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
Sectoral - Biavlprodukter	PROMOBEES(55(1)(f)) - promotion, communication and marketing including market monitoring actions and activities aimed in particular at raising consumer awareness about the quality of the apiculture products	12D - Salgsfremstød, kommunikation, markedsføring mv.	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
Sectoral - Biavlprodukter	ACTQUAL(55(1)(g)) - aktioner til forbedring af produktkvaliteten	12E - Aktioner til forbedring af produktkvaliteten	O.37. Number of actions or units for

Overview

Ovenstående ordninger under målsætning B er markedsordninger, der bidrager til at opfylde de resultatmål, som skal øge konkurrenceevnen og styrke markedsorienteringen.

2.1.SO2.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective

Ikke relevant.

2.1.SO2.8 Selection of the result indicator(s)

Valg af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

Resultatindikatorer [anbefalede resultatindikatorer for denne specifikke målsætning er angivet udelukkende med fed skrift]	Målværdi [udfyldes fra afsnit 2.3]
R.10^{CU PR} - Bedre organisering af forsyningskæden Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	0.00 %
R.11/Frugt og grøntsager - Koncentrationen af udbuddet Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	65.20 %

Begrundelse for valget af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

De fastsatte resultatmål og milepæle skal sikre, at de identificerede behov under den specifikke målsætning B opfyldes og understøttes.

2.1.SO2.9 Justification of the financial allocation

For at sikre opfyldelse af fastlagte resultatmål for hvert år frem mod 2029 er der afsat følgende midler (mio. euro) pr. støtteordning:

- Producentorganisationer for frugt og grønt: 38.255.034
- Biavlsprodukter: 2.955.385

Der fastslås sammenhæng mellem resultatmål og den dertilhørende finansiering pr. støtteordning, der skal sikre opfyldelse af målene i 2029.

2.1.SO3 Forbedre landbrugernes position i værdikæden

2.1.SO3.1 Sammenfatning af SWOT-analysen

2.1.SO3.1.1 Strengths

Målsætningen belyses gennem ni SWOT- elementer.

Som styrker fremhæves, at producentorganisationer er med til at mindske illoyal handelspraksis og styrke landbrugernes position i forsyningskæden – særligt er producentorganisationer en fordel i sektorer uden andelsselskaber (f.eks. frugt og grønt).

2.1.SO3.1.2 Weaknesses

Der er ikke identificeret væsentlige svagheder under målsætningen.

2.1.SO3.1.3 Opportunities

Som muligheder fremhæves blandt andet, at andelsbevægelsen er med til at understøtte landbrugerens position i forsyningskæden og skabe en kort afstand mellem forarbejdningsleddet og landbrugerne.

2.1.SO3.1.4 Threats

Som trusler fremhæves det, at landbrugernes position i forsyningskæden vil blive forværret, hvis andelsbevægelsen og producentorganisationerne svækkes.

2.1.SO3.1.5 Other comments

Ingen bemærkninger.

2.1.SO3.2 Fastlæggelse af behov

Kode	Titel	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behovet er behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
C1	Understøtte alternative afsætningskanaler og afsætningssamarbejde.	Mellem relevans	Ja

Other comments related to needs assessment.

Ingen bemærkninger.

2.1.S03.4 Intervention logic

Interventionsform	Interventionstype	Interventionskode (medlemsstat) — betegnelse	Fælles outputindikator
Sectoral - Frugt og grøntsager	INVRE(47(1)(a)) - investments in tangible and intangible assets, research and experimental and innovative production methods and other actions	11A - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver, innovation mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	ADVII(47(1)(b)) - advisory services and technical assistance, in particular concerning sustainable pest and disease control techniques, sustainable use of plant protection and animal health products, climate change adaptation and mitigation, the conditions of employment, employer obligations and occupational health and safety	11B - Rådgivningstjenester og teknisk bistand mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	TRAINCO(47(1)(c)) - training including coaching and exchange of best practices, in particular concerning sustainable pest and disease control techniques, sustainable use of plant protection and animal health products, and climate change adaptation and mitigation, as well as the use of organised trading platforms and commodity exchanges on the spot and futures market	11C - Uddannelse mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	ORGAN(47(1)(d)) - økologisk eller integreret produktion	11D - Økologisk eller integreret produktion	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	PROMO(47(1)(f)) - promotion, communication and marketing including actions and activities aimed in particular at raising consumer awareness about the Union quality schemes and the importance of healthy diets, and at diversification and consolidation of markets	11F - Salgsfremstød, kommunikation og markedsføring mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	WITHD(47(2)(f)) - tilbagetrækning fra markedet med henblik på gratis uddeling eller andre formål, herunder om nødvendigt forarbejdning med henblik på at lette en sådan tilbagetrækning	11J - Tilbagekøb fra markedet	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	GREEN(47(2)(g)) - grøn høst, der består i høsten på et givet areal af samtlige umodne uafsættelige produkter, der ikke forud for den grønne høst er blevet beskadiget på grund af vejrforhold, sygdom eller andre årsager	11K - Grøn høst	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	NOHAR(47(2)(h)) - undladt høst, der består i afslutningen af den igangværende produktionscyklus på et givet areal, hvor produktet er veludviklet og af sund, rimelig og sædvanlig handelskvalitet, dog ikke ødelæggelse af produkter på grund af vejrforhold eller sygdom	11L - Undladt høst	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	HARIN(47(2)(i)) - harvest and production insurance that contributes to safeguarding producers' incomes where there are losses as a consequence of natural disasters, adverse climatic events, diseases or pest infestations while ensuring that beneficiaries take necessary risk prevention measures	11M - Høst- og produktionsforsikring	O.35. Antal støttede operationelle programmer
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	23 - Etablering af anlæg til grøn bioraffinering	O.24. Number of supported off-farm productive investment operations or units

Overview

Ovenstående ordninger under målsætningen udgør en kombination af projektstøtte og markedsordninger. Tilsammen vil de valgte ordninger bidrage til at opfylde de resultatmål, som skal forbedre landbrugernes position i værdikæden.

2.1.SO3.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective

Ikke relevant.

2.1.SO3.8 Selection of the result indicator(s)

Valg af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

Resultatindikatorer [anbefalede resultatindikatorer for denne specifikke målsætning er angivet udelukkende med fed skrift]	Målværdi [udfyldes fra afsnit 2.3]
R.10^{CU PR} - Bedre organisering af forsyningskæden Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	0.00 %
R.11/Frugt og grøntsager - Koncentrationen af udbuddet Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	65.20 %
R.16^{CU} - Investeringer på klimaområdet Share of farms benefitting from CAP investment support contributing to climate change mitigation and adaptation, and to the production of renewable energy or biomaterials	6.85 %
R.26^{CU} - Investeringer på området naturressourcer Andel af bedrifter, der er omfattet af produktiv og ikkeproduktiv investeringsstøtte under den fælles landbrugspolitik i forbindelse med pleje af naturressourcerne	8.98 %
R.27^{CU} - Environmental or climate-related performance through investment in rural areas Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas	14.00
R.37^{CU} - Vækst og beskæftigelse i landområderne New jobs supported in CAP projects	2523.00

Begrundelse for valget af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

De fastsatte resultatmål og milepæle skal sikre, at de identificerede behov under den specifikke målsætning C opfyldes og understøttes.

2.1.SO3.9 Justification of the financial allocation

For at sikre opfyldelse af fastlagte resultatmål for hvert år frem mod 2029 er der afsat følgende midler (mio. euro) pr. støtteordning:

- Producentorganisationer for frugt og grønt: 38.255.034
- Etablering af anlæg til grøn bioraffinering: 22.020.000

Der ses således overensstemmelse mellem resultatmål og den dertilhørende finansiering pr. støtteordning, der skal sikre opfyldelse af målene i 2029.

2.1.SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy

2.1.SO4.1 Sammenfatning af SWOT-analysen

2.1.SO4.1.1 Strengths

Målsætningen belyses gennem 17 SWOT-elementer.

Som styrker for dansk landbrug fremhæves blandt andet udbredelsen i brugen af præcisions- og miljøteknologi, at dansk landbrug i sammenligning med landbruget i EU27 udleder færre drivhusgasser pr. produceret enhed, samt at en stigende del af energiforbruget i landbruget er baseret på vedvarende energi.

2.1.SO4.1.2 Weaknesses

Som svagheder fremhæves blandt andet, at dansk landbrugs drivhusgasudledning – trods en relativ høj klimaeffektivitet – er høj, blandt andet på grund af den store vægt af og specialisering inden for animalsk produktion, ligesom et økonomisk presset landbrugserhverv kan være begrænsende i forhold til klimatiltag.

2.1.SO4.1.3 Opportunities

Som muligheder fremhæves, at udtagning af lavbundsjord, anvendelse af nitrifikationshæmmere, ændret gødningshåndtering for eksempel hyppig udslusning samt ændret fodring af kvæg og opdræt kan bidrage til at reducere udledningen af drivhusgasser.

2.1.SO4.1.4 Threats

Som trusler fremhæves det politiske og samfundsmæssige krav om reduktion af udledning af drivhusgasser fra landbruget, og på grund af en omfattende animalsk produktion, kan en ændret national og international efterspørgsel i retning af produkter med reduceret klimaaftryk være en trussel.

2.1.SO4.1.5 Other comments

Ingen bemærkninger.

2.1.SO4.2 Fastlæggelse af behov

Kode	Titel	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behovet er behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
D1	Fremme klimavenlig landbrugsproduktion.	Meget høj relevans	Ja
D2	Udvidelse af skovarealet for at modvirke klimaeffekten.	Høj relevans	Ja
D3	Øge incitamentet til klimarelaterede investeringer.	Meget høj relevans	Ja

Other comments related to needs assessment.

Ingen bemærkninger.

2.1.SO4.3 Identification of the relevant (elements of) national plans emanating from the legislative instruments referred to in Annex XI of the CAP plan Regulation that have been taken into account in the CAP plans' needs assessment for this specific objective

D1. Fremme klimavenlig landbrugsproduktion

Vurdering: Adressering af behovet har stor betydning i forhold til arealanvendelse, hvor der sigtes mod at opbygge kulstofpuljen i jorden og/eller reducere drivhusgasudledningen. Adressering af behovet understøtter den europæiske grønne pagt, som skal fremme øget naturbeskyttelse og sikre en grøn udvikling i landbrugssektoren. Endvidere kan imødekommen af behovet bidrage til at nedbringe de

negative effekter fra landbrugsarealet, herunder udledning af næringsstoffer, hvilket understøtter implementering af vandområdeplanerne og Natura 2000-planerne.

D2. Udvidelse af skovarealet for at modvirke klimaeffekten

Vurdering: En udvidelse af skovarealet kan have stor betydning for den samlede klimaindsats. Imødekommen af behovet understøtter EU's biodiversitetsstrategi og jord-til-bord strategien, hvor den grønne udvikling af landbrugsområdet er i fokus. Ved vurderingen er der desuden lagt vægt på, at en adressering af behovet medvirker til at opfylde en række af målsætningerne i de nationale miljø- og klimahandlingsplaner, herunder at udvide det danske skovareal.

D3. Øge incitamentet til klimarelaterede investeringer

Vurdering: Adressering af behovet understøtter EU's biodiversitetsstrategi om øget naturbeskyttelse via reduktion af næringsstofudledning. Samtidig vil imødekommen af behovet flugte med målsætninger i natur- og biodiversitetspakken, herunder målrettede indsatser, der kan skabe bedre forhold for naturen og biodiversiteten, sikre større artsvariation og gøre naturen mere robust - blandt andet overfor klimaændringer.

2.1.S04.4 Intervention logic

Interventionsform	Interventionstype	Interventionskode (medlemsstat) — betegnelse	Fælles outputindikator
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	10 - Eco-scheme for ny reguleringsmodel	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	5 - Eco-scheme for økologisk arealstøtte	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	6 - Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	7 - Eco-scheme for ekstensivering med slæt	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	8 - Eco-scheme for planter	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	9 - Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
Sectoral - Frugt og grøntsager	INVRE(47(1)(a)) - investments in tangible and intangible assets, research and experimental and innovative production methods and other actions	11A - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver, innovation mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	CLIMA(47(1)(i)) - actions to mitigate and to adapt to climate change	11I - Modvirkning af og tilpasning til klimaforandringer	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Biavlsprodukter	ADVIBEEES(55(1)(a)) - advisory services, technical assistance, training, information and exchange of best practices, including through networking, for beekeepers and beekeepers' organisations	12A - Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv.	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
Sectoral - Biavlsprodukter	COOPAPI(55(1)(e)) - samarbejde med specialorganer om gennemførelsen af programmer for forskning vedrørende biavl og biavlsprodukter	12C - Programmer for forskning	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
RD	ENVCLIM(70) - Environmental, climate-related and other management commitments	15 - Engangskompensation	O.14. Number of hectares (excluding forestry) or number of other units covered by environmental or climate-related commitments going beyond mandatory requirements
RD	ASD(72) - Områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav	16 - Målrettet regulering	O.13. Number of hectares benefitting from support under Natura 2000 or Directive 2000/60/EC
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	18 - Vand- og klimaprojekter	O.21. Number of supported on-farm non-productive investment operations or units
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	20 - Privat skovrejsning	O.21. Number of supported on-farm non-productive investment operations or units
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	22 - Miljø- og klimateknologi	O.20. Number of supported on-farm productive investment operations or units

RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	23 - Etablering af anlæg til grøn bioraffinering	O.24. Number of supported off-farm productive investment operations or units
----	--	--	--

Overview

Ovenstående ordninger under målsætning D udgør en kombination af projektstøtte, etårige arealordninger (eco-schemes) og markedsordninger. Tilsammen vil de valgte ordninger bidrage til at opfylde de resultatmål, som skal bidrage til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, herunder ved at reducere drivhusgasudledninger og øge kulstofbinding samt fremme bæredygtig energi.

2.1.SO4.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective

Ikke relevant.

2.1.SO4.7 Are you planning CAP contribution towards the LIFE programme (only for SO4, SO5, SO6)
: Nej

2.1.SO4.8 Selection of the result indicator(s)

Valg af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

Resultatindikatorer [anbefalede resultatindikatorer for denne specifikke målsætning er angivet udelukkende med fed skrift]	Målværdi [udfyldes fra afsnit 2.3]
R.4 - Knytte indkomststøtte til normer og god praksis Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet	97.33 %
R.6^{PR} - Omfordele til mindre bedrifter Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)	104.76 %
R.10^{CU PR} - Bedre organisering af forsyningskæden Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	0.00 %
R.11/Frugt og grøntsager - Koncentrationen af udbuddet Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	65.20 %
R.12 - Tilpasning til klimaændringer Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre klimatilpasningen	27.30 %
R.14^{PR} - Kulstoflagring i jorden og biomassen Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)	47.90 %
R.16^{CU} - Investeringer på klimaområdet Share of farms benefitting from CAP investment support contributing to climate change mitigation and adaptation, and to the production of renewable energy or biomaterials	6.85 %
R.17^{CU PR} - Arealer med skovrejsning Areal, der modtager støtte til skovrejsning og genopretning af skovlandbrug, herunder opdelinger	8253.00 ha
R.19^{PR} - Forbedring og beskyttelse af jordbunden Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported commitments beneficial for soil management to improve soil quality and biota (such as reducing tillage, soil cover with crops, crop rotation included with leguminous crops)	29.57 %

R.21^{PR} - Beskytte vandkvaliteten Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til vandkvalitet	43.60 %
R.22^{PR} - Bæredygtig næringsstofforvaltning Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre næringsstofforvaltningen	43.60 %
R.24^{PR} - Bæredygtig og reduceret anvendelse af pesticider Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported specific commitments which lead to a sustainable use of pesticides in order to reduce risks and impacts of pesticides, such as pesticides leakage	17.27 %
R.26^{CU} - Investeringer på området naturressourcer Andel af bedrifter, der er omfattet af produktiv og ikkeproduktiv investeringsstøtte under den fælles landbrugspolitik i forbindelse med pleje af naturressourcerne	8.98 %
R.27^{CU} - Environmental or climate-related performance through investment in rural areas Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas	14.00
R.29^{PR} - Udvikling af økologisk landbrug Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der modtager støtte inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik til økologisk landbrug med en opdeling mellem bevarelse og omlægning	15.36 %
R.31^{PR} - Bevare levesteder og arter Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices	21.72 %
R.32^{CU} - Investeringer vedrørende biodiversitet Andel af bedrifter, der er omfattet af støtte gennem investeringer under den fælles landbrugspolitik, som bidrager til biodiversiteten	5.30 %
R.37^{CU} - Vækst og beskæftigelse i landområderne New jobs supported in CAP projects	2523.00
R.39^{CU} - Udvikle landdistrikternes økonomi Antal virksomheder i landdistrikterne, herunder inden for bioøkonomi, der er etableret med støtte under den fælles landbrugspolitik	0.00

Begrundelse for valget af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

De fastsatte resultatmål og milepæle skal sikre, at de identificerede behov under den specifikke målsætning opfyldes og understøttes.

2.1.SO4.9 Justification of the financial allocation

For at sikre opfyldelse af fastlagte resultatmål for hvert år frem mod 2029 er der afsat følgende midler (mio. euro) pr. støtteordning:

- Vand- og klimaprojekter: 176.095.878
- Privat skovrejsning: 42.093.905
- Etablering af anlæg til grøn bioraffinering: 23.020.000
- Miljø- og klimateknologi: 13.496.000
- Målrettet regulering: 24.832.000
- Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs: 179.395.973
- Eco-scheme for planter: 64.228.188
- Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed: 78.523.490
- Eco-scheme for økologisk arealstøtte: 189.663.731
- Engangskompensation: 24.689.691
- Eco-scheme for ekstensivering med slæt: 76.510.067
- Eco-scheme for ny reguleringsmodel: 106.174.496

- Producentorganisationer for frugt og grønt: 38.255.034
- Biavlsprodukter: 2.955.385

Der fastslås sammenhæng mellem resultatmål og den dertil hørende finansiering pr. støtteordning, der skal sikre opfyldelse af målene i 2029.

2.1.SO5 Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning af naturressourcer som vand, jord og luft, herunder ved at mindske afhængigheden af kemiske stoffer

2.1.SO5.1 Sammenfatning af SWOT-analysen

2.1.SO5.1.1 Strengths

Målsætningen belyses gennem 15 SWOT- elementer.

Som styrker for dansk landbrug fremhæves blandt andet fremgangen i naturarealer og mindskede udledninger af kvælstof og fosfor fra landbruget, ligesom reguleringer til forbedringer af det danske vandmiljø fremmer bæredygtig tilstand af vandressourcerne. Eksempelvis har vandområdeplanerne bidraget til en forbedring af vandressourcerne, uden at det har medført mindre landbrugsproduktion.

2.1.SO5.1.2 Weaknesses

Som svagheder fremhæves blandt andet, at kvaliteten af en del af de beskyttede arealer er faldende, og at jorderosion på danske marker er udbredt i visse egne af landet med tørre sandjorder.

2.1.SO5.1.3 Opportunities

Som muligheder fremhæves, at danske forbrugere er opmærksomme på bæredygtig fødevarerproduktion, og at dansk landbrug har gavn af Danmarks grundvandsmagasiner.

2.1.SO5.1.4 Threats

Som trusler fremhæves, at klimaændringer medfører ændrede vilkår for naturressourcerne, mens den voksende husdyrproduktion påvirker luft-, jord- og vandressourcerne.

2.1.SO5.1.5 Other comments

Ingen bemærkninger.

2.1.SO5.2 Fastlæggelse af behov

Kode	Titel	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behovet er behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
E1	Fremme miljøvenlig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
E3	Modvirke negative påvirkning af naturen og naturressourcerne.	Meget høj relevans	Ja
E4	Indsats for aktiv naturpleje.	Meget høj relevans	Ja
E5	Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.	Meget høj relevans	Ja
E6	Indsats mod jorderosion kan imødegå trusler som følge af klimaændringer.	Mellem relevans	Ja

Other comments related to needs assessment.

Ingen bemærkninger.

2.1.SO5.3 Identification of the relevant (elements of) national plans emanating from the legislative instruments referred to in Annex XI of the CAP plan Regulation that have been taken into account in the CAP plans' needs assessment for this specific objective

E1. Fremme miljøvenlig fødevarerproduktion

Vurdering: Opfyldelse af behovet vil medvirke til at opfylde målsætningen om en fordobling af det økologiske areal i 2030. Derudover vil imødekomme af behovet flugte med målsætninger i natur- og biodiversitetspakken, herunder indsatser i det åbne land for at stoppe tilbagegangen i biodiversitet, blandt andet gennem naturpleje, som kan skabe værdifulde levesteder og spredningskorridorer for biodiversitet i landbrugslandet.

E2. Sikring af grundvandet og vandmiljøet

Vurdering: Adressering af behovet medvirker til at opfylde en række af målsætningerne i de nationale miljøhandlingsplaner, herunder natur- og biodiversitetspakken og vandområdeplanerne. Opfyldelse af behovet flugter med målsætningerne om at reducere udledningen af kvælstof, som skal sikre kvaliteten i Danmarks kystvande, søer, vandløb og grundvand. Hertil kommer, at imødekomme af behovet vil medvirke til at opfylde målsætningen om en fordobling af det økologiske areal i 2030, og derved understøtter imødekomme af behovet også EU's Jord-til-Bord strategi om pesticider.

E3. Mindske den intensive husdyrproduktions negative påvirkning af naturen og naturressourcerne

Vurdering: Adressering af behovet medvirker til at opfylde en række af målsætningerne i de nationale miljøhandlingsplaner, herunder natur- og biodiversitetspakken og vandområdeplanerne, som bidrager til fjernelse af næringsstoffer fra blandt andet naturområderne. En adressering af behovet vil desuden understøtte EU's biodiversitetsstrategi om øget naturbeskyttelse og sammenhængende natur.

E4. Indsats for aktiv naturpleje

Vurdering: Adressering af behovet vil understøtte EU's biodiversitetsstrategi og jord-til-bord strategi, hvor den grønne udvikling af landbrugsområdet er i fokus. Derudover medvirker en adressering af behovet til at opfylde en række af målsætningerne i de nationale miljø- og klimahandlingsplaner, herunder natur- og biodiversitetspakken og Natura 2000-planer. Opfyldelse af behovet flugter med målsætningerne om at øge den biologiske mangfoldighed og stoppe tilbagegangen i de såkaldte Natura 2000-områder.

E5. Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal

Vurdering: Adressering af behovet vil understøtte den europæiske grønne pagt, som skal fremme øget naturbeskyttelse og sikre en grøn udvikling. Adressering af behovet kan indebære målrettede indsatser, der kan skabe bedre forhold for naturen og biodiversiteten gennem målrettet naturpleje, som fremmer forholdene for en lang række vilde arter, hvilket flugter med målsætningerne i natur- og biodiversitetspakken og Natura 2000-planerne. Imødekomme af behovet kan endvidere bidrage til at nedbringe de negative effekter af landbrugsarealet, herunder udledning af næringsstoffer, hvilket understøtter vandområdeplanerne.

E6. Indsats mod jorderosion kan imødegå trusler som følge af klimaændringer

Vurdering: Imødekomme af behovet bidrager til at opfylde en række af målsætningerne i de nationale miljøhandlingsplaner, herunder natur- og biodiversitetspakken og Danmarks nationale skovprogram. Det

gælder blandt andet, at imødekommelse af behovet vil fremme skovenes beskyttende funktion af vores vand og styrke skovenes bidrag til klimatilpasning.

2.1.SO5.4 Intervention logic

Interventionsform	Interventionstype	Interventionskode (medlemsstat) — betegnelse	Fælles outputindikator
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	10 - Eco-scheme for ny reguleringsmodel	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	5 - Eco-scheme for økologisk arealstøtte	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	6 - Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	7 - Eco-scheme for ekstensivering med slæt	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	8 - Eco-scheme for planter	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	9 - Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
Sectoral - Frugt og grøntsager	INVRE(47(1)(a)) - investments in tangible and intangible assets, research and experimental and innovative production methods and other actions	11A - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver, innovation mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	ORGAN(47(1)(d)) - økologisk eller integreret produktion	11D - Økologisk eller integreret produktion	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	CLIMA(47(1)(i)) - actions to mitigate and to adapt to climate change	11I - Modvirkning af og tilpasning til klimaforandringer	O.35. Antal støttede operationelle programmer
RD	ENVCLIM(70) - Environmental, climate-related and other management commitments	13 - Pleje af græs- og naturarealer (N2000)	O.14. Number of hectares (excluding forestry) or number of other units covered by environmental or climate-related commitments going beyond mandatory requirements
RD	ENVCLIM(70) - Environmental, climate-related and other management commitments	14 - Biodiversitetsskov (N2000)	O.15. Number of hectares (forestry) or number of other units covered by environmental or climate-related commitments going beyond mandatory requirements
RD	ENVCLIM(70) - Environmental, climate-related and other management commitments	15 - Engangskompensation	O.14. Number of hectares (excluding forestry) or number of other units covered by environmental or climate-related commitments going beyond mandatory requirements
RD	ASD(72) - Områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav	16 - Målrettet regulering	O.13. Number of hectares benefitting from support under Natura 2000 or Directive 2000/60/EC
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	18 - Vand- og klimaprojekter	O.21. Number of supported on-farm non-productive investment operations or units
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	19 - Minivådområder	O.21. Number of supported on-farm non-productive investment operations or units
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	20 - Privat skovrejsning	O.21. Number of supported on-farm non-productive investment operations or units

RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	21 - Rydning og forberedelse til afgræsning (N2000)	O.21. Number of supported on-farm non-productive investment operations or units
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	22 - Miljø- og klimateknologi	O.20. Number of supported on-farm productive investment operations or units
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	23 - Etablering af anlæg til grøn bioraffinering	O.24. Number of supported off-farm productive investment operations or units

Overview

Ovenstående ordninger under målsætning E udgør en kombination af støtteordninger i søjle II, markedsordninger og etårige arealordninger (eco-schemes) i søjle I. Tilsammen vil de valgte ordninger bidrage til at opfylde de resultatmål, som skal fremme en bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning af naturressourcerne såsom vand, jord og luft, herunder ved at reducere afhængigheden af kemikalier.

2.1.SO5.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective

Ikke relevant.

2.1.SO5.7 Are you planning CAP contribution towards the LIFE programme (only for SO4, SO5, SO6)
: Nej

2.1.SO5.8 Selection of the result indicator(s)

Valg af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

Resultatindikatorer [anbefalede resultatindikatorer for denne specifikke målsætning er angivet udelukkende med fed skrift]	Målværdi [udfyldes fra afsnit 2.3]
R.4 - Knytte indkomststøtte til normer og god praksis Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet	97.33 %
R.6^{PR} - Omfordele til mindre bedrifter Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)	104.76 %
R.10^{CU PR} - Bedre organisering af forsyningskæden Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	0.00 %
R.11/Frugt og grøntsager - Koncentrationen af udbuddet Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	65.20 %
R.12 - Tilpasning til klimaændringer Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre klimatilpasningen	27.30 %
R.14^{PR} - Kulstoflagring i jorden og biomassen Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)	47.90 %
R.16^{CU} - Investeringer på klimaområdet Share of farms benefitting from CAP investment support contributing to climate change mitigation and adaptation, and to the production of renewable energy or biomaterials	6.85 %
R.17^{CU PR} - Arealer med skovrejsning Areal, der modtager støtte til skovrejsning og genopretning af skovlandbrug, herunder opdelinger	8253.00 ha

R.19^{PR} - Forbedring og beskyttelse af jordbunden Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported commitments beneficial for soil management to improve soil quality and biota (such as reducing tillage, soil cover with crops, crop rotation included with leguminous crops)	29.57 %
R.21^{PR} - Beskytte vandkvaliteten Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til vandkvalitet	43.60 %
R.22^{PR} - Bæredygtig næringsstofforvaltning Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre næringsstofforvaltningen	43.60 %
R.24^{PR} - Bæredygtig og reduceret anvendelse af pesticider Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported specific commitments which lead to a sustainable use of pesticides in order to reduce risks and impacts of pesticides, such as pesticides leakage	17.27 %
R.26^{CU} - Investeringer på området naturressourcer Andel af bedrifter, der er omfattet af produktiv og ikkeproduktiv investeringsstøtte under den fælles landbrugspolitik i forbindelse med pleje af naturressourcerne	8.98 %
R.27^{CU} - Environmental or climate-related performance through investment in rural areas Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas	14.00
R.29^{PR} - Udvikling af økologisk landbrug Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der modtager støtte inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik til økologisk landbrug med en opdeling mellem bevarelse og omlægning	15.36 %
R.30^{PR} - Støtte bæredygtig skovforvaltning Andel af skovarealer, der er omfattet af forpligtelser til støtte for skovbeskyttelse og forvaltning af økosystemtjenester	1.09 %
R.31^{PR} - Bevare levesteder og arter Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices	21.72 %
R.32^{CU} - Investeringer vedrørende biodiversitet Andel af bedrifter, der er omfattet af støtte gennem investeringer under den fælles landbrugspolitik, som bidrager til biodiversiteten	5.30 %
R.33 - Forbedre Natura 2000-forvaltningen Andel af det samlede areal i Natura 2000, der er omfattet af støttede forpligtelser	76.54 %
R.37^{CU} - Vækst og beskæftigelse i landområderne New jobs supported in CAP projects	2523.00
R.39^{CU} - Udvikle landdistrikternes økonomi Antal virksomheder i landdistrikterne, herunder inden for bioøkonomi, der er etableret med støtte under den fælles landbrugspolitik	0.00

Begrundelse for valget af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

De fastsatte resultatmål og milepæle skal sikre, at de identificerede behov under den specifikke målsætningen opfyldes og understøttes.

2.1.SO5.9 Justification of the financial allocation

For at sikre opfyldelse af fastlagte resultatmål for hvert år frem mod 2029 er der afsat følgende midler (mio. euro) pr. støtteordning:

- Eco-scheme for økologisk arealstøtte: 189.663.731
- Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs: 179.395.973
- Eco-scheme for planter: 64.228.188

- Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed: 78.523.490
- Eco-scheme for ekstensivering med slæt: 76.510.067
- Eco-scheme for ny reguleringsmodel: 106.174.496
- Miljø- og climateknologi: 13.496.000
- Biodiversitetsskov (N2000): 16.378.012
- Vand- og klimaprojekter: 176.095.878
- Minivådområder: 59.196.839
- Engangskompensation: 24.689.691
- Producentorganisationer for frugt og grønt: 38.255.034
- Pleje af græs- og naturarealer (N2000):77.468.000
- Etablering af anlæg til grøn bioraffinering: 23.020.000
- Privat skovrejsning: 42.093.905
- Rydning og forberedelse til afgræsning (N2000): 11.006.000

Der fastslås sammenhæng mellem resultatmål og den dertilhørende finansiering pr. støtteordning, der skal sikre opfyldelse af målene i 2029.

2.1.SO6 Bidrage til at bremse og vende tabet af biodiversitet, forbedre økosystemtjenesterne og bevare levesteder og landskaber

2.1.SO6.1 Sammenfatning af SWOT-analysen

2.1.SO6.1.1 Strengths

Målsætningen belyses gennem 22 SWOT-elementer.

Som styrker fremhæves blandt andet, at Danmark gennem Natura 2000, nationalparker, fredninger og §3-beskyttede områder samt forbedring af de fysiske forhold i vandløb bidrager positivt til biodiversiteten, ligesom skovarealet i Danmark vokser, og udledningen af kvælstof, fosfor og ammoniak er faldende.

2.1.SO6.1.2 Weaknesses

Som svagheder fremhæves blandt andet, at der mangler levesteder til naturens dyr og planter (blandt andet grundet det intensivt dyrkede landbrug), og at antallet af fugle i Danmark generelt er faldende, blandt andet som en konsekvens af at erhvervet dyrker ensartede afgrøder på stadig stigende markstørrelser.

2.1.SO6.1.3 Opportunities

Som muligheder fremhæves blandt andet, at danskerne holder af naturen og i stigende grad bruger naturområderne samt at landbrugsarealet er blevet reduceret med otte pct. på én generation.

2.1.SO6.1.4 Threats

Som trusler fremhæves blandt andet, at klimaændringer ændrer vilkårene for flora og fauna, samt at en faldende bestand af vilde bier og insekter kan true landbrugets udbytte.

2.1.SO6.1.5 Other comments

Ingen bemærkninger.

2.1.SO6.2 Fastlæggelse af behov

Kode	Titel	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behovet er behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
F1	Landbruget skal i højere grad understøtte naturen som en økosystemtjeneste.	Meget høj relevans	Ja
F2	Fortsat indsats for at reducere udledningen af næringsstoffer til naturen.	Høj relevans	Ja
F3	Mere skov på det danske areal for at understøtte biodiversiteten.	Høj relevans	Ja
F4	Bedre levevilkår for bier og andre bestøvende insekter i landbrugslandskabet.	Høj relevans	Ja
F5	Omlægning til økologisk jordbrug skal bidrage til mere biodiversitet.	Meget høj relevans	Ja
F6	Invasive arter presser den danske biodiversitet.	Mellem relevans	Ja
F7	Intensiv dyrkning på store arealer presser levesteder for dyr og planter i landbrugslandet.	Meget høj relevans	Ja

Other comments related to needs assessment.

Ingen bemærkninger.

2.1.SO6.3 Identification of the relevant (elements of) national plans emanating from the legislative instruments referred to in Annex XI of the CAP plan Regulation that have been taken into account in the CAP plans' needs assessment for this specific objective

F1. Landbruget skal i højere grad understøtte naturen som en økosystemtjeneste

Vurdering: Adressering af behovet understøtter EU's biodiversitetsstrategi og jord-til-bord strategi, hvor den grønne udvikling af landbrugsområdet er i fokus. Derudover vil en adressering af behovet medvirke til at opfylde en række af målsætningerne i de nationale miljø- og klimahandlingsplaner, herunder Danmarks nationale skovprogram. Opfyldelse af behovet flugter med målsætningerne om at øge den biologiske mangfoldighed og via målrettede indsatser skabe større artsvariation, som sikrer en robust natur.

F2. Fortsat indsats for at reducere udledningen af næringsstoffer til naturen

Vurdering: Adressering af behovet vil være af stor miljømæssig betydning med gavnlige følgevirkninger for biodiversiteten, hvorved EU's biodiversitetsstrategi understøttes. Dermed nedbringes landbrugets næringsstofudledning, hvilket bidrager til opfyldelse af målsætningerne i Danmarks vandområdeplaner og bidrager til at opfylde Danmarks forpligtelser under vandrammedirektivet.

F3. Mere skov på det danske areal for at understøtte biodiversiteten

Vurdering: En udvidelse af skovarealet kan have stor betydning for biodiversiteten, og miljømæssigt er adressering af behovet derfor afgørende. Adressering vil understøtte EU's biodiversitetsstrategi. Samtidig flugter imødekommelse af behovet med målsætninger i natur- og biodiversitetspakken om blandt andet at øge den biologiske mangfoldighed samt målsætninger i den nationale skovprogram om at øge skovarealet og sikre robuste skove, som både kan lagre kulstof og fremme den beskyttende funktion af vores grundvand.

F4. Bedre levevilkår for bier og andre bestøvende insekter i landbrugslandskabet

Vurdering: Understøttelse af bedre levevilkår for bier og andre bestøvende insekter i landbrugslandskabet er en forudsætning for, at bestøvning af landbrugsafgrøder og vilde planter fortsat kan finde sted. Den

miljømæssige betydning skønnes derfor at være meget stor. Imødekommelse af behovet vil understøtte EU's biodiversitetsstrategi, som skal fremme øget naturbeskyttelse og sammenhængende natur. Både målsætningen om fordobling af det økologiske areal og målsætninger i natur- og biodiversitetspakken, herunder indsatser i det åbne land om at stoppe tilbagegangen i biodiversitet, der blandt andet sker ved at sikre flere og bedre levesteder, skabe sammenhæng og iværksætte indsatser for konkrete arter, flugter med behovet.

F5. Omlægning til økologisk jordbrug skal bidrage til mere biodiversitet

Vurdering: Imødekommelse af behovet har stor miljømæssig betydning, idet omlægning til økologisk jordbrug bidrager til at øge biodiversiteten i landskabet. Adressering af behovet vil herudover understøtte EU's biodiversitetsstrategi, som skal føre til øget naturbeskyttelse og sammenhængende natur. Opfyldelse af behovet vil medvirke til at opfylde målsætningen om en fordobling af det økologiske areal i 2030, samtidig med at der skabes forhold for naturen og biodiversiteten, der sikrer større artsvariation og gør naturen mere robust.

F6. Invasive arter presser den danske biodiversitet

Vurdering: Imødekommelse af behovet vil understøtte EU's biodiversitetsstrategi, som skal fremme øget naturbeskyttelse og sammenhængende natur. Endvidere vil målrettede indsatser, der kan skabe bedre forhold for naturen og biodiversiteten sikre større artsvariation, som samtidig gør naturen mere robust og fremme forholdene for en lang række truede arter, hvilket flugter med målsætningerne i Danmarks nationale skovprogram og natur- og biodiversitetspakken.

F7. Intensiv dyrkning på store arealer presser levesteder for dyr og planter i landbrugslandet

Vurdering: Adressering af behovet vil være af meget stor miljømæssig betydning. Adressering af behovet vil ligeledes understøtte EU's biodiversitetsstrategi, som skal fremme øget naturbeskyttelse og sammenhængende natur. Opfyldelse af behovet flugter herudover med Danmarks forpligtelse til at stoppe tilbagegangen for natur omfattet af Natura 2000-direktiverne samt målsætninger i natur- og biodiversitetspakken og Danmarks nationale skovprogram om at sikre artsvariation, der gør naturen mere robust og fremmer forholdene for en lang række truede arter.

2.1.SO6.4 Intervention logic

Interventionsform	Interventionstype	Interventionskode (medlemsstat) — betegnelse	Fælles outputindikator
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	10 - Eco-scheme for ny reguleringsmodel	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	5 - Eco-scheme for økologisk arealstøtte	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	6 - Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	7 - Eco-scheme for ekstensivering med slæt	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	9 - Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
Sectoral - Frugt og grøntsager	INVRE(47(1)(a)) - investments in tangible and intangible assets, research and experimental and innovative production methods and other actions	11A - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver, innovation mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	ORGAN(47(1)(d)) - økologisk eller integreret produktion	11D - Økologisk eller integreret produktion	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	CLIMA(47(1)(i)) - actions to mitigate and to adapt to climate change	11I - Modvirkning af og tilpasning til klimaforandringer	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Biavlprodukter	ADVIBEEES(55(1)(a)) - advisory services, technical assistance, training, information and exchange of best practices, including through networking, for beekeepers and beekeepers' organisations	12A - Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv.	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
Sectoral - Biavlprodukter	COOPAPI(55(1)(e)) - samarbejde med specialorganer om gennemførelsen af programmer for forskning vedrørende biavl og biavlprodukter	12C - Programmer for forskning	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
RD	ENVCLIM(70) - Environmental, climate-related and other management commitments	13 - Pleje af græs- og naturarealer (N2000)	O.14. Number of hectares (excluding forestry) or number of other units covered by environmental or climate-related commitments going beyond mandatory requirements
RD	ENVCLIM(70) - Environmental, climate-related and other management commitments	14 - Biodiversitetsskov (N2000)	O.15. Number of hectares (forestry) or number of other units covered by environmental or climate-related commitments going beyond mandatory requirements
RD	ENVCLIM(70) - Environmental, climate-related and other management commitments	15 - Engangskompensation	O.14. Number of hectares (excluding forestry) or number of other units covered by environmental or climate-related commitments going beyond mandatory requirements
RD	ASD(72) - Områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav	16 - Målrettet regulering	O.13. Number of hectares benefitting from support under Natura 2000 or Directive 2000/60/EC

RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	18 - Vand- og klimaprojekter	O.21. Number of supported on-farm non-productive investment operations or units
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	19 - Minivådområder	O.21. Number of supported on-farm non-productive investment operations or units
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	20 - Privat skovrejsning	O.21. Number of supported on-farm non-productive investment operations or units
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	21 - Rydning og forberedelse til afgræsning (N2000)	O.21. Number of supported on-farm non-productive investment operations or units
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	22 - Miljø- og klimateknologi	O.20. Number of supported on-farm productive investment operations or units

Overview

Ovenstående ordninger under målsætning F udgør en kombination af støtteordninger i søjle II, etårige arealordninger (eco-schemes) i søjle I og markedsordninger. Tilsammen vil de valgte ordninger bidrage til at opfylde de resultatmål, som skal bidrage til at standse og vende tab af biodiversitet, forbedre økosystemtjenesterne og bevare samt sikre flere levesteder og landskaber til gavn for dyr og planter.

2.1.SO6.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective

Ikke relevant.

2.1.SO6.7 Are you planning CAP contribution towards the LIFE programme (only for SO4, SO5, SO6)
: Nej

2.1.SO6.8 Selection of the result indicator(s)

Valg af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

Resultatindikatorer [anbefalede resultatindikatorer for denne specifikke målsætning er angivet udelukkende med fed skrift]	Målværdi [udfyldes fra afsnit 2.3]
R.4 - Knytte indkomststøtte til normer og god praksis Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet	97.33 %
R.6^{PR} - Omfordele til mindre bedrifter Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)	104.76 %
R.12 - Tilpasning til klimaændringer Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre klimatilpasningen	27.30 %
R.14^{PR} - Kulstoflagring i jorden og biomassen Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)	47.90 %
R.16^{CU} - Investeringer på klimaområdet Share of farms benefitting from CAP investment support contributing to climate change mitigation and adaptation, and to the production of renewable energy or biomaterials	6.85 %
R.17^{CU PR} - Arealer med skovrejsning Areal, der modtager støtte til skovrejsning og genopretning af skovlandbrug, herunder opdelinger	8253.00 ha

R.19^{PR} - Forbedring og beskyttelse af jordbunden Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported commitments beneficial for soil management to improve soil quality and biota (such as reducing tillage, soil cover with crops, crop rotation included with leguminous crops)	29.57 %
R.21^{PR} - Beskytte vandkvaliteten Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til vandkvalitet	43.60 %
R.22^{PR} - Bæredygtig næringsstofforvaltning Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre næringsstofforvaltningen	43.60 %
R.24^{PR} - Bæredygtig og reduceret anvendelse af pesticider Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported specific commitments which lead to a sustainable use of pesticides in order to reduce risks and impacts of pesticides, such as pesticides leakage	17.27 %
R.26^{CU} - Investeringer på området naturressourcer Andel af bedrifter, der er omfattet af produktiv og ikkeproduktiv investeringsstøtte under den fælles landbrugspolitik i forbindelse med pleje af naturressourcerne	8.98 %
R.27^{CU} - Environmental or climate-related performance through investment in rural areas Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas	14.00
R.29^{PR} - Udvikling af økologisk landbrug Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der modtager støtte inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik til økologisk landbrug med en opdeling mellem bevarelse og omlægning	15.36 %
R.30^{PR} - Støtte bæredygtig skovforvaltning Andel af skovarealer, der er omfattet af forpligtelser til støtte for skovbeskyttelse og forvaltning af økosystemtjenester	1.09 %
R.31^{PR} - Bevare levesteder og arter Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices	21.72 %
R.32^{CU} - Investeringer vedrørende biodiversitet Andel af bedrifter, der er omfattet af støtte gennem investeringer under den fælles landbrugspolitik, som bidrager til biodiversiteten	5.30 %
R.33 - Forbedre Natura 2000-forvaltningen Andel af det samlede areal i Natura 2000, der er omfattet af støttede forpligtelser	76.54 %
R.34^{PR} - Bevare landskabstræk Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til forvaltning af landskabstræk, herunder levende hegn og træer	0.00 %
R.37^{CU} - Vækst og beskæftigelse i landområderne New jobs supported in CAP projects	2523.00
R.39^{CU} - Udvikle landdistrikternes økonomi Antal virksomheder i landdistrikterne, herunder inden for bioøkonomi, der er etableret med støtte under den fælles landbrugspolitik	0.00

Begrundelse for valget af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

De fastsatte resultatmål og milepæle skal sikre, at de identificerede behov under den specifikke målsætningen opfyldes og understøttes.

2.1.SO6.9 Justification of the financial allocation

For at sikre opfyldelse af fastlagte resultatmål for hvert år frem mod 2029 er der afsat følgende midler (mio. euro) pr. støtteordning:

- Eco-scheme for økologisk arealstøtte: 189.663.731
- Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs: 179.395.973
- Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed: 78.523.490
- Eco-scheme for ekstensivering med slæt: 76.510.067
- Eco-scheme for ny reguleringsmodel: 106.174.496
- Biodiversitetsskov (N2000): 16.378.012
- Vand- og klimaprojekter: 176.095.878
- Minivådområder: 59.196.839
- Engangskompensation: 24.689.691
- Pleje af græs- og naturarealer (N2000): 77.468.000
- Privat skovrejsning: 42.093.905
- Rydning og forberedelse til afgræsning (N2000): 11.006.000
- Biavlprodukter: 2.955.385
- Miljø- og climateknologi: 13.496.000
- Målrettet regulering: 24.832.000

Der fastslås sammenhæng mellem resultatmål og den dertilhørende finansiering pr. støtteordning, der skal sikre opfyldelse af målene i 2029.

2.1.SO7 Tiltrække og fastholde unge landbrugere og andre nye landbrugere og fremme bæredygtig virksomhedsudvikling i landdistrikterne

2.1.SO7.1 Sammenfatning af SWOT-analysen

2.1.SO7.1.1 Strengths

Målsætningen belyses gennem 17 SWOT-elementer.

Som styrker fremhæves, at landbruget sammen med specialiserede virksomheder inden for andre erhverv, herunder turisme, er vigtige for økonomien i danske landdistrikter, blandt andet i forhold til arbejdspladser, og også understøttet af et velfungerende rådgivningssystem og uddannelsessystem inden for landbruget.

2.1.SO7.1.2 Weaknesses

Som svaghed fremhæves generationsskifteproblematikken blandt virksomheder i landdistrikterne – herunder særligt i landbruget.

2.1.SO7.1.3 Opportunities

Som muligheder fremhæves blandt andet, at også andre erhverv er centrale i landdistrikterne, og at nye ejerformer kan igangsætte en positiv erhvervsudvikling inden for landbruget og andre erhverv i landdistrikterne.

2.1.SO7.1.4 Threats

Som trusler fremhæves blandt andet, at erhverv, der traditionelt fylder meget i landdistrikterne, er i tilbagegang nationalt på grund af den internationale konkurrence, at gældsbyrden i dansk landbrug er høj og at generationsskifteproblematikken påvirkes af en række økonomiske og strukturelle forhold (for eksempel at der generelt bliver færre og færre unge borgere i landdistrikterne).

2.1.SO7.1.5 Other comments

Ingen bemærkninger.

2.1.S07.2 Fastlæggelse af behov

Kode	Titel	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behovet er behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
G1	Bedre muligheder og forudsætninger for unge landbrugere for at etablere sig.	Mellem relevans	Ja
G2	Etablering og udvikling af virksomheder i landdistrikterne (ikke primær produktion).	Mellem relevans	Ja
G3	Øge unge landbrugeres økonomiske konkurrencedygtighed.	Mellem relevans	Ja
G4	Fortsætte udviklingspotentialet i landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja
G5	Erhvervsaktiviteten i landdistrikterne skal understøttes.	Mellem relevans	Ja
G6	Iværksættere og innovative virksomheder understøtter udviklingen af landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja

Other comments related to needs assessment.

En vurdering af behovene i forhold til generationsskifte

G1. Bedre muligheder og forudsætninger for unge landbrugere for at etablere sig

Vurdering: Imødekommelse af behovet for at understøtte unge landbrugere i etablering er af stor betydning for målgruppen, men vurderes at være af mellemstor betydning for samfunds- og erhvervsøkonomien på grund af det relativt begrænsede antal unge landbrugere. Den miljømæssige betydning vurderes at være mellemstor på grund af de unge landbrugeres større fokus på bæredygtig produktion end ældre landbrugere. Betydningen for landdistriktsudviklingen vurderes ligeledes at være mellemstor.

G2. Etablering og udvikling af virksomheder i landdistrikterne (ikke primær produktion)

Vurdering: Adgang til arbejdspladser i landdistrikterne er vigtig, både for de nuværende beboere og for kommende beboere på landet. På den baggrund vurderes det, at den samfunds- og erhvervsøkonomiske betydning er mellemstor, mens betydningen for målgruppen er meget stor. Den miljømæssige betydning vurderes at være mindre, mens betydningen for landdistriktsudviklingen mere bredt er meget stor. Imødekommelse af behovet flugter med de politiske målsætninger om at skabe bedre balance i Danmark og gøre det attraktivt at leve og arbejde i hele landet, og dermed også fremme udviklingen i landdistrikterne. Initiativer finansieres blandt andet gennem den nationale "Landdistriktspulje", som dog ikke har et erhvervmæssigt sigte.

G3. Øge unge landbrugeres økonomiske konkurrencedygtighed

Vurdering: Det vurderes, at den samfunds- og erhvervsøkonomiske betydning er mellemstor, da målgruppen er begrænset i forhold til det samlede erhverv, mens betydningen for målgruppen er meget stor. Den miljømæssige betydning vurderes at være mellemstor, da yngre landbrugere generelt skønnes at have større fokus på bæredygtighed end deres ældre kolleger i erhvervet. Betydningen for landdistriktsudviklingen mere bredt er ligeledes mellemstor.

G4. Forsætte udviklingspotentialet i landdistrikterne

Vurdering: Det vurderes, at den samfunds- og erhvervsøkonomiske betydning er mellemstor, mens betydningen for målgruppen er meget stor. Den miljømæssige betydning vurderes at være mindre, mens

betydningen for landdistriktsudviklingen mere bredt er meget stor, idet imødekommelse af behovet flugter med de politiske målsætninger om at skabe bedre balance i Danmark og gøre det attraktivt at leve og arbejde i hele landet, og dermed også fremme udviklingen i landdistrikterne. Initiativer finansieres blandt andet gennem den nationale "Landdistriktspulje", som dog ikke har et erhvervsmæssigt sigte.

G5. Erhvervsaktiviteten i landdistrikterne skal understøttes

Vurdering: Det vurderes, at den samfunds- og erhvervsøkonomiske betydning er mellemstor, mens betydningen for målgruppen er meget stor. Den miljømæssige betydning vurderes at være mindre, mens betydningen for landdistriktsudviklingen mere bredt er meget stor, idet imødekommelse af behovet flugter med de politiske målsætninger om at skabe bedre balance i Danmark og gøre det attraktivt at leve og arbejde i hele landet, og dermed også fremme udviklingen i landdistrikterne. Initiativer finansieres blandt andet gennem den nationale "Landdistriktspulje", som dog ikke har et erhvervsmæssigt sigte.

G6. Iværksættere og innovative virksomheder understøtter udviklingen af landdistrikterne.

Vurdering: Det vurderes, at den samfunds- og erhvervsøkonomiske betydning af at understøtte udviklingen af landdistrikterne gennem støtte til iværksættere og innovative virksomheder er mellemstor, mens betydningen for målgruppen er meget stor. Den miljømæssige betydning vurderes at være mindre, fordi miljø og klima ikke nødvendigvis er i fokus for denne type af iværksætteri, mens betydningen for landdistriktsudviklingen mere bredt skønnes at være meget stor. Understøttelse af iværksætteri og innovative tiltag i landdistrikterne flugter med den nationale målsætning om at fremme udviklingen i landdistrikterne.

2.1.S07.4 Intervention logic

Interventionsform	Interventionstype	Interventionskode (medlemsstat) — betegnelse	Fælles outputindikator
Sectoral - Biavlprodukter	ADVIBEES(55(1)(a)) - advisory services, technical assistance, training, information and exchange of best practices, including through networking, for beekeepers and beekeepers' organisations	12A - Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv.	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
RD	ANC(71) - Naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger	17 - Ø-støtte	O.12. Number of hectares benefitting from support for areas facing natural or specific constraints, including a breakdown per type of areas
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	23 - Etablering af anlæg til grøn bioraffinering	O.24. Number of supported off-farm productive investment operations or units
RD	INSTAL(75) - Setting up of young farmers and new farmers and rural business start-up	24 - Etableringsstøtte til unge landbrugere	O.25. Number of young farmers receiving setting-up support
RD	COOP(77) - Samarbejde	25 - LAG	O.31. Antal støttede lokaludviklingsstrategier (LEADER) eller forberedende aktioner

Overview

De ovenstående ordninger under målsætning G udgøres af projektstøtteordninger og supplerende arealstøtteordning. Tilsammen vil de valgte ordninger bidrage til at opfylde de resultatmål, som skal bidrage til tiltrække og fastholde unge landbrugere og andre nye landbrugere og fremme bæredygtig virksomhedsudvikling i landdistrikterne.

2.1.S07.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective

Ikke relevant.

2.1.S07.6 Are you planning CAP contribution towards the Erasmus programme

: **Nej**

2.1.S07.8 Selection of the result indicator(s)

Valg af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

Resultatindikatorer [anbefalede resultatindikatorer for denne specifikke målsætning er angivet udelukkende med fed skrift]	Målværdi [udfyldes fra afsnit 2.3]
R.4 - Knytte indkomststøtte til normer og god praksis Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet	97.33 %
R.7^{PR} - Enhancing support for farms in areas with specific needs Procentdel yderligere støtte pr. hektar i områder med større behov (sammenholdt med gennemsnittet)	109.72 %
R.16^{CU} - Investeringer på klimaområdet Share of farms benefitting from CAP investment support contributing to climate change mitigation and adaptation, and to the production of renewable energy or biomaterials	6.85 %
R.26^{CU} - Investeringer på området naturressourcer Andel af bedrifter, der er omfattet af produktiv og ikkeproduktiv investeringsstøtte under den fælles landbrugspolitik i forbindelse med pleje af naturressourcerne	8.98 %

R.27^{CU} - Environmental or climate-related performance through investment in rural areas Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas	14.00
R.36^{CU PR} - Generationsskifte Antal unge landbrugere, der drager fordel af etablering med støtte fra den fælles landbrugspolitik, herunder en kønsfordeling	1882.00
R.37^{CU} - Vækst og beskæftigelse i landområderne New jobs supported in CAP projects	2523.00
R.38^{CU} - Dækning under LEADER Andel af befolkningen i landdistrikter, der er omfattet af lokale udviklingsstrategier	73.71 %
R.39^{CU} - Udvikle landdistrikternes økonomi Antal virksomheder i landdistrikterne, herunder inden for bioøkonomi, der er etableret med støtte under den fælles landbrugspolitik	0.00
R.41^{CU PR} - Forbinde landdistrikterne i Europa Andel af befolkningen i landdistrikter, der gennem den fælles landbrugspolitik støtte har forbedret adgang til tjenester og infrastruktur	73.71 %

Begrundelse for valget af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

De fastsatte resultatmål og milepæle skal sikre, at de identificerede behov under den specifikke målsætningen opfyldes og understøttes.

2.1.SO7.9 Justification of the financial allocation

For at sikre opfyldelse af fastlagte resultatmål for hvert år frem mod 2029 er der afsat følgende midler (mio. euro) pr. støtteordning:

- Etableringsstøtte til unge landbrugere: 129.360.000
- Lokale aktionsgrupper (LAG): 54.888.560
- Etablering af anlæg til grøn bioraffinering: 22.020.000
- Biavlsprodukter: 2.955.385
- Ø-støtte: 13.085.000

Der fastslås sammenhæng mellem resultatmål og den dertilhørende finansiering pr. støtteordning, der skal sikre opfyldelse af målene i 2029.

2.1.SO8 Promote employment, growth, gender equality, including the participation of women in farming, social inclusion and local development in rural areas, including the circular bio-economy and sustainable forestry

2.1.SO8.1 Sammenfatning af SWOT-analysen

2.1.SO8.1.1 Strengths

Målsætningen belyses gennem 35 SWOT-elementer.

Som styrker fremhæves blandt andet, at landdistrikterne har komparative erhvervmæssige styrkepositioner inden for særligt landbrug og industri, mens turisme også fremhæves som en styrkeposition i visse landdistrikter.

2.1.SO8.1.2 Weaknesses

Som svagheder fremhæves, at landdistrikterne skal finde fremtidens basiserhverv, eftersom både landbrug og industri er brancher, hvor antallet af arbejdspladser er i nedgang på landsplan samt i landdistriktskommunerne. Foreløbigt er der dog fortsat mange arbejdspladser inden for disse brancher i

landdistrikterne, hvorfor specialiseringen inden for disse brancher, jf. ovenstående, fortsat udgør en styrkeposition – der er blot tale om en styrkeposition, som i stigende grad kan komme til at udgøre en udfordring i fremtiden.

2.1.SO8.1.3 Opportunities

Som muligheder fremhæves blandt andet, at arbejdsstyrken i landdistrikterne er mobil, at Danmark har en relativt lav økonomisk ulighed og at digitale løsninger gør fysisk nærhed til diverse services mindre betydningsfulde.

2.1.SO8.1.4 Threats

Som trusler fremhæves særligt to forhold. For det første, at befolkningen i stigende grad koncentrerer sig i byområderne, hvilket på den lange bane er en udfordring for landdistrikterne, da det kan gøre landdistrikterne mindre attraktive og styrke urbaniseringen. For det andet, at en fortsat centralisering af private og offentlige services kan reducere beskæftigelsesmulighederne i landdistrikterne og kan være med til at øge afstanden til services for borgere i landdistrikterne – mange unge har f.eks. langt til erhvervs- og gymnasieuddannelser, mens mange landdistriktskommuner også er truet af manglende lægedækning.

2.1.SO8.1.5 Other comments

Ingen bemærkninger.

2.1.SO8.2 Fastlæggelse af behov

Kode	Titel	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behovet er behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
H1	Mobil arbejdsstyrke i landdistrikterne.	Mellem relevans	Delvis
H2	Landdistrikterne skal være attraktive.	Mellem relevans	Ja
H3	Beskæftigelse og vækst i landdistrikterne.	Høj relevans	Ja
H4	Lokal udvikling og social inklusion i landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja
H5	Lokal udvikling i landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja

Other comments related to needs assessment.

Ingen bemærkninger.

2.1.SO8.4 Intervention logic

Interventionsform	Interventionstype	Interventionskode (medlemsstat) — betegnelse	Fælles outputindikator
RD	ANC(71) - Naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger	17 - Ø-støtte	O.12. Number of hectares benefitting from support for areas facing natural or specific constraints, including a breakdown per type of areas
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	23 - Etablering af anlæg til grøn bioraffinering	O.24. Number of supported off-farm productive investment operations or units
RD	COOP(77) - Samarbejde	25 - LAG	O.31. Antal støttede lokaludviklingsstrategier (LEADER) eller forberedende aktioner

Overview

Ovenstående ordninger under målsætning H, udgør en kombination af to projektstøtteordninger og supplerende arealstøtteordning. Tilsammen vil de valgte ordninger bidrage til at opfylde de resultatmål, som skal fremme beskæftigelse, vækst, kønsligestilling, herunder kvinders deltagelse i landbrug, social inklusion og lokal udvikling i landdistrikterne, herunder cirkulær bioøkonomi og bæredygtigt skovbrug.

2.1.SO8.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective

Ikke relevant.

2.1.SO8.8 Selection of the result indicator(s)

Valg af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

Resultatindikatorer [anbefalede resultatindikatorer for denne specifikke målsætning er angivet udelukkende med fed skrift]	Målværdi [udfyldes fra afsnit 2.3]
R.4 - Knytte indkomststøtte til normer og god praksis Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet	97.33 %
R.7^{PR} - Enhancing support for farms in areas with specific needs Procentdel yderligere støtte pr. hektar i områder med større behov (sammenholdt med gennemsnittet)	109.72 %
R.16^{CU} - Investeringer på klimaområdet Share of farms benefitting from CAP investment support contributing to climate change mitigation and adaptation, and to the production of renewable energy or biomaterials	6.85 %
R.26^{CU} - Investeringer på området naturressourcer Andel af bedrifter, der er omfattet af produktiv og ikkeproduktiv investeringsstøtte under den fælles landbrugspolitik i forbindelse med pleje af naturressourcerne	8.98 %
R.27^{CU} - Environmental or climate-related performance through investment in rural areas Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas	14.00
R.37^{CU} - Vækst og beskæftigelse i landområderne New jobs supported in CAP projects	2523.00
R.38^{CU} - Dækning under LEADER Andel af befolkningen i landdistrikter, der er omfattet af lokale udviklingsstrategier	73.71 %
R.39^{CU} - Udvikle landdistrikternes økonomi Antal virksomheder i landdistrikterne, herunder inden for bioøkonomi, der er etableret med støtte under den fælles landbrugspolitik	0.00

R.41^{CU PR} - Forbinde landdistrikterne i Europa Andel af befolkningen i landdistrikter, der gennem den fælles landbrugspolitik støtte har forbedret adgang til tjenester og infrastruktur	73.71 %
--	---------

Begrundelse for valget af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

De fastsatte resultatmål og milepæle skal sikre at de identificerede behov under den specifikke målsætning imødegås og understøttes.

2.1.SO8.9 Justification of the financial allocation

For at sikre opfyldelse af fastlagte resultatmål for hvert år frem mod 2029 er der afsat følgende midler (mio. euro) pr. støtteordning:

- Lokale aktionsgrupper (LAG): 54.888.560
- Etablering af anlæg til grøn bioraffinering: 22.020.000
- Ø-støtte: 13.085.000

Der fastslås sammenhæng mellem resultatmål og den dertilhørende finansiering pr. støtteordning, der skal sikre opfyldelse af målene i 2029.

2.1.SO9 Forbedre den måde, hvorpå landbruget i EU reagerer på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder til sikre og nærende fødevarer af høj kvalitet, der er produceret på bæredygtig vis, reduktion af madspild samt forbedring af dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobiel resistens

2.1.SO9.1 Sammenfatning af SWOT-analysen

2.1.SO9.1.1 Strengths

Målsætningen belyses gennem 17 SWOT-elementer.

Som styrker fremhæves blandt andet, at dansk landbrug i visse henseender har en bæredygtig fødevarerproduktion, mens dansk landbrug også er inde i en positiv udvikling i forhold til dyrevelfærd. Et stærkt rådgivnings- og forskningsmiljø inden for landbrug og fødevarer er ligeledes en styrke.

2.1.SO9.1.2 Weaknesses

Der er ikke identificeret svagheder for denne specifikke målsætning.

2.1.SO9.1.3 Opportunities

Som muligheder nævnes, at de danske forbrugere i relativ høj grad efterspørger bæredygtighed og dyrevelfærd.

2.1.SO9.1.4 Threats

Som trusler fremhæves det blandt andet, at mange mindre danske fødevarer virksomheder har en begrænset udviklingskapacitet.

2.1.SO9.1.5 Other comments

Ingen bemærkninger.

2.1.SO9.2 Fastlæggelse af behov

Kode	Titel	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behovet er behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
I1	Tydelig mærkning af produkter i forhold til bæredygtighed og dyrevelfærd.	Mellem relevans	Delvis
I2	Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.	Meget høj relevans	Ja
I3	Styrke iværksætterier inden for bæredygtig og klimavenlig fødevarerproduktion.	Høj relevans	Ja

Other comments related to needs assessment.

Ingen bemærkninger.

2.1.SO9.4 Intervention logic

Interventionsform	Interventionstype	Interventionskode (medlemsstat) — betegnelse	Fælles outputindikator
DPdecoupled	BISS(21) - Basic income support	1 - Basisindkomststøtte (Grundbetaling)	O.4. Number of hectares benefitting from for basic income support
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	5 - Eco-scheme for økologisk arealstøtte	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare	8 - Eco-scheme for planter	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
Sectoral - Frugt og grøntsager	INVRE(47(1)(a)) - investments in tangible and intangible assets, research and experimental and innovative production methods and other actions	11A - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver, innovation mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	ADV11(47(1)(b)) - advisory services and technical assistance, in particular concerning sustainable pest and disease control techniques, sustainable use of plant protection and animal health products, climate change adaptation and mitigation, the conditions of employment, employer obligations and occupational health and safety	11B - Rådgivningstjenester og teknisk bistand mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	TRAINCO(47(1)(c)) - training including coaching and exchange of best practices, in particular concerning sustainable pest and disease control techniques, sustainable use of plant protection and animal health products, and climate change adaptation and mitigation, as well as the use of organised trading platforms and commodity exchanges on the spot and futures market	11C - Uddannelse mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	ORGAN(47(1)(d)) - økologisk eller integreret produktion	11D - Økologisk eller integreret produktion	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	PROMO(47(1)(f)) - promotion, communication and marketing including actions and activities aimed in particular at raising consumer awareness about the Union quality schemes and the importance of healthy diets, and at diversification and consolidation of markets	11F - Salgsfremstød, kommunikation og markedsføring mv.	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Frugt og grøntsager	CLIMA(47(1)(i)) - actions to mitigate and to adapt to climate change	11I - Modvirkning af og tilpasning til klimaforandringer	O.35. Antal støttede operationelle programmer
Sectoral - Biavlprodukter	ADVIBEEES(55(1)(a)) - advisory services, technical assistance, training, information and exchange of best practices, including through networking, for beekeepers and beekeepers' organisations	12A - Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv.	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
Sectoral - Biavlprodukter	COOPAPI(55(1)(e)) - samarbejde med specialorganer om gennemførelsen af programmer for forskning vedrørende biavl og biavlprodukter	12C - Programmer for forskning	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
Sectoral - Biavlprodukter	PROMOBEES(55(1)(f)) - promotion, communication and marketing including market monitoring actions and activities aimed in particular at raising consumer awareness about the quality of the apiculture products	12D - Salgsfremstød, kommunikation, markedsføring mv.	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement
Sectoral - Biavlprodukter	ACTQUAL(55(1)(g)) - aktioner til forbedring af produktkvaliteten	12E - Aktioner til forbedring af produktkvaliteten	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement

RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	22 - Miljø- og klimateknologi	O.20. Number of supported on-farm productive investment operations or units
RD	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation	23 - Etablering af anlæg til grøn bioraffinering	O.24. Number of supported off-farm productive investment operations or units
RD	COOP(77) - Samarbejde	25 - LAG	O.31. Antal støttede lokaludviklingsstrategier (LEADER) eller forberedende aktioner

Overview

Ovenstående ordninger under målsætning I, udgør en kombination af direkte støtte i søjle I og etårige arealordninger (eco-schemes) i søjle I, støtteordninger i søjle II og markedsordninger. Tilsammen vil de valgte ordninger bidrage til at opfylde de resultatmål, som skal forbedre det europæiske landbrugs reaktion på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder kravene til høj kvalitet, sikre og nærende fødevarer, der er produceret på bæredygtig vis, reduktion af madspild samt forbedring af dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobielle resistanser.

2.1.SO9.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective

Ikke relevant.

2.1.SO9.8 Selection of the result indicator(s)

Valg af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

Resultatindikatorer [anbefalede resultatindikatorer for denne specifikke målsætning er angivet udelukkende med fed skrift]	Målværdi [udfyldes fra afsnit 2.3]
R.4 - Knytte indkomststøtte til normer og god praksis Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet	97.33 %
R.6^{PR} - Omfordele til mindre bedrifter Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)	104.76 %
R.8 - Måltrettet støtte til bedrifter i specifikke sektorer Andel af bedrifter, der er omfattet af koblet indkomststøtte til forbedring af konkurrenceevne, bæredygtighed eller kvalitet	21.71 %
R.10^{CU PR} - Bedre organisering af forsyningskæden Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	0.00 %
R.11/Frugt og grøntsager - Koncentrationen af udbuddet Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	65.20 %
R.14^{PR} - Kulstoflagring i jorden og biomassen Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)	47.90 %
R.16^{CU} - Investeringer på klimaområdet Share of farms benefitting from CAP investment support contributing to climate change mitigation and adaptation, and to the production of renewable energy or biomaterials	6.85 %

R.19^{PR} - Forbedring og beskyttelse af jordbunden Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported commitments beneficial for soil management to improve soil quality and biota (such as reducing tillage, soil cover with crops, crop rotation included with leguminous crops)	29.57 %
R.21^{PR} - Beskytte vandkvaliteten Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til vandkvalitet	43.60 %
R.22^{PR} - Bæredygtig næringsstofforvaltning Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre næringsstofforvaltningen	43.60 %
R.24^{PR} - Bæredygtig og reduceret anvendelse af pesticider Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported specific commitments which lead to a sustainable use of pesticides in order to reduce risks and impacts of pesticides, such as pesticides leakage	17.27 %
R.26^{CU} - Investeringer på området naturressourcer Andel af bedrifter, der er omfattet af produktiv og ikkeproduktiv investeringsstøtte under den fælles landbrugspolitik i forbindelse med pleje af naturressourcerne	8.98 %
R.27^{CU} - Environmental or climate-related performance through investment in rural areas Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas	14.00
R.29^{PR} - Udvikling af økologisk landbrug Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der modtager støtte inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik til økologisk landbrug med en opdeling mellem bevarelse og omlægning	15.36 %
R.31^{PR} - Bevare levesteder og arter Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices	21.72 %
R.32^{CU} - Investeringer vedrørende biodiversitet Andel af bedrifter, der er omfattet af støtte gennem investeringer under den fælles landbrugspolitik, som bidrager til biodiversiteten	5.30 %
R.36^{CU PR} - Generationsskifte Antal unge landbrugere, der drager fordel af etablering med støtte fra den fælles landbrugspolitik, herunder en kønsfordeling	1882.00
R.37^{CU} - Vækst og beskæftigelse i landområderne New jobs supported in CAP projects	2523.00
R.38^{CU} - Dækning under LEADER Andel af befolkningen i landdistrikter, der er omfattet af lokale udviklingsstrategier	73.71 %
R.39^{CU} - Udvikle landdistrikternes økonomi Antal virksomheder i landdistrikterne, herunder inden for bioøkonomi, der er etableret med støtte under den fælles landbrugspolitik	0.00
R.41^{CU PR} - Forbinde landdistrikterne i Europa Andel af befolkningen i landdistrikter, der gennem den fælles landbrugspolitik støtte har forbedret adgang til tjenester og infrastruktur	73.71 %

Begrundelse for valget af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

De fastsatte resultatmål og milepæle skal sikre, at de identificerede behov under den specifikke målsætning opfyldes og understøttes.

2.1.SO9.9 Justification of the financial allocation

Målsætning I: At forbedre det europæiske landbrugs reaktion på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder kravene til høj kvalitet, sikre og nærende fødevarer, der er produceret på bæredygtig vis, reduktion af madspild samt forbedring af dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobielle resistanser.

For at sikre opfyldelse af fastlagte resultatmål for hvert år frem mod 2029 er der afsat følgende midler (mio. euro) pr. støtteordning:

- Basisindkomststøtte (grundbetaling): 3.176.577.181
- Slagtepræmie: 164.429.530
- Eco-scheme for planter: 64.228.188
- Eco-scheme for økologisk arealstøtte: 189.663.731
- Etableringsstøtte til unge landbrugere: 129.360.000
- Lokale aktionsgrupper (LAG): 54.888.560
- Producentorganisationer for frugt og grønt: 38.255.034
- Rydning og forberedelse til afgræsning (N2000): 11.006.000
- Etablering af anlæg til grøn bioraffinering: 23.020.000
- Miljø- og climateknologi: 13.496.000

Der fastslås sammenhæng mellem resultatmål og den dertilhørende finansiering pr. støtteordning, der skal sikre opfyldelse af målene i 2029.

2.1.XCO Tværgående målsætning om at modernisere sektoren ved at fremme og udveksle viden, innovation og digitalisering i landbruget og i landdistrikterne og tilskynde til udbredelsen heraf

2.1.XCO.1 Sammenfatning af SWOT-analysen

2.1.XCO.1.1 Strengths

Der er ikke udarbejdet en særskilt SWOT-analyse for den tværgående målsætning om at modernisere sektoren ved at fremme og udveksle viden, innovation og digitalisering i landbruget og i landdistrikterne og tilskynde til udbredelsen heraf. Der er derimod taget højde for målsætningen i forbindelse med SWOT-analyserne for de ni specifikke målsætninger. Det ses blandt andet under målsætning A og B, hvor et stærkt forsknings-, udviklings-, og demonstrationssystem (AKIS) er identificeret som en dansk styrkeposition. Det ses endvidere under målsætning D, hvor præcisions- og miljøteknologi i dansk landbrug ligeledes fremhæves som en styrkeposition. Endelig er det under målsætning H beskrevet en positiv udvikling i den digitale infrastruktur. Ovenstående elementer illustrerer hvordan SWOT-analyserne for de specifikke målsætninger tager højde for og understøtter den tværgående målsætning om at modernisere sektoren ved at fremme og udveksle viden, innovation og digitalisering i landbruget og i landdistrikterne.

2.1.XCO.1.2 Weaknesses

Se ovenfor.

2.1.XCO.1.3 Opportunities

Se ovenfor.

2.1.XCO.1.4 Threats

Se ovenfor.

2.1.XCO.1.5 Other comments

Ingen bemærkninger.

2.1.XCO.2 Fastlæggelse af behov

Kode	Titel	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behovet er behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A5	Bedriftsrådgivning med større fokus på overskud frem for omsætning.	Mellem relevans	Nej
A8	Reducere afhængigheden af direkte støtte, mindske de økonomiske konsekvenser af rentestigning mv.	Mellem relevans	Ja
B2	Tættere kobling mellem forsknings- og teknologimiljøer om udviklingsprojekter.	Mellem relevans	Ja
B3	Forøge udbyttet for at reducere effekten af prisfølsomheden.	Mellem relevans	Ja
D3	Øge incitamentet til klimarelaterede investeringer.	Meget høj relevans	Ja
H1	Mobil arbejdsstyrke i landdistrikterne.	Mellem relevans	Delvis

Other comments related to needs assessment.

Ingen bemærkninger.

2.1.XCO.4 Intervention logic

Interventionsform	Interventionstype	Interventionskode (medlemsstat) — betegnelse	Fælles outputindikator
-------------------	-------------------	--	------------------------

Overview

Se bemærkninger ovenfor.

2.1.XCO.5 Where relevant, a justification for the use of InvestEU, including the amount and its expected contribution to the Specific Objective/Cross-Cutting Objective

Ikke relevant.

2.1.XCO.8 Selection of the result indicator(s)

Valg af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

Resultatindikatorer [anbefalede resultatindikatorer for denne specifikke målsætning er angivet udelukkende med fed skrift]	Målværdi [udfyldes fra afsnit 2.3]
--	------------------------------------

Begrundelse for valget af resultatindikator(er) for denne specifikke målsætning

Ikke relevant. Se ovenfor.

2.1.XCO.9 Justification of the financial allocation

Ikke relevant. Se ovenfor.

2.2 Context Indicators and other values used for the calculation of the targets

Kontekstindikatorer (kode for rammen for performanceovervågning og evaluering)	Referenceværdi	Referenceår	Ajourført værdi	Ajourført år	Begrundelse/bemærkninger	Datakilde
C.01 Total rural population (Antal)	1.645.387,00	2020				
C.05 Total forest area (Hektar)	613.880,00	2018				
C.12 Total number of farms (Antal)	35.050,00	2016				
C.17 Total utilised agricultural area (UAA) (Hektar)	2.626.000,00	2019				
C.19 Total agricultural area and forest area in Natura 2000 sites (Hektar)	114.169,00	2018				
C.23 Total number of livestock units (Antal)	4.128.470,00	2016				
D.35 Samlet antal bistader anmeldt til Europa-Kommissionen: gennemsnittet af de seneste tre år, der er til rådighed på tidspunktet for udarbejdelsen af planen. (Antal)	138.918,00	2020				

2.3 Targets Plan

2.3.1 Recapitulative table

Resultatindikator	Specifik målsætning	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Overordnet målværdi
R.4 Knytte indkomststøtte til normer og god praksis Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet	SO6, SO7, SO8, SO9, SO5, SO1, SO4	0,000 %	97,334 %	97,106 %	96,940 %	96,732 %	96,542 %	0,000 %	97,334 %
R.4 Tæller: Antal støttede hektar		0 ha	2.555.991 ha	2.550.001 ha	2.545.648 ha	2.540.170 ha	2.535.205 ha	0 ha	2.555.991 ha
R.4 Nævner: Total utilised agricultural area (UAA)		2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha
R.6^{PR} Omfordele til mindre bedrifter Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)	SO6, SO9, SO5, SO1, SO4	0,000 %	104,762 %	104,673 %	105,000 %	103,416 %	102,647 %	0,000 %	104,762 %
R.6 Tæller: Gennemsnitlig direkte betaling/ha udbetalt til støttemodtagere under den gennemsnitlige bedriftsstørrelse		0 EUR/ha	330 EUR/ha	336 EUR/ha	336 EUR/ha	333 EUR/ha	349 EUR/ha	0 EUR/ha	330 EUR/ha
R.6 Nævner: Gennemsnitlig direkte betaling/ha udbetalt til alle støttemodtagere			315 EUR/ha	321 EUR/ha	320 EUR/ha	322 EUR/ha	340 EUR/ha		315 EUR/ha
R.7^{PR} Enhancing support for farms in areas with specific needs Procentdel yderligere støtte pr. hektar i områder med større behov (sammenlignet med gennemsnittet)	SO7, SO8, SO1	0,000 %	109,367 %	109,127 %	109,722 %	109,548 %	109,320 %	0,000 %	109,722 %
R.7 Tæller: Gennemsnitlig indkomststøtte/ha for støttemodtagere i områder med særlige behov		0 EUR/ha	346 EUR/ha	351 EUR/ha	363 EUR/ha	354 EUR/ha	373 EUR/ha	0 EUR/ha	363 EUR/ha
R.7 Nævner: Gennemsnitlig indkomststøtte/ha udbetalt til alle støttemodtagere			316 EUR/ha	322 EUR/ha	331 EUR/ha	323 EUR/ha	341 EUR/ha		331 EUR/ha
R.8 Målrettet støtte til bedrifter i specifikke sektorer Andel af bedrifter der er omfattet af koblet indkomststøtte til forbedring af konkurrenceevne, bæredygtighed eller kvalitet	SO9, SO1	0,000 %	21,712 %	21,712 %	21,712 %	21,712 %	11,809 %	0,000 %	21,712 %
R.8 Tæller: Antal støttemodtagere, der modtager koblet indkomststøtte		0	7.610	7.610	7.610	7.610	4.139	0	7.610
R.8 Nævner: Total number of farms		35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050

R.10^{CU PR} Bedre organisering af forsyningskæden Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	SO9, SO2, SO3, SO5, SO1, SO4		0,234 %	0,456 %	0,665 %	0,864 %	1,050 %		
R.10 Tæller: Antal modtagere af relevant støtte			82	160	233	303	368		
R.10 Nævner: Total number of farms		35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050
R.11 /Frugt og grøntsager Koncentrationen af udbuddet Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	SO2, SO3, SO4, SO5, SO1, SO9	62,603 %	63,261 %	63,908 %	64,542 %	65,202 %			65,202 %
R.11 Tæller: Den samlede værdi af den markedsførte produktion, som producentorganisationer med operationelle programmer tegner sig for		213.691.275 EUR	220.268.456 EUR	226.979.866 EUR	233.825.503 EUR	240.939.597 EUR			240.939.597 EUR
R.11 Nævner: Den samlede værdi af produktionen i de berørte sektorer		341.342.282 EUR	348.187.919 EUR	355.167.785 EUR	362.281.879 EUR	369.530.201 EUR			369.530.201 EUR
R.12 Tilpasning til klimaændringer Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre klimatilpasningen	SO6, SO5, SO4	0,000 %	7,544 %	7,567 %	21,635 %	24,137 %	27,299 %	0,244 %	27,299 %
R.12 Tæller: Antal støttede hektar		0 ha	198.118 ha	198.705 ha	568.124 ha	633.826 ha	716.863 ha	6.416 ha	716.863 ha
R.12 Nævner: Total utilised agricultural area (UAA)		2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha
R.14^{PR} Kulstoflagring i jorden og biomassen Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)	SO6, SO9, SO5, SO1, SO4	0,000 %	11,006 %	13,979 %	37,051 %	44,070 %	47,895 %	5,582 %	47,895 %
R.14 Tæller: Antal støttede hektar		0 ha	289.010 ha	367.101 ha	972.972 ha	1.157.279 ha	1.257.732 ha	146.592 ha	1.257.732 ha
R.14 Nævner: Total utilised agricultural area (UAA)		2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha

R.16^{CU} Investeringer på klimaområdet Share of farms benefitting from CAP investment support contributing to climate change mitigation and adaptation, and to the production of renewable energy or biomaterials	SO6, SO7, SO8, SO9, SO3, SO5, SO4	0,000 %	0,023 %	0,591 %	1,826 %	3,846 %	5,524 %	6,853 %	6,853 %
R.16 Tæller: Antal bedrifter, der er omfattet af støtte gennem investeringer under den fælles landbrugspolitik, som bidrager til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer og produktion af vedvarende energikilder eller biomaterialer		0	8	207	640	1.348	1.936	2.402	2.402
R.16 Nævner: Total number of farms		35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050
R.17^{CU PR} Arealer med skovrejsning Areal, der modtager støtte til skovrejsning og genopretning af skovlandbrug, herunder opdelinger	SO6, SO5, SO4	0 ha	0 ha	975 ha	2.859 ha	5.112 ha	7.146 ha	8.253 ha	8.253 ha
R.19^{PR} Forbedring og beskyttelse af jordbunden Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported commitments beneficial for soil management to improve soil quality and biota (such as reducing tillage, soil cover with crops, crop rotation included with leguminous crops)	SO6, SO9, SO5, SO1, SO4	0,000 %	16,476 %	18,747 %	25,922 %	28,735 %	29,568 %	0,000 %	29,568 %
R.19 Tæller: Antal støttede hektar		0 ha	432.664 ha	492.304 ha	680.708 ha	754.578 ha	776.454 ha	0 ha	776.454 ha
R.19 Nævner: Total utilised agricultural area (UAA)		2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha
R.21^{PR} Beskytte vandkvaliteten Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til vandkvalitet	SO6, SO9, SO5, SO1, SO4	0,000 %	11,045 %	13,287 %	35,300 %	39,622 %	43,598 %	0,244 %	43,598 %
R.21 Tæller: Antal støttede hektar		0 ha	290.033 ha	348.929 ha	926.989 ha	1.040.470 ha	1.144.894 ha	6.416 ha	1.144.894 ha
R.21 Nævner: Total utilised agricultural area (UAA)		2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha
R.22^{PR} Bæredygtig næringsstofforvaltning Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre næringsstofforvaltningen	SO6, SO9, SO5, SO1, SO4	0,000 %	11,045 %	13,287 %	35,300 %	39,622 %	43,598 %	0,244 %	43,598 %

R.22 Tæller: Antal støttede hektar		0 ha	290.033 ha	348.929 ha	926.989 ha	1.040.470 ha	1.144.894 ha	6.416 ha	1.144.894 ha
R.22 Nævner: Total utilised agricultural area (UAA)		2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha
R.24^{PR} Bæredygtig og reduceret anvendelse af pesticider Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported specific commitments which lead to a sustainable use of pesticides in order to reduce risks and impacts of pesticides, such as pesticides leakage	SO6, SO9, SO5, SO1, SO4	0,000 %	4,176 %	6,447 %	14,574 %	16,435 %	17,268 %	0,000 %	17,268 %
R.24 Tæller: Number of hectares paid		0 ha	109.664 ha	169.304 ha	382.708 ha	431.578 ha	453.454 ha	0 ha	453.454 ha
R.24 Nævner: Total utilised agricultural area (UAA)		2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha
R.26^{CU} Investeringer på området naturressourcer Andel af bedrifter, der er omfattet af produktiv og ikkeproduktiv investeringsstøtte under den fælles landbrugspolitik i forbindelse med pleje af naturressourcerne	SO6, SO7, SO8, SO9, SO3, SO5, SO1, SO4	0,000 %	0,017 %	0,710 %	2,445 %	4,790 %	7,113 %	8,976 %	8,976 %
R.26 Tæller: Antal bedrifter, der modtager relevant støtte		0	6	249	857	1.679	2.493	3.146	3.146
R.26 Nævner: Total number of farms		35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050
R.27^{CU} Environmental or climate-related performance through investment in rural areas Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas	SO6, SO7, SO8, SO9, SO3, SO5, SO4	0	0	1	4	9	13	14	14
R.29^{PR} Udvikling af økologisk landbrug Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der modtager støtte inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik til økologisk landbrug med en opdeling mellem bevarelse og omlægning	SO6, SO9, SO5, SO1, SO4	0,000 %	2,272 %	4,543 %	12,670 %	14,531 %	15,364 %	0,000 %	15,364 %
R.29 Tæller: Number of hectares paid		0 ha	59.664 ha	119.304 ha	332.708 ha	381.578 ha	403.454 ha	0 ha	403.454 ha

R.29 Nævner: Total utilised agricultural area (UAA)		2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha
R.30^{PR} Støtte bæredygtig skovforvaltning Andel af skovarealer, der er omfattet af forpligtelser til støtte for skovbeskyttelse og forvaltning af økosystemtjenester	SO6, SO5	0,000 %	0,159 %	0,159 %	1,094 %	1,094 %	1,094 %	0,919 %	1,094 %
R.30 Tæller: Antal støttede hektar		0 ha	977 ha	977 ha	6.715 ha	6.715 ha	6.715 ha	5.642 ha	6.715 ha
R.30 Nævner: Total forest area		613.880 ha	613.880 ha	613.880 ha	613.880 ha	613.880 ha	613.880 ha	613.880 ha	613.880 ha
R.31^{PR} Bevare levesteder og arter Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices	SO6, SO9, SO5, SO1, SO4	0,000 %	4,181 %	15,324 %	16,334 %	21,045 %	21,717 %	5,582 %	21,717 %
R.31 Tæller: Antal støttede hektar		0 ha	109.782 ha	402.407 ha	428.919 ha	552.653 ha	570.279 ha	146.592 ha	570.279 ha
R.31 Nævner: Total utilised agricultural area (UAA)		2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha
R.32^{CU} Investeringer vedrørende biodiversitet Andel af bedrifter, der er omfattet af støtte gennem investeringer under den fælles landbrugspolitik, som bidrager til biodiversiteten	SO6, SO9, SO5, SO4	0,000 %	0,023 %	0,320 %	1,284 %	2,562 %	3,903 %	5,304 %	5,304 %
R.32 Tæller: Number of farms receiving relevant support		0	8	112	450	898	1.368	1.859	1.859
R.32 Nævner: Total number of farms		35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050	35.050
R.33 Forbedre Natura 2000-forvaltningen Andel af det samlede areal i Natura 2000, der er omfattet af støttede forpligtelser	SO6, SO5	0,000 %	0,257 %	10,426 %	26,423 %	64,234 %	62,103 %	76,544 %	76,544 %
R.33 Tæller: Ha with relevant commitments on Natura 2000 sites		0 ha	293 ha	11.903 ha	30.167 ha	73.335 ha	70.902 ha	87.389 ha	87.389 ha
R.33 Nævner: Total agricultural area and forest area in Natura 2000 sites		114.169 ha	114.169 ha	114.169 ha	114.169 ha	114.169 ha	114.169 ha	114.169 ha	114.169 ha
R.34^{PR} Bevare landskabstræk Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til forvaltning af landskabstræk, herunder levende hegn og træer	SO1, SO6	0,000 %	1,904 %	1,904 %	1,904 %	1,904 %	1,904 %	0,000 %	

R.34 Tæller: Udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til forvaltning af landskabstræk, herunder levende hegn og træer		0 ha	50.000 ha	50.000 ha	50.000 ha	50.000 ha	50.000 ha	0 ha	
R.34 Nævner: Total utilised agricultural area (UAA)		2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha	2.626.000 ha
R.36^{CU PR} Generationsskifte Antal unge landbrugere, der drager fordel af etablering med støtte fra den fælles landbrugspolitik, herunder en kønsfordeling	SO7, SO9, SO1	0	376	753	1.129	1.505	1.882	1.882	1.882
R.37^{CU} Vækst og beskæftigelse i landområderne New jobs supported in CAP projects	SO6, SO7, SO8, SO9, SO3, SO5, SO1, SO4	0	259	758	1.264	1.776	2.285	2.523	2.523
R.38^{CU} Dækning under LEADER Andel af befolkning i landdistrikter, der er omfattet af lokale udviklingsstrategier	SO7, SO8, SO9	73,715 %	73,715 %	73,715 %	73,715 %	73,715 %	73,715 %	73,715 %	73,715 %
R.38 Tæller: Rural population covered by LAG funded through LEADER over the programming period		1.212.893	1.212.893	1.212.893	1.212.893	1.212.893	1.212.893	1.212.893	1.212.893
R.38 Nævner: Total rural population		1.645.387	1.645.387	1.645.387	1.645.387	1.645.387	1.645.387	1.645.387	1.645.387
R.39^{CU} Udvikle landdistrikternes økonomi Antal virksomheder i landdistrikterne, herunder inden for bioøkonomi, der er etableret med støtte under den fælles landbrugspolitik	SO6, SO7, SO8, SO9, SO5, SO1, SO4	0	0	1	4	9	13	14	
R.41^{CU PR} Forbinde landdistrikterne i Europa Andel af befolkningen i landdistrikter, der gennem den fælles landbrugspolitik støtte har forbedret adgang til tjenester og infrastruktur	SO7, SO8, SO9	73,715 %	73,715 %	73,715 %	73,715 %	73,715 %	73,715 %	73,715 %	73,715 %
R.41 Tæller: Befolkning i landdistrikter, der nyder godt af relevante forbedringer		1.212.893	1.212.893	1.212.893	1.212.893	1.212.893	1.212.893	1.212.893	1.212.893
R.41 Nævner: Total rural population		1.645.387	1.645.387	1.645.387	1.645.387	1.645.387	1.645.387	1.645.387	1.645.387

2.3.2 Planned interventions and outputs with a direct and significant link to result indicators

Please look in section 2.3.2 at SFC2021

2.3.3 Consistency with and contribution to the Union targets for 2030 set out in the Farm to Fork Strategy and the EU Biodiversity for 2030

Den europæiske grønne pagt sætter kursen for, hvordan Europa senest i 2050 skal blive det første klimaneutrale kontinent. Det sker blandt andet via grønne ambitioner fastsat i EU-Kommissionens grønne pagt, herunder i jord-til-bord strategien og biodiversitetsstrategien. I tillæg til målsætningen om klimaneutralitet i 2050 vedrører målsætningerne i Kommissionens grønne pagt blandt andet også en halvering af forbruget af pesticider, en halvering af salget af antimikrobielle stoffer, samt en halvering i mængden af næringsstofudvaskning, øget bredbåndsdækning, større økologisk landbrugsareal samt mere biodiversitet og plads til natur på landbrugsarealer.

Følgende afsnit beskriver, hvordan udvalgte indsatser under CAP'en forventes at bidrage til formålene for målsætningerne i jord-til-jordstrategien og biodiversitetsstrategien.

CAP-planens indvirkning på klima, miljø og biodiversitet

En række af de ordninger, der indgår i CAP-planen 2023-27, har en positiv indvirkning på klima, miljø og biodiversitet. Det gælder blandt andet en række vandindsatser, herunder vand- og klimaprojekterne med indsatsområderne fosfor- og kvælstofvådområder, lavbundsprojekter og fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder. Vand- og klimaindsatserne skal bidrage til nedbringelse af landbrugets udledninger af drivhusgasser, næringsstoffab samt reduktion eller ophør af kulstofnedbrydningen i jorderne gennem ekstensivering af landbrugsarealer. Endelig vil der være en positiv effekt på biodiversiteten, blandt andet som følge af genskabelse og restaurering af vandløb og ådale.

Eco-schemet ekstensivering med slæt vil ligeledes bidrage til nedbringelse af drivhusgasudledningerne fra landbrugsoverfladen gennem en direkte ekstensivering af kulstofrige jorde. Ordningen bidrager til en gradvis udpining af næringsstofindholdet i jorden gennem bortfjernelse af biomassen og forbud mod gødskning, og kan således medvirke til at begrænse fosfortab og metanudslip ved senere etablering af lavbunds- eller kvælstof- og fosforvådområdeprojekter. Gødningsforbuddet vil endvidere reducere kvælstofudvaskningen.

Eco-schemet miljø- og klimavenligt græs medvirker til at forlænge omdriftstiden på græsarealerne, der sikrer kulstofopbygning og reduceret kvælstofudvaskning. Det gælder også søjle II ordningen målrettet regulering og eco-schemet ny reguleringsmodel, hvor der etableres efterafgrøder og andre virkemidler, som vil forbedre af næringsstofforvaltningen, medføre en øget kulstoflagring og desuden sikre reduktion i drivhusgasudledningen. For så vidt angår naturindholdet på og i landbrugsjorden, vil den potentielle positive effekt opnås ved, at for eksempel efterafgrøder og braklægning øger fødegrundlaget for insekter og dermed for fugle, samt ved at forbedre levevilkår for flora og fauna i vandmiljøet.

Omlægning til økologisk drift har generelt en kvælstofreducerende effekt set i forhold til det konventionelle landbrug. Støtte til økologisk areal vil desuden have effekter i forhold til reduktion i forbrug, belastning og udvaskning af pesticider. Eco-scheme økologisk arealstøtte vil understøtte en bæredygtig forvaltning og bidrage til at øge andelen af økologisk dyrket areal i Danmark.

Det gælder for hhv. eco-scheme miljø- og klimavenligt græs samt økologisk arealtilskud, at der vil være positive effekter på biodiversitet i jordbundsfaunaen. Det estimeres, at der ved økologisk drift er 30 pct. øget biodiversitet på økologiske marker og tilstødende levesteder sammenlignet med konventionelle marker (Strandberg et al 2015).

Med bruttoarealmodellen gives der mulighed for, at der kan opstå småbiotoper i form af træer og buske, højt græs, vildt- og bivenlige tiltag og våde områder på det støtteberettigede areal til gavn for biodiversiteten. Derudover gives der bedre muligheder for dyrkning af skovlandbrug. Det betyder, at der via basisindkomststøtten (grundbetaling) også opnås biodiversitets- og miljøeffekter og sekundært klimaeffekter.

For ordningerne etablering af anlæg til grøn bioraffinering og miljø- og klimateknologi i søjle II følger, at de skal sikre investeringer i nye miljø- og klimareducerende teknologier, som bidrager til udviklingen af landbrugspraksis og derved den grønne omstilling af landbruget. Miljø- og klimateknologi vil blandt andet kunne gå til at støtte investeringer i teknologier til reduktion af udledningen af klimagasser samt reduktion i næringsstof- og pesticidforbruget.

Eco-scheme biodiversitet og bæredygtighed vil bidrage til at øge omfanget af brakarealer og arealer med småbiotoper på især omdriftsarealerne, og vil have en positiv effekt i forhold til miljø. Dette skyldes, at hverken brak eller småbiotoper må anvendes til produktion og derved heller ikke må dyrkes, gødskes eller sprøjtes i den periode, hvor de er forpligtet til at være udlagt under ordningen. Når arealerne tages ud af produktion i en periode sikres også levesteder for eksempelvis insekter og fugle. Denne ordning bygger ovenpå basiskravet om at sikre en vis andel af ikke-produktive elementer på alle bedrifter og hvor den danske implementering lægger op til at fokusere særlig meget på biodiversitet. Det sker i medfør af fravalg af de mulige undtagelser til kravet, hvorved alle landbrugere i Danmark skal leve op til kravet om at udlægge mindst fire pct. ikke-produktive elementer på deres omdriftslande.

Natura2000-ordningerne biodiversitetsskov, pleje af græs og naturarealer samt rydning og forberedelse til afgræsning skal bidrage til beskyttelse og forbedring af biodiversiteten. Rydning og forberedelse af afgræsning (N2000) muliggør beskyttelse og forbedring af naturforhold og arter, idet afgræsning et en forudsætning for at skabe rig og lysåben natur. Pleje af græs- og naturarealer (N2000) bidrager til beskyttelse og forbedring af biotopforhold og biodiversitet, ligeledes vil biodiversitetsskov (N2000) fremme og bevare biodiversiteten.

Samspil med andre tiltag

Udover indsatser beskrevet i CAP-planen 2023-27 vil nationale tiltag, herunder blandt andet den nationale energi- og klimaplan, vandområdeplaner og nitrathandlingsplaner, bidrage til nedbringelse af drivhusgasudledninger og næringsstofftab fra landbrugsarealer, som blandt andet imødegår virkningen af den intensive dyrkning på vandkvaliteten. Der afsættes desuden midler til udtagning af lavbundslande og randarealer, og til ekstensivering af lande med henblik på senere udtagning, som vil bidrage til reduktion af kvælstofudledningen, og tilskynde til kulstoflagrende dyrkning og forbedre forvaltningspraksis for kulstofrige lande.

Nationale tiltag under Natura 2000-planerne vil ligeledes bidrage til beskyttelse og bevaring af særlige naturtyper og arter. Siden 1992, hvor LIFE-programmet blev igangsat, har Danmark deltaget i 14 forskellige projekter. Projekterne har haft store budgetter på 20-100 mio. kroner med en national medfinansiering på 45-50 pct. Projekterne skal bidrage til beskyttelse af den natur, der ligger i de habitatområder, som EU har udpeget i Danmark. Det danske skovprogram samt natur- og biodiversitetspakken vil herudover øge biodiversitet via sikring og bevaring af naturtyper, vilde planter, dyr og fugle i skove og på naturarealer. Øget indsats i de danske skove vil have en væsentlig effekt på biodiversiteten og have stor effekt i forhold til at fremme forholdene for en lang række truede arter. Vandområdeplanernes mål er blandt andet at genskabe naturlige hydrologiske forhold for at give vandmiljøer nyt liv med flere fisk og planter, således at biodiversitet øges.

I efteråret 2021 indgik et bredt flertal i Folketinget en politisk aftale om en grøn omstilling af landbruget frem mod 2030. Med aftalen fastsættes et bindende reduktionsmål for land- og skovbrugssektorens drivhusgasudledninger på 55-65 pct. i forhold til 1990-udledningen svarende til, at land- og skovbrugssektorens drivhusgasudledninger skal nedbringes med ca. 6,1-8,0 mio. tons CO₂e i 2030 på baggrund af klimafremskrivningen 2021. Der er i dag kun et begrænset antal værktøjer til at reducere landbrugets klima- og miljøbelastning, uden at det har betydelige konsekvenser for landbrugets produktion. For at finde yderligere reduktionspotentialer er der derfor behov for nye teknologier og løsninger til nedbringelse af landbrugets udledning af drivhusgasser og næringsstoffer. Aftalen skal understøtte udvikling af nye teknologier, der skal levere fremtidens løsninger til at nedbringe landbrugets klima- og miljøpåvirkning yderligere, herunder støtte til brun bioraffinering, håndtering af gylle og gødning, fodertilsætningsstoffer, fordobling af det økologiske areal samt udvidet lavbundspotentiale.

Dermed vises med aftalen vejen til, hvordan dansk landbrug kan reducere drivhusgasudledningerne med op til 7,4 mio. tons CO₂e frem mod 2030.

Danmark har overvåget forbruget af antibiotika til dyr siden 2000, og har som et af få lande fastsat reduktionsmål for brugen af antibiotika i landbruget siden 2010. Reduktionsmålene er primært fokuseret på at nedbringe forbruget til grise, da dette udgør ca. 75 pct. af det samlede antibiotikaforbrug til dyr i Danmark. Til at opfylde de fastsatte målsætninger for reduktion af antibiotikaforbruget til grise, blev den såkaldte Gult kort-ordning indført i 2010. Gult kort-ordningen betyder, at hvis en griseproducent overskrider de fastsatte grænseværdier for antibiotikaforbrug, får han en advarsel – et gult kort – og påbydes dermed at reducere sit forbrug af antibiotika. Gult kort-ordningen har, sammen med målsætninger for reduktion af antibiotikaforbruget, resulteret i en antibiotikareduktion på 31 pct. fra 2009-2019 i dansk svineproduktion (DANMAP 2019). Danmark har således allerede gjort et solidt arbejde for at nedbringe antibiotikaforbruget til det lave niveau, vi har i dag. Det danske forbrug er blandt de 11 EU-lande med lavest antibiotikaforbrug til produktionsdyr (Det Euro-pæiske lægemiddelagentur 2021)

Den nuværende målsætning er en reduktion i antibiotikaforbruget til grise på to pct. pr. år for perioden 2019 til 2022, svarende til en samlet reduktion på otte pct. Efter 3,1 procents reduktion i 2019, steg antibiotikaforbruget til grise i 2020 med 3,8 procent samtidigt med at griseproduktionen steg. Erhvervet giver udtryk for, at det vil være vanskeligt at opnå fortsat reduktion af antibiotikaforbruget, ikke mindst med udsigt til at lægemiddelzink ikke længere vil kunne anvendes fra medio 2022. Der er derfor behov for at afsøge alle muligheder for at nedbringe behovet for antibiotikabehandling.

Der er også flere nationale tiltag for dyrevelfærd. De danske regler for halekupering af grise blev i januar 2019 skærpet for at reducere antallet af halekuperede grise. Rutinemæssig halekupering af svin er forbudt, men det er tilladt at halekupere pattegrise inden for grisens andet til fjerde levedøgn, såfremt der er skriftlig dokumentation for halebid. Personen som halekuperer skal have modtaget instruks og vejledning heri og højst halvdelen af halen må kuperes. Der skal derudover være forsøgt foranstaltninger for at forhindre halebidning i besætningen. For at identificere de relevante foranstaltninger, skal besætningen udarbejde en risikovurdering og handlingsplan, der afspejler de aktuelle forhold i besætningen.

Der er også nationale tiltag for at øge bredbåndsdækningen i landdistrikterne. Der er allerede en relativ høj bredbåndsdækning i Danmark, men der er etableret en såkaldt bredbåndspulje, der yder støtte til lokale bredbåndprojekter i områder med dårlig dækning og hvor der er dårlige kommercielle incitamenter til at udrulle bredbånd.

Bidrag til opfyldelse af målene i den europæiske grønne pagt

Samlet set vil kombinationen af indsatser, der løftes med CAP og nationale tiltag bidrage til, at målene i den europæiske grønne pagt forfølges. Det gælder i forhold til at sikre en bæredygtig forvaltning i form af reduktioner i næringsstoffab og brugen af kemikalier og pesticider, samt mål vedrørende øget biodiversitet og øget landskabslementer i landbrugslandet i 2030 i overensstemmelse med biodiversitetsstrategien, en væsentlig forøgelse af det økologiske landbrugsareal samt udrulning af bredbånd i landdistrikterne.

Derudover bidrager indsatser i den danske CAP-plan og nationale tiltag til imødekommelse af EU-Kommissionens henstillinger. Det relaterer sig blandt andet til klimatilpasning, herunder reduktion i drivhusgasudledninger og forbedret forvaltningspraksis for kulstofrige jorder. Det gælder også EU-Kommissionens henstillinger relateret til miljø og bæredygtig udvikling samt effektiv forvaltning i landbruget. Herunder blandt andet EU-Kommissionens henstillinger om bidrag til den europæiske grønne pagts mål om at øge det økologiske landbrug og reduktion i tabet af næringsstoffer. Ligeledes bidrager indsatserne til opfyldelse af Kommissionens henstillinger relateret til mål, når det gælder bevaring og genopretning af natur og levesteder. Ligesom Danmark ved indsatser i den danske CAP-plan og nationale tiltag bidrager til øget dyrevelfærd, som EU-Kommissionen har anbefalet i sine henstillinger. Hertil

kommer, at Danmark også ved nationale tiltag imødekommer EU-Kommissionens anbefaling om udrulning af bredbånd i landdistrikterne.

3 Sammenhæng i strategien og komplementariteter

3.1 Overview of the environmental and climate architecture

3.1.1 A description of the overall contribution of conditionality to the specific environmental- and climate-related objectives set out in points (d), (e) and (f) of Article 6(1)

For at modtage betaling for de arealbaserede støtteordninger under søjle I og søjle II og slagtepræmieordningen skal støttemodtagere overholde en række betingelser i henhold til de fastlagte konditionalitetskrav. Betingelserne bidrager til de tre specifikke indsatsområder, der er fastsat for konditionalitet, jf. CAP-plan forordningens artikel 12.

- Klima og miljø
- Folkesundhed, dyresundhed og plantesundhed
- Dyrevelfærd.

Den danske implementering af konditionalitetskravene på klima- og miljøområdet er tilrettelagt i henhold til behovsanalysen og interventionslogikken, jf. kapitel 2, og vil samtidig forfølge alle tre målsætninger på miljø- og klimaområdet for den fælles landbrugspolitik, jf. CAP-plan forordningens artikel 6:

d) At bidrage til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, herunder ved at reducere drivhusgasudledninger og øge kulstofbinding samt fremme bæredygtig energi.

e) At fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning af naturressourcerne såsom vand, jord og luft, herunder ved at reducere afhængigheden af kemikalier.

f) At bidrage til at standse og vende tab af biodiversitet, forbedre økosystemtjenesterne og bevare levesteder samt landskaber.

Den danske implementering af hvert enkelt konditionalitetskrav bidrager til at indfri det hovedgenstandsområde på klima- og miljøområdet, som er tiltænkt kravet, jf. bilag III til forordningen: Klimaændring (modvirkning af og tilpasning til), vand, jord (beskyttelse og kvalitet) samt biodiversitet og landskab (beskyttelse og kvalitet). Derudover bidrager implementeringen af mange af kravene til at indfri målsætningerne under nogle af de andre hovedgenstandsområder, idet de er multifunktionelle af natur. Således bidrager kravene til modvirkning af klimaændringer også til at indfri målsætningerne om at modvirke forurening af vand, beskytte jord og fastholde samt forbedre biodiversiteten og landskab.

Den danske implementering af de lovgivningsbestemte forvaltningskrav i henhold til EU-retten (SMR, Statutory Management Requirements) bidrager til målsætningerne for den lovgivning, som kravene er bestemt af, herunder målsætningerne om beskyttelse af vandmiljøet, biodiversitet og habitater. Da betingelserne under konditionalitet er en direkte gengivelse af betingelserne i den nationale lovgivning til udmøntning af EU-direktiver og forordninger, vil SMR-kravene under konditionaliteten ikke i sig selv levere yderligere bidrag til miljø- og klimamålsætningerne. Dog vil konditionaliteten medføre en ekstra tilskyndelse for støttemodtagerne til at overholde betingelserne, der er fastsat i national lovgivning.

Den danske implementering af normerne for god landbrugs- og miljømæssig stand for jord (GLM-kravene), som også er en del af konditionalitet, jf. artikel 12 i CAP-plan forordningen, er derfor bidragsydere til miljø- og klimamålsætningerne i artikel 6 i CAP-plan forordningen.

Udformningen af de fastlagte GLM-krav har fokus på at balancere mellem tilstræbte miljømæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser. Dertil kommer, at der tages hensyn til at skabe incitamenter for landbrugerne til at indgå i målrettede indsatser. Den danske implementering af GLM-kravene bidrager til opretholdelse af klima-, miljø-, og biodiversitetseffekter.

Ved fastlæggelse af de danske GLM-krav er der lagt vægt på, at de væsentligste klimaforanstaltninger skal kunne støttes med CAP-midler. Formålet er at sikre balance mellem erhvervsøkonomiske konsekvenser for landbruget og den tilstræbte klima-, miljø- og biodiversitetseffekt. Målrettede indsatser med målrettede effekter prioriteres fremfor generelle krav gennem pålægning af restriktioner i GLM-

krav. Herudover tilrettelægges GLM-kravene generelt således, at der sikres incitament for landbrugerne til at søge støtte til frivillige ordninger, og at de vælger at etablere elementer og en dyrkningsform, som løfter de behov, der er beskrevet i behovsanalysen.

Oversigt over GLM-krav	
GLM 1	Opretholdelse af permanente græsarealer på grundlag af en andel af permanente græsarealer i forhold til landbrugsareal fastsat af medlemsstaten, der højst må falde med fem pct. i forhold til referenceåret 2018.
GLM 2	Minimum beskyttelse af vådområder og tørveområder.
GLM 3	Forbud mod afbrænding af stubmarker, undtagen af plantesundhedshensyn.
GLM 4	Anlæggelse af tre-meter bræmmer langs vandløb.
GLM 5	Egnet jordbearbejdning eller andre egnede dyrkningsteknikker til mindskelse af risikoen for jordforringelse, under hensyntagen til hældning.
GLM 6	Minimum jorddække i den/de mest følsomme periode(r) og/eller arealer.
GLM 7	Afgrødevariation.
GLM 8	Udlægning af mindst fire pct. ikke-produktive elementer på omdriftsarealer, bevarelse af landskabstræk og forbud mod klipning af hække og træer i fuglenes yngletid.
GLM 9	Forbud mod omlægning eller pløjning af permanente græsarealer i Natura 2000-områder.

Målsætning D: At bidrage til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, herunder ved at reducere drivhusgasudledninger og øge kulstofbinding samt fremme bæredygtig energi

GLM 2, 3, 7 og 9 vil direkte og indirekte bidrage til målsætningen om modvirkning af klimaændringer. Med GLM 1 opretholdes en relativ andel af permanente græsarealer i forhold til landbrugsareal. Med GLM 2 fastlægges en betingelse om minimumbeskyttelse af udpegede kulstofrige jorder, hvor der pålægges et pløjeforbud på § 3-beskyttede kulstofrige jorder med minimum 12 pct. organisk kulstof, samt gødningsnormer på kulstofrige jorder med minimum seks pct. organisk kulstof. Med GLM 3 nedlægges et forbud mod afbrænding af stubmarker undtagen af plantesundhedshensyn. Med GLM 8 pålægges pligt til at sikre, at mindst fire pct. af bedriftens omdriftsjorder udgøres af ikke-produktive arealer og stedfaste landskabselementer. Med GLM 9 nedlægges der et forbud mod pløjning af permanente græsarealer, som er udpeget som miljøfølsomme arealer i Natura 2000-områder. Disse krav bidrager i varierende grad til at beskytte jordens kulstofpuljer, mindske udledningerne af drivhusgasser og som tilpasningselementer i forhold til klimaforandringerne.

Målsætning E: At fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning af naturressourcerne såsom vand, jord og luft, herunder ved at reducere afhængigheden af kemikalier

GLM 2, 4 og 6 vil bidrage til målsætningen om beskyttelse af vandmiljøet og jord. Med GLM 4 nedlægges et forbud mod gødskning, sprøjtning, jordbearbejdning og dyrkning i en bræmme på tre-meter langs alle vandløb, som også er omfattet af to-meter bræmmer efter lov om vandløb ved overlap med landbrugsarealer. Med GLM 6 pålægges pligt til at have jorddække på mindst 60 pct. af bedriftens markareal i den mest sårbare periode, dvs. efterår/vinterperioden.

GLM 2, 3, 5, 6 og 7 vil bidrage til målsætningen om beskyttelse af jordens frugtbarhed, kvalitet og biodiversitet. Med GLM 5 pålægges pløjeforbud på områder med høj erosionsrisiko, der også har høj risiko for fosforudvaskning til vandmiljøet, hvilket vil medvirke til at reducere jorderosion. Med GLM 7 pålægges pligt til afgrødediversificering, hvor hovedafgrøden højst må udgøre 70 pct. af bedriftens markareal, hvilket vil forhindre sygdomsspredning i jorden og afgrøderne.

Målsætning F: At bidrage til at standse og vende tab af biodiversitet, forbedre økosystemtjenesterne og bevare levesteder og landskaber

GLM 1, 2, 4, 6, 8 og 9 vil bidrage til målsætningerne om at standse og vende tab af biodiversitet, landskaber og habitater. Særligt GLM 8, hvor landbrugeren pålægges pligt til at sikre, at mindst fire pct. af bedriftens omdriftsjorder udgøres af ikke-produktive arealer (brak, markbræmmer, småbiotoper og markkrat) og stedfaste landskabselementer søer og fortidsminder samt tre-meter bræmmer. Herudover gælder, at buskads og træer, der indgår på landbrugsarealer ikke må beskæres i fuglenes ynglesæson. GLM 9 angiver et forbud mod pløjning af permanente græsarealer, som er udpeget som miljøfølsomme arealer i Natura 2000-områder.

3.1.2 Overview of the complementarity between the relevant baseline conditions, as referred to in Article 31(5) and Article 70(3), conditionality and the different interventions addressing environment and climate-related objectives

Den danske implementering af konditionalitetskrav og en række af de planlagte ordninger er tilrettelagt i henhold til behovsanalysen og interventionsstrategien, jf. kapitel 2.

Nedenstående oversigt viser, hvilke konditionalitetskrav og ordninger der vil være de primære bidragsydere til miljø- og klimamålsætningerne D, E og F, jf. artikel 6 i CAP-plan forordningen. Herudover illustrerer oversigten de sekundære bidrag, som konditionalitetskrav og ordninger bidrager til. Oversigten anskueliggør således de enkelte krav og ordningers hovedgenstandsområde samt de sekundære bidrag til opfyldelse af miljø- og klimamålsætningerne.

Flere ordninger vil stå under flere af målsætningerne. Det gælder eksempelvis eco-scheme for ny reguleringsmodel og vand- og klimaprojekter, som alle har effekt i forhold til miljømålsætningen (kvælstofreduktion) og klima (CO₂). I tilrettelæggelsen af interventionslogikken er der lagt vægt på at optimere de samlede effekter og ordninger med et stort potentiale for synergier på tværs af natur, miljø og klima under hensyntagen til de samfunds- og erhvervsøkonomiske omkostninger.

KLIMA				
GLM-krav (primær)	GLM-krav (sekundær)		Ordninger (primær)	Ordninger (sekundær)
GLM 1: Opretholdelse af permanente græsarealer	GLM 8: Udlægning af mindst fire pct. ikke-produktive elementer på omdriftsarealer, bevarelse af landskabstræk og forbud mod klipning af hække og træer i fuglenes yngletid		Vand- og klimaprojekter (søjle II)	Eco-scheme for økologisk arealstøtte (søjle I)
GLM 2: Minimum beskyttelse af vådområder og tørveområder			Eco-scheme for ekstensivering med slæt (søjle I)	Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs (søjle I)
GLM 3: Forbud mod afbrænding af stubmarker, undtagen af plantesundhedshensyn	GLM 9: Forbud mod omlægning eller pløjning af permanente græsarealer i Natura 2000-områder		Eco-scheme for ny reguleringsmodel (søjle I)	
GLM 9 : Forbud mod omlægning eller pløjning af			Målrettet regulering (søjle II)	Eco-scheme for planter (søjle I)

permanente græsarealer i Natura 2000-områder			Privat skovrejsning (søjle II) Miljø- og klimateknologi (søjle II) Etablering af anlæg til grøn bioraffinering (søjle II)	Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed (søjle I)
--	--	--	---	---

MILJØ & BÆREDYGTIG FORVALTNING

GLM-krav (primær)	GLM-krav (sekundær)		Ordninger (primær)	Ordninger (sekundær)
GLM 2: Minimum beskyttelse af vådområder og tørveområder			Eco-scheme økologisk arealstøtte (søjle I)	
GLM 3: Forbud mod afbrænding af stubmarker, undtagen af plantesundhedshensyn			Eco-scheme for planter (søjle I)	Pleje af græs- og naturarealer (N2000) (søjle II)
GLM 4: Anlæggelse af tre-meter bræmmer langs vandløb	GLM 8: Udlægning af mindst fire pct. ikke-produktive elementer på omdriftsarealer, bevarelse af landskabstræk og forbud mod klipning af hække og træer i fuglenes yngletid		Vand- og klimaprojekter (søjle II)	Biavlsprodukter (markedsordning)
GLM 5: Egnede jordbearbejdning eller andre egnede dyrkningsteknikker til mindskelse af risikoen for jordforringelse, under hensyntagen til hældning			Minivådområder (søjle II)	Producentorganisationer for frugt og grønt (markedsordning)
			Eco-scheme for ny reguleringsmodel (søjle I)	Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed (søjle I)
			Målrettet regulering (søjle II)	

GLM 6: Minimum jorddække i den/de mest følsomme periode(r) og/eller arealer			Eco-scheme for ekstensivering med slæt (søjle I)	
GLM 7: Årlig afgrødevariation			Privat skovrejsning (søjle II)	
			Miljø- og klimateknologi (søjle II)	
			Etablering af anlæg til grøn bioraffinering (søjle II)	

NATUR & BIODIVERSITET

GLM-krav (primær)	GLM-krav (sekundær)		Ordninger (primær)	Ordninger (sekundær)
GLM 8: Udlægning af mindst fire pct. ikke-produktive elementer på omdriftsarealer, bevarelse af landskabstræk og forbud mod klipning af hække og træer i fuglenes yngletid	GLM 1: Opretholdelse af permanente græsarealer		Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed	Vand- og klimaprojekter (søjle II)
GLM 9: Forbud mod omlægning eller pløjning af permanente græsarealer i Natura 2000-områder	GLM 2: Minimum beskyttelse af vådområder og tørveområder		Pleje af græs- og naturarealer (N2000) (søjle II)	Eco-scheme for økologisk arealstøtte (søjle I)
	GLM 4: Anlæggelse af tre-meter bræmmer langs vandløb		Biodiversitetsskov (N2000) (søjle II)	Eco-scheme for ekstensivering med slæt (søjle I)
	GLM 6: Minimum jorddække i den/de mest følsomme periode(r) og/eller arealer		Rydning og forberedelse til afgræsning (N2000) (søjle II)	Privat skovrejsning (søjle II)
				Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs (søjle I)

				Biavlsprodukter (markedsordning) Eco-scheme for ny reguleringsmodel (søjle I) Målrettet regulering (søjle II) Miljø- og klimateknologi (søjle II)
--	--	--	--	--

Det bemærkes, at GLM-kravene udgør baseline for den støtte, der kan ydes under nationale ordninger og de frivillige arealordninger i CAP-planen. De flerårige arealordninger i søjle II og de nye etårige ordninger i søjle I, eco-schemes, skal derfor gå videre end GLM-kravene. Der kompenseres således alene for den indsats, der går videre end GLM-kravet.

Foruden GLM-kravene bidrager de lovbestemte forvaltningskrav i henhold til EU-retten (SMR). SMR-kravene under konditionalitet vil ikke i sig selv levere yderligere bidrag til miljø- og klimamålene. Dog vil de medføre en ekstra tilskyndelse for støttemodtagere til at overholde betingelserne fastsat i national lovgivning.

For at opnå en god samlet løsning og incitamentsstruktur i forhold til klima, miljø og biodiversitet er de fastlagte konditionalitetskrav og ordninger i CAP-planen tænkt sammen. Således sikres komplementaritet mellem konditionalitet og ordninger, der vedrører miljø- og klimarelaterede målsætninger.

Herudover vil der under den direkte støtte blive mulighed for, at det på landbrugsarealerne tillades, at en vis andel af marken må udelades fra landbrugsaktiviteter, hvorved der kan opstå småbiotoper i form af træer og buske, højt græs, vildt- og bivenlige tiltag og våde områder til gavn for biodiversiteten. Dette medfører, at der via den direkte støtte (basisindkomststøtte, (grundbetaling)) også opnås biodiversitetseffekter og sekundært klima- og miljøeffekter.

Målsætning D: At bidrage til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, herunder ved at reducere drivhusgasudledninger og øge kulstofbinding samt fremme bæredygtig energi

GLM 1, 2, 8 og 9 vil bidrage til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer.

- Vand- og klimaprojekter, herunder lavbundsprojekter, fosfor- og kvælstofvådområder samt fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder bidrager med effektive, varige reduktioner af landbrugets drivhusgasudledninger, tab af næringsstoffer til vandmiljøet og forbedring af miljøtilstanden. Særligt udtagning af kulstofrige lavbundsprojekter har potentiale til at yde markante reduktioner af drivhusgasudledninger. Fælles for indsatserne er, at der ved gennemførelse sker en reetablering af naturlige vandstandsforhold, hvormed kulstofpuljerne beskyttes og udvaskningen af næringsstoffer reduceres, hvilket endvidere vil have positive natur- og biodiversitetseffekter. Dertil forbedrer indsatserne landskabernes bufferkapacitet og dermed evnen til at tilbageholde vand opstrøms til for eksempel byer og infrastruktur.

- Måltrettet regulering og eco-scheme for ny reguleringsmodel, hvor der etableres efterafgrøder, vil medføre en øget kulstoflagring og reducere drivhusgasudledningen. Ordningen bidrager således både til at modvirke og tilpasse til klimaændringerne. Støtten til måltrettet regulering ligger udover baseline i form af GLM-krav. Støtten ydes således kun i forbindelse med ulemper som følge af krav, der går ud over GLM-krav, samt betingelser for bevarelse af landbrugsareal.
- Privat skovrejsning bidrager til, at landbrugsjorder konverteres til skov som kan optage og lagre CO₂ fra landbruget. Etablering af skov kan have synergier til GLM 2 og GLM 8, hvad angår tilpasning og modvirkning af klimaændringer.
- Herudover vil eco-scheme for ekstensivering med slæt bidrage til nedbringelse af drivhusgasudledningerne fra landbrugsfladen. Ordningen bidrager til en gradvis udpining af næringsstofindholdet i jorden gennem slæt (bortfjernelse af biomassen) og forbud mod gødskning, og kan således medvirke til at begrænse fosfortab og metanudslip ved senere etablering af lavbunds- eller kvælstof- og fosforvådområdeprojekter. Gødningsforbuddet vil endvidere reducere kvælstofudvaskningen. Ordningen komplementerer GLM 2, som omfatter krav om reduceret kvælstofnorm for afgrøder, der dyrkes på kulstofrige jorder med minimum seks pct. organisk indhold.
- Omdriftstiden bliver forlænget via eco-schemet for miljø- og klimavenligt græs på landbrugsarealerne, hvorved der opnås en højere effekt i henhold til miljø og klima på græsarealerne. Ordningen vil bidrage med en kulstofopbygning, og desuden vil græsarealet mindske kvælstofudvaskningen i sammenligning med andre afgrøder. Ordningen kan medvirke til, at arealer med græs fremmes og til at permanent græs (GLM 1) opretholdes, da ordningen kan medvirke til, at flere arealer overgår til permanent græs.
- Eco-schemet for økologisk arealstøtte har en arealmæssig klimaeffekt i forbindelse med omlægning fra konventionelt landbrug til økologisk landbrug. Selvom der ses synergier til GLM kravene 1, 2, 7, 8 og 9, er der ikke et sammenfald med økologireglerne, og kravene påvirker således ikke baseline for økologisk arealstøtte. GLM-kravene og økologisk arealstøtte vil derved komplementere hinanden indbyrdes.
- Miljø- og klimateknologi vil bidrage til den grønne omstilling ved at reducere miljø- og klimapåvirkningen fra den primære jordbrugs- og gartneriproduktion gennem investeringer i nye teknologier til reduktion af udledningen af klimagasser. Miljø- og klimateknologi har synergier til etablering af anlæg grøn bioraffinering og eco-schemet for planter. Eco-schemet for planter vil øge dansk planteproduktion, som potentielt kan have afledt klimaeffekt med henblik på anvendelse som human føde og ved at mindske importen af proteinafgrøder fra verdensmarkedet til brug i dyrefoder.
- Eco-schemet for biodiversitet og bæredygtighed har en klimaeffekt i forhold til CO₂-ækv./ha i forbindelse med at arealerne går fra anvendelse til produktion til ingen produktion. Derudover er der med ordningen incitament til at blive i ordningen flere år i træk og derved at fastholde arealerne i længere tid end ét år, hvorved omfanget af brakarealet og arealer med småbiotoper på især omdriftsarealerne vil opnå en yderligere positiv klimaeffekt.
- Som noget nyt indføres bruttoarealmodellen, hvor der gives mulighed for på en del af de støtteberettigede arealer under den direkte støtte at give tilladelse til, at en vis andel af marken må udelades fra landbrugsaktiviteter. Dette medfører, at der via basisindkomststøtten (grundbetaling) kan opstå småbiotoper i form af træer og buske, højt græs, vildt- og bivenlige tiltag og våde områder til gavn for biodiversiteten og miljøet og sekundært give klimaeffekter.

Målsætning E: At fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning af naturressourcerne såsom vand, jord og luft, herunder ved at reducere afhængigheden af kemikalier

GLM 2, 3, 4, 5, 6 og 7 vil bidrage til målsætningen om at fremme en bæredygtig forvaltning af vand, jord og luft.

- Vand- og klimaprojekter vil bidrage til en bæredygtig udvikling af naturressourcerne. Det gælder kvælstof- og fosforvådområder, lavbundsprojekter og fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder, som blandt andet vil bidrage til nedbringelse af landbrugets udledninger af

drivhusgasser, næringsstofftab og forbedring af økologisk tilstand. Vandstandshævninger i forbindelse med vandprojekter er et effektivt tiltag til ophør af nedbrydning af jordernes kulstofpuljer og komplementerer herved i forhold til GLM 2. Effekten afhænger dog af den tidligere arealanvendelse, arealernes indhold af organisk kulstof og vandstandsforholdene efter projektets gennemførelse.

- Måltrettet regulering og eco-scheme for ny reguleringsmodel, hvor der for eksempel etableres efterafgrøder, har blandt andet en kulstoflagerende effekt, og vil bidrage til at reducere drivhusgasudledningen. Ordningen bidrager således til en bæredygtig udvikling af naturressourcerne.
- Eco-schemet for planter gavner miljøet ved at øge den nationale diversificering af dyrkningen af afgrøder. I dag dyrkes størstedelen af landbrugsarealet i Danmark med majs, korn og græs. Ordningen understøtter ydermere diversificering udover minimumskravet for GLM 7, da der kan ydes støtte til alle støtteberettigede hektar.
- Privat skovrejsning skal ligeledes bidrage til en bæredygtig udvikling af naturressourcerne ved etablering skov på arealer, der tidligere har været landbrugsjord, hvilket har synergier til GLM 1 og 2. Skovrejsning kan herudover beskytte indvindingsoplande og dermed grundvandsressourcen.
- Herudover bidrager eco-schemet for økologisk arealstøtte til at fremme en bæredygtig forvaltning. Eco-schemet erstatter økologisk arealtilskud som tilsagnsordning i søjle II og skal bidrage til at opretholde den økologiske drift af de ca. 300.000 ha, der allerede drives økologisk i Danmark (2020-tal), og samtidig bidrage til at øge det økologiske areal. Omlægning til økologisk drift har en kvælstofreducerende effekt set i forhold til det konventionelle landbrug generelt. Derudover vil der være effekter i forhold til reduktion i forbrug, belastning og udvaskning af pesticider. Økologisk drift medvirker desuden til opbygning og vedligehold af jordens frugtbarhed blandt andet grundet brugen af organisk gødning. GLM-kravene 1, 2, 8 og 9 falder ikke sammen med økologireglerne. Kravene vil således ikke påvirke baseline for økologisk arealstøtte, men komplementere ordningen.
- Eco-scheme for ekstensivering med slæt vil ligeledes bidrage til en bæredygtig forvaltning, idet ordningen ved et krav om stop for gødskning på omdriftsjorder og tilknyttede randarealer vil reducere kvælstofudvaskningen. Der vil endvidere kunne opnås gradvis udpining af næringsstoffer ved høst af biomasse. Ordningen går videre end GLM 2, der omfatter krav om reduceret gødningsnorm på kulstofrige jorder, som følger nationalt fastsatte regler for tilførsel af gødning til kulstofrige jorder.
- Miljø- og klimateknologi vil tilsvarende eco-scheme for økologisk arealstøtte og eco-scheme for ekstensivering med slæt bidrage til en bæredygtig forvaltning ved at støtte investeringer i teknologier til reduktion i næringsstof- og pesticidforbruget. Nedbringelsen kan bl.a. ske via gødningsteknologier og præcisionsprøjtning.
- Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed vil bidrage til at øge omfanget af brakarealer og arealer med småbiotoper på især omdriftsarealerne, og vil have en positiv effekt i forhold til miljø. Dette skyldes, at hverken brak eller småbiotoper må anvendes til produktion og derved heller ikke må dyrkes, gødskes eller sprøjtes i den periode, hvor de er forpligtet til at være udlagt under ordningen.
- Med bruttoarealmodellen bliver det muligt på en del af de støtteberettigede arealer under den direkte støtte at give tilladelse til, at en vis andel af marken må udelades fra landbrugsaktiviteter. Herved kan der opstå småbiotoper i form af træer og buske, højt græs, vildt- og bivenlige tiltag og våde områder. Idet disse områder har en kvælstofnorm på 0 opnås der også, at der via basisindkomststøtten (grundbetalingen) miljøeffekter foruden biodiversitetseffekter og sekundært klimaeffekter.

Målsætning F: At bidrage til at standse og vende tab af biodiversitet, forbedre økosystemtjenesterne og bevare levesteder og landskaber

GLM 1, 2, 4, 6, 8 og 9 vil bidrage til beskyttelse og forbedring af biodiversitet, landskaber og habitater.

- Udover de nævnte GLM-krav vil de to N2000-ordninger rydning og forberedelse til afgræsning og biodiversitetskov bidrage til beskyttelse og forbedring af biodiversiteten. Rydning og forberedelse til afgræsning (N2000) er en forberedende indsats, der vil beskytte og forbedre naturforholdene ved at skabe flere lysåbne og ekstensivt drevne arealer efterfølgende, mens biodiversitetskov (N2000) vil fremme og bevare biodiversiteten på privat- eller kommunalt ejede skovarealer med naturmæssig værdifuld skov.
- Ordningen pleje af græs- og naturarealer (N2000) bidrager til at beskytte og forbedre biotopforholdene og biodiversiteten på lysåbne natur- og landbrugsarealer. Udover komplementariteten med GLM 1 vil GLM 9 kravet om forbud mod omlægning eller pløjning gøre det mere attraktivt for landbrugerne at søge støtte under pleje af græs- og naturarealer (N2000).
- Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed vil bidrage til, at arealer tages ud af produktion i en periode, hvorved ordningen vil sikre levesteder for eksempelvis insekter og fugle. Ordningen er tilrettelagt således, at der er incitament for støttemodtagere til at blive i ordningen flere år i træk og derved at fastholde arealerne i længere tid end et år. Der vil være tale om fuld effekt, da der under GLM 8 er inkluderet dødvægt fra de elementer, der findes på arealerne i forvejen.
- Vand- og klimaprojekter (fosfor- og kvælstofvådområder, lavbundsprojekter og fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder) bidrager til forbedret vandmiljø gennem nedbringelse af kvælstof- og fosforudledning, reetablering af naturlige hydrologiske forhold og forbedring af de fysiske forhold i vandløb. Derudover vil fosfor- og kvælstofvådområder og lavbundsprojekter bidrage til at forbedre bevaringsstatusen for habitatnaturtyper og arter i det omfang, at projekterne gennemføres i tilknytning til de nationalt udpegede Natura 2000-områder. Vandområdeindsatser komplementerer GLM 2 i det omfang, hvor de placeres på kulstofrige jorder. Forbedring af de fysiske forhold i vandløb vil desuden kunne have en positiv effekt på biodiversiteten samt klimatilpasning.
- Måltrettet regulering har til formål at reducere kvælstofudledningen til vandmiljøet, da reguleringen medfører en lavere kvælstoftildeling samt udlæg af efterafgrøder (og alternativer). Den målrettede kvælstofregulering vurderes i overvejende grad at bidrage begrænset, men positivt til natur og biodiversitet. For så vidt angår naturindholdet på og i landbrugsjorden, vil den potentielle positive effekt opnås ved, at for eksempel efterafgrøder og braklægning øger fødegrundlaget for insekter og dermed for fugle, samt ved forbedrede levevilkår for flora og fauna i vandmiljøet. Indsatsen spiller sammen med hhv. GLM 6 og GLM 8.
- Via eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs vil omdriftstiden på landbrugsarealerne blive forlænget, hvorved der opnås en afledt positiv effekt i form af øget biodiversitet i jordbundsfaunaen. Desuden bidrager ordningen til at forebygge udvaskning af kvælstof samt opbygning af jordens frugtbarhed og pulje af organisk materiale. Ordningen kan medvirke til, at arealer med græs fremmes, og til at permanent græs (GLM 1) opretholdes, da ordningen kan medvirke til, at flere arealer overgår til permanent græs.
- Eco-scheme for ekstensivering med slæt vil have en positiv effekt på biodiversiteten på arealer, der er i omdrift forud for tiltaget. Dette afhænger dog blandt andet af tidspunktet for slæt. GLM 2 omfatter restriktioner i forhold til pløjning af § 3-arealer på jorder med mindst 12 pct. organisk kulstof, men kravet påvirker ikke baseline for ordningen, da § 3-arealerne ikke vil indgå i udpegningsgrundlaget. I forhold til GLM 9 om pløjeforbud på visse kulstofrige jorder i Natura 2000-områder er det forventningen, at kravet vil blive rettet mod permanente græsarealer i miljøfølsomme områder i Natura 2000. 99,9 pct. af disse arealer vil være §3-arealer og ordningen vil således ikke overlappende med GLM 9.
- Der vil herudover være positive effekter i forhold til biodiversitet ved eco-scheme for økologisk arealstøtte. Der regnes generelt med 30 pct. øget biodiversitet på økologiske marker og tilstødende levesteder sammenlignet med konventionelle marker. Eco-scheme for økologisk arealstøtte vil komplementere GLM-kravene 1, 2, 7, 8 og 9. Vedrørende GLM 8 skal det særligt bemærkes, at der ikke vurderes at være et sammenfald med økologireglerne/støttebetingelserne, da disse ikke indeholder et krav om, at en minimumsandel af landbrugsarealet skal være udlagt med ikke-produktive elementer. Da der ikke er sammenfald med økologireglerne og kravene, påvirkes baseline for økologisk arealstøtte ikke.

- Med bruttoarealmodellen gives der mulighed for på en del af de støtteberettigede arealer under den direkte støtte at give tilladelse til, at en vis andel af marken må udelades fra landbrugsaktiviteter. Herved kan der opstå småbiotoper i form af træer og buske, højt græs, vildt- og bivenlige tiltag og våde områder til gavn for biodiversiteten. Dette medfører, at der via basisindkomststøtten (grundbetalingen) også opnås biodiversitets- og miljøeffekter og sekundært klimaeffekter.

Der vil ligeledes indgå ordninger og indsatser i CAP-planen og nationale indsatser uden for CAP-planen, der ikke direkte spiller sammen med konditionalitetskravene, men som ikke desto mindre bidrager til at imødekomme de grønne målsætninger. Det gælder herunder blandt andet forbedrede rammer for skovlandbrug.

Forbehold i relation til planlagte ordninger

Der ydes via CAP-planen støtte til slagtepræmien for kvier, tyre og stude, som i praksis vil understøtte en fortsat produktion af oksekød i Danmark. Ligeledes kan en betaling for at forlænge omdriftstiden for græsarealer under eco-schemes, der øger kulstofopbygningen, samtidig forbedre økonomien for kvæg- og mælkeproducenter. Produktion af oksekød har en negativ klimapåvirkning, da der udledes metan fra dyrenes fordøjelsessystemer og fra husdyrgødningen.

3.1.3 Explanation on how to achieve the greater overall contribution set out in Article 105

I nærværende følger en præsentation af nye tiltag, ændrede og nye GLM-krav samt en gennemgang af nye ordninger, der introduceres i den danske CAP-plan. Følgende nye tiltag og indsatser skal ses som supplement til allerede eksisterende indsatser med målrettede natur-, miljø-, og klimaformål. De nye tiltag og indsatser vil således bidrage til et øget ambitionsniveau inden for miljø- og klimarelaterede målsætninger.

Ny bruttoarealmodel og nye produktionsformer under den direkte støtte

Bruttoarealmodellen er en ny model for støtteberettigede arealer, hvor landbrugeren får mulighed for at undlade at udøve landbrugsaktivitet på dele af sin landbrugsjord uden at miste landbrugsstøtte. Omfanget af småbiotoper og andre arealer til gavn for naturen og biodiversiteten øges derved. Herudover vil der i medfør af definitionerne af støtteberettigede arealer være mulighed for at drive skovlandbrug, hvor arealer indeholder frugt/bær/nøddetræer i kombination med andre afgrøder eller græs f.eks. med dyrehold. Den øgede afgrødediversificering, herunder flerårige afgrøder, medvirker til, at flere arter kan udnytte arealet som levested og spredningskorridor.

Ændringer af GLM-krav

Ved fastlæggelse af GLM-kravene er der blandt andet taget hensyn til hovedmålsætningerne i bilag III til CAP-plan forordningen med henblik på at forbedre resultaterne af miljø- og klimaelementerne i GLM-normerne.

Den danske implementering af GLM-kravene vil i reformperioden 2023-2027 for de fleste af kravene være en videreførelse af eksisterende krav. Det drejer sig om GLM 1, 3, 4, 5 og 9.

GLM 7 omfatter delvist en videreførelse af det nuværende grønne krav om flere afgrødetyper, der forventes at overgå til et krav om flere afgrødekategorier, hvor hovedafgrøden højst må udgøre 70 pct. af bedriftens omdriftsarealer, på nær arealer med flerårige afgrøder, græs og andet grøntfoder samt arealer, der ligger brak. Hertil følger en række undtagelser.

GLM 2 er et nyt krav, som skal bidrage til beskyttelse af kulstofrige jorder med minimum 6 pct. organisk kulstof i jorden, hvilket skal yde en indirekte beskyttelse af kulstofindholdet i jorden ved at gøre dyrkningen af arealerne mindre attraktivt.

GLM 6 er en delvis videreførelse af det indeværende GLM 4-krav om minimum plantedække på braklagte arealer. GLM 6 skal bidrage til at beskytte jorden i den mest følsomme periode ved at sikre jorddække på mindst 60 pct. af bedriftens omdriftsareal (undtaget omdriftsgræs) samt areal med permanente afgrøder.

GLM 8 omfatter en delvis videreførelse af de nuværende grønne krav om miljøfokusområder med væsentlige ændringer.

Formuleringen af GLM-kravene sikrer, at der skabes incitament og mulighed for landbrugerne til at søge støtte til ordninger, som bidrager med en indsats, der går ud over GLM-kravet. Dette gælder særligt GLM 2. De formulerede GLM-krav skal ses i sammenhæng med de øvrige ordninger og afsatte midler til formålene.

GLM-krav, der vil bidrage til klima-, miljø-, og biodiversitetseffekter

Via GLM 1 opretholdes en relativ andel af permanente græsarealer, ligesom der i GLM 2 fastlægges krav om minimum beskyttelse af kulstofrige jorder. GLM 2-kravet er en reduceret kvælstofnorm på kulstofrige jorder med minimum seks pct. organisk kulstof i jorden, hvilket skal yde en indirekte beskyttelse af kulstofindholdet i jorden ved at gøre dyrkningen af arealerne mindre attraktivt. GLM 2 indeholder derudover et krav om, at jorder med mindst 12 pct. organisk kulstof, og som er beskyttet under § 3 i Naturbeskyttelsesloven, ikke må pløjes. I GLM 9 fastlægges et forbud mod pløjning af visse permanente græsarealer. Disse krav – og særligt GLM 2 – vil lægge et minimum for kulstofbeskyttelse og for målrettede, frivilligt kompenserede indsatser under CAP, hvorved de grønne målsætninger forfølges.

GLM 1 og GLM 9 bidrager endvidere med klimaeffekter, da disse omhandler opretholdelse af arealer klassificeret med permanent græs. Arealer klassificeres som permanent græs, hvis de har været udlagt med græs i mere end fem på hinanden følgende år.

GLM 8 om krav om udlægning af mindst fire pct. ikke-produktive elementer på bedriftens omdriftsareal til biodiversitet (ikke-produktive områder) pålægger landbrugerne at udlægge over 80.000 ha arealer med ikke-produktive elementer. Med krav om udlægning af fire pct. ikke-produktive elementer med følgende elementer brak, blomsterbrak, bestøverbrak, markbræmmer, småbiotoper, markkrat, GLM-søer, GLM-fortidsminder og tre-meter bræmmer, forventes bidraget at føre til mere end fordobling af ikke-produktive arealer på omdriftsarealerne sammenlignet med i dag, hvilket giver bedre vilkår for biodiversiteten i landbrugslandskabet i form af flere levesteder og spredningskorridorer. Biodiversitetseffekten forventes at resultere i flere levesteder for dyr og planter pr. år samt permanente levesteder gennem hele reformperioden. Kravet er også gældende for økologer og vil udover biodiversitetseffekterne også have en klima- samt kvælstofeffekt. Det forventes at en andel af landbrugerne, vil forpligte sig til at udlægge mindst syv pct. ikke-produktive elementer via eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed, idet GLM 8-kravet derved nedsættes til tre pct., hvorved der opnås ekstra støtte via eco-schemet for udlægning af mindst fire pct. ikke produktive-elementer.

Nye ordninger med klima-, miljø- og biodiversitetseffekter

Nedenfor følger en gennemgang af nye ordninger, der introduceres med den danske CAP-plan. Følgende ordninger supplerer allerede eksisterende ordninger med målrettede natur-, miljø-, og klimaformål. De nye ordninger vil således bidrage til et øget ambitionsniveau inden for miljø- og klimarelaterede målsætninger.

- **Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs** vil forlænge omdriftstiden på landbrugsarealerne, hvorved der opnås en højere effekt på miljø og klima på græsarealerne. Ordningen vil bidrage med en kulstofopbygning, og desuden vil græsarealet mindske kvælstofudvaskningen sammenlignet med andre afgrøder. Hertil kommer, at der opnås øget biodiversitet i jordbundsfaunaen.
- **Eco-scheme for ekstensivering med slæt** skal bidrage til nedbringelse af drivhusgasudledningerne fra landbrugsfladen gennem en midlertidig ekstensivering af

lavbundsjord. Samtidig har ordningen som mål at understøtte klimamålsætningerne i et længere perspektiv i kraft af at bidrage til en gradvis udpining af næringsstofindholdet i jorden, særligt i forhold til fosfor, og dermed forberede arealerne til permanent udtagning og etablering af vådområder. Ordningen kan desuden medvirke til at fremme status for næringsfattige naturtyper og have en svag positiv effekt på biodiversiteten, såfremt arealerne er i omdrift forud for tiltaget. Den bortfjernende biomasse kan blandt andet indgå som bæredygtig biomasse i bioraffinerings- eller bioenergi fremstillingsprocesser og således bidrage til den grønne omstilling af landbruget.

- **Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder (vand- og klimaprojekter)** bidrager til forbedring af miljøtilstanden i vandløb ved restaurering af ådale og etablering af miniådale. Indsatserne omfatter genskabelse af de naturlige hydrologiske forhold, blandt andet ved lukning af dræn og grøfter og genskabelse af naturlige vandløbsforløb eller ved at omlægge og hæve vandløbsbunden i vandløb. Det forventes, at der vil være en positiv synergi i forhold til klimatilpasning, og at ordningen kan bidrage til reduktion af udledning af næringsstoffer. Endvidere er der positive effekter i forhold til biodiversitet, idet indsatserne forbedrer natur- og miljøtilstanden i og ved vandløb og øger sammenhængen mellem naturområder (spredningskorridorer).
- **Eco-scheme for planter** bidrager til at øge den nationale diversificering af dyrkningen af afgrøder, da størstedelen af landbrugsarealet i Danmark i dag dyrkes med majs, korn og græs. Øget diversificering vil være til gavn for miljøet, ligesom en øget dansk planteproduktion vil potentiel have gavnlig klimaeffekt med henblik på anvendelse som human føde og ved at mindske importen af proteinafgrøder fra verdensmarkedet til brug i dyrefoder.
- **Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed** vil bidrage til, at arealer tages ud af produktion i en periode. Der er tale om en etårig forpligtelse, hvorefter arealerne kan indgå i driften igen, hvorfor effekterne vil være mere begrænsede, end hvis der var tale om flerårige forpligtelser. Dog er der incitament til at arealerne kan være taget ud af produktion i flere år. Ordningen vil bidrage til at sikre levesteder for f.eks. insekter og fugle og understøtte forpligtelser under fugle- og habitatdirektiverne samt nitrat- og vandrammedirektivet. Ordningen bidrager også med klimaeffekter og kan på sigt bidrage til yderligere klimaforpligtelser, da der er incitament til at blive i ordningen flere år i træk og derved fastholde arealerne i længere tid end ét år. Der vil være tale om fuld effekt, da der ikke er nogen dødvægt.

Den danske implementering af nye støtteordninger skærper indsatsen inden for natur-, miljø- og klimaområdet. De beskrevne støtteordninger bygger ovenpå allerede eksisterende indsatser og bidrager herved til et øget fokus og ambitionsniveau i forhold til tidligere.

Den danske implementering af de valgte støtteordninger med klima-, miljø-, og biodiversitetseffekter vil desuden bidrage til opfyldelse af EU's grønne mål samt flere direktiver og forordninger. Det gælder blandt andet eco-scheme for ny reguleringsmodel, eco-scheme for ekstensivering med slæt samt vand- og klimaprojekter, der har sammenhæng til udmøntning af forpligtelserne under vandrammedirektivet. Eco-scheme for økologisk arealstøtte bidrager ikke direkte til direktivimplementering, men bidrager indirekte via en reduceret miljøpåvirkning til implementering af nitrat- og vandrammedirektivet. Det gælder desuden også eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs, der indirekte medvirker til implementering af nitrat- og vandrammedirektivet ved en reducerende miljøpåvirkning.

Eco-scheme for ny reguleringsmodel, eco-scheme for økologisk arealstøtte, eco-scheme for ekstensivering med slæt, etablering af anlæg til grøn bioraffinering og miljø- og klimateknologi mv. bidrager endvidere til regeringens klimainsats, særligt hvad angår udtagning af kulstofrige jorder, og EU's klimaforpligtelser blandt andet byrdefordelingsforordningen.

Støtteordningen pleje af græs- og naturarealer (N2000) bidrager til at beskytte og forbedre biotopforholdene og biodiversiteten på lysåbne natur- og landbrugsarealer og bidrager således til implementering af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne (Natura 2000-direktiverne). Det gælder også eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed, der sikrer levesteder for eksempel insekter og fugle, og således understøtter forpligtelser under fugle- og habitatdirektiverne samt nitratdirektivet og vandrammedirektivet, som derigennem skal bidrage til EU-målet om ti pct. forskelligartede

landskabstræk for at sikre sammenhæng mellem levesteder. Danmarks implementering af bruttoarealmodellen har netop fokus på at øge biodiversiteten på markerne. Det samme gælder for GLM 8 samt en række af eco-schemes, hvor der vil være en sammenhæng til EU's biodiversitetsstrategi for så vidt angår bestøver, agerlevende dyr og fugle, samt pesticidpåvirkning.

Derudover vil eco-scheme for økologisk arealstøtte understøtte en stigning i det økologiske areal og dermed bidrage til jord-til-bord strategien, der har en ambition om, at 25 pct. af landbrugsarealet skal være økologisk dyrket i EU i 2030. Regeringens mål er en fordobling af det økologiske areal i 2030. I første omgang afsættes budget til en stigning i det økologiske areal i 2023 og 2024, hvorefter indsatsen er planlagt revurdere. Et øget økologisk areal kan ligeledes fremme beskyttelsen af grundvand, herunder på sårbare arealer, der anvendes til drikkevand, og bidrage til at nedsætte pesticidbelastningen og understøtte jord-til-bord strategiens målsætninger om pesticidreduktion.

3.1.4 Explanation of how the environmental and climate architecture of the CAP Strategic Plan is meant to contribute to already established long-term national targets set out in or deriving from the legislative instruments referred to in Annex XI

Den danske implementering af miljø- og klimaarkitekturen vil bidrage til at nå langsigtede mål i de nationale miljø- og klimahandlingsplaner, som bidrager til at understøtte implementeringen af EU-lovgivning inden for miljø og klima, jf. bilag XIII til CAP-plan forordningen.

Klimahandlingsplan, herunder lavbundsprojekter

Den nationale klimahandlingsplan skal bidrage til reduktion af drivhusgasudledningen. Flere af indsatserne i CAP-planen, herunder vand- og klimaprojekter (lavbundsprojekter, kvælstofvådområder og fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder), eco-scheme for ny reguleringsmodel, eco-scheme for ekstensivering med slæt, eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed, eco-scheme for økologisk arealstøtte, privat skovrejsning, eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs, GLM 8 og bruttoarealmodellen vil understøtte målsætningerne i CAP-planen. Det sker ved at reduktion af drivhusgasudledninger og lagring/fastholdelse af kulstof i jorden.

Lavbundsprojekter har som mål at tage kulstofholdige landbrugsjorder ud af drift for at reducere landbrugets udledning af drivhusgasser. Projekterne etableres overvejende på kulstofrige jorder. Både Miljøstyrelsen, Naturstyrelsen og forvaltningsmyndigheden yder på forskellig vis støtte til projekter, som samlet set vil understøtte målet om at reducere Danmarks udledning af drivhusgasser med 70 pct. frem mod 2030. Nedbringelsen af drivhusgasudledningen bidrager til opfyldelse af EU-direktiverne om drivhusgasudledning, jf. bilag XIII til CAP-plan forordningen (EU's miljø- og klimarelaterede direktiver).

Vandområdeplanerne

Vandområdeplanerne er en samlet plan for at forbedre det danske vandmiljø. De skal blandt andet sikre renere vand i Danmarks kystvande, søer, vandløb og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. Via etablering af nye vådområder, herunder lavbundsprojekter, minivådområder, fosfor- og kvælstofvådområder (vand- og klimaprojekter), reduceres udledningen af kvælstof og fosfor til vandmiljøet, som således bidrager til understøttelse af vandområdeplanerne, hvorved implementering af EU's direktiver i relation til vandforanstaltningerne oplistet i bilag XIII ligeledes understøttes.

Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder (vand- og klimaprojekter) skal medvirke til at reetablere naturlige hydrologiske forhold og genoprette gode fysiske forhold, herunder gydeområder, hvorved mange vandløb får nyt liv med flere fisk og planter. Vandområdeplanernes målsætning om "god økologisk tilstand", dvs. at skabe gode forhold for dyr og planter understøttes blandt andet via vandmiljøindsatserne i CAP-planen, hvor naturlige hydrologiske forhold mv. genskabes, som øger natur og biodiversiteten i vandmiljøerne.

Nitrathandlingsplaner

Nitrathandlingsplanen er et landsdækkende program, som har til formål at beskytte vandmiljøet mod forurening af nitrater fra landbruget. Vådområdeindsatserne i CAP-planen og et øget økologisk areal vil bidrage til næringsstofudledning fra landbrugsarealerne og herved understøtte direktiver om nedbringelse af næringsstofudledninger og således understøtte EU's nitratdirektiv.

Det danske skovprogram

Målet med det danske skovprogram er blandt andet, at 20-25 pct. af Danmarks areal skal være dækket af skovlandskaber inden udgangen af det 21. århundrede, og at øge optag samt lagre af CO₂ fra atmosfæren. Skovordningerne i CAP-planen vil bidrage til opfyldelse af målet og derved bidrage opfyldelse af mål sat i EU-direktiver om drivhusgasudledning.

Herudover har det danske skovprogram et mål om at øge biodiversitet via sikring og bevaring af naturtyper, vilde planter, dyr og fugle. En øget indsats i de danske skove vil have væsentlig effekt på biodiversiteten og have stor effekt i forhold til at fremme forholdene for en lang række truede arter. De langsigtede mål i det danske skovprogram samt indsatsen for urørt skov understøttes af CAP-planens støtteordninger vedrørende biodiversitetsskov (N2000) og pleje af græs- og naturarealer (N2000) ved at øge hensynet til biodiversiteten i de danske skove, hvilket vil bidrage til implementering af EU-direktiver om habitat og fuglebeskyttelse oplistet i bilag XIII til CAP-plan forordningen.

Natur- og biodiversitetspakken

Natur- og biodiversitetspakken skal fremme natur og biodiversitet i Danmark og bidrage til at bremse naturens tilbagegang bl.a. med udlæg af mere urørt skov og etablering af naturnationalparker. Urørt skov skaber gunstige vilkår for forskellige arter og gavner biodiversiteten, mens der med etableringen af naturnationalparker skabes sammenhængende naturområder, hvor plante- og dyreliv kan udfolde sig på mere naturlige præmisser. Vand- og klimaprojekter, skovordningerne, rydning og forberedelse til afgræsning (N2000) samt pleje af græs- og naturarealer (N2000) i CAP-planen komplementerer natur- og biodiversitetspakken og bidrager samtidig til implementering af EU-direktiver om beskyttelse af vilde fugle og bevaring af naturtyper.

Natura 2000-planerne

Formålet med Natura 2000-planerne er at beskytte og bevare mere end 200 naturtyper, 700 arter af planter og dyr samt over 170 fuglearter i EU. Natura 2000-områderne består af et eller flere habitatområder og/eller fuglebeskyttelsesområder udpeget efter henholdsvis EU's habitatdirektiv og fuglebeskyttelsesdirektiv. Natura 2000-planerne understøttes via ordningen biodiversitetsskov (N2000), pleje af græs- og naturarealer (N2000) og rydning og forberedelse til afgræsning (N2000), som bidrager til opfyldelse af EU's habitat- og naturbeskyttelsesdirektiver.

Pesticidstrategi 2017-2021

Pesticidstrategien har til formål at nedbringe pesticidbelastningen gennem en langvarig og målrettet indsats i Danmark. Det skal blandt andet ske ved begrænset brug af pesticider, som understøttes gennem eco-scheme for økologisk arealstøtte og investeringsordningen miljø- og klimateknologi, for således at understøtte EU-direktiver om en bæredygtig anvendelse af pesticider.

Desuden kan gødnings- eller dyrkningsfrie arealer i nitratfølsomme indvindingsoplande bidrage til beskyttelse af grundvand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget.

3.1.5 Where relevant, CAP contribution towards LIFE projects

Ikke relevant.

3.2 Overview of the generational renewal strategy

Af den danske behovsanalyse er der identificeret behov, som bør adresseres for at opnå den specifikke målsætning om at "tiltrække unge landbrugere og fastholde unge landbrugere og andre nye landbrugere og fremme bæredygtig virksomhedsudvikling i landdistrikterne". For at kunne adressere identificerede behov introduceres der i den danske CAP-plan etableringsstøtte tilsigtet unge landbrugere og gartnere. Således gives der i CAP-plan forordningens artikel 75 mulighed for at yde støtte til etableringen af unge landbrugere og gartnere. Hovedformålet med ordningen er at understøtte unge landbrugeres mulighed for en succesfuld etablering og overtagelse af landbrugs- og gartnerbedrifterne samt fastholdelse. En indsats der skal sikre generationsskiftet i dansk landbrug og gartneri, og som hermed understøtter identificerede behov. Udover at bidrage til CAP-plan forordningens specifikke målsætning SO7 (G), skal etableringsstøtten ligeledes være med til at sikre, at Danmark lever op til kravet om at anvende tre pct. af den direkte landbrugsstøtte på unge landbrugere og gartnere.

3.2.1 Where relevant, CAP contribution towards Erasmus projects

Ikke relevant.

3.3 Explanation on how the interventions under coupled income support as referred to in Subsection 1 of Section 3 of Chapter II of Title III are consistent with the Water Framework Directive - 2000/60/EC

I CAP-planen indføres der fem sektorspecifikke ordninger, hvoraf tre er koblede støtteordninger, herunder slagtepræmie, ko-præmie og koblet støtte til stivelseskartofler. Slagtepræmieordningen bidrager til at skabe en stabil indkomst og modstandsdygtighed med henblik på øget fødevarer sikkerhed og stabilitet i kvægsektoren, og i gennem højere priser på spædekælve, også i mejerisektoren. Ko-præmie understøtter primært danske producenter af malkekvæg samt kødkvægsektoren via støtte til køer. Herudover introduceres en koblet støtteordning til producenter af stivelseskartofler.

De tre koblede støtteordninger skal sikre rentabilitet som følge af lavere indkomststøtte i kraft af betalingsrettighedernes afskaffelse. Der er identificeret behov for støtte for at sikre modstandsdygtigheden i landbruget i forhold til at udnytte de fremtidige eksportmuligheder på nær- og fjernmarkeder. Via ordningerne sikres en tilstrækkelig produktion af danskproducerede fødevarer til at honorere efterspørgslen. Ordningerne vurderes at bidrage til en tilstrækkelig rentabilitet hos producenterne og er dermed afgørende for at opretholde produktionen. Slagtepræmieordningen skal, udover at sikre en økonomisk bæredygtig sektor, bidrage til at have fortsat fokus på at mindske antallet af aflivninger ved fødslen samt mindske eksporten af spædekælve, som har været stigende i de seneste år. Støtten skal indirekte sikre en højere dyrevelfærd. De tre ordninger strider ikke mod de fastsatte rammer i vandrammedirektivet om beskyttelse af vandløb og søer, kystvande og grundvand.

Udover den koblede støtte til kvægsektoren, mejerisektoren samt stivelseskartofler, indføres der to yderligere markedsordninger i CAP-planen. Det drejer sig om en række interventionstyper i den danske biavlsektor samt en række interventionstyper målrettet producentorganisationer for frugt og grønt. I modsætning til ordningerne for slagtepræmie, ko-præmie og stivelseskartofler er markedsordningerne obligatoriske for medlemsstaterne at implementere.

3.4 Overview as regards the aim of fairer distribution and more effective and efficient targeting of income support

Danmark vil ikke gøre brug af omfordelingsbetaling.

Justifications on the derogation related to second subparagraph of Article 29(1) and Article 98

Der er udarbejdet en analyse af de forventede ansøgere til de enkelte støtteordninger i søjle I (jf. i denne sammenhæng resultatindikator 6 i afsnit 2.3.1). Denne analyse viser, at der vil være en overvægt af

bedrifter under 68,8 ha, som er gennemsnitsstørrelsen for et landbrug i Danmark, der vil ansøge om støtte under eco-schemes og koblet støtte i form af slagtepræmie. Analysen viser, at bedrifter under 68,8 ha på den baggrund forventeligt vil modtage ca. seks pct. mere i støtte i perioden 2023 til 2027 end bedrifter, der er større end 68,8 ha.

Betalingsrettighederne afskaffes fra den 1. januar 2023. Det vil også medføre en omfordeling af støtten, fordi nogle landbrugere i dag modtager mere i støtte end andre per hektar. Der vil primært være en omfordeling fra kvægsektoren og sektoren for stivelseskartofler til andre sektorer, men også en omfordeling fra større landbrug til mindre landbrug.

Afskaffelsen af betalingsrettigheder vil i alt omfordele ca. to mia. kr. Det er et betydeligt beløb, og visse landbrugere vil blive berørt ekstra meget. Det vil derfor være med risiko for et øget antal konkurser og insolvens, hvis der indføres omfordelingsbetaling oveni en afskaffelse af betalingsrettighederne, hvilket vil medføre en mindre effektiv udnyttelse af midlerne.

Slutteligt skal det nævnes, at behovsanalysen ikke indikerer et behov for omfordelingsbetaling i Danmark.

3.5 Overview of the sector-related interventions

3.5.1 Fruit and Vegetables

Ordningens formål er at understøtte anerkendte producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren med støtte med henblik på at koncentrere udbuddet af produkter, sikre afsætning af medlemmernes produkter, forbedre producentorganisationernes konkurrenceevne og reducere miljø- og klimapåvirkning. Koncentrationen af udbuddet skal medvirke til at styrke producenternes markedsposition over for aftagerne.

Producentorganisationer inden for frugt- og grøntsagssektoren, der er anerkendt i Danmark, og som opretter en driftsfond, kan søge om støtte til at gennemføre driftsprogrammer, der skal styrke medlemmernes produktion og afsætning.

På baggrund af positive erfaringer med den nationale strategi for bæredygtige driftsprogrammer i frugt og grøntsagssektoren i Danmark, december 2018, videreføres indsatser, som er defineret i strategien.

Producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren kan gennemføre aktioner under interventionstyper, jf. art. 47, stk. 1, litra a) – i) samt art. 47, stk. 2, litra f) – l). De valgte interventionstyper er nærmere beskrevet i kapitel 5.

De valgte interventionstyper under ordningen producentorganisationer for frugt og grønt skal bidrage til opfyldelse af de specifikke målsætninger, jf. artikel 6, stk. 1, litra a, b, c, d, e, f, i, og de sektormæssige mål, jf. artikel 46, samt tilhørende resultatmål.

Overgang af godkendte driftsprogrammer til CAP-planen

De to nuværende driftsprogrammer gennemføres i henholdsvis 2019-2023 og 2020-2022. Overgangen til CAP-planen reguleres af bestemmelserne i artikel 5, stk. 6 i forordning (EU) 2021/2117 om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013. Driftsprogrammet, som gennemføres i 2019-2023, kan blive ændret i overensstemmelse med forordningen om CAP-planer, erstattet med et nyt driftsprogram i henhold til reglerne i CAP-plan forordningen, eller fortsætte under de gældende regler i henhold til forordning (EU) nr. 1308/2013. Producentorganisationen skal vælge én af de tre muligheder og anmode herom senest 15. september 2022. Derfor antages det, at der under CAP-planen vil gives støtte til ét driftsprogram i 2023 og to driftsprogrammer i 2024-2027, såfremt den ene producentorganisation vælger at færdiggøre deres eksisterende driftsprogram under overgangsbetingelserne.

Synergi og samspil med andre ordninger

Der kan være snitflade til andre EU- og nationale ordninger, idet nogle af de støtteberettigede teknologier også kan støttes under ordninger til landdistriktsudvikling. Forskning og udvikling af bæredygtige produktionsmetoder inden for frugt- og grøntsagsproduktion kan også støttes under GUDP (Grønt Udviklings- og demonstrationsprogram), der er en national ordning. Der er under EU's promotion-ordning mulighed for at søge om støtte til salg fremstød, som også er en aktion i frugt- og grøntsagssektoren.

3.5.2 Apiculture products

Formålet med ordninger i sektoren for biavlprodukter er at forbedre de generelle betingelser for produktion og afsætning af biavlprodukter.

Under de valgte fem interventionstyper, som er beskrevet nærmere i kapitel 5, vil der kunne støttes gennemførelse af projekter. Beskrivelsen i kapitel 5 er overordnet, da de helt konkrete tiltag, der vil blive udført under de enkelte interventionstyper, afhænger af de indkomne projektansøgninger og af hvilke projekter, der får tilsagn.

Ordningen i sektoren for biavlprodukter, jf. artikel 42, litra b) indeholder følgende interventionstyper/indsatser:

- Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv., jf. artikel 55, stk. 1, litra a
- Investeringer i materielle og immaterielle aktiver samt andre aktioner mv., jf. artikel 55, stk. 1, litra b
- Programmer for forskning, jf. artikel 55, stk. 1, litra f
- Salgs fremstød, kommunikation, markedsføring mv., jf. artikel 55, stk. 1, litra g
- Aktioner til forbedring af produktkvaliteten, jf. artikel 55, stk. 1, litra h

De valgte interventionstyper under ordningen for biavlprodukter skal bidrage til opfyldelse af de specifikke målsætninger, jf. artikel 6, stk. 1, litra a, b, d, f, g og i, samt tilhørende resultatmål.

<i>Udvalgte målsætninger, jf. artikel 6</i>	<i>Sammenhæng mellem de valgte målsætninger og interventionstyper</i>	<i>Udvalgte interventionstyper, jf. artikel 49</i>
a) At støtte en bæredygtig landbrugsindkomst og modstandsdygtighed i landbrugssektor i hele Unionen med henblik på at øge fødevarer sikkerheden på lang sigt og mangfoldigheden i landbruget samt sikre en økonomisk bæredygtig landbrugsproduktion i Unionen	Målsætning a understøttes af interventionstyper 1), 2), 3), 4), 5)	1) Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv. jf. art. 49, stk. 1, litra a 2) Investeringer i materielle og immaterielle aktiver samt andre aktioner mv. jf. art. 49, stk. 1, litra b 3) Programmer for forskning jf. art. 49, stk. 1, litra f
b) At øge landbrugets konkurrenceevne og styrke markedsorienteringen både på kort og lang sigt, herunder større fokus på forskning,	Målsætning b understøttes af interventionstyper 1), 3), 4), 5)	4) Salgs fremstød, kommunikation, markedsføring mv. jf. art. 49, stk. 1, litra g

teknologi og digitalisering		5) Aktioner til forbedring af produktkvaliteten jf. art. 49, stk. 1, litra h
d) At bidrage til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, herunder ved at reducere drivhusgasudledninger og øge kulstofbindingen samt fremme bæredygtig energi	Målsætning d understøttes af interventionstyper 1), 3)	
f) At bidrage til at standse og vende tab af biodiversitet, forbedre økosystemtjenesterne og bevare levesteder og naturlandskaber	Målsætning f understøttes af interventionstyper 1), 3)	
g) At tiltrække og fastholde unge landbrugere og andre nye landbrugere og fremme bæredygtig virksomhedsudvikling i landdistrikterne	Målsætning g understøttes af interventionstyper 1)	
i) At forbedre det europæiske landbrugs reaktion på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder kravene til høj kvalitet, sikre og nærende fødevarer, der er produceret på bæredygtig vis, reduktion af madspild samt forbedring af dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobielle resistanser.	Målsætning i understøttes af interventionstyper 1), 3), 4), 5)	

Nedenfor følger en begrundelse for valg af målsætninger og interventionstyper og af, hvordan de valgte interventionstyper bidrager til opnåelse af de valgte specifikke målsætninger i CAP-plan forordningen artikel 6, jf. artikel 55, stk. 1 og stk. 2 i CAP-plan forordningen.

a) At støtte en bæredygtig landbrugsindkomst og modstandsdygtighed i landbrugssektoren i hele Unionen med henblik på at øge fødevarerikigheden på lang sigt og mangfoldigheden i landbruget samt sikre en økonomisk bæredygtig landbrugsproduktion i Unionen.

Honningbierne er vigtige, fordi de bestøver en række forskellige afgrøder på landbrugsarealer og i frugt- og bæravl. Honningbiernes bestøvningsarbejde er alene i kulturafrøderne værdisat til omkring en milliard kr. årligt i Danmark, jf. [Miljø- Fødevarerministeriets Biavlstrategi 2016-2019](#), side 4.

Ligeledes er det vigtigt, at biavlens selv er bæredygtig og modstandsdygtig. Dette kan ske gennem investeringer under interventionstype 2. Interventionstyperne er endvidere med til at sikre rådgivning (interventionstype 1) og forskning (interventionstype 3), der understøtter biavlens indsats på dette område.

De danske biavlere oplever, at bierne på flere måder er udfordret af sygdomme og skadegørere. Viden om bekæmpelse af sygdomme og skadegørere til biavlere (interventionstype 1 og interventionstype 3), samt en målrettet indsats inden for dronningeavl er vigtige faktorer for at skabe en modstandsdygtig biavl (interventionstype 1, 2 og interventionstype 3).

Den væsentligste udfordring for erhvervsbiavl i dag er afsætning af biavlprodukter, og således er indkomsten og modstandsdygtigheden udfordret. Projekter vedrørende produktudvikling (interventionstype 5) og markedsføring (interventionstype 4) kan være med til at forbedre biavlens markedsposition og dermed bidrage til fødevarerens sikkerhed.

b) At øge landbrugets konkurrenceevne og styrke markedsorienteringen både på kort og lang sigt, herunder større fokus på forskning, teknologi og digitalisering.

En lang række afgrøder i landbruget og frugtavlens giver et øget udbytte og højere kvalitet, når de bestøves af bier. Biernes bestøvning er generelt medvirkende til en mere ensartet modning i afgrøderne, hvilket betyder mindre spildfrø og hurtigere modning, som kan betyde mindre sygdomsangreb. Nyere forsøg viser, at bestøvningen også kan reducere brugen af pesticider. Biernes bestøvning kan dermed øge produktiviteten på en bæredygtig måde og understøtte omstilling til produktion af plantebaserede fødevarer.

Rådgivning til biavlens (interventionstype 1), forskning i biavlens (interventionstype 3) og forbedring af kvaliteten af biavlprodukter (interventionstype 5) kan være med til at styrke biavlsvirksomheder samt forbedre biavlens evne til at tilbyde bestøvning til jordbruget.

Interventionstype 4 giver mulighed for at gennemføre aktiviteter, som kan være med til at øge forbrugernes viden om biavlprodukter, herunder honning, som et bæredygtigt produkt. Det kan have en positiv virkning på afsætning af biavlprodukter.

d) At bidrage til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, herunder ved at reducere drivhusgasudledninger og øge kulstofbindingen samt fremme bæredygtig energi.

Klimaændringer medfører mere ekstreme forhold end tidligere, og det har konsekvenser for biavlere. Dette kan være i form af ekstremt våde somre med meget ringe trækforhold for bierne, eller, alternativt, ekstremt tørre somre, hvor alt vegetation tørrer væk.

I Danmark kan milde vintre skabe bedre forhold for biavlens skadegørere som f.eks. varroamider. Ligeledes skaber ændret klima i Danmark større risiko for, at nye invasive arter kan etablere sig.

I landbruget kan klimaændringerne medføre nye driftsformer og ændring i sammensætningen af afgrøder. Således kan biavlens skulle indstille sig på dette og eventuelle nye opgaver i relation til bestøvning.

De nye driftsbetingelser, som klimaændringerne medfører, skal identificeres, og biavlere skal klædes på til at håndtere disse forhold. Dette kræver både en forskningsindsats (interventionstype 3) og løbende rådgivning og uddannelse af biavlere (interventionstype 1).

f) At bidrage til at standse og vende tab af biodiversitet, forbedre økosystemtjenesterne og bevare levesteder og landskaber.

Honningbierne er en del af økosystemtjenesterne. Honningbierne får pollen og nektar fra blomster, som til gengæld bestøves af bierne. Honningbierne er vigtige bestøvere af en række blomstrende landbrugs-, og frugt- og grøntafgrøder og kan også bidrage til bestøvning af vilde planter.

Honningbier har stort behov for nektar og pollen, som de søger at dække via forskellige afgrøder, for eksempel raps, frugttræer og kløver. Desuden henter de pollen og nektar fra mange haveplanter og vilde planter, både urter og træer. Imidlertid er det vanskeligt for bierne at finde tilstrækkeligt med føde i det intensivt dyrkede danske landbrugslandskab.

Specielt vedrørende fødegrundlaget er der påvist problemer med mangelperioder gennem sæsonen. Generelt kan det siges, at en øget diversitet af fødeplanter understøtter en mere alsidig bestøverfauna.

Gennem forskning (interventionstype 3) er det muligt at generere viden til biavlerne og andre aktører om, hvordan man kan forbedre forholdene for bierne. Der er brug for en øget indsats indenfor rådgivning, uddannelse og oplysning i forhold til bedste praksis for at forbedre forhold for bierne (interventionstype 1).

g) At tiltrække og fastholde unge landbrugere og andre nye landbrugere og fremme bæredygtig virksomhedsudvikling i landdistrikterne.

Der ses en udfordring i, at gennemsnitsalderen er stigende inden for visse grupper af biavlere, og derfor er der behov for at engagere yngre biavlere i disse grene af biavl. Dette er eksempelvis inden for erhvervsbiavl og dronningeavl, hvor det er vigtigt at tiltrække yngre kræfter.

Uddannelse af biavlere er et væsentligt element for at tiltrække nye biavlere, samt at videreudanne biavlere inden for særlige grene af biavl. Igangsættelse af uddannelsesprojekter kan ske under interventionstype 1.

i) At forbedre det europæiske landbrugs reaktion på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder kravene til høj kvalitet, sikre og nærende fødevarer, der er produceret på bæredygtig vis, reduktion af madspild samt forbedring af dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobielle resistanser.

Forbrugerne efterspørger fødevarer produceret på bæredygtig vis. EU er ikke selvforsynende med honning og importerer 60 pct. af sin honning fra tredjelande. Omkostningerne for produktion af honning i Danmark ligger meget tæt på den gennemsnitlige pris for importeret honning fra tredjelande. Danske biavlere er dermed under pres og oplever hård konkurrence fra udlandet. De oplever endvidere udfordringer i forhold til produktudvikling, afsætning af produkterne og det økonomiske afkast. Ifølge oplysninger fra EU-Kommissionen var den gennemsnitlige pris for importeret honning fra tredjelande (eksklusiv New Zealand) i 2017-2018 2,17 euro/kg, mens de gennemsnitlige produktionsomkostninger i Danmark i 2017-2018 var 2,14 euro/kg.

For at fastholde dansk biavl er det vigtigt, at der fortsat gennemføres forskning inden for sygdomsbekæmpelse i biavl, hvilket kan understøttes af interventionstype 3. Lige så vigtigt er det at omdanne forskning til praktisk anvendelige metoder, og uddanne biavlerne i anvendelsen af de nyeste metoder, hvilket kan understøttes af interventionstype 1. Interventionstype 5 kan anvendes til udvikling af lokale biavlsprodukter af høj kvalitet, og under interventionstype 4 kan forbrugerne informeres om disse kvaliteter ved biavlsprodukter og gøres bevidste om, at honning er en bæredygtig fødevarer.

Støtte til forlængelse af projekter under biavlsprogrammet 2020-2022 i august-december 2022, som forventes at udgøre 174.822 EUR, er modregnet den samlede budgetramme for 2023 på 591.078 EUR.

Dette giver en budgetramme for interventioner i biavlssektoren i CAP-planen i regnskabsår 2023 på 416.256 EUR.

Synergi og samspil med andre ordninger

Der er ikke andre indsatser eller ordninger i CAP-planen, som ordningen i sektoren for biavlprodukter kan kombineres med. Ordningen i sektoren for biavlprodukter forventes udmøntet som en projektstøtteordning.

Kilder

- Catarino R, Bretagnolle V, Perrot T, Vialoux F, Gaba S. (2019) Bee pollination outperforms pesticides for oilseed crop production and profitability. Proc. R. Soc. B 286: 20191550.
- Kryger P., Enkegaard A., Strandberg B. og Axelsen J. A. (2011) Bier og blomster – honningbiers fødegrundlag i Danmark, Aarhus Universitet.
- Søgaard Jørgensen, A (2016) Biernes fødegrundlag. Temahæfte udgivet af Danmarks Biavlerforening.
- Bruus, M. m.fl. (2018) Positivliste over pollen og nektarproducerende plantearter til brug for braktypen: MFO-bestøverenlig brak. Aarhus Universitet, DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug.
- European Commission (2020). Honey Market Presentation, autumn 2020.
- European Commission, Honey Market Presentation, Autumn 2020
- European Commission. Beekeeping Sector, National Apiculture Programmes 2020-2022)

3.5.3 Wine

Anvendes ikke.

3.5.4 Hops

Anvendes ikke.

3.5.5 Olive oil and tables olive

Anvendes ikke.

3.5.6 Beef and veal

Anvendes ikke.

3.5.7 Milk and milk products

Anvendes ikke.

3.5.8 Sheep and goat

Anvendes ikke.

3.5.9 Protein crops

Anvendes ikke.

3.5.10 Sugar beet

Anvendes ikke.

3.5.11 Other sectors

Anvendes ikke.

3.6 Overview of the interventions that contribute to ensure a coherent and integrated approach to risk management, where relevant

Der eksisterer ikke specifikke offentligt medfinansierede risikostyringsinstrumenter for danske landbrugere. I Danmark er der ikke tradition for direkte og kontinuerlig offentlig involvering i risikostyring, herunder afbødning af udsving i indtjening på grund af dårlig høst, sygdom i besætning eller udsving i afregningspriser. Ved større usædvanlige begivenheder har der dog været iværksat tiltag, eksempelvis [tørkepakken](#) i 2018, og hjælpepakker i forbindelse med aflivning af mink i Danmark i november 2020 som følge af COVID-19.

I Danmark eksisterer herudover et veletableret bedriftsrådgivningssystem, en velfungerende finanssektor samt andelsselskaber, der understøtter et mere stabilt udbytte ved at afdæmpe prisudsving. Risikostyring på bedrifterne sker på markedsvilkår og krav om brug af rådgivning til økonomistyring og tilrettelæggelse af bedriften. Hertil kommer indsatser under ordningen producentorganisationer for frugt og grønt målrettet kriseforebyggelse og krisestyring. Disse instrumenter benyttes af landbruget og fødevarerhvervene for at modvirke økonomiske konsekvenser og udsving i udbytter og priser.

Den danske beredskabsstyrelse har i januar 2017 udgivet "Nationalt Risikobillede" på EU's opfordring til medlemsstaterne om at udvikle nationale risikovurderinger. Udgivelsen beskriver blandt andet risikoen og konsekvenserne ved uforudsete hændelser, herunder tilpasning til klimaændringer samt sygdomsudbrud i produktionen af fødevarer og blandt husdyr.

Til sammen udgør de tilgængelige instrumenter - i samspil med et veletableret rådgivningssystem samt en forebyggende risikovurderingsanalyse for krisehåndtering - en sammenhængende og integreret risikostyring.

3.7 Interplay between national and regional interventions

3.7.1 Where relevant, a description of the interplay between national and regional interventions, including the distribution of financial allocations per intervention and per fund

Ikke relevant.

3.7.2 Where relevant, where elements of the CAP Strategic Plan are established at regional level, how does the interventions strategy ensure the coherence and the consistency of these elements with the elements of the CAP Strategic Plan established at national level

Ikke relevant.

3.8 Overview of how the CAP Strategic Plan contributes to the objective of improving animal welfare and reducing antimicrobial resistance set out in point (i) of Article 6(1), including the baseline conditions and the complementarity

I den danske CAP-plan indføres eco-schemet for økologisk arealstøtte, som understøtter kravene til sikre, nærende og bæredygtige fødevarer, madspild samt dyrevelfærd.

Ordningen miljø- og klimateknologi understøtter, i tillæg til reduktion af miljø- og klimapåvirkningen, desuden indsatser for øget dyrevelfærd, f.eks. ved etablering af løsdrift i farestalde.

Herudover indføres ordningen slagtepræmie, der udover at bidrage til en økonomisk bæredygtig sektor, forbedrer dyrevelfærd ved at mindske antallet af lange transporter af spædekølve samt mindsker antallet

af aflivninger ved fødslen, som har været stigende i de seneste år. Støtten skal således sikre en højere dyrevelfærd.

Foruden ordninger i CAP-planen vil også nationale indsætter bidrage til forbedret praksis for husdyravl, som skal bidrage til for bedre dyrevelfærd. Det gælder blandt andet skærpede regler for halekupering samt indførelsen af foranstaltninger for at forhindre halebidning i besætninger.

3.9 Simplification and reducing the administrative burden

Beskrivelse af hvordan teknologi og data kan bidrage til at forenkle forvaltningen af CAP'en

Indsatsen for at forenkle forvaltningen af CAP'en har været i gang i en årrække og fortsættes i reformperioden 2023-2027. Samlet set er der tale om en væsentlig forenkling i forvaltningen af CAP'en, herunder ikke mindst for støttemodtagerne, idet ansøgningsprocesser bliver enklere og sagsbehandlingen hurtigere. Indsætter, der er iværksat af forvaltningsmyndigheden med henblik på forenkling for støttemodtagerne, omfatter:

- Forenkling i design og opsætning af de enkelte støtteordninger, herunder i forhold til sagsbehandling, udbetaling og kontrol.
- Automatisering og digitalisering af støtteordninger, hvor det er muligt.
- Forbedring af styrelsens informationsaktiviteter, kommunikation og vejledning over for ansøgerne.

For de enkelte støtteordninger forventes det, at konkrete forenklinger udvikles og implementeres i forbindelse med opsætning af de enkelte støtteordninger. Til brug herfor har forvaltningsmyndigheden udviklet et koncept for kunde- og interessentinddragelse. Konceptet betyder, at kunder og øvrige interessenter inddrages i hhv. udmøntningsfasen, bekendtgørelses-/regelgrundlagsfasen og i opsætningsfasen. Kunde- og interessentinddragelsen skal bidrage til at sikre løsninger, der er praksisnære og kan anvendes af landbrugeren. Det er afgørende, at inddragelsen sker tidligt og gennem hele forløbet, så planlagte støtteordninger passer ind i virkeligheden.

Det øgede kundefokus er væsentligt i alle faser af implementeringen af CAP-reformen; fra udvikling af et simpelt reguleringsgrundlag med fokus på effekt hos kunden; over implementeringen af IT-løsninger, der understøtter enkle ansøgningsprocesser for kunderne, og til sagsbehandling og kontrol, der afspejler, at reglerne er lette at behandle og kontrollere. Ambitionen er, at støtteordningerne sættes op på baggrund af dialog og workshops med kunderne, så landbrugeren kan bruge mest mulig tid på deres arbejde, og mindst mulig på administrationen.

Arealordninger

For arealstøtteordningerne er der ved reformperiodens start gennemført en række forenklinger, der videreføres – og om muligt videreudvikles - under CAP 2023-2027. Det skal dog bemærkes, at antallet af arealstøtteordninger øges i forhold til den tidligere reformperiode, hvilket kan skabe øget kompleksitet i forvaltningen af disse ordninger.

Digital indberetning og anvendelse af elektroniske ansøgningsskemaer for arealordninger under søjle I og II betyder en enkel ansøgningsproces for landbrugeren. En række landbrugsstøtteordninger søges gennem indsendelse af fællesskemaet, som samler ansøgningen for flere søjle I og søjle II ordninger. Enkelte andre ordninger søges i særskilte ansøgningsskemaer grundet tidsmæssig forskydning. Fælles for ansøgningerne er, at de sker i forvaltningsmyndighedens selvbetjeningsunivers, at de er geo-spatiale, samt at der i ansøgningsprocessen sker en administrativ kontrol gennem tekniske valideringer af informationerne i ansøgningsskemaerne. Valideringernes funktion er at sikre, at informationerne i ansøgningerne er korrekte. Dette betyder, at efter landbrugeren eller konsulenten har indsendt ansøgningen, vil en meget stor del af ansøgningerne kunne sagsbehandles automatisk og fejlfrit igennem forvaltningsmyndighedens sagsbehandlingssystem, og at det ikke er nødvendigt at udsende høringer eller

indhente yderligere information hos ansøger. Valideringssættet har været anvendt gennem flere reformperioder og ansøgningsrunder og tilpasses og udvides løbende for at øge automatiseringsprocenten og sikre en enkel ansøgningsproces for landbrugeren.

For den fysiske kontrol vil der i så høj grad som muligt blive anvendt satellitbaseret kontrol og andre teknologier, som for eksempel landbrugernes indsendelse af georefererede fotos via en app, der har været i brug siden 2020. Kontrollen skal være både effektiv og til mindst mulig gene for støttemodtagerne. For at dette kan lade sig gøre, er det nødvendigt, at der ved udformningen af støtteordninger tænkes tværgående og hvor muligt indføres myndighedskrav og støttekriterier, som kan kontrolleres med den nye teknologi. Kriterier, som kun kan kontrolleres med fysiske kontrolbesøg på bedrifterne, bør kun anvendes i de tilfælde, hvor den nødvendige effektrealisering ikke kan opnås med kriterier, som kan kontrolleres ved hjælp af moderne teknologi.

Markedsordninger

De væsentligste forenklinger for markedsordningerne i frugt- og grøntsektoren samt sektoren for biavlprodukter forventes opnået gennem øget digitalisering og fokus på administrative lettelser for støttemodtagerne, hvor det nye forordningsgrundlag tillader det. Muligheden for konkrete forenklinger på markedsordningerne undersøges i forbindelse med afklaring af IT-systemunderstøttelse til implementeringen.

Projektstøtteordningerne

Også på projektstøtteområder er der allerede ved reformperiodens start gennemført en række forenklinger, der videreføres i CAP 2023-2027.

Støtteordninger automatiseres, hvor det er muligt, gennem fastsættelse af støttebetingelser, så de i udgangspunktet kan valideres automatisk i forvaltningsmyndighedens forskellige registre og via eksisterende integrationer med andre systemer. Samtidig fravælges i videst mulige omfang vedhæftninger og ansøgerstyrede informationer, for eksempel projektbeskrivelser.

For en række projektstøtteordninger anvendes standardomkostninger, hvilket betyder, at ansøger ikke skal indhente to tilbud for at kunne søge støtte til et projekt – og heller ikke på det efterfølgende udbetalingstidspunkt skal indsende fakturaer. Standardomkostninger anvendes kun for private ansøgere, da offentlige ansøgere i henhold til udbudsloven skal indhente to tilbud. Standardomkostninger anvendes for eksempel på minivådområder, privat skovrejsning samt rydning og forberedelse til afgræsning (N2000), jf. beskrivelse af støtteordningerne i kapitel 5.

For en række projektstøtteordninger anvendes standardeffekter, hvilket betyder, at ansøgerne ikke selv skal indberette forventet effekt af projektet. Dette betyder en væsentlig forenkling af sagsbehandlingen, idet den forventede effekt ikke skal valideres. Standardeffekter anvendes for eksempel på minivådområder og privat skovrejsning.

Der forventes ingen fysiske afsyninger i reformperioden, da monitorering blandt andet sker gennem kundeapps og opslag i registre. Kundeapp'en har i reformperioden 2014-2022 været anvendt på arealordningerne. Kundeapp'en vil med IT-tilretning også kunne anvendes på projektstøtteområdet. Der er her tale om en væsentlig forenkling for både støttemodtagere og forvaltningsmyndigheden.

Tiltagene beskrevet ovenfor betyder generelt en forenkling for støttemodtagerne, idet både ansøgningsprocessen og den efterfølgende sagsbehandling bliver lettere og hurtigere. Forenklingstiltagene beskrevet ovenfor kan dog ikke anvendes på alle projektstøtteordninger. For eksempel kan standardomkostninger ikke anvendes på projekter under indsatserne for kvælstof- og fosforvådområder, lavbundsprojekter og fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder (vand- og klimaprojekter), da projekterne er meget forskellige. Potentialet for forenkling og automatisering er for disse indsatser yderligere begrænset af, at indsatserne ikke kan sættes op uden vedhæftninger (projektbeskrivelser, effektberegningsark mv.), som skal vurderes individuelt. Dertil er der delt

sagsbehandling, idet Miljøstyrelsen skal foretage en natur- og miljøfaglig vurdering af etableringsprojekter.

Forenkling af støtteordningers design: eksempler på støtteordninger, der kan bidrage til målsætningen om forenkling

Basisindkomststøtte (grundbetaling), definitioner af støtteberettiget areal og konditionalitet

Ændrede definitioner af støtteberettigede arealer til den direkte støtte indebærer blandt andet lempelse af landbrugerens forpligtelser til udførelse af årlige aktivitetskrav samt frister herfor. Konkret gives der mulighed for, at der under alle areal typer kan udelades en større del af arealet end i dag fra krav om landbrugsaktivitet. Det giver en reel forenkling for landbrugeren, da landbrugeren ikke længere skal opfylde landbrugsaktiviteten på de dele af marken, det ikke længere giver mening at dyrke. Derudover vil skovlandbrug som dyrkningsform blive gjort støtteberettiget. Det vil gøre det lettere at dyrke frugt/bær/nødder i kombination med en omdriftsafgrøde, da det i modsætning til de nuværende regler, ikke længere vil være nødvendigt, at hver enkelt areal skal registreres som delmarker.

Ved implementeringen af konditionalitet reduceres antallet af hovedkrav, som målrettes formålet med kravene. Herved gøres de mange krav mere overskuelige for landbrugerne. Kontrollen af konditionalitet ensrettes med den nationale kontrol af lovgivningen på miljø-, sundheds- og dyrevelfærdsområderne, hvorved kontrolværktøjer som stikprøvekontrol, screeninger, brug af indikatorer mv. i højere grad tages i anvendelse. I forbindelse med sanktioneringen ved overtrædelser af konditionalitetskrav indføres der helhedsvurderinger af bedriften i bedømmelsen af overtrædelser, hvor blandt andet landbrugers evne og vilje til at overholde kravene inddrages. Endvidere øges muligheden for at vejlede frem for at sanktionere ved støttetæk ved bagatelagte overtrædelser. Samlet set vurderes tiltagene at medføre en forenkling og en reduceret administrativ byrde for landbrugerne, såvel som for forvaltningsmyndigheden.

Afskaffelse af betalingsrettighederne medfører væsentlige forenklinger for støttemodtagere til basisindkomststøtte (grundbetaling), da støtten udbetales med et ens beløb pr. ha. Det vil således ikke skulle sikres, at støttemodtager råder over betalingsrettigheder for at opnå basisindkomststøtte (grundbetaling) til et areal. Dermed vil det ikke længere være nødvendigt at overdrage betalingsrettigheder. Danske landbrugere foretager ca. 20.000 overdragelser hvert år. Hver overdragelse involverer mindst to landbrugere og eventuel inddragelse af en konsulent. Hertil kommer, at betalingsrettigheder er svære at forstå. En afskaffelse vil dermed gøre hele støttesystemet mere gennemskueligt og sikre større lighed i støtteudbetalingerne, hvilket også er en væsentlig forenkling for forvaltningsmyndigheden.

Engangskompensation

Introduktion af engangskompensation for fastholdelse af arealer i forbindelse med vådområde- og lavbundsprojekter indebærer en væsentlig forenkling, da kompensation nu bliver udbetalt som engangsbeløb med en tilsagnsperiode på fem år. I den tidligere reformperiode blev kompensation for fastholdelse af arealer i forbindelse med vådområde- og lavbundsprojekter udbetalt årligt over en 20-årig periode. Engangskompensation er således en væsentlig forenkling for både støttemodtagerne og forvaltningsmyndigheden i forhold til etablering af projekter vedrørende kvælstof- og fosforvådområder samt lavbundsprojekter. Det bemærkes, at engangskompensation også vil blive anvendt på indsatsen for fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder (vand- og klimaprojekter). Men da der her er tale om en helt ny indsats, kan der ikke siges at være tale om en forenkling.

Eco-scheme for økologisk arealstøtte

Omdannelsen af økologisk arealstøtte fra den nuværende søjle II-ordning til et eco-scheme vurderes at medføre en væsentlig forenkling for støttemodtagerne og forvaltningsmyndigheden i takt med, at de eksisterende tilsagn udløber. Det skyldes først og fremmest, at de femårige tilsagn i søjle II afløses af etårige forpligtelser under eco-schemet, der søges og udbetales i samme år – og kun for ét år ad gangen. Det aktuelle udbetalingsareal skal således ikke længere sammenholdes med et oprindeligt tilsagnsareal,

ligesom producentskifter af tilsagn undgås. Generelt vurderes introduktionen af eco-schemes dog ikke at bidrage til væsentlig forenkling for støttemodtagerne, da der er tale om en ny ordningstype.

3.10 Conditionality

3.10.1 Main issue: Climate change (mitigation of and adaptation to)

3.10.1.1 GAEC 1: Maintenance of permanent grassland based on a ratio of permanent grassland in relation to agricultural area

3.10.1.1.1 Summary of the farm obligation (e.g. prior authorisation system and reconversion obligation)

Hvis andelen af permanent græs falder i forhold til 2018 træder følgende krav i kraft:

- Hvis andelen af permanent græs falder med mindst tre pct. i forhold til ratioen, kan der indsættes restriktioner mod omlægning eller opløjning i det indeværende år og efterfølgende år, så det forhindres, at der sker yderligere fald.
- Hvis andelen af permanent græs falder med mindst fem pct. i forhold til ratioen, skal alle landbrugere genetablere arealer med permanent græs.

Kravet gælder i hele landet. Ca. 250.000 ha er berørt af kravet.

3.10.1.1.2 Territorial scope (national, regional, farm-level, group-of-holdings)

national

3.10.1.1.3 Value of the reference ratio (including calculation method)

Ratio **8.5**

Explanation

Danmark dividerer det anmeldte areal med permanent græs i 2018 med det totale anmeldte landbrugsareal i 2018. Dette er jf. forståelsen af udkastet til gennemførelsesretsakt om GLM 1.

I 2018 var det anmeldte areal med permanent græs på 218.811 ha.

I 2018 var det totale anmeldte landbrugsareal på 2.574.918 ha.

Danmark ønsker, at forbeholde sig retten til, at genberegne referencen, da det støtteberettigede areal bliver udvidet med nye definitioner i 2023. Årsagen er f.eks., at markkrat fra 2023 inddrages i det støtteberettigede areal som ikke-produktivt element, der kan indgå i opfyldelsen af GLM 8. Omfanget af udvidelsen er på nuværende tidspunkt ikke kendt.

3.10.1.1.4.Type of farmers concerned (all farmers that have permanent grasslands)

Alle landbrugere / alle driftsformer. Ingen bedrifter eller driftsformer er undtaget kravet.

3.10.1.1.5 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard

På nationalt plan kontrolleres årligt arealet med permanente græsarealer med henblik på at vurdere, om der skal iværksættes hhv. individuelle restriktioner mod omlægning eller opløjning eller nationalt krav om genetablering af arealer med permanent græs.

På grund af permanente græsarealers kapacitet til at lagre og binde kulstof har den generelle beskyttelse mod omdannelse af permanente græsarealer til andre landbrugsformål en positiv klimaeffekt.

Fastholdelse af permanente græsarealer bidrager endvidere til beskyttelse af vand, beskyttelse mod jorderosion samt beskyttelse af jordkvalitet og biodiversitet.

3.10.1.2 GAEC 2: Protection of wetland and peatland

3.10.1.2.1 Summary of the on-farm practice

Nedsat kvælstofnorm på arealer med et organisk kulstofindhold på minimum seks pct.

Forbud mod pløjning af kulstofholdige jorder med minimum 12 pct. organisk kulstof inden for § 3-beskyttede arealer.

3.10.1.2.2 Year of application of the GAEC

Please select year: **2023**

Justification

GLM 2 implementeres fra 2023 samtidig med de øvrige GLM-krav. Danmark vil ikke gøre brug af muligheden for at udskyde anvendelse af GLM 2.

3.10.1.2.3 Territorial scope and area designated

Kravet gælder i hele landet – ca. 171.000 ha med kulstofrige arealer (minimum seks pct. organisk kulstof), heraf pløjeforbud på ca. 28.800 ha.

3.10.1.2.4 Type of farmers concerned

Ingen bedrifter eller driftsformer er undtaget kravet. Ca. 23.000 landbrugere er berørt af kravet.

3.10.1.2.5 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard

Kravet om normreduktion bidrager indirekte til hovedformålet om beskyttelse af kulstofrige jorder ved at gøre jorderne mindre attraktive at dyrke, og dermed styrke incitamentet til at indgå i eventuelle vådområdeprojekter. Reducerede normer kan givetvis også bidrage til, at drænvedligehold på visse arealer potentielt reduceres, hvilket kan medføre forhøjet jordvandstand og øget beskyttelse af kulstofpuljerne.

Desuden medfører kravet en reduktion i kvælstofudvaskning og udledningen af lattergas til atmosfæren.

Tilsvarende kan pløjeforbuddet have en indirekte beskyttende effekt på jordernes kulstofpulje.

Kravet om pløjefri drift kan virke som incitament til at indgå i ordninger til permanent udtagning af kulstofrige jorder eller eventuelt eco-scheme for ekstensivering med slæt.

Kravet bidrager endvidere til beskyttelse mod jorderosion samt beskyttelse af biodiversitet.

3.10.1.3 GAEC 3: Ban on burning arable stubble, except for plant health reasons

3.10.1.3.1 Summary of the on-farm practice

Halm eller andre lignende dele af landbrugsafgrøder må ikke afbrændes på marker eller uopdyrkede arealer, undtagen af plantesundhedshensyn.

3.10.1.3.2 Territorial scope

Kravet gælder i hele landet – ca. 2,2 mio. ha. landbrugsjord er omfattet.

3.10.1.3.3 Type of farmers concerned

Alle landbrugere/bedriftsformer. Ingen bedrifter eller driftsformer er undtaget kravet.

3.10.1.3.4 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard

Forbud mod afbrænding har foruden den direkte effekt på afgivelse af kulstof til atmosfæren og tab af organisk materiale i jorden også en beskyttende effekt på jordens kvalitet og frugtbarhed.

3.10.2 Main issue: Water

3.10.2.1 GAEC 4: Establishment of buffer strips along water courses

3.10.2.1.1 Summary of the on-farm practice

Forbud mod gødskning, sprøjtning, jordbearbejdning og dyrkning af andre afgrøder end græs og andet grønkorn i landzone i en bræmme på tre-meter langs alle vandløb, som også er omfattet af to-meter bræmmer efter lov om vandløb ved overlap med landbrugsarealer.

3.10.2.1.2 Minimal width of buffer strips (in m)

3

3.10.2.1.3 Territorial scope, including water courses definition

Hele landet. Ca. 1.500 ha tre-meter bræmmer langs alle vandløb, som også er omfattet af to-meter bræmmer efter lov om vandløb ved overlap med landbrugsarealer, er omfattet.

3.10.2.1.4 Type of farmers concerned

Alle relevante landbrugere – formentlig er alle landbrugere berørt af kravet. Ingen bedrifter eller driftsformer er undtaget kravet.

3.10.2.1.5 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard

Kravet beskytter vandløb og søer mod forurening og udvaskning fra arealerne tæt på disse. Det bidrager dermed til at reducere forurening og forbedre vandkvaliteten i søer og vandløb. Bræmmerne har endvidere betydelige positive effekter for biodiversiteten, idet bræmmerne danner levested for flora og fauna og forhindrer eller begrænser eutrofiering.

3.10.3 Main issue: soil(Protection and quality)

3.10.3.1 GAEC 5: Tillage management, reducing the risk of soil degradation and erosion, including consideration of the slope gradient

3.10.3.1.1 Summary of the on-farm practice

Pløjeforbud på arealer med en estimeret jorderosionsrisiko ved vandafstrømning på minimum 11 tons jorderosion pr. ha/år, og som også har høj risiko for fosfor transport til vandmiljøet. Lettere jordbearbejdning som harvning er fortsat tilladt. Landbruger kan i stedet for pløjeforbuddet anvende alternative erosionshæmmende virkemidler, såsom udlæg af markbræmmer, småbiotoper eller brak på det erosionsfølsomme areal.

3.10.3.1.2 Territorial scope (including erosion risks areas and the slope gradient)

Kravet gælder i hele landet – det forventes, at omkring 172 ha landbrugsjord med risiko for høj jorderosion vil være omfattet.

3.10.3.1.3 Type of farmers concerned

Alle relevante landbrugere/bedrifter er omfattet af kravet. Det forventes, at omkring 225 bedrifter vil blive direkte omfattet af kravet.

3.10.3.1.4 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard

Kravet forventes at bidrage til at reducere vanderosion fra jorden som følge af sedimenttransport efter nedbør på de bedrifter, der har arealer med højest jorderosion, samt bidrage til at reducere fosfor transport til vandmiljøet.

3.10.3.2 GAEC 6: Minimum soil cover to avoid bare soils in period(s) that are most sensitive

3.10.3.2.1 Summary of the on-farm practice (including the period concerned)

Alle landbrugere skal sikre, at der er jorddække i den mest følsomme periode på mindst 60 pct. af bedriftens omdriftsareal (undtaget omdriftsgræs) samt på arealer med permanente afgrøder. Der stilles ikke krav til typen af jorddække, der må anvendes til at opfylde kravet. Jorddækket kan f.eks. bestå af efterafgrøder, vintersæd, brak, lavskov, planterester (stub) mv. Den mest følsomme periode er efter høst og med høj nedbør, der er uden for vækstsæsonen.

3.10.3.2.2 Territorial scope

Kravet gælder i hele landet.

3.10.3.2.3 Type of farmers concerned

Kravet gælder for alle relevante landbrugere.

Følgende er undtaget: Der er særlige undtagelser, da kravet følger datoerne samt tilladelserne for jordbearbejdning efter den til enhver tid gældende bekendtgørelse om næringsstofreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget. Landbrugere må også jordbearbejde, hvis dette er nødvendigt for at bekæmpe ukrudt eller af sygdomssaneringsmæssige hensyn. Arealer med grøntsagsafgrøder, der høstes sent, er også undtaget kravet om jorddække på omdriftsarealer.

3.10.3.2.4 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard

Kravet bidrager til at beskytte jordens potentiale i perioden uden for vækstsæsonen. Jordens potentiale påvirkes af flere faktorer, primært jordens struktur, jordens indhold af organisk materiale og reduktion af næringsstofudvaskning.

3.10.3.3 GAEC 7: Crop rotation in arable land except for crops grown under water

3.10.3.3.1 Summary of the on-farm practice for crop rotation

GLM 7 kan opfyldes med årligt sædskifte på alle bedriftens omdriftsmarker, så der hvert år dyrkes en ny afgrøde på markniveau i forhold til, hvad der var på marken året før.

3.10.3.3.2 Summary of the farm practice for crop diversification

GLM 7 kan ligeledes opfyldes ved at leve op til et krav om afgrødediversificering for omdriftsarealer på bedriftsniveau, som minder om det nuværende krav om flere afgrødekategorier under de grønne krav. Kravet indebærer, at landbrugere med et omdriftsareal på 10 til 30 ha skal dyrke minimum to afgrødekategorier, hvoraf den største afgrødekategori højst må udgøre 70 pct. af bedriftens omdriftsareal, mens landbrugere med et omdriftsareal på mere end 30 ha skal dyrke minimum tre afgrødekategorier,

hvoraf den største afgrødekategori højst må udgøre 70 pct. af bedriftens omdriftsareal, og de to største afgrødekategorier højst må udgøre 95 pct. af bedriftens omdriftsareal.

3.10.3.3.3 Territorial scope

Kravet gælder landbrugsjorder i omdrift i hele landet.

3.10.3.3.4 Type of farmers concerned

All farmers who have at their disposal arable land (no exemption)

Exemptions that apply

With a size of arable land up to 10 hectares (footnote 5 of annex III, point (1)(c))

Where more than 75% of the eligible agricultural area is permanent grassland (footnote of Annex III, point(1)(b))

Where more than 75% of arable land is used for the production of grasses or other herbaceous forage, is used for land laying fallow, cultivation of leguminous crops, or is subject to a combination of those uses (footnote of Annex III, point(1)(a))

3.10.3.3.5 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard (notably if MS has chosen crop diversification)

Årligt afgrødevariation er en effektiv måde at forbedre jordens frugtbarhed og bekæmpe jordbårne sygdomme på. I en dansk kontekst er øget afgrødediversificering ligeledes en effektiv måde til at bevare og forbedre jordens dyrkningsmæssige potentiale.

Økologiske bedrifter anses efter CAP-plan forordningen for at opfylde GLM 7 automatisk som følge af deres autorisation i henhold til Økologiforordningen.

3.10.4 Main issue: Biodiversity and landscape (protection and quality)

3.10.4.1 GAEC 8: Minimum share of arable land devoted to non-productive areas and features, and on all agricultural area, retention of landscape features and ban on cutting hedges and trees during the bird breeding and rearing season

3.10.4.1.1 Summary of the in-farm practice

Standard of minimum share:

At least 4% of arable land at farm level devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow.

Share (%) of arable land devoted to non-productive areas and features : **4.0%**

At least 3% of arable land at farm level devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow when the farmer commits to at least 7% of arable land devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow, under an enhanced eco-scheme in accordance with Article 31(5a).

At least 7% of arable land at farm level devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow, and catch crops and nitrogen fixing crops, cultivated without the use of plant protection products, of which 3% shall be non-productive areas and features, including land lying fallow. Member States should use the weighting factor of 0,3 for catch crops.

List of features (Indicative list of features and non-productive areas eligible for calculating the minimum share)

Cairns

cultural features

GLM-fortidsminder: Er udpeget af museumsloven og skal fastholdes og vedligeholdes. Må gerne afgræsses, men afgræsningen må ikke medføre, at elementet bliver ødelagt eller beskadiget.

Ditches

Fiels margins, patches or parcelsbuffer strips

Markbræmmer: Følger samme betingelser for brak med krav om slåning og slåning kan erstattes af udlægning af en blomsterblanding. Markbræmmer må ikke være bredere end 20 meter og kan kombineres med to-meter bræmmer langs vandløb samt tre-meter bræmmer udlagt som følge af GLM 4 (samlet bredde må dog fortsat ikke overstige 20 meter). Må kun udlægges på omdriftsarealer. Kan placeres overalt på omdriftsmarkens dyrkningsflade. En markbræmme må ikke udgøre mere end 50 pct. af arealet indenfor samme markblok, som bræmmen er en del af.

Småbiotoper: Er delområder på marken som udelades landbrugsaktivitet i den periode, som småbiotoper indgår i opfyldelse af kravet. Småbiotoper har en kvælstofnorm på 0. Småbiotoper må højst udgøre op til 50 pct. af en marks areal. Vildt- og bivenlige tiltag indgår som en småbiotop.

To-meter og tre-meter bræmmer: Er lovpligtige og består af dyrkningsfrie bræmmer, der skal placeres langs vandløb og omkring GLM-søer og -fortidsminder. Markbræmmer placeres ofte i forlængelse hermed. Skal slås eller afgræsses for at holde dem fri for opvækst.

Hedgerows individual or group of treestrees rows

Land Lying fallow

Brak (inkl. blomsterbrak): På brakarealer må der ikke foretages nogen form for landbrugsaktiviteter, der er tilknyttet produktion. Arealet indgår som et omdriftsareal og har en kvælstofnorm på 0. Arealet skal vedligeholdes, så der ikke sker opvækst af træer og buske for at sikre, at arealet nemt kan indgå i driften igen. Derfor skal arealet årligt enten afslås (senest 25. oktober), eller hvert andet år isås en blomsterblanding om foråret (senest 30. april). Der må på grund af krav om ingen produktion ikke foretages følgende landbrugsaktiviteter: slæt, afgræsning, høst, pløjning, gødsning, sprøjtning (undtaget bekæmpelse af invasive arter). Der gælder en forbudsperiode mod slåning i perioden 1. maj til 31. juli af hensyn til ynglende fugle og andet markvildt.

Bestøverbrak: Følger samme betingelser for brak, men der skal ske isåning af en blomsterblanding i stedet for en årlig slåning.

Others

Markkrat: Er et udyrket område på en mark der består af eksisterende klynger af træer og buske midt på en omdriftsmark. Det er en forudsætning, at elementet fremgår på seneste ortofoto i 2022 og alle efterfølgende ortofotos for at kunne indgå som markkrat. Markkrattet skal være helt omsluttet af en omdriftsmark for at indgå i kravets opfyldelse, og det skal være beliggende mindst fem meter fra markblokkens ydre grænse. Markkrattet skal være mellem 100-5.000 m² og må ikke på noget sted være smallere end ti meter på det korteste led. Markkrattet skal som minimum være dækket af 75 pct. træer og/eller buske fordelt på hele markkratarealet. Det må gerne afgræsses, men afgræsningen må ikke medføre, at elementet bliver ødelagt eller beskadiget.

Small ponds

GLM-søer: Er en sø op til 2.000 m² som skal fastholdes og vedligeholdes. Arealet omkring søen må gerne afgræsses, men afgræsningen må ikke medføre, at elementet bliver ødelagt eller beskadiget.

Small wetlands

Stonewalls

Streams

Terraces

List of features (for retention)

- Small ponds
- cultural features

Ban on cutting hedges and trees during the bird breeding and rearing season (mandatory)

Fastsættelse af periode for forbud mod beskæring af træer og buske i fuglenes ynglesæson: 15. marts til 31. juli.

Measures for avoiding invasive plant species

Anvendes ikke.

3.10.4.1.2 Territorial scope (applicable for the “minimum share” standard)

Kravet gælder i hele landet.

3.10.4.1.3 Type of farmers concerned (applicable for the “minimum share” standard)

All farmers who have at their disposal arable land (no exemption)

Exemptions that apply

3.10.4.1.4 Explanation of the contribution to the main objective of the practice/standard

Landbrugsarealet er i Danmark intensivt dyrket, og landbrugsarealet udgør mere end 60 pct. af det samlede landareal. Kombineret med relativt store bedrifter hvor den gennemsnitlige bedriftsstørrelse i Danmark er 60 ha betyder det, at der mangler levesteder for en lang række vilde dyr og insekter. Der er således behov for styrkede indsatser i henhold til at sikre gunstigere vilkår for biodiversiteten i landbrugslandskabet ved at sikre, at der bliver skabt mere natur i landbrugslandet, hvilket også er påpeget i behovsanalysen. GLM 8-kravet bliver derfor implementeret således, at der ikke gøres brug af de mulige undtagelser i kravet samtidig med, at landbrugerne ikke får mulighed for at anvende produktive elementer som efterafgrøder og kvælstoffikserende afgrøder i kravets opfyldelse. Til gengæld vil der være mulighed for, at landbrugerne kan udlægge større og bedre sammenhængende områder med ikke-produktive elementer, hvilket medvirker til at sikre en større sammenhængende indsats i det dyrkede landbrugslandskab i forhold til at øge biodiversiteten i Danmark. Supplerende med dette krav indføres eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed, der bygger ovenpå GLM 8-kravet, og således giver incitament for den enkelte landbruger at udlægge yderligere ikke-produktive elementer i form af brak, småbiotoper og markbræmmer. Da der er behov for øgede indsatser på alle areal typer, bliver der under dette eco-scheme mulighed for at udlægge hele marker med ikke-produktive elementer i form af enten brak eller småbiotoper uanset arealtype, med henblik på at sikre yderligere indsatser under den grønne dagsorden. Det sikres under ordningen, at bedriften fortsat har en landbrugsdrift, idet maksimalt 50 pct. af bedriftens arealer kan indgå i ordningen.

3.10.4.2 GAEC 9: Ban on converting or ploughing permanent grassland designated as environmentally-sensitive permanent grasslands in Natura 2000 sites

3.10.4.2.1 Summary of the on-farm practice

Forbud mod omlægning eller pløjning af permanente græsarealer i miljøfølsomme områder i Natura 2000.

3.10.4.2.2 Territorial scope

Total indicative area of environmentally-sensitive permanent grasslands in Natura 2000 sites covered by the GAEC in ha: **11000.0**

3.10.4.2.3 Type of farmers concerned

Alle bedriftsformer er omfattet af kravet – ingen er undtaget fra kravet.

3.10.4.2.4 Explanation of the contribution to achieve the main objective of the GAEC standard

Forbuddet mod pløjning eller konvertering bidrager til at beskytte værdifulde levesteder og arter, herunder fugles levesteder og yngleområder.

3.10.5 Additional GAEC (if applicable)

Ikke relevant.

4 Elementer, der er fælles for flere interventioner

4.1 Definition og minimumskrav

4.1.1 Landbrugsaktivitet

4.1.1.1 Definition af produktion

Ved produktion forstås produktion, avl eller dyrkning af landbrugsprodukter, herunder høst. Ved produktion af afgrøder under basisindkomststøtten (grundbetaling) og eco-schemes skal produktionen foregå med bundjordskontakt. Der skal foretages landbrugsaktiviteter på arealer i produktion.

Landbrugsaktiviteter defineres som følgende produktionsformer og handlinger: Pløjning, dyrkning og tilstedeværelse af støtteberettigede afgrøder, tydelig slåning og afgræsning af græsarealer, opdræt og hold af landbrugsdyr på landbrugsarealer, dyrkning af landbrugsprodukter, drift af skovlandbrug i form af samdyrkning af frugt, bær eller nødder med anden afgrøde samt dyrkning af græs og energiafgrøder med paludikultur. Paludikultur er dyrkning af vådlagte arealer med græsser med positive klima-, miljø- og naturmæssige effekter.

Der følger visse undtagelser heraf, som fremgår under definitionen af støtteberettigede hektar.

4.1.1.2 Definition af bevarelse af landbrugsareal

4.1.1.2.1 Arable Land

Støtteberettigede arealer på omdriftsJORDE, der ikke anvendes til produktionsmæssige formål, herunder brak, skal være opretholdt i en stand egnet til græsning og dyrkning. Dette indebærer en vedligeholdelsesindsats, hvor der på ethvert tidspunkt af den støtteberettigede periode, på den enkelte mark, ikke må findes et så stort omfang af ikke-produktive elementer, herunder småbiotoper (opvækst af træer og buske, vildt- og bivenlige tiltag, våde områder mv.), der medfører, at arealet ikke længere er egnet til græsning eller dyrkning. Dette sikres ved, at omfanget af småbiotoper ikke må udgøre mere end 20 pct. af markens samlede areal, hvor hvert enkelt småbiotop ikke må udgøre mere end én ha. For at sikre, at to elementer ikke er sammenhængende, skal der være en afstand af mindst fem meter, der anvendes til landbrugsaktiviteter, mellem to selvstændige småbiotoper. Herudover må der ikke være flere træer og buske pr. ha på mere end én meter i højden end det antal, der er fastsat for den pågældende ordning, hvilket dog ikke må sættes højere end 400. Endvidere er det tilladt at have klynger af træer og buske under 100 m².

4.1.1.2.2 Permanent crops

Støtteberettigede arealer med permanente afgrøder, der ikke anvendes til produktionsmæssige formål, skal være opretholdt i en stand egnet til græsning og dyrkning. Dette indebærer en vedligeholdelsesindsats, hvor der på ethvert tidspunkt af den støtteberettigede periode på den enkelte mark ikke må findes et så stort omfang af ikke-produktive elementer, herunder småbiotoper (opvækst af træer og buske, vildt- og bivenlige tiltag, våde områder mv.), der medfører, at arealet ikke længere er egnet til græsning eller dyrkning. Dette sikres ved, at omfanget af småbiotoper ikke må udgøre mere end 20 pct. af markens samlede areal, hvor hvert enkelt småbiotop ikke må udgøre mere end én ha. For at sikre, at to elementer ikke er sammenhængende, skal der være en afstand af mindst fem meter, der anvendes til landbrugsaktiviteter, mellem to selvstændige småbiotoper. Herudover må der ikke være flere træer og buske pr. ha på mere end én meter i højden end det antal, der er fastsat for den pågældende ordning, hvilket dog ikke må sættes højere end 400. Endvidere er det tilladt at have klynger af træer og buske under 100 m².

4.1.1.2.3 Permanent grassland

Støtteberettigede arealer på arealer med permanent græs, der ikke anvendes til produktionsmæssige formål, skal være opretholdt i en stand egnet til græsning og dyrkning. Dette indebærer en vedligeholdelsesindsats, hvor der på ethvert tidspunkt af den støtteberettigede periode på den enkelte mark ikke må findes et så stort omfang af ikke-produktive elementer, herunder småbiotoper (opvækst af

træer og buske, vildt- og bivenlige tiltag, våde områder mv.), der medfører, at arealet ikke længere er egnet til græsning eller dyrkning. Dette sikres ved, at omfanget af småbiotoper ikke må udgøre mere end 20 pct. af markens samlede areal, hvor hvert enkelt småbiotop ikke må udgøre mere end én ha. For at sikre, at to elementer ikke er sammenhængende, skal der være en afstand af mindst fem meter der anvendes til landbrugsaktiviteter mellem to selvstændige småbiotoper. Herudover må der ikke være flere træer og buske pr. ha på mere end én meter i højden end det antal, der er fastsat for den pågældende ordning, hvilket dog ikke må sættes højere end 400. Endvidere er det tilladt at have klynger af træer og buske under 500 m².

4.1.2 Landbrugsareal

4.1.2.1 Elements of agroforestry systems when it is established and/or maintained on the agricultural area

4.1.2.1.1 Arable Land

Visse former for skovlandbrug er støtteberettiget til direkte støtte. Støtteberettiget skovlandbrug defineres på arealer i omdrift ved at være arealer, hvorpå der dyrkes frugt, bær eller nødder i kombination med mindst én anden afgrøde, dog ikke lavskov.

4.1.2.1.2 Permanent crops

Visse former for skovlandbrug er støtteberettiget til direkte støtte. Støtteberettiget skovlandbrug defineres på arealer med permanente afgrøder ved at være arealer, hvorpå der dyrkes frugt, bær eller nødder i kombination med mindst én anden afgrøde, dog ikke lavskov.

4.1.2.1.3 Permanent grassland

Visse former for skovlandbrug er støtteberettiget til direkte støtte. Støtteberettiget skovlandbrug defineres ved at være arealer på permanent græs, hvorpå der dyrkes frugt, bær eller nødder i kombination med mindst én anden afgrøde, dog ikke lavskov.

4.1.2.2 Arable land

4.1.2.2.1 Other comments relating to the definition of arable land

Agerjord

Agerjord omfatter arealer med omdriftsafgrøder, der ikke anses som permanente afgrøder (mere end fem år). Dette omfatter arealer dyrket med landbrugsafgrøder med henblik på produktion med udførelse af landbrugsaktiviteter, eller arealer der holdes i en stand egnet til afgræsning eller dyrkning.

Agerjord omfatter desuden arealer, der i mindst et halvt år ligger brak til rådighed for produktion, men hvor plantematerialet ikke anvendes til produktion, herunder slæt, afgræsning, gødsning og sprøjtning. Der kan for den enkelte ordning fastsættes en længere periode for brak.

Der fastsættes en forbudsperiode mod slåning og jordbehandling på brakarealer af hensyn til yngleperioden for agerlandets vilde dyr. Denne periode skal som minimum fastsættes fra 1. maj til og med 31. juli. Der kan for den enkelte ordning fastsættes en længere forbudsperiode for brak.

Med henblik på at sikre, at arealet opretholdes i en produktionsmæssig stand, skal arealet enten slås eller jordbehandles forud for isåning af en blomsterblanding til gavn for bestøvende insekter uden produktionsformål for øje.

Med henblik på artikel 4 (3), litra (a) i CAP-plan forordningen betragtes arealer anmeldt som brak under GLM 8, arealer anmeldt som brak under eco-scheme biodiversitet og bæredygtighed, og arealer anmeldt under pleje af græs- og naturarealer (N2000), engangskompensation samt under forpligtelser i medfør artikel 22, 23 og 24 i Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999, artikel 39 i Rådets forordning (EF) nr.

1698/2005, eller artikel 28 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 som udtaget, og vil derfor blive betragtet som agerjord, selv om arealet har være udlagt med græs i mere end fem år. Arealer anmeldt under eco-schemes for miljø- og klimavenligt græs, ekstensivering med slæt, eller økologisk arealstøtte betragtes ikke som udtaget, idet støttebetingelserne indeholder produktionskrav eller ikke indeholder begrænsninger, der medfører ophør af landbrugsproduktion.

4.1.2.3 Permanent crops

4.1.2.3.1 Definition of nurseries

Planteskoler omfatter virksomheder, der beskæftiger sig med produktion af planter på friland beregnet til videresalg, herunder også vedplanter beregnet til videresalg.

Arealer, der dyrkes med gartneriafgrøder og planteskolekulturer skal plantes direkte i bundjorden for at være støtteberettigede til basisindkomststøtte (grundbetaling) og eco-schemes uanset, om de dyrkes på friland eller under glas eller anden form for overdækning.

4.1.2.3.2 Definition of Short Rotation Coppice

Lavskov

Lavskov omfatter arealer med træarter med kort omdriftstid, og som omfatter arealer med træarter, som består af træagtige, flerårige afgrøder, og som omfatter arealer med træarter og hvis rodnet eller stubbe forbliver i jorden efter høst, og hvorfra der vokser nye skud det følgende år.

Lavskov skal høstes mindst hvert tiende år. For enkelte slægter kan der dog fastsættes et længere minimumskrav til høst, såfremt dette er i overensstemmelse med almindelig dyrkningspraksis.

- Træarter, der kan anvendes som lavskov, omfatter de slægter, der i Danmark anvendes til produktion af landbrugsprodukter på nær egentlig skovdrift, eller tilbyder en god nektar- og pollenressource i det tidlige forår til de blomsterbesøgende insekter.
- Arealer med lavskov skal holdes i en plantagemæssig stand egnet til dyrkning.

4.1.2.3.3 Other comments relating to the definition of permanent crops

Permanente afgrøder omfatter arealer med afgrøder, der er på arealet i mere end fem år (undtaget permanent græs). Dette omfatter afgrøder, der anvendes landbrugsmæssigt ved udførelse af landbrugsaktiviteter, hvad enten de indgår i produktion eller holdes i en stand egnet til afgræsning eller dyrkning. Der ydes ikke landbrugsstøtte til skovdrift. Derfor er arealer med klippegrønt og pyntegrønt (grene til dekoration), juletræer samt frøproduktion til skovfrø ikke støtteberettigede. Der kan fastsættes yderligere betingelser for permanente afgrøder for den pågældende ordning.

4.1.2.4 Permanent grassland

4.1.2.4.1 Definition of grasses and other herbaceous forage

Græs og andet grøntfoder omfatter alle arealer med græs eller græsblandinger med mindst 50 pct. græs eller andet grøntfoder. Arealer med græs og andet grøntfoder skal anvendes til afgræsning eller produktion af græs med henblik på foder, eller holdes i en landbrugsmæssig stand.

Græs og andet grøntfoder omfatter alle urteagtige planter, der traditionelt forekommer på naturlige græsarealer eller normalt inkluderes i blandinger af frø til græsningsarealer eller enge i Danmark, uanset om de anvendes til græssende dyr eller ej.

4.1.2.4.2 Decision to use 'ploughing' criterion in relation to permanent grassland classification

: **Nej**

4.1.2.4.3 Decision to use 'tilling' criterion in relation to permanent grassland classification

: **Nej**

4.1.2.4.4 Decision to use 'reseeding with different types of grasses' criterion in relation to permanent grassland classification and its description in case of affirmative reply

: **Ja**

Definition af sædskifte i relation til permanent klassificering af græsarealer

Permanent græs omfatter arealer med græs i mere end fem på hinanden følgende år, hvor arealet det sjette år overgår til klassificering som permanent græs.

4.1.2.4.5 Decision regarding the inclusion of other species such as trees and/or shrubs which produce animal feed, provided that grasses and other herbaceous forage remain predominant

: **Nej**

4.1.2.4.6 Decision regarding the inclusion of other species, such as shrubs and/or trees, which could be grazed and/or which produce animal feed, where grasses and other herbaceous forage are traditionally not predominant or are absent in grazing areas

Afgørelse(r) om medtagelse af træer og/eller buske, der er græsningsegnete : **Nej**

a) In case of affirmative, applicable to all MS/region? : **Nej**

b) in case of negative reply to question a), applicable only to land which forms part of established local practices? : **Nej**

4.1.2.4.7 Other comments relating to the definition of permanent grassland

Ingen bemærkninger.

4.1.2.5 Other comments relating to the definition of agricultural area in general

Ingen bemærkninger.

4.1.3.1 Criteria how to establish the predominance of agricultural activity in case the land is also used for non-agricultural activities

Definition af støtteberettiget hektar

Støtteberettigede hektar omfatter landbrugsarealer, der anvendes landbrugsmæssigt med udførelse af landbrugsaktiviteter til produktionsformål eller til opretholdelse af arealer i landbrugsmæssig stand, der gør dem egnede til græsning eller dyrkning.

Definition af, at arealet overvejende skal anvendes til landbrugsaktiviteter, når arealet også anvendes til ikke-landbrugsmæssige aktiviteter

Såfremt arealet anvendes til andre formål end landbrugsformål, må det andet formål ikke væsentlig hæmme udførelsen af landbrugsaktiviteter på arealerne. Arealer med ekstensiv dyrkning er støtteberettigede, hvis de anvendes landbrugsmæssigt med udførelse af landbrugsaktiviteter som fastsat under definitionen heraf. På den enkelte mark er det tilladt at have op til 20 pct. områder, hvor hvert enkelt område ikke må udgøre mere end én ha og skal være udlagt med mindst fem meters afstand fra et andet område, og hvor der desuden ikke foretages landbrugsaktiviteter, således at der inden for disse områder kan forekomme småbiotoper bestående af for eksempel opvækst af træer og buske, vildt- og bivenlige tiltag og våde områder, såfremt dette ikke er i uoverensstemmelse med anden national lovgivning. Så længe denne andel er overholdt, anses småbiotoperne ikke for at hæmme landbrugsaktiviteten væsentligt.

4.1.3.2 Criteria to ensure that the land is at the disposal of the farmer

Ansøger skal have rådighed over de støtteberettigede arealer på den ansøgningsfrist, der fremgår for den pågældende ordning.

4.1.3.3 Period during which an area has to comply with the definition of 'eligible hectare'

Støtteberettigede arealer skal opfylde definitionerne for støtteberettigede hektar i perioden fra og med 15. marts til og med 25. oktober for at være berettiget til støtte i året.

4.1.3.4 Decision to include areas used for agricultural activity only every second year

: **Nej**

4.1.3.5 Decision regarding the inclusion of other landscape features (those not protected under GAEC), provided that they are not predominant and do not significantly hamper the performance of an agricultural activity due to the area they occupy

: **Ja**

Regler for tilføjelse eller udelukkelse af ikke-støtteberettigede elementer som træer for eksempel i relation til skovlandbrug

GLM-elementer, der er etableret til opfyldelse af GLM 8, er tilladt på det støtteberettigede areal.

Elementer, der indgår som en del af eco-schemes, er tilladt på det støtteberettigede areal, uanset om forpligtelsen under eco-scheme medfører, at arealet ikke længere kan leve op til definitionerne.

Det er tilladt at have op til 20 pct. småbiotoper på den enkelte mark, hvor hver enkelt småbiotop ikke må udgøre mere end én ha. Der skal være en afstand på mindst fem meter mellem to småbiotoper.

Visse former for skovlandbrug er støtteberettiget til direkte støtte. Støtteberettiget skovlandbrug defineres ved at være arealer, hvorpå der dyrkes frugt, bær eller nødder i kombination med mindst én anden afgrøde, dog ikke lavskov.

Andre ikke-støtteberettigede træer og buske (spredte træer, klynger og læhegn) på støtteberettigede arealer indgår i de 20 pct. tilladte småbiotoper på arealerne i medfør af overholdelse af aktivitetskravet.

4.1.3.6 Decision as regards permanent grassland with scattered ineligible features, to apply fixed reduction coefficients to determine the area considered eligible

: **Ja**

Der gøres brug af en differentieret støtteprocent (pro-rata) for markblokke, der alene indeholder permanente græsarealer med spredte ikke-støtteberettigede naturområder, som hver er under 500 m². De nærmere bestemmelser fastsættes på bekendtgørelsesniveau.

4.1.3.7 Decision to maintain the eligibility of previously eligible areas when they no longer meet the definition of 'eligible hectare' pursuant to paragraphs a) and b) of Article 4(4) of the SPR regulation as a result of using national schemes the conditions of which comply with the interventions covered by integrated system referred to in Art 63(2) of Regulation (EU) HzR allowing for the production of non-annex 1 products by way of paludiculture and which contribute to envi-clima related objectives of the SPR regulation

: **Ja**

Regler for tilføjelse eller udelukkelse af ikke-støtteberettigede elementer under undtagelsesbestemmelserne i art. 4, stk. 4

Arealer, der som minimum ét år dannet grundlag for direkte arealstøtte efter tidligere forordning (EU) nr. 1307/2013 eller under nuværende CAP-plan forordning, og som samtidig indgår i forpligtelser med miljøtilsagn/skovtilsagn/miljø-, biodiversitetsprojekter, kan opretholde den direkte arealstøtte, selvom disse forpligtelser medfører, at arealerne ikke længere kan opfylde krav om landbrugsaktivitet. Det samme gælder arealbaserede ordninger eller nationale ordninger for biodiversitet eller reduktion af drivhusgasudledning, der indeholder betingelser, som bidrager til én eller flere målsætninger i CAP-planen vedrørende miljø, klima eller biodiversitet. For arealer med disse arealbaserede eller nationale ordninger vil det være muligt at dyrke ikke-landbrugsprodukter i form af paludikultur.

Kravet om en årlig landbrugsaktivitet, jf. artikel 4.2 og artikel 4.4(a), gælder ikke i det omfang, at arealets beskaffenhed, som følge af projekt- eller tilsagnsforpligtigelser, forhindrer dette.

4.1.4 Active farmer

4.1.4.1 Criteria to identify those who have minimum level of agricultural activity

Landbruger godkendes som aktiv landbruger ved at opfylde et eller begge af følgende kriterier:

- Ansøger råder over mindst 0,3 ha sammenhængende landbrugsareal, hvor der udøves mindst en årlig landbrugsaktivitet.
- Ansøger råder over et erhvervmæssigt kvæghusdyrhold ved ansøgningsfristen som defineret i gældende nationale bekendtgørelse.

4.1.4.2 Decision to use a negative list of non-agricultural activities as a complementary tool

: Nej

4.1.4.3 Decision to set an amount of direct payments not higher than EUR 5 000 under which farmers shall in any event be considered as ‘active farmers’

: Nej

4.1.5 Ung landbruger

4.1.5.1 Maximum age limit

Maksimumsalder: **40**

4.1.5.2 Conditions for being ‘head of the holding’

I Danmark stilles der krav om, at den unge landbruger skal have en betydelige ejerandel af selskabet eller fremlægge en strategi for, hvordan ejerandelen gradvist øges over en periode, samt en registreret stemmeret i CVR-registret, der underbygger den reelle ejerandel for at opnå en støtte målrettet unge landbrugere.

4.1.5.3 Appropriate training and/or skills required

For at være bedriftsleder stilles der i Danmark krav om, at den unge landbruger skal have en relevant uddannelse (fra eksempelvis en landbrugsskole eller tilsvarende).

4.1.6.1 Conditions for being ‘head of the holding’ for the first time

Anvendes ikke.

4.1.6.2 Appropriate training and skills required

Ikke relevant.

4.1.7 Minimum requirements for receiving direct payments

4.1.7.1 Threshold

Threshold in ha: **2.0**

Threshold in EUR: **300.0**

4.1.7.2 Explanation

For at være berettiget til ordninger omfattet af den afkoblede direkte støtte, skal ansøger mindst have to ha støtteberettiget areal til rådighed.

Af de ansøgere, der udelukkende modtager koblet støtte, skal det samlede præmiebeløb til producenten for et ansøgningsår udgøre mindst 300 EUR. Der kan dog udbetales for et beløb mindre end 300 EUR i de tilfælde, hvor producenten for det pågældende ansøgningsår får godkendt støtte for et samlet areal på mindst to ha under ordninger under søjle I.

4.1.8 Other definitions used in the CAP Plan

Titel	Beskrivelse
Hamp med tilladte sorter	Støttebetingelser til hamp med tilladte sorter ifølge sortslisten følger arealmæssigt samme regler som for omdriftsarealer.

4.2 Element vedrørende direkte betalinger

4.2.1 Beskrivelse af, hvordan betalingsrettigheder fastsættes, hvis det er relevant, og hvordan reserven fungerer

4.2.1.1 Rettigheder

Gør du fortsat brug af betalingsrettigheder i hvert fald i det første anvendelsesår for [forordningen om strategiske planer under den fælles landbrugspolitik]? : **Nej**

Hvis ja, planlægger du at ophøre med at bruge betalingsrettigheder i perioden? : **Nej**

4.2.1.2 Territorialisering

Anvender du territorialiseringen af den grundlæggende indkomststøtte (artikel 22, stk. 2)? : **Nej**

Differentierer du systemet med betalingsrettigheder ud fra gruppen af områder? : **Nej**

Definition af gruppen af områder	Anvender du betalingsrettigheder i denne gruppe af områder?	Har du planer om at ophøre med at anvende betalingsrettigheder i den nye programmeringsperiode efter 2020 (artikel 19, stk. 2)?	Hvis ja, hvad er det første år uden betalingsrettigheder (artikel 23, stk. 2)?	Forklaring
----------------------------------	---	---	--	------------

4.2.1.3 System for intern konvergens

Differentierer du metoden til intern konvergens ud fra gruppen af områder? : **Nej**

4.2.1.4 Hvordan reserven fungerer

Har du en reserve for hver gruppe af områder (artikel 26, stk. 2)? : **Nej**

Differentierer du metoden til fastsættelse af reserven ud fra gruppen af områder? : **Nej**

Finansiering af konvergens (artikel 24, stk. 6)

--

Kategorier af støtteberettigede landbrugere og andre regler for tildelinger fra reserven. (artikel 26)

Kategori	Beskrivelse	Regler	Prioritet
----------	-------------	--------	-----------

Regler om tilførsel af midler til reserven

--

Rules on Payment Entitlements expiration and reversion to reserve

--

Andre elementer relateret til reserven

--

4.2.1.5 Rules related to transfers of payment entitlements (if any)

Ikke relevant.

--

4.2.2 Reduction of direct payments

4.2.2.1 Description of the reduction and/or capping of direct payments

Do you apply the reduction of payments? : **Nej**

Do you apply capping (i.e. 100% reduction)? : **Nej**

4.2.2.2 Subtraction of labour costs

Do you apply the subtraction of labour costs? : **Nej**

4.2.2.3 Anslået resultat af nedsættelsen af direkte betalinger og loftet for hvert år

Ansøgningsår	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Forklaringer
Regnskabsår	2023	2024	2025	2026	2027	2028	
Samlet årligt anslået produkt (EUR)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
— brug til omfordelingsbetaling (EUR)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
— brug til andre interventioner med direkte betalinger (EUR)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
— overførsel til ELFUL (EUR)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	

4.2.3 Application at the level of members of legal persons or groups/ at the level of group of affiliated legal entities (Article 110)

- Application of thresholds/limits set-up in the [SPR] or [HZR] at the level of members of legal persons or groups:

Article 17(4) of [SPR] Reduction of payments

Apply threshold : **Nej**

Article 29(6) first subparagraph of [SPR] CRIS

Apply threshold : **Nej**

Article 30(4) of [SPR] CISYF

Apply threshold : **Nej**

Article 17(1) of [SPR] Financial discipline

Apply threshold : **Nej**

- Where thresholds/limits set-up by the MS, application of these thresholds/limits at the level of members of legal persons/groups:

Article 28 of [SPR] Payment for small farmers

Apply threshold : **Nej**

Article 31 of [SPR] Eco-Schemes

Apply threshold : **Nej**

Article 32-34 of [SPR] CIS

Apply threshold : **Nej**

Article 70 of [SPR] Environmental, climate and other management commitments

Apply threshold : **Nej**

Article 71 of [SPR] Natural and other area-specific constraints

Apply threshold : **Ja**

Intervention:

17 - Ø-støtte

Please justify your decision

100 ha grænse – Eksisterende grænse fastholdes. Grænsen videreføres for at fastholde en forudsigelig indtægt og for at understøtte de mindre øer, der ikke har samme mulighed for strukturudvikling. 100 ha grænsen indebærer et incitament for omgåelse. Derfor er der fortsat behov for opmærksomhed og kontrol for dette.

Article 72 of [SPR] Area-specific disadvantages resulting from certain mandatory requirements

Apply threshold : **Nej**

Article 73 of [SPR] Investments

Apply threshold : **Nej**

Article 75 of [SPR] Installation of young farmers and rural business start-up

Apply threshold : **Nej**

- Application of thresholds/limits set-up in the [SPR] at the level of group of affiliated legal entities:

Article 29(6) second subparagraph of [SPR] CRIS

Apply threshold : **Nej**

4.2.4 Contribution to risk management tools

Do you apply the option to condition up to 3% of direct payments to the fact that this amount is used for contribution to a risk management tool? : **Nej**

What is the percentage?

Main elements

4.3 Teknisk bistand

4.3.1 Målsætninger

Teknisk bistand kan anvendes til finansiering af en række forvaltningsopgaver, der er nødvendige i forhold til at sikre en effektiv forvaltning og gennemførelse af støtte i relation til CAP-planen, herunder oprettelse og drift af det nationale CAP-netværk.

4.3.2 Aktiviteternes omfang og vejledende planlægning

Den danske forvaltningsmyndighed planlægger at anvende seks pct. af de midler, der tildeles fra ELFUL til CAP-planen, til finansiering af aktioner via teknisk bistand i forbindelse med gennemførelsen af planen.

Aktiviteterne vedrører programperioden 2023-2027, men kan også omfatte tidligere og kommende programperioder. Aktiviteterne omfatter både søjle I og søjle II under den fælles landbrugspolitik.

De afsatte midler vil blive anvendt til at finansiere aktiviteter vedrørende forberedelse og udarbejdelse af CAP-planen. Midlerne vil desuden blive anvendt til finansiering af forvaltning, overvågning, evaluering, information, IT-systemer og kontrol mv. i forbindelse med gennemførelsen af CAP-planen.

En del af midlerne vil blive anvendt til etablering og drift af det nationale CAP-netværk. Indsatsen omfatter blandt andet planlægning og koordinering af aktiviteter, udarbejdelse af årlige aktivitetsplaner og gennemførelse af netværksaktiviteter, jf. kapitel 4.4.

Herudover vil teknisk bistand blive anvendt til offentlige myndigheders lønomkostninger, der kan henføres direkte til det arbejde med CAP-planen, der i henhold til forordningen kan finansieres med teknisk bistand.

4.3.3 Støttemodtagere

Den primære støttemodtager vil være forvaltningsmyndigheden. Bolig- og Planstyrelsen vil være støttemodtager i forhold til administration af LAG-ordningen.

Registreringen af lønomkostninger, der finansieres af teknisk bistand, vil være baseret på myndighedernes tidsregistreringssystemer. Dermed sikres det, at kun opgaver, der er relevante i forhold til CAP-planen, vil blive dækket.

Følgende omkostningstyper vil kunne henføres til teknisk bistand: Lønudgifter, øvrige driftsudgifter og overhead.

I de første år af programperioden, hvor der skal etableres velfungerende sagsbehandlings-, overvågnings- og kontrolsystemer, forventes der at være særligt behov for finansiering via teknisk bistand. Senere vil der være udgifter til blandt andet den løbende overvågning og evaluering af CAP-planen, og der vil være udgifter til ex post evalueringen af landdistriktsprogrammet 2014-2022.

Ved indkøb af varer og tjenesteydelser følger myndighederne statens regler for udbud og offentlige indkøb, herunder for indkøb af konsulenttydelser. Dermed sikres det, at indkøb finansieret af teknisk bistand overholder de nationale regler vedrørende offentlige indkøb.

Tabel: Indikativ budget for anvendelsen af teknisk bistand i perioden 2023-2029.

(I mio. kr.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total
Det nationale CAP-netværk:								
Handlingsplan og driftsudgifter	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	-	-	20,0
Andre forvaltningsopgaver:								
IT	6,4	21,8	16,7	14,3	7,3	5,0	5,0	76,4
Programforvaltning, information, evaluering, overvågning	8,5	9,6	10,7	11,2	12,7	-	-	52,7
Kontrol, inkl. administrativ kontrol	10,3	33,9	37,9	39,7	45,2	15,0	15,0	196,9
Samlet Teknisk Bistand (DKK ekskl. medfinansiering) *	29,2	69,2	69,2	69,2	69,2	20,0	20,0	346,0

* Ekskl. egenfinansiering. Egenfinansiering sker via finanslovens uk10.

4.3.4 Rate

Indicate the percentage of total EAFRD contribution to the CAP Strategic Plan to be used to finance the actions of Technical Assistance. A single percentage over the period (up to 4%/up to 6% for BE, DK, EE, CY, LV, LT, LU, MT, NL, SI, SE) **6.0**

4.4 CAP-netværk

4.4.1 Sammenfatning vedrørende, overblik over og målsætninger for det nationale netværk vedrørende den fælles landbrugspolitik, herunder aktiviteter til støtte for EIP og videnstrømme inden for AKIS

Det er forordningsbestemt, at forvaltningsmyndigheden nedsætter et nationalt CAP-netværk i forbindelse med EU's fælles landbrugspolitik. CAP-planen samler landbrugspolitikken for den direkte støtte og markedsordninger (søjle I) og støtte til landdistriktsudvikling (søjle II). Det fremtidige nationale CAP-netværk indbefatter derfor netværksaktiviteter for begge søjler.

Danmark vil senest 12 måneder efter Kommissionens godkendelse af den danske CAP-plan oprette et nationalt CAP-netværk i henhold til artikel 126 i CAP-plan forordningen.

Tidsplan for etablering af det nationale CAP-netværk:

- 2022: Forslag til model for det nationale CAP-netværk, herunder inddragelse af relevante samarbejdspartnere.
- 2023: Beslutning og etablering af det nationale CAP-netværk.

Formålet med det nationale CAP-netværk er at sikre netværkssamarbejde mellem organisationer og forvaltninger, konsulenter, forskere og andre innovationsaktører inden for landbrug og landdistriktsudvikling.

Med henblik på opfyldelse af netværkets formål forfølges følgende målsætninger i CAP-netværket jf. artikel 126, stk. 3, i CAP-plan forordningen:

- (a) Øge inddragelsen af alle relevante interessenter i gennemførelsen af de strategiske planer, og hvor det er relevant, deres udformning.
- (b) Bistå medlemsstaternes myndigheder med gennemførelsen af de strategiske planer og overgangen til en præstationsbaseret gennemførelsesmodel.
- (c) Bidrage til at forbedre kvaliteten af gennemførelsen af de strategiske planer.
- (d) Bidrage til at oplyse offentligheden og potentielle støttemodtagere om den fælles landbrugspolitik og finansieringsmulighederne.
- (e) Fremme innovation inden for landbrug og landbrugsudvikling, og støtte peer-to-peer læring og inddragelsen af og samspillet mellem alle interessenter i videnudvekslings- og videnopbygningsprocessen.
- (f) Bidrage til overvågnings- og evalueringskapacitet og –aktiviteter.
- (g) Bidrage til formidlingen af de resultater, der er opnået gennem de strategiske planer.

CAP-netværket vil med henblik på opfyldelse af kravene i artikel 126, stk. 4 varetage følgende opgaver:

- a) Indsamling, analyse og formidling af oplysninger om aktioner og gode praksis, der gennemføres eller støttes inden for rammerne af strategiske planer, samt analyse af udvikling inden for landbruget og i landdistrikterne, der er relevant for de i artikel 6, stk. 1 og 3, omhandlede specifikke målsætninger.
- b) Deltagelse i kapacitetsopbygning hos medlemsstaternes myndigheder og for andre aktører, der er involveret i gennemførelsen af de strategiske planer, herunder hvad angår overvågnings- og evalueringsprocesser.
- c) Oprettelse af platforme, fora og arrangementer med henblik at lette udvekslingen af erfaringer mellem interessenterne og peerlæring, herunder udvekslinger med netværk i tredjelande, hvis det er relevant.
- d) Indsamling af oplysninger og fremme af disses formidling samt netværkssamarbejde mellem finansierede strukturer og projekter som f.eks. de lokale aktionsgrupper, der er omhandlet i artikel 33 i forordning (EU) 2021/1060, de operationelle grupper under EIP som omhandlet i nærværende forordnings artikel 127, stk. 3, og tilsvarende strukturer og projekter.
- e) Støtte til samarbejdsprojekter mellem operationelle grupper under EIP som omhandlet i nærværende forordnings artikel 127, stk. 3, lokale aktionsgrupper som omhandlet i artikel 33 i forordning (EU) 2021/1060 eller tilsvarende strukturer for lokaludvikling, herunder tværnationalt samarbejde.
- f) Etablering af koblinger til andre strategier eller netværk, der finansieres af Unionen.
- g) Bidrag til videreudviklingen af den fælles landbrugspolitik og forberedelse af eventuelle efterfølgende perioder for strategiske planer.
- h) For så vidt angår de nationale netværk deltagelse i og bidrag til det europæiske netværks aktiviteter.
- i) For så vidt angår det europæiske netværk samarbejde med og deltagelse i de nationale netværks aktiviteter.

CAP-netværket samler alle aktører, der er involveret i understøttelsen af landbruget som et økonomisk bæredygtigt erhverv og udviklingen af landdistrikterne. Det gælder også samarbejdet med de lokale aktionsgrupper (LAG), som administreres af LAG-sekretariatet.

CAP-netværket vil udover at sikre et fornuftigt samarbejde mellem myndigheden og landbrugere, understøtte det landbrugsfaglige videns- og innovationsnetværk (AKIS) og det europæiske innovationspartnerskab (EIP). Det skal ske ved blandt andet at sikre vidensdeling, landbrugsrådgivning og ved at understøtte samarbejdet mellem vidensinstitutioner og erhvervsaktører for at fremme innovation.

CAP-netværket understøtter ligeledes det europæiske netværk for den fælles landbrugspolitik med henblik på udveksling af erfaringer med andre medlemsstater og andre EU-netværk i henhold til artikel 126 i CAP-plan forordningen.

4.4.2 Structure, governance and operation of the National CAP Network

Driften af netværkets aktiviteter er delt mellem LAG-sekretariatet (Bolig- og Planstyrelsen), som repræsenterer netværksaktiviteterne i relation til de lokale aktionsgrupper (LAG) og forvaltningsmyndigheden, hvor koordinatorrollen forventes forankret.

Rammerne for CAP-netværket forventes fastsat af en styregruppe, bestående af en eller flere ledere fra forvaltningsmyndigheden og en leder fra Bolig- og Planstyrelsen.

Netværket er ikke en fysisk enhed. Forvaltningsmyndigheden er som hovedansvarlig for forvaltningen af CAP-planen, projektholder og varetager koordinatorfunktionen. Derudover vil det være forvaltningsmyndigheden, som deltager i aktiviteter i det europæiske netværk. Koordinatoren har først og fremmest ansvaret for, at det nationale CAP-netværk er etableret og i drift ved udgangen af 2023. Derudover har koordinatoren overblikket over aktiviteter og tilhørende handlingsplaner samt er ansvarlig for forberedelse og mødeplanlægning.

De konkrete netværksaktiviteter faciliteres af de relevante medarbejdere fra forvaltningsmyndigheden og Bolig- og Planstyrelsen i de fora, hvor aktiviteterne finder sted. Forvaltningsmyndigheden og Bolig- og Planstyrelsen er ansvarlige for at koordinere de aktiviteter, som falder ind under CAP-netværket. Netværkene i CAP-netværket er fleksible i forhold til aktuelle mål og relevante aktører over tid. De for sagen relevante organisationer, foreninger, vidensinstitutioner og offentlige forvaltninger vil løbende blive inddraget i relevante netværk og aktiviteter.

Der afsættes passende finansiering til at gennemføre aktiviteter i CAP-netværket. Baseret på erfaringer fra den seneste reformperiode forventes det, at der afsættes ca. fire pct. af teknisk bistand til drift af CAP-netværket. Det kommende nationale CAP-netværk adskiller sig fra landdistriktsnetværket, idet det nationale CAP-netværk indbefatter netværksaktiviteter for begge søjler. Der er således tale om et indikativt beløb.

Den endelige beslutning og forhandling af midler mellem Landbrugsstyrelsen og Bolig- og Planstyrelsen vil blive afklaret i forbindelse med etableringen af CAP-netværket i løbet af 2022 og 2023.

4.5 Overview of the coordination, demarcation and complementarities between the EAFRD and other Union funds active in rural areas

Koordinering mellem Landdistriktsfonden og ESI-fondene

I den kommende programperiode vil der være behov for koordinering mellem Landdistriktsfonden, Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfonden (EHFAF), Regionalfonden og Socialfonden Plus, da disse fonde også er aktive i landdistrikterne. Det bemærkes, at disse fonde har forskellige programperioder, da

programperioden for Landdistriktsfonden først starter den 1. januar 2023, mens programperioden for de øvrige fonde er startet den 1. januar 2021.

Som udgangspunkt adresserer de fire fonde forskellige udfordringer og har forskellige målgrupper, men på visse områder supplerer fondene også hinanden. Støtte under Landdistriktsfonden vil således være målrettet indsatser inden for landbrugserhvervet, mens Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfonden (EHFAF) retter sig mod fiskeri- og akvakultursektoren, og Regionalfonden og Socialfonden Plus retter sig mod andre sektorer. Det kan for eksempel være områder som erhvervsudvikling, iværksætteri, byudvikling, digitalisering, turisme, uddannelse og social inklusion mv.

Virksomheder i primærsektoren kan som udgangspunkt modtage støtte fra både Landdistriktsfonden og programmerne under Regionalfonden og Socialfonden Plus. Ifølge programmerne under Regionalfonden og Socialfonden Plus kan primærerhverv dog kun indgå i konkrete strukturfundsprojekter, hvis det sker i samarbejde med virksomheder eller aktører fra andre sektorer, for eksempel med henblik på innovationssamarbejde.

Der er potentiale for synergi mellem den strategiske CAP-plan og programmerne under EHFAF, Regionalfonden og Socialfonden Plus i forhold til blandt andet investeringer i ny teknologi, grøn omstilling, ressourceeffektivitet, miljøbeskyttelse, forvaltning af naturressourcer samt modvirkning af og tilpasning til klimaforandringerne.

I forbindelse med prioriteringen af indsatsen under CAP-planen er det tilstræbt, at der ikke er overlap mellem de indsatser, der kan støttes under Landdistriktsfonden, og de indsatser, der kan støttes under EHFAF, Regionalfonden og Socialfonden Plus.

Det fremgår desuden af forordningsgrundlaget, at en operation under Landdistriktsfonden kun kan modtage forskellige former for støtte fra CAP-planen og fra andre europæiske struktur- og investeringsfonde eller EU-instrumenter, hvis den samlede kumulerede støtte, der er ydet i henhold til de forskellige støtteordninger, ikke overstiger den maksimale støtteintensitet eller det maksimale støttebeløb, der kan ydes til den pågældende interventionstype.

Det er hensigten efter behov at afholde koordineringsmøder mellem forvaltningsmyndighederne for programmerne under Landdistriktsfonden, EHFAF, Regionalfonden og Socialfonden Plus med henblik på at drøfte emner af fælles interesse.

Landdistriktsfonden og EHFAF

Der er indgået politisk aftale om udmøntning af det danske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturprogram for perioden 2021-2023. Programmet gennemføres inden for følgende hovedområder: 1) grøn omstilling, 2) bæredygtig fiskeriforvaltning baseret på biologisk rådgivning, 3) udvikling på land og i kystnære områder og kystfiskeri, herunder skånsomt kystfiskeri og 4) fremme af afsætning. Aktiviteterne bidrager til at fremme væksten i særligt de kystnære områder og opretholdelse af de mindre fiskersamfund med indsatser rettet mod en styrkelse af kystfiskeriet.

Det vurderes, at der kan være potentiale for synergi mellem ordningen Vandløbsrestaurering under EHFAF, der blandt andet omfatter forbedring af forholdene for flora og fauna i vandområder, og visse ordninger under Landdistriktsfonden. Det gælder for eksempel vand- og klimaprojektordningen med indsatsområderne fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder, vådområdeprojekter og lavbundsprojekter.

Der vil desuden være synergi mellem støtte til lokale aktionsgrupper under LAG-ordningen, der gennemføres under Landdistriktsfonden, og støtte til lokale fiskeriaktionsgrupper (FLAG-ordningen). Støtte til lokale fiskeriaktionsgrupper har i programperioden 2014-2020 været omfattet af Hav- og Fiskeriudviklingsprogrammet, men fra 2021 videreføres indsatsen som en selvstændig, national støtteordning uden for EHFAF. Dermed anvendes der ikke længere EU-midler til denne ordning.

Der er ikke planlagt særskilte koordineringsaktiviteter mellem forvaltningsmyndighederne for henholdsvis den strategiske CAP-plan og EHFAF vedrørende gennemførelsen af støtteordninger.

EU's Genopretnings- og resiliensfond

Der vil være synergi mellem visse støtteordninger i CAP-planen og de indsatser, der gennemføres på landbrugs- og fødevarerområdet under Den danske Genopretningsplan. I den danske Genopretningsplan, der finansieres af EU's Genopretnings- og resiliensfond, er der afsat ca. 1,3 mia. kr. til komponenten "Grøn omstilling af landbrug og miljø" i perioden 2021-2025. Denne komponent omfatter en række indsatsområder, der gennemføres udenfor CAP'en. For det første afsættes der i alt 660 mio. kr. til udtagning af lavbundsjord i perioden 2021-2024. Indsatsen, der gennemføres via eksisterende støtteordninger, vil have synergi til den lavbundsordning, der gennemføres under CAP-planen i perioden 2023-2027. For det andet afsættes der i alt 180 mio. kr. til omstilling til økologi i perioden 2021-2024. Disse midler fordeles med 40 mio. kr. til Innovationscenter for Økologisk Landbrug, 80 mio. kr. til Fonden for Økologisk Landbrug, 40 mio. kr. til omstilling af offentlige køkkener til økologi og 20 mio. kr. til udvikling af den plantebaserede økologiske sektor. Indsatserne på økologiområdet vil være komplementært til støtteordningen økologisk arealstøtte, der gennemføres som et eco-scheme under CAP-planen i perioden 2023-2027. For det tredje er der afsat 200 mio. kr. til forskning og udvikling af nye teknologier og løsninger, der kan reducere CO₂-udledningen fra landbruget. Dette omfatter blandt andet teknologier til bioraffinering. Der vil være synergi mellem denne forsknings- og udviklingsindsats, der gennemføres i perioden 2021-2022, og støtteordningen etablering af anlæg til grøn bioraffinering, der gennemføres under CAP-planen i perioden 2023-2027.

Det fjerde indsatsområde under komponenten "Grøn omstilling af landbrug og miljø" vedrører rehabilitering af industrianlæg og forurenet jord, hvor der er afsat 280 mio. kr. Dette indsatsområde vedrører ikke landbrugssektoren og er derfor ikke relevant i forhold til CAP-planen.

4.6 Finansielle instrumenter

4.6.1 Beskrivelse af det finansielle instrument

Anvendes ikke i Danmark.

4.7 Fælles elementer for interventionstyper til landdistriktsudvikling

4.7.1 Liste over ikkestøtteberettigede investeringer

I forbindelse med støtte til investeringer under artikel 73 i CAP-plan forordningen gives der ikke støtte til følgende investeringer og udgiftskategorier, jf. artikel 73, stk. 3, i CAP-plan forordningen:

- a) Køb af rettigheder til landbrugsproduktion.
- b) Køb af betalingsrettigheder.
- c) Køb af jord for et beløb, der overstiger 10 pct. af de samlede støtteberettigede udgifter til den pågældende operation, med undtagelse af køb af jord med henblik på miljøbevarelse og bevaring af kulstofrig jordbund eller jord købt af unge landbrugere ved hjælp af finansielle instrumenter. I forbindelse med finansielle instrumenter gælder det loft for støtteberettigede offentlige udgifter, der betales til slutmodtageren, eller i forbindelse med garantier for det underliggende lånebeløb.
- d) Køb af dyr, køb af etårige planter og udplantning heraf til andre formål end:
  - i) at genoprette land- eller skovbrugspotentialet efter en naturkatastrofe, ugunstige vejrforhold eller en katastrofal hændelse,
  - ii) at beskytte husdyr mod store rovdyr eller anvendelse i skovbrug i stedet for maskiner,

iii) at opdrætte udryddelsestruede racer som defineret i artikel 2, nr. 24), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1012* i henhold til de forpligtelser, der er omhandlet i artikel 70, eller

iv) at bevare plantesorter, der er truet af genetisk erosion, i henhold til de forpligtelser, der er omhandlet i artikel 70.

Der er ikke fastsat yderligere generelle nationale bestemmelser vedrørende ikke-støtteberettigede udgifter end de investeringer og udgiftskategorier, der fremgår af CAP-plan forordningen, jf. ovenfor. For de enkelte støtteordninger kan der fastsættes supplerende bestemmelser i ordningernes bekendtgørelser.

* Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1012 af 8. juni 2016 om zootekniske og genealogiske betingelser for avl, handel med og indførsel til Unionen af racerene avlsdyr, hybridavlssvin og avlsmateriale herfra og om ændring af forordning (EU) nr. 652/2014, Rådets direktiv 89/608/EØF og 90/425/EØF og ophævelse af visse retsakter på området for dyreavl («dyreavlsforordning») (EUT L 171 af 29.6.2016, s. 66).

4.7.2 Definition af landdistrikt og anvendelsesområde

Begrebet ”landdistrikterne” som benævnt i CAP-plan forordningen afgrænses til brug for CAP-planindsatsen i landdistrikterne bredt til at omfatte alle områder udenfor de største byområder, forstået som byområder med mere end 45.000 indbyggere.

4.7.3 Additional elements common for Sectoral interventions, for rural development interventions, or common for both Sectoral and Rural Development interventions

Teksten i dette afsnit omhandler udelukkende projektstøtteordninger under artikel 73, idet der ikke ses fælles elementer for de øvrige støtteordninger til landdistriktsudvikling eller for sektorinterventionerne, der er relevante at medtage her.

Prioritering

Fælles for projektstøtteordningerne er, at der opstilles prioriteringsmodeller i forbindelse med ansøgningsrunder om tilsagn. Prioriteringsmodeller fremgår af ordningsbekendtgørelserne og varierer afhængig af ordning. Som udgangspunkt prioriteres der efter omkostningseffektivitet og/eller effekt.

Standardomkostninger og referenceomkostninger

Af forenklingshensyn anvendes standardomkostninger og/eller referenceomkostninger så vidt muligt på projektstøtteordningerne. Standardomkostninger anvendes kun for private støttemodtagere. Offentlige støttemodtagere skal i henhold til udbudsloven enten fremsende to tilbud på projektet sammen med ansøgning om tilsagn eller benytte referenceomkostninger.

Standardomkostningerne beregnes af forvaltningsmyndigheden på baggrund af de støtteberettigede investeringer i ordningen. Forvaltningsmyndigheden skal sikre, at de anvendte standardomkostninger er baseret på en beregningsmetode, som er rimelig, retfærdig og kontrollerbar, jf. artikel 83 i CAP-plan forordningen. ”Rimelig” henviser til, at datagrundlaget baserer sig på noget virkelighedsnært, der er beskrevet og forklaret. ”Retfærdig” betyder, at de beregnede standardomkostninger skal understøtte en ensartet vurdering af ansøgere. Det vil sige, at standardomkostningen ikke må indeholde en systematik, der stiller enkelte ansøgergrupper dårligere eller bedre. Og ”kontrollerbar” betyder, at beregningsgrundlaget kan spores tilbage i et tydeligt revisionsspor og kan genskabes.

Hvor der anvendes referenceomkostninger, fastsætter forvaltningsmyndigheden på forhånd en rimelig pris, som bliver anvendt ved beregning af støttegrundlaget, mens udbetaling af støtten baseres på de faktiske omkostninger.

Sammenhæng til anden lovgivning mv. og projektejerens ansvar

For alle projektstøtteordninger under artikel 73 skal det sikres, at de støttede projekter ikke overtræder EU-ret, nationale regler og servitutter mv., herunder retningslinjer fastlagt i forlængelse af EU's vandrammedirektiv, habitatdirektiv og fuglebeskyttelsesdirektiv mv. Det er projektejerens ansvar at sikre, at projektet opnår de tilladelser og godkendelser, som er nødvendige for projektets gennemførelse. Det kan eksempelvis være dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 bestemmelser, godkendelser efter vandløbsloven mv. Der kan ikke gennem ordningerne ydes støtte til forhold, der udgør et obligatorisk krav, jf. EU- eller national ret, herunder konditionalitet.

Det er desuden projektejerens ansvar at sikre, at vedkommendes landbrugsarealer kan overholde eventuelle øvrige krav for landbrugsejendommen efter projektets gennemførelse, herunder konditionalitetskrav mv. For projekter med offentlige ansøgere bør projektejeren gøre de lodsejere, der har arealer omfattet af projektet, opmærksom på, at det er lodsejerens eget ansvar at sikre denne overholdelse af de grundlæggende betingelser for landbrugsejendomme.

4.7.4 Gældende bidragssats(er) for interventioner til udvikling af landdistrikterne

National contribution rate(s)

Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
91(2)(a)-Less developed regions		20,00%	85,00%
91(2)(b)-Outermost regions and in the smaller Aegean islands		20,00%	80,00%
91(2)(c)-Transition regions within the meaning of Article 108(2), first subparagraph, point (b), of Regulation (EU) 2021/1060		20,00%	60,00%
91(2)(d)-Andre regioner	43,00%	20,00%	43,00%
91(3)(a)-Payments for natural or others area-specific constraints under Article 71	65,00%	20,00%	65,00%
91(3)(b)-Payments under Article 70, for payments under Article 72, for support for non-productive investments referred to in Article 73, for support for the European Innovation Partnership under Article 77(1), point(a), and for LEADER under Article 71(1), point(b)	80,00%	20,00%	80,00%
91(3)(c)-Operations receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103	100,00%	20,00%	100,00%
91(3)(b) - 70null-Payment under Article 70		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 72null-Payment under Article 72		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 73null-Support for non-productive investments referred to in Article 73		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 77(1)(a)-Support for the European Innovation Partnership under Article 77(1), point(a)		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 77(1)(b)-LEADER under Article 71(1), point(b)		20,00%	80,00%

Regional contribution rate(s)

Region	Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
--------	---------	-----------------	----------	----------

5 De interventioner med direkte betalinger, sektorspecifikke interventioner og interventioner til landdistriktsudvikling, der angives i strategien

Fond	Interventionsform	Interventionstype	Interventionskode (medlemsstat) — betegnelse	Fælles outputindikator	Gen. Renewal	Env.	ES rebat system	LEADER
EGFL	DPdecoupled	BISS(21)	1 - Basisindkomststøtte (Grundbetaling)	O.4				
EGFL	DPdecoupled	Eco-scheme(31)	10 - Eco-scheme for ny reguleringsmodel	O.8				
EGFL	DPdecoupled	Eco-scheme(31)	5 - Eco-scheme for økologisk arealstøtte	O.8				
EGFL	DPdecoupled	Eco-scheme(31)	6 - Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs	O.8				
EGFL	DPdecoupled	Eco-scheme(31)	7 - Eco-scheme for ekstensivering med slæt	O.8				
EGFL	DPdecoupled	Eco-scheme(31)	8 - Eco-scheme for planter	O.8				
EGFL	DPdecoupled	Eco-scheme(31)	9 - Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed	O.8				
EGFL	DPcoupled	CIS(32)	2 - Slagtepræmie	O.11				
EGFL	DPcoupled	CIS(32)	3 - Ko-præmie	O.11				
EGFL	DPcoupled	CIS(32)	4 - Stivelseskartofler	O.10				
EGFL	Sectoral - Frugt og grøntsager	INVRE(47(1)(a))	11A - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver, innovation mv.	O.35				
EGFL	Sectoral - Frugt og grøntsager	ADV11(47(1)(b))	11B - Rådgivningstjenester og teknisk bistand mv.	O.35				
EGFL	Sectoral - Frugt og grøntsager	TRAINCO(47(1)(c))	11C - Uddannelse mv.	O.35				
EGFL	Sectoral - Frugt og grøntsager	ORGAN(47(1)(d))	11D - Økologisk eller integreret produktion	O.35				
EGFL	Sectoral - Frugt og grøntsager	TRANS(47(1)(e))	11E - Forbedring af bæredygtighed og effektivitet i forbindelse med transport og oplagring af produkter	O.35				
EGFL	Sectoral - Frugt og grøntsager	PROMO(47(1)(f))	11F - Salgsfremstød, kommunikation og markedsføring mv.	O.35				
EGFL	Sectoral - Frugt og grøntsager	QUAL(47(1)(g))	11G - Gennemførelse af kvalitetsordninger	O.35				

EGFL	Sectoral - Frugt og grøntsager	TRACE(47(1)(h))	11H - Gennemførelse af sporbarheds- og certificeringssystemer	O.35				
EGFL	Sectoral - Frugt og grøntsager	CLIMA(47(1)(i))	11I - Modvirkning af og tilpasning til klimaforandringer	O.35				
EGFL	Sectoral - Frugt og grøntsager	WITHD(47(2)(f))	11J - Tilbagekøb fra markedet	O.35				
EGFL	Sectoral - Frugt og grøntsager	GREEN(47(2)(g))	11K - Grøn høst	O.35				
EGFL	Sectoral - Frugt og grøntsager	NOHAR(47(2)(h))	11L - Undladt høst	O.35				
EGFL	Sectoral - Frugt og grøntsager	HARIN(47(2)(i))	11M - Høst- og produktionsforsikring	O.35				
EGFL	Sectoral - Biavlsprodukter	ADVIBEEES(55(1)(a))	12A - Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv.	O.37				
EGFL	Sectoral - Biavlsprodukter	INVAPI(55(1)(b))	12B - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver samt andre aktioner mv.	O.37				
EGFL	Sectoral - Biavlsprodukter	COOPAPI(55(1)(e))	12C - Programmer for forskning	O.37				
EGFL	Sectoral - Biavlsprodukter	PROMOBEES(55(1)(f))	12D - Salgsfremstød, kommunikation, markedsføring mv.	O.37				
EGFL	Sectoral - Biavlsprodukter	ACTQUAL(55(1)(g))	12E - Aktioner til forbedring af produktkvaliteten	O.37				
ELFUL	RD	ENVCLIM(70)	13 - Pleje af græs- og naturarealer (N2000)	O.14	Nej	Ja	Ja	Nej
ELFUL	RD	ENVCLIM(70)	14 - Biodiversitetsskov (N2000)	O.15	Nej	Ja	Ja	Nej
ELFUL	RD	ENVCLIM(70)	15 - Engangskompensation	O.14	Nej	Ja	Ja	Nej
ELFUL	RD	ANC(71)	17 - Ø-støtte	O.12	Nej	Nej		Nej
ELFUL	RD	ASD(72)	16 - Målrettet regulering	O.13	Nej	Ja	Ja	Nej
ELFUL	RD	INVEST(73-74)	18 - Vand- og klimaprojekter	O.21	Nej	Ja	Ja	Nej
ELFUL	RD	INVEST(73-74)	19 - Minivådområder	O.21	Nej	Ja	Ja	Nej
ELFUL	RD	INVEST(73-74)	20 - Privat skovrejsning	O.21	Nej	Ja	Ja	Nej
ELFUL	RD	INVEST(73-74)	21 - Rydning og forberedelse til afgræsning (N2000)	O.21	Nej	Ja	Ja	Nej
ELFUL	RD	INVEST(73-74)	22 - Miljø- og klimateknologi	O.20	Nej	Ja	Ja	Nej
ELFUL	RD	INVEST(73-74)	23 - Etablering af anlæg til grøn bioraffinering	O.24	Nej	Ja	Ja	Nej

ELFUL	RD	INSTAL(75)	24 - Etableringsstøtte til unge landbrugere	O.25	Ja	Nej		Nej
ELFUL	RD	COOP(77)	25 - LAG	O.31	Nej	Nej		Ja

5.1 Direct Payments Interventions

BISS(21) - Basic income support

1 - Basisindkomststøtte (Grundbetaling)

Intervention Code (MS)	1
Interventionens betegnelse	Basisindkomststøtte (Grundbetaling)
Interventionstype	BISS(21) - Basic income support
Fælles outputindikator	O.4. Number of hectares benefitting from for basic income support

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorielt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til arealer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne jf. definitionerne af støtteberettigede arealer.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO9 Improve the response of Union agriculture to societal demands on food and health, including high quality, safe, and nutritious food produced in a sustainable way, the reduction of food waste, as well as improving animal welfare and combatting antimicrobial resistances

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A1	Økonomisk modstandsdygtighed og udnyttelse af markedsmuligheder.	Høj relevans	Ja
A9	Fastholde det høje niveau af fødevarer sikkerhed.	Høj relevans	Ja
I3	Styrke iværksætterier inden for bæredygtig og klimavenlig fødevarerproduktion.	Høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.4 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet
R.6 Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)
R.7 Procentdel yderligere støtte pr. hektar i områder med større behov (sammenlignet med gennemsnittet)

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Basisindkomststøtten (grundbetalingen) understøtter den specifikke målsætning om at støtte en bæredygtig landbrugsindkomst og modstandsdygtighed i landbrugssektoren i hele Unionen med henblik på at øge fødevarer sikkerheden på lang sigt og mangfoldigheden i landbruget samt sikre en økonomisk
--

bæredygtig landbrugsproduktion i Unionen. Dermed forfølges også den overordnede målsætning om at fremme en intelligent, konkurrencedygtig, robust og modstandsdygtig landbrugssektor og dermed garantere fødevarerforsyningsikkerheden på lang sigt.

Ved at yde en direkte støtte i form af en årlig afkoblet betaling pr. støtteberettiget ha understøttes, at det danske landbrugserhverv, generelt set, fortsat kan generere en indkomst på niveau med andre erhverv. Hermed sikres et ligeværdigt økonomisk incitament for fødevarerproduktion i Danmark. Samtidig styrkes den økonomiske robusthed i erhvervet, hvilket vil bidrage til, at erhvervet kan modstå den destabilisering, der opstår som følge af udsving i fødevarerpriserne. Basisindkomststøtten (grundbetaling) kan kombineres med andre støtteordninger, da det som beskrevet ovenfor er tiltænkt som en basisstøtte for aktive landbrugere for at understøtte et modstandsdygtigt erhverv.

Synergier og samspil med andre ordninger

Basisindkomststøtte (grundbetaling) kan kombineres med eco-schemes og ordningerne for slagtepræmie, ko-præmie og stivelseskartofler. Ordningen kan typisk kombineres med arealordninger og projektstøtteordninger under søjle II, jf. beskrivelse af de enkelte ordninger i kapitel 5, samt undtagelser for støtteberettigede hektar, jf. definitionerne i kapitel 4.1.

Basisindkomststøtte (grundbetaling) kan endvidere kombineres med følgende ordninger under landdistriktsprogrammet 2014-2022: Økologisk arealtilskud, pleje af græs- og naturarealer (N2000), målrettet regulering og tilsagn med henblik på fastholdelse af kvælstofvådområder, fosforvådområder og lavbundsprojekter (vand- og klimaprojekter), for så vidt at arealet er støtteberettiget til basisindkomststøtte (grundbetaling).

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary, the area and, when applicable, other relevant obligations

Berettigede støttemodtagere

Støtten gives til alle landbrugere, der opfylder de grundlæggende kriterier for støtteberettigelse, herunder minimumskrav på to ha, landbrugsaktivitet på støtteberettigede arealer og aktive landbrugere jf. definitionerne i kapitel 4.1.

Betingelser for støtteberettigelse

De vigtigste kriterier for støtteberettigelse er:

- Ansøgeren skal råde over et støtteberettiget areal, jf. kapitel 4.1, der er lig med eller større end to ha, og det enkelte areal skal være mindst 0,3 ha eller sammen med tilstødende arealer udgøre mindst 0,3 ha.
- Ansøgeren skal sikre, at arealerne lever op til definitionerne af støtteberettigede arealer ved at anvende arealet landbrugsmæssigt med udførelse af landbrugsaktiviteter eller opretholde arealet i landbrugsmæssig stand, jf. kapitel 4.1.
- Ansøgeren skal årligt indsende en ansøgning om støtte, hvori han skal anføre alle relevante oplysninger, herunder navn, CVR eller CPR-nr., angivelse af arealernes placering, afgrøder på arealerne samt at ansøgeren er bekendt med betingelserne for at modtage støtte.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

N/A

7 Range and amounts of support

Beskrivelse

Støtten ydes som et ens støttebeløb pr. ha. Beløbet beregnes således på baggrund af den del af den finansielle tildeling til Danmark, som følger af bilag VI til CAP-plan forordningen, der anvendes til direkte støtte, divideret med antallet af støtteberettigede ha.

Den anførte støttesats følger direkte af forordningen.

8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

Is this BIS intervention a Payments for small farmers? (Art. 28)

Ja Nej

Which form of support do you use Payments for small farmers? (Art. 28)

Lump sum(s) Payment(s) per hectare

What is the maximum amount for the Payments for small farmers? (Art. 28)

Do you have any other comments or explanations for the Payments for small farmers?

9 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 5 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan til alle arealtyper søges produktionsuafhængig basisindkomsstøtte for bæredygtighed uden anvendelse af betalingsrettigheder.

11 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	1.01 - Basisindkomststøtte, EUR pr. ha.	Homogen		

Explanation and Justification (including the flexibility)

1.01 - Basisindkomststøtte, EUR pr. ha.

Enhedsbeløb på basisindkomststøtte er det samme som støttesats, se afsnit om støttesatser og metode for beregning for forklaring. Det fastsatte enhedsbeløb fremgår af tabellen nedenfor.

Der forudses en variation på maksimalt tre pct., idet det støtteberettigede areal kan ændre sig over tid. Der er taget højde for variationen i det støtteberettigede areal baseret på udviklingen i reformperioden 2014-2022. Det forventes, at udviklingen med et faldende støtteberettiget landbrugsareal vil fortsætte. Ligeledes kan der opstå variation som følge af over/undersøgning på eco-schemes.

12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
		Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
1.01 - Basisindkomststøtte, EUR pr. ha.	Planned unit amount	Planned unit amount	254,96	255,37	243,19	227,22	235,49	
		Minimum Amount for the Planned unit amount	247,00	248,00	236,00	220,00	228,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount	263,00	263,00	250,00	234,00	243,00	
		O.4 (unit: Hektar)	2.555.964,00	2.550.001,00	2.545.612,00	2.540.170,00	2.535.205,00	
		Planned output * Planned unit amount	651.668.581,44	651.193.755,37	619.067.382,28	577.177.427,40	597.015.425,45	3.096.122.571,94
TOTAL	O.4 (unit: Hektar)	O.4 (unit: Hektar)	2.555.964,00	2.550.001,00	2.545.612,00	2.540.170,00	2.535.205,00	
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	651.668.687,90	651.193.762,47	619.067.424,19	577.179.142,77	597.020.490,21	
		Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						

		Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare

10 - Eco-scheme for ny reguleringsmodel

Intervention Code (MS)	10
Interventionens betegnelse	Eco-scheme for ny reguleringsmodel
Interventionstype	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare
Fælles outputindikator	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorielt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til arealer i Danmark, hvor der er udlagt kvælstofreducerende virkemidler og under forudsætning af, at støttebetingelserne er opfyldt.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy
SO5 Foster sustainable development and efficient management of natural resources such as water, soil and air, including by reducing chemical dependency
SO6 Contribute to halting and reversing biodiversity loss, enhance ecosystem services and preserve habitats and landscapes

CAP AREAS OF ACTION Code + Description

AOA-A climate change mitigation, including reduction of GHG emissions from agricultural practices, as well as maintenance of existing carbon stores and enhancement of carbon sequestration
AOA-C protection or improvement of water quality and reduction of pressure on water resources
AOA-D prevention of soil degradation, soil restoration, improvement of soil fertility and of nutrient management [and soil biota]

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
D1	Fremme klimavenlig landbrugsproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
F2	Fortsat indsats for at reducere udledningen af næringsstoffer til naturen.	Høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.4 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet
R.6 Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)

R.12 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre klimatilpasningen
R.14 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)
R.21 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til vandkvalitet
R.22 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre næringsstofforvaltningen

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description of commitments for eco-scheme

Eco-scheme for ny reguleringsmodel er en frivillig étårig indsats om udlæg af efterafgrøder eller alternative virkemidler. Hensigten er at reducere kvælstofudvaskningen fra mark til kyst. Indsatsen bidrager til implementering af vandrammedirektivet i Danmark, og vil blive suppleret af en national obligatorisk ordning med mulighed for påbud om udlæg af efterafgrøder eller alternativer med henblik på sikring af opfyldelse af indsatsniveau i henhold til vandplanerne.

Der vil blive fastsat en målsætning for hvert enkelt kystvandopland ud fra kvælstofsreduktionsbehovet i hvert kystvandopland. Landbrugere i hvert enkelt kystvandopland kan med denne ordning søge om at udlægge efterafgrøder eller alternative virkemidler med henblik på at reducere kvælstofudvaskningen fra egne marker. Danmark vil skulle reducere kvælstofudledningen for at kunne leve op til forpligtelserne i henhold til vandrammedirektivet. Skulle et kystvandopland ikke nå sit mål i det frivillige eco-scheme, vil der på baggrund af national lovgivning kunne udpeges et obligatorisk reduktionskrav, som pålægges hver enkelt landbruger omfattet af ordningen i et givent kystvandopland. Indsatser ydet under den frivillige ordning om målrettet kvælstofregulering vil blive krediteret.

Eco-scheme for ny reguleringsmodel vedrører alene frivillige indsatser med henblik på reduktion af kvælstofudvaskning fra rodzonen, hvilket bidrager til Danmarks implementering af vandrammedirektivet. Landbrugere kan med deltagelse i det frivillige eco-scheme reducere et eventuelt obligatorisk krav, der fastsættes på baggrund af indeværende års kvælstofreduktionsbehov fratrukket kvælstofreducerende tiltag i målrettet kvælstofregulering.

Synergier og samspil med andre ordninger

Til arealer, der modtager støtte under eco-scheme for ny reguleringsmodel, kan der samtidig modtages basisindkomststøtte (grundbetaling) og ø-støtte.

Berettigede støttemodtagere

Berettigede støttemodtagere omfatter landbrugere med arealer, der opfylder betingelserne for støtteberettigelse til basisindkomststøtte (grundbetaling) og som har bedrifter på mere end ti ha. efterafgrødegrundareal. Arealet skal desuden være et landbrugsareal, der ligger i et af forvaltningsmyndighedens udpegede kystvandoplande, hvor der skal udlægges kvælstofreducerende virkemidler med henblik på at opfylde indsatsbehov i vandområdeplanerne.

Prioritering

Der fastsættes en målsætning for hvert kystvandopland. Prioritering ved overansøgning i de enkelte kystvandoplande, vil ske efter vurderet effekt af indsatserne på vandoplandsniveau, hvor der i første omgang prioriteres virkemidler på marker med lavest retention i hvert enkelt kystvandopland. Der vil kunne fastsættes andre prioriteringskriterier herudover, samt eventuelt en mulighed for imødekommelse af meransøgninger ved anvendelse af et spænd om den planlagte støttesats.

Betingelser for støtteberettigelse

Der kan kun søges støtte til arealer, hvor der udlægges kvælstofreducerende virkemidler.

De væsentligste støtteberettigelseskriterier er følgende:

- At arealet er berettiget til basisindkomststøtte (grundbetaling).
- At ansøgers bedrift har minimum ti ha efterafgrødegrundareal og er medlem af registeret for gødningsregnskab efter den på tidspunktet gældende lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag og regler fastsat i medfør heraf.
- At bedriften, der søges støtte til, ikke ved ansøgningsperiodens start er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion eller omfattet af en ansøgning herom. Samme dato anvendes, når økologiske bedrifter udelukkes fra at kunne få et obligatorisk krav under ordningen.
- At der på arealet ikke foreligger tilsagn på uforenelige støtteordninger.
- At hovedparten af markens areal ligger i et af forvaltningsmyndigheden udpeget kystvandopland, hvor der skal udlægges kvælstofreducerende virkemidler med henblik på at opfylde indsatsbehov i vandområdeplanerne.
- At arealet ikke er registreret som landskabelementer i form af fortidsminder samt små søer og vandhuller omfattet af god landbrugs- og miljømæssig stand, eller at arealet ikke ligger inden for tre-meter bræmmer efter lov om vandløb.
- At arealet ikke anvendes til opfyldelse af krav om pligtige efterafgrøder eller husdyrefterafgrøder i henhold til den på tidspunktet gældende lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag.
- Arealet må ikke være registreret som § 3 under naturbeskyttelsesloven, GLM-landskabelementer eller tre-meter bræmmer.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

List of relevant GAEC and SMR

Kode	Beskrivelse
GAEC04	Establishment of buffer strips along water courses
GAEC08	Minimum share of agricultural area devoted to non-productive areas or features. Minimum share of at least 4% of arable land at farm level devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow. Where a farmer commits to devote at least 7% of his/her arable land to non-productive areas and features, including land lying fallow, under an enhanced eco-scheme in accordance with Article 28(5a), the share to be attributed to compliance with this GAEC shall be limited to 3%. Minimum share of at least 7% of arable land at farm level if this includes also catch crops or nitrogen fixing crops, cultivated without the use of plant protection products, of which 3% shall be land lying fallow or non-productive features. Member States should use the weighting factor of 0,3 for catch crops. Retention of landscape features. Ban on cutting hedges and trees during the bird breeding and rearing season. As an option, measures for avoiding invasive plant species
SMR02	Council Directive 91/676/EEC of 12 December 1991 concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources: Articles 4 and 5
SMR04	Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild flora and fauna: Article 6(1) and (2)

List of relevant mandatory national standards

Baseline for eco-scheme for ny reguleringsmodel er regler vedrørende anvendelse af gødning i landbruget og om plantedække jf. Lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og næringsstofreducerende tiltag med senere ændringer (navnlig § 12 om kvoteloft og § 38 og § 39 om efterafgrøder og alternativer).

§ 3 Naturbeskyttelsesloven: For §3-arealer efter naturbeskyttelsesloven indføres fra 1. juni 2022 bl.a. forbud mod ”omlægning eller særskilt jordbehandling, jordforbedring, såning eller plantning”. Arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 vil ikke kunne indgå i ordningen.

Link between GAEC, SMR and national standards with the eco-scheme (explain how the eco-scheme goes beyond the baseline, notably for SMR and national standards)

Følgende GLM-krav kan have betydning for eco-scheme for ny reguleringsmodel:

GLM 4 omfatter forbud mod gødskning, sprøjtning, jordbearbejdning og dyrkning i tre-meter bræmmer langs søer og vandløb. Tre-meter bræmmer langs søer og vandløb vil derfor ikke kunne indgå i ordningen.

GLM 8 indeholder krav om, at mindst fire pct. af omdriftsarealet skal udgøres af ikke-produktive elementer og GLM-landskabelementer med følgende elementer: Brak, blomsterbrak, bestøverbrak, bræmmer, småbiotoper, markkrat samt fortidsminder og GLM-søer. Det vil ikke være muligt at anvende de elementer, der indgår til opfyldelse af GLM 8 som virkemidler, der kan anvendes under målrettet regulering.

7 Range and amounts of support

Beskrivelse

Støtten ydes som en årlig kompensation for etårige tilsagn. I 2019 var det med en sats på 500 kr./ha for udlægning af efterafgrøder. Beregning af støttesatsen for ordningen i 2026-2027 er ikke foretaget på nuværende tidspunkt. Det skyldes, at beregningen skal foretages så tæt på ordningens etablering som muligt med henblik på at få den mest præcise vurdering af omkostninger, der skal ydes støtte til, samt indfaktorering af omkostninger ved eventuelle nye virkemidler mv. Beregningen vil blive foretaget senest i 2025.

Støttesatsen beregnes på baggrund af indkomsttab/meromkostninger som følge af udlægning af kvælstofreducerende virkemidler med henblik på opfyldelse af indsatsbehov i den målrettede regulering i gennemsnit på tværs af kystvandoplande og virkemidler. Støttesatsen fastsættes ud fra beregninger heraf og foretages af IFRO, Københavns Universitet. Der fastsættes en enhedsstats for virkemidlerne ud fra et vægtet gennemsnit af omkostningen/indkomsttabet ved de virkemidler, der kan anvendes, og som ud fra hensyn om omkostningseffektivitet må forventes anvendt til opfyldelse af indsatsbehovet. Ved eventuelle justeringer af indsatsbehovet skal der foretages en genberegning af støttesatsen. Det er muligt, at man fremadrettet vil benytte andre virkemidler. Listen med virkemidler kan blive justeret fra år til år som følge af ny viden, administrative hensyn mv., men forventes på nuværende tidspunkt at inkludere:

- Efterafgrøder
- Mellemafgrøder
- Tidligt såede vinterafgrøder
- Energiafgrøder (lavskov)
- Brak
- Randzoner (brak langs vandløb og søer)
- Kvælstoffikserende efterafgrøder
- Præcisionslandbrug
- Reduktion af gødningskvote – ikke kompenseret

Ved eventuelle justeringer af indsatsbehovet skal der foretages en genberegning af støttesatsen.

Ved udlæg af forskellige virkemidler fastsættes en omregningsfaktor mellem virkemidler, baseret på virkemidlernes kvælstofeffekt i relation til én ha efterafgrøder.

8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

N/A

9 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 12 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Paragraf 12 i annex 2 til WTO-aftalen om landbrug.

Der kan søges kompensation for tabt indtægt og merudgift ved opfyldelse af støtteordningens forpligtelser på omdriftsarealer eller arealer med permanente afgrøder.

11 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	10.01 - Ny reguleringsmodel, EUR pr. ha	Homogen		

Explanation and Justification (including the flexibility)

10.01 - Ny reguleringsmodel, EUR pr. ha

Ved enhedsbeløb forstås en gennemsnitspris pr. ha, jf. afsnit om støttesatser og metode for beregning. Støttesatsen vil senest blive beregnet i 2025.

Der forudses en variation på maksimalt ti pct. med henblik på at opnå den nødvendige fleksibilitet i forbindelse med håndtering af over- eller underansøgning af eco-schemes.

Da der anvendes prioritering ved overansøgning i det enkelte kystvandopland, kan der på ordningen opstå underansøgning, hvis der ansøges om et lavere antal hektar, end der er planlagt for kystvandoplandene samlet set. Indledningsvist anvendes ikke-ansøgte midler til at imødekomme evt. overansøgning på andre eco-schemes. Herefter kan det udbetalte enhedsbeløb øges indenfor maksimumbeløbet op til indfrielse af minimumskravet for anvendelse af midler under eco-schemes, jf. artikel 97. Der vil således kunne anvendes et højere enhedsbeløb end det planlagte, hvis dette er nødvendigt for at opfylde grøn øremærkning. Derpå kan evt. ledige midler overføres til basisindkomststøtten (grundbetalingen) op til dennes maksimumbeløb.

12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
		Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
	10.01 - Ny reguleringsmodel, EUR pr. ha	Planned unit amount				93,96	127,52	
		Minimum Amount for the Planned unit amount				85,00	115,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount				103,00	140,00	
		O.8 (unit: Hektar)				431.429,00	514.737,00	
		Planned output * Planned unit amount				40.537.068,84	55.015.826,08	95.552.894,92
	TOTAL	O.8 (unit: Hektar)				431.429,00	514.737,00	
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)				40.537.068,84	65.639.262,24	
		Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement						

		(Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
		Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						

5 - Eco-scheme for økologisk arealstøtte

Intervention Code (MS)	5
Interventionens betegnelse	Eco-scheme for økologisk arealstøtte
Interventionstype	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare
Fælles outputindikator	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorielt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til arealer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy
SO5 Foster sustainable development and efficient management of natural resources such as water, soil and air, including by reducing chemical dependency
SO6 Contribute to halting and reversing biodiversity loss, enhance ecosystem services and preserve habitats and landscapes
SO9 Improve the response of Union agriculture to societal demands on food and health, including high quality, safe, and nutritious food produced in a sustainable way, the reduction of food waste, as well as improving animal welfare and combatting antimicrobial resistances

CAP AREAS OF ACTION Code + Description

AOA-A climate change mitigation, including reduction of GHG emissions from agricultural practices, as well as maintenance of existing carbon stores and enhancement of carbon sequestration
AOA-C protection or improvement of water quality and reduction of pressure on water resources
AOA-D prevention of soil degradation, soil restoration, improvement of soil fertility and of nutrient management [and soil biota]
AOA-E protection of biodiversity, conservation or restoration of habitats or species, including maintenance and creation of landscape features or non-productive areas
AOA-F actions for a sustainable and reduced use of pesticides, particularly pesticides that present a risk for human health or environment

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A2	Incitamentter til øget miljø- og klimavenlig produktion, der imødekommer forbrugernes efterspørgsel.	Meget høj relevans	Ja
A9	Fastholde det høje niveau af fødevarer sikkerhed.	Høj relevans	Ja

D3	Øge incitamentet til klimarelaterede investeringer.	Meget høj relevans	Ja
E1	Fremme miljøvenlig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
E4	Indsats for aktiv naturpleje.	Meget høj relevans	Ja
F4	Bedre levevilkår for bier og andre bestøvende insekter i landbrugslandskabet.	Høj relevans	Ja
F5	Omlægning til økologisk jordbrug skal bidrage til mere biodiversitet.	Meget høj relevans	Ja
F7	Intensiv dyrkning på store arealer presser levesteder for dyr og planter i landbrugslandet.	Meget høj relevans	Ja
I2	Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.4 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet
R.6 Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)
R.7 Procentdel yderligere støtte pr. hektar i områder med større behov (sammenholdt med gennemsnittet)
R.14 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)
R.19 Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported commitments beneficial for soil management to improve soil quality and biota (such as reducing tillage, soil cover with crops, crop rotation included with leguminous crops)
R.21 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til vandkvalitet
R.22 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre næringsstofforvaltningen
R.24 Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported specific commitments which lead to a sustainable use of pesticides in order to reduce risks and impacts of pesticides, such as pesticides leakage
R.29 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der modtager støtte inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik til økologisk landbrug med en opdeling mellem bevarelse og omlægning
R.31 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description of commitments for eco-scheme

<p>Ordningen afløser gradvist økologisk arealtilskud, som er en femårig tilsagnsordning (dog treårig i 2021) under landdistriktsprogrammet (søjle II), og hvor de sidste tilsagn udløber 31. august 2025.</p> <p>Det primære formål med ordningen er at øge det økologiske areal for derved at opnå en række fordele for blandt andet klima, miljø, biodiversitet og dyrevelfærd gennem omlægning til og opretholdelse af økologisk jordbrugsproduktion. Ordningen skal bidrage til at opretholde den økologiske drift af de ca. 300.000 ha, der allerede drives økologisk i Danmark (2020-tal). Ordningen skal desuden understøtte en stigning i det økologiske areal med henblik på en fordobling i 2030, jf. regeringens målsætning herom.</p>

Økologisk drift har en kvælstofreducerende effekt på 12-13 kg N/ha sammenlignet med det konventionelle landbrug generelt (uden målrettet regulering). Den kvælstofreducerende effekt ved økologisk drift er 6-9 kg N/ha, når der sammenlignes med det konventionelle landbrug omfattet af indsatsbehovet 2021 i målrettet regulering. Omlægning til økologi har ligeledes en positiv klimaeffekt på mellem 1,2 og 2 ton CO₂-ækv. /ha, når CO₂-lagringen i jordens kulstofpulje medregnes. De anførte kvælstof- og klimaeffekter af økologisk drift sammenlignet med konventionel drift er baseret på rapporter fra september 2020 fra Aarhus Universitet. Endelig vil der være effekter i forhold til øget biodiversitet, jordbundskvalitet og dyrevelfærd, samt reduktion af henholdsvis pesticidbelastningen og antibiotikaforbrug. Disse effekter er ikke præcist kvantificerede, men generelt regnes der med 30 pct. øget biodiversitet på økologiske marker og tilstedende levesteder sammenlignet med konventionelle marker, samt 100 pct. reduktion af syntetiske pesticider.

Der ydes støtte til arealer, der er under omlægning til økologisk drift, samt til arealer, der er omlagt til økologisk drift. Støtten er étårigt, og der ansøges om udbetaling af støtte for det aktuelle støtteår.

Støtten består af en basisstøtte, som ydes til landbrugsarealer, der drives økologisk eller er under omlægning til økologi. Basisstøtten er designet med henblik på en stabil understøttelse af de økologiske arealer for at gøre den økologiske dyrkningspraksis mindre sårbar over for varierende udbytter og priser. Basisstøtten indebærer, at bedrifter, som er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, maksimalt må anvende kvælstof svarende til et nærmere fastsat kvælstofloft. Det skal sikre en bæredygtig kvælstofanvendelse på alle bedrifter, der modtager økologisk arealstøtte, samt fremme fordelingen af gødningen mellem økologiske bedrifter.

Basisstøtten kan suppleres med et eller flere af de tre tillæg:

- Til arealer under omlægning, der skal medvirke til at udvide det økologiske areal ved at støtte overgangsperioden, hvor de fulde omkostninger ved økologisk drift oppebæres uden muligheden for at sælge eventuelt produktion som økologisk. Omlægningstillægget tilknyttes en flerårig forpligtelse med henblik på at begrænse kortsigtet omlægning.
- Til bedrifter med ekstra lav kvælstoftilførsel, der skal medvirke til at fastholde og øge det økologiske areal, der grundet begrænset adgang til gødning, som er tilladt til økologisk drift, tilføres en væsentligt lavere mængde kvælstof sammenlignet med det fastsatte generelle kvælstofloft for ordningen. Tillægget henvender sig især til planteavlere.
- Til arealer med frugt/bær, der skal både medvirke til fastholdelse og vækst i arealet med økologisk frugt/bær. Grundet høj sårbarhed over for vejrforhold og insekt- og sygdomsangreb er omfanget af økologisk frugt- og bæravl relativt begrænset i Danmark, og derfor er der særligt fokus på denne kategori.

Synergier og samspil med andre ordninger

Til arealer, der modtager støtte under eco-scheme for økologiske arealstøtte, kan samtidig modtage basisindkomststøtte (grundbetaling), ø-støtte samt støtte under eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs eller eco-scheme for planter for så vidt angår omdriftsarealer. Dog kan der for arealer med frugt- og bærtilsagn ikke modtages støtte under eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs.

Støtteberettigede modtagere

Støtteberettigede modtagere er landbrugere, hvis bedrift er certificeret til økologisk jordbrugsproduktion eller er omfattet af en ansøgning herom. Det er en betingelse, at støttemodtager modtager basisindkomststøtte (grundbetaling).

Betingelser for støtteberettigelse

De centrale betingelser for støtteberettigelse beskrives i det følgende. De specifikke betingelser for støtteberettigelse fastsættes i en bekendtgørelse om økologisk arealstøtte som eco-scheme.

Følgende kriterier skal opfyldes:

- Bedriften skal være certificeret til økologisk jordbrugsproduktion, jf. gældende økologiregler, eller være omfattet af en ansøgning herom.
- Det ansøgte areal skal være omlagt eller påbegyndt omlagt til økologisk jordbrugsproduktion senest ved ansøgningsårets begyndelse.
- Det ansøgte areal skal være et landbrugsareal og opfylde definitionerne for støtteberettigede hektar til direkte støtte, jf. CAP-planens kapitel 4.1. Betingelserne for udbetaling af basisindkomststøtte (grundbetaling) for arealet skal desuden være opfyldt.

Følgende betingelser skal opfyldes i det kalenderår, som støtten søges i (ansøgningsåret):

- Arealet skal i hele ansøgningsåret være omlagt til eller være under omlægning til økologisk jordbrugsproduktion under en bedrift, der er certificeret af forvaltningsmyndigheden til økologisk jordbrugsproduktion.
- At arealet kun tilføres plantebeskyttelsesmidler, der er godkendt til økologisk jordbrug, jf. gældende økologiregler.
- At arealet kun tilføres gødning, der er godkendt til økologisk jordbrug, jf. gældende økologiregler.

Desuden gælder følgende betingelser for tillæggene:

- Et areal er berettiget til omlægningstillæg i de år, hvor arealet ved ansøgningsårets begyndelse er under omlægning til økologisk jordbrug, jf. gældende økologiregler. Omlægningsperioden er typisk to år. Omlægningstillægget ydes kun til arealer, der ikke har været drevet økologisk i en nærmere fastsat karenperiode. Arealer, der modtager omlægningstillæg, skal drives økologisk i en periode på tre til fem sammenhængende år (inklusiv år med omlægningstillæg). Karenperioden, den nævnte sammenhængende periode i forbindelse med omlægningstillægget og arealbagatelgrænser tilknyttet den sammenhængende periode, samt øvrige betingelser for omlægningstillægget fastsættes i bekendtgørelse om økologisk arealstøtte som eco-scheme.
- Et areal er berettiget til tillæg til frugt/bær i de år, hvor arealet er dyrket med økologisk frugt/bær efter nærmere fastsatte kriterier.
- Et areal er berettiget til tillæg som bedrift med begrænset adgang til kvælstofgødning, hvis bedriften er tilmeldt Register for Gødningsregnskab og dyrkes med en ekstra lav kvælstoftilførsel (det lave kvælstofloft). Det lave kvælstofloft skal omfatte hele bedriften og niveauet fastsættes i bekendtgørelse om økologisk arealstøtte som eco-scheme.

Andre betingelser (det generelle kvælstofloft for økologisk arealstøtte)

Der gælder desuden følgende betingelser for støtte under denne ordning:

- Der skal for bedrifter tilmeldt Register for Gødningsregnskab årligt udarbejdes og indsendes henholdsvis en gødningskvoteberegning og et gødningsregnskab efter reglerne i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og regler fastsat i medfør heraf. Bedrifter, der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, må i gennemsnit maksimalt tilføre kvælstof i en nærmere fastsat mængde (det generelle kvælstofloft for økologisk arealstøtte), som udmøntes i bekendtgørelse om økologisk arealstøtte som eco-scheme.
- Det bemærkes, at kvælstoftilførsel opgøres via gødningskvoteberegninger og gødningsregnskaber pr. planår, der løber fra 1. august (før ansøgningsåret) til 31. juli (i ansøgningsåret). Det gælder derfor for både det generelle kvælstofloft og det lave kvælstofloft, at de skal opfyldes i en periode, der adskiller sig fra de øvrige betingelser, der som udgangspunkt vedrører kalenderår. Gødningskvoteberegninger skal for alle bedrifter omfattet af Register for Gødningsregnskab indsendes inden en nærmere fastsat frist, der sikrer, at kontrollen af gødningskvoteberegningerne kan foretages forud for udbetaling af økologisk arealtilskud. Gødningskvoteberegningerne følges op af gødningsregnskaber, som alle bedrifter omfattet af Register for Gødningsregnskab skal indsende i det forår, der følger efter et planår, jf. reglerne vedrørende Register for

Gødningsregnskab. Såfremt der ved den nationale kontrol af gødningsregnskaberne konstateres overtrædelser af kvælstoflofterne for økologisk arealtilskud, kan det føre til genoptagelse med henblik på krav om hel eller delvis tilbagebetaling af det udbetalte tilskud.

Forventet output

Det bemærkes, at tilgang til eco-schemet i perioden 2023-2026 sker fra:

- Forventet overgang fra tilsagn om økologisk arealtilskud under landdistriktsprogrammet 2014-2021 i takt med, at disse udløber.
- Forventet tilgang af nye økologiske arealer fra enten udvidelse af eksisterende økologiske bedrifter eller nye økologiske bedrifter.

Der gøres opmærksom på, at der parallelt eksisterer tilsagn om økologisk arealtilskud givet under søjle II i landdistriktsprogrammet 2014-2022. Ved eco-schemets begyndelse forventes der at være omkring 270.000 ha med eksisterende tilsagn, som udløber løbende til og med 2025. Det samlede areal med økologisk arealstøtte til og med 2025 er derfor højere end angivet nedenfor.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

List of relevant GAEC and SMR

Kode	Beskrivelse
SMR02	Council Directive 91/676/EEC of 12 December 1991 concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources: Articles 4 and 5
SMR07	Regulation (EC) No 1107/2009 of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 concerning the placing of plant protection products on the market and repealing Council Directives 79/117/EEC and 91/414/EEC: Article 55, first and second sentence
SMR08	Directive 2009/128/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 establishing a framework for Community action to achieve the sustainable use of pesticides: Article 5(2) and Article 8(1) to (5); Article 12 with regard to restrictions on the use of pesticides in protected areas defined on the basis of Directive 2000/60/EC and Natura 2000 legislation; Article 13(1) and (3) on handling and storage of pesticides and disposal of remnants

List of relevant mandatory national standards

Generelle regler vedr. pesticider og gødning

Baseline for økologisk arealstøtte er først og fremmest de regler, som gælder for konventionelle bedrifter, herunder gældende, generelle regler vedrørende anvendelse af pesticider og gødning i landbruget. Økologisk arealstøtte ydes til bedrifter, der er certificeret efter økologireglerne (som fastsat i gældende lovgivning i EU og Danmark), som er mere vidtgående end de generelle regler, som gælder for konventionelle bedrifter på en række parametre, herunder særligt vedrørende anvendelse af pesticider og gødning. Følgende kan fremhæves som særligt relevante i forhold til økologisk arealstøtte:

- Bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. (Husdyrgødningsbekendtgørelsen, navnlig § 3 om harmonikrav)
- Lovbekendtgørelse nr. 388 af 27. april 2016 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (Gødskningsloven, navnlig § 5 om kvoteloft)

- Kemikalieloven, Lovbekendtgørelse nr. 115 af 26. januar 2017 (navnlig § 23, sprøjtemidler skal være godkendt m.m.)

Regler vedrørende pesticider og gødning på specifikke arealer

For specifikke arealer kan der være fastsat særlige restriktioner vedrørende pesticider, for eksempel som følge af § 3-udpegning (som følge af Naturbeskyttelsesloven), fredning eller beskyttelse af drikkevand. For disse specifikke arealer er økologireglerne/støttebetingelserne mindre vidtgående end for arealer uden sådanne særlige restriktioner. Arealer med krav om særlige restriktioner i form af forbud mod pesticider kan derfor ikke omfattes af økologisk arealstøtte.

Link between GAEC, SMR and national standards with the eco-scheme (explain how the eco-scheme goes beyond the baseline, notably for SMR and national standards)

Baseline for økologisk arealstøtte er først og fremmest de regler, som gælder for konventionelle bedrifter, herunder gældende, generelle regler vedrørende anvendelse af pesticider og gødning i landbruget. Økologisk arealstøtte ydes til bedrifter, der er certificeret efter økologireglerne (som fastsat i gældende lovgivning i EU og Danmark), som er mere vidtgående end de generelle regler, som gælder for konventionelle bedrifter på en række parametre, herunder særligt vedrørende anvendelse af pesticider og gødning. Ud over de generelle regler omhandlende anvendelse af pesticider og gødning i landbruget, danner konditionalitetskravene som angivet i CAP-planens kapitel 3.10 og aktivitetskravene i forbindelse med definitionerne af støtteberettigede arealer, som angivet i CAP-planens kapitel 4.1, baseline for ordningen.

Vedrørende GLM-krav

GLM-kravene er beskrevet i kapitel 3.10. Der vurderes ikke at være sammenfald mellem GLM-kravene og økologireglerne, da økologireglerne ikke indeholder krav, som svarer til GLM-kravene. Med andre ord er økologireglerne mere vidtgående end GLM-kravene og økologisk arealstøtte indeholder således ikke kompensation for GLM-elementerne.

Specifikke arealer omfattet af GLM-krav og/eller anvendt til at opfylde GLM-krav kan omfattes af økologisk arealstøtte som eco-scheme. Det gælder dog ikke bræmmer til opfyldelse af GLM 4, der direkte indeholder forbud mod sprøjtning i bræmmerne.

I henhold til GLM 8 skal det særligt bemærkes, at der ikke vurderes at være et sammenfald med økologireglerne/støttebetingelserne, da disse ikke indeholder et krav om, at en minimumsandel af landbrugsarealet skal være udlagt med ikke-produktive elementer. Der kan dog siges at være et delvist sammenfald mellem økologireglerne/støttebetingelserne og det forhold, at de ikke-produktive elementer til opfyldelse af GLM 8 forventes ikke at blive sprøjtet. Der er imidlertid kun tale om en bi-betingelse vedrørende GLM 8 og derfor kan GLM 8-elementer alligevel omfattes af økologisk arealstøtte som eco-scheme.

7 Range and amounts of support

Beskrivelse

Støttesatserne på ordningen svarer til enhedsbeløbene for 2023-2027 og er fastsat på baggrund af uafhængige beregninger fra Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO), Københavns Universitet med vægt på følgende:

- Enhedsbeløbene skal kunne understøtte opretholdelse af det eksisterende økologiske areal. Satserne skal derfor kunne kompensere for de meromkostninger og indkomsttab, der generelt er forbundet med opretholdelse af økologisk drift.

- Enhedsbeløbene skal desuden kunne understøtte en fortsat vækst i det økologiske areal, og således både muliggøre, at eksisterende økologer udvider med nye arealer, og at nye bedrifter vælger at omlægge til økologisk drift.

Basisstøtten ydes under artikel 31 (7) (b) som kompensation for meromkostninger og indkomsttab. Basisstøtten uden kombination med N-tillæg eller frugt/bær-tillæg forventes særligt at være relevant for økologiske mælkeproducenter, og derfor tager beregningerne anvendt i satsfastsættelsen afsæt heri. IFRO-beregningerne vedrørende basisstøtten er baseret på sammenligning af regnskabstal for henholdsvis økologiske og konventionelle mælkeproducenter i 2012-2018 og viser, at de økonomiske resultater svinger betydeligt over årene. Med et planlagt satsniveau på 870 kr./ha er det forventningen, at det generelt vil være muligt at kompensere mælkeproducenterne for de meromkostninger og indkomsttab, som der er forbundet med økologisk drift sammenlignet med konventionel drift. Satsen for basisstøtten er den samme som i landdistriktsprogrammet 2014-2022.

Omlægningstillægget ydes under artikel 31 (7) (b) som kompensation for meromkostninger og indkomsttab. Beregningerne i henhold til omlægningstillægget er baseret på de meromkostninger og indkomsttab, der er særligt forbundet med omlægningsperioden. I forhold til tidligere beregninger peger IFRO på, at mulighederne for en merpris for omlægningsfoder og for at opnå fremavlskontrakter er forringede. Med et planlagt satsniveau på 1.600 kr./ha og i kombination med en basisstøtte på 870 kr./ha, samt eventuelt N-tillæg og frugt/bær-tillæg, er det forventningen, at det generelt vil være muligt at kompensere for de meromkostninger og indkomsttab, der er forbundet med omlægningsperioden. Omlægningstillægget var 1.200 kr./ha i landdistriktsprogrammet 2014-2022.

N-tillægget ydes under artikel 31 (7) (b) som kompensation for meromkostninger og indkomsttab. N-tillægget forventes særligt relevant for økologiske planteavlere og derfor tager beregningerne afsæt heri. IFRO-beregningerne vedrørende N-tillægget er baseret på regnskabstal for hhv. økologiske og konventionelle planteproducenter i 2012-2018 og viser, at de økonomiske resultater svinger betydeligt over årene, men er generelt højere end for mælkeproducenterne. Med et planlagt satsniveau på 650 kr./ha og i kombination med en basisstøtte på 870 kr./ha er det forventningen, at det generelt vil være muligt at kompensere planteavlerne for de meromkostninger og indkomsttab, som der er forbundet med økologisk drift sammenlignet med konventionel drift. N-tillægget var 500 kr./ha i landdistriktsprogrammet 2014-2022.

Frugt/bær-tillægget ydes under artikel 31 (7) (b) som kompensation for meromkostninger og indkomsttab. Der er ikke datagrundlag til at ændre IFRO's tidligere vurdering fra 2014, der har dannet grundlag for et frugt/bær-tillæg på 4.000 kr./ha i Landdistriktsprogrammet 2014-2022. De meget beskedne, nye data understøtter, at satsen fortsat er relevant og derfor fastsættes den fortsat til 4.000 kr./ha.

Kilde: *Baggrundsberegninger til brug for fastsættelse af støttesatser til økologisk arealstøtte CAP 2020*, (IFRO) ved Københavns Universitet, april 2020.

8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

N/A

9 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 12 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan som kompensation for meromkostninger og indkomsttab ved økologisk drift søges basisstøtte og et tillæg for reduceret kvælstoftilførsel, samt et tillæg for arealer under omlægning. Disse kan søges på

alle arealtyper, dog planlægges begrænsning på brakarealer. Der kan endvidere søges et frugt- og bærtillæg, som kun ydes på arealer med frugt og/eller bær.

11 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	5.01 - Basisstøtte, EUR pr. ha	Homogen		
	5.02 - Omlægningstillæg, EUR pr. ha	Homogen		
	5.03 - N-tillæg, EUR pr. ha	Homogen		
	5.04 - Frugt/bær-tillæg, EUR pr. ha	Homogen		

Explanation and Justification (including the flexibility)

5.01 - Basisstøtte, EUR pr. ha

Enhedsbeløb på ordningen svarer til støttesats, jf. afsnit om støttesatser og metode for beregning.

Der forudses en variation på maksimalt ti pct. med henblik på at opnå den nødvendige fleksibilitet i forbindelse med håndtering af over- eller underansøgning af eco-schemes.

I tilfælde af overansøgning på ordningen planlægges alle ansøgninger imødekommet. Det vil først og fremmest ske ved overførsel af midler fra andre eco-schemes opstået ved underansøgning og basisindkomststøtten (grundbetalingen) (inden for den angivne variation), subsidiært ved anvendelse af satsreduktion for ordningen inden for den angivne maksimale variation på ti pct. Er dette ikke tilstrækkeligt, tilføres ordningen midler ved at reducere den udbetalte sats for andre eco-schemes hen mod deres minimumsværdier. Er dette ikke tilstrækkeligt, vil satsen blive reduceret ud over den angivne maksimale variation.

5.02 - Omlægningstillæg, EUR pr. ha

Enhedsbeløb på ordningen svarer til støttesats, jf. afsnit om støttesatser og metode for beregning.

Der forudses en variation på maksimalt ti pct. med henblik på at opnå den nødvendige fleksibilitet i forbindelse med håndtering af over- eller underansøgning af eco-schemes.

I tilfælde af overansøgning på ordningen planlægges alle ansøgninger imødekommet. Det vil først og fremmest ske ved overførsel af midler fra andre eco-schemes opstået ved underansøgning og basisindkomststøtten (grundbetalingen) (inden for den angivne variation), subsidiært ved anvendelse af satsreduktion for ordningen inden for den angivne maksimale variation på ti pct. Er dette ikke tilstrækkeligt, tilføres ordningen midler ved at reducere den udbetalte sats for andre eco-schemes hen mod deres minimumsværdier. Er dette ikke tilstrækkeligt, vil satsen blive reduceret ud over den angivne maksimale variation.

5.03 - N-tillæg, EUR pr. ha

Enhedsbeløb på ordningen svarer til støttesats, jf. afsnit om støttesatser og metode for beregning.

Der forudses en variation på maksimalt ti pct. med henblik på at opnå den nødvendige fleksibilitet i forbindelse med håndtering af over- eller underansøgning af eco-schemes.

I tilfælde af overansøgning på ordningen planlægges alle ansøgninger imødekommet. Det vil først og fremmest ske ved overførsel af midler fra andre eco-schemes opstået ved underansøgning og basisindkomststøtten (grundbetalingen) (inden for den angivne variation), subsidiært ved anvendelse af satsreduktion for ordningen inden for den angivne maksimale variation på ti pct. Er dette ikke tilstrækkeligt, tilføres ordningen midler ved at reducere den udbetalte sats for andre eco-schemes hen mod deres minimumsværdier. Er dette ikke tilstrækkeligt, vil satsen blive reduceret ud over den angivne maksimale variation.

5.04 - Frugt/bær-tillæg, EUR pr. ha

Der forudses en variation på maksimalt ti pct. med henblik på at opnå den nødvendige fleksibilitet i forbindelse med håndtering af over- eller underansøgning af eco-schemes.

I tilfælde af overansøgning på ordningen planlægges alle ansøgninger imødekommet. Det vil først og fremmest ske ved overførsel af midler fra andre eco-schemes opstået ved underansøgning og basisindkomststøtten (grundbetalingen) (inden for den angivne variation), subsidiært ved anvendelse af satsreduktion for ordningen inden for den angivne maksimale variation på ti pct. Er dette ikke tilstrækkeligt, tilføres ordningen midler ved at reducere den udbetalte sats for andre eco-schemes hen mod deres minimumsværdier. Er dette ikke tilstrækkeligt, vil satsen blive reduceret ud over den angivne maksimale variation.

12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
		Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
	5.01 - Basisstøtte, EUR pr. ha	Planned unit amount	116,78	116,78	116,78	116,78	116,78	
		Minimum Amount for the Planned unit amount	105,00	105,00	105,00	105,00	105,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount	128,00	128,00	128,00	128,00	128,00	
		O.8 (unit: Hektar)	59.663,00	119.296,59	332.708,00	381.578,00	403.454,00	
		Planned output * Planned unit amount	6.967.445,14	6.967.445,14	6.967.445,14	6.967.445,14	6.967.445,14	34.837.225,70

5.02 - Omlægningstillæg, EUR pr. ha	Planned unit amount	214,77	214,77	214,77	214,77	214,77	
	Minimum Amount for the Planned unit amount	193,00	193,00	193,00	193,00	193,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount	236,00	236,00	236,00	236,00	236,00	
	O.8 (unit: Hektar)	27.700,00	55.400,00	55.400,00	55.400,00	55.400,00	
	Planned output * Planned unit amount	5.949.129,00	5.949.129,00	5.949.129,00	5.949.129,00	5.949.129,00	29.745.645,00
5.03 - N-tillæg, EUR pr. ha	Planned unit amount	87,25	87,25	87,25	87,25	87,25	
	Minimum Amount for the Planned unit amount	79,00	79,00	79,00	79,00	79,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount	96,00	96,00	96,00	96,00	96,00	
	O.8 (unit: Hektar)	22.941,00	45.872,00	127.926,00	146.716,00	155.166,00	
	Planned output * Planned unit amount	2.001.602,25	2.001.602,25	2.001.602,25	2.001.602,25	2.001.602,25	10.008.011,25
5.04 - Frugt/bær-tillæg, EUR pr. ha	Planned unit amount	536,91	536,91	536,91	536,91	536,91	
	Minimum Amount for the Planned unit amount	483,00	483,00	483,00	483,00	483,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount	591,00	591,00	591,00	591,00	591,00	
	O.8 (unit: Hektar)	492,00	984,00	2.745,00	3.148,00	3.329,00	
	Planned output * Planned unit amount	264.159,72	264.159,72	264.159,72	264.159,72	264.159,72	1.320.798,60
TOTAL	O.8 (unit: Hektar)	110.797,00	221.560,00	518.779,00	586.842,00	617.349,00	
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	15.182.452,89	30.361.230,56	63.387.259,69	70.950.100,52	74.339.223,01	
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article						

		28(6)(b) if the intervention contains carry over)							
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6 - Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs

Intervention Code (MS)	6
Interventionens betegnelse	Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs
Interventionstype	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare
Fælles outputindikator	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til arealer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy
SO5 Foster sustainable development and efficient management of natural resources such as water, soil and air, including by reducing chemical dependency
SO6 Contribute to halting and reversing biodiversity loss, enhance ecosystem services and preserve habitats and landscapes
CAP AREAS OF ACTION Code + Description
AOA-A climate change mitigation, including reduction of GHG emissions from agricultural practices, as well as maintenance of existing carbon stores and enhancement of carbon sequestration
AOA-C protection or improvement of water quality and reduction of pressure on water resources
AOA-D prevention of soil degradation, soil restoration, improvement of soil fertility and of nutrient management [and soil biota]

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
D1	Fremme klimavenlig landbrugsproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E1	Fremme miljøvenlig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E5	Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.	Meget høj relevans	Ja
F2	Fortsat indsats for at reducere udledningen af næringsstoffer til naturen.	Høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.4 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet
R.6 Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)

R.12 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre klimatilpasningen
R.14 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)
R.19 Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported commitments beneficial for soil management to improve soil quality and biota (such as reducing tillage, soil cover with crops, crop rotation included with leguminous crops)
R.21 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til vandkvalitet
R.22 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre næringsstofforvaltningen

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description of commitments for eco-scheme

Ordningen er et etårigt eco-scheme med støtte til forlængelse af omdriftstiden og har til formål at opnå en højere effekt på miljø og klima på græsarealer. Dette sker ved, at der for græsarealer, der har ligget med græs uden pløjning i minimum to sammenhængende år umiddelbart forud for støtteåret, stilles krav om et år mere med græs uden pløjning. Forårsplojning og -udlæg af græs i renbestand medregnes som første driftsår med græs.

Eco-schemet bidrager med en kulstofopbygning på 30 kg kulstof pr. år pr. ha ifølge Aarhus Universitet, hvilket svarer til en klimaeffekt på 110 kg CO₂-ækv/ha/år.

Der vil være en mindre kvælstofudvaskning fra græsarealet, end hvis arealet lå med andre afgrøder. Aarhus Universitet angiver for græs og frøgræs en kvælstofeffekt på 12-45 kg N/ha sammenlignet med jord efter vårkorn uden efterafgrøder. Estimerne anses for usikre.

En afledt positiv effekt er at opnå øget biodiversitet i jordbundsfaunaen, forebygge udvaskning af kvælstof, opbygge jordens frugtbarhed og pulje af organisk materiale.

Eco-schemet medvirker ved en reduceret miljøpåvirkning indirekte til implementering af nitratdirektivet og vandrammedirektivet.

Ordningen er endvidere relevant i forhold målsætningen om at øge kulstoflagringen gennem en ændring af dyrkningspraksis i landbruget.

Synergier og samspil med andre ordninger

Til arealer, der modtager støtte under eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs, kan samtidig modtage basisindkomststøtte (grundbetaling), ø-støtte og støtte under eco-scheme for økologisk arealstøtte, dog undtaget frugt- og bærtillæg. Der kan desuden modtages støtte fra landdistriktsprogrammets ordning for økologisk arealtilskud (femårige tilsagn).

Berettigede støttemodtagere

Berettigede støttemodtagere omfatter landbrugere med arealer, der opfylder betingelserne for støtteberettigede arealer til basisindkomststøtte (grundbetaling), og hvor arealerne forud for støtteåret har været udlagt med hovedafgrøden omdriftsgræs eller permanent græs uden at have været omlagt eller pløjet i mindst to sammenhængende år. Forårsplojning og -udlæg af græs i renbestand medregnes som første driftsår med græs.

Betingelser for støtteberettigelse

- Arealerne skal forud for støtteåret have været ansøgt og berettiget til støtte under basisindkomststøtten (grundbetaling) og have været udlagt med græs i omdrift eller permanent

græs uden at have været omlagt eller pløjet i mindst to sammenhængende år. Forårsplojning og -udlæg af græs i renbestand medregnes som første driftsår med græs. Arealerne skal i støtteåret være anmeldt med græs og have søgt og være berettiget til basisindkomststøtte (grundbetaling).

- Der ydes støtte for de arealer, som opfylder betingelserne for støtteberettigede hektar under direkte betalinger, som fremgår af CAP-planens kapitel 4.1, herunder kravet om en landbrugsaktivitet.
- For at understøtte opfyldelsen af de identificerede behov i relation til biodiversitetsmålsætningen og bidraget til implementeringen af Natura 2000-direktiverne kan arealer, der er i tilsagn eller kan komme i betragtning til tilsagn under ordningen pleje af græs- og naturarealer (N2000) ikke opnå adgang til ordningen, fordi arealet udgør særlig udpeget Natura 2000-område eller har HNV-værdi på fem eller derover.
- Det enkelte areal skal minimum udgøre 0,3 ha. Ansøger skal som minimum søge basisindkomststøtte (grundbetaling) til to ha.
- Arealet skal i støtteåret fortsat være græs i omdrift eller permanent græs og må i støtteåret ikke omlægges eller pløjes.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

List of relevant GAEC and SMR

Kode	Beskrivelse
GAEC01	Maintenance of permanent grassland based on a ratio of permanent grassland in relation to agricultural area at national, regional, sub-regional, group-of-holdings or holding level in comparison to the reference year 2018. Maximum decrease of 5% compared to the reference year.
GAEC02	Protection of wetland and peatland
GAEC04	Establishment of buffer strips along water courses
GAEC08	Minimum share of agricultural area devoted to non-productive areas or features. Minimum share of at least 4% of arable land at farm level devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow. Where a farmer commits to devote at least 7% of his/her arable land to non-productive areas and features, including land lying fallow, under an enhanced eco-scheme in accordance with Article 28(5a), the share to be attributed to compliance with this GAEC shall be limited to 3%. Minimum share of at least 7% of arable land at farm level if this includes also catch crops or nitrogen fixing crops, cultivated without the use of plant protection products, of which 3% shall be land lying fallow or non-productive features. Member States should use the weighting factor of 0,3 for catch crops. Retention of landscape features. Ban on cutting hedges and trees during the bird breeding and rearing season. As an option, measures for avoiding invasive plant species
GAEC09	Ban on converting or ploughing permanent grassland designated as environmentally-sensitive permanent grasslands in Natural 2000 sites

List of relevant mandatory national standards

§ 3 Naturbeskyttelsesloven: For §3-arealer efter naturbeskyttelsesloven indføres fra 1. juni 2022 bl.a. forbud mod ”omlægning eller særskilt jordbehandling, jordforbedring, såning eller plantning”. Arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 vil ikke kunne indgå i ordningen.

Bekendtgørelse om næringsstofreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget: Ordningen vil være mere vidtgående end de gældende bestemmelser om forbud mod jordbearbejdning forud for vårsåede afgrøder og om omlægning af fodergræs.

Link between GAEC, SMR and national standards with the eco-scheme (explain how the eco-scheme goes beyond the baseline, notably for SMR and national standards)

Arealerne skal forud for støtteåret have været ansøgt og berettiget til støtte under basisindkomststøtten (grundbetaling) og have været udlagt med græs i omdrift eller permanent græs uden at have været omlagt eller pløjet i mindst to sammenhængende år. Forårspløjning og -udlæg af græs i renbestand medregnes som første driftsår med græs. Arealerne skal i støtteåret være anmeldt med græs og have søgt og være berettiget til basisindkomststøtte (grundbetaling). Arealer, der bliver omfattet af denne ordning, vil fortsat være berettiget til basisindkomststøtte (grundbetaling), da betingelserne under denne ordning medfører, at arealet anvendes landbrugsmæssigt med udførelse af landbrugsaktiviteter eller opretholdes i landbrugsmæssig stand egnet til afgræsning eller dyrkning. Såfremt et areal ikke godkendes under denne ordning, vil arealet fortsat være berettiget til basisindkomststøtte (grundbetaling), hvis det opfylder betingelserne herfor.

GLM 1: Ordningen kan medvirke til, at arealer med græs fremmes og til, at status permanent græs (GLM 1) opnås og opretholdes, da ordningen kan medvirke til, at flere arealer ligger med græs i flere år og overgår til permanent græsstatus.

GLM 2 om minimum beskyttelse af vådområder og tørveområder: Ordningen har snitflade til GLM 2 vedrørende forbud mod pløjning af kulstofrige jorder indenfor §3-beskyttede arealer. Det forudsættes derfor, at græsarealer omfattet af GLM 2 ikke vil kunne indgå i ordningen, på trods af at GLM 2 arealer er berettiget til basisindkomststøtte (grundbetaling), selvom de ikke længere kan anvendes landbrugsmæssigt med udførelse af landbrugsaktiviteter.

GLM 4 omfatter forbud mod gødskning, sprøjtning, jordbearbejdning og dyrkning i tre-meter bræmmer langs søer og vandløb. Tre-meter bræmmer langs søer og vandløb vil derfor ikke kunne indgå i ordningen på grund af forbuddet mod jordbearbejdning.

GLM 5 reduceret jordbearbejdning af hensyn til erosion: Ordningen har snitflade til GLM 5, hvor der stilles krav om ingen pløjning inden for den sårbare periode på erosionsfølsomme marker. Da det dog fortsat er muligt at forårsploje GLM 5-markerne, hvis dette sker i overensstemmelse med de frister, der er fastsat via anden lovgivning, jf. plantedækkebekendtgørelsens § 30 om omlægning af fodergræs, kan arealer omfattet af GLM 5 godt indgå i ordningen.

GLM 8 om landskabslementer og ikke-produktive elementer, inkl. arealer udlagt som brak: Ordningen har en snitflade til GLM 8, hvor arealerne i forvejen ikke pløjes eller er udlagt som brak og derfor ikke er produktionsgræs og heller ikke må udnyttes. Arealer omfattet af GLM 8 vil ikke kunne indgå i ordningen.

GLM 9 om forbud mod omlægning eller pløjning af permanente græsarealer i miljøfølsomme områder indenfor Natura 2000: Kravet udmøntes som et forbud mod omlægning eller pløjning af permanente græsarealer i miljøfølsomme områder i Natura 2000. Arealer omfattet af GLM 9 vil ikke kunne indgå i ordningen.

7 Range and amounts of support

Beskrivelse

Støttesatser på ordningen svarer til de planlagte enhedsbeløb i årene 2023-2027.

Støtten ydes som årlig kompensation i medfør af artikel 31 for opfyldelse af ordningens krav. Støttesatsen er fastsat på baggrund af uafhængige beregninger fra Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO), Københavns Universitet.

Der er lagt vægt på, at satsen skal kunne understøtte anvendelse af længere omdriftstid i driften af græsarealer. Satsene skal derfor kunne kompensere for de meromkostninger og indkomsttab, der er forbundet med at opfylde kravet om en længere omdriftstid på græs.

Med henblik på at opnå klimaeffekten ved at forlænge omdriftstiden på græsarealer, er der fastsat en arealmålsætning på 198.000 ha. Den nuværende praksis for pløjning af græsarealer er identificeret på grundlag af ansøgningsdata og ud fra, at arealet skifter afgrødekategori fra græs til en anden afgrødekategori end græs. På baggrund af denne praksis og ved samtidig at tage højde for de græsarealer, der ikke kan opnå adgang til ordningen, er satsen fastlagt med henblik på med sikkerhed at opnå tilslutning fra græsarealer, der ellers risikerer at blive omlagt, således at det er muligt at opnå en tilslutning til ordningen på 198.000 ha. Ved enhedsbeløb forstås en støttesats pr. ha på 1.500 kr.

Kilde: IFRO-notatet *Beregning af indkomsttab og ekstraomkostninger ved eco-schemes* af Michael Friis Pedersen (udkast, september 2020).

8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

N/A

9 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 12 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan søges kompensation for tabt indtægt og merudgift ved opfyldelse af støtteordningens forpligtelser om forlængelse af omdriftstiden på græsarealer.

11 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	6.01 - Miljø- og klimavenligt græs, EUR pr. ha	Homogen		

Explanation and Justification (including the flexibility)

6.01 - Miljø- og klimavenligt græs, EUR pr. ha

Enhedsbeløb er for denne ordning det samme som støttesats, jf. afsnit om støttesatser og metode for beregning.

Der forudses en variation på maksimalt ti pct. med henblik på at opnå den nødvendige fleksibilitet i forbindelse med håndtering af over- eller underansøgning af eco-schemes.

I tilfælde af overansøgning på ordningen planlægges alle ansøgninger imødekommet. Det vil først og fremmest ske ved overførsel af midler fra andre eco-schemes opstået ved underansøgning og basisindkomststøtten (grundbetalingen) (inden for den angivne variation), subsidiært ved anvendelse af satsreduktion for ordningen inden for den angivne maksimale variation på ti pct. Er dette ikke tilstrækkeligt, tilføres ordningen midler ved at reducere den udbetalte sats for andre eco-schemes hen mod deres minimumsværdier. Er dette ikke tilstrækkeligt, vil satsen blive reduceret ud over den angivne maksimale variation.

12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
		Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
6.01 - Miljø- og klimavenligt græs, EUR pr. ha		Planned unit amount	201,34	201,34	201,34	201,34	201,34	
		Minimum Amount for the Planned unit amount	181,00	181,00	181,00	181,00	181,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount	221,00	221,00	221,00	221,00	221,00	
		O.8 (unit: Hektar)	198.000,00	198.000,00	198.000,00	198.000,00	198.000,00	
		Planned output * Planned unit amount	39.865.320,00	39.865.320,00	39.865.320,00	39.865.320,00	39.865.320,00	199.326.600,00
TOTAL		O.8 (unit: Hektar)	198.000,00	198.000,00	198.000,00	198.000,00	198.000,00	
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	39.865.320,00	39.865.320,00	39.865.320,00	39.865.320,00	39.865.320,00	

		Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
		Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						

7 - Eco-scheme for ekstensivering med slæt

Intervention Code (MS)	7
Interventionens betegnelse	Eco-scheme for ekstensivering med slæt
Interventionstype	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare
Fælles outputindikator	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til arealer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy
SO5 Foster sustainable development and efficient management of natural resources such as water, soil and air, including by reducing chemical dependency
SO6 Contribute to halting and reversing biodiversity loss, enhance ecosystem services and preserve habitats and landscapes
CAP AREAS OF ACTION Code + Description
AOA-A climate change mitigation, including reduction of GHG emissions from agricultural practices, as well as maintenance of existing carbon stores and enhancement of carbon sequestration
AOA-C protection or improvement of water quality and reduction of pressure on water resources

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
D1	Fremme klimavenlig landbrugsproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
E5	Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.	Meget høj relevans	Ja
F2	Fortsat indsats for at reducere udledningen af næringsstoffer til naturen.	Høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.4 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet
R.6 Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)

R.14 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)

R.21 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til vandkvalitet

R.22 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre næringsstofforvaltningen

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description of commitments for eco-scheme

Ordningen er et étårigt eco-scheme med krav om slæt (slåning og bortfjernelse af biomasse) samt krav om plantedække og ingen tilførsel af gødning - inklusiv næringstilførsel ved afgræsning. Eco-schemet er målrettet omdriftsarealer, der er støtteberettigede til basisindkomststøtte (grundbetaling), jf. kapitel 4.1 og beliggende inden for udpegningsgrundlaget, der bygger på kort over jorder med minimum seks pct. organisk kulstofindhold samt kort over udbredelse af ådale.

Formålet med ordningen er at nedsætte drivhusgas- og kvælstofudledningerne fra landbrugsfladen gennem en ekstensiv drift af lavbundsgræsland på étårig basis. Samtidig er formålet i et længere perspektiv at understøtte klimamålsætningen ved at bidrage til en gradvis udpining af næringsstofindholdet i jorden, særligt i forhold til fosfor, som en forberedende indsats til senere permanent udtagning med vandstandshævning.

Ordningens klimaeffekt opnås ved et stop for gødsning på omdriftsgræsland, der vil medføre en forventet klimaeffekt på ca. 2,6 ton CO₂e/ha/år. Endvidere antyder forskning, at næringsstofudpining inden varig udtagning kan reducere eventuel metanudledninger efter vådgøring. Dette er ikke kvantificerbart på nuværende tidspunkt.

Ordningen vil medføre en reduktion i kvælstofudvaskningen med en forventet effekt på 45 kg N pr. ha, svarende til ca. 13,05 kg N ved kystvandopland. Dette baserer sig primært på et stop for gødsning på omdriftsgræsland, og at arealerne overgår til ugødet græs, hvor kvælstofudvaskningen generelt er lav.

Der vil kunne opnås en fosforfjernelse ved høst af biomasse. Det er ikke kvantificeret præcist, hvor stor en fosforfjernelse ordningen kan opnå pr. ha pr. år, da effekten ved ordningen er behæftet med en række usikkerheder i forhold til mængden af fosfor, der kan fjernes under en étårig ordning.

Det vurderes, at ordningen vil have en svagt positiv effekt på biodiversiteten, såfremt arealerne var i omdrift forud for tiltaget.

Omfanget af den forventede effekt i forhold til alle parametre afhænger af antallet af sammenhængende år, en jordbruger vælger at indgå i ordningen.

Det er forventningen, at ordningen skal bidrage til, at 38.000 ha lavbundsgræsland overgår til en ekstensiv drift på årsbasis.

Eco-scheme for ekstensivering med slæt har sammenhæng til udmøntning af forpligtelserne under vandrammedirektivet, særligt hvad angår udtagning af kulstofrige jorder.

Der søges om støtte i fællesskemaet en gang om året. Støtten er etårig, og der ansøges samtidig om udbetaling af støtte for det aktuelle år uden forudgående tilsagn.

Synergier og samspil med andre ordninger

Til arealer, der modtager støtte under eco-scheme for ekstensivering med slæt, kan der samtidig modtages basisindkomststøtte (grundbetaling) og ø-støtte.

Det skal bemærkes, at flere års kontinuerlig støtte til arealer i ordningen kan medvirke til at fremme arealernes status som næringsfattige naturtyper, hvormed arealernes HNV-værdi øges, og flere arealer kan på sigt opfylde kriterierne for at indgå i pleje af græs- og naturarealer (N2000).

Det er hensigten, at nærværende ordning skal forberede arealerne til udtagning med vandstandshævning i vådområdeprojekter på lavbundsjord (indsatsområder under ordningen vand- og klimaprojekter) eller via national finansiering. Det er derfor vigtigt at have fokus på, at arealer ikke fastholdes under ordningen, men at arealerne udtages permanent som følge af et projekt under ordningen for vandprojekter eller som følge af tilsvarende nationalt finansierede projekter.

De centrale betingelser for støtteberettigelse beskrives i det følgende. De specifikke betingelser for støtteberettigelse fastsættes i en bekendtgørelse om ekstensivering med slæt.

Støtteberettigede modtagere

Støtteberettigede modtagere er landbrugere med omdriftsarealer, der ligger inden for udpegningsgrundlaget, der bygger på kort over jorder med minimum seks pct. organisk kulstofindhold samt kort over udbredelse af ådale.

Betingelser for støtteberettigelse

Følgende kriterier skal være opfyldt for at være berettiget til støtte:

- Det ansøgte areal skal være et landbrugsareal og opfylde definitionerne for støtteberettigede hektar til direkte støtte, jf. CAP-planens kapitel 4.1. Betingelserne for udbetaling af basisindkomststøtte (grundbetaling) for arealet skal desuden være opfyldt.
- Arealet skal være et omdriftsareal. Hvis der søges tilskud til et areal i flere på hinanden følgende år, gælder kravet om at det skal være et omdriftsareal, dog kun det første år, der søges om tilskud under ordningen.
- Arealet må ikke være pålagt et krav om gødningsfri drift.
- Den ansøgte mark skal minimum udgøre 0,3 ha.
- Minimum 50 pct. af marken skal overlappe med udpegningsgrundlaget for ordningen.
- Arealet må ikke være registreret som § 3, GLM-landskabelementer eller tre-meter bræmmer.

Følgende betingelser skal være opfyldt for at modtage støtte til et areal:

- Der skal foretages minimum et slæt.
- Arealet må ikke gødes.
- Arealet må ikke have en gødningskvote.
- Der skal være et plantedække bestående af græs på arealet.

Yderligere betingelser kan fremgå af ordningens bekendtgørelse, herunder nærmere betingelser vedrørende eventuel mulighed for afgræsning efter der er taget slæt.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

List of relevant GAEC and SMR

Kode	Beskrivelse
GAEC02	Protection of wetland and peatland
GAEC04	Establishment of buffer strips along water courses

GAEC08	Minimum share of agricultural area devoted to non-productive areas or features. Minimum share of at least 4% of arable land at farm level devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow. Where a farmer commits to devote at least 7% of his/her arable land to non-productive areas and features, including land lying fallow, under an enhanced eco-scheme in accordance with Article 28(5a), the share to be attributed to compliance with this GAEC shall be limited to 3%. Minimum share of at least 7% of arable land at farm level if this includes also catch crops or nitrogen fixing crops, cultivated without the use of plant protection products, of which 3% shall be land lying fallow or non-productive features. Member States should use the weighting factor of 0,3 for catch crops. Retention of landscape features. Ban on cutting hedges and trees during the bird breeding and rearing season. As an option, measures for avoiding invasive plant species
SMR02	Council Directive 91/676/EEC of 12 December 1991 concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources: Articles 4 and 5
SMR04	Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild flora and fauna: Article 6(1) and (2)

List of relevant mandatory national standards

Baseline for ekstensivering med slæt er regler vedrørende anvendelse af gødning i landbruget, jf. Lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og næringsstofreducerende tiltag med senere ændringer (navnlig § 12 om kvoteloft).

§ 3 Naturbeskyttelsesloven: For § 3-arealer efter naturbeskyttelsesloven indføres fra 1. juni 2022 bl.a. forbud mod ”omlægning eller særskilt jordbehandling, jordforbedring, såning eller plantning”. Arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 vil ikke kunne indgå i ordningen.

Link between GAEC, SMR and national standards with the eco-scheme (explain how the eco-scheme goes beyond the baseline, notably for SMR and national standards)

Arealer, der indgår i denne ordning, skal på ansøgningstidspunktet opfylde definitionerne for støtteberettigede arealer til basisindkomststøtte (grundbetaling), jf. kapitel 4.1. Arealer, der bliver omfattet af denne ordning, vil fortsat være berettiget til basisindkomststøtte (grundbetaling), da betingelserne under denne ordning medfører, at arealet anvendes landbrugsmæssigt med udførelse af landbrugsaktiviteter.

I forhold til GLM-kravene kan GLM 2 og GLM 4 påvirke baseline for ordningen.

GLM 2 omfatter krav om reduceret kvælstofnorm for afgrøder, der dyrkes på kulstofrige jorder med minimum seks pct. organisk kulstof i jorden. Den reducerede kvælstofnorm svarer til ændringen i den nationale kvælstofregulering, hvor der fra planperioden 2020-2021 fastsættes nye økonomisk optimale kvælstofnormer for jorder med minimum seks pct. organisk kvælstof. I det nuværende forslag følger GLM 2 således nationalt fastsatte regler, hvorfor støtte til ophør af gødskning under ordningen ligger ud over baseline. GLM 2 omfatter endvidere restriktioner i forhold til pløjning af § 3-arealer på jorder med minimum 12 pct. organisk kulstof. Kravet påvirker ikke baseline for ordningen, da § 3-arealerne ikke vil indgå i udpegningsgrundlaget.

GLM 4 omfatter forbud mod gødskning, sprøjtning, jordbearbejdning og dyrkning i tre-meter bræmmer langs søer og vandløb. Tre-meter bræmmer langs søer og vandløb vil derfor ikke kunne indgå i ordningen på grund af forbuddet mod gødskning.

I henhold til GLM 8 om landskabselementer og ikke-produktive elementer kan områder og arealer med ikke-produktive elementer, der anvendes til opfyldelse af GLM 8, ikke få støtte under ordningen, idet arealer under denne ordning jf. kravet om slæt anvendes til produktion.

7 Range and amounts of support

Beskrivelse

På baggrund af de uafhængige beregninger fra IFRO, Københavns Universitet, er støttesatsen fastsat på et niveau, der ligger mellem middel- og maksimumniveau for de skønnede meromkostninger og indkomstab ved at gå ind i ordningen. Støttesatsen er fastsat til 3.526 kr./ha.

Støttesatsen dækker henholdsvis merudgifterne forbundet med slæt, tab af harmoniareal samt indkomstab ved et permanent plantedække uden tilførsel af gødning.

Ikke relevant.

8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

N/A

9 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 12 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan søges kompensation for tabt indtægt og merudgift ved opfyldelse af støtteordningens forpligtelser om at ekstensivere omdriftsarealer på lavbundsjorder.

11 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	7.01 - Ekstensivering med slæt, EUR pr. ha	Homogen		

Explanation and Justification (including the flexibility)

7.01 - Ekstensivering med slæt, EUR pr. ha

Enhedsbeløb er for denne ordning det samme som støttesats, jf. afsnit om støttesatser og metode for beregning.

Der forudses en variation på maksimalt ti pct. med henblik på at opnå den nødvendige fleksibilitet i forbindelse med håndtering af over- eller underansøgning af eco-schemes.

I tilfælde af overansøgning på ordningen planlægges alle ansøgninger imødekommet. Det vil først og fremmest ske ved overførsel af midler fra andre eco-schemes opstået ved underansøgning og basisindkomststøtten (grundbetalingen) (inden for den angivne variation), subsidiært ved anvendelse af satsreduktion for ordningen inden for den angivne maksimale variation på ti pct. Er dette ikke tilstrækkeligt, tilføres ordningen midler ved at reducere den udbetalte sats for andre eco-schemes hen mod deres minimumsværdier. Er dette ikke tilstrækkeligt, vil satsen blive reduceret ud over den angivne maksimale variation.

12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
		Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
7.01 - Ekstensivering med slæt, EUR pr. ha		Planned unit amount	473,29	473,29	473,29	473,29	473,29	
		Minimum Amount for the Planned unit amount	426,00	426,00	426,00	426,00	426,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount	521,00	521,00	521,00	521,00	521,00	
		O.8 (unit: Hektar)	38.003,00	38.003,00	38.003,00	38.003,00	38.003,00	
		Planned output * Planned unit amount	17.986.439,87	17.986.439,87	17.986.439,87	17.986.439,87	17.986.439,87	89.932.199,35
TOTAL		O.8 (unit: Hektar)	38.003,00	38.003,00	38.003,00	38.003,00	38.003,00	
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	17.986.439,87	17.986.439,87	17.986.439,87	17.986.439,87	17.986.439,87	

		Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
		Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						

8 - Eco-scheme for planter

Intervention Code (MS)	8
Interventionens betegnelse	Eco-scheme for planter
Interventionstype	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare
Fælles outputindikator	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte for arealer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy
SO5 Foster sustainable development and efficient management of natural resources such as water, soil and air, including by reducing chemical dependency
SO9 Improve the response of Union agriculture to societal demands on food and health, including high quality, safe, and nutritious food produced in a sustainable way, the reduction of food waste, as well as improving animal welfare and combatting antimicrobial resistances

CAP AREAS OF ACTION Code + Description

AOA-B climate change adaptation, including actions to improve resilience of food production systems, and animal and plant diversity for stronger resistance to diseases and climate change

AOA-D prevention of soil degradation, soil restoration, improvement of soil fertility and of nutrient management [and soil biota]

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
D1	Fremme klimavenlig landbrugsproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E1	Fremme miljøvenlig fødevareproduktion.	Meget høj relevans	Ja
I2	Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.4 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet
R.6 Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)

R.19 Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported commitments beneficial for soil management to improve soil quality and biota (such as reducing tillage, soil cover with crops, crop rotation included with leguminous crops)

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description of commitments for eco-scheme

Ordningen er et étårigt eco-scheme, hvor der ydes støtte til en øget afgrødediversificering med dyrkning af arealer med afgrøder fra de følgende seks afgrødegrupper: frugt og bær, grøntsager, oliefrø og bælgssæd (storfrøede arter i ærteblomstfamilien), rodfrugter, hør og hamp samt kartofler. Eco-schemet vil yde støtte til hektar dyrket med disse afgrøder.

Ordningens formål er at øge afgrødediversificeringen på bedriften med særlig henblik på afgrøder, der kan indgå som human konsum og proteinafgrøder, da størstedelen af landbrugsarealet i Danmark i dag dyrkes med græs, majs og korn. Ordningen er målrettet øget afgrødediversificering på den enkelte bedrift og kan også medføre national afgrødediversificering. En øget diversificering forventes at bidrage til miljømålsætningen, jf. artikel 6 (1) litra (e) i CAP-plan forordningen. Det vil derudover bidrage til klimamålsætningen, jf. artikel 6 (1) litra (d) i CAP-plan forordningen, da en øget dansk produktion af proteinafgrøder kan øge tilgængeligheden af plante proteiner med henblik på human føde. Desuden kan øget dansk produktion af proteinafgrøder mindske importen af proteinafgrøder fra verdensmarkedet til brug i dyrefoder, og dermed mindske transporten af disse afgrøder over store afstande. Endelig vil en øget dyrkning af plante protein og andre planteafgrøder til human føde imødekomme samfundsmæssig efterspørgsel efter mere bæredygtigt producerede fødevarer, jf. målsætning i artikel 6 (1) litra (i) i CAP-plan forordningen.

Det forventes, at der kan ydes støtte til, at bedriften anvender en øget afgrødediversificering, der er mere vidtgående end GLM 7, og som er målrettet omdrifts afgrøder fra følgende afgrødegrupper, der kan indgå i human konsum: frugt og bær, grøntsager, oliefrø og bælgssæd (storfrøede arter i ærteblomstfamilien), rodfrugter, hør og hamp samt kartofler. Oliefrø og bælgssæd er med undtagelse af rybs, vinter- og vårraps.

GLM 7 implementeres som et krav om afgrødediversificering for omdriftsarealer på bedriftsniveau, hvilket minder om det nuværende krav om flere afgrødekategorier under de grønne krav, jf. kapitel 3.10.

Eco-scheme for planteproduktion yder støtte til, at

- Landbrugere, der ikke er omfattet af GLM 7, samt bedrifter, der om muligt alternativt kan opfylde GLM 7 med årligt sædskifte på alle bedriftens omdriftsmarker, dyrker minimum to afgrødekategorier på bedriftens omdriftsarealer, hvoraf minimum en af disse afgrødekategorier skal udgøres af en afgrødekategori inden for frugt og bær, grøntsager, oliefrø og bælgssæd (storfrøede arter i ærteblomstfamilien), rodfrugter, hør og hamp samt kartofler. Arealet med disse afgrødekategorier skal udgøre minimum fem pct. af omdriftsarealet. Den/de kategori(er) der dyrkes udover den største, skal også udgøre minimum fem pct. af omdriftsarealet.
- Landbrugere med mere ti ha, men under 30 ha omdriftsarealer, dyrker minimum tre afgrødekategorier, hvoraf minimum en af disse afgrødekategorier skal udgøres af en afgrødekategori inden for frugt og bær, grøntsager, oliefrø og bælgssæd (storfrøede arter i ærteblomstfamilien), rodfrugter, hør og hamp samt kartofler. Arealet med disse afgrødekategorier skal udgøre minimum fem pct. af omdriftsarealet. Den/de kategori(er) der dyrkes udover hvad der kræves under GLM 7, skal også udgøre minimum fem pct. af omdriftsarealet.
- Landbrugere med mere end 30 ha omdriftsarealer dyrker minimum fire afgrødekategorier, hvoraf minimum en af disse afgrødekategorier skal udgøres af en afgrødekategori inden for frugt og bær, grøntsager, oliefrø og bælgssæd (storfrøede arter i ærteblomstfamilien), rodfrugter, hør og hamp samt kartofler. Arealet med disse afgrødekategorier skal udgøre minimum fem pct. af omdriftsarealet. Den/de kategori(er) der dyrkes udover hvad der kræves under GLM 7, skal også udgøre minimum fem pct. af omdriftsarealet.

Det er de omdriftsafgrøder, der er på arealet i en periode, der fastsættes i bekendtgørelse i overensstemmelse med GLM 7- kravet, der tæller med som en afgrødekategori til opfyldelse af kravene i eco-schemet.

Der ydes støtte for alle hektar med omdriftsafgrøder inden for frugt og bær, grøntsager, oliefrø og bælgssæd (storfrøede arter i ærteblomstfamilien), rodfrugter, hør og hamp samt kartofler. Oliefrø og bælgssæd er med undtagelse af vinter- og vårraps.

Synergier og samspil med andre støtteordninger

Til arealer, der modtager støtte under eco-scheme for planter, kan der samtidig modtages basisindkomststøtte (grundbetaling), ø-støtte og støtte under eco-scheme for økologisk arealstøtte for så vidt angår omdriftsarealer. Der kan desuden modtages støtte fra landdistriktsprogrammets ordning for økologisk arealtilskud (femårige tilsagn) for så vidt angår omdriftsarealer.

Støtteberettigede modtagere

Landbrugere med arealer, der opfylder betingelserne for støtteberettigelse til basisindkomststøtten (grundbetalingen), og som i støtteåret er udlagt med en afgrøde, der indgår i en af følgende afgrødegrupper: frugt og bær, grøntsager, oliefrø og bælgssæd (storfrøede arter i ærteblomstfamilien), rodfrugter, hør og hamp samt kartofler. Oliefrø og bælgssæd er med undtagelse af rybs, vinter- og vårraps.

Betingelser for støtteberettigelse

Følgende kriterier skal være opfyldt for at være berettiget til støtte:

- Arealet skal være berettiget til basisindkomststøtte (grundbetaling).
- Arealet skal dyrkes med en eller flere afgrødekategori(er), der indgår i en af følgende afgrødegrupper: 1) frugt og bær, 2) grøntsager, 3) oliefrø og bælgssæd (storfrøede arter i ærteblomstfamilien), 4) rodfrugter, 5) hør og hamp, 6) kartofler, og skal udgøre minimum fem pct. af omdriftsarealet.
- Den ansøgte mark skal minimum udgøre 0,3 ha.
- Bedriftens arealansøgning skal samlet omfatte minimum to ha.
- Landbrugeren skal på omdriftsarealet dyrke minimum en ekstra afgrødekategori, udover hvad der kræves under GLM 7. Den/de ekstra afgrødekategori(er) skal udgøre minimum fem pct. af omdriftsarealet.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

List of relevant GAEC and SMR

Kode	Beskrivelse
GAEC07	Crop rotation in arable land, except for crops growing under water

List of relevant mandatory national standards

Ikke relevant.

Link between GAEC, SMR and national standards with the eco-scheme (explain how the eco-scheme goes beyond the baseline, notably for SMR and national standards)

Arealer, der indgår i denne støtteordning, skal på ansøgningstidspunktet være støtteberettiget til direkte støtte (basisindkomststøtte (grundbetaling)), jf. kapitel 4.1. Arealerne vil fortsat være berettiget til direkte støtte, da betingelserne under denne ordning medfører, at arealet anvendes landbrugsmæssigt med udførelse af landbrugsaktiviteter.

Ordningen skal gå videre end GLM 7-kravet ved at yde støtte til diversificering med specifikke afgrøder, der udgør en mindre del af det danske landbrugsareal. Ordningen understøtter yderligere diversificering udover minimumskravet for GLM 7, da der kan ydes støtte til alle hektar støtteberettigede omdriftsafgrøder.

7 Range and amounts of support

Beskrivelse

Støtten skal ydes som kompensation, jf. artikel 31 i CAP-plan forordningen.

Det forventes, at 100.000-150.000 ha vil søge støtte fra eco-schemet. Med en forventet økonomisk ramme på ca. 116 mio. kr., kan dette resultere i en forventet støttesats i intervallet ca. 773-1.160 kr./ha.

Den endelige støttesats vil blive baseret på opdaterede kompensationsberegninger fra IFRO. Støttesatsen forventes fastsat på baggrund af den marginale støttemodtagers forventede økonomiske tab som følge af en omlægning fra et typesædskifte til et sædskifte med øget afgrødediversificering, hvor flere hektar dyrkes med de støtteberettigede afgrøder.

8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

N/A

9 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 12 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan søges kompensation for tabt indtægt og merudgift ved opfyldelse af støtteordningens forpligtelser på omdriftsarealer.

11 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	8.01 - Planter, EUR pr. ha	Homogen		

Explanation and Justification (including the flexibility)

8.01 - Planter, EUR pr. ha

Enhedsbeløb er for denne ordning det samme som støttesats, jf. afsnit om støttesatser og metode for beregning.

Der forudses en variation på maksimalt ti pct. med henblik på at opnå den nødvendige fleksibilitet i forbindelse med håndtering af over- eller underansøgning af eco-schemes.

I tilfælde af overansøgning på ordningen planlægges alle ansøgninger imødekommet. Det vil først og fremmest ske ved overførsel af midler fra andre eco-schemes opstået ved underansøgning og basisindkomststøtten (grundbetalingen) (inden for den angivne variation), subsidiært ved anvendelse af satsreduktion for ordningen inden for den angivne maksimale variation på ti pct. Er dette ikke tilstrækkeligt, tilføres ordningen midler ved at reducere den udbetalte sats for andre eco-schemes hen mod deres minimumsværdier. Er dette ikke tilstrækkeligt, vil satsen blive reduceret ud over den angivne maksimale variation.

12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
		Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
8.01 - Planter, EUR pr. ha		Planned unit amount	124,56	124,56	124,56	124,56	124,56	
		Minimum Amount for the Planned unit amount	112,00	112,00	112,00	112,00	112,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount	136,00	136,00	136,00	136,00	136,00	
		O.8 (unit: Hektar)	125.000,00	125.000,00	125.000,00	125.000,00	125.000,00	
		Planned output * Planned unit amount	15.570.000,00	15.570.000,00	15.570.000,00	15.570.000,00	15.570.000,00	77.850.000,00
TOTAL		O.8 (unit: Hektar)	125.000,00	125.000,00	125.000,00	125.000,00	125.000,00	
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	15.570.000,00	15.570.000,00	15.570.000,00	15.570.000,00	15.570.000,00	

		Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
		Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						

9 - Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed

Intervention Code (MS)	9
Interventionens betegnelse	Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed
Interventionstype	Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare
Fælles outputindikator	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til arealer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift

SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy

SO5 Foster sustainable development and efficient management of natural resources such as water, soil and air, including by reducing chemical dependency

SO6 Contribute to halting and reversing biodiversity loss, enhance ecosystem services and preserve habitats and landscapes

CAP AREAS OF ACTION Code + Description

AOA-A climate change mitigation, including reduction of GHG emissions from agricultural practices, as well as maintenance of existing carbon stores and enhancement of carbon sequestration

AOA-C protection or improvement of water quality and reduction of pressure on water resources

AOA-E protection of biodiversity, conservation or restoration of habitats or species, including maintenance and creation of landscape features or non-productive areas

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
D1	Fremme klimavenlig landbrugsproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E1	Fremme miljøvenlig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
E3	Modvirke negative påvirkning af naturen og naturressourcerne.	Meget høj relevans	Ja
E5	Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.	Meget høj relevans	Ja
F1	Landbruget skal i højere grad understøtte naturen som en økosystemtjeneste.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift

R.4 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet
R.6 Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)
R.19 Share of Utilised Agricultural Area (UAA) under supported commitments beneficial for soil management to improve soil quality and biota (such as reducing tillage, soil cover with crops, crop rotation included with leguminous crops)
R.29 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der modtager støtte inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik til økologisk landbrug med en opdeling mellem bevarelse og omlægning
R.31 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices
R.34 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til forvaltning af landskabstræk, herunder levende hegn og træer

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description of commitments for eco-scheme

Ordningen kan søges af ejere eller forpagtere af støtteberettigede arealer. Det er en forudsætning, at kriterierne for støtteberettigelse under basisindkomststøtten (grundbetalingen) er opfyldt første gang, der ansøges til ordningen. For at få adgang til ordningen er det et krav, at der udlægges enten brak, småbiotoper eller markbræmmer. Hvis der udlægges mindst syv pct. point elementer på omdriftsarealer, nedsættes GLM 8-kravet fra fire pct. til tre pct., hvorved landbrugeren får betaling under dette eco-scheme for de fire pct., der som minimum udlægges ud over basiskravet GLM 8.

Der er tale om en støtteordning med étårig forpligtelse, og arealerne kan derefter indgå i driften igen efter endt forpligtelsesperiode, hvorfor effekterne er mere begrænsede, end hvis der er tale om varige forpligtelser. Dog vil ordningen bidrage til at understøtte forpligtelser under fugle- og habitatdirektiverne, nitratdirektivet og vandrammedirektivet og på sigt bidrage til klimamålsætningerne, da der er incitament til at blive i ordningen flere år i træk og derved at fastholde arealerne i længere tid end ét år. Ordningen har fuld effekt, da der ikke er nogen dødvægt.

En øgning af omfanget af brakarealet og arealer med småbiotoper på især omdriftsarealerne vil have en positiv effekt i forhold til biodiversitet, miljø og klima. Det skyldes, at hverken brak eller småbiotoper må anvendes til produktion i den periode, de som minimum er forpligtet til at være udlagt i under denne ordning. På grund af fraværet af produktion mindskes anvendelsen af sprøjtemidler og gødning også på arealet.

Støtteordningen understøtter målsætninger i henhold til biodiversitet, men også klima og miljø. Det forventes, at der udlægges 50.000 ha under denne ordning fordelt på følgende elementer:

Type af element	Beskrivelse	Forventet antal ha
Brak	Der må ikke foretages nogen form for landbrugsaktiviteter, der er tilknyttet produktion. Arealet indgår som et omdriftsareal og har en kvælstofnorm på 0. Arealet skal vedligeholdes, så der ikke sker opvækst af træer og buske af hensyn til at sikre, at arealet nemt kan indgå i driften igen. Der må dog gerne være op til 100 enkeltstående træer og buske pr. ha. Derfor skal arealet mindst én gang slås eller isås en	7.800

	<p>blomsterblanding. Der må på grund af krav om ingen produktion ikke foretages følgende landbrugsaktiviteter: Slæt, afgræsning, høst, pløjning (undtagen ved isåning af en blomsterblanding), gødsning, sprøjtning (undtaget selektiv bekæmpelse af invasive arter). Arealet skal være anvendt som brak som følge af betingelserne for basisindkomststøtten (grundbetalingen), jf. gældende bekendtgørelse. Der fastsættes en forbudsperiode mod slåning af hensyn til ynglende fugle. Arealet anmeldes som brakareal.</p>	
Småbiotoper	<p>Delområder på marken, som udelades landbrugsaktivitet, og har en kvælstofnorm på 0. Under bruttoarealmodellen er det dog ikke et krav, at der <u>skal</u> udelades landbrugsaktivitet, mens det under GLM 8 og dette eco-scheme er et krav i hele den periode, småbiotopen indgår i opfyldelsen af kravet eller ordningen. Periode for forpligtelse fastsættes i en bekendtgørelse. Mens småbiotoper under GLM 8 udelukkende må placeres på omdriftsarealer, er der imidlertid frit valg til placering under bruttoarealmodellen og dette eco-scheme. Småbiotoper må dog ikke placeres på udpegede naturbeskyttede områder. Vildt- og bivenlige tiltag kan indgå heri. Arealet anmeldes som småbiotoper.</p>	42.200
I alt		50.000

Det antages i henhold til effektudregning, at andelen af småbiotoper og brak bliver ligeligt fordelt 50/50. Ud fra denne antagelse vil ordningen medføre en biodiversitetseffekt på ca. 50.000 ha midlertidige levesteder for dyr og planter, en klimaeffekt på ca. 149.000 tons CO₂ ækv. /år og en miljøeffekt: ca. 628.000 kg N/år til vandmiljøet beregnet med retention på 0,29.

Der kan være potentiale i ordningen til, at der udlægges yderligere 23.500 ha end de ovenfor beskrevne. Det svarer til de antal hektar, landbrugeren alligevel vil være pålagt at udlægge med et fire pct. krav under GLM 8, hvis vedkommende ikke indgår i denne ordning. Det antages, at disse ekstra 23.500 ha udelukkende udgør brakarealer. Ved at udlægge yderligere brakarealer fraskæres dog muligheden på samme areal for at søge støtte til andre eco-schemes ordninger, hvorved dette ekstra potentiale er meget usikkert og derfor ikke indgår.

Effekterne er beregnet på baggrund af, at kravet er étårigt og på baggrund af den forskningsbaserede myndighedsbetjening fra Aarhus Universitet. Ifølge Aarhus Universitet ville effekterne være højere, hvis der var tale om flerårighed. Da elementerne udlægges på landbrugsarealer, kan der være en randeffekt, som påvirker de angivne effekter. Hvis elementerne til gengæld placeres tæt op af eksisterende natur, vil de positivt fungere som bufferzoner og minimere den nuværende randeffekt fra landbrugsarealer til naturarealet. Randeffekten er derfor antaget at være nul.

Der er intet til hinder for, at landbrugeren søger støtte til samme areal under denne ordning og fastholder ordningen i flere år, idet dette øger effekterne vedrørende biodiversitet, miljø og klima.

Det er ikke tilladt at udlægge småbiotoper på arealer med HNV-indeks på fem eller derover, særlige udpegede områder indenfor Natura-2000 eller arealer udpeget efter Naturbeskyttelseslovens §3. Arealerne må dog gerne udvikle sig til natur.

I medfør af konditionalitetskrav GLM 8, som kommer til at gælde på omdriftsarealer, er der mulighed for med denne støtteordning at udvide betingelserne til at gælde alle areal typer og derved også arealer med permanent græs og permanente afgrøder og derved også at give incitament til at udlægge især småbiotoper på denne type arealer. Der gøres opmærksom på, at udlægning af småbiotoper ifølge Aarhus Universitet kan medføre en negativ effekt, hvis de placeres på arealer med permanent græs, der enten har en høj HNV-værdi, eller som er beskyttet mod tilstandsændringer efter naturbeskyttelseslovens §3. Det vil derfor være nødvendigt at fastsætte restriktioner mod placering af ikke-produktive elementer på denne type arealer.

Synergier og samspil med andre ordninger

Til arealer, der modtager støtte under eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed, kan der samtidig modtages basisindkomststøtte (grundbetaling) og ø-støtte.

Støtteberettigede modtagere

Støtteberettigede modtagere omfatter landbrugere med arealer, der opfylder betingelserne for støtteberettigelse til basisindkomststøtten (grundbetaling) for det første år, der søges til ordningen.

Betingelser for støtteberettigelse

- Der kan ydes støtte til de arealer, som i det foregående år opfylder betingelserne for støtteberettigede arealer, som fremgår af CAP-planens kapitel 4.1.
- De områder, der indgår i denne støtteordning, må ikke anvendes til produktion og skal udlægges som enten småbiotoper eller brak. Det betyder, at der for småbiotoper ikke må udføres nogen former for landbrugsaktiviteter, og hvad angår brakarealer, er det pålagt, at arealet årligt skal slås eller isås en blomsterblanding (herunder jordbearbejdning).
- Ifølge definition af støtteberettigede arealer skal en ansøger sammenlagt have minimum to ha, som opfylder støttebetingelserne for at blive berettiget til udbetaling af den direkte støtte.
- Hvis der udlægges mindst syv pct. ikke-produktive elementer på omdriftsarealer, nedsættes kravet under GLM 8 fra fire pct. til tre pct. Der må herudover gerne udlægges småbiotoper på arealer med permanent græs og permanente afgrøder.
- Der kan ikke opnås betaling under denne ordning for de tre pct. eller fire pct. af de udlagte ikke-produktive elementer på omdriftsarealerne, der anvendes til opfyldelse af GLM 8.
- Såfremt arealet har været omfattet af denne støtteordning året før og forpligtelsen medfører, at betingelserne for støtteberettigede arealer ikke længere kan opfyldes, vil arealet fortsat være berettiget til direkte støtte, herunder basisindkomststøtte (grundbetaling) og dette eco-scheme. Det vil være tilfældet ved for eksempel udlægning af småbiotoper, hvor det er påkrævet, at der ikke skal være landbrugsaktivitet. Småbiotoper, der er udlagt under ordningen, må udlægges på hele arealer og må derfor godt udlægges ud over de begrænsede 20 pct., der er tilladt jf. bruttoarealmodellen eller ud over de 50 pct., der er tilladt under GLM 8.

- Med henblik på at sikre, at alle bedrifter fortsat har et produktionsgrundlag, er det ikke muligt at indmelde mere end 50 pct. af bedriftens areal i denne ordning. Dette gælder uanset, om der er tale om braklagte arealer eller småbiotoper, eller en kombination af disse to.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

List of relevant GAEC and SMR

Kode	Beskrivelse
GAEC04	Establishment of buffer strips along water courses
GAEC08	Minimum share of agricultural area devoted to non-productive areas or features. Minimum share of at least 4% of arable land at farm level devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow. Where a farmer commits to devote at least 7% of his/her arable land to non-productive areas and features, including land lying fallow, under an enhanced eco-scheme in accordance with Article 28(5a), the share to be attributed to compliance with this GAEC shall be limited to 3%. Minimum share of at least 7% of arable land at farm level if this includes also catch crops or nitrogen fixing crops, cultivated without the use of plant protection products, of which 3% shall be land lying fallow or non-productive features. Member States should use the weighting factor of 0,3 for catch crops. Retention of landscape features. Ban on cutting hedges and trees during the bird breeding and rearing season. As an option, measures for avoiding invasive plant species
SMR03	Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on the conservation of wild birds: Article 3(1), Article 3(2), point (b), Article 4(1), (2) and (4)
SMR04	Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild flora and fauna: Article 6(1) and (2)

List of relevant mandatory national standards

Det er en forudsætning, at kriterierne for støtteberettigelse under basisindkomststøtten (grundbetaling) er opfyldt første gang, der ansøges til ordningen. Det er ikke tilladt at udlægge småbiotoper på arealer med HNV-indeks på fem eller derover, særlige udpegede områder udenfor Natura-2000 eller arealer udpeget efter Naturbeskyttelseslovens §3.

Der skal fastsættes restriktioner mod placering af småbiotoper, der kan udgøres af træer på de arealer, der er udpeget som et skov-negativt område efter driftslovens bestemmelser i bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur. Et skov-negativt område er typisk kirker og andre udsigtskiler i landskabet, der skal bevares uden høj bevoksning.

I medfør af konditionalitetskrav GLM 8, som kommer til at gælde på omdriftsarealer, er der mulighed for med denne støtteordning at udvide betingelserne til at gælde alle areal typer og derved også arealer med permanent græs og permanente afgrøder og derved også at give incitament til at udlægge især småbiotoper på denne type arealer og på hele arealet.

Link between GAEC, SMR and national standards with the eco-scheme (explain how the eco-scheme goes beyond the baseline, notably for SMR and national standards)

Følgende GLM-krav kan have betydning for eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed:

GLM 4 om bræmmer langs vandløb og søer: Der kan ikke ydes støtte til anlæggelse af bræmmer langs vandløb og søer, som i forvejen skal have bræmmer, jf. GLM 4.

GLM 8 delkrav 1 med krav om mindst fire pct. ikke-produktive elementer: Ansøger skal enten opfylde dette krav eller være undtaget fra dette krav for at være berettiget til støtte. Når ansøger indgår i denne ordning, kan ansøger nøjes med at udlægge tre pct. ikke-produktive elementer under GLM 8. De arealer, der indgår i GLM 8, kan ikke indgå i denne ordning.

GLM 8 delkrav 2 med fastholdelse af landskabselementer: GLM-landskabselementer kan ikke anvendes til opfyldelse af denne ordning, selvom disse tæller med i kravet om ikke-produktive elementer under GLM 8 delkrav 1. Derudover skal delkrav 3 om forbud mod beskæring af ikke-produktive elementer, der består af træer og buske i fuglenes ynglesæson, overholdes. Eventuelt underkendte arealer under GLM 8/eco-schemes vil i første omgang påvirke ansøgers mulighed for at opnå støtte under denne ordning. Hvis yderligere ikke-produktive elementer eller arealer underkendes, så landbrugeren heller ikke opfylder GLM 8, kan landbrugeren risikere en nedsættelse af støtten på grund af manglende opfyldelse af konditionaliteten.

SMR 3 og 4 om beskyttelse af visse arealer jf. fuglebeskyttelses- og habitatdirektiverne: Der kan ikke søges støtte til ikke-produktive elementer på arealer omfattet af de beskyttelsesbestemmelser, der er belagt med konditionalitet i SMR 3 og 4, når man i forvejen eksempelvis ikke må omlægge arealet.

7 Range and amounts of support

Beskrivelse

Støtten skal ydes som top-up ud over basisindkomststøtten (grundbetaling) i form af incitamentsbetaling, jf. artikel 31 i CAP-plan forordningen.

På baggrund af de uafhængige beregninger fra IFRO, Københavns Universitet, er satsen fastsat på 2.740 kr./ha – se nedenstående tabel (IFRO-notatet ”Beregning af indkomstab og ekstraomkostninger ved eco-schemes” af Michael Friis Pedersen (udkast, september 2020).

	Vurderede omkostninger kr. pr. ha	Følsomhedsanalyse, omkostningerne:	
		Lavt sat, f.eks. sandjord uden husdyr, kr. pr. ha	Højt sat, f.eks. lerjord med husdyr, kr. pr. ha.
Tabt DBII	1.883	44	3.882
Tabt harmoniareal	200	0	725
Eablering (annualiseret)	123	123	123
Pleje (afpudsning hvert andet år)	134	134	134
I alt	2.340	301	4.864

8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

N/A

9 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 5 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan søges en produktionsuafhængig støtte for udlægning af småbiotoper eller brak, der kan opnås på alle arealtyper.

11 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	9.01 - Biodiversitet og bæredygtighed, EUR pr. ha	Homogen		

Explanation and Justification (including the flexibility)

9.01 - Biodiversitet og bæredygtighed, EUR pr. ha

De beskrevne enhedsbeløb er de på nuværende tidspunkt forventede støttesatser. Da der er tale om en incitamentsbetaling, kan støttesatsen, der pt. er udregnet for hver enkelt ikke-produktivt element, blive omregnet til hele det støtteberettigede areal, hvis andelen er overholdt.

Der forudses en variation på maksimalt ti pct. med henblik på at opnå den nødvendige fleksibilitet i forbindelse med håndtering af over- eller underansøgning af eco-schemes.

I tilfælde af overansøgning på ordningen planlægges alle ansøgninger imødekommet. Det vil først og fremmest ske ved overførsel af midler fra andre eco-schemes opstået ved underansøgning og basisindkomststøtten (grundbetalingen) (inden for den angivne variation), subsidiært ved anvendelse af satsreduktion for ordningen inden for den angivne maksimale variation på ti pct. Er dette ikke tilstrækkeligt, tilføres ordningen midler ved at reducere den udbetalte sats for andre eco-schemes hen mod deres minimumsværdier. Er dette ikke tilstrækkeligt, vil satsen blive reduceret ud over den angivne maksimale variation.

12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
		Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
9.01 - Biodiversitet og bæredygtighed, EUR pr. ha		Planned unit amount	367,79	367,79	367,79	367,79	367,79	
		Minimum Amount for the Planned unit amount	331,00	331,00	331,00	331,00	331,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount	405,00	405,00	405,00	405,00	405,00	
		O.8 (unit: Hektar)	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	
		Planned output * Planned unit amount	18.389.500,00	18.389.500,00	18.389.500,00	18.389.500,00	18.389.500,00	91.947.500,00
TOTAL		O.8 (unit: Hektar)	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	18.389.500,00	18.389.500,00	18.389.500,00	18.389.500,00	18.389.500,00	

		Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
		Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						

CIS(32) - Koblet indkomststøtte

2 - Slagtepræmie

Intervention Code (MS)	2
Interventionens betegnelse	Slagtepræmie
Interventionstype	CIS(32) - Koblet indkomststøtte
Fælles outputindikator	O.11. Antal dyr, der er omfattet af koblet indkomststøtte

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorielt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til producenter af slagtekalve i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A1	Økonomisk modstandsdygtighed og udnyttelse af markedsmuligheder.	Høj relevans	Ja
A9	Fastholde det høje niveau af fødevarer sikkerhed.	Høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.6 Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)
R.7 Procentdel yderligere støtte pr. hektar i områder med større behov (sammenholdt med gennemsnittet)
R.8 Andel af bedrifter, der er omfattet af koblet indkomststøtte til forbedring af konkurrenceevne, bæredygtighed eller kvalitet

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Slagtepræmieordningen er en ordning med slagtepræmie for kvier, tyre og stude. Den årlige præmie pr. dyr afhænger af, hvor mange støtteberettigede dyr der søges om præmie for i det enkelte år sammenholdt med midler afsat til ordningen.

Landbrugeren skal ikke selv søge om støtte for de enkelte dyr. Når en producent er tilmeldt slagtepræmieordningen, bliver oplysninger om slagning af støtteberettigede dyr på et godkendt slagteri i Danmark automatisk overført til forvaltningsmyndigheden. Ved udførsel af dyr til slagning i et andet EU-land gælder en særlig ansøgningsprocedure.

Slagtepræmien er afhængig af forskellige kriterier om for eksempel slagtevægt, alder, holdeperiode mv., jf. ordningens støttebetingelser.

Formålet med slagtepræmieordningen er bedre dyrevelfærd, undgå lange transporter af spædekcalve, færre aflivninger og gennem opfødning af dyr hos danske landbrugere at fastholde arbejdspladser i Danmark. Der sigtes mod at opretholde rentabiliteten i erhvervet samt fortsat fokus på at mindske antallet af aflivninger ved fødslen, samt eksporten af spædekcalve, som har været stigende i de seneste år. Støtten skal indirekte sikre en højere dyrevelfærd gennem færre eksporter samt aflivninger af spædekcalve.

Slagtepræmien havde en væsentlig positiv effekt på økonomien for slagtekalveproducenterne i årene 2017-2019. Slagtepræmien vurderes således at bidrage væsentligt til rentabiliteten hos slagtekalveproducenterne og er dermed afgørende for at opretholde en produktion på niveau med den, som har fundet sted i Danmark de seneste år. I forhold til dyrevelfærd, så havde antallet af eksporterede og aflivede kalve formentlig været højere, hvis ikke der havde været en slagtepræmie.

Slagtepræmien administreres i Danmark af forvaltningsmyndigheden på baggrund af data fra slagterierne og oplysninger fra CHR (det centrale husdyrregister). Præmien gives på baggrund af alder og vægt.

Synergi og samspil med andre ordninger

Støtteordningen har sammenhæng til de koblede støtteordninger for ko-præmie og stivelseskartofler, da de ligeledes har ophæng i artikel 32-35 i CAP-forordningen. Ligeledes skal alle tre støtteordninger sikre en afbødning af erhvervets støttefald som følge af betalingsrettighedernes afskaffelse fra 2023. Der er særlig synergi til ko-præmien, da støttebetingelserne er overlappende, herunder samme krav til mærkning og registrering, hvilket giver mulighed for sammenfald af kontrol med slagtepræmieordningen.

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary, the area and, when applicable, other relevant obligations

Berettigede støttemodtagere

Støtten gives til producenter af støtteberettigede slagtekalve som lever op til kriterierne nævnt i ordningen.

Betingelser for støtteberettigelse

De specifikke støttebetingelser fastsættes i bekendtgørelse og omfatter minimumskrav til slagtning og udførelse af dyr, krav til holdeperiode mv. Følgende betingelser vil gælde for ordningen:

- Ansøger skal være tilmeldt slagtepræmieordningen.
- Ansøger skal have slagtet eller udført mindst fem støtteberettigede dyr i ansøgningsåret.
- Ansøger skal have holdt dyrene på sin bedrift i en holdeperiode på mindst to ud af de sidste tre måneder før slagtning eller udførsel.
- Dyret skal være korrekt identificeret med øremærker og registreret i CHR i hele holdeperioden.
- Dyret skal være under 30 måneder gammelt ved slagtning eller udførsel.
- Ved slagtning i Danmark skal dyrets slagtede vægt være mindst 130 kg.
- Ved udførsel til slagtning i et andet EU-land skal dyret være mindst otte måneder gammelt, når det forlader Danmark.
- Dyret skal være egnet til konsum.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

N/A

7 Range and amounts of support

Beskrivelse

Støttesatsen fastsættes som den årlige finansielle tildeling til ordningen divideret med antallet af præmieberettigede dyr, som fastslås sidst i støtteåret. Antallet af dyr forventes at stige en smule i forhold til niveauet i perioden 2014-2022 som følge af lavere vægtgrænse og færre aflivninger.

Den økonomiske tildeling er baseret på præmiens effekt i perioden 2014-2022, det yderligere økonomiske pres producenterne er under både som følge af en generel lav rentabilitet i erhvervet samt følgerne af COVID-19. Hertil kommer et forventet højere antal præmieberettigede dyr i den kommende reformperiode, som vil udvande præmien, hvis den økonomiske tildeling ikke forhøjes i forhold til 2019.

8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

Begrundelse for de vanskeligheder, som de(n) pågældende sektor(er)/produktion(er) eller bedriftsformen/erne heri gennemgår.

Slagtekalveproducenterne i Danmark har i de senere år været udfordret grundet lavt bytteforhold mellem kød og foder, der har ført til nedlukning af bedrifter og øget eksport af spædkalve.

Hvad er formålet med interventionen med hensyn til den/de pågældende sektor(er)/produktion(er) eller bedriftsformen/erne heri?

- for at forbedre konkurrenceevnen
 to improve quality
 for at forbedre bæredygtigheden

Hvordan vil interventionen afhjælpe de påpegede vanskeligheder med dette mål (med andre ord, bedes du forklare målsætningen)?

Der er identificeret et behov for støtte for at sikre modstandsdygtigheden i landbruget i forhold til at udnytte de fremtidige eksportmuligheder på nær- og fjernmarkeder. Herigennem sikres en tilstrækkelig produktion af fødevarer til at honorere efterspørgslen på danskproduceret kød, idet produktionen opretholdes i Danmark, og spædkalve ikke aflives.

Hvilke(n) sektor(er) er berørt?

Okse- og kalvekød

Begrundelse for betydningen af de(n) pågældende sektor(er)/produktion(er) eller bedriftsformen/erne heri

En fortsat understøttelse af slagtekalvesektoren i Danmark er essentiel i bestræbelserne på fastholde arbejdspladser i Danmark og sikre bedre dyrevelfærd ved at undgå aflivninger kort efter fødsel eller lange transporter.

Explanation how the intervention is consistent with the Water Framework Directive (i.e. 2000/60/EC).

Ordnningen strider ikke mod de fastsatte rammer i vandrammedirektivet om beskyttelse af vandløb og søer, kystvande og grundvand.

Finansieres interventionen helt eller delvist ved tillægget for proteinafgrøder (højest 2 % i alt) in accordance with Art. 96(3) of SPR?

- Ja Nej

If the intervention targets a mix between legumes and grasses: please indicate the minimum percentage of legumes in the mix.

N/A

Coupled income support granted to silkworms is an animal based support, where the use of 'head' as the support's basic unit requires prior clarification of the followings:

please clarify the conversion rate between this unit and 'head' (i.e. how many of this unit corresponds to '1 head?') for the purpose of e.g. indicators.

N/A

It is possible to give further clarification in comment (e.g. the weight of eggs that a box must contain)

9 WTO compliance

Ravgul boks

Redegørelse for, hvorvidt og i givet fald hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i artikel 6, stk. 5, eller bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug (blå boks)

Interventionen overholder ikke artikel 6, stk. 5, eller bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug. Støtten ydes i form af betaling per dyr, hvor den samlede støtteudbetaling til støtteberettigede dyr ikke må overstige et fastsat budgetloft.

11 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	2.01 - Slagtepræmie, EUR pr. dyr	Homogen		

Explanation and Justification (including the flexibility)

2.01 - Slagtepræmie, EUR pr. dyr

For slagtepræmier er enhedsbeløb det samme som støttesats, se forklaring i afsnit om støttesatser og metode for beregning. Det fastsatte beløb fremgår af tabellen nedenfor.

12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
		Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
	2.01 - Slagtepræmie, EUR pr. dyr	Planned unit amount	120,35	120,35	120,35	120,35	120,35	
		Minimum Amount for the Planned unit amount	109,00	109,00	109,00	109,00	109,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount	134,00	134,00	134,00	134,00	134,00	
		O.11 (unit: Head)	273.252,00	273.252,00	273.252,00	273.252,00	273.252,00	
		Planned output * Planned unit amount	32.885.878,20	32.885.878,20	32.885.878,20	32.885.878,20	32.885.878,20	164.429.391,00
	TOTAL	O.11 (unit: Head)	273.252,00	273.252,00	273.252,00	273.252,00	273.252,00	
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	32.885.878,20	32.885.878,20	32.885.878,20	32.885.878,20	32.885.878,20	
		Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
		Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article						

		28(6)(b) if the intervention contains carry over)						
--	--	--	--	--	--	--	--	--

3 - Ko-præmie

Intervention Code (MS)	3
Interventionens betegnelse	Ko-præmie
Interventionstype	CIS(32) - Koblet indkomststøtte
Fælles outputindikator	O.11. Antal dyr, der er omfattet af koblet indkomststøtte

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til landbrugere med køer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A1	Økonomisk modstandsdygtighed og udnyttelse af markedsmuligheder.	Høj relevans	Ja
A9	Fastholde det høje niveau af fødevarer sikkerhed.	Høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.6 Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)
R.8 Andel af bedrifter, der er omfattet af koblet indkomststøtte til forbedring af konkurrenceevne, bæredygtighed eller kvalitet

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

<p>Ko-præmieordningen er en ordning med præmie for køer. Den årlige præmie pr. dyr afhænger af, hvor mange støtteberettigede dyr, der søges om præmie for i det enkelte år sammenholdt med midler afsat til ordningen.</p> <p>Landbrugeren skal ikke selv søge om støtte for de enkelte dyr, men skal tilmelde sig ordningen. Når en producent er tilmeldt ko-præmieordningen, bliver oplysninger om køerne automatisk overført til forvaltningsmyndigheden via Det Centrale HusdyrbrugsRegister (CHR).</p> <p>Der sigtes mod at opretholde rentabiliteten i erhvervet som konsekvens af betalingsrettighedernes afskaffelse.</p> <p>Ko-præmieordningen administreres i Danmark af forvaltningsmyndigheden på baggrund af data fra CHR.</p>

Synergi og samspil med andre ordninger

Støtteordningen har sammenhæng til de koblede støtteordninger for slagtepræmie og stivelseskartofler, da de ligeledes har ophæng i artikel 32-35 i CAP-plan forordningen, ligesom de alle skal sikre en afbødning af erhvervets støttefald som følge af betalingsrettighedernes afskaffelse fra 2023. Der er særlig synergi til slagtepræmieordningen, da støttebetingelserne er overlappende, herunder samme krav til mærkning og registrering, hvilket giver mulighed for sammenfald af kontrol med ko-præmien.

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary, the area and, when applicable, other relevant obligations

Berettigede støttemodtagere

Landbrugere med støtteberettigede køer som lever op til kravene i ordningen.

Betingelser for støtteberettigelse

De specifikke støttebetingelser fastsættes i bekendtgørelse og omfatter minimumskrav til registrering af dyr, krav til holdeperiode mv.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

N/A

7 Range and amounts of support

Beskrivelse

Støttesatsen fastsættes som den årlige finansielle tildeling til ordningen divideret med antallet af præmieberettigede dyr, som fastslås sidst i støtteåret. Ko-præmien er målrettet kvægsektoren og vil være direkte afbødende for denne sektor med henblik på at sikre fortsat rentabilitet som følge af betalingsrettighedernes afskaffelse. Da støtten alene skal bidrage med at afbøde et brat støttefald, vil støtten blive udfaset frem mod 2027.

8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

Begrundelse for de vanskeligheder, som de(n) pågældende sektor(er)/produktion(er) eller bedriftsformen/erne heri gennemgår.

Kvægsektoren i Danmark er udfordret som følge af betalingsrettighedernes afskaffelse. Præmien skal ses som en direkte afbødende foranstaltning for denne sektor.

Hvad er formålet med interventionen med hensyn til den/de pågældende sektor(er)/produktion(er) eller bedriftsformen/erne heri?

for at forbedre konkurrenceevnen

to improve quality

for at forbedre bæredygtigheden

Hvordan vil interventionen afhjælpe de påpegede vanskeligheder med dette mål (med andre ord, bedes du forklare målsætningen)?

Der er identificeret et behov for støtte som følge af betalingsrettighedernes afskaffelse. Støtteordningen vil bidrage til at sikre modstandsdygtigheden i kvægsektoren og derved sikres en tilstrækkelig produktion af

fødevarer til at honorere efterspørgslen på danskproduceret mælk og mejeriproduktioner, idet produktionen opretholdes i Danmark.

Hvilke(n) sektor(er) er berørt?

Mælk og mejeriprodukter

Okse- og kalvekød

Begrundelse for betydningen af de(n) pågældende sektor(er)/produktion(er) eller bedriftsformen/-erne heri

En fortsat understøttelse af kvægsektoren i Danmark er essentiel i bestræbelserne på fastholde arbejdspladser.

Explanation how the intervention is consistent with the Water Framework Directive (i.e. 2000/60/EC).

Ordningen strider ikke mod de fastsatte rammer i vandrammedirektivet om beskyttelse af vandløb og søer, kystvande og grundvand.

Finansieres interventionen helt eller delvist ved tillægget for proteinafgrøder (højst 2 % i alt) in accordance with Art. 96(3) of SPR?

Ja Nej

If the intervention targets a mix between legumes and grasses: please indicate the minimum percentage of legumes in the mix.

N/A

Coupled income support granted to silkworms is an animal based support, where the use of 'head' as the support's basic unit requires prior clarification of the followings:

please clarify the conversion rate between this unit and 'head' (i.e. how many of this unit corresponds to '1 head'?) for the purpose of e.g. indicators.

N/A

It is possible to give further clarification in comment (e.g. the weight of eggs that a box must contain)

9 WTO compliance

Ravgul boks

Redegørelse for, hvorvidt og i givet fald hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i artikel 6, stk. 5, eller bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug (blå boks)

Interventionen overholder ikke artikel 6, stk. 5, eller bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug. Støtten ydes i form af betaling per dyr, hvor den samlede støtteudbetaling til støtteberettigede dyr ikke må overstige et fastsat budgetloft.

11 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	3.01 - Ko-præmie, EUR pr. dyr	Homogen		

Explanation and Justification (including the flexibility)

3.01 - Ko-præmie, EUR pr. dyr

For ko-præmien er enhedsbeløb det samme som støttesats, jf. forklaring i afsnit om støttesatser og metode for beregning.

12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
		Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
	3.01 - Ko-præmie, EUR pr. dyr	Planned unit amount	18,13	13,65	9,17	4,48		
		Minimum Amount for the Planned unit amount	16,00	12,00	8,00	4,00		
		Maximum Amount for the Planned unit amount	20,00	15,00	10,00	5,00		
		O.11 (unit: Head)	629.278,00	629.246,00	629.265,00	629.310,00		
		Planned output * Planned unit amount	11.408.810,14	8.589.207,90	5.770.360,05	2.819.308,80		28.587.686,89
	TOTAL	O.11 (unit: Head)	629.278,00	629.246,00	629.265,00	629.310,00		
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	11.408.810,14	8.589.207,90	5.770.360,05	2.819.308,80		
		Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
		Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						

4 - Stivelseskartofler

Intervention Code (MS)	4
Interventionens betegnelse	Stivelseskartofler
Interventionstype	CIS(32) - Koblet indkomststøtte
Fælles outputindikator	O.10. Antal hektar, der er omfattet af koblet indkomststøtte

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives koblet støtte til producenter af stivelseskartofler i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A1	Økonomisk modstandsdygtighed og udnyttelse af markedsmuligheder.	Høj relevans	Ja
A9	Fastholde det høje niveau af fødevarer sikkerhed.	Høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.6 Procentdel yderligere direkte betalinger pr. hektar til støtteberettigede bedrifter under gennemsnitlig bedriftsstørrelse (sammenlignet med gennemsnittet)
R.8 Andel af bedrifter, der er omfattet af koblet indkomststøtte til forbedring af konkurrenceevne, bæredygtighed eller kvalitet

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

<p>Der sigtes med den koblede støtteordning mod at opretholde rentabiliteten i sektoren for produktion af stivelseskartofler som konsekvens af betalingsrettighedernes afskaffelse fra 2023. Da hensigten med støtten er at afbøde et støttestop efter støtteåret 2022, ydes støtten udfasende frem til 2027.</p> <p>Støtteordningen administreres i Danmark af forvaltningsmyndigheden på baggrund af data fra ansøgerens markplan i fællesskemaet. Hvis ansøgeren har anmeldt et areal med afgrødekoden for stivelseskartofler, ydes den koblede støtte, hvis de øvrige støttebetingelser for ordningen er opfyldt.</p> <p>Kontrollen af støttebetingelserne for ordningen er nærmere beskrevet i kapitel 7.</p> <p>Synergi og samspil med andre ordninger</p>

Støtteordningen har sammenhæng til de koblede støtteordninger for slagtepræmie og ko-præmie, da de ligeledes har ophæng i artikel 32-35 i CAP-plan forordningen, ligesom de alle skal sikre en afbødning af erhvervets støttefald som følge af betalingsrettighedernes afskaffelse fra 2023.

Derudover har støtteordningen sammenhæng til basisindkomststøtte (grundbetaling), da der er tale om en yderligere støtte til støtteberettigede arealer med stivelseskartofler under basisindkomststøtte (grundbetaling).

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary, the area and, when applicable, other relevant obligations

Berettigede støttemodtagere

Producenter af stivelseskartofler som opfylder støttebetingelserne.

Betingelser for støtteberettigelse

Udover de generelt gældende støttebetingelser for den direkte støtte, såsom f.eks. kravet om at ansøger skal være aktiv landbruger, vil følgende betingelser specifikt gælde for ordningen:

- Ansøgeren skal tilmelde sig støtteordningen ved afkrydsning i fællesskemaet.
- Ansøgeren skal i fællesskemaet anmelde arealet, hvortil der søges koblet støtte, med afgrødekoden for stivelseskartofler.
- Det anmeldte areal i fællesskemaet skal tilplantes med en kartoffelsort egnet til fremstilling af kartoffelstivelse.
- Det anmeldte areal skal være støtteberettiget til basisindkomststøtte (grundbetaling).

Støttebetingelserne fastsættes i en national bekendtgørelse.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

N/A

7 Range and amounts of support

Beskrivelse

Støtten udbetales pr. ha med stivelseskartofler i støtteåret. Den eksakte støttesats fastsættes årligt, at kontrollen af støttebetingelser er gennemført, da antallet af støtteberettigede ha herefter er kendt.

8 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

Begrundelse for de vanskeligheder, som de(n) pågældende sektor(er)/produktion(er) eller bedriftsformen/erne heri gennemgår.

Sektoren for produktion af stivelseskartofler er i Danmark udfordret som følge af betalingsrettighedernes afskaffelse fra støtteåret 2023. Støtten skal ses som en direkte afbødende foranstaltning for denne sektor.

Hvad er formålet med interventionen med hensyn til den/de pågældende sektor(er)/produktion(er) eller bedriftsformen/erne heri?

for at forbedre konkurrenceevnen

to improve quality

for at forbedre bæredygtigheden

Hvordan vil interventionen afhjælpe de påpegede vanskeligheder med dette mål (med andre ord, bedes du forklare målsætningen)?

Der er identificeret et behov for støtte som følge af betalingsrettighedernes afskaffelse. Støtteordningen vil bidrage til at sikre modstandsdygtigheden i sektoren for produktion af stivelseskartofler og derved sikre en tilstrækkelig produktion af fødevarer til at honorere efterspørgslen på danskproducerede stivelseskartofler, idet produktionen opretholdes i Danmark.

Hvilke(n) sektor(er) er berørt?

Kartofler

Begrundelse for betydningen af de(n) pågældende sektor(er)/produktion(er) eller bedriftsformen/-erne heri

En fortsat understøttelse af sektoren for produktion af stivelseskartofler i Danmark er essentiel i bestræbelserne på fastholde arbejdspladser.

Explanation how the intervention is consistent with the Water Framework Directive (i.e. 2000/60/EC).

Ordnningen strider ikke mod de fastsatte rammer i vandrammedirektivet om beskyttelse af vandløb og søer, kystvande og grundvand.

Finansieres interventionen helt eller delvist ved tillægget for proteinafgrøder (højest 2 % i alt) in accordance with Art. 96(3) of SPR?

Ja Nej

If the intervention targets a mix between legumes and grasses: please indicate the minimum percentage of legumes in the mix.

N/A

Coupled income support granted to silkworms is an animal based support, where the use of 'head' as the support's basic unit requires prior clarification of the followings:

please clarify the conversion rate between this unit and 'head' (i.e. how many of this unit corresponds to '1 head'?) for the purpose of e.g. indicators.

N/A

It is possible to give further clarification in comment (e.g. the weight of eggs that a box must contain)

9 WTO compliance

Ravgul boks

Redegørelse for, hvorvidt og i givet fald hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i artikel 6, stk. 5, eller bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug (blå boks)

Interventionen overholder ikke artikel 6, stk. 5, eller bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug. Støtten ydes i form af betaling pr. ha, hvor den samlede støtteudbetaling ikke må overstige et fastsat budgetloft.

11 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	4.01 - Stivelseskartofler, EUR pr. ha.	Homogen		

Explanation and Justification (including the flexibility)

4.01 - Stivelseskartofler, EUR pr. ha.

For stivelseskartofler er enhedsbeløb det samme som støttesats, jf. forklaring i afsnit om støttesatser og metode for beregning. Det fastsatte beløb fremgår af tabellen nedenfor.

12 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
		Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
	4.01 - Stivelseskartofler, EUR pr. ha.	Planned unit amount	84,97	67,92	51,01	33,96	17,01	
		Minimum Amount for the Planned unit amount	76,00	61,00	46,00	31,00	15,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount	93,00	75,00	56,00	37,00	19,00	
		O.10 (unit: Hektar)	39.500,00	39.500,00	39.500,00	39.500,00	39.457,00	
		Planned output * Planned unit amount	3.356.315,00	2.682.840,00	2.014.895,00	1.341.420,00	671.163,57	10.066.633,57
	TOTAL	O.10 (unit: Hektar)	39.500,00	39.500,00	39.500,00	39.500,00	39.457,00	
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	3.356.315,00	2.682.840,00	2.014.895,00	1.341.420,00	671.163,57	
		Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
		Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						

5.2 Sectoral Interventions

Frugt og grøntsager

Planned Unit Amounts - Definition

Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
11.01 - PO frugt og grønt, EUR pr. driftsprogram	Gennemsnit		

Description

11.01 - PO frugt og grønt, EUR pr. driftsprogram

Det er ikke muligt at fastlægge enhedsbeløb præcist på forhånd, da det afhænger af fremtidig udvikling i producentorganisationernes referenceomsætning.

I henhold til artikel 48 i CAP-plan forordningen skal enhedsbeløb for producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren fastlægges på niveau af driftsprogram. Enhedsbeløb defineres derfor som et gennemsnitligt beløb, som forventes udbetalt pr. driftsprogram. Da der pt. er to producentorganisationer i Danmark, som hver især har et driftsprogram, defineres enhedsbeløb som et forventet gennemsnitligt støttebeløb til de to producentorganisationers driftsprogrammer:

$$\text{Enhedsbeløb} = (\text{Forventet årlig støtte til driftsprogram af producentorganisation 1} + \text{forventet årlig støtte til driftsprogram af producentorganisation 2}) / 2.$$

De to nuværende driftsprogrammer gennemføres i henholdsvis 2019-2023 og 2020-2022. Det antages derfor i finansieringstabellen, at der under CAP-planen sker finansiel tildeling (med forventet udbetaling i det efterfølgende finansår) til ét driftsprogram i 2023 og to driftsprogrammer i 2024-2027, såfremt den ene PO vælger at færdiggøre deres eksisterende driftsprogram under overgangsbetingelserne. Dog står det, jf. art. 5, stk. 6 i forordning (EU) 2021/2117 om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013, PO'en frit for at vælge at oprette et nyt driftsprogram fra 2023. Såfremt begge PO'er opretter nye driftsprogrammer i 2023, ændres enhedsbeløb mv. i finansieringstabellen som følger:

- Det planlagte enhedsbeløb ændres til EUR 4.495.968.
- Antal producentorganisationer der opretter et driftsprogram ændres til to.
- Årlig indikativ finansiel tildeling ændres til EUR 8.991.935.
- Som følge heraf vil den totale finansielle tildeling for reformperioden tilsvarende skulle opjusteres til EUR 48.951.613.

Det skal bemærkes, at den totale finansielle tildeling i frugt- og grøntsektoren er estimeret på baggrund af en række antagelser og er forbundet med usikkerhed, da størrelsen af EU-tilskud til producentorganisationer afhænger af udviklingen i producentorganisationernes referenceomsætning. Fremtidig udvikling i producentorganisationernes referenceomsætning kan ikke estimeres præcist. En producentorganisation kan modtage delvis udbetaling og slutudbetaling. I beregningerne er det antaget, at delvis udbetaling og slutudbetaling gennemføres i samme EU-regnskabsår.

Planned Unit Amounts - financial table with output

Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027

11.01 - PO frugt og grønt, EUR pr. driftsprogram	Planned unit amount (Total Union expenditure in EUR)	3.596.774,00	4.630.376,00	4.885.753,00	5.154.570,00	5.309.140,00	23.576.613,00
	O.35 (unit: Operational Programmes)	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	
	Annual indicative financial allocation (Total Union expenditure in EUR)	3.596.774,00	9.260.753,00	9.771.505,00	10.309.140,00	10.618.280,00	43.556.452,00

INVRE(47(1)(a)) - - investments in tangible and intangible assets, research and experimental and innovative production methods and other actions

11A - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver, innovation mv.

Intervention Code (MS)	11A
Interventionens betegnelse	Investeringer i materielle og immaterielle aktiver, innovation mv.
Interventionstype	INVRE(47(1)(a)) - investments in tangible and intangible assets, research and experimental and innovative production methods and other actions
Fælles outputindikator	O.35. Antal støttede operationelle programmer

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der ydes støtte til danske producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
BOOST boosting products' commercial value and quality, including improving product quality and developing products with a protected designation of origin or with a protected geographical indication or covered by Union or national quality schemes recognised by Member States
COMP improvement of medium- and long-term-competitiveness, in particular through modernisation
CONC concentration of supply and placing on the market of the products, including through direct marketing
EMPL improving the conditions of employment and ensuring compliance with the employer obligations as well as occupational health and safety requirements in accordance with Directives 89/391/EEC, 2009/104/EC and (EU) 2019/1152
PROD planning and organisation of production, adjusting production to demand, in particular with regard to quality and quantity, optimisation of production costs and returns on investments, stabilising producer prices
PROMO promoting, developing and implementing: (i) production methods and techniques that are respectful of the environment; (ii) pest and disease resilient production practices; (iii) animal health and welfare standards going beyond minimum requirements established under Union and national law; (iv) reduction of waste and environmentally sound use and management of by-products, including their re-usage and valorisation; (v) protection and enhancement of biodiversity and sustainable use of natural resources, in particular protection of water, soil and air.
REDE research into, and development of, sustainable production methods, including pest resilience, animal disease resistance and climate change resilience and mitigation, innovative practices and production techniques boosting economic competitiveness and bolstering market developments

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO2 Enhance market orientation and increase farm competitiveness, both in the short and long term, including greater focus on research, technology and digitalisation
SO3 Improve the farmer' position in the value chain
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy
SO5 Foster sustainable development and efficient management of natural resources such as water, soil and air, including by reducing chemical dependency

SO6 Contribute to halting and reversing biodiversity loss, enhance ecosystem services and preserve habitats and landscapes

SO9 Improve the response of Union agriculture to societal demands on food and health, including high quality, safe, and nutritious food produced in a sustainable way, the reduction of food waste, as well as improving animal welfare and combatting antimicrobial resistances

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A4	Øget investeringsniveau for at realisere mulighederne for bæredygtig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
A7	Reduktion af arbejdskraftbehovet gennem brugen af nye teknologiske muligheder.	Mellem relevans	Ja
B1	Øget teknologiudnyttelse for at understøtte mulighederne omkring sporbarhed og dokumentation.	Mellem relevans	Ja
B2	Tættere kobling mellem forsknings- og teknologimiljøer om udviklingsprojekter.	Mellem relevans	Ja
B3	Forøge udbyttet for at reducere effekten af prisfølsomheden.	Mellem relevans	Ja
C1	Understøtte alternative afsætningskanaler og afsætningssamarbejde.	Mellem relevans	Ja
D3	Øge incitamentet til klimarelaterede investeringer.	Meget høj relevans	Ja
E1	Fremme miljøvenlig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
E5	Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.	Meget høj relevans	Ja
F4	Bedre levevilkår for bier og andre bestøvende insekter i landbrugslandskabet.	Høj relevans	Ja
I2	Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift

R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP

R.11/Frugt og grøntsager Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Under interventionstypen kan der ydes støtte til investeringer inden for områder såsom (listen er ikke udtømmende):

Produktionsplanlægning (eksempelvis i forhold til erhvervelse af anlægsaktiver, investering i IT og driftsplanlægning).

Forbedring eller opretholdelse af produktkvalitet (eksempelvis i forhold til indkøb af flerårige certificerede planter og investeringer i skånsom håndtering, sortering, pakning og opbevaring).
Forskning og forsøgsmæssig produktion (eksempelvis i forhold til forsøgsmæssig produktion og forskning, produktudvikling og innovation).
Miljø- og klimaaktioner (eksempelvis i forhold til investeringer til fordel for miljøet og klimaet).
Forbedring af arbejdsmiljø og sikkerhed (eksempelvis i forhold til investeringer til forbedring af arbejdsforhold og forebyggelse af arbejdsskader).

Der kan også ydes støtte til administrations- og personaleudgifter, der specifikt vedrører driftsprogrammet jf. artikel 51, litra b) i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer og artikel 23 i forslag til delegeret forordning (EU) om supplerende krav til bestemte interventionstyper.

Nærmere indhold af aktionerne og krav hertil vil blive defineret nationalt i ordningens bekendtgørelse og vejledning.

Berettigede støttemodtagere

Målgruppen er anerkendte producentorganisationer i Danmark inden for frugt- og grøntsagssektoren.

Betingelser for støtteberettigelse

Producentorganisationernes driftsprogrammer skal overholde krav, som fremgår af artikel 56 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer. Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af ordningens bekendtgørelse.

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte beregnes i henhold til artikel 52 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer.

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan ydes støtte til investeringer i erhvervelse af rørlige og ikke-rørlige aktiver og andre udgifter til brug for eksempelvis produktionsplanlægning, miljøvenlig, økologisk og integreret produktion, kvalitetsforbedrende foranstaltninger, rådgivning, promotion og forskning.

ADVII(47(1)(b)) - - advisory services and technical assistance, in particular concerning sustainable pest and disease control techniques, sustainable use of plant protection and animal health products, climate change adaptation and mitigation, the conditions of employment, employer obligations and occupational health and safety

11B - Rådgivningstjenester og teknisk bistand mv.

Intervention Code (MS)	11B
Interventionens betegnelse	Rådgivningstjenester og teknisk bistand mv.

Interventionstype	ADVI1(47(1)(b)) - advisory services and technical assistance, in particular concerning sustainable pest and disease control techniques, sustainable use of plant protection and animal health products, climate change adaptation and mitigation, the conditions of employment, employer obligations and occupational health and safety
Fælles outputindikator	O.35. Antal støttede operationelle programmer

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der ydes støtte til danske producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
COMP improvement of medium- and long-term-competitiveness, in particular through modernisation
EMPL improving the conditions of employment and ensuring compliance with the employer obligations as well as occupational health and safety requirements in accordance with Directives 89/391/EEC, 2009/104/EC and (EU) 2019/1152
PROD planning and organisation of production, adjusting production to demand, in particular with regard to quality and quantity, optimisation of production costs and returns on investments, stabilising producer prices

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO2 Enhance market orientation and increase farm competitiveness, both in the short and long term, including greater focus on research, technology and digitalisation
SO3 Improve the farmer' position in the value chain
SO9 Improve the response of Union agriculture to societal demands on food and health, including high quality, safe, and nutritious food produced in a sustainable way, the reduction of food waste, as well as improving animal welfare and combatting antimicrobial resistances

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A4	Øget investeringsniveau for at realisere mulighederne for bæredygtig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
A5	Bedriftsrådgivning med større fokus på overskud frem for omsætning.	Mellem relevans	Nej
A7	Reduktion af arbejdskraftbehovet gennem brugen af nye teknologiske muligheder.	Mellem relevans	Ja
A8	Reducere afhængigheden af direkte støtte, mindske de økonomiske konsekvenser af rentestigning mv.	Mellem relevans	Ja
B2	Tættere kobling mellem forsknings- og teknologimiljøer om udviklingsprojekter.	Mellem relevans	Ja

B3	Forøge udbyttet for at reducere effekten af prisfølsomheden.	Mellem relevans	Ja
C1	Understøtte alternative afsætningskanaler og afsætningssamarbejde.	Mellem relevans	Ja
I2	Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift

R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP

R.11/Frugt og grøntsager Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Under interventionstypen kan der ydes støtte til aktioner indenfor områder såsom (listen er ikke udtømmende):

Uddannelsesaktioner (eksempelvis ift. rådgivning).

Forbedring af arbejdsmiljø og sikkerhed (eksempelvis i forhold til rådgivning og uddannelse og kurser).

Der kan også ydes støtte til administrations- og personaleudgifter, der specifikt vedrører driftsprogrammet jf. artikel 51, litra b) i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer og artikel 23 i forslag til delegeret forordning (EU) om supplerende krav til bestemte interventionstyper.

Nærmere indhold af aktionerne og krav hertil vil blive defineret nationalt i ordningens bekendtgørelse og vejledning.

Berettigede støttemodtagere

Målgruppen er anerkendte producentorganisationer i Danmark inden for frugt- og grøntsagssektoren.

Betingelser for støtteberettigelse

Producentorganisationernes driftsprogrammer skal overholde krav, som fremgår af artikel 56 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer. Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af ordningens bekendtgørelse.

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte beregnes i henhold til artikel 52 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer.

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan ydes støtte til investeringer i erhvervelse af rørlige og ikke-rørlige aktiver og andre udgifter til brug for eksempelvis produktionsplanlægning, miljøvenlig, økologisk- og integreret produktion, kvalitetsforbedrende foranstaltninger, rådgivning, promotion og forskning.

TRAINCO(47(1)(c)) - - training including coaching and exchange of best practices, in particular concerning sustainable pest and disease control techniques, sustainable use of plant protection and animal health products, and climate change adaptation and mitigation, as well as the use of organised trading platforms and commodity exchanges on the spot and futures market

11C - Uddannelse mv.

Intervention Code (MS)	11C
Interventionens betegnelse	Uddannelse mv.
Interventionstype	TRAINCO(47(1)(c)) - training including coaching and exchange of best practices, in particular concerning sustainable pest and disease control techniques, sustainable use of plant protection and animal health products, and climate change adaptation and mitigation, as well as the use of organised trading platforms and commodity exchanges on the spot and futures market
Fælles outputindikator	O.35. Antal støttede operationelle programmer

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der ydes støtte til danske producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
COMP improvement of medium- and long-term-competitiveness, in particular through modernisation
PROD planning and organisation of production, adjusting production to demand, in particular with regard to quality and quantity, optimisation of production costs and returns on investments, stabilising producer prices
Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO2 Enhance market orientation and increase farm competitiveness, both in the short and long term, including greater focus on research, technology and digitalisation
SO3 Improve the farmer' position in the value chain
SO9 Improve the response of Union agriculture to societal demands on food and health, including high quality, safe, and nutritious food produced in a sustainable way, the reduction of food waste, as well as improving animal welfare and combatting antimicrobial resistances

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik

A4	Øget investeringsniveau for at realisere mulighederne for bæredygtig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
A5	Bedriftsrådgivning med større fokus på overskud frem for omsætning.	Mellem relevans	Nej
A8	Reducere afhængigheden af direkte støtte, mindske de økonomiske konsekvenser af rentestigning mv.	Mellem relevans	Ja
B2	Tættere kobling mellem forsknings- og teknologimiljøer om udviklingsprojekter.	Mellem relevans	Ja
B3	Forøge udbyttet for at reducere effekten af prisfølsomheden.	Mellem relevans	Ja
C1	Understøtte alternative afsætningskanaler og afsætningssamarbejde.	Mellem relevans	Ja
I2	Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Frugt og grøntsager Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

<p>Under interventionstypen kan der ydes støtte til aktioner inden for områder såsom (listen er ikke udtømmende):</p> <p>Uddannelsesaktioner (eksempelvis i forhold til kurser og temadage).</p> <p>Der kan også ydes støtte til administrations- og personaleudgifter, der specifikt vedrører driftsprogrammet jf. artikel 45, litra b) i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer og artikel 23 i forslag til delegeret forordning (EU) om supplerende krav til bestemte interventionstyper.</p> <p>Nærmere indhold af aktionerne og krav hertil vil blive defineret nationalt i ordningens bekendtgørelse og vejledning.</p> <p>Berettigede støttemodtagere</p> <p>Målgruppen er anerkendte producentorganisationer i Danmark inden for frugt- og grøntsagssektoren.</p> <p>Betingelser for støtteberettigelse</p> <p>Producentorganisationernes driftsprogrammer skal overholde krav, som fremgår af artikel 56 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer. Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af ordningens bekendtgørelse.</p>
--

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte beregnes i henhold til artikel 52 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer.
---

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan ydes støtte til investeringer i erhvervelse af rørlige og ikke-rørlige aktiver og andre udgifter til brug for eksempelvis produktionsplanlægning, miljøvenlig, økologisk og integreret produktion, kvalitetsforbedrende foranstaltninger, rådgivning, promotion og forskning.

ORGAN(47(1)(d)) - - økologisk eller integreret produktion

11D - Økologisk eller integreret produktion

Intervention Code (MS)	11D
Interventionens betegnelse	Økologisk eller integreret produktion
Interventionstype	ORGAN(47(1)(d)) - økologisk eller integreret produktion
Fælles outputindikator	O.35. Antal støttede operationelle programmer

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der ydes støtte til danske producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
COMP improvement of medium- and long-term-competitiveness, in particular through modernisation
PROD planning and organisation of production, adjusting production to demand, in particular with regard to quality and quantity, optimisation of production costs and returns on investments, stabilising producer prices
PROMO promoting, developing and implementing: (i) production methods and techniques that are respectful of the environment; (ii) pest and disease resilient production practices; (iii) animal health and welfare standards going beyond minimum requirements established under Union and national law; (iv) reduction of waste and environmentally sound use and management of by-products, including their re-usage and valorisation; (v) protection and enhancement of biodiversity and sustainable use of natural resources, in particular protection of water, soil and air.
Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO2 Enhance market orientation and increase farm competitiveness, both in the short and long term, including greater focus on research, technology and digitalisation

SO3 Improve the farmer' position in the value chain
SO5 Foster sustainable development and efficient management of natural resources such as water, soil and air, including by reducing chemical dependency
SO6 Contribute to halting and reversing biodiversity loss, enhance ecosystem services and preserve habitats and landscapes
SO9 Improve the response of Union agriculture to societal demands on food and health, including high quality, safe, and nutritious food produced in a sustainable way, the reduction of food waste, as well as improving animal welfare and combatting antimicrobial resistances

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A2	Incitamentter til øget miljø- og klimavenlig produktion, der imødekommer forbrugernes efterspørgsel.	Meget høj relevans	Ja
A4	Øget investeringsniveau for at realisere mulighederne for bæredygtig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
A5	Bedriftsrådgivning med større fokus på overskud frem for omsætning.	Mellem relevans	Nej
B2	Tættere kobling mellem forsknings- og teknologimiljøer om udviklingsprojekter.	Mellem relevans	Ja
B3	Forøge udbyttet for at reducere effekten af prisfølsomheden.	Mellem relevans	Ja
C1	Understøtte alternative afsætningskanaler og afsætningssamarbejde.	Mellem relevans	Ja
E1	Fremme miljøvenlig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
E5	Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.	Meget høj relevans	Ja
F4	Bedre levevilkår for bier og andre bestøvende insekter i landbrugslandskabet.	Høj relevans	Ja
I1	Tydelig mærkning af produkter i forhold til bæredygtighed og dyrevelfærd.	Mellem relevans	Delvis
I2	Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Frugt og grøntsager Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Under interventionstypen kan der ydes støtte til aktioner indenfor områder såsom (listen er ikke udtømmende):

Produktionsplanlægning (eksempelvis i forhold til miljøvenlig, integreret produktion eller kvalitetsforbedrende foranstaltninger).

Miljø- og klimaaktioner (eksempelvis i forhold til miljøaktioner baseret på økologisk dyrkning).

Der kan også ydes støtte til administrations- og personaleudgifter, der specifikt vedrører driftsprogrammet jf. artikel 51, litra b) i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer og artikel 23 i forslag til delegeret forordning (EU) om supplerende krav til bestemte interventionstyper.

Nærmere indhold af aktionerne og krav hertil vil blive defineret nationalt i ordningens bekendtgørelse og vejledning.

Berettigede støttemodtagere

Målgruppen er anerkendte producentorganisationer i Danmark inden for frugt- og grøntsagssektoren.

Betingelser for støtteberettigelse

Producentorganisationernes driftsprogrammer skal overholde krav, som fremgår af artikel 56 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer. Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af ordningens bekendtgørelse.

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte beregnes i henhold til artikel 52 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer.

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan ydes støtte til investeringer i erhvervelse af rørlige og ikke-rørlige aktiver og andre udgifter til brug for eksempelvis produktionsplanlægning, miljøvenlig, økologisk og integreret produktion, kvalitetsforbedrende foranstaltninger, rådgivning, promotion og forskning.

TRANS(47(1)(e)) - - aktioner til forbedring af bæredygtigheden og effektiviteten i forbindelse med transport og oplagring af produkter

11E - Forbedring af bæredygtighed og effektivitet i forbindelse med transport og oplagring af produkter

Intervention Code (MS)	11E
Interventionens betegnelse	Forbedring af bæredygtighed og effektivitet i forbindelse med transport og oplagring af produkter

Interventionstype	TRANS(47(1)(e)) - aktioner til forbedring af bæredygtigheden og effektiviteten i forbindelse med transport og oplagring af produkter
Fælles outputindikator	O.35. Antal støttede operationelle programmer

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der ydes støtte til danske producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
BOOST boosting products' commercial value and quality, including improving product quality and developing products with a protected designation of origin or with a protected geographical indication or covered by Union or national quality schemes recognised by Member States

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO2 Enhance market orientation and increase farm competitiveness, both in the short and long term, including greater focus on research, technology and digitalisation

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
B1	Øget teknologiudnyttelse for at understøtte mulighederne omkring sporbarhed og dokumentation.	Mellem relevans	Ja
B2	Tættere kobling mellem forsknings- og teknologimiljøer om udviklingsprojekter.	Mellem relevans	Ja
B3	Forøge udbyttet for at reducere effekten af prisfølsomheden.	Mellem relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Frugt og grøntsager Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Under interventionstypen kan der ydes støtte til aktioner inden for områder såsom (listen er ikke udtømmende): Forbedring eller opretholdelse af produktkvalitet (eksempelvis i forhold til investeringer i skånsom håndtering, sortering, pakning og opbevaring).

Der kan også ydes støtte til administrations- og personaleudgifter, der specifikt vedrører driftsprogrammet jf. artikel 51, litra b) i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer og artikel 23 i forslag til delegeret forordning (EU) om supplerende krav til bestemte interventionstyper.

Nærmere indhold af aktionerne og krav hertil vil blive defineret nationalt i ordningens bekendtgørelse og vejledning.

Berettigede støttemodtagere

Målgruppen er anerkendte producentorganisationer i Danmark inden for frugt- og grøntsagssektoren.

Betingelser for støtteberettigelse

Producentorganisationernes driftsprogrammer skal overholde krav, som fremgår af artikel 56 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer. Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af ordningens bekendtgørelse.

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte beregnes i henhold til artikel 52 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer.

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan ydes støtte til investeringer i erhvervelse af rørlige og ikke-rørlige aktiver og andre udgifter til brug for eksempelvis produktionsplanlægning, miljøvenlig, økologisk og integreret produktion, kvalitetsforbedrende foranstaltninger, rådgivning, promotion og forskning.

PROMO(47(1)(f)) - - promotion, communication and marketing including actions and activities aimed in particular at raising consumer awareness about the Union quality schemes and the importance of healthy diets, and at diversification and consolidation of markets

11F - Salgsfremstød, kommunikation og markedsføring mv.

Intervention Code (MS)	11F
Interventionens betegnelse	Salgsfremstød, kommunikation og markedsføring mv.
Interventionstype	PROMO(47(1)(f)) - promotion, communication and marketing including actions and activities aimed in particular at raising consumer awareness about the Union quality schemes and the importance of healthy diets, and at diversification and consolidation of markets
Fælles outputindikator	O.35. Antal støttede operationelle programmer

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
------	-------------

DK	Danmark
----	---------

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der ydes støtte til danske producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
CONC concentration of supply and placing on the market of the products, including through direct marketing
CONS increasing consumption of the products of the fruit and vegetables sector, whether in a fresh or processed form
MARKET promotion and marketing of the products

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO2 Enhance market orientation and increase farm competitiveness, both in the short and long term, including greater focus on research, technology and digitalisation
SO3 Improve the farmer' position in the value chain
SO9 Improve the response of Union agriculture to societal demands on food and health, including high quality, safe, and nutritious food produced in a sustainable way, the reduction of food waste, as well as improving animal welfare and combatting antimicrobial resistances

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A4	Øget investeringsniveau for at realisere mulighederne for bæredygtig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
A8	Reducere afhængigheden af direkte støtte, mindske de økonomiske konsekvenser af rentestigning mv.	Mellem relevans	Ja
B1	Øget teknologiudnyttelse for at understøtte mulighederne omkring sporbarhed og dokumentation.	Mellem relevans	Ja
C1	Understøtte alternative afsætningskanaler og afsætningssamarbejde.	Mellem relevans	Ja
I1	Tydelig mærkning af produkter i forhold til bæredygtighed og dyrevelfærd.	Mellem relevans	Delvis

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Frugt og grøntsager Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Under interventionstypen kan der ydes støtte til aktioner indenfor områder såsom (listen er ikke udtømmende):

Forbedring af afsætning og kommunikationsaktiviteter (eksempelvis i forhold til investering i salg over internettet og kommunikation med aftagere, salgsfremstød og vertikal integration)

Der kan også ydes støtte til administrations- og personaleudgifter, der specifikt vedrører driftsprogrammet jf. artikel 51, litra b) i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer og artikel 23 i forslag til delegeret forordning (EU) om supplerende krav til bestemte interventionstyper.

Nærmere indhold af aktionerne og krav hertil vil blive defineret nationalt i ordningens bekendtgørelse og vejledning.

Berettigede støttemodtagere

Målgruppen er anerkendte producentorganisationer i Danmark inden for frugt- og grøntsagssektoren.

Betingelser for støtteberettigelse

Producentorganisationernes driftsprogrammer skal overholde krav, som fremgår af artikel 56 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer. Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af ordningens bekendtgørelse.

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte beregnes i henhold til artikel 52 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan ydes støtte til investeringer i erhvervelse af rørlege og ikke-rørlege aktiver og andre udgifter til brug for eksempelvis produktionsplanlægning, miljøvenlig, økologisk og integreret produktion, kvalitetsforbedrende foranstaltninger, rådgivning, promotion og forskning.

QUAL(47(1)(g)) - - Gennemførelse af såvel Unionens kvalitetsordninger som nationale kvalitetsordninger

11G - Gennemførelse af kvalitetsordninger

Intervention Code (MS)	11G
Interventionens betegnelse	Gennemførelse af kvalitetsordninger
Interventionstype	QUAL(47(1)(g)) - Gennemførelse af såvel Unionens kvalitetsordninger som nationale kvalitetsordninger
Fælles outputindikator	O.35. Antal støttede operationelle programmer

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der ydes støtte til danske producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
BOOST boosting products' commercial value and quality, including improving product quality and developing products with a protected designation of origin or with a protected geographical indication or covered by Union or national quality schemes recognised by Member States

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO2 Enhance market orientation and increase farm competitiveness, both in the short and long term, including greater focus on research, technology and digitalisation

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
B1	Øget teknologiudnyttelse for at understøtte mulighederne omkring sporbarhed og dokumentation.	Mellem relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Frugt og grøntsager Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Under interventionstypen kan der ydes støtte til aktioner indenfor områder såsom (listen er ikke udtømmende):

Forbedring eller opretholdelse af produktkvalitet (eksempelvis i forhold til kontrolfunktioner).

Der kan også ydes støtte til administrations- og personaleudgifter, der specifikt vedrører driftsprogrammet jf. artikel 51, litra b) i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer og artikel 23 i forslag til delegeret forordning (EU) om supplerende krav til bestemte interventionstyper.

Nærmere indhold af aktionerne og krav hertil vil blive defineret nationalt i ordningens bekendtgørelse og vejledning.

Berettigede støttemodtagere

Målgruppen er anerkendte producentorganisationer i Danmark inden for frugt- og grøntsagssektoren.

Betingelser for støtteberettigelse

Producentorganisationernes driftsprogrammer skal overholde krav, som fremgår af artikel 56 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer. Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af ordningens bekendtgørelse.

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte beregnes i henhold til artikel 52 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer.

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan ydes støtte til investeringer i erhvervelse af rørlege og ikke-rørlege aktiver og andre udgifter til brug for eksempelvis produktionsplanlægning, miljøvenlig, økologisk og integreret produktion, kvalitetsforbedrende foranstaltninger, rådgivning, promotion og forskning.

TRACE(47(1)(h)) - Gennemførelse af sporbarheds- og certificeringssystemer, navnlig overvågning af kvaliteten af produkter, der sendes til endelige forbrugere

11H - Gennemførelse af sporbarheds- og certificeringssystemer

Intervention Code (MS)	11H
Interventionens betegnelse	Gennemførelse af sporbarheds- og certificeringssystemer
Interventionstype	TRACE(47(1)(h)) - gennemførelse af sporbarheds- og certificeringssystemer, navnlig overvågning af kvaliteten af produkter, der sælges til endelige forbrugere
Fælles outputindikator	O.35. Antal støttede operationelle programmer

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der ydes støtte til danske producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description

BOOST boosting products' commercial value and quality, including improving product quality and developing products with a protected designation of origin or with a protected geographical indication or covered by Union or national quality schemes recognised by Member States

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK

Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift

SO2 Enhance market orientation and increase farm competitiveness, both in the short and long term, including greater focus on research, technology and digitalisation

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
B1	Øget teknologiudnyttelse for at understøtte mulighederne omkring sporbarhed og dokumentation.	Mellem relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse	Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.10	Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11	Frugt og grøntsager Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

<p>Under interventionstypen kan der ydes støtte til aktioner indenfor områder såsom (listen er ikke udtømmende):</p> <p>Forbedring eller opretholdelse af produktkvalitet (eksempelvis i forhold til kontrolfunktioner)</p> <p>Der kan også ydes støtte til administrations- og personaleudgifter, der specifikt vedrører driftsprogrammet jf. artikel 51, litra b) i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer og artikel 23 i forslag til delegeret forordning (EU) om supplerende krav til bestemte interventionstyper.</p> <p>Nærmere indhold af aktionerne og krav hertil vil blive defineret nationalt i ordningens bekendtgørelse og vejledning.</p> <p>Berettigede støttemodtagere</p> <p>Målgruppen er anerkendte producentorganisationer i Danmark inden for frugt- og grøntsagssektoren.</p> <p>Betingelser for støtteberettigelse</p> <p>Producentorganisationernes driftsprogrammer skal overholde krav, som fremgår af artikel 56 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer. Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af ordningens bekendtgørelse.</p>
---

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte beregnes i henhold til artikel 52 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer.
---

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.
----

8 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan ydes støtte til investeringer i erhvervelse af rørlige og ikke-rørlige aktiver og andre udgifter til brug for eksempelvis produktionsplanlægning, miljøvenlig, økologisk og integreret produktion, kvalitetsforbedrende foranstaltninger, rådgivning, promotion og forskning.

CLIMA(47(1)(i)) - - actions to mitigate and to adapt to climate change

11I - Modvirkning af og tilpasning til klimaforandringer

Intervention Code (MS)	11I
Interventionens betegnelse	Modvirkning af og tilpasning til klimaforandringer
Interventionstype	CLIMA(47(1)(i)) - actions to mitigate and to adapt to climate change
Fælles outputindikator	O.35. Antal støttede operationelle programmer

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der ydes støtte til danske producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
CLIMA contributing to climate change mitigation and adaptation
PROMO promoting, developing and implementing: (i) production methods and techniques that are respectful of the environment; (ii) pest and disease resilient production practices; (iii) animal health and welfare standards going beyond minimum requirements established under Union and national law; (iv) reduction of waste and environmentally sound use and management of by-products, including their re-usage and valorisation; (v) protection and enhancement of biodiversity and sustainable use of natural resources, in particular protection of water, soil and air.
Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy
SO5 Foster sustainable development and efficient management of natural resources such as water, soil and air, including by reducing chemical dependency
SO6 Contribute to halting and reversing biodiversity loss, enhance ecosystem services and preserve habitats and landscapes
SO9 Improve the response of Union agriculture to societal demands on food and health, including high quality, safe, and nutritious food produced in a sustainable way, the reduction of food waste, as well as improving animal welfare and combatting antimicrobial resistances

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik

D3	Øge incitamentet til klimarelaterede investeringer.	Meget høj relevans	Ja
E1	Fremme miljøvenlig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
E5	Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.	Meget høj relevans	Ja
F4	Bedre levevilkår for bier og andre bestøvende insekter i landbrugslandskabet.	Høj relevans	Ja
I2	Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Frugt og grøntsager Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

<p>Under interventionstypen kan der ydes støtte til aktioner indenfor områder såsom (listen er ikke udtømmende):</p> <p>Miljø- og klimaaktioner (aktioner til fordel for miljøet og klimaet).</p> <p>Der kan også ydes støtte til administrations- og personaleudgifter, der specifikt vedrører driftsprogrammet jf. artikel 51, litra b) i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer og artikel 23 i forslag til delegeret forordning (EU) om supplerende krav til bestemte interventionstyper.</p> <p>Nærmere indhold af aktionerne og krav hertil vil blive defineret nationalt i ordningens bekendtgørelse og vejledning.</p> <p>Berettigede støttemodtagere</p> <p>Målgruppen er anerkendte producentorganisationer i Danmark inden for frugt- og grøntsagssektoren.</p> <p>Betingelser for støtteberettigelse</p> <p>Producentorganisationernes driftsprogrammer skal overholde krav, som fremgår af artikel 56 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer. Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af ordningens bekendtgørelse.</p>
---

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte beregnes i henhold til artikel 52 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer.
---

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.
----

8 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan ydes støtte til investeringer i erhvervelse af rørlige og ikke-rørlige aktiver og andre udgifter til brug for eksempelvis produktionsplanlægning, miljøvenlig, økologisk og integreret produktion, kvalitetsforbedrende foranstaltninger, rådgivning, promotion og forskning.

WITHD(47(2)(f)) - - Tilbagetrækning fra markedet med henblik på gratis uddeling eller andre formål, herunder om nødvendigt forarbejdning med henblik på at lette en sådan tilbagetrækning 11J - Tilbagekøb fra markedet

Intervention Code (MS)	11J
Interventionens betegnelse	Tilbagekøb fra markedet
Interventionstype	WITHD(47(2)(f)) - tilbagetrækning fra markedet med henblik på gratis uddeling eller andre formål, herunder om nødvendigt forarbejdning med henblik på at lette en sådan tilbagetrækning
Fælles outputindikator	O.35. Antal støttede operationelle programmer

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der ydes støtte til danske producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
RISK crisis prevention and risk management, aimed at avoiding and dealing with crises in the markets of the relevant sector
Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO3 Improve the farmer' position in the value chain

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A6	Risikostyringsinstrumenter bringes mere i spil for at modgå trusler og kriser.	Mellem relevans	Nej
C1	Understøtte alternative afsætningskanaler og afsætningssamarbejde.	Mellem relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift	
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	
R.11/Frugt og grøntsager Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	
5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention	
Description	
<p>Under interventionstypen kan der i særlige tilfælde ydes støtte i forbindelse med tilbagekøb fra markedet.</p> <p>Der kan også ydes støtte til administrations- og personaleudgifter, der specifikt vedrører driftsprogrammet jf. artikel 51, litra b) i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer og artikel 23 i forslag til delegeret forordning (EU) om supplerende krav til bestemte interventionstyper.</p> <p>Nærmere indhold af aktionerne og krav hertil vil blive defineret nationalt i ordningens bekendtgørelse og vejledning.</p> <p>Berettigede støttemodtagere</p> <p>Målgruppen er anerkendte producentorganisationer i Danmark inden for frugt- og grøntsagssektoren.</p> <p>Betingelser for støtteberettigelse</p> <p>Producentorganisationernes driftsprogrammer skal overholde krav, som fremgår af artikel 56 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer. Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af ordningens bekendtgørelse.</p>	
6 Form and rate of support/amounts/calculation methods	
Støtte beregnes i henhold til artikel 52 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer.	
7 Additional information specific to the Type of Intervention	
Ikke relevant.	
8 WTO compliance	
Ravgul boks	
Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)	
<p>Paragraf 11 i annex 2 i WTO-aftalen om landbrug.</p> <p>Der kan ydes støtte til investeringer i erhvervelse af rørlige og ikke-rørlige aktiver og andre udgifter til brug for eksempelvis produktionsplanlægning, miljøvenlig, økologisk og integreret produktion, kvalitetsforbedrende foranstaltninger, rådgivning, promotion og forskning.</p>	
GREEN(47(2)(g)) - - Grøn høst, der består i høsten på et givet areal af samtlige umodne uafsættelige produkter, der ikke forud for den grønne høst er blevet beskadiget på grund af vejrforhold, sygdom eller andre årsager	
11K - Grøn høst	
Intervention Code (MS)	11K

Interventionens betegnelse	Grøn høst
Interventionstype	GREEN(47(2)(g)) - grøn høst, der består i høsten på et givet areal af samtlige umodne uafsættelige produkter, der ikke forud for den grønne høst er blevet beskadiget på grund af vejrforhold, sygdom eller andre årsager
Fælles outputindikator	O.35. Antal støttede operationelle programmer

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der ydes støtte til danske producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
RISK crisis prevention and risk management, aimed at avoiding and dealing with crises in the markets of the relevant sector

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO3 Improve the farmer' position in the value chain

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A6	Risikostyringsinstrumenter bringes mere i spil for at modgå trusler og kriser.	Mellem relevans	Nej
C1	Understøtte alternative afsætningskanaler og afsætningssamarbejde.	Mellem relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Frugt og grøntsager Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Under interventionstypen kan der i særlige tilfælde ydes støtte i forbindelse med grøn høst.
Der kan også ydes støtte til administrations- og personaleudgifter, der specifikt vedrører driftsprogrammet jf. artikel 51, litra b) i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer og artikel 23 i forslag til delegeret forordning (EU) om supplerende krav til bestemte interventionstyper.
Nærmere indhold af aktionerne og krav hertil vil blive defineret nationalt i ordningens bekendtgørelse og vejledning.

Berettigede støttemodtagere

Målgruppen er anerkendte producentorganisationer i Danmark inden for frugt- og grøntsagssektoren.

Betingelser for støtteberettigelse

Producentorganisationernes driftsprogrammer skal overholde krav, som fremgår af artikel 56 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer. Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af ordningens bekendtgørelse.

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte beregnes i henhold til artikel 52 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer.

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Ravgul boks

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Paragraf 11 i annex 2 i WTO-aftalen om landbrug.

Der kan ydes støtte til investeringer i erhvervelse af rørlege og ikke-rørlege aktiver og andre udgifter til brug for eksempelvis produktionsplanlægning, miljøvenlig, økologisk og integreret produktion, kvalitetsforbedrende foranstaltninger, rådgivning, promotion og forskning.

NOHAR(47(2)(h)) - - undladt høst, der består i afslutningen af den igangværende produktionscyklus på et givet areal, hvor produktet er veludviklet og af sund, rimelig og sædvanlig handelskvalitet, dog ikke ødelæggelse af produkter på grund af vejrforhold eller sygdom

11L - Undladt høst

Intervention Code (MS)	11L
Interventionens betegnelse	Undladt høst
Interventionstype	NOHAR(47(2)(h)) - undladt høst, der består i afslutningen af den igangværende produktionscyklus på et givet areal, hvor produktet er veludviklet og af sund, rimelig og sædvanlig handelskvalitet, dog ikke ødelæggelse af produkter på grund af vejrforhold eller sygdom
Fælles outputindikator	O.35. Antal støttede operationelle programmer

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der ydes støtte til danske producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description

RISK crisis prevention and risk management, aimed at avoiding and dealing with crises in the markets of the relevant sector

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK

Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift

SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union

SO3 Improve the farmer' position in the value chain

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A6	Risikostyringsinstrumenter bringes mere i spil for at modgå trusler og kriser.	Mellem relevans	Nej
C1	Understøtte alternative afsætningskanaler og afsætningssamarbejde.	Mellem relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift

R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP

R.11/Frugt og grøntsager Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Under interventionstypen kan der i særlige tilfælde ydes støtte i forbindelse med undladt høst.

Der kan også ydes støtte til administrations- og personaleudgifter, der specifikt vedrører driftsprogrammet jf. artikel 51, litra b) i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer og artikel 23 i forslag til delegeret forordning (EU) om supplerende krav til bestemte interventionstyper.

Nærmere indhold af aktionerne og krav hertil vil blive defineret nationalt i ordningens bekendtgørelse og vejledning.

Berettigede støttemodtagere

Målgruppen er anerkendte producentorganisationer i Danmark inden for frugt- og grøntsagssektoren.

Betingelser for støtteberettigelse

Producentorganisationernes driftsprogrammer skal overholde krav, som fremgår af artikel 56 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer. Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af ordningens bekendtgørelse.

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte beregnes i henhold til artikel 52 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer.

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Ravgul boks

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Paragraf 11 i annex 2 i WTO-aftalen om landbrug.
Der kan ydes støtte til investeringer i erhvervelse af rørlege og ikke-rørlege aktiver og andre udgifter til brug for eksempelvis produktionsplanlægning, miljøvenlig, økologisk og integreret produktion, kvalitetsforbedrende foranstaltninger, rådgivning, promotion og forskning.

HARIN(47(2)(i)) - - harvest and production insurance that contributes to safeguarding producers' incomes where there are losses as a consequence of natural disasters, adverse climatic events, diseases or pest infestations while ensuring that beneficiaries take necessary risk prevention measures

11M - Høst- og produktionsforsikring

Intervention Code (MS)	11M
Interventionens betegnelse	Høst- og produktionsforsikring
Interventionstype	HARIN(47(2)(i)) - harvest and production insurance that contributes to safeguarding producers' incomes where there are losses as a consequence of natural disasters, adverse climatic events, diseases or pest infestations while ensuring that beneficiaries take necessary risk prevention measures
Fælles outputindikator	O.35. Antal støttede operationelle programmer

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der ydes støtte til danske producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
RISK crisis prevention and risk management, aimed at avoiding and dealing with crises in the markets of the relevant sector
Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO3 Improve the farmer' position in the value chain

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
------	-------------	---	--

A6	Risikostyringsinstrumenter bringes mere i spil for at modgå trusler og kriser.	Mellem relevans	Nej
C1	Understøtte alternative afsætningskanaler og afsætningssamarbejde.	Mellem relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift

R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP

R.11/Frugt og grøntsager Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Under interventionstypen kan der ydes støtte i form af høst- og produktionsforsikring.

Der kan også ydes støtte til administrations- og personaleudgifter, der specifikt vedrører driftsprogrammet jf. artikel 51, litra b) i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer og artikel 23 i forslag til delegeret forordning (EU) om supplerende krav til bestemte interventionstyper.

Nærmere indhold af aktionerne og krav hertil vil blive defineret nationalt i ordningens bekendtgørelse og vejledning.

Berettigede støttemodtagere

Målgruppen er anerkendte producentorganisationer i Danmark inden for frugt- og grøntsagssektoren.

Betingelser for støtteberettigelse

Producentorganisationernes driftsprogrammer skal overholde krav, som fremgår af artikel 56 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer. Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af ordningens bekendtgørelse.

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte beregnes i henhold til artikel 52 i forordning (EU) 2021/2115 om CAP-planer.

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Ravgul boks

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Paragraf 11 i annex 2 i WTO-aftalen om landbrug.

Der kan ydes støtte til investeringer i erhvervelse af rørlege og ikke-rørlege aktiver og andre udgifter til brug for eksempelvis produktionsplanlægning, miljøvenlig, økologisk og integreret produktion, kvalitetsforbedrende foranstaltninger, rådgivning, promotion og forskning.

Biavlsprodukter

ADVIBEEES(55(1)(a)) - - advisory services, technical assistance, training, information and exchange of best practices, including through networking, for beekeepers and beekeepers' organisations

12A - Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv.

Intervention Code (MS)	12A
Interventionens betegnelse	Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv.
Interventionstype	ADVIBEEES(55(1)(a)) - advisory services, technical assistance, training, information and exchange of best practices, including through networking, for beekeepers and beekeepers' organisations
Fælles outputindikator	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der gives støtte til projekter inden for biavlsprodukter i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
Anvendes ikke.

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO2 Enhance market orientation and increase farm competitiveness, both in the short and long term, including greater focus on research, technology and digitalisation
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy
SO6 Bidrage til at bremse og vende tabet af biodiversitet, forbedre økosystemtjenester og bevare levesteder og landskaber
SO7 Tiltrække og fastholde unge landbrugere og andre nye landbrugere og fremme bæredygtig virksomhedsudvikling i landdistrikterne
SO9 Forbedre den måde, hvorpå landbruger i EU reagerer på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder til sikre og sunde fødevarer af høj kvalitet, der er produceret på bæredygtig vis, reduktion af madspild samt forbedring af dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobiel resistens

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik

A1	Økonomisk modstandsdygtighed og udnyttelse af markedsmuligheder.	Høj relevans	Ja
A2	Incitament til øget miljø- og klimavenlig produktion, der imødekommer forbrugernes efterspørgsel.	Meget høj relevans	Ja
A3	Fremme generationsskifte for at realisere muligheder på fødevareområdet.	Mellem relevans	Ja
A5	Bedriftsrådgivning med større fokus på overskud frem for omsætning.	Mellem relevans	Nej
B2	Tættere kobling mellem forsknings- og teknologimiljøer om udviklingsprojekter.	Mellem relevans	Ja
B3	Forøge udbyttet for at reducere effekten af prisfølsomheden.	Mellem relevans	Ja
D3	Øge incitamentet til klimarelaterede investeringer.	Meget høj relevans	Ja
F4	Bedre levevilkår for bier og andre bestøvende insekter i landbrugslandskabet.	Høj relevans	Ja
G4	Fortsætte udviklingspotentialet i landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja
I2	Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift

Anvendes ikke.

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Under denne interventionstype kan der støttes projekter vedrørende rådgivning og uddannelse af biavlere, udveksling af bedste praksis med fokus på emner som for eksempel optimering af bestøvning, herunder bestøvningens betydning i forbindelse med omstilling til produktion af plantebaserede fødevarer, bekæmpelse af bisygdomme og skadevoldere, dronningeavl, økonomistyring, markedsføring mv. Formålet er at bidrage til kontinuerlig kompetenceudvikling i form af kurser, rådgivning, sparring og erfaringsudveksling for at højne vidensniveauet blandt de danske biavlere.

Projekter kan også handle om inddragelse af børn og unge i biavl, således at de får forståelse for biernes betydning for bestøvning og dermed understøttelse af omstilling til produktion af plantebaserede fødevarer.

Berettigede støttemodtagere

Alle med et CVR-nummer eller CPR-nummer kan søge. Ansøgerfeltet vil blive defineret i bekendtgørelsen.

Prioritering

I bekendtgørelsen opstilles klare og objektive kriterier for, hvornår en ansøgning er støtteberettiget samt, hvordan ansøgningerne skal prioriteres.

Betingelser for støtteberettigelse

Forud for hver ansøgningsrunde offentliggøres en bekendtgørelse, hvori de specifikke betingelser for støtteberettigelse fastsættes. Betingelserne skal opfyldes for at opnå og opretholde tilsagn under ordningen. For at opnå tilsagn skal projektet falde inden for den valgte interventionstype.

Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af bekendtgørelse. Betingelser for støtteberettigelse kan både være fastsat via EU-lovgivning i form af forordninger, gennemførelsesbestemmelser og delegerede retsakter, men kan også være nationalt fastsatte regler etableret af den nationale forvaltningsmyndighed.

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte udgør som udgangspunkt 100 pct. af de støtteberettigede udgifter.

Enhedsbeløb svarer til en forventet gennemsnitlig årlig udbetaling pr. projekt. Enhedsbeløb er beregnet på basis af EU- medfinansiering. Enhedsbeløb er estimeret ud fra historiske data, da det ikke vides, hvor mange projekter der bliver ansøgt om støtte til i fremtiden.

De forventede output svarer til det antal projekter, som forventes at kunne modtage udbetaling. Estimatet vedrørende de forventede output er behæftet med usikkerhed, da det ikke kan estimeres præcist, hvilke og hvor mange ansøgninger der vil blive givet tilsagn til under de fremtidige ansøgningsrunder.

Finansiel tildeling er beregnet med udgangspunkt i EU-finansieringen. Det bemærkes, at der dertil er en 50 pct. national medfinansiering. Finansiel tildeling er estimeret ud fra historiske data, da det ikke vides, hvor mange projekter der bliver ansøgt om støtte til i fremtiden.

Enhedsbeløb, forventede output og finansiel tildeling vil blive opdateret i CAP-planen, når den første ansøgningsrunde under ordningen for biavlsprodukter er gennemført og det kendes, hvilke og hvor mange projekter, der vil modtage tilsagn under denne interventionstype.

Det bemærkes, at EU-bidraget til ordningen suppleres af en tilsvarende national finansiering.

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan gives støtte til investeringer i materielle og immaterielle aktiver for at understøtte indsatsen for bekæmpelse af skadegørere og sygdomme, særlig varroasymptot og forbedre biavlernes muligheder for at tilbyde bestøvning til landbrug, gartneri og frugtavl. Der kan også ske oplysning til forbrugerne om kvaliteten af biavlsprodukter. Der kan endvidere støttes projekter, som fokuserer på forbedring af produktkvalitet og udvikling af nye, unikke produkter af høj kvalitet.

9 Planned Unit Amounts - Definition

Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
12A.01 - Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv., EUR pr. projekt	Gennemsnit		

Description

12A.01 - Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv., EUR pr. projekt

Enhedsbeløb er anslået beregnet på baggrund af historiske data fra tidligere biavlsprogrammer og svarer til en forventet gennemsnitlig årlig udbetaling pr. projekt.

Støtte til forlængelse af projekter under biavlsprogrammet 2020-2022 i august-december 2022 er modregnet den samlede budgetramme for 2023. Dette giver en reduceret budgetramme for interventioner i biavlssektoren i CAP-planen i regnskabsår 2023 sammenlignet med de øvrige år.

10 Planned Unit Amounts - Financial table with output

Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
12A.01 - Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv., EUR pr. projekt	Planned unit amount (Total Union expenditure in EUR)	36.244,00	34.480,00	34.480,00	34.480,00	34.480,00	174.164,00
	O.37 (unit: Actions)	2,00	3,00	3,00	3,00	3,00	
	Annual indicative financial allocation (Total Union expenditure in EUR)	72.845,00	103.439,00	103.439,00	103.439,00	103.439,00	486.601,00

INVAPI(55(1)(b)) - - investments in tangible and intangible assets, as well as other actions
12B - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver samt andre aktioner mv.

Intervention Code (MS)	12B
Interventionens betegnelse	Investeringer i materielle og immaterielle aktiver samt andre aktioner mv.
Interventionstype	INVAPI(55(1)(b)) - investments in tangible and intangible assets, as well as other actions
Fælles outputindikator	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorielt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der gives støtte til projekter inden for biavlsprodukter i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
Anvendes ikke.

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A1	Økonomisk modstandsdygtighed og udnyttelse af markedsmuligheder.	Høj relevans	Ja
A2	Incitamenter til øget miljø- og klimavenlig produktion, der imødekommer forbrugernes efterspørgsel.	Meget høj relevans	Ja
A3	Fremme generationsskifte for at realisere muligheder på fødevarerområdet.	Mellem relevans	Ja
A4	Øget investeringsniveau for at realisere mulighederne for bæredygtig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
Anvendes ikke.

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Der kan gives støtte til investeringer i materielle og immaterielle aktiver for blandt andet at: <ul style="list-style-type: none"> • Understøtte indsatsen for bekæmpelse af skadegørere og bisygdomme, særlig varroasymge.

- Forbedre biavlernes muligheder for at tilbyde bestøvning til landbrug, gartneri og frugtavl.

Der kan ikke gives støtte til projekter, der handler om opstart eller drift af en bigård.

Berettigede støttemodtagere

Alle med et CVR-nummer eller CPR-nummer kan søge. Ansøgerfeltet vil blive defineret i bekendtgørelsen.

Prioritering

I bekendtgørelsen opstilles klare og objektive kriterier for, hvornår en ansøgning er støtteberettiget samt, hvordan ansøgningerne skal prioriteres.

Betingelser for støtteberettigelse

Forud for hver ansøgningsrunde offentliggøres en bekendtgørelse, hvori de specifikke betingelser for støtteberettigelse fastsættes. Betingelserne skal opfyldes for at opnå og opretholde tilsagn under ordningen. For at opnå tilsagn skal projektet falde inden for den valgte interventionstype.

Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af bekendtgørelse. Betingelser for støtteberettigelse kan både være fastsat via EU-lovgivning i form af forordninger, gennemførelsesbestemmelser og delegerede retsakter, men kan også være nationalt fastsatte regler etableret af den nationale forvaltningsmyndighed.

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte udgør som udgangspunkt 100 pct. af de støtteberettigede udgifter.

Enhedsbeløb svarer til en forventet gennemsnitlig årlig udbetaling pr. projekt. Enhedsbeløb er beregnet på basis af EU- medfinansiering. Enhedsbeløb er estimeret ud fra historiske data, da det ikke vides, hvor mange projekter der bliver ansøgt om støtte til i fremtiden.

De forventede output svarer til det antal projekter, som forventes at kunne modtage udbetaling. Estimatet vedrørende de forventede output er behæftet med usikkerhed, da det ikke kan estimeres præcist, hvilke og hvor mange ansøgninger der vil blive givet tilsagn til under de fremtidige ansøgningsrunder.

Finansiel tildeling er beregnet med udgangspunkt i EU-finansieringen. Det bemærkes, at der dertil er en 50 pct. national medfinansiering. Finansiell tildeling er estimeret ud fra historiske data, da det ikke vides, hvor mange projekter der bliver ansøgt om støtte til i fremtiden.

Enhedsbeløb, forventede output og finansiell tildeling vil blive opdateret i CAP-planen, når den første ansøgningsrunde under ordningen for biavlsprodukter er gennemført og det kendes, hvilke og hvor mange projekter, der vil modtage tilsagn under denne interventionstype.

Det bemærkes, at EU-bidraget til ordningen suppleres af en tilsvarende national finansiering.

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Attention! Interventions under Article 55(1)b subpoints (i) and (ii) according to Article 10 and Annex II are obliged to comply with WTO Green Box criteria. Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan gives støtte til investeringer i materielle og immaterielle aktiver for at understøtte indsatsen for bekæmpelse af skadegørere og bisygdomme, særlig varroasysge og forbedre biavlerenes muligheder for at tilbyde bestøvning til landbrug, gartneri og frugtavl. Der kan også ske oplysning til forbrugerne om kvaliteten af biavlsprodukter. Der kan endvidere støttes projekter, som fokuserer på forbedring af produktkvalitet og udvikling af nye, unikke produkter af høj kvalitet.

9 Planned Unit Amounts - Definition

Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
12B.01 - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver samt andre aktioner mv., EUR pr. projekt	Gennemsnit		

Description

12B.01 - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver samt andre aktioner mv., EUR pr. projekt

Enhedsbeløb er anslået beregnet på baggrund af historiske data fra tidligere biavlsprogrammer og svarer til en forventet gennemsnitlig årlig udbetaling pr. projekt.

Støtte til forlængelse af projekter under biavlsprogrammet 2020-2022 i august-december 2022 er modregnet den samlede budgetramme for 2023. Dette giver en reduceret budgetramme for interventioner i biavlssektoren i CAP-planen i regnskabsår 2023 sammenlignet med de øvrige år.

10 Planned Unit Amounts - Financial table with output

Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
12B.01 - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver samt andre aktioner mv., EUR pr. projekt	Planned unit amount (Total Union expenditure in EUR)	24.975,00	17.732,00	17.732,00	17.732,00	17.732,00	95.903,00
	O.37 (unit: Actions)	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	
	Annual indicative financial allocation (Total Union expenditure in EUR)	24.975,00	35.465,00	35.465,00	35.465,00	35.465,00	166.835,00

COOPAPI(55(1)(e)) - - samarbejde med specialorganer om gennemførelsen af programmer for forskning vedrørende biavl og bialvsprodukter

12C - Programmer for forskning

Intervention Code (MS)	12C
Interventionens betegnelse	Programmer for forskning
Interventionstype	COOPAPI(55(1)(e)) - samarbejde med specialorganer om gennemførelsen af programmer for forskning vedrørende biavl og bialvsprodukter
Fælles outputindikator	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorielt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der gives støtte til projekter inden for biavl/produkt i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
Anvendes ikke.

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO2 Enhance market orientation and increase farm competitiveness, both in the short and long term, including greater focus on research, technology and digitalisation
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy
SO6 Bidrage til at bremse og vende tabet af biodiversitet, forbedre økosystemtjenester og bevare levesteder og landskaber
SO9 Forbedre den måde, hvorpå landbruger i EU reagerer på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder til sikre og sunde fødevarer af høj kvalitet, der er produceret på bæredygtig vis, reduktion af madspild samt forbedring af dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobiel resistens

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A1	Økonomisk modstandsdygtighed og udnyttelse af markedsmuligheder.	Høj relevans	Ja
A2	Incitament til øget miljø- og klimavenlig produktion, der imødekommer forbrugernes efterspørgsel.	Meget høj relevans	Ja
A4	Øget investeringsniveau for at realisere mulighederne for bæredygtig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
B2	Tættere kobling mellem forsknings- og teknologimiljøer om udviklingsprojekter.	Mellem relevans	Ja

D3	Øge incitamentet til klimarelaterede investeringer.	Meget høj relevans	Ja
F4	Bedre levevilkår for bier og andre bestøvende insekter i landbrugslandskabet.	Høj relevans	Ja
I2	Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift

Anvendes ikke.

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Der kan gives støtte til forskningsprojekter inden for biavlsektoren, som bidrager til ny viden på relevante områder som optimering af bestøvning, herunder som understøttelse af omstilling til plantebaseret fødevarerproduktion, bekæmpelse af bisygdomme, vintertab, fødegrundlags betydning for biernes sundhed, procesoptimering og produktudvikling, afsætning, markedsføring mv. Der lægges vægt på forskning, udvikling og internationalt samarbejde ved Offentlig Bisygdomsbekæmpelse (Aarhus Universitet).

Berettigede støttemodtagere

Alle med et CVR-nummer eller CPR-nummer kan søge. Ansøgerfeltet vil blive defineret i bekendtgørelsen.

Prioritering

I bekendtgørelsen opstilles klare og objektive kriterier for, hvornår en ansøgning er støtteberettiget samt, hvordan ansøgningerne skal prioriteres.

Betingelser for støtteberettigelse

Forud for hver ansøgningsrunde offentliggøres en bekendtgørelse, hvori de specifikke betingelser for støtteberettigelse fastsættes. Betingelserne skal opfyldes for at opnå og opretholde tilsagn under ordningen. For at opnå tilsagn skal projektet falde inden for den valgte interventionstype.

Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af bekendtgørelse. Betingelser for støtteberettigelse kan både være fastsat via EU-lovgivning i form af forordninger, gennemførelsesbestemmelser og delegerede retsakter, men kan også være nationalt fastsatte regler etableret af den nationale forvaltningsmyndighed.

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte udgør som udgangspunkt 100 pct. af de støtteberettigede udgifter.

Enhedsbeløb svarer til en forventet gennemsnitlig årlig udbetaling pr. projekt. Enhedsbeløb er beregnet på basis af EU- medfinansiering. Enhedsbeløb er estimeret ud fra historiske data, da det ikke vides, hvor mange projekter der bliver ansøgt om støtte til i fremtiden.

De forventede output svarer til det antal projekter, som forventes at kunne modtage udbetaling. Estimatet vedrørende de forventede output er behæftet med usikkerhed, da det ikke kan estimeres præcist, hvilke og hvor mange ansøgninger der vil blive givet tilsagn til under de fremtidige ansøgningsrunder.

Finansiel tildeling er beregnet med udgangspunkt i EU-finansieringen. Det bemærkes, at der dertil er en 50 pct. national medfinansiering. Finansiel tildeling er estimeret ud fra historiske data, da det ikke vides, hvor mange projekter der bliver ansøgt om støtte til i fremtiden.

Enhedsbeløb, forventede output og finansiel tildeling vil blive opdateret i CAP-planen, når den første ansøgningsrunde under ordningen for biavlsprodukter er gennemført og det kendes, hvilke og hvor mange projekter, der vil modtage tilsagn under denne interventionstype.

Det bemærkes, at EU-bidraget til ordningen suppleres af en tilsvarende national finansiering.

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan gives støtte til investeringer i materielle og immaterielle aktiver for at understøtte indsatsen for bekæmpelse af skadegørere og bisygdomme, særlig varroasyge og forbedre biavlerenes muligheder for at tilbyde bestøvning til landbrug, gartneri og frugtavl. Der kan også ske oplysning til forbrugerne om kvaliteten af biavlsprodukter. Der kan endvidere støttes projekter, som fokuserer på forbedring af produktkvalitet og udvikling af nye, unikke produkter af høj kvalitet.

9 Planned Unit Amounts - Definition

Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
12C.01 - Programmer for forskning, EUR pr. projekt	Gennemsnit		

Description

12C.01 - Programmer for forskning, EUR pr. projekt

Enhedsbeløb er anslået beregnet på baggrund af historiske data fra tidligere biavlsprogrammer og svarer til en forventet gennemsnitlig årlig udbetaling pr. projekt.

Støtte til forlængelse af projekter under biavlsprogrammet 2020-2022 i august-december 2022 er modregnet den samlede budgetramme for 2023. Dette giver en reduceret budgetramme for interventioner i biavlssektoren i CAP-planen i regnskabsår 2023 sammenlignet med de øvrige år.

10 Planned Unit Amounts - Financial table with output

Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
12C.01 - Programmer for forskning, EUR pr. projekt	Planned unit amount (Total Union expenditure in EUR)	33.300,00	31.524,00	31.524,00	31.524,00	31.524,00	159.396,00
	O.37 (unit: Actions)	2,00	3,00	3,00	3,00	3,00	
	Annual indicative financial allocation (Total Union expenditure in EUR)	66.601,00	94.572,00	94.572,00	94.572,00	94.572,00	444.889,00

PROMOBEES(55(1)(f)) - - promotion, communication and marketing including market monitoring actions and activities aimed in particular at raising consumer awareness about the quality of the apiculture products

12D - Salgsfremstød, kommunikation, markedsføring mv.

Intervention Code (MS)	12D
Interventionens betegnelse	Salgsfremstød, kommunikation, markedsføring mv.
Interventionstype	PROMOBEES(55(1)(f)) - promotion, communication and marketing including market monitoring actions and activities aimed in particular at raising consumer awareness about the quality of the apiculture products
Fælles outputindikator	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der gives støtte til projekter inden for biavlsprodukter i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
Anvendes.

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO2 Enhance market orientation and increase farm competitiveness, both in the short and long term, including greater focus on research, technology and digitalisation
SO9 Forbedre den måde, hvorpå landbruger i EU reagerer på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder til sikre og sunde fødevarer af høj kvalitet, der er produceret på bæredygtig vis, reduktion af madspild samt forbedring af dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobiel resistens

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A1	Økonomisk modstandsdygtighed og udnyttelse af markedsmuligheder.	Høj relevans	Ja
A4	Øget investeringsniveau for at realisere mulighederne for bæredygtig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
B1	Øget teknologiudnyttelse for at understøtte mulighederne omkring sporbarhed og dokumentation.	Mellem relevans	Ja
B2	Tættere kobling mellem forsknings- og teknologimiljøer om udviklingsprojekter.	Mellem relevans	Ja
I1	Tydelig mærkning af produkter i forhold til bæredygtighed og dyrevelfærd.	Mellem relevans	Delvis

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift

Anvendes ikke.

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Under denne interventionstype kan projekter støttes som har til formål:

- At fremme afsætning af biavlsprodukter.
- At oplyse forbrugerne om kvaliteten af biavlsprodukter.

Berettigede støttemodtagere

Alle med et CVR-nummer eller CPR-nummer kan søge. Ansøgerfeltet vil blive defineret i bekendtgørelsen.

Prioritering

I bekendtgørelsen opstilles klare og objektive kriterier for, hvornår en ansøgning er støtteberettiget samt, hvordan ansøgningerne skal prioriteres.

Betingelser for støtteberettigelse

Forud for hver ansøgningsrunde offentliggøres en bekendtgørelse, hvori de specifikke betingelser for støtteberettigelse fastsættes. Betingelserne skal opfyldes for at opnå og opretholde tilsagn under ordningen. For at opnå tilsagn skal projektet falde inden for den valgte interventionstype.

Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af bekendtgørelse. Betingelser for støtteberettigelse kan både være fastsat via EU-lovgivning i form af forordninger, gennemførelsesbestemmelser og delegerede retsakter, men kan også være nationalt fastsatte regler etableret af den nationale forvaltningsmyndighed.

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte udgør som udgangspunkt 100 pct. af de støtteberettigede udgifter.

Enhedsbeløb svarer til en forventet gennemsnitlig årlig udbetaling pr. projekt. Enhedsbeløb er beregnet på basis af EU- medfinansiering. Enhedsbeløb er estimeret ud fra historiske data, da det ikke vides, hvor mange projekter der bliver ansøgt om støtte til i fremtiden.

De forventede output svarer til det antal projekter, som forventes at kunne modtage udbetaling. Estimatet vedrørende de forventede output er behæftet med usikkerhed, da det ikke kan estimeres præcist, hvilke og hvor mange ansøgninger der vil blive givet tilsagn til under de fremtidige ansøgningsrunder.

Finansiel tildeling er beregnet med udgangspunkt i EU-finansieringen. Det bemærkes, at der dertil er en 50 pct. national medfinansiering. Finansiel tildeling er estimeret ud fra historiske data, da det ikke vides, hvor mange projekter der bliver ansøgt om støtte til i fremtiden.

Enhedsbeløb, forventede output og finansiel tildeling vil blive opdateret i CAP-planen, når den første ansøgningsrunde under ordningen for biavlsprodukter er gennemført og det kendes, hvilke og hvor mange projekter, der vil modtage tilsagn under denne interventionstype.

Det bemærkes, at EU-bidraget til ordningen suppleres af en tilsvarende national finansiering.

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan gives støtte til investeringer i materielle og immaterielle aktiver for at understøtte indsatsen for bekæmpelse af skadegørere og bisygdomme, særlig varroasyge og forbedre biavlerenes muligheder for at tilbyde bestøvning til landbrug, gartneri og frugtavl. Der kan også ske oplysning til forbrugerne om kvaliteten af biavlsprodukter. Der kan endvidere støttes projekter, som fokuserer på forbedring af produktkvalitet og udvikling af nye, unikke produkter af høj kvalitet.

9 Planned Unit Amounts - Definition

Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
12D.01 - Salgsfremstød, kommunikation, markedsføring mv., EUR pr. projekt	Gennemsnit		

Description

12D.01 - Salgsfremstød, kommunikation, markedsføring mv., EUR pr. projekt

Enhedsbeløb er anslået beregnet på baggrund af historiske data fra tidligere biavlsprogrammer og svarer til en forventet gennemsnitlig årlig udbetaling pr. projekt.

Støtte til forlængelse af projekter under biavlsprogrammet 2020-2022 i august-december 2022 er modregnet den samlede budgettramme for 2023. Dette giver en reduceret budgettramme for interventioner i biavlssektoren i CAP-planen i regnskabsår 2023 sammenlignet med de øvrige år.

10 Planned Unit Amounts - Financial table with output

Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
12D.01 - Salgsfremstød, kommunikation, markedsføring mv., EUR pr. projekt	Planned unit amount (Total Union expenditure in EUR)	24.975,00	17.732,00	17.732,00	17.732,00	17.732,00	95.903,00
	O.37 (unit: Actions)	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	
	Annual indicative financial allocation (Total Union expenditure in EUR)	24.975,00	35.465,00	35.465,00	35.465,00	35.465,00	166.835,00

ACTQUAL(55(1)(g)) - - aktioner til forbedring af produktkvaliteten
12E - Aktioner til forbedring af produktkvaliteten

Intervention Code (MS)	12E
Interventionens betegnelse	Aktioner til forbedring af produktkvaliteten
Interventionstype	ACTQUAL(55(1)(g)) - aktioner til forbedring af produktkvaliteten
Fælles outputindikator	O.37. Number of actions or units for beekeeping preservation or improvement

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorielt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Der gives støtte til projekter inden for biavlsprodukter i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
Anvendes ikke.

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO2 Enhance market orientation and increase farm competitiveness, both in the short and long term, including greater focus on research, technology and digitalisation
SO9 Forbedre den måde, hvorpå landbruger i EU reagerer på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder til sikre og sunde fødevarer af høj kvalitet, der er produceret på bæredygtig vis, reduktion af madspild samt forbedring af dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobiel resistens

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A1	Økonomisk modstandsdygtighed og udnyttelse af markedsmuligheder.	Høj relevans	Ja
A2	Incitament til øget miljø- og klimavenlig produktion, der imødekommer forbrugernes efterspørgsel.	Meget høj relevans	Ja
A4	Øget investeringsniveau for at realisere mulighederne for bæredygtig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
A5	Bedriftsrådgivning med større fokus på overskud frem for omsætning.	Mellem relevans	Nej
B1	Øget teknologiudnyttelse for at understøtte mulighederne omkring sporbarhed og dokumentation.	Mellem relevans	Ja
B2	Tættere kobling mellem forsknings- og teknologimiljøer om udviklingsprojekter.	Mellem relevans	Ja

I1	Tydelig mærkning af produkter i forhold til bæredygtighed og dyrevelfærd.	Mellem relevans	Delvis
I2	Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift

Anvendes ikke.

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Description

Under denne interventionstype kan projekter støttes, som fokuserer på forbedring af produktkvalitet, udvikling af nye, unikke produkter af høj kvalitet og produkter, der kan være med til at sikre en mangfoldighed i sortimentet.

Berettigede støttemodtagere

Alle med et CVR-nummer eller CPR-nummer kan søge. Ansøgerfeltet vil blive defineret i bekendtgørelsen.

Prioritering

I bekendtgørelsen opstilles klare og objektive kriterier for, hvornår en ansøgning er støtteberettiget samt, hvordan ansøgningerne skal prioriteres.

Betingelser for støtteberettigelse

Forud for hver ansøgningsrunde offentliggøres en bekendtgørelse, hvori de specifikke betingelser for støtteberettigelse fastsættes. Betingelserne skal opfyldes for at opnå og opretholde tilsagn under ordningen. For at opnå tilsagn skal projektet falde inden for den valgte interventionstype.

Yderligere betingelser for støtteberettigelse kan fremgå af bekendtgørelse. Betingelser for støtteberettigelse kan både være fastsat via EU-lovgivning i form af forordninger, gennemførelsesbestemmelser og delegerede retsakter, men kan også være nationalt fastsatte regler etableret af den nationale forvaltningsmyndighed.

6 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Støtte udgør som udgangspunkt 100 pct. af de støtteberettigede udgifter.

Enhedsbeløb svarer til en forventet gennemsnitlig årlig udbetaling pr. projekt. Enhedsbeløb er beregnet på basis af EU- medfinansiering. Enhedsbeløb er estimeret ud fra historiske data, da det ikke vides, hvor mange projekter der bliver ansøgt om støtte til i fremtiden.

De forventede output svarer til det antal projekter, som forventes at kunne modtage udbetaling. Estimatet vedrørende de forventede output er behæftet med usikkerhed, da det ikke kan estimeres præcist, hvilke og hvor mange ansøgninger der vil blive givet tilsagn til under de fremtidige ansøgningsrunder.

Finansiel tildeling er beregnet med udgangspunkt i EU-finansieringen. Det bemærkes, at der dertil er en 50 pct. national medfinansiering. Finansiel tildeling er estimeret ud fra historiske data, da det ikke vides, hvor mange projekter der bliver ansøgt om støtte til i fremtiden.

Enhedsbeløb, forventede output og finansiel tildeling vil blive opdateret i CAP-planen, når den første ansøgningsrunde under ordningen for biavlsprodukter er gennemført og det kendes, hvilke og hvor mange projekter, der vil modtage tilsagn under denne interventionstype.

Det bemærkes, at EU-bidraget til ordningen suppleres af en tilsvarende national finansiering.

7 Additional information specific to the Type of Intervention

Ikke relevant.

8 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Explanation of how the intervention respects the relevant provisions of Annex 2 to the WTO Agreement on Agriculture as specified in Article 10 of this Regulation and in Annex II to this Regulation (Green Box)

Der kan gives støtte til investeringer i materielle og immaterielle aktiver for at understøtte indsatsen for bekæmpelse af skadegørere og bisygdomme, særlig varroasyge og forbedre biavlerenes muligheder for at tilbyde bestøvning til landbrug, gartneri og frugtavl. Der kan også ske oplysning til forbrugerne om kvaliteten af biavlsprodukter. Der kan endvidere støttes projekter, som fokuserer på forbedring af produktkvalitet og udvikling af nye, unikke produkter af høj kvalitet.

9 Planned Unit Amounts - Definition

Planned Unit Amount	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
12E.01 - Aktioner til forbedring af produktkvaliteten, EUR pr. projekt	Gennemsnit		

Description

12E.01 - Aktioner til forbedring af produktkvaliteten, EUR pr. projekt

Enhedsbeløb er anslået beregnet på baggrund af historiske data fra tidligere biavlsprogrammer og svarer til en forventet gennemsnitlig årlig udbetaling pr. projekt.

Støtte til forlængelse af projekter under biavlsprogrammet 2020-2022 i august-december 2022 er modregnet den samlede budgettramme for 2023. Dette giver en reduceret budgettramme for interventioner i biavlssektoren i CAP-planen i regnskabsår 2023 sammenlignet med de øvrige år.

10 Planned Unit Amounts - Financial table with output

Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
12E.01 - Aktioner til forbedring af produktkvaliteten, EUR pr. projekt	Planned unit amount (Total Union expenditure in EUR)	18.732,00	13.299,00	13.299,00	13.299,00	13.299,00	71.928,00
	O.37 (unit: Actions)	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	
	Annual indicative financial allocation (Total Union expenditure in EUR)	18.732,00	26.599,00	26.599,00	26.599,00	26.599,00	125.128,00

5.3 Rural Development Interventions

ENVCLIM(70) - Environmental, climate-related and other management commitments

13 - Pleje af græs- og naturarealer (N2000)

Intervention Code (MS)	13
Interventionens betegnelse	Pleje af græs- og naturarealer (N2000)
Interventionstype	ENVCLIM(70) - Environmental, climate-related and other management commitments
Fælles outputindikator	O.14. Number of hectares (excluding forestry) or number of other units covered by environmental or climate-related commitments going beyond mandatory requirements
Contributing to ringfencing requirement for/on	Generationsskifte: Nej Miljø: Ja ES rebate system: Ja LEADER: Nej

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til natur- og landbrugsarealer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO5 Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning naturressourcer som vand, jord og luft, herunder ved at mindske afhængigheden af kemiske stoffer
SO6 Bidrage til at bremse og vende tabet af biodiversitet, forbedre økosystemtjenester og bevare levesteder og landskaber

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
E3	Modvirke negative påvirkning af naturen og naturressourcerne.	Meget høj relevans	Ja
E4	Indsats for aktiv naturpleje.	Meget høj relevans	Ja
E5	Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.	Meget høj relevans	Ja
E6	Indsats mod jorderosion kan imødegå trusler som følge af klimaændringer.	Mellem relevans	Ja
F1	Landbruget skal i højere grad understøtte naturen som en økosystemtjeneste.	Meget høj relevans	Ja
F6	Invasive arter presser den danske biodiversitet.	Mellem relevans	Ja
F7	Intensiv dyrkning på store arealer presser levesteder for dyr og planter i landbrugslandet.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift

R.14 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)

R.31 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices

R.33 Andel af det samlede areal i Natura 2000, der er omfattet af støttede forpligtelser

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Describe what are the specific objectives and content of the intervention including specific targeting, principles of selection, links with relevant legislation, complementarity with other interventions/sets of operations in both pillars and other relevant information.

Formålet med ordningen er at beskytte og forbedre biotopforholdene og biodiversiteten primært på lysåbne natur- og landbrugsarealer, der på forhånd er udpeget som egnede til denne pleje. Denne indsats sker som medvirken til implementering af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne (Natura 2000-direktiverne).

Forvaltningsmyndigheden kompenserer ejere og forpagtere af græs- og naturarealer, private såvel som offentlige, for frivilligt at indgå femårigt tilsagn om støtte til pleje af græs- og naturarealer. Efter tilsagnets udløb stilles der ikke krav om fortsat pleje, men der kan ansøges om et nyt femårigt tilsagn til arealet. Støtte ydes som årlig arealstøtte for at have ekstensiv landbrugsmæssig drift med årlig græsning eller årligt slæt på arealet.

Støtten ydes som årlig kompensation i fem år og med forskellige støttesatser, der afhænger af, om arealet samtidig modtager basisindkomststøtte (grundbetaling), samt om arealerne afgræsses, eller der tages slæt på dem.

Forvaltningsmyndigheden arbejder på at indføre en årlig resultat-baseret tillægsbetaling til den femårige forpligtelse om pleje af græs- og naturarealer, som kompenserer for en ekstra tilpasset plejeindsats, der skal til, for at fremme specifikke strukturelle forhold på arealer, eller særlige arter.

Synergier og samspil med andre ordninger

Til arealer, der modtager støtte under ordningen pleje af græs- og naturarealer (N2000), kan der samtidig modtages basisindkomststøtte (grundbetaling), samt engangskompensation og tilsagn under landdistriktsprogrammet med henblik på fastholdelse af kvælstofvådområder, fosforvådområder og lavbundsprojekter.

Det bemærkes, at arealer med tilsagn under ordningen pleje af græs- og naturarealer (N2000) kun kan modtage basisindkomststøtte (grundbetaling), hvis arealet er støtteberettiget til direkte betalinger. Ø-støtte kan ydes til arealer, der samtidig er berettiget til basisindkomststøtte (grundbetaling).

I en række tilfælde er der forud for denne støtteordning gennemført et projekt med støtte under CAP-plan forordningen. Det kan eksempelvis være støtte til etablering af et vådområde under ordningen for vand- og klimaprojekter, men det kan også være målrettet støtte til rydning og hegning af udvalgte arealer som forberedelse til afgræsning, jf. ordningen for rydning og forberedelse til afgræsning (N2000). Disse arealer vil også indgå i prioriteringen, når der skal gives nye tilsagn om pleje af græs- og naturarealer (2000).

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary and area

Berettigede støttemodtagere

Landbrugere og ejere eller forpagtere af den jord, som kan omfattes af tilsagn om støtte.

Prioritering

I tilfælde af, at søgningen på ordningen overstiger det afsatte beløb på rammen, vil tilsagn blive prioriteret ud fra objektive kriterier, som vil vægte arealer med størst effektspotentiale. Det betyder, at plejekrævende arealer med størst naturværdi vil blive prioriteret før arealer med lavere naturværdi. De nærmere kriterier fastsættes i bekendtgørelse om støtte til pleje af græs- og naturarealer (N2000).

Betingelser for støtteberettigelse

De centrale betingelser for støtteberettigelse beskrives i det følgende. De specifikke betingelser for støtteberettigelse fastsættes i en bekendtgørelse.

Forpligtelser

Ordningen støtter forskellige typer af pleje:

- *Græsning – synligt afgræsset*: Som hovedregel skal arealet synligt fremstå omfattet af græsning hvert år til en frist, som er nærmere fastsat i bekendtgørelse om støtte til pleje af græs- og naturarealer (N2000). I det støtteberettigede areal kan der indgå delarealer under 500 m², hvorpå betingelser om plantedække ikke er opfyldt, herunder delarealer med højt plantedække som ellers er egnet til græsning. Der fastsættes en øvre grænse for disse delarealer på mellem 10 og 20 pct. af marken i bekendtgørelse om støtte til pleje af græs- og naturarealer (N2000).
- *Græsning – fast græsningstryk*: På arealer uden basisindkomststøtte (grundbetaling), samt arealer omfattet af artikel 4, stk. 3 i CAP-plan forordningen, kan ansøger som alternativ til betingelsen om, at arealet skal fremstå synligt afgræsset hvert år, vælge at opfylde betingelsen om, at arealet er omfattet af græsning (fast græsningstryk). Dette betyder, at dyrene kontinuerligt går på arealet i den fastlagte periode. Betingelser for græsningstryk og græsningsperiode er nærmere fastsat i bekendtgørelse om støtte til pleje af græs- og naturarealer (N2000). På det støtteberettigede areal med forpligtelse til græsning kan der altid indgå enkeltstående eller klynger af træer og buske, så længe der kan græsses under eller imellem disse.
- *Slæt*: Arealet skal være egnet til slæt. Det betyder, at arealet skal kunne slås maskinelt eller manuelt med le. Der skal foretages minimum ét årligt slæt til en given frist, som er nærmere fastsat i bekendtgørelse om støtte til pleje af græs- og naturarealer (N2000). Slæt af græs betyder, at det afslåede materiale skal fjernes fra marken, hvorved næringsindholdet på marken sænkes, og der kommer lys og voksemuligheder for lavt voksende planter det efterfølgende år. Betingelser for hvor stor en andel, der skal kunne slås maskinelt eller med le, vil blive fastsat i bekendtgørelse om støtte til pleje af græs- og naturarealer (N2000). Slæt af græs betyder, at det afslåede materiale skal fjernes fra marken, hvorved næringsindholdet på marken sænkes, og der kommer lys og voksemuligheder for lavt voksende planter det efterfølgende år.

Define eligible type of support (non-IACS) or commitments (IACS) and other obligations

Der gives støtte pr. hektar til støtteberettigede arealer, jf. beskrivelsen nedenfor.

O14 What area is eligible?

Agricultural area defined for the CAP plan

Agricultural land including and beyond agricultural area

Støtteberettigede arealer (hektar) er ikke begrænset til definitionen af landbrugsarealer, jf. artikel 4, stk. 3 i CAP-plan forordningen.

Følgende arealer kan omfattes af tilsagn om støtte til pleje af græs- og naturarealer (N2000):

- Plejekrævende naturtyper inden for Natura 2000-områderne.
- Øvrige arealer med høj naturværdi (HNV).
- Øvrige arealer i Natura 2000-områder, hvor plejetilsagn udløber.
- Vådområder og kulstofrige jorder, samt projektarealer, som har modtaget tilskud til forberedelse af afgræsning.

I det støtteberettigede areal kan der indgå delarealer under 500 m², hvorpå betingelser om plantedække ikke er opfyldt, hvis der er tale om elementer, som er naturligt forekommende på tilsagnsarealerne. Der kan også indgå delarealer under 500 m², hvorpå forpligtelser om græsning/slæt ikke er opfyldt. Der fastsættes en øvre grænse på bekendtgørelsen for disse delarealer på mellem 10 og 20 pct. af marken.

Non-agricultural land

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

List of relevant GAEC and SMR

Kode	Beskrivelse

List of relevant mandatory national standards

National lovgivning:

Naturbeskyttelsesloven, fredningsbestemmelser, Kommunale plejeplaner.

Øvrig baseline-krav:

Mindstekrav om aktivitet på arealer med grundbetaling.

Link between GAEC, SMR and national standards with the intervention

Baseline fastlægges på grundlag af eventuelle øvrige obligatoriske krav, som er fastlagt i EU- og national ret, herunder SMR- og GLM-krav, for de arealer, hvor der ydes kompensation for indkomsttab og ekstra omkostninger under den pågældende ordning. I relation til pleje af græs- og naturarealer (N2000) er det derfor relevant at forholde sig til, om øvrige krav berører forpligtelsen til slæt eller til afgræsning, som er den indsats, der kompenseres for.

På arealer, hvor der tillige søges om basisindkomststøtte (grundbetaling), danner de gældende minimumskrav for landbrugsaktivitet baseline for støtte til pleje af græs- og naturarealer (N2000).

Da ingen lovbestemte forvaltningskrav (SMR) eller krav om god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM) stiller krav om pleje ved afgræsning eller slæt, danner SMR- og GLM-krav ikke baseline for denne støtteordning.

Der kan i medfør af anden lovgivning og regulering gælde krav om afgræsning/slæt for konkrete arealer. Disse arealer kan så ikke omfattes af tilsagn om støtte og har derfor ingen betydning for baseline på ordningen.

Der er ikke i medfør af naturbeskyttelsesloven indført krav om en aktiv plejeindsats. Naturbeskyttelsesloven indebærer, at hidtidig drift ikke må intensiveres uden forudgående dispensation for så vidt angår arealer, som er beskyttet efter lovens § 3.

Der er ikke indført regulering i medfør af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne, der pålægger eller hindrer naturpleje ved afgræsning eller slæt i de områder, ordningen er rettet imod, jf. dog ovennævnte vedrørende naturbeskyttelseslovens §3.

7 Form and rate of support/amounts/calculation methods

IACS

Non-IACS

IACS section

Type of payment

unit cost based on additional costs and income foregone

transaction cost included

one off payment

lump sum

Range of support at beneficiary level

Støtteniveauet er fastsat som et gennemsnit mellem de skønnede høje og lave indkomsttab beregnet på baggrund af forskelle i arealstørrelser og omkostningsstrukturer, men satserne er fastlagt på et niveau, så der ikke kompenseres 100 pct.

Støttesatsen er differentieret, så der kan opnås en højere støtte på arealer, der ikke er omfattet af basisindkomststøtten (grundbetaling). Arealer, der er omfattet af basisindkomststøtte (grundbetaling), er gennemsnitligt større og mere ensartede, hvilket muliggør en mere enkel og rationel plejeindsats. Samlet set er incitamentet til en pleje af arealet væsentligt højere på disse arealer på grund af basisindkomststøtten (grundbetalingen), hvorfor en lavere støttesats vurderes at kunne give tilstrækkeligt incitament til en pleje. Arealer foruden basisindkomststøtte (grundbetaling) er ofte mere krævende i forhold til tilsyn, vedligehold af faciliteter såsom vand og hegn, og større udfordringer med foderkvalitet og smittetryk.

Der kompenseres ikke for tabt indtægt ved forbud mod pesticider og gødningsstoffer eller andre betingelser, som ikke er direkte relateret til den aktive plejeindsats.

Støttesatserne vil i bekendtgørelsen blive fastlagt med en indbygget fleksibilitet på mellem 10 eller 20 pct. Det betyder, at der kan indgå delarealer, hvor betingelserne om plantedække, samt forpligtelse om afgræsning/slæt ikke er overholdt. Der fastsættes en øvre grænse på mellem 10 og 20 pct. af marken i overensstemmelse med kompensationsbehov, som er opdateret af IFRO i udredning nr. 13, 2020; *Baggrundsberegninger vedrørende pleje af græs- og naturarealer i CAP 2020.*

Calculation method

Satserne skal kunne understøtte en opretholdelse af de eksisterende arealer med tilsagn om støtte til pleje af græs- og naturarealer (N2000). Satserne skal derfor kunne kompensere for de ekstraomkostninger og den indtjening, der gives afkald på, ved tilsagn om årlig græsning eller slæt. På baggrund af den aktuelle tilslutning til ordningen vurderes dette mål at kunne opfyldes med fastholdelse af de gældende støttesatser, som er fastsat på baggrund af uafhængige beregninger fra Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi (IFRO), Københavns Universitet, udgivet i 2012.

Kilde: *Økonomiske analyser af naturplejemetoder i beskyttede områder*, IFRO, rapport nr. 211, 2012.

Additional explanation

Ikke relevant.

8 Information regarding State aid assessment

The intervention falls outside the scope of Article 42 TFEU and is subject to state aid assessment:

Ja Nej Mixed

Type of state aid instrument to be used for clearance:

Notification GBER ABER de minimis

9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

What are the models of the commitment(s) in the intervention?

- result based (with possibility to pick and choose)
 management based (with possibility to pick and choose)
 hybrid (management and result based)

Please explain the obligations/possibilities for beneficiaries in relation to the commitments set out in the intervention

Forpligtelse om årlig ekstensiv drift med græsning eller slæt.

What is the duration of contracts?

Tilsagn gives for en femårig periode.

10 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 12 i bilag 2 WTO

Redegørelse for, hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug, som fastsat i denne forordnings artikel 11 og i bilag II til denne forordning (grøn boks)

Der ydes kompensation for tabt indtægt og merudgift ved opfyldelse af støtteordningens forpligtelser om pleje af græs- og naturarealer ved afgrænsning eller slæt.

11 Contribution rate(s) applicable to this intervention

Region	Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
DK - Danmark	91(3)(b)-Payments under Article 70, for payments under Article 72, for support for non-productive investments referred to in Article 73, for support for the European Innovation Partnership under Article 77(1), point(a), and for LEADER under Article 71(1), point(b)	80,00%	20,00%	80,00%

12 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Support	Contribution rate(s)	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	13.01 - Slæt med basisindkomststøtte, EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	13.02 - Slæt uden basisindkomststøtte, EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	13.03 - Græsning med basisindkomststøtte, EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	13.04 - Græsning uden basisindkomststøtte, EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	13.05 - Slæt med basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	13.06 - Slæt uden basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	13.07 - Græsning med basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	13.08 - Græsning uden basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		

Explanation and justification related to the value of the unit amount

13.01 - Slæt med basisindkomststøtte, EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13.02 - Slæt uden basisindkomststøtte, EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13.03 - Græsning med basisindkomststøtte, EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13.04 - Græsning uden basisindkomststøtte, EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13.05 - Slæt med basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13.06 - Slæt uden basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13.07 - Græsning med basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13.08 - Græsning uden basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
	13.01 - Slæt med basisindkomststøtte, EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			114,00	114,00	114,00	114,00	114,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.14 (unit: Hektar)			2.987,00	7.242,00	11.025,00	13.329,00	19.805,00	54.388,00
	13.02 - Slæt uden basisindkomststøtte, EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			141,00	141,00	141,00	141,00	141,00	
		Maximum Amount for the Planned								

		unit amount (EUR)								
		O.14 (unit: Hektar)			96,00	232,00	353,00	425,00	961,00	2.067,00
	13.03 - Græsning med basisindkomststøtte, EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			222,00	222,00	222,00	222,00	222,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.14 (unit: Hektar)			12.105,00	29.354,00	44.686,00	54.025,00	90.935,00	231.105,00
	13.04 - Græsning uden basisindkomststøtte, EUR pr. ha	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.14 (unit: Hektar)			4.162,00	10.092,00	15.365,00	18.576,00	31.126,00	79.321,00
		Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			349,00	349,00	349,00	349,00	349,00	
	13.05 - Slæt med basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					114,00	114,00		
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.14 (unit: Hektar)					7.338,00	4.385,00		11.723,00

13.06 - Slæt uden basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					141,00	141,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					234,00	141,00		375,00
13.07 - Græsning med basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					222,00	222,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					29.649,00	17.825,00		47.474,00
13.08 - Græsning uden basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					349,00	349,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					10.218,00	6.106,00		16.324,00
TOTAL	O.14 (unit: Hektar)			19.350,00	46.920,00	118.866,00	114.812,00	142.659,00	442.607,00
	Annual indicative financial			4.494.000,00	10.897.000,00	27.606.718,00	26.663.960,00	33.443.897,00	103.105.575,00

		allocation (Total public expenditure in EUR)								
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)			3.595.200,00	8.717.600,00	22.085.374,40	21.331.168,00	26.755.117,00	82.484.459,40
		Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
		Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)					11.017.718,00	6.607.960,00		
		Out of which carry-over (Union contribution in EUR)					8.814.174,40	5.286.368,00		
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to								

		article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

14 - Biodiversitetsskov (N2000)

Intervention Code (MS)	14
Interventionens betegnelse	Biodiversitetsskov (N2000)
Interventionstype	ENVCLIM(70) - Environmental, climate-related and other management commitments
Fælles outputindikator	O.15. Number of hectares (forestry) or number of other units covered by environmental or climate-related commitments going beyond mandatory requirements
Contributing to ringfencing requirement for/on	Generationsskifte: Nej Miljø: Ja ES rebate system: Ja LEADER: Nej

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til skovarealer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO5 Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning naturressourcer som vand, jord og luft, herunder ved at mindske afhængigheden af kemiske stoffer
SO6 Bidrage til at bremse og vende tabet af biodiversitet, forbedre økosystemtjenester og bevare levesteder og landskaber

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
E6	Indsats mod jorderosion kan imødegå trusler som følge af klimaændringer.	Mellem relevans	Ja
F1	Landbruget skal i højere grad understøtte naturen som en økosystemtjeneste.	Meget høj relevans	Ja
F6	Invasive arter presser den danske biodiversitet.	Mellem relevans	Ja
F7	Intensiv dyrkning på store arealer presser levesteder for dyr og planter i landbrugslandet.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.30 Andel af skovarealer, der er omfattet af forpligtelser til støtte for skovbeskyttelse og forvaltning af økosystemtjenester
R.33 Andel af det samlede areal i Natura 2000, der er omfattet af støttede forpligtelser

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Describe what are the specific objectives and content of the intervention including specific targeting, principles of selection, links with relevant legislation, complementarity with other interventions/sets of operations in both pillars and other relevant information.

Det primære formål med støtte til biodiversitet i skov er at fremme eller bevare biodiversiteten på privatejede skovarealer med naturmæssigt værdifuld skov. Under ordningen kan også gives støtte til aktiviteter på kommunalt og statsligt ejede Natura 2000-skovområder.

Ordningen skal bidrage til at sikre Natura 2000-skovnaturtyperne og stabile levesteder for truede arter, der er tilknyttet skov. Gamle træer og dødt véd vurderes overordnet at være den væsentligste enkeltfaktor, der omkostningseffektivt og operationelt kan sikre og fremme biodiversiteten i forstligt drevne skove. Ordningen skal fremme skovejernes incitament til at fastholde og forøge andelen af (store) træer til naturligt henfald, men er ikke til hinder for fortsat skovdrift. Hensigten er at sikre og øge mængden af dødt véd for derved at skabe levesteder for den artsrige flora og fauna, der er tilknyttet døende og dødt ved. Ordningen består af to koblede aktiviteter: udpegning af træer til henfald, samtidig med at arealet opnår støtte til ekstensiv drift. Yderligere støttebetingelser fastsættes i bekendtgørelse.

Synergier og samspil med andre ordninger

Ordninger, hvor kvælstoftilførslen reduceres i det åbne land tæt på skove, vil have en positiv synergieffekt for skovene ved en reduceret kvælstofdeposition. Denne buffereffekt vil opnås gennem indsatsområderne kvælstofvådområder, lavbundsprojekter og fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder under ordningen for vand- og klimaprojekter, privat skovrejsning samt pleje af græs- og naturarealer (N2000).

For arealer, hvor der ydes støtte til denne ordning, kan der samtidig ydes anden arealstøtte, forudsat at denne støtte ikke kompenserer for omkostninger forbundet med denne ordning. Hvis der tidligere er givet støtte til bæredygtig skovdrift, urørt skov og lignende med henblik på en permanent ekstensivering, kan der ikke ydes støtte til biodiversitetsskov (N2000). I andre situationer, hvor der alene er tale om en midlertidig ekstensivering, kan der være situationer, hvor der ikke vil kunne ydes fuld kompensation. Dette vil være tilfældet, hvis forvaltningsmyndigheden vurderer, at en eksisterende beskyttelse af arealet delvist kan sidestilles med denne ordning.

Tilsagn til denne ordning kan overgå til mere vidtgående naturbeskyttelse uden at det ændrer på tilskudssagen for den evt. resterende del af sagen. I forbindelse med overgang sikres mod dobbeltbetaling.

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary and area

Berettigede støttemodtagere

Støtteberettigede modtagere omfatter private skovejere og kommuner. Til kommuner ydes kun støtte til Natura 2000-skov.

Prioritering

Ansøgningerne prioriteres efter objektive kriterier med formål om højst mulig biodiversitet, som vil fremgå af bekendtgørelse. Der prioriteres primært efter areal af Natura 2000-skovnaturtyper og sekundært efter andre registreringer af arealer med høj naturværdi. Fredskovsarealer prioriteres over ikke-fredskovsarealer.

Betingelser for støtteberettigelse

Der gives støtte til eksisterende skovarealer. Tilsagn om støtte er betinget af tilsagnshavers ejerskab over arealet samt træernes art, placering og forvaltning. Yderligere støttebetingelser fastsættes i bekendtgørelse.

Define eligible type of support (non-IACS) or commitments (IACS) and other obligations

Der gives støtte til eksisterende skovarealer, jf. ordningens støttebetingelser.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

List of relevant GAEC and SMR

Kode	Beskrivelse

List of relevant mandatory national standards

Nationale regler der er relevante for ordningen:

Skovloven, LBK nr 315 af 28/03/2019 anvendelse i kap. 3 og beskyttelse i kap.4 og
Naturbeskyttelsesloven LBK nr 1986 af 27/10/2021

Link between GAEC, SMR and national standards with the intervention

Relevante baseline-elementer omfatter EU-ret, nationale regler og servitutter mv., herunder retningslinjer fastlagt i forlængelse af EU's vandrammedirektiv, habitatdirektiv, fuglebeskyttelsesdirektiv samt bestemmelser om fredskov. Kun forpligtigelser herudover er støtteberettigede. Der kan ikke gennem ordningen ydes støtte til forhold, der udgør et obligatorisk krav ved for eksempel servitutter eller fredninger.

Ordningen er rettet mod eksisterende skove, der senest på støttetidspunktet er pålagt fredsskovspligt. Arealet kan derfor ikke overgå til landbrugsareal, og derfor er de gældende GLM- og SMR-krav til landbrugsarealer ikke relevante.

7 Form and rate of support/amounts/calculation methods

IACS

Non-IACS

IACS section

Type of payment

unit cost based on additional costs and income foregone

transaction cost included

one off payment

lump sum

Range of support at beneficiary level

For at gøre støtteordningen simpel og attraktiv for støttemodtagerne udbetales den arealbaserede støtte som en engangsudbetaling pr. hektar med et femårigt tilsagn og en 20-årig forpligtelse. De tinglyste træer er varigt beskyttet i hele deres levetid og indgår ikke i den fortsatte skovdrift.

Tilskudssatser				
Dimensionsklasse	> 25 - 50 cm	> 50 - 75 cm	> 75 cm, alle træarter udtagen eg	> 75 cm, eg
(Kr. pr. træ)	(600 kr.)	(1.500 kr.)	(2.500 kr.)	(4.000 kr.)
Antal store træer	Kr. / ha.	Kr. / ha.	Kr. / ha.	Kr. / ha.
<1	10.200			
1-3 (2)	10.200	15.500	21.000	24.000
4-6 (5)	10.200	18.200	26.700	34.200
7-9 (8)	10.200	20.900	32.400	44.400
10-12 (11)	10.200	23.600	38.100	54.600
I satsen er indregnet ekstensiveringstilskud	3.000	6.500	10.000	10.000

Calculation method

Støttesatser på ordningen svarer til enhedsbeløbene.

Støttesatser fastsættes individuelt og ved et minimum antal træer, der opgøres pr. ha. Støttesatserne er beregnet ved anvendelse af relevante skovøkonomiske tabelværker pr. træ og pr. ha, ved at tage udgangspunkt i en standardfordeling af dimensioner inden for udvalgte diameterklasser, jf. nedenfor. De beregnede satser har været forelagt relevant forskningsinstitution (IFRO, Københavns Universitet) til udtalelse som sikkerhed for, at der ved anvendelse af satserne ikke sker overkompensation.

Enhedsbeløbene er fremkommet som summen af enhedsbeløb for afståelsen af træer til forfald ud i al fremtid (tinglyses) og den 20-årige ekstensive drift.

Beregning af enhedsbeløb til træer til forfald. Kompensationen beregnes, så den svarer til nutidsværdien af rådighedsafståelsen samt salgsværdien fratrukket oparbejdningsomkostninger mv. af de udpegede træer til forfald (netto-på-rod).

Beregning af enhedsbeløb til ekstensiv drift. Kompensationen beregnes, så kompensationen svarer til nutidsværdien af rådighedsafståelsen i forhold til de driftsmæssige begrænsninger.

Additional explanation

Ikke relevant.

8 Information regarding State aid assessment

The intervention falls outside the scope of Article 42 TFEU and is subject to state aid assessment:

Ja Nej Mixed

Explanation of support activities falling outside the scope of Art. 42 TFEU

Foranstaltninger til skovbrugssektoren er ikke omfattet af Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde artikel 42, og er derfor omfattet af statsstøttereglerne (TEUF artikel 107-109).

SA sagsnummer: SA.42466 (2015/XA) og SA.42464 (2015/XA)

Type of state aid instrument to be used for clearance:

Notification GBER ABER de minimis

9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

What are the models of the commitment(s) in the intervention?

- result based (with possibility to pick and choose)
 management based (with possibility to pick and choose)
 hybrid (management and result based)

Please explain the obligations/possibilities for beneficiaries in relation to the commitments set out in the intervention

Tilskudsordningen er målrettet arealer med fortsat skovbrugsdrift. Der kompenseres for et antal store træer, der skal stå og forgå i deres naturlige livscyklus, og samtidig pålægges mere restriktive driftsrammer for arealet end fastsat i skovloven.

What is the duration of contracts?

20 år for driftsrestriktioner, træerne er tinglyst til varig beskyttelse.

10 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 12 i bilag 2 WTO

Redegørelse for, hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug, som fastsat i denne forordnings artikel 11 og i bilag II til denne forordning (grøn boks)

Der ydes kompensation for tabt indtægt og merudgift ved opfyldelse af støtteordningens forpligtelser om at fremme eller bevare naturmæssigt værdifuld skov.

11 Contribution rate(s) applicable to this intervention

Region	Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
DK - Danmark	91(3)(b)-Payments under Article 70, for payments under Article 72, for support for non-productive investments referred to in Article 73, for support for the European Innovation Partnership under Article 77(1), point(a), and for LEADER under Article 71(1), point(b)	80,00%	20,00%	80,00%

Group	Planned Unit Amount	Type of Support	Contribution rate(s)	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	14.01 - 12 træer Ø > 25 - 50 cm + ekstensiveringsstøtte	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.02 - 12 træer hvoraf 1-3 (2) stk. Ø> 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.03 - 12 træer hvoraf 1-3 (2) stk. Ø> 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.04 - 12 træer hvoraf 1-3 (2) stk. Ø> 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.05 - 12 træer hvoraf 4-6 (5) stk. Ø> 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.06 - 12 træer hvoraf 4-6 (5) stk. Ø> 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.07 - 12 træer hvoraf 4-6 (5) stk. Ø> 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.08 - 12 træer hvoraf 7-9 (8) stk. Ø > 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.09 - 12 træer hvoraf 7-9 (8) stk. Ø> 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.10 - 12 træer hvoraf 7-9 (8) stk. Ø> 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.11 - 12 træer hvoraf 10-12 (11) stk. Ø> 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.12 - 12 træer hvoraf 10-12 (11) stk. Ø > 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.13 - 12 træer hvoraf 10-12 (11) stk. Ø> 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.14 - Ekstensiv drift øvrige løv, overførte tilsagn (hale)	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.15 - Ekstensiv drift gl. bøg og eg, overførte tilsagn (hale)	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.16 - Stævning, overførte tilsagn (hale)	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.17 - Skovgræsning, overførte tilsagn (hale)	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.18 - Slåning, overførte tilsagn (hale)	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		

	14.19 - Naturlig vandstand, overførte tilsagn (hale)	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.20 - Bevaring af træer Ø > 25 – 50 cm, € / stk., overførte tilsagn (hale)	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.21 - Bevaring af træer Ø > 50 – 75 cm, € / stk., overførte tilsagn (hale)	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.22 - Bevaring af træer Ø > 75 cm kun eg, € / stk., overførte tilsagn (hale)	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	14.23 - Bevaring af træer Ø > 75 cm alle excl. eg, € / stk., overførte tilsagn (hale)	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		

Explanation and justification related to the value of the unit amount

14.01 - 12 træer Ø > 25 - 50 cm + ekstensiveringsstøtte

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.02 - 12 træer hvoraf 1-3 (2) stk. Ø > 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.03 - 12 træer hvoraf 1-3 (2) stk. Ø > 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.04 - 12 træer hvoraf 1-3 (2) stk. Ø > 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.05 - 12 træer hvoraf 4-6 (5) stk. Ø > 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.06 - 12 træer hvoraf 4-6 (5) stk. Ø > 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.07 - 12 træer hvoraf 4-6 (5) stk. Ø > 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.08 - 12 træer hvoraf 7-9 (8) stk. Ø > 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.09 - 12 træer hvoraf 7-9 (8) stk. Ø > 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.10 - 12 træer hvoraf 7-9 (8) stk. Ø > 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.11 - 12 træer hvoraf 10-12 (11) stk. Ø > 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.12 - 12 træer hvoraf 10-12 (11) stk. Ø > 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.13 - 12 træer hvoraf 10-12 (11) stk. Ø > 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.14 - Ekstensiv drift øvrige løv, overførte tilsagn (hale)

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.15 - Ekstensiv drift gl. bøg og eg, overførte tilsagn (hale)

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

14.16 - Stævning, overførte tilsagn (hale)
Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.
14.17 - Skovgræsning, overførte tilsagn (hale)
Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.
14.18 - Slåning, overførte tilsagn (hale)
Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.
14.19 - Naturlig vandstand, overførte tilsagn (hale)
Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.
14.20 - Bevaring af træer Ø > 25 – 50 cm, € / stk., overførte tilsagn (hale)
Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.
14.21 - Bevaring af træer Ø > 50 – 75 cm, € / stk., overførte tilsagn (hale)
Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.
14.22 - Bevaring af træer Ø > 75 cm kun eg, € / stk., overførte tilsagn (hale)
Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.
14.23 - Bevaring af træer Ø > 75 cm alle excl. eg, € / stk., overførte tilsagn (hale)
Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
14.01 - 12 træer Ø > 25 - 50 cm + ekstensiveringsstøtte	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			1.369,00	1.369,00	1.369,00	1.369,00	1.369,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									
	O.15 (unit: Hektar)			173,00	173,00	189,00	189,00	189,00		913,00
14.02 - 12 træer hvoraf 1-3 (2) stk. Ø> 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			2.081,00	2.081,00	2.081,00	2.081,00	2.081,00	2.081,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									
	O.15 (unit: Hektar)			114,00	114,00	125,00	125,00	125,00	25,00	628,00
14.03 - 12 træer hvoraf 1-3 (2) stk. Ø> 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			2.819,00	2.819,00	2.819,00	2.819,00		2.819,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									
	O.15 (unit: Hektar)			84,00	84,00	92,00	92,00		18,00	370,00
14.04 - 12 træer hvoraf 1-3 (2) stk. Ø> 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			3.221,00	3.221,00	3.221,00	3.221,00	3.221,00		

		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.15 (unit: Hektar)		74,00	74,00	81,00	81,00	81,00		391,00
	14.05 - 12 træer hvoraf 4-6 (5) stk. Ø> 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.15 (unit: Hektar)		96,00	96,00	106,00	106,00	106,00	21,00	531,00
		Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		2.433,00	2.433,00	2.433,00	2.433,00	2.433,00	2.433,00	
	14.06 - 12 træer hvoraf 4-6 (5) stk. Ø> 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		3.584,00	3.584,00	3.584,00	3.584,00			
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.15 (unit: Hektar)		66,00	66,00	73,00	73,00	73,00		351,00
	14.07 - 12 træer hvoraf 4-6 (5) stk. Ø> 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		4.591,00	4.591,00	4.591,00	4.591,00	4.591,00		
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.15 (unit: Hektar)		52,00	52,00	57,00	57,00	57,00		275,00
		Planned unit amount (Total		2.805,00	2.805,00	2.805,00	2.805,00	2.805,00		

14.08 - 12 træer hvoraf 7-9 (8) stk. Ø > 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte	Public Expenditure in EUR)								
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)	81,00	81,00	89,00	89,00	89,00		429,00	
14.09 - 12 træer hvoraf 7-9 (8) stk. Ø > 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)	4.349,00	4.349,00	4.349,00	4.349,00	4.349,00			
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)	52,00	52,00	60,00	60,00	60,00		284,00	
14.10 - 12 træer hvoraf 7-9 (8) stk. Ø > 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)	5.960,00	5.960,00	5.960,00	5.960,00	5.960,00			
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)	38,00	38,00	41,00	42,00	42,00		201,00	
14.11 - 12 træer hvoraf 10-12 (11) stk. Ø > 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)	3.168,00	3.168,00	3.168,00	3.168,00	3.168,00			
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								

		O.15 (unit: Hektar)		72,00	72,00	79,00	79,00	79,00		381,00
14.12 - 12 træer hvoraf 10-12 (11) stk. Ø > 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		5.114,00	5.114,00	5.114,00	5.114,00	5.114,00	5.114,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									
	O.15 (unit: Hektar)		45,00	45,00	49,00	49,00	49,00	49,00		237,00
14.13 - 12 træer hvoraf 10-12 (11) stk. Ø > 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		7.329,00	7.329,00	7.329,00	7.329,00	7.329,00	7.329,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									
	O.15 (unit: Hektar)		31,00	31,00	34,00	34,00	34,00	34,00		164,00
14.14 - Ekstensiv drift øvrige løv, overførte tilsagn (hale)	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				60,00	60,00	60,00	60,00	60,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									
	O.15 (unit: Hektar)				1.267,00	1.267,00	1.267,00	1.267,00	1.267,00	5.068,00
14.15 - Ekstensiv drift gl. bøg og eg, overførte tilsagn (hale)	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				107,00	107,00	107,00	107,00		

		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.15 (unit: Hektar)				713,00	713,00	713,00	713,00	2.852,00
	14.16 - Stævning, overførte tilsagn (hale)	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				81,00	81,00	81,00	81,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.15 (unit: Hektar)				950,00	950,00	950,00	950,00	3.800,00
	14.17 - Skovgræsning, overførte tilsagn (hale)	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				215,00	215,00	215,00	215,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.15 (unit: Hektar)				356,00	356,00	356,00	356,00	1.424,00
	14.18 - Slåning, overførte tilsagn (hale)	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				168,00	168,00	168,00	168,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.15 (unit: Hektar)				456,00	456,00	456,00	456,00	1.824,00
		Planned unit amount (Total			40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	

14.19 - Naturlig vandstand, overførte tilsagn (hale)	Public Expenditure in EUR)									
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									
	O.15 (unit: Hektar)			1.900,00	1.900,00	1.900,00	1.900,00	1.900,00	9.500,00	
14.20 - Bevaring af træer Ø > 25 – 50 cm, € / stk., overførte tilsagn (hale)	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				5,00	5,00	5,00	5,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									
	O.15 (unit: Hektar)				16.286,00	16.286,00	16.286,00	16.286,00	65.144,00	
14.21 - Bevaring af træer Ø > 50 – 75 cm, € / stk., overførte tilsagn (hale)	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				9,00	9,00	9,00	9,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									
	O.15 (unit: Hektar)				8.769,00	8.769,00	8.769,00	8.769,00	35.076,00	
14.22 - Bevaring af træer Ø > 75 cm kun eg, € / stk., overførte tilsagn (hale)	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				17,00	17,00	17,00	17,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									

		O.15 (unit: Hektar)				4.560,00	4.560,00	4.560,00	4.560,00	18.240,00
	14.23 - Bevaring af træer Ø> 75 cm alle excl. eg, € / stk., overførte tilsagn (hale)	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.15 (unit: Hektar)				6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	24.000,00
		Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				13,00	13,00	13,00	13,00	
TOTAL		O.15 (unit: Hektar)		977,00	977,00	42.330,00	42.330,00	42.330,00	41.257,00	170.201,00
		Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)		3.019.959,00	3.019.959,00	4.096.280,00	4.096.280,00	4.096.280,00	774.280,00	19.103.038,00
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)		2.415.967,20	2.415.967,20	3.277.024,00	3.277.024,00	3.277.024,00	619.424,00	15.282.430,40
		Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								

		Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)				774.280,00	774.280,00	774.280,00	774.280,00	
		Out of which carry-over (Union contribution in EUR)				619.424,00	619.424,00	619.424,00	619.424,00	
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

15 - Engangskompensation

Intervention Code (MS)	15
Interventionens betegnelse	Engangskompensation
Interventionstype	ENVCLIM(70) - Environmental, climate-related and other management commitments
Fælles outputindikator	O.14. Number of hectares (excluding forestry) or number of other units covered by environmental or climate-related commitments going beyond mandatory requirements
Contributing to ringfencing requirement for/on	Generationsskifte: Nej Miljø: Ja ES rebate system: Ja LEADER: Nej

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til arealer i Danmark, der er permanent ekstensiverede, under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy
SO5 Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning naturressourcer som vand, jord og luft, herunder ved at mindske afhængigheden af kemiske stoffer
SO6 Bidrage til at bremse og vende tabet af biodiversitet, forbedre økosystemtjenester og bevare levesteder og landskaber

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
D1	Fremme klimavenlig landbrugsproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
E5	Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.	Meget høj relevans	Ja
F2	Fortsat indsats for at reducere udledningen af næringsstoffer til naturen.	Høj relevans	Ja
F7	Intensiv dyrkning på store arealer presser levesteder for dyr og planter i landbrugslandet.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.12 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre klimatilpasningen
R.14 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)
R.21 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til vandkvalitet

R.22 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre næringsstofforvaltningen

R.31 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Describe what are the specific objectives and content of the intervention including specific targeting, principles of selection, links with relevant legislation, complementarity with other interventions/sets of operations in both pillars and other relevant information.

Forvaltningsmyndigheden yder kompensation til ejere af landbrugsarealer, der frivilligt har inkluderet deres jord i et projekt under én af indsatserne under ordningen vand- og klimaprojekter, der etableres af den lokale kommune eller Naturstyrelsen. Engangskompensation ydes til de landbrugere, der i forbindelse med projekterne har valgt at beholde deres jord for senere at søge om engangskompensation. Under ordningen kompenseres der for det indkomsttab og de ekstra omkostninger, der er forbundet med, at arealet permanent fastholdes som udtaget fra almindelig landbrugsproduktion.

Tilsagnsperioden er femårig og forpligtelsesperioden er permanent (dvs. også gældende efter udløb af tilsagnet), hvorunder en fysisk og administrativ kontrol sikrer, at bestemmelserne i servituten opretholdes.

Ordningen skal indberettes og underkastes overvågning i hele forpligtelsesperioden. Efter udløb af tilsagnsperioden skal kontrollen med ekstensiveringen fortsætte gennem en planlagt satellitovervågning (monitorering), som også beskrevet i en tinglysning. Ved usikkerhed følges monitorering op med en kontrol gennem geo-baserede billeder og eventuelt fysisk kontrol på stedet.

Tilsagn under ordningen forudsætter blandt andet, at tilsagnet gives i forlængelse af etablering af vand- og klimaprojekter (kvælstof- og fosforvådområder, lavbundsprojekter og projekter til fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder med projektstøtte), jf. ordningsbeskrivelsen for vand- og klimaprojekter. I den forbindelse tinglyses en servitut, for at sikre, at det pågældende areal ekstensiveres permanent. Ordningen for engangskompensation kan dermed bidrage til effektivitet og varighed i forhold til opnåelse af de primære mål om konkrete, ønskede miljøforbedringer, herunder en reduktion af kvælstof- og fosforudvaskning fra arealerne til søer og de kystnære marine vandområder, reduceret udledning af drivhusgasser fra kulstofrige landbrugsarealer, forbedring af tilstanden i udpegede vandløbsstrækninger, forøget kulstofopbygning i arealerne og endelig øget biodiversitet på og i tilknytning til arealerne.

Der benyttes en model for støtteudbetaling, hvor den fulde arealkompensation ydes gennem en enkelt udbetaling, så snart kontrollen af ordningen er gennemført i det første år af tilsagnsperioden.

Synergier og samspil med andre ordninger

Til arealer, der modtager støtte under engangskompensation med henblik på fastholdelse af vand- og klimaprojekter (indsatsområderne kvælstofvådområder, fosforvådområder, lavbundsprojekter eller fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder), kan der samtidig modtages basisindkomststøtte (grundbetaling), østøtte, samt støtte under ordningen pleje af græs- og naturarealer (N2000).

Der er desuden i særlig høj grad en synergi til ordningen for pleje af græs- og naturarealer (N2000), hvorved der samtidig med en effekt på miljø og eventuelt klima kan opnås en effekt på biodiversiteten.

Tilsvarende vil arealet kunne opretholde basisindkomststøtten (grundbetaling), uanset om det er muligt at overholde reglerne vedrørende god landbrugsmæssig stand om blandt andet at undgå fremvækst af buske og træer (kan være umuligt ved vådgøring). Det forudsætter at engangskompensation gives med hjemmel i CAP-plan forordningens artikel 70, jf. undtagelsesbestemmelsen i artikel 4, stk. 4 litra C eksempelvis med henblik på at efterleve krav til implementering af vandrammedirektivet, fuglebeskyttelsesdirektivet og/eller habitatdirektivet som beskrevet i artikel 70.

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary and area

Berettigede støttemodtagere

Landbrugere og andre ejere af landbrugsarealer.

Betingelser for støtteberettigelse

De vigtigste kriterier for støtteberettigelse er følgende:

- Ansøgeren skal være ejer af området.
- Kompensation gives under forudsætning af, at arealet tinglyses som naturareal som del af et indsatsområde under vand- og klimaprojektordningen (kvælstof- eller fosforvådområdeprojekt, lavbundsprojekt eller projekt for fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder), og hvor projektet er gennemført og godkendt. Der kan forekomme projekter til etablering af naturlige vandstandsforhold, som først afsluttes således, at kompensation for arealerne bliver omfattet af nærværende ordning.
- Der gives alene støtte til arealer, der forud for etablering af et vand- og klimaprojekt, der går forud for ansøgning om engangskompensation, var et areal med afgrøder i omdrift eller med permanent græs eller med visse permanente afgrøder.
- Er arealet permanent vanddækket gives kun støtte, hvis det skyldes etablering af et vand- og klimaprojekt (f.eks. vådområde, ekstensivering af et lavbundsareal eller fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder). Er der dokumentation for, at ændret hydrologi medfører egentlig vådgøring, kan eksisterende naturarealer dog også komme i betragtning til kompensation.
- Der kan heller ikke gives tilsagn til arealer, der er økologiske under ordningen eco-scheme for økologisk arealstøtte.

Define eligible type of support (non-IACS) or commitments (IACS) and other obligations

Der gives støtte pr. hektar til arealer, der er tinglyst med permanent ekstensivering efter gennemførelse af et projekt under ordningen for vand- og klimaprojekter.

O14 What area is eligible?

Agricultural area defined for the CAP plan

Agricultural land including and beyond agricultural area

Arealer, der er støtteberettiget under ordningen, omfatter støtteberettigede arealer (hektar), jf. artikel 4 (3) i CAP-plan forordningen. Der kan desuden gives tilskud til naturarealer og § 3-arealer.

Non-agricultural land

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

List of relevant GAEC and SMR

Kode	Beskrivelse
GAEC02	Protection of wetland and peatland
GAEC04	Establishment of buffer strips along water courses
GAEC08	Minimum share of agricultural area devoted to non-productive areas or features. Minimum share of at least 4% of arable land at farm level devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow. Where a farmer commits to devote at least 7% of his/her arable land to non-productive areas and

	features, including land lying fallow, under an enhanced eco-scheme in accordance with Article 28(5a), the share to be attributed to compliance with this GAEC shall be limited to 3%. Minimum share of at least 7% of arable land at farm level if this includes also catch crops or nitrogen fixing crops, cultivated without the use of plant protection products, of which 3% shall be land lying fallow or non-productive features. Member States should use the weighting factor of 0,3 for catch crops. Retention of landscape features. Ban on cutting hedges and trees during the bird breeding and rearing season. As an option, measures for avoiding invasive plant species
--	---

List of relevant mandatory national standards

Naturbeskyttelseslovens § 3.

Miljøbeskyttelseslovens § 21 b, stk. 1 (25 meter beskyttelseszone).

Vandløbslovens § 69, stk. 1 samt husdyrgødningsbekendtgørelsens § 30, stk. 6 (2-meter bræmmer).

Museumslovens § 28 f (fortidsminder).

Link between GAEC, SMR and national standards with the intervention

Baseline fastlægges på grundlag af eventuelle øvrige obligatoriske krav, som er fastlagt i EU- og national ret, herunder SMR- og GLM-krav, for de arealer, hvor der ydes kompensation for indkomsttab og ekstra omkostninger under den pågældende ordning.

Vedrørende GLM-krav

GLM-kravene er beskrevet i kapitel 3.10.

GLM 2 om beskyttelse af lavbundsarealer og vådområder er opdelt i to delkrav: Delkrav 1 indebærer en nedsat kvælstofnorm på kulstofholdige jorder (>6 pct. kulstofindhold) svarende til den nationale kvælstofnorm for JB11 jorder, og delkrav 2 omfatter et pløjeforbud på § 3-arealer (jf. naturbeskyttelsesloven) med over 12 pct. organisk kulstofindhold. Da arealet fortsat kan gødskes under delkrav 1, vurderes dette ikke at have betydning for muligheden for at kompensere for en ekstensivering af landbrugsarealer. Under delkrav 2 er der tale om § 3-arealer. GLM 2, delkrav 2 ventes ikke at have betydning for muligheden for at kompensere for en ekstensivering af landbrugsarealer.

Omvendt kan der ikke gives engangskompensation til arealer omfattet af GLM 4 om tre-meter bræmmer langs vandløb og søer, da GLM-kravet medfører forbud mod gødsning, sprøjtning og omlægning.

Naturbeskyttelseslovens § 3: Den 1. juli 2022 træder et nationalt forbud i kraft mod anvendelse af pesticider og gødning eller omlægning eller særskilt jordbehandling, jordforbedring, såning eller plantning på arealer omfattet af §3 i Naturbeskyttelsesloven. Dette vil medføre begrænsninger i, hvilken kompensation der kan ydes til de omfattede §3-arealer under denne ordning. Det forventes muligt, at anvende undtagelsesbestemmelsen i artikel 76, stk. 3, andet afsnit i CAP-plan forordningen, med henblik på at fastholde muligheden for at udbetale uændret kompensation frem til den 30. juni 2024.

7 Form and rate of support/amounts/calculation methods

IACS

Non-IACS

IACS section

Type of payment

unit cost based on additional costs and income foregone

transaction cost included

one off payment

lump sum

Range of support at beneficiary level

Der ydes kompensation i form af engangsbetaling baseret på frivilligt påtagne forpligtelser.

Uvildige vurderinger og beregninger er gennemført af Københavns Universitet, Institut for Ressource og Samfundsøkonomi (IFRO). IFRO har udarbejdet en rapport om de indkomstab og ekstra omkostninger, der vil være forbundet med at lade et areal ekstensivere, når der etableres et vådområde. I beregningerne indgår arealernes tidligere anvendelse, herunder hvilke afgrødetyper, der har været dyrket, og om arealet er i omdrift eller ligger med permanent græs. Efter projektets gennemførelse kan arealet være oversvømmet, meget vådt eller blot ekstensiveret. Det vil være individuelt og blandt andet afhænge af variation i nedbør. Graden af vådgøring indgår dog ikke i beregningen af støttesatserne.

Ved støttefastsættelsen tages udgangspunkt i den tidligere anvendelse af dyrkningsarealerne. Der er to satser, som er baseret på indkomstab og ekstra omkostninger som følge af, at landbrugsarealer overgår til permanent ekstensiverede naturarealer. Den ene sats ydes til arealer, der forud for deltagelse i ordningen er omdriftsarealer og den anden til permanente græsarealer. Det forventes, at der vil blive indført en særlig tredje sats. Den skal specifikt kompensere for tab til arealer omfattet af vådområde- og lavbundsprojekter som følge af at de bliver permanent vandpåvirkede. Der er endnu ikke foretaget en endelig vurdering af, hvad dette vil betyde for afløb og budget, hvorfor de pt. ikke kan beskrives nærmere og ikke er opgjort i beskrivelsen af output.

Endelig indgår også omkostninger til administration (herunder konsulenthjælp til ansøgning, kontrol mv.), som følge af, at landbrugeren medvirker i et vand- og klimaprojekt.

IFRO inddrager varige indkomstab og ekstra omkostninger i deres beregninger, da ekstensivering af arealet er permanent. Dermed vil det økonomiske tab for landbrugeren også være permanent. Forvaltningsmyndigheden fastsætter de endelige støttesatser efter modtagelse af beregningerne fra IFRO. Kompensationens størrelse fastlægges med udgangspunkt i de beskrevne indkomstab og ekstra omkostninger forbundet med permanent ekstensivering, der afhænger af de afgrødetyper, der er dyrket i årene forud for ekstensiveringen. Satserne omregnes herefter til en nutidsværdi, der anvendes til udbetaling af engangskompensation.

Calculation method

Støttebeløb fastsættes på baggrund af beregning af tabt indkomstab og meromkostninger foretaget af IFRO. Støttebeløbet differentieres med udgangspunkt i arealets tidligere anvendelse.

For omdriftsarealer og visse permanente afgrøder vil satsen således ligge på 82.500 kr./ha og for permanente græsarealer på 35.500 kr./ha. Endelig forventes indført en sats til arealer der bliver permanent vandpåvirkede.

Der er forventning om, at arealerne med hhv. omdrift/visse permanente afgrøder og permanent græs hver udgør ca. halvdelen af det ansøgte areal.

De anførte enhedsbeløb er tilsvarende de to til tre støttesatser, der forventes for engangskompensation.

Additional explanation

Ikke relevant.

8 Information regarding State aid assessment

The intervention falls outside the scope of Article 42 TFEU and is subject to state aid assessment:

Ja Nej Mixed

Type of state aid instrument to be used for clearance:

Notification   GBER   ABER   de minimis

9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

What are the models of the commitment(s) in the intervention?

- result based (with possibility to pick and choose)
 management based (with possibility to pick and choose)
 hybrid (management and result based)

Please explain the obligations/possibilities for beneficiaries in relation to the commitments set out in the intervention

Arealet skal permanent være uden gødskning, sprøjtning, jordbehandling mv. Det gælder både i tilsagnsperioden og efter.

Der må dog tages slæt eller afgræsses på arealet, hvis det er muligt.

What is the duration of contracts?

Tilsagnsperioden er på fem år, men arealer under ordningen er tinglyst og dermed permanent ekstensiverede.

10 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 12 i bilag 2 WTO

Redegørelse for, hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug, som fastsat i denne forordnings artikel 11 og i bilag II til denne forordning (grøn boks)

Der ydes kompensation for tabt indtægt og merudgift ved opfyldelse af støtteordningens forpligtelser om permanent ekstensivering.

11 Contribution rate(s) applicable to this intervention

Region	Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
DK - Danmark	91(3)(b)-Payments under Article 70, for payments under Article 72, for support for non-productive investments referred to in Article 73, for support for the European Innovation Partnership under Article 77(1), point(a), and for LEADER under Article 71(1), point(b)	80,00%	20,00%	80,00%
DK - Danmark	91(3)(c)-Operations receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103	100,00%	20,00%	100,00%

12 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Support	Contribution rate(s)	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	15.01 - Kvælstofvådområder, permanent græs, EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	15.02 - Kvælstofvådområder, omdriftsarealer, EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	15.03 - Fosforvådområder, permanent græs, EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	15.04 - Fosforvådområder, omdriftsarealer, EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	15.05 - Lavbundsprojekter, permanent græs, EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(c)-DK-100,00%	Homogen		
	15.06 - Lavbundsprojekter, omdriftsarealer, EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(c)-DK-100,00%	Homogen		
	15.07 - Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder, permanent græs, EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	15.08 - Fysiske vandløbsprojekter på landbrugsjorder, omdriftsarealer, EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	15.09 - Permanent græs, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	15.10 - Omdriftsarealer, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	15.11 - Naturarealer, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	15.12 - VMP2 uden tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	15.13 - VMP2 med tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	15.14 - VMP3, lav sats ingen tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	15.15 - VMP3, lav sats tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	15.16 - VMP3, høj sats ingen tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		
	15.17 - VMP3, høj sats tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Homogen		

Explanation and justification related to the value of the unit amount

15.01 - Kvælstofvådområder, permanent græs, EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.02 - Kvælstofvådområder, omdriftsarealer, EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.03 - Fosforvådområder, permanent græs, EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.04 - Fosforvådområder, omdriftsarealer, EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.05 - Lavbundsprojekter, permanent græs, EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.06 - Lavbundsprojekter, omdriftsarealer, EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.07 - Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder, permanent græs, EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.08 - Fysiske vandløbsprojekter på landbrugsjorder, omdriftsarealer, EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.09 - Permanent græs, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.10 - Omdriftsarealer, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.11 - Naturarealer, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.12 - VMP2 uden tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.13 - VMP2 med tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.14 - VMP3, lav sats ingen tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.15 - VMP3, lav sats tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.16 - VMP3, høj sats ingen tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

15.17 - VMP3, høj sats tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029	
	15.01 - Kvælstofvådområder, permanent græs, EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		4.765,00	4.765,00	4.765,00	4.765,00	4.765,00	4.765,00		
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									
		O.14 (unit: Hektar)		71,00	89,00	29,00	86,00	131,00	358,00	764,00	
	15.02 - Kvælstofvådområder, omdriftsarealer, EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00		
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									
		O.14 (unit: Hektar)		43,00	259,00	64,00	150,00	130,00	358,00	1.004,00	
	15.03 - Fosforvådområder, permanent græs, EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			4.765,00	4.765,00	4.765,00	4.765,00	4.765,00		
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									
		O.14 (unit: Hektar)			16,00		1,00	5,00	17,00	39,00	
		Planned unit amount (Total Public			11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00		

15.04 - Fosforvådområder, omdriftsarealer, EUR pr. ha	Expenditure in EUR)								
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)			8,00		1,00	5,00	17,00	31,00
15.05 - Lavbundsprojekter, permanent græs, EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			4.765,00	4.765,00	4.765,00	4.765,00	4.765,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)			140,00	12,00	358,00	35,00	255,00	800,00
15.06 - Lavbundsprojekter, omdriftsarealer, EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)		4,00	193,00	22,00	6,00	35,00	256,00	516,00
15.07 - Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder, permanent græs, EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					4.765,00	4.765,00	4.765,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					6,00	18,00	59,00	83,00

15.08 - Fysiske vandløbsprojekter på landbrugsjorder, omdriftsarealer, EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					11.074,00	11.074,00	11.074,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					3,00	8,00	25,00	36,00
15.09 - Permanent græs, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					42,00	242,00	242,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					1.591,00	1.591,00	2.080,00	5.262,00
15.10 - Omdriftsarealer, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					470,00	470,00	470,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					1.909,00	1.909,00	2.644,00	6.462,00
15.11 - Naturarealer, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					40,00	40,00	40,00	
	Maximum Amount for the								

		Planned unit amount (EUR)								
		O.14 (unit: Hektar)					206,00	206,00	206,00	618,00
	15.12 - VMP2 uden tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					295,00			
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.14 (unit: Hektar)					7,00			7,00
	15.13 - VMP2 med tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					333,00			
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.14 (unit: Hektar)					3,00			3,00
	15.14 - VMP3, lav sats ingen tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					79,00	79,00	79,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.14 (unit: Hektar)					3,00	1,00	27,00	31,00
		Planned unit amount (Total Public					270,00	270,00	270,00	

15.15 - VMP3, lav sats tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Expenditure in EUR)								
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					37,00	26,00	23,00	86,00
15.16 - VMP3, høj sats ingen tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					295,00	295,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					12,00	9,00		21,00
15.17 - VMP3, høj sats tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					486,00	486,00	486,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					18,00	18,00	4,00	40,00
TOTAL	O.14 (unit: Hektar)		118,00	705,00	127,00	4.397,00	4.126,00	6.416,00	15.889,00
	Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)		854.901,00	6.260.720,00	1.143.543,00	5.225.409,00	4.170.884,00	12.313.590,00	29.969.047,00
	Annual indicative		692.026,00	5.569.533,00	974.662,00	4.546.913,00	3.459.623,00	10.673.789,00	25.916.546,00

		financial allocation (Union Contribution in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
		Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)				1.315.370,00	1.307.864,00	1.766.993,00		
		Out of which carry-over (Union contribution in EUR)				1.065.212,00	1.059.207,00	1.426.510,00		
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
		Out of which needed to reach								

		the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

ANC(71) - Naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger

17 - Ø-støtte

Intervention Code (MS)	17
Interventionens betegnelse	Ø-støtte
Interventionstype	ANC(71) - Naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger
Fælles outputindikator	O.12. Number of hectares benefitting from support for areas facing natural or specific constraints, including a breakdown per type of areas
Contributing to ringfencing requirement for/on	Generationsskifte: Nej Miljø: Nej ES rebate system: LEADER: Nej

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorielt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til landbrugsarealer på ikke bro-faste øer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO7 Tiltrække og fastholde unge landbrugere og andre nye landbrugere og fremme bæredygtig virksomhedsudvikling i landdistrikterne
SO8 Promote employment, growth, gender equality, including the participation of women in farming, social inclusion and local development in rural areas, including the circular bio-economy and sustainable forestry

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A1	Økonomisk modstandsdygtighed og udnyttelse af markedsmuligheder.	Høj relevans	Ja
G4	Fortsætte udviklingspotentialer i landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja
H1	Mobil arbejdsstyrke i landdistrikterne.	Mellem relevans	Delvis

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.4 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af indkomststøtte og underlagt konditionalitet
R.7 Procentdel yderligere støtte pr. hektar i områder med større behov (sammenlignet med gennemsnittet)

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Describe what are the specific objectives and content of the intervention including specific targeting, principles of selection, links with relevant legislation, complementarity with other interventions/sets of operations in both pillars and other relevant information.

Formålet med ordningen er at opretholde landbrugsdriften ved at yde kompensation til bedrifter, der søger og opnår at modtage basisindkomststøtte (grundbetaling) for arealer i samme ansøgningsrunde, og som er

beliggende på en række udvalgte ikke-brofaste øer, hvilket leder til øgede omkostninger for driften af de pågældende arealer. Ordningen bidrager til at sikre, at landbrugsproduktion fortsat kan være rentabel på øerne og understøtter således opretholdelse af levevilkår og produktion.

Støtten gives for landbrugsarealer, der er påvirkede af naturbetingede begrænsninger ved at være beliggende på ikke-brofaste øer. Støtten gives for arealer beliggende på øer, der i dag er omfattet af ordningen, samt øer, der i dag ikke er omfattet af ordningen, men overholder de nationale udvælgelseskriterier; at øerne ikke er brofaste og skal være større end 20 ha/0,2 km².

Synergier og samspil med andre ordninger

Ø-støtte gives til arealer på omfattede øer, der samtidig modtager basisindkomststøtte (grundbetaling). Derfor kan ø-støtte kombineres med støtte under andre ordninger, der er forenelige med basisindkomststøtte (grundbetaling).

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary and area

Berettigede støttemodtagere

Der kan kun søges ø-støtte til arealer på ikke-brofaste øer. Støtten kan søges af ejere og forpagtere af landbrugsarealer på øer uden fast broforbindelse. Støtten kan søges til landbrugsarealer og af ansøgere, der opfylder kravene til definitionen af aktive landbrugere jf. kapitel 4.1.

Prioritering

Der sker ikke en prioritering, idet denne allerede er sket i forbindelse med fastlæggelse af kriterier for støtteberettigelse til direkte støtte, jf. kapitel 4.1.

Betingelser for støtteberettigelse

Støtteberettigelses kriterierne vil være følgende (se også ovenfor):

- At arealet ligger på en af de ikke-brofaste øer, der er omfattet af ordningen.
- At arealet er betegnet som støtteberettiget areal, jf. CAP-planens kapitel 4.1, og er underlagt konditionalitetskravene, jf. CAP-planens kapitel 3.10.
- Eventuelt yderligere betingelser i henhold til arealets støtteberettigelse på andre ordninger såsom basisindkomststøtte (grundbetaling).

Der kan maksimalt opnås støtte til 100 ha pr. ansøger.

Define eligible type of support (non-IACS) or commitments (IACS) and other obligations

Der ydes støtte pr. hektar for arealer, der er beliggende på ikke-brofaste øer og som opfylder de nationale udvælgelseskriterier.

O12 What area is eligible?

Mountain areas (pursuant to Article 32 (1)(a) of Regulation (EU) No 1305/2013)

Areas facing natural constraints, other than mountains (pursuant to Article 32, (1)(b) of Regulation (EU) No 1305/2013)

Der gives støtte til ikke-brofaste øer.

Areas affected by other area- specific constraints (pursuant to Article 32(1)(c) of Regulation (EU) No 1305/2013)

All areas with natural or other specific constraints

Other

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

N/A

7 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Type of payment

unit cost based on additional costs and income foregone

transaction cost included

one off payment

lump sum

Range of support at beneficiary level

Ikke relevant. Der ydes en fast støtte pr. ha.

Calculation method

Satsen for kompensation fastlægges på baggrund af uvildige beregninger fra IFRO, Københavns Universitet. I januar 2020 har forvaltningsmyndigheden modtaget nye beregninger fra IFRO af indkomsttab og ekstra omkostninger for bedrifter på ikke-brofaste øer med henblik på fastlæggelse af støttesatser under søjle II. På den baggrund ventes støtten fra 2023 at blive fastsat til 500 kr./ha/år. Støtten ydes som årlig kompensation.

Støttesatsen fastlægges på baggrund af en vurdering af det gennemsnitlige tab med hensyntagen til tidligere støtte til den nuværende ordning samt de arealmæssige målsætninger for ordningen.

Additional explanation

Ikke relevant.

8 Information regarding State aid assessment

The intervention falls outside the scope of Article 42 TFEU and is subject to state aid assessment:

Ja Nej Mixed

Type of state aid instrument to be used for clearance:

Notification GBER ABER de minimis

9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

N/A

10 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 13 i bilag 2 WTO

Redegørelse for, hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug, som fastsat i denne forordnings artikel 11 og i bilag II til denne forordning (grøn boks)

Der ydes kompensation for tabt indtægt og meromkostninger ved landbrug på ikke-brofaste øer sammenlignet med det øvrige Danmark.

11 Contribution rate(s) applicable to this intervention

Region	Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
DK - Danmark	91(3)(c)-Operations receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103	100,00%	20,00%	100,00%

12 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Support	Contribution rate(s)	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	17.01 - Ø-støtte, EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(c)-DK-100,00%	Homogen		

Explanation and justification related to the value of the unit amount

17.01 - Ø-støtte, EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
	17.01 - Ø-støtte, EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		67,00	67,00	67,00	67,00	67,00		
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.12 (unit: Hektar)		38.993,00	38.993,00	38.993,00	38.993,00	38.993,00	38.993,00	194.965,00
	TOTAL	O.12 (unit: Hektar)		38.993,00	38.993,00	38.993,00	38.993,00	38.993,00	38.993,00	194.965,00
		Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)		2.617.000,00	2.617.000,00	2.617.000,00	2.617.000,00	2.617.000,00	2.617.000,00	13.085.000,00
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)		2.617.000,00	2.617.000,00	2.617.000,00	2.617.000,00	2.617.000,00	2.617.000,00	13.085.000,00

		Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
		Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union								

		Contribution in EUR)								
--	--	-------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

ASD(72) - Områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav

16 - Målrettet regulering

Intervention Code (MS)	16
Interventionens betegnelse	Målrettet regulering
Interventionstype	ASD(72) - Områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav
Fælles outputindikator	O.13. Number of hectares benefitting from support under Natura 2000 or Directive 2000/60/EC
Contributing to ringfencing requirement for/on	Generationsskifte: Nej Miljø: Ja ES rebate system: Ja LEADER: Nej

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til arealer i Danmark, hvor der er udlagt kvælstofreducerende virkemidler og under forudsætning af, at støttebetingelserne er opfyldt.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy
SO5 Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning naturressourcer som vand, jord og luft, herunder ved at mindske afhængigheden af kemiske stoffer
SO6 Bidrage til at bremse og vende tabet af biodiversitet, forbedre økosystemtjenester og bevare levesteder og landskaber

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
D1	Fremme klimavenlig landbrugsproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
F2	Fortsat indsats for at reducere udledningen af næringsstoffer til naturen.	Høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.12 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre klimatilpasningen
R.14 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)
R.21 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til vandkvalitet
R.22 Andel af udnyttet landbrugsareal (ULA), der er omfattet af støttede forpligtelser til at forbedre næringsstofforvaltningen

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Describe what are the specific objectives and content of the intervention including specific targeting, principles of selection, links with relevant legislation, complementarity with other interventions/sets of operations in both pillars and other relevant information.

Ordningen har til formål at reducere kvælstofudledningen fra mark til kyst og medvirker til implementering af vandrammedirektivet. Målgruppen er landbrugere med bedrifter på mere end ti ha efterafgrødegrundareal, der ligger i udvalgte kystvandoplande. Indsatsbehovet i forhold til kvælstofreduktion differentieres geografisk på kystvandoplandsniveau og er målrettet i forhold til lokal miljøtilstand. Alle kystvandoplande er omfattet af en vandområdeplan.

Der ydes arealstøtte for ét år ad gangen med henblik på etablering af efterafgrøder eller alternative virkemidler, der medvirker til at tilbageholde kvælstof. Støtte til ansøgerne fordeles inden for de afsatte økonomiske rammer indtil den nødvendige kvælstofreduktion for kystvandoplandet er opnået. Ordningen består af en frivillig byrdefordelingsrunde, hvori der kan søges tilskud, og en eventuel obligatorisk runde med krav om udlæg af efterafgrøder eller alternativer. Såfremt der ikke i tilskudsrunderen (byrdefordelingsrunderen), søges om etablering af tilstrækkelige virkemidler til opfyldelse af kvælstofreduktionsbehovet, kan der blive udpeget et krav om obligatoriske, ukompenserede virkemidler.

Synergier og samspil med andre ordninger

Til arealer, der modtager støtte under ordningen målrettet regulering, kan der samtidig modtages basisindkomststøtte (grundbetaling) og ø-støtte.

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary and area

Berettigede støttemodtagere

Berettigede støttemodtagere omfatter landbrugere med bedrifter på mere end ti ha efterafgrødegrundareal, med marker hvor hovedparten af markens areal ligger i et af forvaltningsmyndighedens udpegede kystvandoplande, hvor der skal udlægges kvælstofreducerende virkemidler med henblik på at opfylde indsatsbehov i vandområdeplanerne.

Bedriften må ikke ved ansøgningsperiodens start være autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion eller være omfattet af en ansøgning herom.

Prioritering

Prioritering ved overansøgning i de enkelte kystvandoplande, vil ske efter vurderet effekt af indsatserne på vandoplandsniveau, hvor der i første omgang prioriteres virkemidler på marker med lavest retention i hvert enkelt kystvandopland. Der vil kunne fastsættes andre prioriteringskriterier herudover.

Betingelser for støtteberettigelse

Der kan kun søges støtte til arealer, hvor der er udlagt kvælstofreducerende virkemidler. De væsentligste støtteberettigelseskriterierne er følgende:

- At arealet er berettiget til basisindkomststøtte (grundbetaling).
- At ansøgers bedrift har minimum ti ha efterafgrødegrundareal og er medlem af registeret for gødningsregnskab efter den på tidspunktet gældende lov om jordbrugets anvendelse af gødning samt om næringsstofreducerende tiltag samt regler fastsat i medfør heraf.
- Bedriften, der søges støtte til, ikke ved ansøgningsperiodens start er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion eller omfattet af en ansøgning herom. Samme dato anvendes, når økologiske bedrifter udelukkes fra at kunne få et obligatorisk krav under ordningen.

- At der på arealet ikke foreligger tilsagn på uforenelige støtteordninger.
- At hovedparten af markens areal ligger i et af forvaltningsmyndighedens udpegede kystvandoplande, hvor der skal udlægges kvælstofreducerende virkemidler med henblik på at opfylde indsatsbehov i vandområdeplanerne.
- At arealet ikke er registreret som landskabelementer i form af fortidsminder samt små søer og vandhuller omfattet af god landbrugs- og miljømæssig stand, eller at arealet ikke ligger inden for tre meter bræmmer efter lov om vandløb.
- At arealet ikke anvendes til opfyldelse af krav om pligtige efterafgrøder eller husdyrefterafgrøder i henhold til den på tidspunktet gældende lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag.
- I de enkelte områder vil indsatsen, der søges om i byrdefordelingsrunden, blive prioriteret efter højeste effekt. Ved opgørelsen heraf inddrages områdets kvælstofretention. Der kan herudover blive fastsat supplerende prioriteringskriterier i bekendtgørelse.

Define eligible type of support (non-IACS) or commitments (IACS) and other obligations

Der gives støtte pr. hektar for arealer, hvor der udlagt kvælstofreducerende virkemidler og såfremt støttebetingelserne er opfyldt.

O13 What area is eligible?

Natura 2000 agricultural area

Natura 2000 forest area

Other delimited nature protection areas with environmental restrictions applicable to farming or forests which contribute to the implementation of Article 10 of Directive 92/43/EEC

Agricultural areas included in river basin management plans (Water Framework Directive)

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

List of relevant GAEC and SMR

Kode	Beskrivelse
GAEC04	Establishment of buffer strips along water courses
GAEC08	Minimum share of agricultural area devoted to non-productive areas or features. Minimum share of at least 4% of arable land at farm level devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow. Where a farmer commits to devote at least 7% of his/her arable land to non-productive areas and features, including land lying fallow, under an enhanced eco-scheme in accordance with Article 28(5a), the share to be attributed to compliance with this GAEC shall be limited to 3%. Minimum share of at least 7% of arable land at farm level if this includes also catch crops or nitrogen fixing crops, cultivated without the use of plant protection products, of which 3% shall be land lying fallow or non-productive features. Member States should use the weighting factor of 0,3 for catch crops. Retention of landscape features. Ban on cutting hedges and trees during the bird breeding and rearing season. As an option, measures for avoiding invasive plant species
SMR02	Council Directive 91/676/EEC of 12 December 1991 concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources: Articles 4 and 5
SMR04	Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild flora and fauna: Article 6(1) and (2)

List of relevant mandatory national standards

Baseline for målrettet regulering er regler vedrørende anvendelse af gødning i landbruget og om plantedække, jf. Lov nr 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og

næringsstofreducerende tiltag med senere ændringer (navnlig § 12 om kvoteloft og § 38 og § 39 om efterafgrøder og alternativer).

§ 3 Naturbeskyttelsesloven: For §3-arealer efter naturbeskyttelsesloven indføres fra 1. juni 2022 blandt andet forbud mod ”omlægning eller særskilt jordbehandling, jordforbedring, såning eller plantning”. Arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 vil ikke kunne indgå i ordningen.

Link between GAEC, SMR and national standards with the intervention

Målrettet regulering vedrører alene obligatoriske krav fastsat med henblik på Danmarks implementering af vandrammedirektivet. Denne er udmøntet via de geografisk målrettede vandområdeplaner. Indsatsen i målrettet regulering – herunder den indsats der kompenseres med støtte under artikel 72 – ligger således ud over baseline i form af GLM. Det samme areal med et virkemiddel vil således ikke kunne anvendes til opfyldelse af både GLM og målrettet regulering. I relation til denne ordning har GLM 4 og GLM 8 relevans.

Følgende GLM-krav kan have betydning for målrettet kvælstofregulering:

GLM 4 omfatter forbud mod gødskning, sprøjtning, jordbearbejdning og dyrkning i tre-meter bræmmer langs søer og vandløb. Tre-meter bræmmer langs søer og vandløb vil derfor ikke kunne indgå i ordningen.

GLM 8 indeholder krav om, at fire pct. af omdriftsarealet skal udgøres af ikke-produktive elementer og GLM-landskabelementer. Hvis landbrugere vælger at indgå i eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed, og udlægger i alt mindst syv pct. af landbrugsarealet med ikke-produktive elementer, nedsættes GLM-8 kravet til tre pct., hvorved der via ordningen kan opnås ekstra støtte til den ene procent, der skulle være udlagt via GLM 8. Landbrugere kan under GLM 8 opfylde kravet med følgende elementer: Brak, blomsterbrak, bestøverbrak, bræmmer, småbiotoper, markkrat samt fortidsminder og GLM-søer. Det vil ikke være muligt at anvende de elementer, der indgår til opfyldelse af GLM 8, som virkemidler der kan anvendes under målrettet regulering.

7 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Type of payment

- unit cost based on additional costs and income foregone
- transaction cost included
- one off payment
- lump sum

Range of support at beneficiary level

Støttesatsen fastlægges på baggrund af en vurdering af omkostninger ved opfyldelse af kravet, herunder indfaktorering af omkostninger ved eventuelle nye virkemidler mv.

De beskrevne enhedsbeløb er de på nuværende tidspunkt forventede støttesatser. Da ordningen skal kompensere de beregnede gennemsnitsomkostninger, vil de endelige støttesatser skulle beregnes af en uafhængig forskningsinstitution.

Enhedsatsen fastsættes således, at den dækker indkomsttab/meromkostninger som følge af udlægning af kvælstofreducerende virkemidler med henblik på opfyldelse af indsatsbehov i den målrettede regulering i gennemsnit på tværs af kystvandoplande og virkemidler. Støttesatsen er fastsat ud fra beregninger heraf, foretaget af en uafhængig forskningsinstitution. Der er fastsat en enhedsstats for virkemidlerne ud fra et vægtet gennemsnit af omkostningen/indkomsttabet ved de virkemidler, der kan anvendes, og som ud fra hensyn om omkostningseffektivitet må forventes anvendt til opfyldelse af indsatsbehovet.

Calculation method

Støtten ydes som årlig kompensation for étårige tilsagn. I 2021 var det med en sats på 500 kr./ha for udlægning af efterafgrøder og alternativer. Beregning af støttesatsen i 2025 er ikke foretaget på nuværende tidspunkt. Det skyldes, at det faglige grundlag for indsatsens geografiske fordeling i tredje vandplanperiode udestår, herunder beslutning om hvornår det nye faglige grundlag skal anvendes fra. Desuden skal beregningen foretages så tæt på ordningens etablering som muligt med henblik på at få den mest præcise vurdering af omkostninger, der skal ydes støtte til, samt indfaktorering af omkostninger ved eventuelle nye virkemidler mv. Beregningen vil tidligst blive foretaget i 2022. Støtteberettigede udgifter er indkomsttab/meromkostninger som følge af udlægning af kvælstofreducerende virkemidler med henblik på opfyldelse af indsatsbehov i den målrettede regulering i gennemsnit på tværs af kystvandoplande og virkemidler. Støttesatsen er fastsat ud fra beregninger heraf, foretaget af en uafhængig forskningsinstitution, IFRO Københavns Universitet. Der er fastsat en enhedsstats for virkemidlerne ud fra et vægtet gennemsnit af omkostningen/indkomsttabet ved de virkemidler, der kan anvendes, og som ud fra hensyn om omkostningseffektivitet må forventes anvendt til opfyldelse af indsatsbehovet. Ved eventuelle justeringer af indsatsbehovet skal der foretages en genberegning af støttesatsen. Det er muligt, at man fremadrettet vil benytte andre virkemidler. Listen med virkemidler kan blive justeret fra år til år som følge af ny viden, administrative hensyn mv. og fastlægges i bekendtgørelsen, men forventes på nuværende tidspunkt at inkludere:

- Efterafgrøder
- Mellemafgrøder
- Tidligt såede vinterafgrøder
- Energiafgrøder (lavskov)
- Brak
- Randzoner (brak langs vandløb og søer)
- Reduktion af gødningskvote – ikke kompenseret
- Kvælstoffikserende efterafgrøder
- Præcisionslandbrug

Ved udlæg af forskellige virkemidler fastsættes en omregningsfaktor mellem virkemidler, baseret på virkemidlernes kvælstofeffekt i relation til én ha efterafgrøder.

Additional explanation

Ikke relevant.

8 Information regarding State aid assessment

The intervention falls outside the scope of Article 42 TFEU and is subject to state aid assessment:

Ja Nej Mixed

Type of state aid instrument to be used for clearance:

Notification GBER ABER de minimis

9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

N/A

10 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 12 i bilag 2 WTO

Redegørelse for, hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug, som fastsat i denne forordnings artikel 11 og i bilag II til denne forordning (grøn boks)

Der kan søges kompensation for tabt indtægt og merudgift ved opfyldelse af støtteordningens forpligtelser på omdriftsarealer eller arealer med permanente afgrøder.

--

11 Contribution rate(s) applicable to this intervention

Region	Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
DK - Danmark	91(3)(c)-Operations receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103	100,00%	20,00%	100,00%

12 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Support	Contribution rate(s)	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	16.01 - Målrettet regulering, EUR pr. ha	Tilskud	91(3)(c)-DK-100,00%	Homogen		

Explanation and justification related to the value of the unit amount

16.01 - Målrettet regulering, EUR pr. ha

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
	16.01 - Målrettet regulering, EUR pr. ha	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				67,00				
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.13 (unit: Hektar)				369.997,00				369.997,00
	TOTAL	O.13 (unit: Hektar)				369.997,00				369.997,00
		Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)				24.832.000,00				24.832.000,00
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)				24.832.000,00				24.832.000,00
		Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								

		Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
		Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation
18 - Vand- og klimaprojekter

Intervention Code (MS)	18
Interventionens betegnelse	Vand- og klimaprojekter
Interventionstype	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation
Fælles outputindikator	O.21. Number of supported on-farm non-productive investment operations or units
Contributing to ringfencing requirement for/on	Generationsskifte: Nej Miljø: Ja ES rebate system: Ja LEADER: Nej

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorielt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen kan gives støtte til ikke-produktive investeringer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy
SO5 Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning naturressourcer som vand, jord og luft, herunder ved at mindske afhængigheden af kemiske stoffer
SO6 Bidrage til at bremse og vende tabet af biodiversitet, forbedre økosystemtjenester og bevare levesteder og landskaber

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
D1	Fremme klimavenlig landbrugsproduktion.	Meget høj relevans	Ja
D3	Øge incitamentet til klimarelaterede investeringer.	Meget høj relevans	Ja
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
E3	Modvirke negative påvirkning af naturen og naturressourcerne.	Meget høj relevans	Ja
E5	Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.	Meget høj relevans	Ja
F1	Landbruget skal i højere grad understøtte naturen som en økosystemtjeneste.	Meget høj relevans	Ja
F2	Fortsat indsats for at reducere udledningen af næringsstoffer til naturen.	Høj relevans	Ja
F7	Intensiv dyrkning på store arealer presser levesteder for dyr og planter i landbrugslandet.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift

R.16 Share of farms benefitting from CAP investment support contributing to climate change mitigation and adaptation, and to the production of renewable energy or biomaterials

R.26 Andel af bedrifter, der er omfattet af produktiv og ikkeproduktiv investeringsstøtte under den fælles landbrugspolitik i forbindelse med pleje af naturressourcerne

R.32 Andel af bedrifter, der er omfattet af støtte gennem investeringer under den fælles landbrugspolitik, som bidrager til biodiversiteten

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Describe what are the specific objectives and content of the intervention including specific targeting, principles of selection, links with relevant legislation, complementarity with other interventions/sets of operations in both pillars and other relevant information.

Forvaltningsmyndigheden administrerer ordningen og træffer afgørelse om støtte til forundersøgelser- og etableringsprojekter samt eventuelle efterfølgende tilsagn om arealkompensation, jf. ordning om engangskompensation. Miljøstyrelsen indgår i sagsbehandlingen af etableringsprojekter, idet Miljøstyrelsen foretager en natur- og miljøfaglig vurdering af alle ansøgninger om etablering af projekter.

Indsats: Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder

Indsatsen skal gennemføres for de vandområder for hvilke, der er angivet en indsats i de gældende vandområdeplaner. Lodsejere, som lægger arealer til projekterne, kan få kompensation for tabt indtjening. Det er frivilligt for lodsejere at deltage i projekterne, men vandplanindsatserne er bindende for kommunerne at gennemføre.

Indsatsen indebærer en genskabelse af sammenhængen mellem vandløb og de vandløbsnære arealer gennem en restaurering af vandløbet og dets ådal. Indsatsen kan indeholde flere delelementer og mange forskellige kombinationer, men som udgangspunkt omfatter det sikring af naturlig dynamik i vandløbet ved naturlig udvikling eller fysisk genslyngning af vandløbet samt en ekstensivering af landbrugsdriften og genskabelse af naturlig hydrologi i ådalen, herunder lukning af dræn. Målet er at genskabe naturlige hydrologiske processer, der ikke er påvirket af menneskelig aktivitet. Eventuelt inddragede landbrugsarealer vil efter projektets fuldførelse blive pålagt permanent tinglysning som naturarealer.

Indsatsen vil have klima-, fosfor- og kvælstofeffekter. Klimaeffekten beregnes på projektniveau og registreres for projektet i alt (ton CO₂-ækvivalenter i alt for projektet) og som arealeffektivitet (ton CO₂-ækvivalenter pr. ha pr. år). Kvælstofeffekten beregnes på projektniveau og registreres for projektet i alt (ton N i alt for projektet) og som arealeffektivitet (kg N pr. ha pr. år). Miljøstyrelsen fastsætter metoden til effektvurdering. Biodiversitetseffekten og vandmiljøeffekten i vandløbene opgøres ud fra kilometer målsat vandløb, hvori de anbefalede tiltag er gennemført. Miljøstyrelsen er ansvarlig for denne opgørelse samt for at følge den samlede effekt af indsatsen i forhold til målsætninger om bedring af fysiske vandløbsforhold i vandplanlægningen. Eventuelle klima- og næringsstoffeffekter af projekterne afhænger blandt andet af den tidligere arealanvendelse, projektarealernes indhold af organisk kulstof og vandstandsforholdene efter projektets gennemførelse. Indsatsen kan herudover bidrage til at forbedre eller genoprette natur og biodiversitet på landbrugsfladen, bidrage til gennemførelse af naturdirektiverne i det omfang projekterne ligger i eller i tilknytning til Natura 2000-områder, øge mulighederne for rekreative interesser og friluftsliv samt øge herlighedsværdien af arealerne. Disse effekter er, ligesom effekterne i forhold til klimatilpasning, ikke kvantificerbare. Desuden kan der i relation til klima være tale om besparelser på brændstofforbrug ved transport, afhængig af driften på arealerne før projektets gennemførelse og graden af arrondering af arealer i tilknytning til projektet.

Der kan eventuelt på sigt være behov for en underindsats under fysiske vandløbsindsatser vedrørende etablering af *miniådale/dobbeltprofiler*, som er tiltænkt mindre, kanaliserede vandløb med dårlige fysiske forhold. Ved etablering af miniådale afgraves de eksisterende stejle vandløbsbrinker, så der dannes flade brinker, der minder om en naturlig ådal. Indsatsen udføres i kombination med en genslyngning af vandløbet i miniådalen samt eventuelt udlægning af groft materiale i vandløbet. Etablering af

dobbeltprofiler indebærer ligeledes en afgravning af de eksisterende stejle vandløbsbrinker ved kanaliserede vandløb, så der dannes flade brinker; vandløbet bevarer således sit eksisterende leje i bunden af det nye profil, og det kanaliserede forløb bevares. For at beskytte jordens kulstofindhold ved eventuel afgravning af fosforholdig topjord må *miniådale/dobbeltprofiler* som udgangspunkt ikke etableres på jorder med højt kulstofindhold.

Indsats: Kvælstofvådområder

Et kvælstofvådområdeprojekt gennemføres ved, at de naturlige hydrologiske forhold inden for projektarealet genskabes i videst muligt omfang. Dette kan ske ved f.eks. at lukke dræn og grøfter, eller ved at omlægge og hæve vandløbsbunden i vandløb, der løber gennem projektområdet. Herved ændres vandstandsforholdene i området gennem f.eks. overrisling af arealerne med næringsholdigt drænvand, permanent sødannelse eller periodevise oversvømmelser med næringsholdigt vandløbsvand. Eventuelle nødvendige afværgeforanstaltninger til beskyttelse af omkringliggende jorder og eventuelle anlæg mv. mod negativ vandpåvirkning gennemføres normalt i projektets anlægsfase.

Kvælstofeffekten beregnes på projektniveau, som hhv. projektets samlede effekt (ton N i alt) og som projektets arealeffektivitet (kg. N/ha pr. år). Miljøstyrelsen er ansvarlig for beregningsmetoden, som er obligatorisk at anvende for alle projekter, og for opgørelsen af kvælstofeffekten.

Indsats: Fosforvådområder

Et fosforvådområde skal tilbageholde den partikelbundne fosfor, der føres med vandløb, så det ikke udledes til søer. Fosforvådområdet etableres ved at genoprette og omlægge vandløb, så der igen kommer et mere naturligt samspil mellem vandløbet og ådalen. Herved sikres oversvømmelse af arealerne langs vandløb ved store vandføringer, så det partikelbundne fosfor kan bundfældes og tilbageholdes på de vandløbsnære arealer.

Fosforeffekten beregnes på projektniveau, som hhv. projektets samlede effekt (kg. P i alt) og som projektets arealeffektivitet (kg. P/ha pr. år). Miljøstyrelsen er ansvarlig for beregningsmetoden, som er obligatorisk at anvende for alle projekter, og for opgørelse af fosforeffekten.

Indsats: Lavbundsprojekter

Et lavbundsprojekt gennemføres ved, at de naturlige hydrologiske forhold inden for projektarealet genskabes i videst muligt omfang. Dette kan ske ved f.eks. at lukke dræn og grøfter, eller ved at omlægge og hæve vandløbsbunden i vandløb, der løber gennem projektområdet. Herved ændres vandstandsforholdene i området gennem f.eks. overrisling af arealerne med næringsholdigt drænvand, permanent sødannelse eller periodevise oversvømmelser med næringsholdigt vandløbsvand, hvorved kulstofnedbrydningen i jorderne reduceres eller ophører. Klimaeffekten afhænger blandt andet af den tidligere arealanvendelse, arealernes indhold af organisk kulstof og vandstandsforholdene før og efter projektets gennemførelse. Eventuelle nødvendige afværgeforanstaltninger til beskyttelse af omkringliggende jorder og eventuelle anlæg mv. mod negativ vandpåvirkning, gennemføres normalt i projektets anlægsfase.

Klimaeffekten beregnes på projektniveau, som hhv. projektets samlede effekt (ton CO₂-ækvivalenter i alt) og som projektets arealeffektivitet (ton CO₂-ækvivalenter/ha pr. år). Miljøstyrelsen er ansvarlig for beregningsmetoden, som er obligatorisk at anvende for alle projekter, og for opgørelse af klimaeffekten.

Generelt for ordningen

For alle projekter under ordningen gælder, at de er todelte, idet der som udgangspunkt først søges støtte til gennemførelse af et forundersøgelserprojekt, der har til formål at afdække projektets potentiale og konsekvenser, og efterfølgende søges om støtte til gennemførelsen af selve projektet

(etableringsprojektet). Forundersøgelsesprojektet og etableringsprojektet er to deloperationer under samme ordning.

Forundersøgelsesprojekter

Forundersøgelsen består af en ejendomsmæssig forundersøgelse og en teknisk forundersøgelse. Den ejendomsmæssige forundersøgelse skal belyse lodsejertilslutning og ønsker til kompensation, og den tekniske forundersøgelse skal beskrive estimerede effekter (afhængigt af indsats: km målsat vandløb, ton CO₂-ækvivalenter, kvælstof og fosfor) samt eventuelle negative effekter, herunder risiko for udvaskning af fosfor fra projektarealerne og mulige konsekvenser i forhold til Natura 2000-interesser og vandplansmålsætninger. Forundersøgelsen udføres ofte af en ekstern rådgiver på vegne af projektejereren. Forundersøgelsesprojektet kan normalt gennemføres indenfor ét til to år, for mindre projekter hurtigere.

Etableringsprojekter

Etableringsprojektet søges efterfølgende som et selvstændigt projekt under samme indsats. Ved tilsagn om støtte til etableringsprojektet reserveres der samtidig økonomiske rammer til projektejerens udgifter til løn, rådgivning, anlægsarbejder og afværgeforanstaltninger og til kompensation af lodsejere, herunder til jordfordeling og køb af projektjord. Desuden reserveres en ramme til lodsejerkompensation til de lodsejere, der vælger at beholde deres projektarealer i form af engangskompensation, jf. artikel 70. Arealkompensation til lodsejere beskrives i særskilt ordningsbeskrivelse for engangskompensation.

Synergier og samspil med andre ordninger

De enkelte indsatser under ordningen kan eventuelt understøttes af eco-schemes for ekstensivering med slæt i det omfang, projektarealerne indeholder arealer med ≥ 6 pct. organisk kulstofindhold.

Der skal desuden sikres synergi indbyrdes mellem indsatserne indenfor ordningen samt mellem indsatserne og ordningen minivådområder, så indsatserne ikke ”spærrer” for hinanden. Denne ordning har desuden synergi til ordningen pleje af græs- og naturarealer (N2000), idet der efter projekternes gennemførelse kan søges om støtte til pleje eller græsning af projektarealerne.

Herudover er der direkte synergi til ordningen engangskompensation, og det bemærkes endvidere, at landbrugsarealer, der udlægges permanent under ordningen, er berettigede til at opretholde basisindkomststøtte (grundbetaling) under undtagelsesbestemmelserne, i de tilfælde hvor indsatserne er direktivimplementerende jf. artikel 4. stk. 4, litra c.

Der kan endvidere indtænkes synergieffekter i forhold til andre behov og eventuelle støtteordninger, både inden for forvaltningsmyndighedens ansvarsområde (eksempelvis minivådområder) og i regi af andre ministerier og styrelser, herunder vandløbsrestaureringstiltag. Udover effekten på drivhusgas- og næringsstofudledningerne vurderes udtagning og vådgøring af landbrugsarealer at kunne forøge arealernes bufferkapacitet i forhold til store og pludselige vandmængder (klimatilpasning) samt at kunne have en positiv effekt i forhold til biodiversitet og visse naturtyper. Ordningen vil bidrage til forbedring af gunstig bevaringsstatus for habitatnaturtyper og arter i det omfang, projekterne gennemføres i tilknytning til de nationalt udpegede Natura 2000-områder, eller lokaliseres så de giver en buffervirkning for sårbar natur.

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary and area

Berettigede støttemodtagere

Indsatserne kvælstofvådområder og lavbundsprojekter kan søges af landets kommuner samt Naturstyrelsen. Indsatserne fosforvådområder og fysiske vandløbsindsatser kan søges af landets kommuner.

Prioritering

Forundersøgelser projekter prioriteres efter bedste omkostningseffektivitet. Etableringsprojekter prioriteres ligeledes efter bedste omkostningseffektivitet samt sekundært efter yderligere prioriteringskriterier, der fastlægges i gældende bekendtgørelse. Den endelige prioriteringsmodel fastlægges med udmøntning af ordningen. Omkostningseffektiviteten vurderes ud fra vejledende gennemsnitlige referenceværdier, der fastsættes i de nationale bekendtgørelser.

Betingelser for støtteberettigelse

Indsats: Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder

Projekterne skal have effekt for målsatte vandområder (vandløbsstrækninger), der indgår med indsats i gældende vandområdeplaner. For etableringsprojekter gælder desuden, at projekterne skal være omkostningseffektive (kr. pr. km vandområde), jf. gældende referenceværdier og fremme en god økologisk tilstand i vandløbet. Projekterne må ikke føre til en forøget fosforudledning, der har væsentlig negativ effekt på omgivelserne.

Indsats: Kvælstofvandområder

Projekterne skal være beliggende inden for hoved- og delvandoplande med et indsatsbehov for kvælstofreduktion, jf. gældende vandområdeplan. Projekterne skal desuden være omkostningseffektive (kr. pr. ton N), fremme en naturlig hydrologisk tilstand i videst muligt omfang, og projektet må ikke føre til en forøget fosforudledning, der har væsentlig negativ effekt på omgivelserne.

Indsats: Fosforvandområder

Projekterne skal være beliggende opstrøms en sø med et indsatsbehov for fosforreduktion, jf. gældende vandområdeplan. For etableringsprojekter gælder desuden, at projekterne skal være omkostningseffektive, jf. gældende referenceværdier (kr. pr. kg P), og fremme en naturlig hydrologisk tilstand i videst muligt omfang. Projektet skal bidrage til at reducere fosforbelastningen til søer med indsatsbehov.

Indsats: Lavbundsprojekter

Projekterne skal overvejende ligge på kulstofrige jorder (mindst 6 pct. organisk kulstofindhold) og reducere drivhusgasudledningen i henhold til de nationalt fastsatte kriterier for ordningen (fastsættes i ordningsbekendtgørelsen). Projekterne skal desuden være omkostningseffektive (kr. pr. ton CO₂-ækvivalenter pr. år), fremme naturlige hydrologiske tilstande i projektområdet i videst muligt omfang og ikke føre til en forøget fosforudledning, der har væsentlig negativ effekt på omgivelserne.

Generelt for ordningen

Forvaltningsmyndigheden kan fastsætte yderligere forpligtelser i tilsagnet, herunder at forundersøgelser skal belyse forholdet til tidligere gennemførte projekter i tilknytning til projektområdet, at data fra tidligere undersøgelser i tilknytning til projektområdet skal genbruges så vidt muligt, og at servitutter for projektområdet skal indeholde nærmere anførte bestemmelser, herunder om afvandingsforholdene og vedligeholdelse af anlæg. Det er i denne forbindelse vigtigt at sikre, at pålagte forpligtelser ikke ligger under baseline, det vil sige ikke overlapper med forpligtelser pålagt i andet regi herunder i forhold til konditionalitet. Der skal tinglyses en servitut, som sikrer indsatsens formål på samtlige ejendomme med arealer inden for projektområdet. I servitutterne skal forvaltningsmyndigheden være anført som påtaleberettiget.

Define eligible type of support (non-IACS) or commitments (IACS) and other obligations

Der gives støtte til gennemførelse af forundersøgelser og etableringsprojekter indenfor fire indsatsområder:

- Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder
- Kvælstofvådområder
- Fosforvådområder
- Lavbundsprojekter

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

N/A

7 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Form of support

Grant

Financial instrument

Type of payment

reimbursement of eligible costs actually incurred by a beneficiary

unit costs

lump sums

flat-rate financing

Range of support at beneficiary level

Ansøger kompenseres 100 pct. for afholdte, støtteberettigede udgifter på baggrund af en udbetalingsansøgning med dokumentation for afholdte udgifter ifølge godkendt projektstøttetilsagn.

Referenceomkostninger kan indføres på ordningen, som alternativ til sammenligning af to tilbud.

Ved enhedsbeløb forstås en gennemsnitspris pr. projekt.

Enhedsatsen for *fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder* bygger på erfaringstal fra tidligere projekter om kvælstofvådområder samt kommunernes indmelding af forslag til indsatser i forbindelse med Vandrådsarbejdet:

- Forundersøgelsesprojekter: 0,5 mio. kr. pr. projekt (0,07 mio. EUR pr. projekt).
- Etableringsprojekter: 6,3 mio. kr. pr. projekt (0,8 mio. EUR pr. projekt).

Enhedsatsen for *kvælstofvådområder* bygger på erfaringstal fra meddelte projekttilsagn:

- Forundersøgelsesprojekter: 0,5 mio. kr. pr. projekt (0,07 mio. EUR pr. projekt).
- Etableringsprojekter: 10,9 mio. kr. (1,5 mio. EUR) pr. projekt eksklusiv engangskompensation.

Enhedsatsen for *fosforvådområder* bygger på erfaringstal fra meddelte projekttilsagn:

- Forundersøgelsesprojekter: 0,5 mio. kr. pr. projekt (0,07 mio. EUR pr. projekt).
- Etableringsprojekter: 2,2 mio. kr. (0,3 mio. EUR) pr. projekt eksklusiv engangskompensation.

Enhedsatsen for *lavbundsprojekter* bygger på erfaringstal fra meddelte projekttilsagn:

- Forundersøgelsesprojekter: 0,5 mio. kr. pr. projekt (0,07 mio. EUR pr. projekt).
- Etableringsprojekter: 10,4 mio. kr. (1,4 mio. EUR) pr. projekt eksklusiv engangskompensation.

Additional explanation

Ikke relevant.

8 Information regarding State aid assessment

The intervention falls outside the scope of Article 42 TFEU and is subject to state aid assessment:

Ja Nej Mixed

Type of state aid instrument to be used for clearance:

Notification GBER ABER de minimis

9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

What is not eligible for support?

Ikke-støtteberettigede investeringer og udgiftskategorier, jf artikel 73, stk. 3 og kapitel 4.7.

Does the investment contain irrigation?

Ja Nej

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

N/A

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %

N/A

10 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Redegørelse for, hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug, som fastsat i denne forordnings artikel 11 og i bilag II til denne forordning (grøn boks)

Afhængig af indsats ydes kompensation for omkostningerne forbundet med, jf. gældende vandområdeplaner, hhv. permanent at restaurere ådale for målsatte vandløbsstrækninger, permanent at genskabe de naturlige hydrologiske forhold i vandoplade med et indsatsbehov for kvælstofreduktion, permanent at genskabe de naturlige hydrologiske forhold på kulstofrige lavbundslande samt permanent at etablere fosforvandområder beliggende opstrøms en sø med et indsatsbehov for fosforreduktion.

11 Contribution rate(s) applicable to this intervention

Region	Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
DK - Danmark	91(3)(b)-Payments under Article 70, for payments under Article 72, for support for non-productive investments referred to in Article 73, for support for the European Innovation Partnership under Article 77(1), point(a), and for LEADER under Article 71(1), point(b)	80,00%	20,00%	80,00%
DK - Danmark	91(3)(c)-Operations receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103	100,00%	20,00%	100,00%

12 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Support	Contribution rate(s)	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	18.01 - Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder, forundersøgelsesprojekter	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Gennemsnit		
	18.02 - Kvælstofvådområder, forundersøgelsesprojekter	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Gennemsnit		
	18.03 - Fosforvådområder, forundersøgelsesprojekter	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Gennemsnit		
	18.04 - Lavbund, forundersøgelsesprojekter	Tilskud	91(3)(c)-DK-100,00%	Gennemsnit		
	18.05 - Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder, etableringsprojekter	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Gennemsnit		
	18.06 - Kvælstofvådområder, etableringsprojekter	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Gennemsnit		
	18.07 - Fosforvådområder, etableringsprojekter	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Gennemsnit		
	18.08 - Lavbund, etableringsprojekter	Tilskud	91(3)(c)-DK-100,00%	Gennemsnit		
	18.09 - Kvælstofvådområder, etableringsprojekter, overførte tilsagn (hale)	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Gennemsnit		
	18.10 - Fosforvådområder, etableringsprojekter, overførte tilsagn (hale)	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Gennemsnit		
	18.11 - Lavbund, etableringsprojekter, overførte tilsagn (hale)	Tilskud	91(3)(c)-DK-100,00%	Gennemsnit		

Explanation and justification related to the value of the unit amount

18.01 - Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder, forundersøgelsesprojekter

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

18.02 - Kvælstofvådområder, forundersøgelsesprojekter

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

18.03 - Fosforvådområder, forundersøgelsesprojekter

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

18.04 - Lavbund, forundersøgelsesprojekter

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

18.05 - Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder, etableringsprojekter

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

18.06 - Kvælstofvådområder, etableringsprojekter

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

18.07 - Fosforvådområder, etableringsprojekter

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

18.08 - Lavbund, etableringsprojekter

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

18.09 - Kvælstofvådområder, etableringsprojekter, overførte tilsagn (hale)

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

18.10 - Fosforvådområder, etableringsprojekter, overførte tilsagn (hale)

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

18.11 - Lavbund, etableringsprojekter, overførte tilsagn (hale)

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
-------	---------------------	----------------	------	------	------	------	------	------	------	-------------------

18.01 - Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder, forundersøgelsesprojekter	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				63.720,00	46.245,00	53.845,00	63.550,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)				80.537,00	80.537,00	80.537,00	80.537,00	
	O.21 (unit: Operations)				1,00	2,00	2,00	2,00	7,00
18.02 - Kvælstofvådområder, forundersøgelsesprojekter	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		79.790,00	72.468,00	74.013,00	70.349,00	70.494,00	67.216,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)		80.537,00	80.537,00	80.537,00	80.537,00	80.537,00	80.537,00	
	O.21 (unit: Operations)		1,00	8,00	13,00	16,00	17,00	20,00	75,00
18.03 - Fosforvådområder, forundersøgelsesprojekter	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				49.080,00	68.590,00	78.530,00	92.800,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)				80.537,00	80.537,00	80.537,00	80.537,00	
	O.21 (unit: Operations)				1,00	1,00	1,00	1,00	4,00
18.04 - Lavbund, forundersøgelsesprojekter	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			58.507,00	68.094,00	70.388,00	69.561,00	70.196,00	

		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)			80.537,00	80.537,00	80.537,00	80.537,00	80.537,00	
		O.21 (unit: Operations)			3,00	5,00	13,00	19,00	22,00	62,00
	18.05 - Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder, etableringsprojekter	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.21 (unit: Operations)				1,00	1,00	2,00	2,00	6,00
		Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				603.760,00	1.163.820,00	768.315,00	943.895,00	
	18.06 - Kvælstofvådområder, etableringsprojekter	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		781.474,00	1.379.642,00	1.504.177,00	1.537.492,00	1.592.593,00	1.599.798,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)		6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	
		O.21 (unit: Operations)		1,00	4,00	8,00	10,00	8,00	10,00	41,00
	18.07 - Fosforvådområder, etableringsprojekter	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				406.590,00	291.663,00	375.893,00	353.320,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)				750.000,00	750.000,00	750.000,00	750.000,00	

		O.21 (unit: Operations)				1,00	3,00	3,00	4,00	11,00
	18.08 - Lavbund, etableringsprojekter	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			1.675.520,00	1.343.867,00	1.673.118,00	1.228.607,00	1.380.806,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)			6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	
		O.21 (unit: Operations)			1,00	3,00	6,00	12,00	16,00	38,00
	18.09 - Kvælstofvådområder, etableringsprojekter, overførte tilsagn (hale)	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				1.637.262,00	1.639.651,00	1.174.295,00	362.416,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)				6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	
		O.21 (unit: Operations)				10,00	5,00	2,00	1,00	18,00
	18.10 - Fosforvådområder, etableringsprojekter, overførte tilsagn (hale)	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					134.228,00			
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)					750.000,00			
		O.21 (unit: Operations)					1,00			1,00
		Planned unit amount (Total Public				1.502.237,00	1.601.118,00	1.230.872,00	1.276.063,00	

	18.11 - Lavbund, etableringsprojekter, overførte tilsagn (hale)	Expenditure in EUR)								
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)				6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	
		O.21 (unit: Operations)				3,00	3,00	1,00	3,00	10,00
TOTAL		O.21 (unit: Operations)		2,00	16,00	46,00	60,00	67,00	81,00	272,00
		Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)		861.264,00	7.949.350,00	39.370.132,00	42.789.986,00	36.434.067,00	48.691.077,00	176.095.876,00
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)		689.011,00	6.729.688,00	33.271.861,00	37.383.410,00	32.606.414,00	44.445.941,00	155.126.325,00
		Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
		Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)					20.879.328,00	13.135.838,00	3.579.463,00	4.190.604,00

		Out of which carry-over (Union contribution in EUR)				17.604.805,00	11.469.342,00	3.109.745,00	4.118.121,00	
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

19 - Minivådområder

Intervention Code (MS)	19
Interventionens betegnelse	Minivådområder
Interventionstype	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation
Fælles outputindikator	O.21. Number of supported on-farm non-productive investment operations or units
Contributing to ringfencing requirement for/on	Generationsskifte: Nej Miljø: Ja ES rebate system: Ja LEADER: Nej

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen kan gives støtte til ikke-produktive investeringer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO5 Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning naturressourcer som vand, jord og luft, herunder ved at mindske afhængigheden af kemiske stoffer
SO6 Bidrage til at bremse og vende tabet af biodiversitet, forbedre økosystemtjenester og bevare levesteder og landskaber

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
F2	Fortsat indsats for at reducere udledningen af næringsstoffer til naturen.	Høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.26 Andel af bedrifter, der er omfattet af produktiv og ikkeproduktiv investeringsstøtte under den fælles landbrugspolitik i forbindelse med pleje af naturressourcerne

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Describe what are the specific objectives and content of the intervention including specific targeting, principles of selection, links with relevant legislation, complementarity with other interventions/sets of operations in both pillars and other relevant information.

Formålet med minivådområder er at forbedre vandmiljøet gennem en nedbringelse af tilførslen af kvælstof. Som en sekundær effekt reducerer minivådområderne også fosforudledningen til vandmiljøet.

Minivådområder designes specielt med det formål at modtage og behandle landbrugets drænvand uden at hindre dræning af de omkringliggende marker. Ordningen kan bestå af to typer minivådområder: åbne minivådområder og minivådområder med filtermatrice. Begge fungerer efter de samme principper ved rensning gennem denitrifikation af drænvand, som herefter udledes til vandmiljøet. Ordningen bidrager til implementering af EU's vandrammedirektiv.

Et åbent minivådområde består af en række dybe bassiner adskilt af lavvandede zoner. Drænvandet vil løbe ind i den ene ende af minivådområdet, passere de dybe og lavvandede zoner og derefter løbe ud i recipienten. Det er på bunden af de dybe bassiner, kvælstoffjernelsen sker ved hjælp af denitrifikation.

Et minivådområde med filtermatrice består af ét dybt bassin, som er fyldt med træflis. Kvælstoffjernelsen sker ved hjælp af denitrifikation i hele bassinets vandsøjle, da bassinet er fyldt med flis. Drænvandet ledes således ind i den ene ende af bassinet og udledes til recipienten i den anden ende af bassinet.

Synergier og samspil med andre ordninger

Der skal sikres synergi mellem denne ordning og ordningen for vand- og klimaprojekter, så indsatserne ikke 'spærrer' for hinanden. Der kan endvidere indtænkes synergieffekter i forhold til andre behov og eventuelle støtteordninger, både inden for forvaltningsmyndighedens ansvarsområde og i regi af andre ministerier og styrelser.

Der kan i de fleste tilfælde ydes basisindkomststøtte (grundbetaling) til områder, som modtager støtte.

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary and area

Berettigede støttemodtagere

Private ansøgere, med arealer, der helt eller delvis er berettiget til basisindkomststøtte (grundbetaling), kan søge om støtte til et minivådområde. Foreninger kan også søge støtte til et minivådområde.

Prioritering

Ansøgninger prioriteres efter omkostningseffektivitet. Der kan fastsættes yderligere nationale prioriteringskriterier i bekendtgørelsen (eksempelvis geografisk placering).

Betingelser for støtteberettigelse

Ordningen er målrettet drænedarealer og kan ansøges i områder, som vurderes egnede til minivådområder. Til at afgøre dette kan der eksempelvis benyttes tilgængelige kortgrundlag og lokale undersøgelser af oplandskonsulenter. Anlæggelsen af minivådområder afhænger af lokale forhold og består hovedsageligt af udgravningen af selve minivådområdet. Minivådområdet skal placeres i drænopland med indsatsbehov for kvælstof, jf. EU's vandrammedirektiv.

Tilsagnshaver er forpligtiget til at gennemføre projektet i overensstemmelse med tilsagnet og opretholde minivådområdet i den fastsatte opretholdelsesperiode på ti år. Derudover kommer almindelig vedligehold.

Forud for hver ansøgningsrunde offentliggøres en bekendtgørelse, hvori de specifikke støttebetingelser og prioriteringskriterier fastsættes. Støttebetingelserne skal opfyldes for at opnå og opretholde tilsagn under ordningen.

Define eligible type of support (non-IACS) or commitments (IACS) and other obligations

Der kan gives støtte til etablering af åbne minivådområder og etablering minivådområder med filtermatrice.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

N/A

7 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Form of support

Grant

Financial instrument

Type of payment

reimbursement of eligible costs actually incurred by a beneficiary

unit costs

lump sums

flat-rate financing

Basis for the establishment

Minivådområdeprojekterne varierer meget både i forhold til størrelsen af minivådområdet, størrelsen af drænoplandet og de forskellige optioner, der kan til- eller fravælges (for eksempel arkæologisk undersøgelse og pumpe). Det enkelte minivådområdes omkostninger kan derfor variere fra andre projekter. Estimatet af enhedsbeløbet er således usikkert, da der er tale om gennemsnitsbeløb. De angivne enhedsbeløb er beregnet på baggrund af historiske projekter.

Range of support at beneficiary level

Der gives 100 pct. støtte til de nødvendige etableringsomkostninger. Støtten omfatter udgifter til jordarbejde, pumpe, konsulentudgifter, arkæologiske forundersøgelser og andre nødvendige udgifter, herunder gebyrer til myndigheder mv.

Der kan benyttes forskudsudbetaling på ordningen.

Foruden støtte til etablering kan ansøger kompenseres gennem en national ordning for blandt andet vedligehold af minivådområdet. Kompensationen udbetales som de minimis-støtte.

Der anvendes standardomkostninger til etablering af projektet, jf. kapitel 4.7.

Additional explanation

Ikke relevant.

8 Information regarding State aid assessment

The intervention falls outside the scope of Article 42 TFEU and is subject to state aid assessment:

Ja Nej Mixed

Type of state aid instrument to be used for clearance:

Notification GBER ABER de minimis

9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

What is not eligible for support?

Ikke-støtteberettigede investeringer og udgiftskategorier, der fremgår af artikel 73, stk. 3, jf. kapitel 4.7.

Does the investment contain irrigation?

Ja Nej

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

N/A

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %

N/A

10 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Redegørelse for, hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug, som fastsat i denne forordnings artikel 11 og i bilag II til denne forordning (grøn boks)

Der ydes kompensation for omkostningerne ved etablering af minivådområder.

11 Contribution rate(s) applicable to this intervention

Region	Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
DK - Danmark	91(3)(b)-Payments under Article 70, for payments under Article 72, for support for non-productive investments referred to in Article 73, for support for the European Innovation Partnership under Article 77(1), point(a), and for LEADER under Article 71(1), point(b)	80,00%	20,00%	80,00%

12 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Support	Contribution rate(s)	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	19.01 - Minivådområde projekter	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Gennemsnit		

Explanation and justification related to the value of the unit amount

19.01 - Minivådområde projekter

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
	19.01 - Minivådområde projekter	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			69.984,00	69.938,00	69.837,00	69.674,00	69.936,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)			155.000,00	155.000,00	155.000,00	155.000,00	155.000,00	
		O.21 (unit: Operations)			80,00	181,00	219,00	195,00	128,00	803,00
	TOTAL	O.21 (unit: Operations)			80,00	181,00	219,00	195,00	128,00	803,00
		Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)			5.598.720,00	12.658.778,00	15.294.303,00	13.586.430,00	8.951.808,00	56.090.039,00
		Annual indicative financial allocation (Union)			4.478.976,00	10.127.022,40	12.235.442,40	10.869.144,00	7.161.446,40	44.872.031,20

		Contribution in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
		Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set								

		out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

20 - Privat skovrejsning

Intervention Code (MS)	20
Interventionens betegnelse	Privat skovrejsning
Interventionstype	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation
Fælles outputindikator	O.21. Number of supported on-farm non-productive investment operations or units
Contributing to ringfencing requirement for/on	Generationsskifte: Nej Miljø: Ja ES rebate system: Ja LEADER: Nej

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til ikke-produktive investeringer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy
SO5 Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning naturressourcer som vand, jord og luft, herunder ved at mindske afhængigheden af kemiske stoffer
SO6 Bidrage til at bremse og vende tabet af biodiversitet, forbedre økosystemtjenester og bevare levesteder og landskaber

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
D2	Udvidelse af skovarealet for at modvirke klimaeffekten.	Høj relevans	Ja
E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
E3	Modvirke negative påvirkning af naturen og naturressourcerne.	Meget høj relevans	Ja
E5	Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.	Meget høj relevans	Ja
E6	Indsats mod jorderosion kan imødegå trusler som følge af klimaændringer.	Mellem relevans	Ja
F1	Landbruget skal i højere grad understøtte naturen som en økosystemtjeneste.	Meget høj relevans	Ja
F2	Fortsat indsats for at reducere udledningen af næringsstoffer til naturen.	Høj relevans	Ja
F3	Mere skov på det danske areal for at understøtte biodiversiteten.	Høj relevans	Ja
F6	Invasive arter presser den danske biodiversitet.	Mellem relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift

R.16 Share of farms benefitting from CAP investment support contributing to climate change mitigation and adaptation, and to the production of renewable energy or biomaterials

R.17 Areal, der modtager støtte til skovrejsning og genopretning af skovlandbrug, herunder opdelinger

R.26 Andel af bedrifter, der er omfattet af produktiv og ikkeproduktiv investeringsstøtte under den fælles landbrugspolitik i forbindelse med pleje af naturressourcerne

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Describe what are the specific objectives and content of the intervention including specific targeting, principles of selection, links with relevant legislation, complementarity with other interventions/sets of operations in both pillars and other relevant information.

Formålet med ordningen er at etablere nye skove, der bidrager til en bæredygtig udvikling, blandt andet gennem fremme af forstlige produkter og økosystemtjenester, f.eks. kulstofbinding og optag af kvælstof.

Ordningen medfører varige bindinger på anvendelsen af projektarealer og er rettet mod ejere af landbrugsjorder, hvor der ønskes etableret nye skove. Der kan som udgangspunkt ydes støtte til privat og kommunal skovrejsning på landbrugsjorder og på visse arealer, der tidligere har været anvendt til råstofindvinding af sand, grus og lignende. Der kan kun ydes støtte til arealer, hvor skovetablering kan ske inden for rammerne af den fysiske planlægning samt øvrig lovgivning og regler gældende for det åbne land. Ny skov pålægges fredskovspligt og vil dermed være omfattet af bestemmelserne i den nationale skovlov.

Der gives støtte til anlæg og pleje af skov samt kulturhegn til værn mod vildt. Herudover kan der tildeles forhøjet støtte til anlæg og pleje uden anvendelse af dybdegående jordbearbejdning. Yderligere støttebetingelser fastsættes i bekendtgørelse, blandt andet med hensyn til statsstøtteregler.

Synergier og samspil med andre ordninger

Utilplantede arealer i skovrejsningsprojekter kan inden for national lovgivning drives som ekstensivt landbrug (græsslåning, høslæt og afgræsning). Konkret kan det være basisindkomstøtte (grundbetaling) og/eller ordningen for pleje af græs- og naturarealer (N2000) eller eco-scheme for økologisk arealstøtte.

Hvis skovrejsning finder sted tæt på eksisterende skov med biodiversitetsformål, vil ordningen have en positiv synergieffekt ved en reduceret kvælstofdeposition.

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary and area

Berettigede støttemodtagere

Private og kommunale ejere af landbrugsarealer.

Prioritering

Projekterne prioriteres efter omkostningseffektivitet i forhold til miljøeffekt, f.eks. kvælstofeffekt, klimaeffekt, drikkevandsinteresser samt brugen af dybdepløjning. Private ejere kan tildeles fortrinsret til en andel af puljen. De nærmere bestemmelser for prioriteringen fastsættes i bekendtgørelsen. Der kan inddrages andre samfundsmæssige hensyn i prioriteringskriterierne.

Betingelser for støtteberettigelse

Ny skov skal anlægges på landbrugsjord. Der kan stilles krav til den nye skov med hensyn til blandt andet areal, udformning, træartsblandingen, skovbryn, forhold til have og bygninger og antal planter og anlægsmetoder.

I bekendtgørelsen kan fastsættes nærmere regler om, hvornår og hvordan ansøger gennemfører sit projekt. Ansøger skal have opnået de nødvendige tilladelser og udtalelser fra offentlige myndigheder. Projektarealer skal pålægges fredskovspligt af skovlovsmyndigheden.

Betingelserne ovenfor kan suppleres med andre betingelser for støtteberettigelse.

Define eligible type of support (non-IACS) or commitments (IACS) and other obligations

Der gives støtte til etablering af nye skove på landbrugsjorder.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

N/A

7 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Form of support

Grant

Financial instrument

Type of payment

reimbursement of eligible costs actually incurred by a beneficiary

unit costs

lump sums

flat-rate financing

Basis for the establishment

Ved enhedsbeløb forstås en gennemsnitspris pr. projekt. Gennemsnitsprisen er beregnet på baggrund af erfaringstal fra meddelte projekttilsagn.

Range of support at beneficiary level

Ansøger kompenseres op til 100 pct. for afholdte støtteberettigede udgifter på baggrund af en udbetalingsanmodning ifølge godkendt projektstøttetilsagn.

Der anvendes standardomkostninger, jf. kapitel 4.7. Beregninger af standardomkostninger verificeres af det uafhængige organ – Københavns Universitet, Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi.

Støtte udbetales efter følgende satser:

- Løvskov/løvskovbryn: 3.758 EUR/ha eller 4.295 euro/ha med forhøjet støtte uden dybdegående jordbearbejdning.
- Nåleskov: 2.148 EUR /ha eller 2685 EUR /ha med forhøjet støtte uden dybdegående jordbearbejdning.
- Hegn: 2,68 EUR /m.

Additional explanation

Ikke relevant.

8 Information regarding State aid assessment

The intervention falls outside the scope of Article 42 TFEU and is subject to state aid assessment:

Ja Nej Mixed

Explanation of support activities falling outside the scope of Art. 42 TFEU

Foranstaltninger til skovbrugssektoren er ikke omfattet af Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 42, og er derfor omfattet af statsstøttereglerne (TEUF artikel 107-109).

SA sagsnummer: SA.42465 (2015/XA) - der er afsendt opdatering via SANI2 maj 2021.

Type of state aid instrument to be used for clearance:

Notification GBER ABER de minimis

9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

What is not eligible for support?

Ikke-støtteberettigede investeringer og udgiftskategorier, jf. artikel 73, stk. 3, og kapitel 4.7.

Does the investment contain irrigation?

Ja Nej

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

N/A

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %

N/A

10 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Redegørelse for, hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug, som fastsat i denne forordnings artikel 11 og i bilag II til denne forordning (grøn boks)

Der ydes kompensation for omkostningerne til at etablere ny skov på landbrugsjorder og arealer med råstofudvindning, der bidrager til en bæredygtig udvikling med pålagt fredskovspligt.

11 Contribution rate(s) applicable to this intervention

Region	Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
DK - Danmark	91(3)(b)-Payments under Article 70, for payments under Article 72, for support for non-productive investments referred to in Article 73, for support for the European Innovation Partnership under Article 77(1), point(a), and for LEADER under Article 71(1), point(b)	80,00%	20,00%	80,00%

12 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Support	Contribution rate(s)	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	20.01 - Privat skovrejsning, projekter	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Gennemsnit		

Explanation and justification related to the value of the unit amount

20.01 - Privat skovrejsning, projekter

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
	20.01 - Privat skovrejsning, projekter	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			23.493,00	23.481,00	23.512,00	23.488,00	23.527,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)			201.000,00	201.000,00	201.000,00	201.000,00	201.000,00	
		O.21 (unit: Operations)			195,00	377,00	450,00	407,00	221,00	1.650,00
	TOTAL	O.21 (unit: Operations)			195,00	377,00	450,00	407,00	221,00	1.650,00
		Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)			4.581.135,00	8.852.337,00	10.580.400,00	9.559.616,00	5.199.370,00	38.772.858,00
		Annual indicative financial allocation (Union			3.664.908,00	7.081.869,60	8.464.320,00	7.647.692,80	4.159.496,00	31.018.286,40

		Contribution in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
		Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out								

		in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

21 - Rydning og forberedelse til afgræsning (N2000)

Intervention Code (MS)	21
Interventionens betegnelse	Rydning og forberedelse til afgræsning (N2000)
Interventionstype	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation
Fælles outputindikator	O.21. Number of supported on-farm non-productive investment operations or units
Contributing to ringfencing requirement for/on	Generationsskifte: Nej Miljø: Ja ES rebate system: Ja LEADER: Nej

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til ikke-produktive investeringer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO5 Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning naturressourcer som vand, jord og luft, herunder ved at mindske afhængigheden af kemiske stoffer
SO6 Bidrage til at bremse og vende tabet af biodiversitet, forbedre økosystemtjenester og bevare levesteder og landskaber

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
E4	Indsats for aktiv naturpleje.	Meget høj relevans	Ja
E5	Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.	Meget høj relevans	Ja
F1	Landbruget skal i højere grad understøtte naturen som en økosystemtjeneste.	Meget høj relevans	Ja
F6	Invasive arter presser den danske biodiversitet.	Mellem relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.32 Andel af bedrifter, der er omfattet af støtte gennem investeringer under den fælles landbrugspolitik, som bidrager til biodiversiteten

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Describe what are the specific objectives and content of the intervention including specific targeting, principles of selection, links with relevant legislation, complementarity with other interventions/sets of operations in both pillars and other relevant information.

Med ordningen ydes støtte til ikke-produktive investeringer i rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning. Ordningen er målrettet arealer i særlige udpegede Natura 2000-områder, på overdrev, i nationalparker og eventuelt andre relevante arealer. Støtte muliggør beskyttelse og forbedring af naturforholdene og arter ved, at der skabes flere lysåbne og ekstensivt drevne arealer efter etablering af

projektet. Miljøeffekternes potentiale kommer i vedligeholdelsen af de omfattede arealer ved eksempelvis afgræsning.

Afgræsning er mange steder en forudsætning for at skabe en rig og lysåben natur. Med denne ordning kan de arealer, som er tilgroede eller mangler hegn og andre nødvendige faciliteter, klargøres til afgræsning. Der er også mulighed for at binde små arealer sammen til større enheder, så der skabes et bedre udgangspunkt for den efterfølgende drift.

Der kan gives støtte til rydning af tilgroede arealer og/eller forberedelse til afgræsning med eksempelvis hegning i Natura 2000-områder samt arealer i nationalparker og overdrev udenfor Natura-2000 og eventuelt andre relevante arealer, for eksempel vådområde- og lavbundsprojektarealer. Det vil blandt andet kunne nås via følgende aktioner:

- Rydning af tilgroede arealer.
- Forberedelse til afgræsning.

Synergier og samspil med andre ordninger

Der skal sikres sammenhæng med ordningen pleje af græs- og naturarealer (N2000) således, at de arealer som ryddes og indhegnes under denne ordning kan opnå støtte til plejen efterfølgende, hvis dette ønskes af tilsagnshaver.

Under basisindkomststøtten (grundbetaling) ydes støtte til landbrugere, der dyrker deres arealer landbrugsmæssigt med udførelse af landbrugsaktiviteter – dette gælder også for landbrugsarealer, der for eksempel anvendes til afgræsning eller slæt af græs og permanent græs inden for Natura 2000-områder. For arealer, der ikke anvendes til produktion, skal disse arealer opretholdes i landbrugsmæssig stand ved fjernelse af opvækst af træer og buske, således at produktionsgrundlaget er opretholdt. Der er mulighed for at tillade småbiotoper bestående af opvækst af træer og buske, vildt- og bivenlige tiltag og våde områder, så længe disse er begrænset til ikke væsentligt at hæmme landbrugsdriften på arealet som helhed.

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary and area

Berettigede støttemodtagere

Berettigede støttemodtagere omfatter private og offentlige lodsejere samt forpagtere af udpegede arealer.

Prioritering

Ansøgningerne prioriteres på baggrund af udmøntningen i bekendtgørelsen med eksempelvis fokus på at opnå den bedst mulige miljøeffekt og ved at bidrage til beskyttelse af biodiversiteten.

Betingelser for støtteberettigelse

Ordnningen kan ansøges på særlige udpegede Natura 2000-områder, på overdrev, i nationalparker og eventuelt andre relevante arealer. De udpegede arealer bliver fastlagt i bekendtgørelsen.

For rydningsprojekter kan der søges om støtte til rydning af tilgroede arealer, så de fremstår ryddede i forhold til tilsagnet. For forberedelse til afgræsning kan der søges om støtte til opsætning af hegn, vandforsyning, elforsyning og fangfold i henhold til tilsagnet.

Tilsagnshaver er forpligtet til at gennemføre projektet i overensstemmelse med tilsagnet og opretholde arealets tilstand uden væsentlige ændringer, jf. Lov om Drift af Landbrugsjorder.

Forud for hver ansøgningsrunde offentliggøres en bekendtgørelse, hvori de specifikke støttebetingelser og prioriteringskriterier fastsættes. Støttebetingelserne skal opfyldes for at opnå og opretholde tilsagn under ordningen.

Define eligible type of support (non-IACS) or commitments (IACS) and other obligations

Der gives støtte til ikke-produktive investeringer med henblik på rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

N/A

7 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Form of support

Grant

Financial instrument

Type of payment

reimbursement of eligible costs actually incurred by a beneficiary

unit costs

lump sums

flat-rate financing

Basis for the establishment

Enhedsbeløb (gennemsnitlige udbetalinger) er beregnet på baggrund af tilsagn givet fra 2015-2019 i gennemsnit for både hegnings- og rydningsprojekter:

Gennemsnit på tværs af begge typer og alle sager – ca. 60.000 kr. (8.054 EUR).

Range of support at beneficiary level

Støttesatsen er op til 100 pct. for ikke-produktive investeringer jf. artikel 73, stk. 4(c).

Standardomkostninger forventes anvendt som hovedreglen på ordningen.

For hegningsprojekterne for private ansøgere kan der beregnes standardomkostninger, jf. kapitel 4.7. For offentlige ansøgere betinges hegningsprojekterne af, at det er verificeret, at omkostningerne er rimelige i henhold til proceduren for to tilbud eller referenceomkostninger.

For rydningsprojekter for hvilke, der ikke er fastsat standardomkostninger endnu, er der to mulige metoder til vurdering af rimelige priser. Støtten kan enten gives betinget af referenceomkostninger, hvor forvaltningsmyndigheden på forhånd har fastsat en rimelig pris, som blev anvendt ved beregning af støttegrundlaget, mens udbetaling af støtten er baseret på de faktiske omkostninger. Alternativt kan støtten verificeres i henhold til, om omkostningerne vurderes rimelige ved at indhente to tilbud.

Additional explanation

Ikke relevant.

8 Information regarding State aid assessment

The intervention falls outside the scope of Article 42 TFEU and is subject to state aid assessment:

Ja Nej Mixed

Type of state aid instrument to be used for clearance:

Notification GBER ABER de minimis

9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

What is not eligible for support?

Ikke-støtteberettigede investeringer og udgiftskategorier, jf. artikel 73, stk. 3, og kapitel 4.7.

Does the investment contain irrigation?

Ja Nej

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

N/A

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %

N/A

10 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Redegørelse for, hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug, som fastsat i denne forordnings artikel 11 og i bilag II til denne forordning (grøn boks)

Der ydes kompensation for omkostningerne forbundet med ikke-produktionsfremmende investeringer i rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning på særligt udpegede områder, uden krav om efterfølgende produktion.

11 Contribution rate(s) applicable to this intervention

Region	Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
DK - Danmark	91(3)(b)-Payments under Article 70, for payments under Article 72, for support for non-productive investments referred to in Article 73, for support for the European Innovation Partnership under Article 77(1), point(a), and for LEADER under Article 71(1), point(b)	80,00%	20,00%	80,00%

12 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Support	Contribution rate(s)	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	21.01 - N2000 rydning/hegning projekter	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Gennemsnit		

Explanation and justification related to the value of the unit amount

21.01 - N2000 rydning/hegning projekter

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
	21.01 - N2000 rydning/hegning projekter	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			8.054,00	8.054,00	8.054,00	8.054,00	8.054,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
		O.21 (unit: Operations)			92,00	222,00	334,00	378,00	340,00	1.366,00
	TOTAL	O.21 (unit: Operations)			92,00	222,00	334,00	378,00	340,00	1.366,00
		Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)			742.600,00	1.787.670,00	2.691.610,00	3.041.850,00	2.742.270,00	11.006.000,00
		Annual indicative financial allocation (Union			594.000,00	1.430.136,00	2.153.288,00	2.433.480,00	2.193.816,00	8.804.720,00

		Contribution in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
		Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out								

		in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

22 - Miljø- og klimateknologi

Intervention Code (MS)	22
Interventionens betegnelse	Miljø- og klimateknologi
Interventionstype	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation
Fælles outputindikator	O.20. Number of supported on-farm productive investment operations or units
Contributing to ringfencing requirement for/on	Generationsskifte: Nej Miljø: Ja ES rebate system: Ja LEADER: Nej

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorielt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til produktive investeringer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy
SO5 Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning naturressourcer som vand, jord og luft, herunder ved at mindske afhængigheden af kemiske stoffer
SO6 Bidrage til at bremse og vende tabet af biodiversitet, forbedre økosystemtjenester og bevare levesteder og landskaber
SO9 Forbedre den måde, hvorpå landbruger i EU reagerer på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder til sikre og sunde fødevarer af høj kvalitet, der er produceret på bæredygtig vis, reduktion af madspild samt forbedring af dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobiel resistens

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A4	Øget investeringsniveau for at realisere mulighederne for bæredygtig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
A7	Reduktion af arbejdskraftbehovet gennem brugen af nye teknologiske muligheder.	Mellem relevans	Ja
A8	Reducere afhængigheden af direkte støtte, mindske de økonomiske konsekvenser af rentestigning mv.	Mellem relevans	Ja
D1	Fremme klimavenlig landbrugsproduktion.	Meget høj relevans	Ja
D3	Øge incitamentet til klimarelaterede investeringer.	Meget høj relevans	Ja
E1	Fremme miljøvenlig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja

E2	Sikring af grundvandet og overfladevand.	Meget høj relevans	Ja
F2	Fortsat indsats for at reducere udledningen af næringsstoffer til naturen.	Høj relevans	Ja
I2	Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift

R.16 Share of farms benefitting from CAP investment support contributing to climate change mitigation and adaptation, and to the production of renewable energy or biomaterials

R.26 Andel af bedrifter, der er omfattet af produktiv og ikkeproduktiv investeringsstøtte under den fælles landbrugspolitik i forbindelse med pleje af naturressourcerne

R.39 Antal virksomheder i landdistrikterne, herunder inden for bioøkonomi, der er etableret med støtte under den fælles landbrugspolitik

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Describe what are the specific objectives and content of the intervention including specific targeting, principles of selection, links with relevant legislation, complementarity with other interventions/sets of operations in both pillars and other relevant information.

Hovedformålet med denne ordning er at bidrage til den grønne omstilling af landbruget og muliggøre en fleksibel ramme for opnåelse af de forskellige politiske målsætninger om at reducere miljø- og klimapåvirkningen fra jordbrugsproduktionen gennem støtte til investeringer i nye teknologier.

Sekundære formål med interventionen vil være en økonomisk værdiskabelse i landbrugserhvervet og øget dyrevelfærd.

Der kan gives tilskud til fysiske investeringer, der understøtter et eller flere af interventionens formål. Det omfatter blandt andet (listen er ikke udtømmende, og vil ændres i takt med, at der forskes i nye muligheder):

- Investeringer i teknologier til reduktion af pesticidforbrug, herunder blandt andet sprøjteteknologi og GPS-udstyr til præcisionssprøjtning eller robotteknologi til mekanisk ukrudtsbekæmpelse.
- Investeringer i teknologier til reduktion af næringsstofforbruget, herunder blandt andet gødningsteknologier til styring af gødning og opsamling af vand/gødning i produktion i væksthuse.
- Investeringer i teknologier til reduktion af energiforbruget, herunder klimateknologier til optimal klimastyring i væksthuse, LED-belysning eller energi-effektiv opvarmningsteknologi.
- Investeringer i produktion og forarbejdning af plantebaserede fødevarer.
- Investeringer der understøtter udvikling i vertikalt landbrug.
- Investeringer i teknologier til reduktion af udledningen af klimagasser, herunder blandt andet investeringer til fremme af biomasseproduktion, høst, indsamling, lagring, forarbejdning og transport.
- Investeringer i teknologier til at forøge dyrevelfærden, herunder blandt andet løsdrift i farestalde, overvågningssystemer og adfærdssensorer.

Synergier og samspil med andre ordninger

Der kan være synergier til ordningen for etablering af anlæg til grøn bioraffinering og eco-scheme for planter, da der blandt andet kan ydes støtte til investeringer til fremme af biomasseproduktion, høst, indsamling, lagring, forarbejdning og transport.

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary and area

Berettigede støttemodtagere

Målgruppen er landbrugere og gartnere, som ejer eller forpagter en primær jordbrugsbedrift, der har et estimeret årligt arbejdskraftbehov på mindst 830 timer. Arbejdskraftbehov skal være knyttet til primærproduktionen. Derved understøtter ordningen både deltids- og fuldtidsbedrifterne. Ordningen er begrænset til private bedrifter og virksomheder. Offentlige landbrugsbedrifter, såsom f.eks. fængsler, kommuner og Naturstyrelsen, er ikke tilskudsberettigede. Forvaltningsmyndigheden fastsætter dette endeligt i den nationale udmøntning af bekendtgørelsen.

Prioritering

Prioriteringsmodellen udmøntes i bekendtgørelsen for ordningen.

Betingelser for støtteberettigelse

Tilskud kan ydes til jordbrugere, som ejer eller forpagter jordbrugsbedrifter, samt efterfølgende forarbejdningsindustrier. Tilskud kan ydes til investeringer vedrørende primære jordbrugsprodukter, som er omfattet af bilag 1 til traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Målgrupperne er husdyrbrug, planteavlere og gartnerier, samt aftagere af deres produkter til forarbejdning – afhængig af de specifikke teknologier der udbydes i de enkelte ansøgningsrunder.

Forud for hver ansøgningsrunde offentliggøres en bekendtgørelse, hvori de specifikke tilskudsbetingelser fastsættes. Tilskudsbetingelserne skal opfyldes for at opnå og opretholde tilsagn under ordningen. Før hver ansøgningsrunde udmeldes desuden et sæt tematiske indsatsområder inden for hvilke, der kan ansøges om projekttilskud.

Når forvaltningsmyndigheden åbner en ansøgningsrunde, er det med lukkede kategorier inden for diverse former for miljø- og klimateknologier. De udvælges i samarbejde med blandt andet Aarhus Universitet eller tilsvarende eksperter/universiteter. De teknologier, ansøger vælger i sin ansøgning, vil have en summeret effekt pr. ansøgning. Der kan dog være krav fastlagt i den enkelte bedrifts miljøgodkendelser, der kan betyde, at en given teknologi i særlige situationer ikke er støtteberettiget.

Der kan ikke gives støtte til de ikke-støtteberettigede investeringer og udgiftskategorier, der fremgår af artikel 73, stk. 3, i CAP-plan forordningen.

Define eligible type of support (non-IACS) or commitments (IACS) and other obligations

Der kan gives tilskud til fysiske investeringer, herunder blandt andet:

- Investeringer i teknologier til reduktion af pesticidforbrug, herunder blandt andet sprøjteteknologi og GPS-udstyr til præcisionssprøjtning eller robotteknologi til mekanisk ukrudtsbekæmpelse.
- Investeringer i teknologier til reduktion af næringsstofforbruget, herunder blandt andet gødningsteknologier til styring af gødning og opsamling af vand/gødning i produktion i væksthuse.
- Investeringer i teknologier til reduktion af energiforbruget, herunder klimateknologier til optimal klimastyring i væksthuse, LED-belysning eller energi-effektiv opvarmningsteknologi.
- Investeringer i produktion og forarbejdning af plantebaserede fødevarer.
- Investeringer der understøtter udvikling i vertikalt landbrug.
- Investeringer i teknologier til reduktion af udledningen af klimagasser, herunder blandt andet investeringer til fremme af biomasseproduktion, høst, indsamling, lagring, forarbejdning og transport.
- Investeringer i teknologier til at forøge dyrevelfærden, herunder blandt andet løsdrift i farestalde, overvågningssystemer og adfærdssensorer.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

N/A

7 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Form of support

Grant

Financial instrument

Type of payment

reimbursement of eligible costs actually incurred by a beneficiary

unit costs

lump sums

flat-rate financing

Basis for the establishment

Enhedsbeløb (gennemsnitlige udbetaling) for miljø- og klimateknologi er anslået beregnet på baggrund af ansøgningsrunderne i 2017-2019 for den tidligere intervention - Miljøteknologi:

215.000 kr. udbetalt pr. projekt (28.859 EUR).

Range of support at beneficiary level

Støttesatsen defineres ud fra artikel 73, stk. 4, i CAP-plan forordningen:

Rimelige priser vil enten blive beregnet på baggrund af to tilbud eller standardomkostninger, jf. kapitel 4.7, hvilket vil blive fastlagt i bekendtgørelsen for ordningen.

To tilbud vil have sit ophæng i artikel 83, stk. 1(a) i CAP-plan forordningen, som muliggør støtte i form af refusion af støtteberettigede omkostninger, der er afholdt af ansøger. Dvs. både med indsendelse af to tilbud til at fastslå rimeligheden af prisen og efterfølgende fakturaer til at fastslå den endelige refusion af omkostninger.

Standardomkostninger vil blive etableret af forvaltningsmyndigheden på baggrund af støtteberettigede elementer i projektet, når der forefindes historiske data fra tidligere ansøgningsrunder, via markedsundersøgelser eller ved anvendelse af eksperter.

Additional explanation

Ikke relevant.

8 Information regarding State aid assessment

The intervention falls outside the scope of Article 42 TFEU and is subject to state aid assessment:

Ja Nej Mixed

Type of state aid instrument to be used for clearance:

Notification GBER ABER de minimis

9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

What is not eligible for support?

Ikke-støtteberettigede investeringer og udgiftskategorier, jf. artikel 73, stk. 3, og kapitel 4.7.

Does the investment contain irrigation?

Ja Nej

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

N/A

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %

N/A

10 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Redegørelse for, hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug, som fastsat i denne forordnings artikel 11 og i bilag II til denne forordning (grøn boks)

Der ydes kompensation for dele af de fysiske investeringer i fastlagte kategorier af miljø- og klimateknologier vedrørende primære jordbrugsprodukter med henblik på at reducere miljø- og klimapåvirkningen ved jordbrugsproduktionen samt økonomisk værdiskabelse i landbrugserhvervet og øget dyrevelfærd.

11 Contribution rate(s) applicable to this intervention

Region	Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
DK - Danmark	91(3)(c)-Operations receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103	100,00%	20,00%	100,00%

12 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Support	Contribution rate(s)	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	22.01 - Miljø- og klimateknologi	Tilskud	91(3)(c)-DK-100,00%	Gennemsnit		

Explanation and justification related to the value of the unit amount

22.01 - Miljø- og klimateknologi

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
	22.01 - Miljø- og klimateknologi	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				28.919,00	28.872,00	28.934,00	28.879,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)				128.860,00	128.860,00	128.860,00	128.860,00	
		O.20 (unit: Livestock units)				33,00	141,00	167,00	126,00	467,00
	TOTAL	O.20 (unit: Livestock units)				33,00	141,00	167,00	126,00	467,00
		Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)				954.327,00	4.070.952,00	4.831.978,00	3.638.754,00	13.496.011,00
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)				954.327,00	4.070.952,00	4.831.978,00	3.638.754,00	13.496.011,00
		Out of which for financial								

		instrument (Total public Expenditure in EUR)							
		Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)							
		Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)							
		Out of which carry-over (Union contribution in EUR)							
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)							
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)							

23 - Etablering af anlæg til grøn bioraffinering

Intervention Code (MS)	23
Interventionens betegnelse	Etablering af anlæg til grøn bioraffinering
Interventionstype	INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation
Fælles outputindikator	O.24. Number of supported off-farm productive investment operations or units
Contributing to ringfencing requirement for/on	Generationsskifte: Nej Miljø: Ja ES rebate system: Ja LEADER: Nej

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorielt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen kan der gives støtte til produktive investeringer i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK	
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift	
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union	
SO3 Forbedre landbrugernes position i værdikæden	
SO4 Contribute to climate change mitigation and adaptation, including by reducing greenhouse gas emission and enhancing carbon sequestration, as well as promote sustainable energy	
SO5 Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning naturressourcer som vand, jord og luft, herunder ved at mindske afhængigheden af kemiske stoffer	
SO7 Tiltrække og fastholde unge landbrugere og andre nye landbrugere og fremme bæredygtig virksomhedsudvikling i landdistrikterne	
SO8 Promote employment, growth, gender equality, including the participation of women in farming, social inclusion and local development in rural areas, including the circular bio-economy and sustainable forestry	
SO9 Forbedre den måde, hvorpå landbruger i EU reagerer på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder til sikre og sunde fødevarer af høj kvalitet, der er produceret på bæredygtig vis, reduktion af madspild samt forbedring af dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobiel resistens	

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A4	Øget investeringsniveau for at realisere mulighederne for bæredygtig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
C1	Understøtte alternative afsætningskanaler og afsætningssamarbejde.	Mellem relevans	Ja
D1	Fremme klimavenlig landbrugsproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E1	Fremme miljøvenlig fødevarerproduktion.	Meget høj relevans	Ja
E3	Modvirke negative påvirkning af naturen og naturressourcerne.	Meget høj relevans	Ja
E5	Mindske presset på naturressourcerne fra det store landbrugsareal.	Meget høj relevans	Ja

G4	Fortsætte udviklingspotentialer i landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja
G6	Iværksættere og innovative virksomheder understøtter udviklingen af landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja
H3	Beskæftigelse og vækst i landdistrikterne.	Høj relevans	Ja
H5	Lokal udvikling i landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja
I2	Fremme en øget produktion af bæredygtige og klimavenlige fødevarer.	Meget høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.27 Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas
R.37 New jobs supported in CAP projects
R.39 Antal virksomheder i landdistrikterne, herunder inden for bioøkonomi, der er etableret med støtte under den fælles landbrugspolitik

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Describe what are the specific objectives and content of the intervention including specific targeting, principles of selection, links with relevant legislation, complementarity with other interventions/sets of operations in both pillars and other relevant information.

Hovedformålet med denne ordning er at bidrage til den grønne omstilling af landbruget. Dette gøres ved at støtte opsætningen af bioraffineringsanlæg rundt omkring i landet, hvorfra der kan udvindes proteiner fra planter, såsom græs.

Ordnningen skal bidrage til de politiske ønsker om blandt andet at reducere importen af proteiner fra udlandet (primært soja) og sikre en dansk proteinproduktion udvundet fra regionale råvarer, såsom græs. Derved arbejdes der i retning af en reduceret miljø- og klimapåvirkning globalt fra den primære jordbrugsproduktion gennem støtte til bioraffinering, både for konventionelle og økologiske producenter, idet hele det danske landbrug skal levere på klimadagsordenen.

Et sekundært formål med ordningen vil være en økonomisk værdiskabelse i dansk landbrug og en understøttelse af teknologiudviklingen i landbruget og dets følgeerhverv med udbygning af mulighederne for at udvinde proteiner.

Ordnningen er en tilsagnsordning, hvor der skal gennemføres en ansøgningsrunde til etablering af projektet, såfremt der er gennemført en forudgående projektrapport, der kan understøtte, at der er potentiale i at gennemføre selve investeringen i teknologien. Projektrapporten kan gennemføres via landdistriktsprogrammet 2014-2022. Projektrapporten danner dermed grundlag for den efterfølgende etablering af projektet.

Der vil være mulighed for flere forskellige modeller for etablering og drift af anlæg. Det kan eksempelvis være, at den samme virksomhed står for dyrkning og høst af råvaren, raffinering og salg af det forarbejdede produkt. Det kan være en sammenslutning af virksomheder fra hvert led i værdikæden.

Der kan gives støtte til fysiske investeringer, der understøtter et eller flere af ordningens formål. Det omfatter blandt andet investeringer i teknologier til bioraffinering, der kan udvinde proteiner. Teknologierne kan både anlægges på og udenfor jordbrugsbedrifterne.

Synergier og samspil med andre ordninger

Der er vurderet synergi begrænset til eco-schemes ordningerne. Synergien vil opstå, såfremt bioraffineringsanlægget kan aftage afslået græs fra ovenstående støttede arealer, selvom udbyttet af græsproteiner fra de pågældende ordninger ikke er højt.

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary and area

Berettigede støttemodtagere

Berettigede støttemodtagere omfatter CVR-registrerede virksomheder såsom landbrugere, fodervirksomheder, biogasselskaber, offentlige landbrugsvirksomheder og sammenslutninger af disse. Forvaltningsmyndigheden fastsætter dette endeligt i den nationale udmøntning af bekendtgørelsen.

Prioritering

Prioriteringsmodellen udmøntes i bekendtgørelsen for ordningen.

Betingelser for støtteberettigelse

Forud for hver ansøgningsrunde offentliggøres en bekendtgørelse, hvori de specifikke støttebetingelser fastsættes. Støttebetingelserne skal opfyldes for at opnå og opretholde tilsagn under ordningen.

For at opnå tilsagn til etablering af et bioraffineringsanlæg under ordningen skal der enten være ansøgt om og gennemført et tilsagn om projektmodning under landdistriktsprogrammet 2014-2022 eller en tilsvarende gennemført projektmodning for egen regning. Denne projektmodning skal understøtte planlægning og organisering af etablering af anlæg til bioraffinering.

Define eligible type of support (non-IACS) or commitments (IACS) and other obligations

Der gives støtte til opsætningen af bioraffineringsanlæg, hvorfra der kan udvindes proteiner fra planter, såsom græs.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

N/A

7 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Form of support

Grant

Financial instrument

Type of payment

reimbursement of eligible costs actually incurred by a beneficiary

unit costs

lump sums

flat-rate financing

Basis for the establishment

Et gennemført etableringsprojekt anslås at koste ca. 20 mio. kr. i gennemsnit. Med en støttesats på 65 pct. betyder det, at der vil blive udbetalt ca. 13 mio. kr. pr. projekt (ca. 1,7 mio. EUR).

Range of support at beneficiary level

Støttesatsen for etablering af bioraffineringsanlæg er 65 pct. af de støtteberettigede udgifter.

Additional explanation

Ikke relevant.

8 Information regarding State aid assessment

The intervention falls outside the scope of Article 42 TFEU and is subject to state aid assessment:

Ja Nej Mixed

Explanation of support activities falling outside the scope of Art. 42 TFEU

Det er uklart, hvorvidt ordningen er omfattet af artikel 42. Dette ville være tilfældet under den nuværende artikel 17 i forordning 1305/2013. Støtten gives dog til virksomheder, der forarbejder landbrugsprodukter og hvor outputtet formentligt ikke er et landbrugsprodukt. Foreneligheden med artikel 42 søges derfor klarlagt efter dialog med DG-COMP.

Type of state aid instrument to be used for clearance:

Notification GBER ABER de minimis

State Aid case number

N/A

9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

What is not eligible for support?

Ikke-støtteberettigede investeringer og udgiftskategorier, jf. artikel 73, stk. 3, og kapitel 4.7.

Does the investment contain irrigation?

Ja Nej

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

N/A

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %

N/A

10 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 11 i bilag 2 WTO

Redegørelse for, hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug, som fastsat i denne forordnings artikel 11 og i bilag II til denne forordning (grøn boks)

Der ydes kompensation for dele af investeringerne i teknologier til etablering af bioraffinering, der kan udvinde proteiner uden krav om efterfølgende produktion.

11 Contribution rate(s) applicable to this intervention

Region	Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
DK - Danmark	91(3)(c)-Operations receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103	100,00%	20,00%	100,00%

12 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Support	Contribution rate(s)	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	23.01 - Grøn bioraffinering, projekter	Tilskud	91(3)(c)-DK-100,00%	Gennemsnit		

Explanation and justification related to the value of the unit amount

23.01 - Grøn bioraffinering, projekter

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
	23.01 - Grøn bioraffinering, projekter	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			835.030,00	1.527.590,00	1.716.408,00	1.635.073,00	1.479.870,00	
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)			3.055.000,00	3.055.000,00	3.055.000,00	3.055.000,00	3.055.000,00	
		O.24 (unit: Operations)			1,00	3,00	5,00	4,00	1,00	14,00
	TOTAL	O.24 (unit: Operations)								
		Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)			835.030,00	4.582.770,00	8.582.040,00	6.540.290,00	1.479.870,00	22.020.000,00
		Annual indicative financial allocation (Union)			835.030,00	4.582.770,00	8.582.040,00	6.540.290,00	1.479.870,00	22.020.000,00

		Contribution in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
		Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out								

		in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

INSTAL(75) - Setting up of young farmers and new farmers and rural business start-up

24 - Etableringsstøtte til unge landbrugere

Intervention Code (MS)	24
Interventionens betegnelse	Etableringsstøtte til unge landbrugere
Interventionstype	INSTAL(75) - Setting up of young farmers and new farmers and rural business start-up
Fælles outputindikator	O.25. Number of young farmers receiving setting-up support
Contributing to ringfencing requirement for/on	Generationsskifte: Ja Miljø: Nej ES rebate system: LEADER: Nej

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorialt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen kan gives støtte til etablering af unge landbrugere i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO1 Support viable farm income and resilience of the agricultural sector across the Union in order to enhance long-term food security and agricultural diversity as well as to ensure the economic sustainability of agricultural production in the Union
SO7 Tiltrække og fastholde unge landbrugere og andre nye landbrugere og fremme bæredygtig virksomhedsudvikling i landdistrikterne

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
A3	Fremme generationsskifte for at realisere muligheder på fødevarerområdet.	Mellem relevans	Ja
G1	Bedre muligheder og forudsætninger for unge landbrugere for at etablere sig.	Mellem relevans	Ja
G3	Øge unge landbrugeres økonomiske konkurrencedygtighed.	Mellem relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse
Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift
R.36 Antal unge landbrugere, der drager fordel af etablering med støtte fra den fælles landbrugspolitik, herunder en kønsfordeling
R.37 New jobs supported in CAP projects

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Describe what are the specific objectives and content of the intervention including specific targeting, principles of selection, links with relevant legislation, complementarity with other interventions/sets of operations in both pillars and other relevant information.

Hovedformålet med ordningen er at styrke de unge landbrugere og unge gartners mulighed for en succesfuld etablering og fastholdelse, blandt andet ved at styrke den egentlige egenkapital for den unge landbruger eller gartner. Støtten kan dermed bruges til at polstre økonomien med en forhøjet egenkapital på tværs af driftsgrenene i erhvervet.

Der kan gives støtte til etablering af landbrugs- eller gartnerivirksomhed på hel- eller deltidsniveau i form af engangsudbetaling.

Synergier og samspil med andre ordninger

Ordningen har ikke synergi eller samspil med andre ordninger.

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary and area

Berettigede støttemodtagere

Målgruppen er landbrugere og gartnere, der ikke er over 40 år på ansøgningstidspunktet, som ønsker at etablere sig med egen bedrift og som opfylder kravene for en forretningsplan, hvor støttebetingelserne fastlægges endeligt i bekendtgørelsen. For at støtte fastholdelsen af unge landbrugere og gartnere i erhvervet kan etableringer, der er tinglyst i op til fire år forud for ansøgningstidspunktet være støtteberettiget, såfremt alle tilsagnskriterier desuden er overholdt.

Prioritering

Prioriteringsmodellen udmøntes i bekendtgørelsen for ordningen under hensyntagen til målsætningerne i artikel 6.

Betingelser for støtteberettigelse

Forud for hver ansøgningsrunde offentliggøres en bekendtgørelse, hvori de specifikke støttebetingelser fastsættes. Støttebetingelserne skal opfyldes for at opnå og opretholde tilsagn under ordningen.

Støttebetingelserne vil foruden definitionerne i artikel 4 omhandle blandt andet krav om relevant uddannelse, et arbejdskraftbehov, der svarer til enten en deltids- eller heltidsbedrift, købsaftale på tilsagnstidspunktet og et betydeligt ejerskab af bedriften.

Define eligible type of support (non-IACS) or commitments (IACS) and other obligations

Der gives støtte til at unge landbrugere kan etablere sig med egen bedrift, såfremt de opfylder definitionen af ung landbruger og ordningens støttebetingelser i øvrigt. Der gives ligeledes støtte til etablering af gartnerivirksomhed. Der gives støtte til etablering af både hel- og deltidsbedrifter.

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

N/A

7 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Form of support

Grant

Financial instrument

Type of payment

reimbursement of eligible costs actually incurred by a beneficiary

unit costs

lump sums

flat-rate financing

Basis for the establishment

Beløbssatsernes størrelse er begrundet i CAP-plan forordningen. For deltidsbedrifter er satsen reduceret, jf. nedenfor.

Range of support at beneficiary level

Støttesatsen er et fast beløb (lump sum) og defineres i to beløbsstørrelser for henholdsvis deltids- og heltidsbedrifter på baggrund af forordningens maksimale støttebeløb på 100.000 EUR jf. artikel 75, stk. 4.

Støtten udbetales som et engangsbeløb. Metoden er begrænset til private ansøgere.

Støttebeløbet er beregnet for henholdsvis hel- og deltidsbedrifter:

- Bedrifter der har et årligt arbejdskraftbehov på mindst 1.665 timer vil få et tilsagn på ca. 745.000 kr. (100.000 EUR).
- Bedrifter der har et årligt arbejdskraftbehov på mindst 830 og op til 1.665 timer vil få et tilsagn på ca. 372.500 kr. (50.000 EUR).

Støttesatsen er fastlagt af forvaltningsmyndigheden i henhold til forordningens maksimale støttesats og den enkelte ansøgers beregnede arbejdskraftsbehov, jf. også kapitel 4.7.

Additional explanation

Ikke relevant.

8 Information regarding State aid assessment

The intervention falls outside the scope of Article 42 TFEU and is subject to state aid assessment:

Ja Nej Mixed

Type of state aid instrument to be used for clearance:

Notification GBER ABER de minimis

9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

N/A

10 WTO compliance

Ravgul boks

Redegørelse for, hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug, som fastsat i denne forordnings artikel 11 og i bilag II til denne forordning (grøn boks)

Paragraf 6 i annex 2 til WTO-aftalen om landbrug.

Der ydes en produktionsuafhængig støtte til unge landbrugere med henblik på at styrke den egentlige egenkapital for den unge landbruger. Støtten ydes på tværs af driftsgrene og uden krav om efterfølgende produktion.

11 Contribution rate(s) applicable to this intervention

Region	Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
DK - Danmark	91(3)(c)-Operations receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103	100,00%	20,00%	100,00%

12 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Support	Contribution rate(s)	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	24.01 - Etableringsstøtte til unge landbrugere, fuldtid	Tilskud	91(3)(c)-DK-100,00%	Homogen		
	24.02 - Etableringsstøtte til unge landbrugere, deltid	Tilskud	91(3)(c)-DK-100,00%	Homogen		

Explanation and justification related to the value of the unit amount

24.01 - Etableringsstøtte til unge landbrugere, fuldtid

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

24.02 - Etableringsstøtte til unge landbrugere, deltid

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029	
	24.01 - Etableringsstøtte til unge landbrugere, fuldtid	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00			
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									
		O.25 (unit: Beneficiaries)		141,00	141,00	141,00	141,00	141,00	141,00		705,00
	24.02 - Etableringsstøtte til unge landbrugere, deltid	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00			
		Maximum Amount for the									

		Planned unit amount (EUR)								
		O.25 (unit: Beneficiaries)	235,00	235,00	235,00	235,00	235,00	235,00		1.175,00
	TOTAL	O.25 (unit: Beneficiaries)	376,00	376,00	376,00	376,00	376,00	376,00		1.880,00
		Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00		129.360.000,00
		Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00		129.360.000,00
		Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
		Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								

		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)		25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00		
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)		25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00		

COOP(77) - Samarbejde**25 - LAG**

Intervention Code (MS)	25
Interventionens betegnelse	LAG
Interventionstype	COOP(77) - Samarbejde
Fælles outputindikator	O.31. Antal støttede lokaludviklingsstrategier (LEADER) eller forberedende aktioner
Contributing to ringfencing requirement for/on	Generationsskifte: Nej Miljø: Nej ES rebate system: LEADER: Ja

1 Territorial scope and, if relevant, regional dimension

Territorielt anvendelsesområde: **National**

Kode	Beskrivelse
DK	Danmark

Beskrivelse af det territoriale anvendelsesområde

Under ordningen gives støtte til landdistrikter i Danmark under forudsætning af, at de opfylder støttebetingelserne.

2 Related Specific Objectives, Cross-Cutting Objective and relevant Sectoral Objectives

Kode + beskrivelse for SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK
Anbefalede specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne interventionstype er angivet med fed skrift
SO7 Tiltrække og fastholde unge landbrugere og andre nye landbrugere og fremme bæredygtig virksomhedsudvikling i landdistrikterne
SO8 Promote employment, growth, gender equality, including the participation of women in farming, social inclusion and local development in rural areas, including the circular bio-economy and sustainable forestry
SO9 Forbedre den måde, hvorpå landbruger i EU reagerer på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder til sikre og sunde fødevarer af høj kvalitet, der er produceret på bæredygtig vis, reduktion af madspild samt forbedring af dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobiel resistens

3 Need(s) addressed by the intervention

Kode	Beskrivelse	Prioritering på niveauet for den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik	Behandlet i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik
G2	Etablering og udvikling af virksomheder i landdistrikterne (ikke primær produktion).	Mellem relevans	Ja
G4	Fortsætte udviklingspotentialer i landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja
G5	Erhvervsaktiviteten i landdistrikterne skal understøttes.	Mellem relevans	Ja
G6	Iværksættere og innovative virksomheder understøtter udviklingen af landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja
H1	Mobil arbejdsstyrke i landdistrikterne.	Mellem relevans	Delvis
H2	Landdistrikterne skal være attraktive.	Mellem relevans	Ja
H3	Beskæftigelse og vækst i landdistrikterne.	Høj relevans	Ja
H4	Lokal udvikling og social inklusion i landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja
H5	Lokal udvikling i landdistrikterne.	Mellem relevans	Ja
I3	Styrke iværksætterier inden for bæredygtig og klimavenlig fødevarerproduktion.	Høj relevans	Ja

4 Result indicator(s)

Kode for RESULTATINDIKATORER + Beskrivelse Anbefalede resultatindikatorer for de udvalgte specifikke målsætninger under den fælles landbrugspolitik for denne intervention er angivet med fed skrift

R.37 New jobs supported in CAP projects

R.38 Andel af befolkning i landdistrikter, der er omfattet af lokale udviklingsstrategier

5 Specific design, requirements and eligibility conditions of the intervention

Describe what are the specific objectives and content of the intervention including specific targeting, principles of selection, links with relevant legislation, complementarity with other interventions/sets of operations in both pillars and other relevant information.

Formålet med ordningen er at styrke den socioøkonomiske struktur og udvikling i landdistrikterne, både hvad angår erhvervsudvikling, rammevilkår, bæredygtig udvikling og grøn omstilling gennem LEADER-tilgangen. Gennem ordningen understøttes en afbalanceret territorial udvikling af landdistrikternes økonomi og levevilkår, inklusiv etablering af arbejdspladser og fastholdelse af beskæftigelsen i andre erhverv end landbruget.

Denne ordning indeholder følgende tre delordninger:

1. *Mobilisering af lokale aktører*, herunder:

- Oprettelse af lokale aktionsgrupper, forberedelse og udarbejdelse af den lokale udviklingsstrategi, netværksdannelse og kapacitetsopbygning af lokale aktører, kompetenceudvikling (f.eks. af aktionsgruppens bestyrelse og koordinator), mv.

2. *Drift af en lokal aktionsgruppe*

- Forvaltning og gennemførelse af den lokale udviklingsstrategi.
- Aktivitetsstyring under den lokale udviklingsstrategi med henblik på udveksling af informationer og fremme af gennemførelsen af strategien, samt at bistå potentielle ansøgere med udvikling af projekter og forberedelse af ansøgninger.
- Forberedelse og gennemførelse af de lokale aktionsgruppers samarbejdsaktiviteter både interregionalt og transnationalt med aktører fra øvrige medlemslande.

3. *Gennemførelse af operationer* (projektstøtte) under en lokal udviklingsstrategi, når denne er godkendt af Udvælgelseskomiteen. Gennemførelsen relaterer sig til nedenstående målsætninger, hvorunder projekterne skal kunne søges. Det skal blandt andet være muligt at anvende umbrella-projekter, smart village projekter og transnationale projekter under denne delordning.

Indsatsområde A støtter projekter, der fremmer job- og vækstsabende erhvervsudvikling, med fokus på:

- Etablering og udvikling af mikrovirksomheder og små virksomheder.
- Fremme af erhvervssamarbejde.
- Bæredygtig udvikling og grøn omstilling.

Indsatsområde B støtter projekter, der forbedrer rammevilkårene for at leve og bo i landdistrikterne med fokus på:

- Basale servicefaciliteter.
- Fornyelse i landsbyer.
- Kultur- og foreningslivet.
- Bæredygtig udvikling og grøn omstilling.

Synergier og samspil med andre ordninger

Der er synergi til ordninger, der relaterer sig til artikel 73 om investeringer.

Define eligible beneficiaries and specific eligibility criteria where relevant related to the beneficiary and area

Berettigede støttemodtagere

Enhver fysisk eller juridisk person eller grupper af fysiske eller juridiske personer kan søge om at få støtte, for eksempel foreninger, enkeltpersoner, små og mikrovirksomheder, organisationer, almennyttige sammenslutninger og offentlige myndigheder. Små og mikrovirksomheder determineres ud fra EU's definitioner. Støttemodtagere vil blive defineret i bekendtgørelsen.

Bolig- og Planstyrelsen er støttemodtager i forhold til aktiviteter rettet mod partnerskabet, herunder mobilisering, IT-udvikling, information om de nye muligheder, kompetenceudvikling og forberedelse af lokale aktører til en ny programperiode.

Prioritering

Prioritering af projekter, der indstilles til tilsagn, sker på baggrund af grundkriterier fastsat af Bolig- og Planstyrelsen og underkriterier, der fremgår af den enkelte lokale udviklingsstrategi. Disse kriterier vil være kendte på forhånd og vil fremgå af ansøgningsskema. Når og såfremt Bolig- og Planstyrelsen godkender de enkelte udviklingsstrategier, etableres en LAG, der agerer i det konkrete lokalområde.

Betingelser for støtteberettigelse

Betingelser for støtteberettigelse er defineret af bestemmelserne om støtte, jf. artikel 77, 79 og 75 i CAP-plan forordningen samt artikel 31-34 i forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiell støtte til grænseforvaltning og visumpolitik.

I bekendtgørelsen opstilles klare og objektive kriterier for, hvornår en ansøgning er støtteberettiget (støttebetingelser) samt, hvordan ansøgningerne skal prioriteres for at målrette støttemidlerne til de projekter, der har den største merværdi. Anvendelsen af kriterierne skal være transparent og konsistent.

Støttebetingelserne skal være opfyldt for, at ansøger kan modtage tilsagn. Ansøger skal opfylde betingelserne fuldt ud. Støttebetingelser kan både blive fastsat via EU-lovgivning i form af forordninger, gennemførelsesbestemmelser og delegerede retsakter, men kan også være nationalt fastsatte regler etableret af den nationale forvaltningsmyndighed. Nationalt fastsatte støttebetingelser har samme juridiske gyldighed som betingelser fastsat via EU-lovgivningen. Støttebetingelserne skal være enkle at kontrollere. Hvis en støttebetingelse ikke opfyldes, kan ansøgningen ikke imødekommes. Hvis ansøger allerede har modtaget støtte, men det viser sig, at vedkommende ikke har opfyldt støttebetingelserne, anmodes vedkommende om tilbagebetaling af støtten.

Define eligible type of support (non-IACS) or commitments (IACS) and other obligations

Der gives støtte til mobilisering af lokale aktører, drift af lokale aktionsgrupper og til gennemførelse af operationer (projektstøtte).

6 Identification of relevant baseline elements

(relevant GAEC, statutory management requirements (SMR) and other mandatory requirements established by national and Union law), where applicable, description of the specific relevant obligations

under the SMR, and explanation as to how the commitment goes beyond the mandatory requirements (as referred to in Art. 28 (5) and Art. 70 (3) and in Art. 72 (5))

N/A

7 Form and rate of support/amounts/calculation methods

Form of support

Grant

Financial instrument

Type of payment

reimbursement of eligible costs actually incurred by a beneficiary

unit costs

lump sums

flat-rate financing

Basis for the establishment

Enhedsbeløbet baseres på den indikative årlige finansielle allokering og det forventede antal af lokale aktionsgrupper.

Range of support at beneficiary level

Regler for støttesatser fastsættes endeligt i bekendtgørelsen afhængig af indsatsområder.

Standardomkostninger, såsom enhedsbeløb, engangsbetalinger og flat-rate finansiering, kan anvendes og vil også blive fastsat i bekendtgørelsen.

For ovenstående delordning 1: Mobilisering af aktører og delordning 2: Drift af lokal aktionsgruppe, vil støttesatsen være på 100 pct., og for delordning 3: Gennemførelse af operationer (projektstøtte) vil støttesatsen til støttemodtager generelt være på maksimum 50 pct.

Ifølge CAP-plan forordning, artikel 68, stk. 4, litra c, iv, kan der dog ydes støtte på op til 100 pct. til ikke-produktive investeringer, der støttes via lokale udviklingsstrategier. Hvis der er tale om produktive investeringer udgør den maksimale støttesats 65 pct. (artikel 68, stk.4).

I forhold til ovenstående delordning 2: Drift af en lokal aktionsgruppe, vil der blive anvendt en fast takst til dækning af indirekte omkostninger, på basis af Fællesforordningens (EU 2021/1060) artikel 54 stk. 1, c) op til 15 pct. af de støtteberettigede direkte personaleomkostninger. Dette vil blive anvendt, når en lokal aktionsgruppe har direkte lønudgifter til egne ansatte. De 15 pct. skal dække kontorhold og lignende udgifter. Andre udgifter, der er forbundet med at drifte den lokale aktionsgruppe, som f.eks. møde- og rejseaktivitet, annoncering, kørsel, hoteludgifter, og andet relevant i henhold til driften af en aktionsgruppe vil blive forsøgt indeholdt i en samlet standardomkostning, som fastsættes i bekendtgørelsen.

Når en lokale aktionsgruppe har en konsulent til at løse opgaven med at drifte den lokale aktionsgruppe, vil der blive udarbejdet en standardomkostning til dækning af udgifter der vedrører drift, og skal dække udgifter som f.eks. møde- og rejseaktivitet, annoncering, kørsel, hoteludgifter, og andet relevant i forhold til driften af en aktionsgruppe.

Additional explanation

Ikke relevant.

8 Information regarding State aid assessment

The intervention falls outside the scope of Article 42 TFEU and is subject to state aid assessment:

Ja Nej Mixed

Type of state aid instrument to be used for clearance:

Notification GBER ABER de minimis

9 Additional questions/information specific to the Type of Intervention

What is the added value of the LEADER approach for Rural Development aimed?

LEADER tankegangen er bærende for LAG arbejdet i Danmark, hvor den nærdemokratiske tilgang og beslutningsprocessen fra idé til projekt er vigtig, og er med til at fremme det lokale engagement og den lokale udvikling.

LEADER metoden forudsætter, at lokal udvikling sker ud fra en vedtaget strategi og i et lokalt offentligt-privat partnerskab, bestående af både virksomheder, foreninger, private personer og offentlige institutioner, som samles i én forening/ en lokal aktionsgruppe.

LEADER bygger på syv principper, som skaber en lokal merværdi, herunder f.eks. bottom-up strategien, samarbejde mellem lokale, tværsektorielle partnerskaber, udarbejdelsen af lokale og innovative udviklingsstrategier og lokalt, tværsektorielt (netværks)samarbejde.

Merværdien er således tæt knyttet til elementer, som er direkte afledt af at uddelegere kompetence og ressourcer til de lokale aktionsgrupper, som bygger på lokalkendskab og en solid forankring i lokalsamfundet. Dette fører til en bedre udvælgelse af projekter, der er relevante for netop det lokalsamfund, hvori de finder sted.

Med andre ord skabes merværdien netop ved, at der i LAG-bestyrelserne via netværk og vidensdeling sker en øget social kapital.

Med LEADER-principperne kan der skabes resultater, der ikke ellers ville være opnået. Principperne tilfører en større nytteværdi i det enkelte projekt og den lokale aktionsgruppes arbejde generelt, som ikke nødvendigvis var fremkommet uden inddragelsen af den lokale aktionsgruppe og det deraf følgende samspil mellem aktørerne og mellem projekterne. LEADER-metoden kan derfor mere end at støtte f.eks. mikro- og små virksomheder samt øvrige aktører i deres normale aktiviteter – den kan tilføre en større nytteværdi, for eksempel ved at skabe netværk, der fremmer tværsektorielt og nyskabende samarbejde, og sætte projekterne ind i en større sammenhæng, der giver de bedste løsninger på de lokale udfordringer.

Describe how the basic requirements and principles related to the LEADER approach will be ensured through the delivery model

Ved at understøtte hver lokal aktionsgruppes driftsomkostninger under LEADER-indsatsen og ved at sikre kompetenceudvikling blandt aktører involveret i lokale aktionsgrupper, bliver de lokale aktionsgrupper i stand til at prioritere mellem udviklingsprojekter, der indstilles til tilskud. Arbejdsfordelingen mellem de lokale aktionsgrupper og den centrale myndighed videreføres fra programperioden 2014-2022, så de lokale aktionsgrupper inden for rammerne af den godkendte lokale udviklingsstrategi fortsat skal prioritere og indstille lokale udviklingsprojekter til tilskud og være opsøgende i forhold til potentielle projektholdere. Den centrale myndighed foretager legalitetskontrol, træffer endelige beslutninger, udbetaler og kontrollerer.

Is support from more than one EU fund planned?

Ja Nej

Would the lead fund option be applied?

Ja Nej

10 WTO compliance

Grøn boks

Punkt 2 i bilag 2 WTO

Redegørelse for, hvordan interventionen overholder de relevante bestemmelser i bilag 2 til WTO-aftalen om landbrug, som fastsat i denne forordnings artikel 11 og i bilag II til denne forordning (grøn boks)

Der ydes støtte til mobilisering af lokale aktører, drift af lokale aktionsgrupper, og gennemførelse af operationer (projekter). Støtten ydes med henblik på at styrke den socioøkonomiske struktur og udvikling i landdistrikterne, både hvad angår erhvervsudvikling, rammevilkår, bæredygtig udvikling og grøn omstilling gennem LEADER-tilgangen. Støtten ydes som en kompensation for afholdte udgifter.

11 Contribution rate(s) applicable to this intervention

Region	Article	Applicable rate	Min Rate	Max Rate
DK - Danmark	91(3)(b)-Payments under Article 70, for payments under Article 72, for support for non-productive investments referred to in Article 73, for support for the European Innovation Partnership under Article 77(1), point(a), and for LEADER under Article 71(1), point(b)	80,00%	20,00%	80,00%

12 Planned Unit Amounts - Definition

Group	Planned Unit Amount	Type of Support	Contribution rate(s)	Type of Planned Unit Amount	Region(s)	Result Indicator(s)
	25.01 - LEADER/LAG	Tilskud	91(3)(b)-DK-80,00%	Gennemsnit		

Explanation and justification related to the value of the unit amount

25.01 - LEADER/LAG

Se afsnit om støttesatser og beregning heraf.

13 Planned Unit Amounts - Financial table with outputs

Group	Planned Unit Amount	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029	
	25.01 - LEADER/LAG	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)	64.476,00	81.615,00	349.213,00	420.346,00	459.026,00	395.169,00	454.308,00		
		Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)									
		O.31 (unit: Strategies)	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	182,00
	TOTAL	O.31 (unit: Strategies)	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	182,00
		Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)	1.676.380,00	2.122.000,00	9.079.530,00	10.929.000,00	11.934.670,00	10.274.400,00	11.812.000,00	57.827.980,00	
		Annual indicative financial allocation (Union	1.341.104,00	1.697.600,00	7.263.624,00	8.743.200,00	9.547.736,00	8.219.520,00	9.449.616,00	46.262.400,00	

		Contribution in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
		Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
		Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
		Out of which needed to reach the minimum financial allocation set								

		out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6 Financial plan
6.1 Overview table

Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
(Direct payments (CY N=FY N+1))	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
1 Initial direct payments allocations (initial Annex V)	N/A	862.367.277,00	862.367.277,00	862.367.277,00	862.367.277,00	862.367.277,00	4.311.836.385,00
2 Cotton (Annex VIII)	N/A						
3 Initial direct payments allocations excluding cotton (Initial annex IX)	N/A	862.367.277,00	862.367.277,00	862.367.277,00	862.367.277,00	862.367.277,00	4.311.836.385,00
4 Coupled income support (Article 96)	N/A	47.651.007,00	44.161.074,00	40.671.141,00	37.046.980,00	33.557.047,00	203.087.249,00
5 Transfer to EAFRD total amount (flexibility+reduction) Resulting amount	N/A	56.053.873,00	44.843.098,00	47.430.200,00	44.843.098,00	N/A	193.170.269,00
6 Total flexibility - article 103(1)(a) Amount to be entered	N/A	56.053.873,00	44.843.098,00	47.430.200,00	44.843.098,00	N/A	193.170.269,00
7 If above 25%: of which for the environmental and climate-related objectives (Article 103(2)(a)) - amount to be entered	N/A					N/A	
8 If above 25%: of which for the installation of young farmers (article 103(2)(b)) - Amount to be entered	N/A					N/A	
9 Total flexibility %	N/A	6,50	5,20	5,50	5,20	N/A	5,60
10 Transfer to EAFRD of the estimated product of reduction, if applicable (Article 17(5))	N/A					N/A	
11 Transfer to types of interventions in other sectors (article 88(6)) Amount to be entered	N/A						
12 Transfer to types of interventions in other sectors (article 88(6)) resulting percentage	N/A						
13 Transferred from EAFRD: amount (article 103(1)(b))	N/A					N/A	
16 Adjusted direct payments allocation (Annex V)	N/A	806.313.404,00	817.524.179,00	814.937.077,00	817.524.179,00	862.367.277,00	4.118.666.116,00
17 Adjusted direct payments allocations excluding cotton before reduction transfer (Annex IX)	N/A	806.313.404,00	817.524.179,00	814.937.077,00	817.524.179,00	862.367.277,00	4.118.666.116,00

	EAGF sectorial	2023	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
18	Wine (Annex VII)						N/A	
19	Apiculture (Annex X)	295.539,00	295.539,00	295.539,00	295.539,00	295.539,00	N/A	1.477.695,00
22	Types of interventions in other sectors from Direct Payments	N/A						
	EAFRD	2023	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
23	Initial EAFRD Member State's allocation (Annex XI)	75.934.060,00	75.934.060,00	75.934.060,00	75.934.060,00	75.934.060,00	N/A	379.670.300,00
24	Flexibility transfer to direct payments - amount (Article 103(b)) amount to be entered						N/A	
25	resulting percentage						N/A	
26	Transferred from direct payments (flexibility+reduction estimate), article 17+103	79.337.789,00	56.053.873,00	44.843.098,00	47.430.200,00	44.843.098,00	N/A	193.170.269,00
27	Allocated to EU Invest - (Article 81)						N/A	
28	Allocated to LIFE - (Article 99) amount						N/A	
28a	Allocated to ERASMUS - (Article 99) amount						N/A	
30	Adjusted EAFRD Member State's allocations (Annex XI)	155.271.849,00	131.987.933,00	120.777.158,00	123.364.260,00	120.777.158,00	N/A	652.178.358,00
	Financial Year, minimum spending requirements (Articles 92, 93, 95, 97)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
31	Reserved for LEADER (Article 92(1)) - minimum 5% over the period resulting percentage	5,96	7,01	7,66	7,50	7,66	N/A	7,09
32	Reserved for LEADER - amount to be entered	9.252.480,00	9.252.480,00	9.252.480,00	9.252.480,00	9.252.480,00	N/A	46.262.400,00
33	Reserved for environmental and climate related objectives under EAFRD (Article 93) (min 35%) - Outermost regions excluded resulting percentage	20,40	72,18	85,11	75,38	83,75	N/A	65,00
34	Reserved for environmental and climate relate objectives under EAFRD - amount to be entered	31.680.473,00	95.270.837,00	102.798.705,00	92.996.879,00	101.149.462,00	N/A	423.896.356,00
35	- Out of which for Article 70	14.688.712,00	12.969.286,00	29.909.311,00	28.067.814,00	38.048.329,00	N/A	123.683.452,00
36	- Out of which for Article 71 (50%)						N/A	
37	- Out of which for Article 72		24.832.000,00				N/A	24.832.000,00
38	- Out of which for Article 73 linked to specific objectives in Art 6(1) points (d), (e) and (f) and, as regards animal welfare, in Art 6(1), point (i)	16.991.761,00	57.469.552,00	72.889.394,00	64.929.064,00	63.079.355,00	N/A	275.359.126,00
38a	- Out of which for Article 74 linked to specific objectives in Art 6(1) points (d), (e) and (f) and, as regards animal welfare, in Art 6(1), point (i)						N/A	
39	Forskel i forhold til minimumsbeløbet	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	195.633.930,70
39a	To be reserved for young farmers (Annex XII) - (Article 95) (if only DP: annual amounts to be respected)	N/A	25.871.018,00	25.871.018,00	25.871.018,00	25.871.018,00	25.871.018,00	129.355.090,00
39b	Reserved for young farmers	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00		129.360.000,00
40	Reserved for young farmers - needed to reach minimum requirements	25.871.018,00	25.871.018,00	25.871.018,00	25.871.018,00	25.871.018,00		129.355.090,00

41	- through Complementary income support for young farmers (under Direct Payments)	N/A						
42	"of which needed to reach minimum requirement" - basis for reverse ceiling	N/A						
43	- through investments by young farmers (weighted at 50%) (under Rural Development)						N/A	
44	"of which needed to reach minimum requirement" - basis for reverse ceiling						N/A	
45	- setting up of young farmers (under Rural Development)	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	N/A	129.360.000,00
46	"of which needed to reach minimum requirement" - basis for reverse ceiling	25.871.018,00	25.871.018,00	25.871.018,00	25.871.018,00	25.871.018,00	N/A	129.355.090,00
47	Minimum amount to be reserved for eco-schemes (Article 97)	N/A	201.578.351,00	204.381.044,75	203.734.269,25	204.381.044,75	215.591.819,25	1.029.666.529,00
48	Rebate (where relevant - optional for MS)	N/A	94.584.638,24	82.308.554,32	48.535.749,69	1.082.615,52	-16.197.925,77	210.313.632,00
49	Annual amounts reserved for eco-schemes under DP	N/A	106.993.712,76	122.172.490,43	155.198.519,56	203.298.429,23	231.789.745,02	819.452.897,00
51	Total amount for eco-schemes	N/A	201.578.351,00	204.481.044,75	203.734.269,25	204.381.044,75	215.591.819,25	1.029.766.529,00
52	Rebate from rural development - optional for MS Article 97 (2-4)	N/A						
53	Amount reserved for redistributive payment (Article 29) - minimum 10% annually applied on row 17, unless derogation applies	N/A						

6.2 Detailed financial information and breakdown per intervention and planning of output (TO BE FINALIZED)

6.2.1 Direct Payments

	Financial Year	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
	Kalenderår N = regnskabsår N-1	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
	Adjusted direct payments allocation (Annex V)	806.313.404,00	817.524.179,00	814.937.077,00	817.524.179,00	862.367.277,00	4.118.666.116,00
	Cotton (Annex VIII)						
	Adjusted direct payments allocations excluding cotton before reduction transfer (Annex IX)	806.313.404,00	817.524.179,00	814.937.077,00	817.524.179,00	862.367.277,00	4.118.666.116,00
	Transfer to EAFRD of the estimated product of reduction, if applicable (Article 17(5))					N/A	
	Maximum of indicative financial allocations (article 87(3))	651.668.687,90	651.193.762,47	619.067.424,19	577.179.142,77	597.020.490,21	
	Decoupled interventions (article 16(2))						
BISS (21)	Basic income support						
1	Basisindkomststøtte (Grundbetaling)	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
Basisindkomststøtte, EUR pr. ha. (Homogen)	Planned unit amount	254,96	255,37	243,19	227,22	235,49	
	Minimum Amount for the Planned unit amount	247,00	248,00	236,00	220,00	228,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount	263,00	263,00	250,00	234,00	243,00	
	O.4 (unit: Hektar)	2.555.964,00	2.550.001,00	2.545.612,00	2.540.170,00	2.535.205,00	
	Planned output * Planned unit amount	651.668.581,44	651.193.755,37	619.067.382,28	577.177.427,40	597.015.425,45	3.096.122.571,94
TOTAL	O.4 (unit: Hektar)						
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	651.668.687,90	651.193.762,47	619.067.424,19	577.179.142,77	597.020.490,21	
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						
Eco-scheme (31)	Schemes for the climate, the environment and animal welfare						
10	Eco-scheme for ny reguleringsmodel	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
Ny reguleringsmodel, EUR pr. ha (Homogen)	Planned unit amount				93,96	127,52	
	Minimum Amount for the Planned unit amount				85,00	115,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount				103,00	140,00	
	O.8 (unit: Hektar)				431.429,00	514.737,00	
	Planned output * Planned unit amount				40.537.068,84	55.015.826,08	95.552.894,92
TOTAL	O.8 (unit: Hektar)						
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)				40.537.068,84	65.639.262,24	
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						
Eco-scheme (31)	Schemes for the climate, the environment and animal welfare						
5	Eco-scheme for økologisk arealstøtte	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
Basisstøtte, EUR pr. ha (Homogen)	Planned unit amount	116,78	116,78	116,78	116,78	116,78	
	Minimum Amount for the Planned unit amount	105,00	105,00	105,00	105,00	105,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount	128,00	128,00	128,00	128,00	128,00	
	O.8 (unit: Hektar)	59.663,00	119.296,59	332.708,00	381.578,00	403.454,00	
	Planned output * Planned unit amount	6.967.445,14	6.967.445,14	6.967.445,14	6.967.445,14	6.967.445,14	34.837.225,70
	Planned unit amount	214,77	214,77	214,77	214,77	214,77	

Omlægningstillæg, EUR pr. ha (Homogen)	Minimum Amount for the Planned unit amount	193,00	193,00	193,00	193,00	193,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount	236,00	236,00	236,00	236,00	236,00	
	O.8 (unit: Hektar)	27.700,00	55.400,00	55.400,00	55.400,00	55.400,00	
	Planned output * Planned unit amount	5.949.129,00	5.949.129,00	5.949.129,00	5.949.129,00	5.949.129,00	29.745.645,00
N-tillæg, EUR pr. ha (Homogen)	Planned unit amount	87,25	87,25	87,25	87,25	87,25	
	Minimum Amount for the Planned unit amount	79,00	79,00	79,00	79,00	79,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount	96,00	96,00	96,00	96,00	96,00	
	O.8 (unit: Hektar)	22.941,00	45.872,00	127.926,00	146.716,00	155.166,00	
	Planned output * Planned unit amount	2.001.602,25	2.001.602,25	2.001.602,25	2.001.602,25	2.001.602,25	10.008.011,25
Frugt/bær-tillæg, EUR pr. ha (Homogen)	Planned unit amount	536,91	536,91	536,91	536,91	536,91	
	Minimum Amount for the Planned unit amount	483,00	483,00	483,00	483,00	483,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount	591,00	591,00	591,00	591,00	591,00	
	O.8 (unit: Hektar)	492,00	984,00	2.745,00	3.148,00	3.329,00	
	Planned output * Planned unit amount	264.159,72	264.159,72	264.159,72	264.159,72	264.159,72	1.320.798,60
TOTAL	O.8 (unit: Hektar)						
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	15.182.452,89	30.361.230,56	63.387.259,69	70.950.100,52	74.339.223,01	
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						
Eco-scheme (31)	Schemes for the climate, the environment and animal welfare						
6	Eco-scheme for miljø- og klimavenligt græs	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
Miljø- og klimavenligt græs, EUR pr. ha (Homogen)	Planned unit amount	201,34	201,34	201,34	201,34	201,34	
	Minimum Amount for the Planned unit amount	181,00	181,00	181,00	181,00	181,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount	221,00	221,00	221,00	221,00	221,00	
	O.8 (unit: Hektar)	198.000,00	198.000,00	198.000,00	198.000,00	198.000,00	
	Planned output * Planned unit amount	39.865.320,00	39.865.320,00	39.865.320,00	39.865.320,00	39.865.320,00	199.326.600,00
TOTAL	O.8 (unit: Hektar)						
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	39.865.320,00	39.865.320,00	39.865.320,00	39.865.320,00	39.865.320,00	
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						
Eco-scheme (31)	Schemes for the climate, the environment and animal welfare						
7	Eco-scheme for ekstensivering med slæt	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
Ekstensivering med slæt, EUR pr. ha (Homogen)	Planned unit amount	473,29	473,29	473,29	473,29	473,29	
	Minimum Amount for the Planned unit amount	426,00	426,00	426,00	426,00	426,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount	521,00	521,00	521,00	521,00	521,00	
	O.8 (unit: Hektar)	38.003,00	38.003,00	38.003,00	38.003,00	38.003,00	
	Planned output * Planned unit amount	17.986.439,87	17.986.439,87	17.986.439,87	17.986.439,87	17.986.439,87	89.932.199,35
TOTAL	O.8 (unit: Hektar)						
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	17.986.439,87	17.986.439,87	17.986.439,87	17.986.439,87	17.986.439,87	
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						
Eco-scheme (31)	Schemes for the climate, the environment and animal welfare						

8	Eco-scheme for planter	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
Planter, EUR pr. ha (Homogen)	Planned unit amount	124,56	124,56	124,56	124,56	124,56	
	Minimum Amount for the Planned unit amount	112,00	112,00	112,00	112,00	112,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount	136,00	136,00	136,00	136,00	136,00	
	O.8 (unit: Hektar)	125.000,00	125.000,00	125.000,00	125.000,00	125.000,00	
	Planned output * Planned unit amount	15.570.000,00	15.570.000,00	15.570.000,00	15.570.000,00	15.570.000,00	77.850.000,00
TOTAL	O.8 (unit: Hektar)						
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	15.570.000,00	15.570.000,00	15.570.000,00	15.570.000,00	15.570.000,00	
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						
Eco-scheme (31)	Schemes for the climate, the environment and animal welfare						
9	Eco-scheme for biodiversitet og bæredygtighed	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
Biodiversitet og bæredygtighed, EUR pr. ha (Homogen)	Planned unit amount	367,79	367,79	367,79	367,79	367,79	
	Minimum Amount for the Planned unit amount	331,00	331,00	331,00	331,00	331,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount	405,00	405,00	405,00	405,00	405,00	
	O.8 (unit: Hektar)	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	
	Planned output * Planned unit amount	18.389.500,00	18.389.500,00	18.389.500,00	18.389.500,00	18.389.500,00	91.947.500,00
TOTAL	O.8 (unit: Hektar)						
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	18.389.500,00	18.389.500,00	18.389.500,00	18.389.500,00	18.389.500,00	
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						
	Sum of indicative allocations for decoupled interventions	758.662.400,66	773.366.252,90	774.265.943,75	780.477.572,00	828.810.235,33	
	Coupled income support (16(3)(a))- amount - binding ceiling						
CIS (32)	Koblet indkomststøtte						
2	Slagtepræmie	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
Slagtepræmie, EUR pr. dyr (Homogen)	Planned unit amount	120,35	120,35	120,35	120,35	120,35	
	Minimum Amount for the Planned unit amount	109,00	109,00	109,00	109,00	109,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount	134,00	134,00	134,00	134,00	134,00	
	O.11 (unit: Head)	273.252,00	273.252,00	273.252,00	273.252,00	273.252,00	
	Planned output * Planned unit amount	32.885.878,20	32.885.878,20	32.885.878,20	32.885.878,20	32.885.878,20	164.429.391,00
TOTAL	O.11 (unit: Head)						
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	32.885.878,20	32.885.878,20	32.885.878,20	32.885.878,20	32.885.878,20	
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						
CIS (32)	Koblet indkomststøtte						
3	Ko-præmie	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
Ko-præmie, EUR pr. dyr (Homogen)	Planned unit amount	18,13	13,65	9,17	4,48		
	Minimum Amount for the Planned unit amount	16,00	12,00	8,00	4,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount	20,00	15,00	10,00	5,00		
	O.11 (unit: Head)	629.278,00	629.246,00	629.265,00	629.310,00		

	Planned output * Planned unit amount	11.408.810,14	8.589.207,90	5.770.360,05	2.819.308,80		28.587.686,89
TOTAL	O.11 (unit: Head)						
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	11.408.810,14	8.589.207,90	5.770.360,05	2.819.308,80		
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						
CIS (32)	Koblet indkomststøtte						
4	Stivelseskartofler	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
Stivelseskartofler, EUR pr. ha. (Homogen)	Planned unit amount	84,97	67,92	51,01	33,96	17,01	
	Minimum Amount for the Planned unit amount	76,00	61,00	46,00	31,00	15,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount	93,00	75,00	56,00	37,00	19,00	
	O.10 (unit: Hektar)	39.500,00	39.500,00	39.500,00	39.500,00	39.457,00	
	Planned output * Planned unit amount	3.356.315,00	2.682.840,00	2.014.895,00	1.341.420,00	671.163,57	10.066.633,57
TOTAL	O.10 (unit: Hektar)						
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	3.356.315,00	2.682.840,00	2.014.895,00	1.341.420,00	671.163,57	
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Out of which needed carried over - expenditure (applicable only to eco-scheme and only with type of payment "compensatory" (article 28(6)(b)) if the intervention contains carry over)						
	Sum of indicative allocations for coupled interventions	47.651.003,34	44.157.926,10	40.671.133,25	37.046.607,00	33.557.041,77	
	Sum of all indicative direct payments allocations	806.313.404,00	817.524.179,00	814.937.077,00	817.524.179,00	862.367.277,10	

6.2.2 Sectoral

Financial Year		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total financial allocation
Frukt og grøntsager								
PO frugt og grønt, EUR pr. driftsprogram (Gennemsnit)	O.35 (unit: Operational Programmes)	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00		
	Annual indicative financial allocation (Total Union expenditure in EUR)	3.596.774,00	9.260.753,00	9.771.505,00	10.309.140,00	10.618.280,00		43.556.452,00
Biavlsprodukter								
ADVIBEES (55(1)(a)) - advisory services, technical assistance, training, information and exchange of best practices, including through networking, for beekeepers and beekeepers' organisations								
12A - Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv.		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total
Rådgivningstjenester, teknisk bistand, uddannelse mv., EUR pr. projekt (Gennemsnit)	O.37 (unit: Actions)	2,00	3,00	3,00	3,00	3,00		
	Annual indicative financial allocation (Total Union expenditure in EUR)	72.845,00	103.439,00	103.439,00	103.439,00	103.439,00		486.601,00
INVAPI (55(1)(b)) - investments in tangible and intangible assets, as well as other actions								
12B - Investeringer i materielle og immaterielle aktiver samt andre aktioner mv.		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total
Investeringer i materielle og immaterielle aktiver samt andre aktioner mv., EUR pr. projekt (Gennemsnit)	O.37 (unit: Actions)	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00		
	Annual indicative financial allocation (Total Union expenditure in EUR)	24.975,00	35.465,00	35.465,00	35.465,00	35.465,00		166.835,00
COOPAPI (55(1)(e)) - samarbejde med specialorganer om gennemførelsen af programmer for forskning vedrørende biavl og biavlsprodukter								
12C - Programmer for forskning		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total
Programmer for forskning, EUR pr. projekt (Gennemsnit)	O.37 (unit: Actions)	2,00	3,00	3,00	3,00	3,00		
	Annual indicative financial allocation (Total Union expenditure in EUR)	66.601,00	94.572,00	94.572,00	94.572,00	94.572,00		444.889,00
PROMOBEES (55(1)(f)) - promotion, communication and marketing including market monitoring actions and activities aimed in particular at raising consumer awareness about the quality of the apiculture products								
12D - Salgsfremstød, kommunikation, markedsføring mv.		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total

Financial Year		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total financial allocation
Salgsfremstød, kommunikation, markedsføring mv., EUR pr. projekt (Gennemsnit)	O.37 (unit: Actions)	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00		
	Annual indicative financial allocation (Total Union expenditure in EUR)	24.975,00	35.465,00	35.465,00	35.465,00	35.465,00		166.835,00
ACTQUAL (55(1)(g)) - aktioner til forbedring af produktkvaliteten								
12E - Aktioner til forbedring af produktkvaliteten		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total
Aktioner til forbedring af produktkvaliteten, EUR pr. projekt (Gennemsnit)	O.37 (unit: Actions)	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00		
	Annual indicative financial allocation (Total Union expenditure in EUR)	18.732,00	26.599,00	26.599,00	26.599,00	26.599,00		125.128,00
Sum of indicative allocations and outputs for interventions for biavlprodukter		208.128,00	295.540,00	295.540,00	295.540,00	295.540,00		1.390.288,00

6.2.3 Rural Development

	Financial Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029 (including payments of Q4 2029)	Total 2023 - 2029
INVEST (73-74)	Investments, including investments in irrigation								
18	Vand- og klimaprojekter	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder, forundersøgelsesprojekter (Gennemsnit) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				63.720,00	46.245,00	53.845,00	63.550,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)				80.537,00	80.537,00	80.537,00	80.537,00	
	O.21 (unit: Operations)				1,00	2,00	2,00	2,00	7,00
Kvælstofvådområder, forundersøgelsesprojekter (Gennemsnit) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		79.790,00	72.468,00	74.013,00	70.349,00	70.494,00	67.216,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)		80.537,00	80.537,00	80.537,00	80.537,00	80.537,00	80.537,00	
	O.21 (unit: Operations)		1,00	8,00	13,00	16,00	17,00	20,00	75,00
Fosforvådområder, forundersøgelsesprojekter (Gennemsnit) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				49.080,00	68.590,00	78.530,00	92.800,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)				80.537,00	80.537,00	80.537,00	80.537,00	
	O.21 (unit: Operations)				1,00	1,00	1,00	1,00	4,00
Lavbund, forundersøgelsesprojekter (Gennemsnit) 91(3)(c)-DK-100,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			58.507,00	68.094,00	70.388,00	69.561,00	70.196,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)			80.537,00	80.537,00	80.537,00	80.537,00	80.537,00	
	O.21 (unit: Operations)			3,00	5,00	13,00	19,00	22,00	62,00
Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder, etableringsprojekter (Gennemsnit) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				603.760,00	1.163.820,00	768.315,00	943.895,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.21 (unit: Operations)				1,00	1,00	2,00	2,00	6,00
Kvælstofvådområder, etableringsprojekter (Gennemsnit) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		781.474,00	1.379.642,00	1.504.177,00	1.537.492,00	1.592.593,00	1.599.798,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)		6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	
	O.21 (unit: Operations)		1,00	4,00	8,00	10,00	8,00	10,00	41,00
Fosforvådområder, etableringsprojekter (Gennemsnit) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				406.590,00	291.663,00	375.893,00	353.320,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)				750.000,00	750.000,00	750.000,00	750.000,00	
	O.21 (unit: Operations)				1,00	3,00	3,00	4,00	11,00
Lavbund, etableringsprojekter (Gennemsnit) 91(3)(c)-DK-100,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			1.675.520,00	1.343.867,00	1.673.118,00	1.228.607,00	1.380.806,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)			6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	
	O.21 (unit: Operations)			1,00	3,00	6,00	12,00	16,00	38,00

Kvælstofvådområder, etableringsprojekter, overførte tilsagn (hale) (Gennemsnit) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				1.637.262,00	1.639.651,00	1.174.295,00	362.416,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)				6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	
	O.21 (unit: Operations)				10,00	5,00	2,00	1,00	18,00
Fosforvådområder, etableringsprojekter, overførte tilsagn (hale) (Gennemsnit) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					134.228,00			
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)					750.000,00			
	O.21 (unit: Operations)					1,00			1,00
Lavbund, etableringsprojekter, overførte tilsagn (hale) (Gennemsnit) 91(3)(c)-DK-100,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				1.502.237,00	1.601.118,00	1.230.872,00	1.276.063,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)				6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	
	O.21 (unit: Operations)				3,00	3,00	1,00	3,00	10,00
TOTAL	Planned output		2,00	16,00	46,00	60,00	67,00	81,00	272,00
	Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)		861.264,00	7.949.350,00	39.370.132,00	42.789.986,00	36.434.067,00	48.691.077,00	176.095.876,00
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)		689.011,00	6.729.688,00	33.271.861,00	37.383.410,00	32.606.414,00	44.445.941,00	155.126.325,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)				20.879.328,00	13.135.838,00	3.579.463,00	4.190.604,00	
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)				17.604.805,00	11.469.342,00	3.109.745,00	4.118.121,00	
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	Investments, including investments in irrigation								
19	Minivådområder	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
Minivådområde projekter (Gennemsnit) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			69.984,00	69.938,00	69.837,00	69.674,00	69.936,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)			155.000,00	155.000,00	155.000,00	155.000,00	155.000,00	
	O.21 (unit: Operations)			80,00	181,00	219,00	195,00	128,00	803,00

TOTAL	Planned output			80,00	181,00	219,00	195,00	128,00	803,00
	Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)			5.598.720,00	12.658.778,00	15.294.303,00	13.586.430,00	8.951.808,00	56.090.039,00
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)			4.478.976,00	10.127.022,40	12.235.442,40	10.869.144,00	7.161.446,40	44.872.031,20
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	Investments, including investments in irrigation								
20	Privat skovrejsning	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
Privat skovrejsning, projekter (Gennemsnit) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			23.493,00	23.481,00	23.512,00	23.488,00	23.527,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)			201.000,00	201.000,00	201.000,00	201.000,00	201.000,00	
	O.21 (unit: Operations)			195,00	377,00	450,00	407,00	221,00	1.650,00
TOTAL	Planned output			195,00	377,00	450,00	407,00	221,00	1.650,00
	Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)			4.581.135,00	8.852.337,00	10.580.400,00	9.559.616,00	5.199.370,00	38.772.858,00
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)			3.664.908,00	7.081.869,60	8.464.320,00	7.647.692,80	4.159.496,00	31.018.286,40
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								

	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	Investments, including investments in irrigation								
21	Rydning og forberedelse til afgræsning (N2000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
N2000 rydning/hegning projekter (Gennemsnit) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			8.054,00	8.054,00	8.054,00	8.054,00	8.054,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.21 (unit: Operations)			92,00	222,00	334,00	378,00	340,00	1.366,00
TOTAL	Planned output			92,00	222,00	334,00	378,00	340,00	1.366,00
	Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)			742.600,00	1.787.670,00	2.691.610,00	3.041.850,00	2.742.270,00	11.006.000,00
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)			594.000,00	1.430.136,00	2.153.288,00	2.433.480,00	2.193.816,00	8.804.720,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	Investments, including investments in irrigation								
22	Miljø- og climateknologi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
Miljø- og climateknologi (Gennemsnit) 91(3)(c)-DK-100,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				28.919,00	28.872,00	28.934,00	28.879,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)				128.860,00	128.860,00	128.860,00	128.860,00	

	O.20 (unit: Operations)				33,00	141,00	167,00	126,00	467,00
TOTAL	Planned output				33,00	141,00	167,00	126,00	467,00
	Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)				954.327,00	4.070.952,00	4.831.978,00	3.638.754,00	13.496.011,00
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)				954.327,00	4.070.952,00	4.831.978,00	3.638.754,00	13.496.011,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	Investments, including investments in irrigation								
23	Etablering af anlæg til grøn bioraffinering	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
Grøn bioraffinering, projekter (Gennemsnit) 91(3)(c)-DK-100,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			835.030,00	1.527.590,00	1.716.408,00	1.635.073,00	1.479.870,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)			3.055.000,00	3.055.000,00	3.055.000,00	3.055.000,00	3.055.000,00	
	O.24 (unit: Operations)			1,00	3,00	5,00	4,00	1,00	14,00
TOTAL	Planned output								
	Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)			835.030,00	4.582.770,00	8.582.040,00	6.540.290,00	1.479.870,00	22.020.000,00
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)			835.030,00	4.582.770,00	8.582.040,00	6.540.290,00	1.479.870,00	22.020.000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								

	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
COOP (77)	Samarbejde								
25	LAG	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
LEADER/LAG (Gennemsnit) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)	64.476,00	81.615,00	349.213,00	420.346,00	459.026,00	395.169,00	454.308,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.31 (unit: Strategies)	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	182,00
TOTAL	Planned output	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	182,00
	Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)	1.676.380,00	2.122.000,00	9.079.530,00	10.929.000,00	11.934.670,00	10.274.400,00	11.812.000,00	57.827.980,00
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)	1.341.104,00	1.697.600,00	7.263.624,00	8.743.200,00	9.547.736,00	8.219.520,00	9.449.616,00	46.262.400,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INSTAL (75)	Setting up of young farmers and new farmers and rural business start-up								
24	Etableringsstøtte til unge landbrugere	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
Etableringsstøtte til unge landbrugere, fuldtid (Homogen) 91(3)(c)-DK-100,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								

	O.25 (unit: Beneficiaries)		141,00	141,00	141,00	141,00	141,00	141,00	705,00
Etableringsstøtte til unge landbrugere, deltid (Homogen) 91(3)(c)-DK-100,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.25 (unit: Beneficiaries)		235,00	235,00	235,00	235,00	235,00	235,00	1.175,00
TOTAL	Planned output		376,00	376,00	376,00	376,00	376,00	376,00	1.880,00
	Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)		25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	129.360.000,00
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)		25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	129.360.000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)		25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)		25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	25.872.000,00	
	ASD (72)	Områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav							
16	Måltrettet regulering	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
Måltrettet regulering, EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(c)-DK-100,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				67,00				
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.13 (unit: Hektar)				369.997,00				369.997,00
TOTAL	Planned output				369.997,00				369.997,00
	Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)				24.832.000,00				24.832.000,00
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)				24.832.000,00				24.832.000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								

	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
ANC (71)	Naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger								
17	Ø-støtte	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
Ø-støtte, EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(c)-DK-100,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		67,00	67,00	67,00	67,00	67,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.12 (unit: Hektar)		38.993,00	38.993,00	38.993,00	38.993,00	38.993,00		194.965,00
TOTAL	Planned output		38.993,00	38.993,00	38.993,00	38.993,00	38.993,00		194.965,00
	Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)		2.617.000,00	2.617.000,00	2.617.000,00	2.617.000,00	2.617.000,00		13.085.000,00
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)		2.617.000,00	2.617.000,00	2.617.000,00	2.617.000,00	2.617.000,00		13.085.000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

ENVCLIM (70)	Environmental, climate-related and other management commitments								
13	Pleje af græs- og naturarealer (N2000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
Slæt med basisindkomststøtte, EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			114,00	114,00	114,00	114,00	114,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)			2.987,00	7.242,00	11.025,00	13.329,00	19.805,00	54.388,00
Slæt uden basisindkomststøtte, EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			141,00	141,00	141,00	141,00	141,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)			96,00	232,00	353,00	425,00	961,00	2.067,00
Græsning med basisindkomststøtte, EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			222,00	222,00	222,00	222,00	222,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)			12.105,00	29.354,00	44.686,00	54.025,00	90.935,00	231.105,00
Græsning uden basisindkomststøtte, EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			349,00	349,00	349,00	349,00	349,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)			4.162,00	10.092,00	15.365,00	18.576,00	31.126,00	79.321,00
Slæt med basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					114,00	114,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					7.338,00	4.385,00		11.723,00
Slæt uden basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					141,00	141,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					234,00	141,00		375,00
Græsning med basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					222,00	222,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					29.649,00	17.825,00		47.474,00
Græsning uden basisindkomststøtte, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					349,00	349,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					10.218,00	6.106,00		16.324,00
TOTAL	Planned output			19.350,00	46.920,00	118.866,00	114.812,00	142.659,00	442.607,00
	Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)			4.494.000,00	10.897.000,00	27.606.718,00	26.663.960,00	33.443.897,00	103.105.575,00

	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)			3.595.200,00	8.717.600,00	22.085.374,40	21.331.168,00	26.755.117,00	82.484.459,40
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)					11.017.718,00	6.607.960,00		
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)					8.814.174,40	5.286.368,00		
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
ENVCLIM (70)	Environmental, climate-related and other management commitments								
14	Biodiversitetsskov (N2000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
12 træer Ø > 25 - 50 cm + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		1.369,00	1.369,00	1.369,00	1.369,00	1.369,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)		173,00	173,00	189,00	189,00	189,00		913,00
12 træer hvoraf 1-3 (2) stk. Ø> 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		2.081,00	2.081,00	2.081,00	2.081,00	2.081,00	2.081,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)		114,00	114,00	125,00	125,00	125,00	25,00	628,00
12 træer hvoraf 1-3 (2) stk. Ø> 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		2.819,00	2.819,00	2.819,00	2.819,00		2.819,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)		84,00	84,00	92,00	92,00		18,00	370,00
12 træer hvoraf 1-3 (2) stk. Ø> 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		3.221,00	3.221,00	3.221,00	3.221,00	3.221,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)		74,00	74,00	81,00	81,00	81,00		391,00
	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		2.433,00	2.433,00	2.433,00	2.433,00	2.433,00	2.433,00	

12 træer hvoraf 4-6 (5) stk. Ø> 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)		96,00	96,00	106,00	106,00	106,00	21,00	531,00
12 træer hvoraf 4-6 (5) stk. Ø> 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		3.584,00	3.584,00	3.584,00	3.584,00			
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
12 træer hvoraf 4-6 (5) stk. Ø> 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	O.15 (unit: Hektar)		66,00	66,00	73,00	73,00	73,00		351,00
	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		4.591,00	4.591,00	4.591,00	4.591,00	4.591,00		
12 træer hvoraf 4-6 (5) stk. Ø> 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)		52,00	52,00	57,00	57,00	57,00		275,00
12 træer hvoraf 7-9 (8) stk. Ø > 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		2.805,00	2.805,00	2.805,00	2.805,00	2.805,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
12 træer hvoraf 7-9 (8) stk. Ø > 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	O.15 (unit: Hektar)		81,00	81,00	89,00	89,00	89,00		429,00
	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		4.349,00	4.349,00	4.349,00	4.349,00	4.349,00		
12 træer hvoraf 7-9 (8) stk. Ø> 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)		52,00	52,00	60,00	60,00	60,00		284,00
12 træer hvoraf 7-9 (8) stk. Ø> 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		5.960,00	5.960,00	5.960,00	5.960,00	5.960,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
12 træer hvoraf 7-9 (8) stk. Ø> 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	O.15 (unit: Hektar)		38,00	38,00	41,00	42,00	42,00		201,00
	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		3.168,00	3.168,00	3.168,00	3.168,00	3.168,00		
12 træer hvoraf 10-12 (11) stk. Ø> 50 - 75 cm + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)		72,00	72,00	79,00	79,00	79,00		381,00
12 træer hvoraf 10-12 (11) stk. Ø > 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		5.114,00	5.114,00	5.114,00	5.114,00	5.114,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
12 træer hvoraf 10-12 (11) stk. Ø > 75 cm (excl. Eg) + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	O.15 (unit: Hektar)		45,00	45,00	49,00	49,00	49,00		237,00
	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		7.329,00	7.329,00	7.329,00	7.329,00	7.329,00		
12 træer hvoraf 10-12 (11) stk. Ø> 75 cm (kun Eg) + ekstensiveringsstøtte (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)		31,00	31,00	34,00	34,00	34,00		164,00

Ekstensiv drift øvrige løv, overførte tilsagn (hale) (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				60,00	60,00	60,00	60,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)				1.267,00	1.267,00	1.267,00	1.267,00	5.068,00
Ekstensiv drift gl. bøg og eg, overførte tilsagn (hale) (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				107,00	107,00	107,00	107,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)				713,00	713,00	713,00	713,00	2.852,00
Stævning, overførte tilsagn (hale) (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				81,00	81,00	81,00	81,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)				950,00	950,00	950,00	950,00	3.800,00
Skovgræsning, overførte tilsagn (hale) (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				215,00	215,00	215,00	215,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)				356,00	356,00	356,00	356,00	1.424,00
Slåning, overførte tilsagn (hale) (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				168,00	168,00	168,00	168,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)				456,00	456,00	456,00	456,00	1.824,00
Naturlig vandstand, overførte tilsagn (hale) (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		40,00		40,00	40,00	40,00	40,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Hektar)		1.900,00		1.900,00	1.900,00	1.900,00	1.900,00	9.500,00
Bevaring af træer Ø > 25 – 50 cm, € / stk., overførte tilsagn (hale) (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				5,00	5,00	5,00	5,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Trees)				16.286,00	16.286,00	16.286,00	16.286,00	65.144,00
Bevaring af træer Ø > 50 – 75 cm, € / stk., overførte tilsagn (hale) (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				9,00	9,00	9,00	9,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Trees)				8.769,00	8.769,00	8.769,00	8.769,00	35.076,00
Bevaring af træer Ø > 75 cm kun eg, € / stk., overførte tilsagn (hale) (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				17,00	17,00	17,00	17,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Trees)				4.560,00	4.560,00	4.560,00	4.560,00	18.240,00
Bevaring af træer Ø > 75 cm alle excl. eg, € / stk., overførte tilsagn (hale) (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)				13,00	13,00	13,00	13,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.15 (unit: Trees)				6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	24.000,00
TOTAL	Planned output		977,00	977,00	42.330,00	42.330,00	42.330,00	41.257,00	170.201,00

	Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)		3.019.959,00	3.019.959,00	4.096.280,00	4.096.280,00	4.096.280,00	774.280,00	19.103.038,00
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)		2.415.967,20	2.415.967,20	3.277.024,00	3.277.024,00	3.277.024,00	619.424,00	15.282.430,40
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)				774.280,00	774.280,00	774.280,00	774.280,00	
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)				619.424,00	619.424,00	619.424,00	619.424,00	
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
ENVCLIM (70)	Environmental, climate-related and other management commitments								
15	Engangskompensation	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
Kvælstofvådområder, permanent græs, EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		4.765,00	4.765,00	4.765,00	4.765,00	4.765,00	4.765,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)		71,00	89,00	29,00	86,00	131,00	358,00	764,00
Kvælstofvådområder, omdriftsarealer, EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)		43,00	259,00	64,00	150,00	130,00	358,00	1.004,00
Fosforvådområder, permanent græs, EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			4.765,00	4.765,00	4.765,00	4.765,00	4.765,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)			16,00	1,00	5,00	17,00	39,00	
Fosforvådområder, omdriftsarealer, EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)			8,00	1,00	5,00	17,00	31,00	
	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)			4.765,00	4.765,00	4.765,00	4.765,00	4.765,00	

Lavbundsprojekter, permanent græs, EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(c)-DK-100,00%	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)			140,00	12,00	358,00	35,00	255,00	800,00
Lavbundsprojekter, omdriftsarealer, EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(c)-DK-100,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)		11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00	11.074,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)		4,00	193,00	22,00	6,00	35,00	256,00	516,00
Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder, permanent græs, EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					4.765,00	4.765,00	4.765,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					6,00	18,00	59,00	83,00
Fysiske vandløbsprojekter på landbrugsjorder, omdriftsarealer, EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					11.074,00	11.074,00	11.074,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					3,00	8,00	25,00	36,00
Permanent græs, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					42,00	242,00	242,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					1.591,00	1.591,00	2.080,00	5.262,00
Omdriftsarealer, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					470,00	470,00	470,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					1.909,00	1.909,00	2.644,00	6.462,00
Naturarealer, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					40,00	40,00	40,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					206,00	206,00	206,00	618,00
VMP2 uden tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					295,00			
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					7,00			7,00
VMP2 med tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					333,00			
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					3,00			3,00
VMP3, lav sats ingen tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					79,00	79,00	79,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					3,00	1,00	27,00	31,00
	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					270,00	270,00	270,00	

VMP3, lav sats tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					37,00	26,00	23,00	86,00
VMP3, høj sats ingen tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					295,00	295,00		
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
VMP3, høj sats tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	O.14 (unit: Hektar)					12,00	9,00		21,00
	Planned unit amount (Total Public Expenditure in EUR)					486,00	486,00	486,00	
VMP3, høj sats tillæg, overførte tilsagn (hale), EUR pr. ha (Homogen) 91(3)(b)-DK-80,00%	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)								
	O.14 (unit: Hektar)					18,00	18,00	4,00	40,00
TOTAL	Planned output		118,00	705,00	127,00	4.397,00	4.126,00	6.416,00	15.889,00
	Annual indicative financial allocation (Total public expenditure in EUR)		854.901,00	6.260.720,00	1.143.543,00	5.225.409,00	4.170.884,00	12.313.590,00	29.969.047,00
	Annual indicative financial allocation (Union Contribution in EUR)		692.026,00	5.569.533,00	974.662,00	4.546.913,00	3.459.623,00	10.673.789,00	25.916.546,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)					1.315.370,00	1.307.864,00	1.766.993,00	
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)					1.065.212,00	1.059.207,00	1.426.510,00	
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

7 Forvaltnings- og koordineringssystem

7.1 Udpagelse af forvaltnings- og koordineringsorganer + kontrolorganer

Authority type	Institution name	EGFL	ELFUL	Responsible name	Adresse	E-mail
Kontrolorgan	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Y	Y	Enhedschef	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
Certificeringsorgan	Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (kontraherende myndighed)	Y	Y	Betina Tradsborg	Dampfærgevej 28, 2100 København Ø	betra@fvm.dk
AKIS-koordinering, herunder bedriftsrådgivning — relevant koordineringsorgan	Landbrugsstyrelsen	Y	Y	Ikke fastlagt	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
Overvågningsudvalg	Landbrugsstyrelsen, CAP (sekretariatsbetjening)	Y	Y	Forvaltningsmyndigheden	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
Kompetent myndighed	Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	Y	Y	Betina Tradsborg	Slotsholmsgade 12, 1216 København K.	betra@fvm.dk
Forvaltningsmyndighed	Landbrugsstyrelsen, CAP	Y	Y	Enhedschef	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
Udbetalende myndighed	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Y	Y	Enhedschef	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
Andre udpegede og bemyndigede organer, der ikke er fastsat i forordningen, med en beskrivelse af deres rolle	Bolig- og Planstyrelsen, LAG-sekretariatet - LAG- sekretariatet varetager sagsbehandlingsopgaver med ansøgninger om tilsagn og udbetaling ved delegering fra betalingsorganet. Sekretariatet skal også rådgive de lokale aktionsgrupper gennem Netværkscenteret. Udbetalinger og kontroller varetages af betalingsorganet Landbrugsstyrelsen.	N	Y	Kontorchef	Slotsgade 1, 4800 Nykøbing F.	netvaerkscenter@bpst.dk
AKIS-koordinering, herunder bedriftsrådgivning — relevant koordineringsorgan	Bolig- og Planstyrelsen	N	Y	Ikke fastlagt	Slotsgade 1, 4800 Nykøbing F.	netvaerkscenter@bpst.dk
Kommunikationsansvarlig for planen for den fælles landbrugspolitik (jf. artikel 43, stk. 2, i forordningen om fælles bestemmelser)	Landbrugsstyrelsen	Y	Y	Enhedschef	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk

Brief description of the set up and organisation of the Competent Authority

Den kompetente myndighed har ifølge Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1306/2013 og Kommissionens gennemførelsesforordning nr. 908/2014 artikel 1 og 2 følgende opgaver:

- Udpegning/godkendelse (akkreditering) af betalingsorganet i Danmark på baggrund af en undersøgelse af godkendelseskriterierne (pt. er Landbrugsstyrelsen betalingsorgan).
- Udpege et certificeringsorgan (revisionsorgan, pr. 2021 varetages denne rolle af revisionsfirmaet KPMG).
- Bestandigt at overvåge betalingsorganet. Overvågningen består af fire årlige faste akkrediteringsmøder samt ad hoc-baseret overvågning.
- Indføre et system, som sikrer, at alle oplysninger, som tyder på, at et betalingsorgan ikke opfylder godkendelseskriterierne, straks meddeles den kompetente myndighed.
- Hvis betalingsorganet ikke længere opfylder et eller flere af godkendelseskriterierne, skal den kompetente myndighed tage betalingsorganets godkendelse op til fornyet undersøgelse.
- Hvert tredje år at meddele Kommissionen resultatet af sin overvågning og oplyse om betalingsorganet fortsat opfylder godkendelseskriterierne.

Departementet følger endvidere særskilt op på, at Landbrugsstyrelsens interne revision fortsat er uafhængig og velfungerende. Dette sker via regelmæssig ekstern evaluering af en certificeret IIA kvalitetsauditør.

Der henvises i øvrigt til EU-Kommissionens vejledninger nr. 1 og 6 vedrørende ”retningslinjer for revision med henblik på attestering af EGFL- og ELFUL-regnskaber” og ”den kompetente myndigheds tilsyn med betalingsorganets fortsatte overholdelse af akkrediteringskriterier - resultater af tilsynet”.

I Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er rollen som ’den kompetente myndighed’ forankret i kontoret ’Koncerntilsyn’, der i praksis varetager rollen på vegne af ministerområdet. Det er således ’Koncerntilsyn’, der står for kontakten til EU-Kommissionen, Betalingsorganet, Intern Revision og Certificeringsorganet. I praksis inddrages fagkontoret ’Landbrug og Grøn Omstilling’ i stor udstrækning, da de er faste deltagere på akkrediteringsudvalgsmøderne og holdes løbende orienteret i forhold til verserende sager, der har betydning for styrelsens virke som EU-udbetalingsorgan.

Principper i forvaltningen af CAP'en

Landbrugsstyrelsen implementerer CAP-planen i henhold til principperne for god forvaltning, som fremgår af blandt andet forvaltningsloven og kodex VII om syv centrale pligter for embedsmænd i centraladministrationen. Principperne omfatter krav til partshøring, habilitet, begrundelse i afgørelsessager, klagevejledning mv. Der gennemføres i Fødevareministeriet løbende kompetenceudviklingsforløb med henblik på at styrke efterlevelsen af principperne for god forvaltning (senest gennemført for alle medarbejdere i efteråret 2021). I Landbrugsstyrelsen er god adfærd i det offentlige også et centralt element i de obligatoriske onboardingforløb for alle nyansatte medarbejdere.

Alle støtteordninger udformes under hensyntagen til objektive og ikke-diskriminerende kriterier og således, at de er forenelige med det indre marked og ikke er konkurrencefordrejende. I fastlæggelse af udvælgelseskriterier for ordninger tilstræbes det, at støtten målrettes ordningens formål, princippet om ligebehandling af ansøgere, bedre udnyttelse af finansielle ressourcer og undgåelse af interessekonflikter.

7.2 Beskrivelse af overvågnings- og rapporteringsstrukturen

Mål og formål

Det følgende kapitel giver en kort beskrivelse af de foranstaltninger til overvågning og rapportering, der er oprettet for at registrere, vedligeholde, administrere og rapportere de oplysninger, der er nødvendige for at vurdere gennemførelsen af CAP-planen jf. artikel 142 i CAP-plan forordningen.

Overvågningselementet af disse foranstaltninger giver vigtige informationer om CAP-planens implementering, den aktuelle situation i landbrugsmarkedet, udviklingen i landdistrikterne og generelt anvendelsen af midlerne i den fælles landbrugspolitik.

Til det formål etableres en performanceramme, som muliggør rapportering, overvågning og evaluering af de resultater, der opnås ved gennemførelsen af den strategiske CAP-plan. Denne performanceramme består af udvalgte output-, resultat- og effektindikatorer, som er tilrettelagt i overensstemmelse med de identificerede behov i kapitel 2. Performancerammen har derudover til formål at overvåge fremdriften i implementeringen af de fastlagte resultatmål i CAP-planen.

Det er særligt bestemmelserne i artikel 128, stk. 2, litra (c) og (d) og artikel 129, litra (c) i CAP-plan forordningen, som stiller krav til det danske monitorings- og rapporteringssystem, der sikrer en tilpas registrering, opbevaring og retvisende rapportering af data. Systemet sikrer den generelle overvågning af målsætningerne i den danske CAP-plan.

Dataindsamling, lagring og meddelelse til EU-Kommissionen

Jf. artikel 141 i CAP-plan forordningen fremsender medlemsstaten til EU-Kommissionen alle de oplysninger, der er nødvendige for, at den kan gennemføre overvågningen og evalueringen af den fælles landbrugspolitik. Data vedrørende kontekst- og effektindikatorer skal først og fremmest komme fra etablerede datakilder som for eksempel informationsnettet for landeøkonomisk bogføring og Eurostat eller gennem formelle aftaler med andre dataleverandører som for eksempel Det Fælles Forskningscenter og Det Europæiske Miljøagentur (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) 223/2009 af 11. marts 2009). Det er de nationale statistiske myndigheder (Danmarks Statistik), der rapporterer disse data.

Derudover registrerer Danmark fortsat oplysninger via de eksisterende administrative registre som det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem (IFKS), markidentifikationssystemet (LPIS – Land Parcel Identification System) og det centrale husdyrregister.

Jf. artikel 134 i CAP-plan forordningen fremsender medlemsstaterne årligt en performancerapport til EU-Kommissionen om gennemførelsen af den strategiske plan i det foregående regnskabsår. Det er således også de aggregerede data defineret i forordningens bilag 1, som vil ligge til grund for overvågning og monitorering af CAP-planen.

Hvis der, jf. artikel 101, stk. 2, i den horisontale forordning, er tale om behandling af personoplysninger med henblik på overvågning og evaluering, samt til statistiske formål, skal disse anonymiseres.

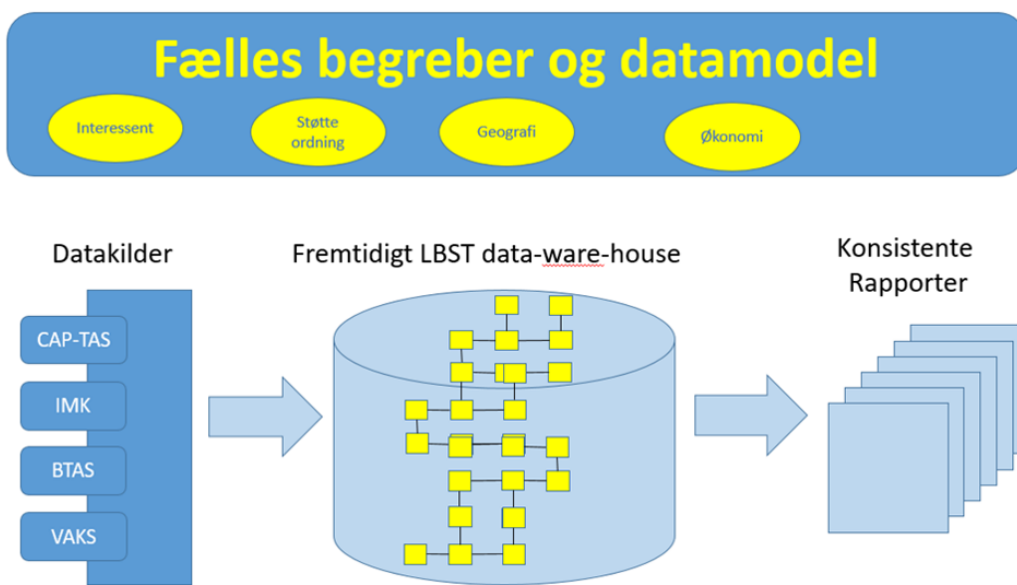
Jf. artikel 130 i CAP-plan forordningen skal medlemsstaten opretholde et elektronisk informationssystem, hvorigennem der registreres og ajourføres vigtige oplysninger om gennemførelsen af CAP-planen, som er nødvendige med henblik på overvågning og evaluering af enhver ordning, herunder information om de enkelte støttemodtagere og operationer.

Disse behov sikrer Landbrugsstyrelsen ved hjælp af IT-opsætning i rammesystemerne CAP-TAS (Common Agricultural Policy – Tilskuds Administrations System) og IMK (Internet MarkKort). Systemerne udgør styrelsens strategiske IT-plattform, som også understøttede landbrugsreformen CAP-2013. Rammesystemerne tilpasses i det omfang, det er nødvendigt, for at kunne understøtte reformens behov.

Derudover arbejder Landbrugsstyrelsen med et samlet set-up for data management for CAP-planperioden. Data management er organiseret som et samlet automatiseret rapporteringsværktøj bestående af staging-løsninger på fagsystemerne, der giver mulighed for dagligt at hente alle relevante data ind i et datavarehus, hvorfra data kan aggregeres efter behov.

Performancerapporten administreres i SAS Viya® med mulighed for fuld sporbarhed og dokumentation af anvendte datakilder. Samme rapporteringsmiljø anvendes til de øvrige rapporteringsbehov under CAP-planen og tjener samtidig interne formål ved at blive anvendt i styrelsens ledelsesinformationssystem og give mulighed for ad-hoc udtræk af rapporter og statistikker til forskellige formål.

Følgende figur skitserer den ovennævnte struktur:

Figur 2: Fælles begreber og datamodel

Den primære indsats i forhold til monitorerings- og evalueringsaktiviteter for CAP-planen ligger i Landbrugsstyrelsen, hvor Enhederne EU & Projekt og Landbrugsstøtte & Geodata har ansvaret for løbende evaluering af de gennemførte ordninger og anvendte midler. Enhederne IT og Data & Analyse bidrager til blandt andet dataindsamling, databehandling og data management, der er nødvendig for korrekt overvågning, evaluering og rapportering af CAP-planens performance under gennemførelsen. Derudover sikrer Landbrugsstyrelsen den fornødne kvalitetssikring af de data og rapporteringer, der anvendes til overvågning af CAP-planen og af rapporteringer til EU-Kommissionen.

Det overordnede ansvar for monitorerings- og evalueringsaktiviteter ligger i forvaltningsmyndigheden, herunder ansvaret for at overvågningskomiteen jf. artikel 124 i CAP-plan forordningen forsynes med de oplysninger og dokumenter, der er nødvendige for at overvåge gennemførelsen af CAP-planen i lyset af dens specifikke målsætninger og prioriteter jf. artikel 123, stk 2, litra f i CAP-plan forordningen.

Alle støtteordninger i CAP-planen indgår i den løbende evaluering af planen samt i ex-ante evalueringen jf. artikel 139 i CAP-plan forordningen samt ex-post evalueringen af CAP-planen jf. artikel 140 i CAP-plan forordningen i henhold til EU-Kommissionens krav.

En løbende evaluering sker gennem de årlige indberetninger af performancerapporter til EU-Kommissionen jf. artikel 134 i CAP-plan forordningen og performancegennemgangen hvert andet år jf. artikel 135 i CAP-plan forordningen. Landbrugsstyrelsen vil efter EU-Kommissionens godkendelse af CAP-planen udarbejde en evalueringsplan jf. artikel 140, stk. 6 i CAP-plan forordningen og fremlægge denne i overvågningskomiteen, der anmodes om at afgive udtalelse om planen. Evalueringsplanen

indeholder de evalueringsaktiviteter, som det er hensigten at gennemføre i løbet af programperioden. Det kan for eksempel være evaluering af særskilte temaer eller problemstillinger.

Denne to-trinstilgang af løbende evaluering og evaluering af særskilte temaer eller problemstillinger har til hensigt at sikre fyldestgørende og tilstrækkelig tilvejebringelse af evalueringer. Samtidig sikres en fleksibilitet i planlægningen og mulighed for tilpasning til skiftende omstændigheder.

7.3 Oplysninger om kontrolsystemet og sanktioner

7.3.1 IACS - Integrated Administration and Control System

Is IACS used to manage and control interventions in the wine sector as laid down in Title III of Regulation (EU) ... [CAP Strategic Plan Regulation]? : **Nej**

Is IACS used to manage and control conditionality? : **Ja**

Article 65(4)(d) of the HZR gives the possibility to MS to define the "agricultural parcel". Please provide the definition of "agricultural parcel" in your Member State.

Konditionalitet er sat op i Landbrugsstyrelsens kontrol- og sagsbehandlingssystem IMK/CAP-TAS. Her skabes en systemintegration, hvor integrationen mellem de administrative, fysiske og satellitbaserede kontroller på støtteordningerne i videst mulig omfang sikrer, at data kan anvendes i det kontrolsystem, der anvendes for konditionalitet. Herunder eksempelvis integration i anvendelsen af monitorering på støtteordningerne med monitorering af de GLM-krav, hvor monitorering er muligt. IFKS anvendes endvidere til afrapportering om gennemførelse og resultater af kontrollen af konditionalitet.

Artikel 65, stk. 4, litra d), i den horisontale forordning giver medlemsstater muligheden for at definere "landbrugsparcel". Angiv definitionen af "landbrugsparcel" i medlemsstaten.

En "landbrugsparcel" er et areal bestående af sammenhængende marker under samme ordning eller tilsagn, med samme støttesats og beliggende i samme markblok.

7.3.1.1 All elements of the IACS as set out in the Regulation [HZR] are established and operating as from 1 January 2023

All elements of the IACS as set out in the Regulation [HZR] are established and operating as from 1 January 2023 : **Ja**

7.3.1.1.1 Identification system for agricultural parcels (LPIS)

LPIS fungerer i overensstemmelse med kravene specificeret i artikel 68 i den horisontale forordning. Der er valgt fysiske markblokke, hvilket vil sige, at markblokkene afgrænses af fysiske skel såsom veje, vandløb, skovgrænser mv. De årlige forårs- og sommerortofotos, som anvendes til opdatering af markbloksystemet, er optaget i en rumlig opløsning på 10-25 cm (ground sampling distance) og har en geometrisk nøjagtighed på maksimalt 50 cm i middelfejl ved sammenligning med kendte terrestriske referencepunkter. Ortofotos er desuden efterbehandlet med hensyn til farver, kontrast og lysforhold, blandt andet for at fjerne synlige overgange mellem de enkelte billeder.

7.3.1.1.2 Geo-spatial (GSA) and an animal-based application system (GSA)

Den geospatiale ansøgning om arealstøtte består af et fortrykt elektronisk ansøgningskema med et tilhørende GIS-baseret kortgrundlag, som gør det muligt at behandle geografiske og alfanumeriske data. De fortrykte oplysninger angiver det maksimale støtteberettigede areal pr. markblok og det fastslåede areal i de foregående år pr. mark. Ansøgningen fungerer sådan, at ansøgerne skal indtegne de anmeldte arealer nøjagtigt på det GIS-baserede kortgrundlag. Systemet beregner selv størrelsen af de indtegnede arealer, hvilket sikrer overensstemmelse mellem de indtegnede arealer og de ansøgte arealstørrelser. Herudover skal ansøgerne anføre alle øvrige oplysninger, som er nødvendige for en entydig identifikation af de indtegnede marker (marknummer, ordning, tilsagnstype, afgrøde, arealer til opfyldelse af de grønne krav mv.). Systemet registrerer eventuelle overlap mellem ansøgernes indtegninger, som enten løses af ansøgerne selv eller efterfølgende i sagsbehandlingen. Dobbeltansøgninger er således ikke mulige. Der

kan maksimalt ydes støtte for det indtegnede areal. Dog kan indtegningen rettes i forbindelse med kontrol, hvis den ikke er i overensstemmelse med virkeligheden. Alle tekniske tolerancer, såvel ved indtegningen som ved kontrol på stedet (OTSC), er afskaffet.

Tilmelding til den koblede støtteordning for kvier, tyre og stude (slagtepræmieordningen) og ordningen for ko-præmie sker gennem det elektroniske ansøgningsskema, der også anvendes til grundbetaling mv. Tilmelding sker ved at krydse ”Ja” til tilmelding til en eller begge af ordningerne. Derfra håndteres ansøgningen automatisk. Landbrugsstyrelsen modtager information om støtteberettigede dyr fra slagterierne og fra Det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR). For slagtepræmieordningen kontrolleres informationerne om slagtede dyr op imod data fra kvægslagtedatabasen før et dyr godkendes som støtteberettiget. Hvis dyr udføres til slagting i et andet EU-land, skal ansøger indsende et separat ansøgningsskema for at modtage slagtepræmien. For ordningen for ko-præmie kontrolleres information om dyrene op imod data fra CHR, før dyrene godkendes som støtteberettigede. Tilmeldingen til slagtepræmieordningen og ko-præmien er gældende, indtil landbrugeren selv framelder sig en eller begge ordninger, eller indtil styrelsen ikke modtager informationer om støtteberettigede dyr fra slagterierne og CHR.

Tilmelding til den koblede støtteordning for stivelseskartofler sker gennem det elektroniske ansøgningsskema, der også anvendes til basisindkomststøtte (grundbetaling) mv. Tilmelding sker ved, at krydse ”Ja” til tilmelding til ordningen. Derfra håndteres ansøgningen automatisk for de arealer, der i ansøgningens markplan er angivet med afgrødekoden for stivelseskartofler.

7.3.1.1.3 Are you applying an automatic claim system (in the meaning of Article 65(4)(f)) of the HZR?

For area-based interventions? : **Nej**

For animal-based interventions? : **Ja**

7.3.1.1.4 Area monitoring system (AMS)

Arealmonitoreringssystemet artikel 66 (1) (c) i den horisontale forordning

Efterfølgende opretholdelseskontrol ved Arealmonitoreringssystemet AMS.

For at sikre overvågning af performancerammen, stiller EU-Kommissionen krav om et arealmonitoreringssystem (AMS). AMS bekræfter ved monitorering af alle arealbaserede interventioner, hvor der er støttekriterier, der kan monitoreres med brug af data fra Sentinel satellitterne (eller anden ækvivalent data), at disse er overholdt. Konstateres der arealer, der ikke længere overholder støttebetingelserne, vil disse blive genoptaget over for landbruger og ekskluderet fra den årlige afrapportering af performancerammen.

7.3.1.1.6 System for the identification and registration of payment entitlements, where applicable

Are requirements set out in Article 71 of the HZR fulfilled? : **N/A**

7.3.1.1.7 System for the identification and registration of animals in the meaning of article 65(4)(c) [Article 66(1)(g) HZR]

Do you have a system for the identification and registration of animals referred to in Article 66(1)(g) of HZR? : **Ja**

system for the identification and registration of bovine animals laid down by Regulation (EC) No 1760/2000 of the European Parliament and of the Council : **Nej**

system for the identification and registration of ovine and caprine animals laid down by Council Regulation (EC) No 21/2004 : **Nej**

system for the identification and registration of pigs laid down by Council Directive 2008/71/EC : **Nej**

7.3.2 Non-IACS

7.3.2.1 Brief description on the penalty system for non-IACS interventions in line with the principles of effectiveness, proportionality and dissuasiveness

Non-IACS EAGF

Ikke-IFKS EGFL

For ordningen producentorganisationer i frugt- og grøntsagssektoren gælder følgende sanktionstyper:

Sanktioner i tilfælde af manglende overholdelse af anerkendelseskriterierne

- I tilfælde af, at en producentorganisation ikke overholder anerkendelseskriterierne, kan Landbrugsstyrelsen tilbagekalde eller suspendere producentorganisationens anerkendelse eller fremsende en varslingskrivelse til producentorganisationen, hvori det oplyses hvilke korrigerende foranstaltninger, der skal foretages.

Sanktioner i tilfælde af svig

Hvis det konstateres, at en producentorganisation har begået svig, kan Landbrugsstyrelsen:

- Tilbagekalde producentorganisationens anerkendelse.
- Udelukke de pågældende ordninger eller transaktioner fra at modtage støtte i henhold til driftsprogrammet og kræve allerede udbetalt støtte betalt tilbage.
- Udelukke producentorganisationen fra anerkendelse i en periode.

Sanktioner vedrørende driftsprogrammer

- Hvis betingelserne for gennemførelse af driftsprogrammer ikke overholdes, kan støtten nedsættes eller der kan ske sanktionering. Sanktionssatsen fastsættes under hensyn til, hvor alvorlig, omfattende og varig, den konstaterede mangel er. Derudover skal hensynet til, om der er tale om en gentagelse, også indgå i vurderingen af, hvad satsen for en sanktion, skal være.

Sanktion ved manglende fristoverholdelse for indgivelse af ansøgning om udbetaling

- Hvis en producentorganisation indsender ansøgning om udbetaling for sent i forhold til den fastsatte frist, anvendes sanktion i form af en procentvis nedsættelse af støtte afhængig af, hvor mange dage fristen er overskredet med.

Tilbagebetaling af uberettiget udbetalt støtte

- Producentorganisationer skal tilbagebetale uberettiget udbetalt støtte med renter. Inden der kan træffes en afgørelse om tilbagebetaling, skal det undersøges, om den oprindelige afgørelse kan tilbagekaldes, således at der kan ske krav om tilbagebetaling. Det skal i den forbindelse undersøges, om der er sket forældelse, om styrelsen har begået fejl, og om producentorganisationen er i god tro.

Sanktion ved overtrædelse af nationale regler eller EU-regler om offentlige udbud

- I de tilfælde, hvor nationale regler eller EU-regler om offentlige udbud ikke er overholdt, anvendes sanktion i form af krav om tilbagebetaling eller nedsættelse af udbetaling.
- Sanktion skal fastsættes i forhold til, hvor alvorlig den manglende overholdelse af reglerne er, og i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

Yderligere sanktionstyper kan anvendes, hvis betingelser for støtte til gennemførelse af ordninger med henblik på kriseforebyggelse og risikostyring jf. artikel 53, stk. 2 i CAP-plan forordningen, ikke er overholdt.

For biavlprodukter gælder følgende sanktionstyper

Sanktion ved manglende fristoverholdelse ved anmodning om udbetaling

- Denne trappesanktion udløses ved en for sent indsendt udbetalingsanmodning i forhold til fristen.

100 pct. bortfald ved manglende opfyldelse af støttekriterier ved udbetaling

- Denne sanktionstype vil blive brugt til at træffe afgørelse om bortfald af hele tilsagnet, hvis der er visse grundlæggende støttekriterier, der ikke er opfyldt. Sanktionsmuligheden omfatter støttekriterier, der skal være 100 pct. opfyldt på tilsagns-, udbetalings- og, hvis relevant, ved udløb af opretholdelsestidspunktet. Kriterierne kan også beskrives som "adgangskriterier".

AOVG-sanktion ved uoverensstemmelse mellem tilsagn og investering/projekter

- AOVG (Alvor, Omfang, Varighed og Gentagelse) skal indgå i en samlet skønsmæssig vurdering af satsen for en eventuel sanktion. Sanktionssatsen fastsættes under hensyn til, hvor alvorlig, omfattende og varig, den konstaterede mangel er. Derudover skal hensynet til, om der er tale om en gentagelse, også indgå i vurderingen af, hvad satsen for en sanktion skal være.

Udbudssanktion ved overtrædelse af udbudsloven og tilbudsloven

- I de tilfælde, hvor der er krav om at konkurrenceudsætte en investering og det ikke sker i henhold til reglerne, udløses der en udbudssanktionering. De nationale bestemmelser findes i den danske tilbudslov og udbudslov.

Udelukkelse

- Udelukkelse kan defineres nationalt i afgrænsningen af berørte ordninger, men vil for eksempel blive udløst, hvis ansøger indsender falsk bevismateriale med en ansøgning. Udelukkelse vedrører således fremtidige ansøgninger og starter fra det tidspunkt, hvor den manglende opfyldelse fastslås samt det efterfølgende kalenderår. Udelukkelse omfatter derfor ikke andre projekter, hvor ansøger allerede har opnået tilsagn eller udbetaling.

Tilbagebetaling af støttebeløb

- Sager vil under visse omstændigheder skulle genoptages for at opkræve forkert udbetalte beløb tilbage. Inden der kan træffes en afgørelse om genoptagelse og tilbagebetaling, skal det undersøges, om den oprindelige afgørelse kan tilbagekaldes, således at der kan ske krav om tilbagebetaling. Det skal i den forbindelse undersøges, om der er sket forældelse, om styrelsen har begået fejl og om ansøgeren er i god tro.

Non-IACS EAFRD

Ikke-IFKS ELFUL

Sanktion ved manglende fristoverholdelse ved anmodning om udbetaling

- Denne trappesanktion udløses ved en for sent indsendt udbetalingsanmodning i forhold til fristen.

100 pct. bortfald ved manglende opfyldelse af støttekriterier ved udbetaling

- Denne sanktionstype vil blive brugt til at træffe afgørelse om bortfald af hele tilsagnet, hvis der er visse grundlæggende støttekriterier, der ikke er opfyldt. Sanktionsmuligheden omfatter

støttekriterier, der skal være 100 pct. opfyldt på tilsagns-, udbetalings- og, hvis relevant, ved udløb af opretholdelsestidspunktet. Kriterierne kan også beskrives som ”adgangskriterier”.

AOVG-sanktion ved uoverensstemmelse mellem tilsagn og investering/projekter

- AOVG (Alvor, Omfang, Varighed og Gentagelse) skal indgå i en samlet skønsmæssig vurdering af satsen for en eventuel sanktion. Sanktionssatsen fastsættes under hensyn til, hvor alvorlig, omfattende og varig, den konstaterede mangel er. Derudover skal hensynet til, om der er tale om en gentagelse, også indgå i vurderingen af, hvad satsen for en sanktion skal være.

Udbudssanktion ved overtrædelse af udbudsloven og tilbudsloven

- I de tilfælde, hvor der er krav om at konkurrenceudsætte en investering, og det ikke sker i henhold til reglerne, udløses der en udbudssanktionering. De nationale bestemmelser er den danske tilbudslov og udbudslov.

Skiltesanktion

- I de tilfælde, hvor der er krav om, at investeringen skal have et skilt om støttegiverne mv. og det ikke sker i henhold til reglerne, udløses der en skiltesanktion. Skiltesanktionen gælder ikke for markedsordninger og anvendes derfor ikke for biavl.

Udelukkelse

- Udelukkelse kan defineres nationalt i afgrænsningen af berørte ordninger, men vil for eksempel blive udløst, hvis ansøger indsender falsk bevismateriale med en ansøgning. Udelukkelse vedrører således fremtidige ansøgninger og starter fra det tidspunkt, hvor den manglende opfyldelse fastslås, samt det efterfølgende kalenderår. Udelukkelse omfatter derfor ikke andre projekter, hvor ansøger allerede har opnået tilsagn eller udbetaling.

Tilbagebetaling af støttebeløb

- Sager vil under visse omstændigheder skulle genoptages for at opkræve forkert udbetalte beløb tilbage. Inden der kan træffes en afgørelse om genoptagelse og tilbagebetaling, skal det undersøges, om den oprindelige afgørelse kan tilbagekaldes, således at der kan ske krav om tilbagebetaling. Det skal i den forbindelse undersøges, om der er sket forældelse, om styrelsen har begået fejl og om ansøgeren er i god tro.

7.3.2.2 Brief description of the control system for non-IACS (control methods, cross-checks, durability of investments and related ex-post checks, etc)

Non-IACS EAGF

Ikke-IFKS EGFL

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har det overordnede ansvar for opfyldelsen af medlemsstatens rolle i henhold til artikel 60 i den horisontale forordning. Landbrugsstyrelsen, som er en styrelse under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, har det overordnede ansvar for forvaltningen af den danske CAP-plan.

Forvaltnings- og kontrolstrukturen beskrives herunder.

Hvor der forekommer finansiering med midler fra forrige programperiode, vil ordningen fortsat kunne kontrolleres og sanktioneres efter de på tilsagnstidspunktet gældende regler om kontrol og sanktion.

CAP-enheden varetager den overordnede forvaltning af CAP-planen for begge landbrugsfonde (søjle I og II). CAP-enheden varetager dermed rollen som forvaltningsmyndighed.

Derudover varetager enheden forvaltningsopgaver for så vidt angår markedsordninger. Enheden designer nye projektstøtteordninger og prioriteringskriterier ud fra målet om at støtte de projekter, der giver størst effekt på indsatsområderne.

Projekttilskud har ansvaret for sagsbehandlingen af projektstøtteordningerne. Enhederne behandler støtteansøgninger og står for alle udbetalinger på projektstøtteområdet (undtagen LAG).

Jordbrugskontrol gennemfører kontrol af alle ordninger efter kontrolinstrukser, som udarbejdes i samarbejde med enhederne EU & Projekt og Projekttilskud. Jordbrugskontrol sender kontrolrapporterne til Projekttilskud, som afgør kontrolsagerne og fastlægger eventuelle sanktioner og krav om tilbagebetaling ved misligholdelser.

Udbetaling & Kvalitet foretager registrering og udbetaling, samt opkrævning af tilbagebetalingskrav af EGFL- og ELFUL relaterede transaktioner og koordinerer forebyggelse og bekæmpelse af svig på risikoområder. Endvidere sikrer enheden den almene kvalitet af opfølgende tiltag, som andre enheder gennemfører i forhold til konstaterede fejl i sagsbehandlingen og den fysiske kontrol. Herudover varetager Udbetaling & Kvalitet forpligtelsen om at føre tilsyn med organer, hvortil der er delegeret ansvar og opgaver i forhold til CAP-planen og overvåger regelmæssigt de opgaver, der er delegeret til LAG-sekretariatet (Bolig- og Planstyrelsen), med henblik på at bekræfte, at forvaltning og kontrol udføres tilfredsstillende, og at det er i overensstemmelse med EU-reglerne.

Revision er placeret som en selvstændig enhed i Landbrugsstyrelsen med direkte reference til den administrerende direktør. Revision er operationelt uafhængig af den øvrige styrelse. Revision leverer viden om styrelsens interne kontrol- og forvaltningssystemer, hvilket gør det muligt at forebygge og rette op på konstaterede risici og svagheder.

Certificeringsorgan: Opgaven som certificeringsorgan er udliciteret til et eksternt, privat revisionsfirma. Organet påtegner årsregnskabet og performancerapporten, samt foretager attestering af forvaltnings- og kontrolsystemet, før disse bliver sendt til EU-Kommissionen. Det sker for at undersøge, om årsregnskab og resultatmål er retvisende og om procedurerne for den interne kontrol har fungeret tilfredsstillende.

Kontrol

Kontrol af markedsordninger

Dette afsnit indeholder en kort beskrivelse af kontrolsystemer for producentorganisationer i frugt- og grøntsektoren og ordninger i sektoren for biavlprodukter. Kontrolsystemerne tager udgangspunkt i de overordnede krav, som fremgår af den horisontale forordning jf. artikel 61 og artikel 62.

- Producentorganisationer i frugt- og grøntsektoren

Kontrolsystemet for producentorganisationer i frugt og grøntsektoren vil bestå af en administrativ kontrol og en kontrol på stedet. Kontrollen vil blandt andet omfatte kontrol af anerkendelseskriteriernes opfyldelse, gennemførelsen af driftsprogrammer og faktisk afholdte udgifter i forhold til ansøgt støtte.

Alle anmodninger om anerkendelse, ansøgninger om godkendelse af driftsprogrammer, ansøgninger om ændring af driftsprogrammer og udbetalingsanmodninger vil blive underkastet den administrative kontrol.

Ved den administrative kontrol kontrolleres, om ansøgningerne opfylder de krav, der stilles til anerkendelse af producentorganisationen, gennemførelse af driftsprogrammer, kontrol af aktioner/investeringer og udbetaling af støtte hertil.

Kontrol på stedet supplerer den administrative kontrol med henblik på at undersøge, om betingelserne er opfyldt for så vidt angår anerkendelse af producentorganisationen, driftsprogramernes gennemførelse i henhold til det ansøgte og det gennemførte. Kontrol på stedet er stikprøvebaseret. Udvalgelse af stikprøven og fastlæggelse af omfanget af kontrol på stedet vil ske i forbindelse med den årlige planlægning af kontrol på stedet. Mindst ti pct. af de anerkendte producentorganisationer skal hvert år udtages til kontrol på stedet på basis af en risikoanalyse. Det tilstræbes, at kontroludtagningen ikke er systematisk fra år til år.

Kontrol på stedet af producentorganisationer i frugt- og grøntsektoren indeholder som udgangspunkt følgende elementer:

- Kontrol af anerkendelseskriterier hos producentorganisationen.
- Økonomikontrol hos producentorganisationen med fokus på økonomistyring og referenceomsætning.
- Kontrol af en stikprøve af investeringer placeret hos producentorganisationen.
- Kontrol hos en stikprøve af medlemmer (såkaldt avlerkontrol). Avlerkontrollen omfatter forskellige delelementer, heriblandt ny erhvervede materielle investeringer, immaterielle investeringer, tidligere materielle investeringer og referenceomsætning.

En stikprøve af investeringer og medlemmer af producentorganisationen udvælges til kontrol på stedet på grundlag af en risikoanalyse.

Det skal være muligt at gennemføre kontrol på stedet. En anmodning om anerkendelse, godkendelse af et driftsprogram eller en støtteansøgning kan afvises for den pågældende post eller del af udgifterne, hvis en producentorganisation, herunder dens medlemmer eller relevante repræsentanter, forhindrer at der foretages kontrol på stedet.

- Biavlsprodukter

Kontrolsystemet vedrørende ordningen for biavlsprodukter vil omfatte en administrativ kontrol og en stikprøvebaseret kontrol af støtteansøgninger på stedet. Omfanget af stikprøven og metoden for udtagning af stikprøven til kontrol på stedet fastlægges i forbindelse med den årlige planlægning af kontrollen. Størrelsen af stikprøven og udtagning afhænger af det samlede antal af projekter. Årligt udtages mindst ti pct. af støttemodtagerne til kontrol på stedet. Hvis det samlede antal projekter er under ti projekter, udtages to projekter tilfældigt til kontrol på stedet. Hvis det samlede antal projekter er mere end ti projekter, udtages mindst halvdelen af kontrollsagerne på grundlag af en risikoanalyse, mens den resterende andel udtages tilfældigt. Såfremt forhold fundet i den administrative kontrol bør kontrolleres på stedet, er det muligt for sagsbehandler manuelt at udtage et projekt til kontrol på stedet.

Den administrative kontrol vil omfatte alle ansøgninger om tilsagn og anmodninger om udbetaling af støtte. Kontrollen på stedet bliver gennemført i forbindelse med støtteansøgernes anmodning om udbetaling af støtte.

Den administrative kontrol vil som udgangspunkt basere sig på de oplysninger, som ansøgerne vil indsende i forbindelse med deres ansøgninger om tilsagn og anmodninger om udbetaling. Den administrative kontrol af ansøgninger om tilsagn vil blandt andet omfatte, hvorvidt ansøgningerne lever op til de fastlagte støtteberettigelseskriterier. Den administrative kontrol af anmodninger om udbetaling vil omfatte projektrapporter, hvor ansøger skal redegøre for gennemførelse af sit projekt og regnskaber, som skal indeholde sammenfattende udgiftsopgørelse samt kopier af fakturaer og andre relevante bilag såsom bankkontoudtog mv.

Kontrol på stedet vil blandt andet omfatte kontrol af, om den udvalgte stikprøve af projekter er gennemført i overensstemmelse med de godkendte tilsagn og projektbeskrivelser, og at de faktisk afholdte udgifter stemmer overens med de oplysninger, som fremgår af udbetalingsanmodningerne.

Det skal være muligt at gennemføre kontrol på stedet. Hvis ansøger forhindrer gennemførelse af kontrollen, kan det medføre, at ansøgers tilsagn om støtte bortfalder, støtten ikke kan udbetales og/eller allerede udbetalt støtte kræves tilbagebetalt.

Non-IACS EAFRD

Ikke-IFKS ELFUL

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har det overordnede ansvar for opfyldelsen af medlemsstatens rolle i henhold til artikel 60 i den horisontale forordning. Landbrugsstyrelsen, som er en styrelse under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, har det overordnede ansvar for forvaltningen af den danske CAP-plan.

Forvaltnings- og kontrolstrukturen beskrives herunder.

Forsimpleret organisationsdiagram på forvaltningsstrukturen (fig72332)

 1 / Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri - Landbrugsstyrelsen / Titel på præsentation

Figur 2: Organisationsdiagram på forvaltningsstrukturen

CAP-enheden varetager den overordnede forvaltning af CAP-planen for begge landbrugsfonde (søjle I og II). CAP-enheden varetager dermed rollen som forvaltningsmyndighed.

Derudover varetager enheden forvaltningsopgaver for så vidt angår projektordninger (undtagen LAG). Enheden designer nye projektstøtteordninger og prioriteringskriterier ud fra målet om at støtte de projekter, der giver størst effekt på indsatsområderne.

Projekttilskud og Natur- & Landbrugsudvikling har ansvaret for sagsbehandlingen af projektstøtteordningerne. Enhederne behandler støtteansøgninger og står for alle udbetalinger på projektstøtteområdet (undtagen LAG).

Jordbrugskontrol gennemfører kontrol af alle ordninger efter kontrolinstrukser, som udarbejdes i samarbejde med enhederne EU & Projekt, Projekttilskud, Natur- & Landbrugsudvikling og Bolig- og

Planstyrelsen. Jordbrugskontrol sender kontrolrapporterne til de respektive sagsbehandlende enheder Projekttilskud, Natur- & Landbrugsudvikling og Bolig- og Planstyrelsen, som afgør kontrolsagerne og fastlægger eventuelle sanktioner og krav om tilbagebetaling ved misligholdelser.

Udbetaling & Kvalitet foretager registrering og udbetaling, samt opkrævning af tilbagebetalingskrav af EGFL- og ELFUL relaterede transaktioner og koordinerer forebyggelse og bekæmpelse af svig på risikoområder. Endvidere sikrer enheden den almene kvalitet af opfølgende tiltag, som andre enheder gennemfører i forhold til konstaterede fejl i sagsbehandlingen og den fysiske kontrol. Herudover varetager Udbetaling & Kvalitet forpligtelsen om at føre tilsyn med organer, hvortil der er delegeret ansvar og opgaver i forhold til CAP-planen og overvåger regelmæssigt de opgaver, der er delegeret til LAG-sekretariatet (Bolig- og Planstyrelsen) med henblik på at bekræfte, at forvaltning og kontrol udføres tilfredsstillende, og at det er i overensstemmelse med EU-reglerne.

Revision er placeret som en selvstændig enhed i Landbrugsstyrelsen med direkte reference til den administrerende direktør. Revision er operationelt uafhængig af den øvrige styrelse. Revision leverer viden om styrelsens interne kontrol- og forvaltningssystemer, hvilket gør det muligt at forebygge og rette op på konstaterede risici og svagheder.

Certificeringsorgan: Opgaven som certificeringsorgan er udliciteret til et eksternt, privat revisionsfirma. Organet påtegner årsregnskabet og performancerapporten, samt attesting af forvaltnings- og kontrolsystemet, før disse bliver sendt til EU-Kommissionen. Det sker for at undersøge, om årsregnskab og resultatmål er retvisende og om procedurerne for den interne kontrol har fungeret tilfredsstillende.

Kontrol

Manuel administrativ kontrol

- Som en del af den administrative kontrol af udbetalingsansøgninger kontrolleres den dokumentation, ansøger har indsendt, for at belyse et gennemført projekt ved hjælp af for eksempel geoplacerede billeder.

Overordnet for den fysiske kontrol

- Der foretages i forlængelse af den administrative kontrol en fysisk kontrol af udvalgte udbetalingsansøgninger.
- Antallet af kontroller og udvælgelsesmetode varierer efter hvilken risikoprofil ordningerne har. Der er to typer af fysisk kontrol, 1) kontrol på stedet og 2) efterfølgende kontrol.

Kontrol på stedet

- I gennemsnit udtages 25 pct. af årets udbetalingsansøgninger på projektstøtte til kontrol på stedet (ti pct. udtages tilfældigt og 15 pct. udtages via en risikobaseret analyse). Der kan også ske manuel udtagning af sager til kontrol, såfremt det på enkeltsagsniveau vurderes nødvendigt.
- Der er tale om en dybdegående kontrol hos tilsagnshaver, hvor hele projektet kontrolleres.
- Såfremt enkelte ordninger designes på en sådan måde, at alle investeringer kræver fysisk besøg, kan kontrol på stedet suppleres med en fysisk afsyning.

Efterfølgende kontrol

- Den efterfølgende kontrol er en kontrol af, om projektet er opretholdt i en periode efter slutudbetalingen. Der udtages to pct. af alle afsluttede projekter, der er omfattet af opretholdelsesforpligtelsen.

7.3.2.3 Public procurement rules?

Brief description how the compliance with public procurement rules is fulfilled.

Ved indkøb af varer og tjenesteydelser følger myndighederne statens regler for udbud og offentlige indkøb, herunder for indkøb af konsulentytelser. Dermed sikres også, at indkøb finansieret med teknisk bistand lever op til gældende nationale forpligtelser vedrørende offentlige indkøb.

Danmark har indført nationale udbudsregler under tærskelværdierne for udbudsdirektiverne. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vejleder om forståelsen af udbudsreglerne, EU- såvel som nationale regler.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vejleder på sin hjemmeside om udbudsreglerne og om, hvorledes de overholdes.

- Udbudsloven: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2015/1564>
- Tilbudsloven: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2007/1410>

Tilbudslovens afsnit I omhandler bygge- og anlægskontrakter (afsnit II er ophævet).

Forvaltningsmyndigheden henviser i vejledning om støtte for de relevante støtteordninger til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside.

Det er desuden et vilkår i alle tilsagn om støtte i CAP-planen, at udbudsreglerne og de overordnede principper om gennemsigtighed, lige behandling og sparsommelighed overholdes.

Senest i forbindelse med anmodning om udbetaling af støtte skal støttemodtager kunne dokumentere, at vedkommende har opfyldt reglerne. Støttemodtager skal holde dokumenter, som dokumenterer, at udbudsreglerne er overholdt, tilgængelige i mindst fem år fra datoen for slutudbetaling.

Landbrugsstyrelsen har under enheden Økonomi en funktion for kontraktstyring, indkøb og udbud. Her sørger man for, at Landbrugsstyrelsen overholder EU-regler og national lovgivning på udbudsområdet.

På styrelsens intranet informerer enheden løbende styrelsens øvrige medarbejdere om denne lovgivning samt korrekte procedurer for håndtering af udbud. Relevante medarbejdere gennemgår desuden løbende uddannelse og efteruddannelse i regler og procedurer for offentligt udbud.

7.4 Konditionalitet

7.4.1 Control system for conditionality

7.4.1.1 Description of the control system for conditionality

I overensstemmelse med artikel 83 stk. 6, litra d i den horisontale forordning udtages årligt mindst én pct. af støtteansøgerne til kontrol af konditionalitet ved fysisk kontrol på stedet. Det sikres, at kontrolpopulationen i overensstemmelse med artikel 83 stk. 6, litra d udtages på baggrund af en risikoanalyse, som tager højde for bedriftsstruktur og risiko for overtrædelser, ligesom det sikres, at en del af kontrolpopulationen udtages tilfældigt.

Kontrollen gennemføres som udgangspunkt uvarslet, men for de krav, der monitoreres, er der 100 pct. kontrol og i videst muligt omfang er der fuld åbenhed for landbrugerne i forhold til overtrædelser af kravene.

Kontrollen med alle relevante konditionalitetskrav gennemføres jævnt fordelt gennem hele støtteåret. De fleste krav gennemføres ved kontrol på stedet. Enkelte krav kontrolleres administrativt (krav vedrørende gødningsregnskab og kravene vedrørende anmeldelse og tilsyn med BSE og TSE samt håndtering af mælk fra besætninger med brucellose og tuberkulose).

Kontrollen af GLM 1, GLM 7 og GLM 9 forventes at kunne gennemføres ved monitorering af 100 pct. af støtteansøgerne. Hvis der er behov for det, kan denne kontrol suppleres med fysisk kontrol på stedet for eksempel i forhold til verifikation af overtrædelser konstateret ved monitorering.

Det tilstræbes, at kontrollen af konditionalitet følger ministeriets fælles kontrolstrategi, som blandt andet bygger på kendskab til bedrifterne, effektiv brug af data, god kommunikation med landbrugerne og kompetente kontrollører.

Med udgangspunkt i artikel 83 stk. 3 og stk. 6 litra b i den horisontale forordning kan kontrollen af konditionalitet (SMR-kravene) gennemføres ved brug af samme kontrolværktøjer og tilgang, som anvendes i forbindelse med sektorkontrollen. Sektorkontrollen med fødevare- og foderområdet samt dyresundhed, dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler er underlagt kravene til kontrol i kontrolforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2017/625 af 15. marts 2017). Kontrollen med de relevante SMR-krav vil således følge kravene til kontrol i denne forordning. For de øvrige SMR-krav vil kontrollen følge de kontrolvejledninger, der findes for sektorkontrollen. Kontrollen skal sikre en effektiv kontrol af støtteansøgenes efterlevelse af kravene som specificeret i artikel 12 og bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (CAP-plan forordningen).

Det samme gælder for kontrollen af GLM-kravene, hvor Landbrugsstyrelsen fastlægger krav til gennemførelsen af kontrollen i overensstemmelse med ministeriets kontrolstrategi, som sikrer en effektiv kontrol af støtteansøgenes efterlevelse af de nationalt fastsatte GLM-krav.

Kontrollen af konditionalitet er beskrevet i kontrolinstrukser til kontrollørerne for så vidt angår de krav, der kontrolleres af Landbrugsstyrelsen, og i vejledninger for så vidt angår de krav, der kontrolleres af Fødevarestyrelsen.

Landbrugsstyrelsen gennemfører som udbetalingsorgan årligt en gennemgang af kontrollen af konditionalitet. Dette finder sted ved godkendelse af instrukser til kontrollører og sagsbehandlingsinstrukser samt tilsyn med kvalitetssikring af sagsbehandling og med supervision af kontrollørerne.

7.4.1.2 Types of checks

SMR / GAEC	Types of checks
GAEC01 - Maintenance of permanent grassland based on a ratio of permanent grassland in relation to agricultural area at national, regional, sub-regional, group-of-holdings or holding level in comparison to the reference year 2018. Maximum decrease of 5% compared to the reference year.	Area monitoring system
GAEC02 - Protection of wetland and peatland	On-the-spot control
GAEC03 - Ban on burning arable stubble, except for plant health reasons	On-the-spot control
GAEC04 - Establishment of buffer strips along water courses	On-the-spot control
GAEC05 - Tillage management, reducing the risk of soil degradation and erosion, including consideration of the slope gradient	On-the-spot control
GAEC06 - Minimum soil cover to avoid bare soil in periods that are most sensitive	On-the-spot control
GAEC07 - Crop rotation in arable land, except for crops growing under water	Area monitoring system
GAEC08 - Minimum share of agricultural area devoted to non-productive areas or features. Minimum share of at least 4% of arable land at farm level devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow. Where a farmer commits to devote at least 7% of his/her arable land to non-productive areas and features, including land lying fallow, under an enhanced eco-scheme in accordance with Article 28(5a), the share to be attributed to compliance with this GAEC shall be limited to 3%. Minimum share of at least 7% of arable land at farm level if this includes also catch crops or nitrogen fixing crops, cultivated without the use of plant protection products, of which 3% shall be land lying fallow or non-productive features. Member States should use the weighting factor of 0,3 for catch crops. Retention of landscape features. Ban on cutting hedges and trees during the bird breeding and rearing season. As an option, measures for avoiding invasive plant species	On-the-spot control
GAEC09 - Ban on converting or ploughing permanent grassland designated as environmentally-sensitive permanent grasslands in Natural 2000 sites	On-the-spot control
SMR01 - Directive 2000/60/EC of 23 October 2000 of the European Parliament and of the Council establishing a framework for Community action in the field of water policy: Article 11(3), point (e), and point (h), as regards mandatory requirements to control diffuse sources of pollution by phosphates	On-the-spot control
SMR02 - Council Directive 91/676/EEC of 12 December 1991 concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources: Articles 4 and 5	On-the-spot control
SMR03 - Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on the conservation of wild birds: Article 3(1), Article 3(2), point (b), Article 4(1), (2) and (4)	On-the-spot control
SMR04 - Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild flora and fauna: Article 6(1) and (2)	On-the-spot control
SMR05 - Regulation (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council of 28 January 2002 laying down the general principles and requirements of food law, laying down procedures in matters of food safety: Articles 14 and 15, Article 17(1) and Articles 18, 19 and 20	On-the-spot control

SMR06 - Council Directive 96/22/EC of 29 April 1996 concerning the prohibition on the use in stockfarming of certain substances having a hormonal or thyrostatic action and beta-agonists, and repealing Directives 81/602/EEC, 88/146/EEC and 88/299/EEC: Article 3, points (a), (b), (d) and (e), and Articles 4, 5 and 7	On-the-spot control
SMR07 - Regulation (EC) No 1107/2009 of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 concerning the placing of plant protection products on the market and repealing Council Directives 79/117/EEC and 91/414/EEC: Article 55, first and second sentence	On-the-spot control
SMR08 - Directive 2009/128/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 establishing a framework for Community action to achieve the sustainable use of pesticides: Article 5(2) and Article 8(1) to (5); Article 12 with regard to restrictions on the use of pesticides in protected areas defined on the basis of Directive 2000/60/EC and Natura 2000 legislation; Article 13(1) and (3) on handling and storage of pesticides and disposal of remnants	On-the-spot control
SMR09 - Council Directive 2008/119/EC of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of calves: Articles 3 and 4	On-the-spot control
SMR10 - Council Directive 2008/120/EC of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of pigs: Articles 3 and 4	On-the-spot control
SMR11 - Council Directive 98/58/EC of 20 July 1998 concerning the protection of animals kept for farming purposes: Article 4	On-the-spot control

7.4.2 Penalty system for conditionality

7.4.2.1 Description on the penalty system for conditionality

Efter hver kontrol udfyldes en kontrolrapport, der sendes til landbrugeren. Kontrolrapporten er enten uden anmærkninger eller – hvis der er konstateret overtrædelser – en rapport, hvor landbruger får et høringsbrev med beskrivelser og dokumentation af de konstaterede overtrædelser.

Efter høringen træffer Landbrugsstyrelsen afgørelse og pålægger efter omstændighederne landbrugeren en administrativ sanktion i form af et procentmæssigt støttetræk.

De enkelte overtrædelser vurderes efter kriterierne alvor, omfang, varighed, gentagelse og intentionalitet, og der fastsættes en forløbige sanktionsprocent for hver overtrædelse efter principperne anført nedenfor.

Konstateres der kun én overtrædelse, fastsættes den endelige sanktion direkte på baggrund af den praksis, der fremgår af nedenstående afsnit.

Konstateres der mere end en overtrædelse, fastsættes sanktionen efter følgende principper:

- Hver enkelt overtrædelse vurderes for sig. Dog skal overtrædelser af GLM-krav, der samtidig udgør en overtrædelse af et SMR-krav, kun anses som en overtrædelse af SMR-kravet.
- Sanktionsprocenterne for uagtsomme overtrædelser adderes, dog med et loft på 15 pct.
- Sanktionsprocenterne for gentagne overtrædelser adderes, dog med et loft på 20 pct.
- Sanktionsprocenterne for forsætlige overtrædelser adderes.
- Sanktionsprocenterne for uagtsomme, gentagne og forsætlige overtrædelser efter punkt to til fire adderes, dog med et loft på 100 pct.

Sanktionerne beregnes så vidt muligt på baggrund af støtten i overtrædelsesåret, og gennemføres så vidt muligt ved modregning i støtteudbetalingen i kontrolåret. Hvis overtrædelsesåret ikke kan fastslås, beregnes støttetrækket på baggrund af støtten i kontrolåret. Hvis støttetrækket ikke kan gennemføres ved modregning, sker det ved inddrivelse.

7.4.2.2 Definition and application of 'reoccurrence' (calculation and time span covered):

Definition:

Der er tale om en gentagelse, såfremt samme krav eller standard overtrædes mere end én gang inden for en sammenhængende periode på tre kalenderår.

Anvendelse:

Der sanktioneres som hovedregel med et støttetræk på ti pct. Ud fra en konkret vurdering af den gentagne overtrædelse kan støttetrækket dog sættes op til 15 pct.

7.4.2.3 Definition and application of 'intentionality'

Definition:

Indberettet forsæt: En misligholdelse af reglerne begået af en støttemodtager, som tilstræber en tilstand af manglende overholdelse af nævnte regler eller som, uden at tilstræbe en sådan tilstand, accepterer den mulighed, at den kan opstå, jf. retstilstanden som fastlagt af Domstolen i C-396/12.

Beregnet forsæt: Når der er sket mere end to overtrædelser af samme krav eller standard inden for en sammenhængende periode på tre kalenderår, jf. artikel 85, stk. 6 i den horisontale forordning.

Anvendelse:

Sanktionering for både beregnet og indberettet forsæt medfører et støttetræk på mindst 15 pct. Efter en konkret vurdering ud fra kriterierne alvor, omfang og varighed kan forsætlige overtrædelser medføre et højere støttetræk på op til 100 pct. eller udelukkelse.

7.4.3 Indication of the application of a simplified control system for small farmers

Der oprettes ikke et forenklet kontrolsystem for små landbrug, omfattet af artikel 28 i CAP-plan forordningen, jf. artikel 84, stk. 1, idet der ikke etableres en støtteordning for små landbrug.

7.4.4 Competent control bodies responsible for the checks of conditionality practices, statutory management requirements

I forhold til SMR 5 og SMR 6 bemærkes, at Landbrugsstyrelsen gennemfører kontrol på stedet og modtager Fødevarestyrelsens resultater fra medicinovervågningen.

SMR / GAEC	Paying Agency Name	Name of the Control body	Name of the responsible for the check	Adresse	E-mail
GAEC04	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
GAEC01	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
GAEC09	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
SMR01	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
SMR05	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
SMR08	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
SMR09	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
SMR04	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
GAEC02	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
SMR03	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
GAEC07	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
GAEC03	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk

GAEC05	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
GAEC06	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
GAEC08	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
SMR02	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
SMR06	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
SMR07	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk
SMR10	Landbrugsstyrelsen, Udbetaling & Kvalitet	Landbrugsstyrelsen - Jordbrugskontrol	Steen Bonde	Nyropsgade 30, 1780 København V	mail@lbst.dk

7.5 Social conditionality

7.5.1 Description of the control system for social conditionality

Social konditionalitet

Social konditionalitet vil i overensstemmelse med CAP-plan forordningens artikel 14, stk.1 finde anvendelse fra 1. januar 2025 i Danmark. Landbrugsstyrelsen arbejder sammen med de respektive myndigheder på områderne omfattet af social konditionalitet om implementeringen heraf, herunder med Arbejdstilsynet for så vidt angår arbejdsmiljøområdet.

En nærmere beskrivelse af social konditionalitet i CAP-planen er ikke mulig på nuværende tidspunkt, men vil blive tilføjet på et senere tidspunkt.

7.5.2 Description on the penalty system for social conditionality

Social konditionalitet

Social konditionalitet vil i overensstemmelse med CAP-plan forordningens artikel 14, stk.1 finde anvendelse fra 1. januar 2025 i Danmark. Landbrugsstyrelsen arbejder sammen med de respektive myndigheder på områderne omfattet af social konditionalitet om implementeringen heraf, herunder med Arbejdstilsynet for så vidt angår arbejdsmiljøområdet.

En nærmere beskrivelse af social konditionalitet i CAP-planen er ikke mulig på nuværende tidspunkt, men vil blive tilføjet på et senere tidspunkt.

8 Modernisation: AKIS and digitalisation

8.1 AKIS

8.1 Overall envisaged organisational set-up of the improved AKIS

I Danmark rådgives bedrifter via et velfungerende privat marked for rådgivning af landbrugere, som landbrugserhvervet selv organiserer og finansierer. Rådgivning leveres hovedsageligt af 31 lokale og landbrugerejede rådgivningsvirksomheder, der samarbejder i samarbejdsorganisationen landbrugsrådgivningstjeneste (DLBR). Uddannelse og opkvalificering af rådgivere foregår gennem landbrugets videnscenter (SEGES), der fungerer som den nationale forsknings- og vidensfacilitator. Foruden DLBR-samarbejdet leveres rådgivningstjenester af både private uafhængige rådgivningsfirmaer samt input- og teknologiforsyningsfirmaer. Systemet har evnen til hurtigt og effektivt at iværksætte forsknings- og innovationsaktiviteter baseret på landbrugernes behov blandt andet i nationalt støttede samarbejder med forskere og landbrugere, samt formidle resultater og ny praksis.

Den tilgængelige rådgivningskapacitet giver landbrugerne adgang til den nyeste viden og professionel rådgivning om alle relevante aspekter af landbrug og landbrugsstyring, herunder afgrødeproduktion, miljø, husdyrbrug, økologisk produktion, økonomiske aspekter, IT-arkitektur og IKT anvendelse, HR samt naturpleje. Derudover har rådgivere og landbrugere adgang til en database hos SEGES med mere end 120.000 artikler, der indeholder forsøgsresultater og –analyser samt præcisering af gældende nationale og fælleskabsregler.

Den forudgående SWOT-analyse bekræfter generelt set billedet af et stærkt og velintegreret AKIS. Herunder i forhold til bedriftsrådgivning (SWOT Rapport 1, afsnit 3.5 og 7.4), uddannelsesniveau (SWOT Rapport 1, afsnit 3.6 og 7.5) og forsknings- og udviklingsmiljøet (SWOT Rapport 1, afsnit 3.2). I forhold til digitalisering vurderes dansk landbrug som værende god til at anvende ny teknologi. Herunder særligt i forhold til præcisionslandbrug (SWOT Rapport 1, afsnit 5.4). Generelt set er der i det danske AKIS stor fokus på at udvikle nye teknologier, der sigter på at forbedre bedriftens økonomi og/eller miljøpåvirkning. Dette vil forventeligt også kunne bidrage positivt til effektiviteten af de planlagte ordninger i CAP-planen. For eksempler på tidligere og igangværende projekter kan der bl.a. henvises til: <https://projektsitet.seges.dk/fond/innovationsfonden>.

I EU er Danmark også anerkendt for at have et stærkt og velintegreret AKIS samt et velfungerende rådgivningssystem, der yder rådgivning i alle aspekter af landbrug. Dette bekræftes også af EU-Kommissionens analyse og anbefalinger til Danmark udstedt i forlængelse af den grønne europæiske pagt: (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020SC0371%2801%29>).

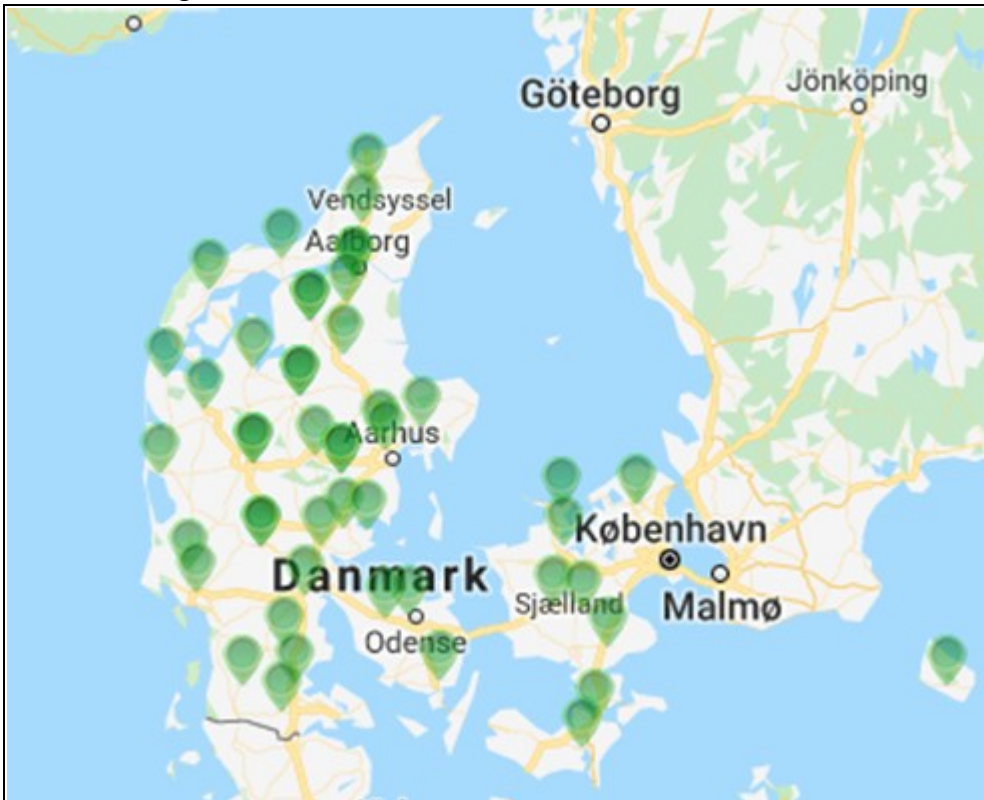
Samlet set vurderes det, at Danmark med det eksisterende system løfter den tværgående målsætning om videndeling, innovation og digitalisering, selvom denne indsats primært er placeret uden for implementeringen af CAP-planen. På denne baggrund planlægges der ikke indsatser specifikt målrettet AKIS eller bedriftsrådgivning under artikel 77 og 78 i CAP-plan forordningen (støtte til videndeling og information samt samarbejdsprojekter), mens det eksisterende system for bedriftsrådgivning videreføres uændret. I det omfang, der tilføres yderligere elementer til rådgivningspligten, vil det blive indarbejdet i det eksisterende set-up mellem forvaltningsmyndigheden, SEGES og de private rådgivere.

Implementeringen af CAP-planen vil dog i lighed med det tidligere landdistriktsprogram fortsat bidrage til at understøtte det danske AKIS. Derudover forventes særskilte indsatser i relation til biavl.

8.2 Beskrivelse af, hvordan rådgivningstjenester, forskning og netværk vedrørende den fælles landbrugspolitik vil samarbejde inden for rammerne af AKIS (artikel 114, litra a), nr. ii)

Det forventes, at det kommende CAP-netværk vil bidrage positivt til det danske AKIS blandt andet ved at sikre yderligere koordination og dialog med aktører på tværs af landbruget og landdistrikter i forlængelse af implementeringen af CAP-planen.

8.3 Beskrivelse af organiseringen af alle bedriftskonsultenter i henhold til de krav, der er nævnt i artikel 15, stk. 2, 3 og 4

Figur 3: Den danske landbrugsrådgivning er fordelt i alle dele af Danmark (grønne prikker).

Alle danske landbrugere har adgang til uvildig rådgivning inden for dette system, da de 31 lokale DLBR-rådgivningscentre (ca. 2.500 ansatte) som er ejet af landbrugerne gennem de lokale landboforeninger, dækker alle dele af Danmark (se figur 3). Det er ikke et krav at landbrugere skal være medlem af en landboforening for at modtage rådgivning.

Bedriftsrådgivningen er integreret i et effektivt videns- og innovationssystem, der dækker landbrugsrådgivere, forskningsinstitutter, offentlige myndigheder og private virksomheder (AKIS).

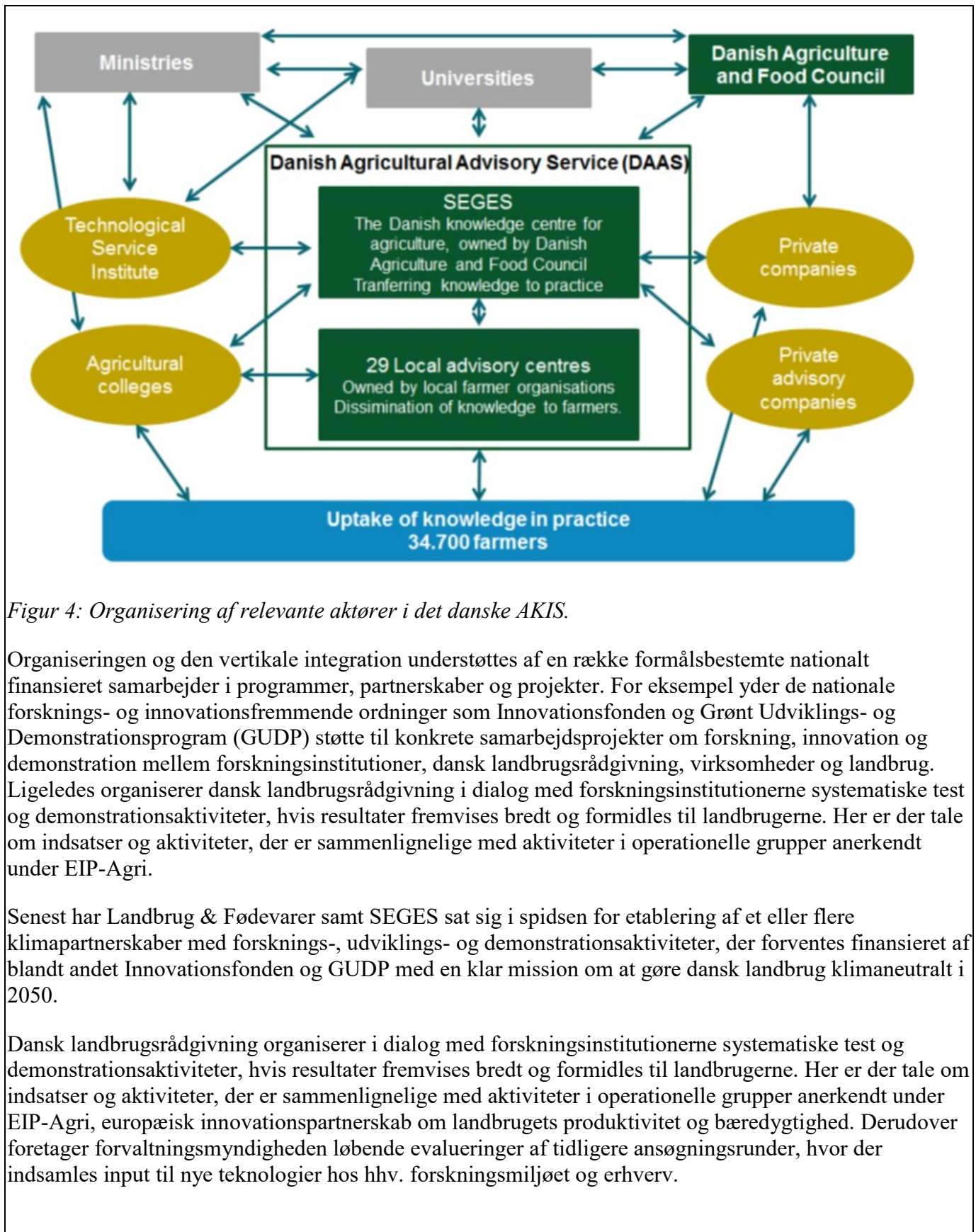
Systemet gør det muligt for Danmark at fremme innovation inden for landbrug- og fødevarersektoren, blandt landbrugerne samt give rådgivere og landbrugere ajourført teknologisk og videnskabelig information. Den danske landbrugssektor er kendetegnet ved en høj grad af vertikal integration i videnskæden fra forskning til anvendelse.

Forvaltningsmyndigheden informerer desuden private rådgivere i forbindelse med åbning af ansøgningsrunder og nye regler mv. Dette sker blandt andet på forvaltningsmyndighedens årlige landbrugsseminar, samt på relevante faglige gartneri-, skovbrugs- og landbrugsmøder og – konferencer samt andre relevante faglige møder, netværk og udvalg, hvor rådgiverne er repræsenteret.

Beskrivelse af AKIS og dens organisering

Danmark har et meget velfungerende system til overførsel af viden (Se figur 2).

Figur 4: Organisering af relevante aktører i det danske AKIS.

Organiseringen og den vertikale integration understøttes af en række formålsbestemte nationalt finansieret samarbejder i programmer, partnerskaber og projekter. For eksempel yder de nationale forsknings- og innovationsfremmende ordninger som Innovationsfonden og Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) støtte til konkrete samarbejdsprojekter om forskning, innovation og demonstration mellem forskningsinstitutioner, dansk landbrugsrådgivning, virksomheder og landbrug. Ligeledes organiserer dansk landbrugsrådgivning i dialog med forskningsinstitutionerne systematiske test og demonstrationsaktiviteter, hvis resultater fremvises bredt og formidles til landbrugerne. Her er der tale om indsatser og aktiviteter, der er sammenlignelige med aktiviteter i operationelle grupper anerkendt under EIP-Agri.

Senest har Landbrug & Fødevarer samt SEGES sat sig i spidsen for etablering af et eller flere klimapartnerskaber med forsknings-, udviklings- og demonstrationsaktiviteter, der forventes finansieret af blandt andet Innovationsfonden og GUDP med en klar mission om at gøre dansk landbrug klimaneutralt i 2050.

Dansk landbrugsrådgivning organiserer i dialog med forskningsinstitutionerne systematiske test og demonstrationsaktiviteter, hvis resultater fremvises bredt og formidles til landbrugerne. Her er der tale om indsatser og aktiviteter, der er sammenlignelige med aktiviteter i operationelle grupper anerkendt under EIP-Agri, europæisk innovationspartnerskab om landbrugets produktivitet og bæredygtighed. Derudover foretager forvaltningsmyndigheden løbende evalueringer af tidligere ansøgningsrunder, hvor der indsamles input til nye teknologier hos hhv. forskningsmiljøet og erhverv.

8.4 Description of how innovation support is provided as referred to in Article 114(a)(ii)

I forhold til digitalisering vurderes dansk landbrug som værende god til at anvende ny teknologi, herunder særligt i forhold til præcisionslandbrug (SWOT Rapport 1, afsnit 5.4). Generelt set er der i det danske AKIS stor fokus på at udvikle nye teknologier, der sigter på at forbedre bedriftens økonomi og/eller miljøpåvirkning. Dette vil forventeligt også kunne bidrage positivt til effektiviteten af de planlagte

ordninger i CAP-planen. For eksempler på tidligere og igangværende projekter kan der bl.a. henvises til: <https://projektsitet.seges.dk/fond/innovationsfonden>.

8.5 Digitaliseringsstrategi (artikel 114, litra b))

Digitaliseringsstrategi

I forlængelse af den fælles digitaliseringsstrategi fra 2016-2020 har den nuværende regering nedsat et digitaliseringspartnerskab. Partnerskabet blev nedsat i februar 2021. Sekretariatsbetjeningen varetages af Digitaliseringsstyrelsen. Digitaliseringspartnerskabet består af en formand og 27 faste medlemmer. Medlemmerne er topledere og eksperter fra dansk erhvervsliv, forskningsverdenen, civilsamfundet og arbejdsmarkedets parter. Herudover er der i Danmarks genopretningsplan afsat midler til digitalisering i de kommende år. [Se her](#).

Danmark har under Digital Europe programmet indstillet fem innovationshubs til støtte under Digital Europe programmet. Endvidere fremmes digitalisering i landbruget gennem styrket udnyttelse af bl.a. rumdata, øvrige data, herunder fra præcisionsjordbrug, som led i monitoringen af landbrugs- og miljøpolitikken samt fremme af innovation og udvikling i dansk landbrug. Ligeledes fremmes digitaliseringen med en strategisk deltagelse i Horizon 2020 og Horizon Europe forsknings- og udviklingsindsatser som ERA-Net Co-fund ICT Agri Food og partnerskabet Agriculture of Data.

Forebyggelse af digitale skel mellem regioner og virksomheder

Der er ikke en egentlig digitaliseringsstrategi for landdistrikterne, men digitaliseringspartnerskabet, jf. kapitel 8.1.5, arbejder for at understøtte, at Danmark udnytter de teknologiske muligheder i fremtiden. Partnerskabet skal derfor drøfte og komme med anbefalinger til regeringen om, hvordan Danmark udnytter og omsætter mulighederne ved den digitale omstilling. [Se her](#).

Annexes

Annex I on the ex-ante evaluation and the strategic environmental assessment (SEA) referred to in Directive 2001/42/EC

1. Summary of ex-ante evaluation process and results

Introduktion

Ex-ante rapporten er udarbejdet af Epinion med bidrag fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

I henhold til artikel 139 foretages en ex-ante evaluering af den nationale strategiske plan (CAP-planen). Ex-ante evalueringen er gennemført med udgangspunkt i EU-Kommissionens retningslinjer og forordningstekst, jf. EU forordning 2021/2115 af 2. december 2021 (herefter CAP-planforordning), som indeholder detaljerede forskrifter for de mål, som strategiplanens enkelte dele skal måles op imod.

Formålet med ex-ante evalueringen er at vurdere og bidrage til at forbedre kvaliteten af udformningen af den strategiske plan, der forventes at dække perioden 2023-2027. Herunder er det formålet at vurdere, om den strategiske plan er relevant i forhold til de udfordringer den danske landbrugssektor står overfor, og om planen imødekommer de behov, der er i landbrugssektoren.

Proces

Ex-ante evalueringen af den danske strategiske plan 2023-27 er gennemført i perioden december 2020 til 9. december 2021. Det har således været en lang og iterativ proces, hvor der har været et tæt og løbende samarbejde mellem evaluator og Landbrugsstyrelsen.

Processen har været struktureret omkring status- og fremdriftsmøder hver 14. dag, hvor formålet har været en gensidig orientering om fremdrift i henholdsvis styrelsens planarbejde og evaluators vurderingsaktiviteter.

Evaluator har løbende givet feedback på tidlige udkast til de enkelte kapitler og afsnit i den danske CAP-plan. Landbrugsstyrelsen har efterfølgende arbejdet videre med den leverede feedback.

Første udkast til ex-ante evalueringsrapport (22. juni 2021) var baseret på en vurdering af udkast til den danske CAP-plan fremsendt til evaluator 01.06.2021. Udkastet var ikke endeligt, men baseret på forslag til forordningstekst beskrevet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om regler for støtte til strategiske planer. Derudover var den nationale politiske aftale om indhold og økonomiske ramme for CAP-planen ikke besluttet.

Den endelige ex-ante evaluering blev sidenhen opdateret som følge af indgået aftale i EU om den fælles landbrugspolitik for 2023-2027, ligesom Europa-Parlamentet og Rådet den d.23. juli 2021 nåede til enighed om den endelige forordningstekst. Derudover blev der d. 4. oktober 2021 indgået national politisk aftale om grøn omstilling af dansk landbrug.

Mange af de anbefalinger, som evaluator fremkom med i første udkast til ex-ante evalueringsrapport (22. juni 2021), er løbende blevet indarbejdet. Den endelige ex-ante evaluering indbefatter 24 anbefalinger.

Det er Landbrugsstyrelsens vurdering, at anbefalingerne overordnet set vil blive adresseret.

Resume

Konklusionerne fra ex-ante evalueringen er struktureret efter, og vurderet ud fra hvert af de spørgsmål og emner, som ex-ante evalueringen forholder sig til i henhold til CAP-planforordningsteksten.

CAP-planens bidrag til EU's målsætninger

Det er evaluators vurdering, at den danske CAP-plan for EU's fælles landbrugspolitik ved sin implementering bidrager til opfyldelsen af den fælles landbrugspolitik's specifikke og overordnede

målsætninger. Det sker ved at adressere de behov, der er identificeret i den nationale kontekst inden for hver af de ni specifikke målsætninger, samt ved at adressere de udviklingsmuligheder, der er til stede for det danske landbrugserhverv og forarbejdningsindustri både nationalt og internationalt. Behovene er nøje prioriterede og rangordnet efter en veludviklet prioriteringsmodel, således at sektorens interne styrker kan udnyttes og svagheder imødegås i udnyttelsen af sektoreksterne muligheder og i imødegåelsen af sektoreksterne trusler.

I kraft af det betydelige datagrundlag, som den danske forvaltningsmyndighed (Landbrugsstyrelsen) og andre styrelser (Miljøstyrelsen, Trafik-, Bolig- og Planstyrelsen m.fl.) råder over fra tidligere program- og budgetperioder, kan det konkluderes, at den foreliggende strategiske plan i meget stort omfang gør brug af tidligere erfaringer. Det gør sig især gældende på miljø- og klimaområdet, men også erfaringer fra andre områder bliver konstruktivt benyttet i udformningen af planen, ikke mindst understøttet gennem et kontinuerligt forbedret data- og informationsmanagementsystem.

CAP-planens sammenhængskraft

Det er evaluators vurdering, at der mangler en klar indre sammenhæng mellem de tre overordnede målsætninger for EU's fælles landbrugspolitik. Den danske CAP-plan retter sig især mod behov af meget høj relevans for målsætning 2 om at styrke miljøbeskyttelsen og klimainsatsen og bidrage til opfyldelsen af Unionens miljø- og klimamålsætninger, mens identificerede behov relateret til målsætning 1 om at fremme en intelligent, robust og modstandsdygtig landbrugssektor og dermed garantere fødevarer sikkerheden og målsætning 3 om at styrke den socioøkonomiske struktur i landområderne ikke adresseres tilsvarende fokuseret. I forhold til tidligere programperioder, herunder landdistriktsprogrammet 2014 til 2020/22, er det især ordninger til fremme af teknologisk omstilling og innovation, der er nedprioriteret og i forhold til andre målsætninger i den strategiske plan. De hidtidige teknologiordninger til fremme af grøn omstilling ved hjælp af miljø- og klimateknologiske investeringer er indeholdt i den nye plan i mindre omfang fra 2026, og der er medtaget en ny ordning, der yder tilskud til etablering af anlæg til grøn bioraffinering. Der savnes dog specifikke ordninger til at imødekomme behov for udvikling af en mere bæredygtig produktion af klima- og miljøvenlige fødevarer, og de bidrag til økonomisk vækst (nettoværditilvækst hos tilskudsmodtagerne under ordningerne) og jobskabelse, som investeringerne erfaringsmæssigt genererer. Miljø- og klimateknologiordningerne fokuserer primært på procesudvikling og kun i begrænset grad på produktudvikling. Den faktiske implementering kan imidlertid ikke vurderes på forhånd, da hver indkaldelse af ansøgninger vil være ledsaget af lukkede teknologilister, hvor fra ansøgere kan udvælge deres teknologier. I hvilket omfang der vil blive udbudt teknologier egnet til produktudvikling og ikke udelukkende til procesudvikling er ikke kendt på forhånd. Det er evaluators vurdering, at den danske CAP-plan som sådan savner en balanceret adressering af de tre overordnede målsætninger i den fælles landbrugspolitik, sådan som det også er i forordningstekstens ånd.

Det følger også af ovenstående, at den danske CAP-plan har god sammenhæng til andre relevante instrumenter, inklusive landdistriktsprogrammet 2022, der yder tilskud til miljø- og klimateknologiinvesteringer. Det retfærdiggør til en vis grad den reducerede indsats på miljø- og klimateknologi i den danske CAP-plan i forhold til tidligere år. Den gode sammenhængskraft til andre relevante instrumenter skyldes bl.a., at den benyttede prioriteringsmodel netop har denne sammenhæng som en integreret del i rangeringen af behov og dermed af indsatser.

CAP-planens budgetmidler og specifikke målsætninger

Valget af indsatser og ordninger er forudsætningen for allokering af budgetmidler. Det er evaluators vurdering, at den danske CAP-plans finansieringsplan afspejler den ubalance, der er mellem adresseringen af behov inden for hver af de tre overordnede målsætninger, som er sammenfattet ovenfor. Som CAP-plan ser ud i dag, er der afsat 5,2% af den samlede budgetramme til ordninger, der har til formål proaktivt at fremme erhvervsudviklingen gennem tilskud til forskellige typer af udviklingsaktiviteter (miljø- og klimateknologi, grøn bioraffinering, yngre jordbrugere, program til støtte af biavl, LEADER-indsatsen, teknologisk udvikling i PO ordningen for frugt- og grøntsektoren), mens der er afsat 68,2% til passiv erhvervsstøtte (basisindkomststøtte, ø-støtte, slagtepræmier og ko-præmier til

kvægsektoren, tilskud til producenter af stivelseskartofler) og 26,7% til miljø- og klimaindsatsen, inklusiv økologi. Det er evaluators vurdering, at en øget budgetramme til teknologiordninger vil være med til at afhjælpe den ubalance, som planen har i dag i forhold til de prioriterede og rangordnede behov, selv om det må gå ud over nogle af de andre indsatser.

CAP-planens forventede output og resultater

Det er evaluators vurdering, at den finansielle plan vil generere de output, der er beskrevet i den danske CAP-plan. Outputindikatorer er typisk antal støttemodtagere, antal hektar under en given ordning, antal projekter mv. Det er derfor en relativ simpel øvelse at estimere de forventede output, når budgetrammen er kendt. Det skyldes ikke mindst, at der er gjort et betydeligt arbejde med bistand fra universiteterne, herunder IFRO/Københavns Universitet og Aarhus Universitet i at udarbejde passende støttesatser. De obligatoriske resultatindikatorer er ligeledes relativt simple, og det er vurderingen, at der er god overensstemmelse mellem de afsatte budgetmidler, de planlagte output og de estimerede resultater.

Det er evaluators vurdering, at de angivne resultatmål langt overvejende er dækkende. De angivne resultatmål opnås helt overvejende gennem tildelinger til hektarer (arealordningerne), til individuelle projekter og til grupper af støttemodtagere. Det er de færreste ordninger, hvor resultatmålene er mere komplekse, men her bruges erfaringer fra tidligere programmer og evalueringer af ordninger herunder eksempelvis LEADER-indsatsen.

Det kan tilføjes, at de forventede effekter af den danske CAP-plans implementering i langt overvejende grad vedrører miljø- og klimamålene, idet der kan imødeses reduktioner af både tons CO₂e udledninger og af tons N-udledninger i kraft af de planlagte grønne ordninger. Dertil kommer effekter for biodiversitet og for naturen bl.a. på grund af reduceret anvendelse af sprøjtemidler og øget udbredelse af økologisk produktion samt støtten til biavl med sin store økonomiske betydning for erhvervet på grund af biernes bestøvningsindsats. De estimerede effekter vil blive realiseret med beregnede skyggepriser pr tons CO₂e på mellem 230 kr. (privat skovrejsning) og 3.142 kr. (minivådområder). Samlet er skyggepriserne for de ordninger, hvor der er data til rådighed, beregnet til små 5.000 mio. kr. i reformperioden.

På positivsiden tæller imidlertid også, at der er betydelige samfundsøkonomiske gevinster ved at reducere de negative eksternaliteter, som eksempelvis N-udledning efterlader, men at der også er behov for en forstærket forskningsmæssig indsats for at værdisætte disse eksternaliteter på en passende måde, så de miljøøkonomiske fordele kan vejes op mod indsatsernes skyggepriser.

Endelig skal det næves, at der skabes effekter af andre indsatser både i forhold til økonomi og i forhold til landdistriktsudvikling mere bredt. Det gælder etableringsstøtten til 1.882 yngre jordbrugere, som udover at bidrage til at få flere unge landmænd ind i sektoren også forventes at bidrage til innovation og fornyelse i erhvervet. Teknologiordningen samt ordningen for etablering af anlæg til grøn bioraffinering bidrager med nettoværditilvækst og jobskabelse og ikke mindst til grøn omstilling, LEADER-indsatsens erhvervsfremme skaber værditilvækst og jobs, og bidrager til udviklingen af rammevilkår, der skaber kulturaktiviteter og tiltrækker turister i stort tal. Det gælder også for markedsordningerne for biavlprodukter, som retter sig mod alle led i avlen af bier og produktion af biavlprodukter fra forskning og udvikling, via investeringsstøtte til nye teknologier og produkter til markedsføring, rådgivning og uddannelse, og driftsprogrammer til fremme af klimatilpasning og grøn omstilling i PO i frugt- og grøntsektoren. I alt forventes de tre investeringsstøtteordninger (miljø- og klimateknologi, etablering af anlæg til grøn bioraffinering og LEADER) at skabe 1.034 fuldtidsjobs og 408 mio. kr. i nettoværditilvækst hos støttemodtagerne.

CAP-planens målværdier for resultater

Det er evaluators vurdering, at de kvantificerede målværdier er fuldt ud realistiske vurderet ud fra den planlagte finansiering fra EU. Dog kan det anføres, at de forventede beskæftigelseseffekter i den danske CAP-plan efter evaluators vurdering er for højt estimerede, mens det forventede antal af virksomheder/projekter med fokus på grøn omstilling er for lavt.

CAP-planens afsatte ressourcer

Det er evaluators vurdering, at Landbrugsstyrelsen gennem flere år har gjort en stor indsats for at optimere kundebetjeningen. Det er afspejlet i flere på hinanden følgende evalueringer af det administrative system gennemført i forbindelse med midtvejs- og slutevalueringer af tidligere programmer og af kundetilfredshedsanalyser gennemført af Landbrugsstyrelsen selv. Kunde- og brugertilfredshed har typisk været høj. Der har dog de senere par år været en smule uro om administrationen i forbindelse med udflytning af væsentlige funktioner, men i hvor høj grad det vil påvirke fremtidig tilfredshed med administrationen er ikke kendt. Det er under alle omstændigheder evaluators vurdering, at der både i Landbrugsstyrelsen og i LAG-sekretariatet er den fornødne administrative kapacitet til at sikre en gnidningsfri implementering af den danske CAP-plan. Dette understøttes ligeledes af den omfattende interessentinvolvering i forbindelse med udarbejdelse af den strategiske plan samt af de initiativer til at fortsætte brugerinvolveringen under implementeringen af planen. Tilstrækkelig administrativ kapacitet kan om nødvendigt ligeledes mobiliseres gennem udnyttelse af de allokerede midler afsat til Teknisk Bistand.

CAP-planens procedurer for overvågning og indsamling af data

Det er evaluators vurdering, at Landbrugsstyrelsen løbende arbejder på at forbedre og udbygge det sagsadministrative IT-system til gavn for brugerne og for at gøre administrationen mere effektiv bl.a. gennem brug af online-løsninger både ifm. arealordningerne og ifm. projektordningernes ansøgningsrunder og tilsagnsmodtagernes anmodninger om udbetalinger af tilskud. Det er evaluators vurdering, at dette arbejde er godt og tilvejebringer fordele både for brugerne og for styrelsens medarbejdere.

Data opsamles løbende til den almindelige monitorering af fremdriften af implementeringen af planen både på ordningsniveau og samlet, men der sker ikke en tilsvarende løbende opsamling af data relevante for evalueringer af planen. Den dataindsamling overlades typisk til evaluatorene, selv om det er muligt for Landbrugsstyrelsen at nyttiggøre data fra elektroniske ansøgninger bl.a. om omkostningseffektivitet, klima- og miljøeffekter, økonomiske effekter mv.

CAP-planens valgte delmål i forhold til performancerammen

Det er evaluators vurdering, at de foreløbige delmål, der er udvalgt til den nye såkaldte performanceramme, er relevante og formålstjenlige til at angive fremdriften i planimplementeringen vurderet i forhold til de fastsatte mål.

CAP-planens bidrag til nedbringelse af administrative byrde for støttemodtager

Det er evaluators vurdering, at det videre arbejde med udvikling af de administrative IT-systemer bidrager til at reducere de administrative byrder både for ansøgere/tilsagnsmodtagere og for det administrative personale. Evalueringer af tidligere programmer viser, at IT-systemernes fortsatte videreudvikling skaber gode brugertilfredsheder, og at de problemer, der lejlighedsvist konstateres, f.eks. om lange svartider på ansøgninger og på udbetalingsanmodninger, samt om kvaliteten af informationsmateriale og vejledninger mv., også adresseres i det videre udviklingsarbejde i videst mulige omfang.

2. Recommendations of the ex-ante evaluation and SEA and how they have been addressed

Title / Reference	Category of recommendation	Dato	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
Nr. 2, jf. kapitel 4 i ex ante evalueringen	Other	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 3, jf. kapitel 4 i ex ante evalueringen	Outputs, results and establishment of milestones and targets	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 5, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen	Intervention logic/contribution to objectives	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 8, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen	Outputs, results and establishment of milestones and targets	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 9, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen	Outputs, results and establishment of milestones and targets	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 10, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen	Intervention logic/contribution to objectives	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 12, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen	External/internal coherence	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 13, jf. kapitel 7 i ex ante evalueringen	Outputs, results and establishment of milestones and targets	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 14, jf. kapitel 7 i ex ante evalueringen	Other	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 15, jf. kapitel 8 i ex ante evalueringen	Other	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 20, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen	External/internal coherence	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 17, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen	Other	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 18, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen	Other	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 19, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen	External/internal coherence	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 22, jf. kapitel 10 i ex ante evalueringen	Other	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 11, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen	External/internal coherence	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 16, jf. kapitel 8 i ex ante evalueringen	Other	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 21, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen	External/internal coherence	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 23, jf. kapitel 10 i ex ante evalueringen	Other	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 24, jf. kapitel 10 i ex ante evalueringen	Other	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 1, jf. kapitel 4 i ex ante evalueringen	SWOT analysis, needs assessment	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 7, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen	External/internal coherence	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 4, jf. kapitel 4 i ex ante evalueringen	SWOT analysis, needs assessment	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nr. 6, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen	External/internal coherence	08-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Nr. 2, jf. kapitel 4 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Det anbefales at gøre kontekstindikatorlisten færdig med de senest mulige data og vedlægge listen som bilag til CAP-planen.

Nr. 2, jf. kapitel 4 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Landbrugsstyrelsen vil imødekomme anbefalingen.

Listen vedlægges ikke som bilag, men vil indgå som en integreret del af CAP-planens kapitel 2.

Nr. 3, jf. kapitel 4 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Resultatmål-tabeller skal færdiggøres.

Nr. 3, jf. kapitel 4 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Landbrugsstyrelsen vil imødekomme anbefalingen.

Tabellerne over resultatmål færdiggøres.

Nr. 5, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Det anbefales at tilvejebringe en større orientering i den strategiske plan for proaktiv erhvervsudvikling rettet mod den grønne omstilling frem for passiv erhvervsstøtte i overensstemmelse med forordningstekstens røde tråd om grøn omstilling og de prioriterede danske behov i sektoren.

Nr. 5, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Anbefalingen tages til efterretning.

Det anerkendes, at der er et øget fokus på at styrke miljøbeskyttelse og klimaindsatser i CAP-planen. CAP-planen har dog god sammenhæng til andre relevante instrumenter, inklusive Landdistriktsprogrammet 2022, hvor der frem til 2025 ydes tilskud til ordninger med øget fokus på proaktiv erhvervsudvikling.

Nr. 8, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Det anbefales også at gennemgå beregningerne af det totale output for hver ordning for at sikre, at aggregeringen er korrekt og giver mening.

Nr. 8, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Landbrugsstyrelsen vil imødekomme anbefalingen.

Beregningerne af det totale output for hver ordning vil blive gennemgået for at sikre at aggregeringen er korrekt og giver mening.

Nr. 9, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Det anbefales at gøre tabellen for resultatmål færdig.

Nr. 9, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Landbrugsstyrelsen vil imødekomme anbefalingen.

Tabellen for resultatmål færdiggøres.

Nr. 10, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Evaluators anbefaler, at LBST indsætter ordninger der fremmer produktudvikling og innovation så der kommer tilskyndelser til at producere klimavenlige fødevarer.

Nr. 10, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Anbefalingen tages til efterretning.

Landbrugsstyrelsen bemærker, at der i Danmark eksisterer en række udviklingspuljer og fonde, herunder GUDP og MUDP, der kan søges af private aktører inden for landbrugsområdet. Overordnet er formålet at understøtte et bæredygtigt fødevarerhverv, styrke landbrugets konkurrenceevne og bidrage til både grøn og økonomisk udvikling i fødevarersektoren.

Nr. 12, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Evaluators anbefaler LBST at gøre en indsats evt. gennem myndighedsbetjeningen for at forbedre beregningerne af skyggepriser for klima- og miljøeffekter på de potentielle ordninger. Det vil indebære, at der skaffes data, hvor der ikke er data i dag, ligesom det bør afklares, om og evt. hvordan negative skyggepriser kan bruges som pejlemærker i den økonomiske beslutningsproces.

Nr. 12, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Anbefalingen tages til efterretning

Landbrugsstyrelsen har et tæt samarbejde med universiteterne, hvor der kontinuerligt arbejdes med forbedring af opgørelsen af eksternaliteter både kvantitativt og økonomisk.

Nr. 13, jf. kapitel 7 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Afsnittet kan med fordel udbygges om, hvordan man rent praktisk vil indsamle data på de effektindikatorer, som benyttes og for de opstillede kontekstindikatorer.

Nr. 13, jf. kapitel 7 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Anbefalingen tages til efterretning.

Det bemærkes, at indsamling af oplysninger vedr. effekt- og kontekstindikatorer ikke håndteres af Landbrugsstyrelsen direkte, men af Danmarks Statistik og Eurostat.

Nr. 14, jf. kapitel 7 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Afsnit 7.2 angiver ikke en tidsplan for, hvornår LBST forventer at være klar med det nye samlede data management system. Hvis der foreligger en plan for udvikling og implementering, kan det med fordel skrives ind i planen.

Nr. 14, jf. kapitel 7 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Anbefalingen tages til efterretning

Landbrugsstyrelsen oplyser hertil, at planer og processer om udarbejdelse af forvaltningssystemet er processer, som afsluttes inden CAP-planen træder i kraft.

Nr. 15, jf. kapitel 8 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Det anbefales, at LBST afprøver det nye koncept for kunde – og interessentinvolvering på projektstøtteordningerne.

Nr. 15, jf. kapitel 8 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Landbrugsstyrelsen vil imødekomme anbefalingen.

Konceptet er afprøvet på projektstøtteordningerne.

Nr. 20, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Koordinering, afgrænsning og komplementariteter: Afsnittet omkring Landdistriktsfonden og EHFAF beskriver ikke, om der vil være nogle koordinationsaktiviteter, eller hvordan man vil sikre, at de potentielle synergieffekter løftes. Det anbefales, at afsnittet udvides, så disse informationer indgår.

Nr. 20, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Anbefalingen tages til efterretning.

Det fremgår af afsnittet, at der ikke er planlagt særskilte koordineringsaktiviteter mellem forvaltningsmyndighederne for henholdsvis den strategiske CAP-plan og EHFAF vedrørende gennemførelsen af støtteordninger.

Nr. 17, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

CAP-netværk: Det er ikke beskrevet, hvilke organisationer der vil indgå i det nationale CAP-netværk i den nuværende version. Det kan med fordel skrives ind. Er det eksempelvis det nuværende Partnerskab, man forventer vil blive CAP-netværket?

Nr. 17, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Anbefalingen tages til efterretning.

CAP-netværket vil blive etableret og være i drift senest med udgangen af 2023. I den forbindelse formuleres nærmere beskrivelse af indhold og struktur.

Nr. 18, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

CAP-netværk: Den nuværende beskrivelse nævner intet om, hvem der vil repræsentere det danske nationale netværk i det europæiske netværk, men det antages at være LBST. Hvis det er besluttet, kan det med fordel tilføjes.

Nr. 18, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Landbrugsstyrelsen vil imødekomme anbefalingen.

Landbrugsstyrelsen vil som forvaltningsmyndighed af det nationale netværk repræsentere Danmark i det europæiske netværk.

Nr. 19, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Koordinering, afgrænsning og komplementariteter: Afsnittet omkring Landdistriktsfonden og ESI-fondene adresserer ikke, hvordan der vil ske en konkret prioritering, således at overlap undgås. Det anbefales, at det kort beskrives.

Nr. 19, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Anbefalingen tages til efterretning.

Ordningerne under de enkelte programmer er ikke endeligt fastlagt. Det er derfor vanskeligt at redegøre for konkret prioritering på nuværende tidspunkt.

Nr. 22, jf. kapitel 10 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

For teknologiordningerne bør kriteriet for økonomisk effektivitet anvendes både i forhold til miljøeffekter per tilskudskrone og i forhold til den samlede værditilvækst i projektets levetid per tilskudskrone, som det i dag kendes fra Økologisk Investeringsstøtte. Det vil give den bedst mulige værdi af investeringerne og af tilskudskronerne, og kan opsamles i performance-rammen til overvågning og evaluering. Forbedret konkurrenceevne bør indgå som prioriteringskriterium i de ordninger, hvor det er relevant, og derfor er det vigtigt at inddrage normtal for økonomiske effekter af teknologierne, som de er beregnet af SEGES.

Nr. 22, jf. kapitel 10 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Anbefalingen tages til efterretning.

Landbrugsstyrelsen beregner miljøeffekten pr. tilskudskrone, så projekterne kan rangeres med en pointscore (omkostningseffektivitet), der relaterer sig til effekten ift. formålet med ordningen.

Det er vigtigt, at prioriteringsmodellen fremstår enkel og let forståelig. Det er en beregning som er forståelig, da der er en klar relation mellem effekt og investering.

Nr. 11, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Evaluators anbefaler LBST at gøre en indsats evt. gennem myndighedsbetjeningen for at tydeliggøre de samfundsøkonomiske gevinster ved at reducere negative eksternaliteter og styrke positive eksternaliteter.

Nr. 11, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Anbefalingen tages til efterretning

Landbrugsstyrelsen har et tæt samarbejde med universiteterne, hvor der kontinuerligt arbejdes med forbedring af opgørelsen af eksternaliteter både kvantitativt og økonomisk.

Nr. 16, jf. kapitel 8 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Det anbefales, at LBST i bilag III til CAP-planen vedr. høringen af partnerne også beskriver den proces, der har været fulgt omkring involvering af Partnerskabet og det nye koncept for kunde- og øvrige interessentinvolvering.

Nr. 16, jf. kapitel 8 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Landbrugsstyrelsen vil imødekomme anbefalingen.

En uddybende beskrivelser vil indgå i CAP-planen.

Nr. 21, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Koordinering, afgrænsning og komplementariteter: Afsnittet vedrørende EU's Genopretnings- og resiliensinstrument forholder sig ikke til de potentielle konkrete synergieffekter. Afsnittet kunne med fordel styrkes ved at det beskrives nærmere, hvordan indsatsområdet 'Grøn omstilling' er komplementært til CAP-planen, og hvordan overlap kan undgås.

Nr. 21, jf. kapitel 9 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Anbefalingen tages til efterretning.

Afsnittet om EU's genopretnings- og resiliensinstrument forholder sig til mulig synergi eller komplementaritet mellem de planlagte indsatser i genopretningsinstrumentet og CAP-planen. Men indsatserne under genopretningsinstrumentet er ikke udmøntet på nuværende tidspunkt, så de nærmere detaljer kendes ikke.

Nr. 23, jf. kapitel 10 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Fremgangsmåden med brug af lukkede teknologilister, standardomkostninger for investeringer per teknologi og normtal for effekter (udarbejdet af AU for miljø/klima) per teknologi er god og fungerer godt. Fremgangsmåden kan anbefales også for eventuelle nye teknologiordninger. Det kan dog overvejes, om lukkede teknologilister kan virke hæmmende for innovation og fornyelse, idet der ikke i ordningerne bliver mulighed for at yde tilskud til innovationsprojekter med nye teknologier. Det kan evt. overvejes via andre ordninger (EIP for eksempel) eller via nationale indsatserne uden for CAP-planen.

Nr. 23, jf. kapitel 10 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Anbefalingen tages til efterretning.

Standardsatser skal beregnes før ordningen åbner og det skaber et tidsrum hvor styrelsen ikke kan justere i f.eks specifikationer.

Dette håndteres ved et øget fokus på interessentinddragelse mellem hver ansøgningsrunde, med opmærksomhed på nye teknologier, inden teknologilisten låses fast.

Nr. 24, jf. kapitel 10 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Administrativ procedure. I det nuværende udkast er der ingen beskrivelse af de administrative procedurer. Det kan overvejes, om det skal med som et afsnit hvor man kort beskriver, hvem der modtager og behandler ansøgningerne, hvem der gennemfører kontrol, og hvem der udbetaler og ellers henviser til at det beskrives i flere detaljer i kommende bekendtgørelser.

Nr. 24, jf. kapitel 10 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Anbefalingen tages til efterretning.

Det gælder for hele CAP-planen, at der udarbejdes bekendtgørelser som fastsætter yderligere betingelser for ordninger mv.

Der henvises derudover til kap. 7, hvor landbrugsstyrelsen står som forvaltningsmyndighed og betalingsorgan.

Nr. 1, jf. kapitel 4 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Det anbefales, at rubriceringen af SWOT-elementer fremadrettet følger sædvanlig praksis systematisk, således at SWOT-analysens nytte som værktøj til identifikation af behov og interventioner forstærkes.

Nr. 1, jf. kapitel 4 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Landbrugsstyrelsen vil imødekomme anbefalingen.

Landbrugsstyrelsen vil arbejde efter, at rubriceringen af SWOT-elementer fremover følger sædvanlig praksis, såfremt det er relevant

Nr. 7, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

I den forbindelse vil det være relevant at opdele finansieringsplanen på offentlig og privat finansiering, hvor det er relevant (for enkelte ordninger som LAGs projektordning og i tilfælde af at andre investeringsstøtteordninger inkluderes i planen) og på offentlig finansiering fordelt på dansk finansiering og EU-finansiering. Det anbefales, at der på denne måde præsenteres en samlet finansieringsplan for planperioden, hvor alle relevante ressourcer og deres planlagte anvendelser fremgår.

Nr. 7, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Landbrugsstyrelsen vil imødekomme anbefalingen.

I det omfang, at skabelonen for CAP-planen lægger op til oplysninger vedr. offentlig og privat finansiering indsættes dette. Det bemærkes, at der ikke i alle tilfælde er lagt op til, at informationerne skal indgå i CAP-planen – det gælder bl.a. i forbindelse med privat finansiering.

Nr. 4, jf. kapitel 4 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Læring hvad angår gennemførelse af fremtidige SWOT-analyser skal samles op og forankres.

Nr. 4, jf. kapitel 4 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Landbrugsstyrelsen vil imødekomme anbefalingen.

Landbrugsstyrelsen vil inddrage erfaring og læring i det fremadrettede arbejde.

Nr. 6, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Beskrivelse

Finansieringsplaner færdiggøres og indsættes i CAP-planens kapitel 6 i overensstemmelse med de anvisninger, forordningsteksten indeholder.

Nr. 6, jf. kapitel 6 i ex ante evalueringen - Begrundelse

Landbrugsstyrelsen vil imødekomme anbefalingen.

Finansieringsplaner færdiggøres og indsættes i CAP-planen i overensstemmelse med krav i CAP-planforordningen.

3. Ex-ante evaluation report

See attached document(s)

See attached document(s)

4. Strategic environmental assessment report

See attached document(s)

See attached document(s)

Annex II on the SWOT analysis

See attached document(s)

Annex III on the consultation of the partners

See attached document(s)

